

Službeni list

Europske unije

C 58

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 61.
15. veljače 2018.

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2016. – 2017.

Dnevne sjednice od 11. do 14. travnja 2016.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 181, 8.6.2017.

USVOJENI TEKSTOVI

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

Utorak, 12. travnja 2016.

2018/C 058/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o aspektima ribarstva obuhvaćenima međunarodnim sporazumom o morskoj biološkoj raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora (2015/2109(INI))	2
2018/C 058/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o stanju na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji (2015/2095(INI))	9
2018/C 058/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o godišnjim izvješćima za 2012. i 2013. o supsidijarnosti i proporcionalnosti (2014/2252(INI))	33
2018/C 058/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o Programu za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT): Trenutačno stanje i izgledi za budućnost (2014/2150(INI))	39
2018/C 058/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o temi Ususret boljem reguliranju jedinstvenog tržišta (2015/2089(INI))	48
2018/C 058/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o učenju o EU-u u školama (2015/2138(INI))	57

HR

2018/C 058/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o programu Erasmus+ i ostalim mjerama za poticanje mobilnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja – pristup koji se temelji na cjeloživotnom učenju (2015/2257(INI))	65
2018/C 058/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o ulozi Unije u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela (2015/2060(INI))	76
2018/C 058/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o inovacijama i diversifikaciji malog obalnog ribolova u područjima koja ovise o ribolovu (2015/2090(INI))	82
2018/C 058/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o zajedničkim pravilima u pogledu primjene vanjske dimenzije zajedničke ribarstvene politike, uključujući sporazume o ribarstvu (2015/2091(INI))	93

Srijeda, 13. travnja 2016.

2018/C 058/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o nacrtu provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 (D044281/01 – 2016/2624(RSP))	102
2018/C 058/12	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o EU-u u globalnom okruženju koje se mijenja – povezaniji, konfliktiniji i kompleksniji svijet (2015/2272(INI))	109
2018/C 058/13	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o provedbi i preispitivanju strategije EU-a za srednju Aziju (2015/2220(INI))	119
2018/C 058/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o izbijanju epidemije virusa zike (2016/2584(RSP))	142
2018/C 058/15	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o stanju u Poljskoj (2015/3031(RSP))	148

Četvrtak, 14. travnja 2016.

2018/C 058/16	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o Pakistanu, posebno o napadu u Lahoreu (2016/2644(RSP))	151
2018/C 058/17	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o Hondurasu: položaj branitelja ljudskih prava (2016/2648(RSP))	155
2018/C 058/18	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o Nigeriji (2016/2649(RSP))	159
2018/C 058/19	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Turskoj za 2015. (2015/2898(RSP))	164
2018/C 058/20	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Albaniji za 2015. (2015/2896(RSP))	175
2018/C 058/21	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Bosni i Hercegovini za 2015. (2015/2897(RSP))	182
2018/C 058/22	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o ostvarenju cilja borbe protiv siromaštva u svjetlu rastućih troškova za kućanstva (2015/2223(INI))	192

2018/C 058/23	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o privatnom sektoru i razvoju (2014/2205(INI))	209
---------------	---	-----

II. Informacije

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europski parlament

Utorak, 12. travnja 2016.

2018/C 058/24	Odluka Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o zahtjevu za ukidanje imuniteta Hermannu Winkleru (2016/2000(IMM))	223
---------------	--	-----

III. Pripremni akti

EUROPSKI PARLAMENT

Utorak, 12. travnja 2016.

2018/C 058/25	P8_TA(2016)0094 Proizvodi podrijetlom iz određenih država AKP-a ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni aranžmana za proizvode podrijetlom iz određenih država koje pripadaju Skupini afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) predviđenih u sporazumima o uspostavi ili koji vode uspostavi sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (preinaka) (COM(2015)0282 – C8-0154/2015 – 2015/0128(COD)) P8_TC1-COD(2015)0128 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 12. travnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni aranžmana za proizvode podrijetlom iz određenih država koje pripadaju Skupini afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) predviđenih u sporazumima o uspostavi ili koji vode uspostavi sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (preinaka)	225
2018/C 058/26	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Protokola o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti i financijskog doprinosa predviđenih Sporazumom o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Vlade Danske i Lokalne vlade Grenlanda, s druge strane (11634/2015 – C8-0377/2015 – 2015/0152(NLE))	227
2018/C 058/27	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o određenim aspektima usluga u zračnom prometu između Europske unije i Vlade Posebnog upravnog područja Macaa Narodne Republike Kine (05255/2014 – C8-0040/2015 – 2012/0015(NLE))	228
2018/C 058/28	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o prijedlogu direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, u vezi s trajanjem obveze poštivanja najniže standardne stope (COM(2015)0646 – C8-0009/2016 – 2015/0296(CNS))	229

2018/C 058/29	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Vijeća kojom se Europskom policijskom uredu (Europol) odobrava sklapanje Sporazuma o strateškoj suradnji između Savezne Republike Brazila i Europol (13980/2015 – C8-0010/2016 – 2016/0801(CNS))	230
2018/C 058/30	P8_TA(2016)0101 Uzgojno valjane životinje i njihov genetski materijal ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zootehničkim i genealoškim uvjetima za trgovanje uzgojno valjanim životinjama i njihovim genetskim materijalom kao i njihovom uvozu u Uniju (COM(2014)0005 – C7-0032/2014 – 2014/0032(COD)) P8_TC1-COD(2014)0032 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 12. travnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja („Uredba o uzgoju životinja”)	231
Srijeda, 13. travnja 2016.		
2018/C 058/31	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev iz Švedske – EGF/2015/009 SE/Volvo Trucks) (COM(2016)0061 – C8-0033/2016 – 2016/2022(BUD))	232
2018/C 058/32	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2016/000 TA 2016 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) (COM(2016)0078 – C8-0095/2016 – 2016/2025(BUD))	237
2018/C 058/33	Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2016 Europske unije za financijsku godinu 2016., Novi instrument za pružanje hitne potpore unutar Unije (07068/2016 – C8-0122/2016 – 2016/2037(BUD))	242
2018/C 058/34	Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Same Jereba za člana Revizorskog suda (C8-0025/2016 – 2016/0804(NLE))	245
2018/C 058/35	Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Mihaila Kozlova za člana Revizorskog suda (C8-0411/2015 – 2015/0814(NLE))	246
2018/C 058/36	Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Jana Gregora za člana Revizorskog suda (C8-0412/2015 – 2015/0815(NLE))	247
2018/C 058/37	Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Ladislava Balka za člana Revizorskog suda (C8-0413/2015 – 2015/0816(NLE))	248
2018/C 058/38	Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Janusza Wojciechowskog za člana Revizorskog suda (C8-0414/2015 – 2015/0817(NLE))	249

Četvrtak, 14. travnja 2016.

2018/C 058/39	Odluka Europskog parlamenta od o neulaganju prigovora na Delegiranu uredbu Komisije od 5. travnja 2016. o ispravku Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (C(2016)01934 – 2016/2639(DEA))	250
2018/C 058/40	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i oslobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (05419/1/2016 – C8-0140/2016 – 2012/0011(COD))	252
2018/C 058/41	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca pri obradi osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (05418/1/2016 – C8-0139/2016 – 2012/0010(COD))	253
2018/C 058/42	P8_TA(2016)0127 Uporaba podataka iz evidencije podataka o putnicima (EU PNR) ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (COM(2011)0032 – C7-0039/2011 – 2011/0023(COD)) P8_TC1-COD(2011)0023 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 14. travnja 2016. radi donošenja Direktive (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela	254
2018/C 058/43	P8_TA(2016)0131 Zaštita poslovnih tajni od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti neobjavljenih znanja i iskustva i poslovnih informacija (poslovne tajne) od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja (COM(2013)0813 – C7-0431/2013 – 2013/0402(COD)) P8_TC1-COD(2013)0402 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 14. travnja 2016. radi donošenja Direktive (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja	256
2018/C 058/44	Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o procjeni prihoda i rashoda Europskog parlamenta za financijsku godinu 2017. (2016/2019(BUD))	257

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podobljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom **■** ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podobljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2016. – 2017.

Dnevne sjednice od 11. do 14. travnja 2016.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 181, 8.6.2017.

USVOJENI TEKSTOVI

Utorak, 12. travnja 2016.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0100

Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora: aspekti ribarstva

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o aspektima ribarstva obuhvaćenima međunarodnim sporazumom o morskoj biološkoj raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora (2015/2109(INI))

(2018/C 058/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) i njezina dva sporazuma o primjeni: Sporazum o primjeni XI. dijela Konvencije i Sporazum Ujedinjenih naroda o ribljim stokovima (UNFSA),
- uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a o izradi međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora za očuvanje i održivo korištenje morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije,
- uzimajući u obzir zaključni dokument pod naslovom „Budućnost kakvu želimo” s Konferencije UN-a o održivom razvoju održane 2012. u Rio de Janeiru,
- uzimajući u obzir *ad hoc* izvješća otvorene neformalne radne skupine UN-a,
- uzimajući u obzir Konvenciju o biološkoj raznolikosti i ciljeve iz Aichija u pogledu raznolikosti koje su usvojile potpisnice Konvencije o biološkoj raznolikosti, a posebno ciljeve br. 6, 10 i 11,
- uzimajući u obzir Znanstvene kriterije i smjernice za utvrđivanje ekološki ili biološki značajnih morskih područja i uspostavu reprezentativnih mreža zaštićenih morskih područja na otvorenom moru i u dubokomorskim staništima u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti, utemeljene 2009. na Azorima,
- uzimajući u obzir proces opisivanja ekološki ili biološki značajnih morskih područja u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti, na temelju kojeg su opisana 204 područja koja ispunjavaju kriterije, od kojih su mnoga izvan nacionalne jurisdikcije,
- uzimajući u obzir da se opisana ekološki ili biološki značajna morska područja nalaze u južnom Indijskom oceanu, u istočnim tropskim i umjerenim vodama Pacifika, u sjevernom Pacifiku, u jugoistočnom Atlantiku, na Arktiku, u sjeverozapadnom Atlantiku, Sredozemnom moru, jugozapadnom Pacifiku, širem karipskom području i zapadnom središnjem Atlantiku, a da druge regije još nisu obuhvaćene,

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir Deklaraciju o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira „Agenda 21”, Program za daljnju provedbu plana „Agenda 21”, Plan provedbe zaključaka sa Svjetskog sastanka na vrhu o održivom razvoju (Deklaracija iz Johannesburga o održivom razvoju i njezin provedbeni plan),
 - uzimajući u obzir Kodeks za odgovorno ribarstvo Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO) usvojen na Konferenciji FAO-a u listopadu 1995. i instrumente koji su s njim povezani, a posebno Sporazum o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama za očuvanje i upravljanje iz 1995.,
 - uzimajući u obzir Program UN-a za održivi razvoj do 2030. (dokument Opće skupštine UN-a A/RES/70/1 usvojen 2015.) i cilj održivog razvoja br. 14 za očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa u cilju održivog razvoja,
 - uzimajući u obzir cilj br. 14 Programa UN-a za održivi razvoj,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0042/2016),
- A. budući da mora pokrivaju 71 % površine Zemlje i sadrže 97 % vode na planetu; budući da je znatan dio svjetske biološke raznolikosti sastavni dio mora i da je njezin veliki dio i dalje neistražen;
- B. budući da se procjenjuje da se 64 % mora, posebno otvoreno more i morsko dno na velikim dubinama, nalazi u područjima izvan nacionalne jurisdikcije i da je regulirano međunarodnim pravom;
- C. budući da oceani imaju temeljnu ulogu u mnogim sustavima Zemlje, uključujući klimatski i meteorološki, te da se u njima odvija cijeli niz aktivnosti čovjeka, kao što su ribolov, aktivnosti u vezi s energijom, prijevoz, trgovina;
- D. budući da je manje od 1 % područja izvan nacionalne jurisdikcije zaštićeno uspostavljanjem zaštićenih morskih područja te budući da za veliku većinu oceanskih regija ne postoji upravljački okvir sa zakonskim mandatom na temelju kojega bi se uspostavila zaštićena morska područja;
- E. budući da odgovornost za očuvanje morske biološke raznolikosti snosi cijelo čovječanstvo te bismo se prema njoj trebali tako i odnositi;
- F. budući da je očuvanje zdravih morskih staništa i održivih ribljih stokova od ključne važnosti za dugoročnu održivost ribarstva;
- G. budući da je 2014. zaštićenim ekosustavima bilo obuhvaćeno 15,2 % kopnenih i samo 8,4 % morskih područja diljem svijeta;
- H. budući da se zbog klimatskih promjena i zakiseljavanja pogoršavaju negativni učinci prouzročeni prekomjernim iskorištavanjem, onečišćenjem, morskim otpadom te uništavanjem morskih staništa i ekosustava;
- I. budući da je u zaključnom dokumentu s Konferencije UN-a o održivom razvoju (Rio de Janeiro, 2012.) pod naslovom „Budućnost kakvu želimo” istaknuto da su zaštita prirodnih resursa kao temelja za gospodarski i socijalni razvoj te upravljanje njima sveobuhvatni cilj i nužan preduvjet održivog razvoja;
- J. budući da mora i oceani imaju potencijal za plavi rast koji je uglavnom i dalje neiskorišten, primjerice u području obnovljivih izvora energije i farmaceutskih proizvoda, što se također može smatrati valjanim putem razvoja za današnje zemlje u razvoju; budući da pomorski razvoj i njegov potencijal za plavi rast podrazumijevaju prethodno stjecanje znanja o morskim vrstama i morskom okolišu, njegovoj batimetriji i kartiranju ranjivih morskih ekosustava;

Utorak, 12. travnja 2016.

- K. budući da je očuvanje morske biološke raznolikosti i njezino održivo korištenje izravno povezano s dugoročnim održivim razvojem te je stoga u društvenom, gospodarskom i ekološkom pogledu važno za sve države i teritorije;
- L. budući da postojeći relevantni pravni okvir za područja izvan nacionalne jurisdikcije, utemeljen prije više od 30 godina na načelu slobode otvorenog mora, treba dodatno razraditi kako bi se učinkovito promicalo očuvanje i održivo korištenje morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- M. budući da se posljednjih desetljeća povećao broj aktivnosti koje se obavljaju u morskom okolišu; budući da uviđamo dinamiku među različitim aktivnostima koje se odvijaju na otvorenom moru i način na koji one utječu na morsku biološku raznolikost;
- N. budući da uviđamo interakcije i kumulativne utjecaje različitih aktivnosti koje se odvijaju na otvorenom moru te njihov učinak na morsku biološku raznolikost;
- O. budući da je Opća skupština UN-a 2004. osnovala *ad hoc* otvorenu neformalnu radnu skupinu u cilju istraživanja i analize očuvanja i održivog korištenja morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- P. budući da je ta radna skupina 2011. preporučila započinjanje postupka kojim će se utvrditi nedostaci i daljnje mjere, uključujući moguće sastavljanje multilateralnog sporazuma u okviru Konvencije UN-a o pravu mora, te da bi u okviru tog postupka trebalo razmotriti sve morske genetske resurse zajedno (uključujući pitanje dijeljenja koristi), mjere kao što su upravljački instrumenti za određena područja (uključujući zaštićena morska područja), postupke procjene utjecaja na okoliš, izgradnju kapaciteta i prijenos morske tehnologije;
- Q. budući da su potpredsjednici radne skupine u svojem sažetku iz 2011. potvrdili da postoji jaz između znanstvenih postupaka za opisivanje ekološki i biološki značajnih područja i konkretnog utvrđivanja/određivanja tih područja jer nijedan globalni forum u to vrijeme nije imao službeni mandat, a postojeći regionalni i sektorski forumi suočavali su se s pitanjima legitimnosti takvog postupanja;
- R. budući da su potpredsjednici radne skupine u svojem sažetku iz 2011. napomenuli da su općenito potvrđena ograničenja i nedostaci statusa quo;
- S. budući da su se u zaključnom dokumentu sa sastanka Rio+20 iz lipnja 2012. čelnici država i vlada obvezali na to da će na temelju djelovanja radne skupine i prije okončanja 69. sjednice Opće skupštine UN-a hitno razmotriti pitanje očuvanja i održivog korištenja morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, među ostalim donošenjem odluke o izradi međunarodnog instrumenta u okviru Konvencije o pravu mora;
- T. budući da ribarstvo, kao zasebna aktivnost i zajedno s aktivnostima povezanim s klimatskim promjenama, onečišćenjem mora ili ostalim morskim aktivnostima, uvelike utječe na morsku biomasu i biološku raznolikost, zbog čega utjecaj ribarstva na morsku biološku raznolikost u područjima izvan nacionalne jurisdikcije treba opsežno uzeti u obzir u okviru svih mjera za očuvanje mora i upravljanje njima; budući da ribarstvo, osim toga, nije jedini faktor smrtnosti u okviru oceanskih resursa izazvan djelovanjem čovjeka te da ne bi trebalo biti jedini razlog međunarodnog djelovanja;
- U. budući da su neki od dodatnih faktora smrtnosti resursa danas, među ostalim, vađenje minerala, energetske bušotine i korištenje prostora na dnu za urbane platforme te da bi budući pomorski razvoj mogao prouzročiti nepredviđene faktore smrtnosti u pogledu kojih treba biti na oprezu;

Utorak, 12. travnja 2016.

- V. budući da se morska biološka raznolikost već znatno smanjila; budući da su očuvanje ribolovnih mogućnosti za buduće generacije i zaštita morske biološke raznolikosti te očuvanje morskih ekosustava usko povezani;
- W. budući da su tehnike selektivnog i održivog ribolova ključne za održivo upravljanje ribolovnim resursima, kao i za svođenje slučajnog ulova na najmanju moguću mjeru te da se njima doprinosi očuvanju morske biološke raznolikosti;
- X. budući da su koordinacija i savjetovanje među svim subjektima koji sudjeluju u pomorskim aktivnostima presudni za jamčenje očuvanja morske biološke raznolikosti i održivog korištenja resursa;
- Y. budući da najudaljenije regije EU-a po svojoj prirodi imaju posebna geografska, a ponekad i geopolitička obilježja te da su uključene u specifične mehanizme regionalne suradnje;
- Z. budući da je ribarstvo vrlo važna aktivnost koja se odvija i u područjima pod nacionalnom jurisdikcijom i u područjima izvan nje;
- AA. budući da EU ima ključnu ulogu u globalnom upravljanju morima i oceanima te velik utjecaj u ribarstvu na međunarodnoj sceni, među ostalim zbog sudjelovanja u 17 regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom; budući da ta vodeća uloga znači da je EU odgovoran za donošenje proaktivne politike za zaštitu morske biološke raznolikosti na svjetskoj razini;
- AB. budući da je Sporazum Ujedinjenih naroda o ribljim stokovima, kojim se utvrđuju prava i obveze država potpisnica u pogledu očuvanja pograničnih i vrlo migratornih ribljih stokova te upravljanja njima, sveobuhvatan i napredan dokument koji ne treba mijenjati, dovoditi u pitanje ili slabiti te čija se potpuna provedba mora zajamčiti procesom bolje suradnje koji treba usvojiti u okviru novog međunarodnog instrumenta;
- AC. budući da je iz nedavnih neslaganja EU-a s Farskim otocima i Islandom potrebno izvući pouke kako bi se osiguralo održivo upravljanje ribljim stokovima na svjetskoj razini;
- AD. budući da svaka država ima pravo na koristi koje su rezultat očuvanja i održivog korištenja svojih resursa, kako je utvrđeno u UNCLOS-u;
- AE. budući da priznajemo obvezu država u pogledu zaštite i očuvanja morskog okoliša, uključujući zaštitu rijetkih i osjetljivih ekosustava te staništa ranjivih, osiromašenih i ugroženih vrsta i drugih oblika morskog života;
- AF. budući da Sporazum Ujedinjenih naroda o ribljim stokovima pruža okvir za primjenu pristupa predostrožnosti i pristupa utemeljenog na ekosustavu u upravljanju ribarstvom, za mjere očuvanja pograničnih i vrlo migratornih ribljih stokova i upravljanja njima te za međunarodnu suradnju djelovanjem regionalnih i subregionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i mehanizama; budući da treba poboljšati učinkovitu provedbu tog Sporazuma;
- AG. budući da se rezolucijama Opće skupštine Ujedinjenih naroda 61/105 i 64/72 države i regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom pozivaju da zajamče učinkovito očuvanje dubokomorskih resursa i spriječe znatan negativan utjecaj pridonog ribolova na osjetljive morske ekosustave u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- AH. budući da priznajemo i podržavamo prava i posebne potrebe zemalja u razvoju u pogledu izgradnje kapaciteta radi ostvarivanja koristi od očuvanja i održivog korištenja resursa te od pograničnih i vrlo migratornih ribljih stokova;

Utorak, 12. travnja 2016.

- AI. budući da se u okviru takozvanog Procesu iz Koba priznaju napori koje su već uložile regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, koje upravljaju stokovima tune i provode neovisna ispitivanja uspješnosti, te budući da se u okviru tog procesa pozivaju sve regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom da redovito provode ta ispitivanja, javno objavljuju njihove rezultate i u potpunosti provode svoje preporuke; budući da su tijela kao što su Opća skupština UN-a i Odbor za ribarstvo FAO-a pozvala i druge regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom da slijede taj primjer te budući da su provedena i ta ispitivanja;
- AJ. budući da postoje regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom i da neke od njih rade na uspostavi zaštićenih morskih područja kako bi se na održivoj razini očuvali i obnovili riblji stokovi;
- AK. budući da je u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti organiziran niz radionica za opisivanje ekološki ili biološki značajnih morskih područja, među ostalim u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, a rezultati tih radionica danas su dostupni široj javnosti na internetskoj stranici Konvencije o biološkoj raznolikosti u svrhu savjetovanja o upravljanju;
- AL. budući da je potreba za prikupljanjem i razmjenom znanstvenih podataka i znanja od iznimne važnosti za donošenje odluka u dobroj vjeri i na temelju najboljih dostupnih znanstvenih savjeta;
- AM. budući da je ekološki problem plastičnog otpada u moru neposredna opasnost za morsku biološku raznolikost, da su razmjeri i načini rješavanja tog problema i dalje nedovoljno istraženi te da bi se njegovo rješavanje moglo pretvoriti u priliku za ostvarivanje ekonomske koristi;
- AN. budući da je radna skupina u svojem dokumentu od 23. siječnja 2015. istaknula potrebu za sveobuhvatnim režimom na svjetskoj razini kojim će se bolje obuhvatiti očuvanje morske biološke raznolikosti i upravljanje njome u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- AO. budući da EU aktivno razvija i potiče najbolje prakse kako bi se postiglo održivo korištenje ribljih stokova te svojim programima kao što je Obzor 2020. potiče i financira prikupljanje podataka, istraživanje i održivi razvoj;
- AP. budući da je radna skupina 23. siječnja 2015. podržala preporuku za razvoj međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta u okviru Konvencije;
- AQ. budući da je Opća skupština UN-a 19. lipnja 2015. donijela rezoluciju o razvoju međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta u okviru UNCLOS-a za očuvanje i održivo korištenje morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
1. pozdravlja odluku Opće skupštine UN-a da se razvije novi međunarodni pravno obvezujući instrument u okviru UNCLOS-a za očuvanje i održivo korištenje morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, među ostalim, radi rješavanja problema postojećih nedostataka; ističe da se tim procesom ne smiju dovoditi u pitanje postojeći relevantni instrumenti i okviru te relevantna globalna, regionalna i sektorska tijela (npr. regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom); ističe važnost brzog, ali pažljivog napredovanja pri izradi tog novog instrumenta te poštovanja roka za dovršenje njegova nacrtu predviđenog za kraj 2017.;
 2. ističe viziju, mogućnosti i učinke u pogledu dobrih odnosa među državama, kao i u pogledu održivog iskorištavanja resursa u okviru UNCLOS-a te istodobno potvrđuje da novi pritisci i mogućnosti iziskuju prilagodbe;

Utorak, 12. travnja 2016.

3. ističe važnost očuvanja i održivog korištenja oceana, mora i njihovih resursa; poziva EU i međunarodnu zajednicu da promiču očuvanje i održivo korištenje morske biološke raznolikosti, među ostalim primjenom modernih i održivih koncepcija upravljanja morskim ekosustavom, primjenom načela upravljanja oceanima, upravljanjem iskorištavanjem morskih resursa (iskorištavanje minerala, energetske bušotine itd.) i ribarstvom, uvođenjem upravljanja morem utemeljenog na znanosti, obnavljanjem ribljih stokova i njihovim održavanjem iznad razina koje omogućuju maksimalan održivi prinos, upravljanjem utemeljenim na ekosustavu i očuvanjem morske biološke raznolikosti, provedbom postojećeg zakonodavstva te primjenom pristupa predostrožnosti;
4. ističe da će u cilju suočavanja s pritiskom na morsku biološku raznolikost do 2020. države članice morati poduzeti mjere za provedbu planova upravljanja, praćenje primjene propisa, proširenje baze znanja te jačanje istraživačkih mreža i bolju koordinaciju informacija o morskoj biološkoj raznolikosti;
5. priznaje i podržava pozitivnu i vodeću ulogu EU-a i Komisije, uzimajući u obzir važnu ulogu ribarske industrije i tržišta u EU-u te činjenicu da je europska ribarstvena politika usredotočena na održivost;
6. priznaje da EU ima važnu ulogu u jamčenju održivog upravljanja živim morskim resursima, posebno u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; ističe da je nezakoniti, neregulirani i neprijavljeni ribolov po svojoj prirodi prijetnja morskoj biološkoj raznolikosti i da ozbiljno ugrožava očuvanje morskih ekosustava; ističe da je suzbijanje nezakonitog, nereguliranog i neprijavljenog ribolova prioritet EU-a i da je međunarodna suradnja ključna za postizanje uspjeha u tom području; potiče FAO i regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom da ulože veće napore u poboljšanje multilateralne suradnje;
7. ističe pozitivan učinak ekološkog označavanja u sektoru morskih prehrambenih proizvoda kojim se potrošačima omogućuje da odabirom utemeljenim na informacijama doprinose održivosti resursa i očuvanju morske biološke raznolikosti;
8. potiče Komisiju da zajamči da će se u kontekstu novog međunarodnog sporazuma učinkovito razmatrati pitanje učinka ljudskih aktivnosti, uključujući ribarstvo i sve vrste iskorištavanja morskog dna i oceana, na biološku raznolikost u područjima izvan nacionalne jurisdikcije te je također poziva da promiče i koordinira taj proces razmatranja; stoga ističe potrebu za daljnjim promicanjem provedbe postojećeg zakonodavstva te za razvojem upravljačkih instrumenata nužnih za postizanje usklađenosti i dosljednosti;
9. potiče regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom da zajamče punu provedbu svojih preporuka, nastave provoditi redovite neovisne procjene i zajamče njihovu propisnu primjenu;
10. potiče Komisiju da podupire i promiče cjelovit i sveobuhvatan pristup u pogledu zaštićenih morskih područja jer istinska koordinacija i suradnja u očuvanju nije moguća bez sudjelovanja najšireg mogućeg kruga dionika koji sudjeluju u širokom spektru ljudskih aktivnosti u oceanima i morima;
11. potiče i poziva Komisiju i države članice da promiču utvrđivanje i primjenu koncepcije ekološki ili biološki značajnih morskih područja u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
12. potiče Komisiju da surađuje sa svim dionicima kako bi se u kontekstu novog međunarodnog sporazuma u okviru UNCLOS-a i dalje podržavala i promicala izrada institucionalnog mehanizma za utvrđivanje i uspostavu potrebnih odredbi o praćenju i uspostavi povezanih, usklađenih, provedivih i reprezentativnih mreža zaštićenih morskih područja, kao nužnih instrumenata kojima se jamči ekološka i biološka povezivost, te za upravljanje tim odredbama;

Utorak, 12. travnja 2016.

13. poziva Komisiju da obradi niz sveobuhvatnih podataka o morskoj biološkoj raznolikosti u europskim regionalnim morima; smatra da je prikupljanje tih podataka nužan izazov s obzirom na to da je 80 % vrsta i staništa uvrštenih u Okvirnu direktivu o pomorskoj strategiji klasificirano kao nepoznato;
 14. poziva EU da preuzme vodeću ulogu u borbi protiv plastičnog otpada u moru i da se relevantna istraživanja financiraju u okviru plavog gospodarstva;
 15. ističe da novim međunarodnim sporazumom treba zajamčiti jednake uvjete za sve dionike; štoviše smatra da bi u okviru novog međunarodnog sporazuma trebalo uzeti u obzir posebne potrebe zemalja u razvoju, posebno malih otočnih zemalja, u pogledu izgradnje kapaciteta, među ostalim, radi ostvarivanja ciljeva međunarodne zajednice povezanih sa zaštićenim morskim područjima;
 16. potiče Komisiju da promiče bolju suradnju i koordinaciju te veću transparentnost i odgovornost među svim dionicima, kao i među novim instrumentima o kojima je postignut dogovor, postojećim instrumentima u okviru UNFSA-e i FAO-a, regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom i ostalim tijelima u tom sektoru kao što su, među ostalim, Međunarodno tijelo za morsko dno i Međunarodna pomorska organizacija;
 17. poziva UN da surađuje s državama kako bi se učinkovitije primjenjivala postojeća i po potrebi donosila dodatna pravila kojima se može neposredno pomoći u zaštiti biološke raznolikosti na otvorenom moru te kojima se mogu poboljšati socijalni i sigurnosni uvjeti te uvjeti u pogledu praćenja, među ostalim, uvođenjem upravljačkih instrumenata na svjetskoj razini, primjerice centraliziranog instrumenta za registraciju plovila kao što je Svjetski registar ribarskih plovila za čiju je izradu nadležan FAO, ali izbjegavanjem povećanja birokratskog opterećenja za ribare;
 18. ističe da će u mandat regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom biti potrebno uvrstiti utjecaj ribolova na morsku biološku raznolikost u područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
 19. potiče Komisiju i države članice da u sklopu mandata novog međunarodnog sporazuma u okviru UNCLOS-a podržavaju i promiču izradu institucionalnog mehanizma za provođenje prethodne procjene utjecaja na okoliš za aktivnosti koje bi mogle imati znatan utjecaj na morski okoliš, kako se zahtijeva u članku 206. UNCLOS-a, uključujući iskorištavanje morskih resursa, što se u najvećoj mogućoj mjeri treba temeljiti na čvrstoj znanstvenoj osnovi, a te aktivnosti treba popratiti detaljnim praćenjem stanja okoliša i socio-ekonomskog stanja;
 20. poziva Komisiju da u kontekstu novog međunarodnog sporazuma zahtijeva priznavanje ekološke štete na moru i utvrđivanje lanca odgovornosti u pogledu te štete;
 21. potiče Komisiju da od država koje to još nisu učinile zatraži da ratificiraju UNCLOS ili da mu pristupe;
 22. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Općoj skupštini Ujedinjenih naroda te pripremnom odboru zaduženom za sastavljanje teksta budućeg međunarodnog sporazuma.
-

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0102

Stanje na Sredozemlju i potreba za cjelovitim pristupom EU-a migraciji**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o stanju na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji (2015/2095(INI))**

(2018/C 058/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ženevsku konvenciju iz 1951. i dodatni protokol uz tu konvenciju, a posebno pravo na zabranu prisilnog udaljenja i vraćanja,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Konvenciju o pravima djeteta iz 1989. i Rezoluciju Europskog parlamenta od 27. studenog 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982., Međunarodnu konvenciju za zaštitu ljudskog života na moru iz 1974. i Međunarodnu konvenciju o traganju i spašavanju na moru iz 1979. kako je izmijenjena,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji iz 1990.,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o akcijskom planu za maloljetnike bez pratnje za razdoblje 2010. – 2014. (COM(2010)0213) i Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. rujna 2013. o položaju maloljetnika bez pratnje u EU-u ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. travnja 2015. o nedavnim tragedijama u Sredozemnom moru i migracijskoj politici i politici azila u EU-u ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o migracijama i izbjeglicama u Europi ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir rasprave održane u Odboru Europskog parlamenta za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove u 2015.: raspravu održanu 14. travnja kojoj je prisustvovao povjerenik Avramopoulos, raspravu održanu 6. svibnja o solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti, uključujući obveze u pogledu potrage i spašavanja, raspravu održanu 26. svibnja o strategiji o suradnji s trećim zemljama, raspravu održanu 4. lipnja o razvoju sigurnih i zakonitih ruta za tražitelje azila i izbjeglice koji dolaze u EU te o provedbi zajedničkog europskog sustava azila, raspravu održanu 25. lipnja o rješavanju problema krijumčarenja i radnog iskorištavanja nezakonitih migranata te trgovine njima, razvoju odgovarajućih zakonitih kanala za ekonomske migracije te o upravljanju granicama i viznoj politici, raspravu održanu 2. srpnja o trošenju sredstava iz fondova za unutarnje poslove na migraciju i razvoj, raspravu održanu 6. srpnja

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0070.⁽²⁾ SL C 93, 9.3.2016., str. 165.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0176.⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0317.

Utorak, 12. travnja 2016.

o prvom paketu prijedloga koji je Komisija podnijela nakon Europskog migracijskog programa i programa za solidarnost i pravednu raspodjelu odgovornosti, uključujući obveze u pogledu potrage i spašavanja te razvoj sigurnih i zakonitih ruta za tražitelje azila i izbjeglice koje dolaze u EU, raspravu održanu 16. srpnja u prisustvu stručnjaka za fondove EU-a za migracijsku politiku o mjerama, praksama i podacima o maloljetnicima bez pratnje u državama članicama EU-a i Norveškoj, o suradnji EU-a s trećim zemljama u području migracija te o istraživanju novih zakonodavnih mogućnosti u pogledu ekonomske migracije, raspravu održanu 22. rujna o drugom paketu prijedloga koji je Komisija podnijela nakon Europskog migracijskog programa, raspravu održanu 23. rujna s nacionalnim parlamentima o pristupu koji se temelji na centrima za prihvata i registraciju te o hvatanju ukoštac s migracijama na nacionalnoj i lokalnoj razini, raspravu održanu 19. listopada o rješavanju problema krijumčarenja i radnog iskorištavanja nezakonitih migranata te trgovine njima, raspravu održanu 10. studenoga o komunikaciji Komisije naslovljenoj „Upravljanje izbjegličkom krizom: trenutačno stanje provedbe prioritarnih mjera u okviru Europskoga migracijskog programa” (COM(2015)0510), raspravu održanu 19. studenoga o unutarnjem i vanjskom financiranju EU-a povezanom s njegovom politikom migracija i azila, raspravu održanu 10. prosinca o suradnji EU-a s trećim zemljama u području migracija, te raspravu održanu 21. prosinca o upravljanju granicama i viznoj politici, učinkovitoj provedbi zajedničkog europskog sustava azila i razvoju odgovarajućih zakonitih kanala za ekonomske migracije,

- uzimajući u obzir raspravu održanu 1. travnja 2015. na zajedničkoj sjednici Odbora EP-a za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za razvoj o odnosu između migracija i razvoja te raspravu održanu 15. rujna 2015. na zajedničkoj sjednici Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, Odbora za vanjske poslove i Pododbora za ljudska prava o poštovanju ljudskih prava u kontekstu migracijskih tokova na Sredozemlju,
- uzimajući u obzir izvješća Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove o posjetu njegova izaslanstva Lampedusi u rujnu 2015. u vezi s operacijama potrage i spašavanja te Tunisu u listopadu 2015. u vezi sa suradnjom s trećim zemljama u području migracija, azila i granične kontrole te uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove o posjetu njihova zajedničkog izaslanstva Siciliji u srpnju 2015. u vezi suočavanja s migracijskim pritiskom u regiji, posebice s proračunskog gledišta,
- uzimajući u obzir Akcijski plan o migraciji u deset točaka koji je sastavila Komisija i koji je predstavljen 20. travnja 2015. u Luksemburgu na zajedničkom zasjedanju Vijeća za vanjske poslove i Vijeća za unutarnje poslove,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Europski migracijski program” (COM(2015)0240),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2015/778 od 18. svibnja 2015. o vojnoj operaciji Europske unije na južnom središnjem Sredozemlju (EUNAVFOR MED),
- uzimajući u obzir odluku veleposlanika EU-a u okviru Političkog i sigurnosnog odbora ⁽¹⁾ o početku druge faze operacije EUNAVFOR MED, koja je preimenovana u Operaciju Sophia te uzimajući u obzir operacije pod vodstvom NATO-a u Egejskom moru,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2240 (2015) od 9. listopada 2015.,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o akcijskom planu EU-a protiv krijumčarenja migranata za razdoblje 2015. – 2020. (COM(2015)0285),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije o provedbi Uredbe o sustavu „Eurodac” u pogledu obveze uzimanja otisaka prstiju (SWD(2015)0150),

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/09/28-eunavfor/>

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir preporuku Komisije o Europskom programu preseljenja (C(2015)3560) i zaključke predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća o preseljenju putem multilateralnih i nacionalnih programa 20 000 osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, a koji su predstavljeni na sjednici Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove održanoj 20. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir napomenu Komisije o pristupu koji se temelji na centrima za prihvata i registraciju te izvješća o trenutnom stanju u Grčkoj i Italiji od 10. veljače 2016. i izvješće o napretku Grčke od 4. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2015/1523 od 14. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke,
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije o uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma premještanja u krizama i izmjeni Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (COM(2015)0450),
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije o uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkog popisa EU-a sigurnih zemalja porijekla za potrebe Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite i o izmjeni Direktive 2013/32/EU (COM(2015)0452),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Aktijski plan EU-a o vraćanju” COM(2015)0453),
- uzimajući u obzir preporuku Komisije o uspostavljanju zajedničkog „Priručnika o vraćanju” kojim će se koristiti nadležna tijela država članica pri izvršavanju zadataka povezanih s vraćanjem (C(2015)6250) i njezin Prilog,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o propisima o javnoj nabavi u vezi s trenutnom azilantskom krizom (COM(2015)0454),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visoke predstavnice naslovljenu „Rješavanje izbjegličke krize u Europi: uloga vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2015)0040),
- uzimajući u obzir Odluku Komisije o osnivanju Kriznog uzajamnog fonda Europske unije za stabilnost i rješavanje temeljnih uzroka nezakonite migracije i raseljenih osoba u Africi (C(2015)7293),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Upravljanje izbjegličkom krizom: hitne operativne, proračunske i pravne mjere Europskog migracijskog programa” (COM(2015)0490) i njezine Priloge,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Upravljanje izbjegličkom krizom: trenutno stanje provedbe prioritarnih mjera u okviru Europskog migracijskog programa” (COM(2015)0510) i njezine Priloge,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Europska granična i obalna straža te učinkovito upravljanje vanjskim granicama EU-a” (COM(2015)0673), Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (COM(2015)0671), Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj putnoj ispravi za vraćanje državljanina trećih zemalja koji nezakonito borave u EU-u (COM(2015)0668), Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u pogledu pooštrenja kontrola na vanjskim granicama pregledima relevantnih baza podataka (COM(2015)0670), Komisijin Prijedlog odluke Vijeća o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Švedske u skladu s člankom 9. Odluke Vijeća (EU) 2015/1523 i člankom 9.

Utorak, 12. travnja 2016.

Odluke Vijeća (EU) 2015/1601 o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (COM(2015)0677) te preporuku Komisije o dobrovoljnom humanitarnom programu prihvata s Turskom (C(2015)9490),

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o trenutačnom stanju provedbe prioritarnih mjera u okviru Europskog migracijskog programa (COM(2016)0085),
- uzimajući u obzir Preporuku Komisije upućenu Helenskoj Republici o hitnim mjerama koje Grčka treba poduzeti radi ponovne uspostave transfera u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013 (C(2016)0871),
- uzimajući u obzir prijedlog provedbene odluke Vijeća o privremenoj suspenziji premještanja 30 % podnositelja zahtjeva dodijeljenih Austriji Odlukom Vijeća (EU) 2015/1601 o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (COM(2016)0080),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću naslovljenu „Povratak Schengenu – Plan” (COM(2016)0120),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću naslovljeno „Drugo izvješće o napretku Turske u ispunjavanju uvjeta iz plana za liberalizaciju viznog režima” (COM(2016)0140) i prateći radni dokument službi Komisije (SWD(2016)0097),
- uzimajući u obzir prijedlog uredbe Vijeća o pružanju hitne potpore unutar Unije (COM(2016)0115), i buduće izmjene proračuna br. 1/ 2016. u cilju stvaranja proračunske linije za taj instrument,
- uzimajući u obzir zaključke koje je Europsko vijeće donijelo na posebnom sastanku održanom 23. travnja 2015., na sastanku održanom 25. i 26. lipnja 2015., na neslužbenom sastanku predsjednika država ili vlada država članica EU-a održanom 23. rujna 2015., na sastanku održanom 15. listopada 2015. te na sastancima održanima 17. i 18. prosinca 2015. te 18. i 19. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o sigurnim zemljama porijekla donesene na sastanku održanom 20. srpnja 2015., zaključke o migracijama donesene na sastanku održanom 20. srpnja 2015., zaključke o budućnosti politike vraćanja donesene na sastanku održanom 8. listopada 2015., zaključke o migracijama donesene na sastanku održanom 12. listopada 2015., zaključke o mjerama za rješavanje izbjegličke i migracijske krize donesene na sastanku održanom 9. studenog 2015., zaključke o osobama bez državljanstva donesene na sastanku održanom 4. prosinca 2015. te zaključke o krijumčarenju migranata donesene na sastanku održanom 10. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva usvojene 14. rujna 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 20. srpnja 2015. o preseljenju putem multilateralnih i nacionalnih programa 20 000 osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita,
- uzimajući u obzir zajednički akcijski plan EU-a i Turske od 15. listopada 2015. i izvješća o njegovoj provedbi od 10. veljače i 4. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu predsjednika država članica ili vlada država članica EU-a od 7. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu s Konferencije na visokoj razini o istočnosredozemnoj i zapadnobalkanskoj ruti usvojenu 8. listopada 2015., izjavu čelnika o izbjegličkim tokovima na zapadnobalkanskoj ruti usvojenu na sastanku održanom 25. listopada 2015. te izvješće o napretku od 10. veljače 2016.,

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir akcijski plan i političku izjavu koji su usvojeni na sastanku na vrhu između Europske unije i afričkih zemalja o migracijama, održanom u Valletti 11. i 12. studenog 2015.,
- uzimajući u obzir rad i izvješća Europskog potpornog ureda za azil, a posebno njegovo godišnje izvješće o stanju u području azila u Europskoj uniji za 2014. i mjesečne trendove u području azila,
- uzimajući u obzir rad i izvješća Frontexa, a posebno njegovu godišnju analizu rizika za 2015. te kvartalna izvješća njegove Mreže za analizu rizika,
- uzimajući u obzir rad i izvješća Europolu, a posebno zajedničku operativnu skupinu MARE, i uspostavu Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata pri Europolu.
- uzimajući u obzir rad i izvješća Eurojusta, a posebno njegova izvješća o trgovini ljudima,
- uzimajući u obzir rad, godišnja izvješća i studije Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA), a posebno njezine studije o teškim oblicima radnog iskorištavanja te o kriminalizaciji migranata s nereguliranim statusom i osoba koje s njima surađuju,
- uzimajući u obzir studije Resornog odjela C o primjeni članka 80. UFEU-a, o alternativnim mogućnostima i načinima pristupa postupcima azila za tražitelje međunarodne zaštite, o istraživanju novih mogućnosti u vezi sa zakonodavstvom u području migracije radne snage u EU, o unapređenju zajedničkog europskog sustava azila i alternativa Dublinskoj uredbi, o suradnji EU-a s trećim zemljama u području migracija i o prihvatu migrantica i tražiteljica azila u EU-u te uzimajući u obzir studiju Resornog odjela D naslovljenu „Financijska sredstva EU-a za migracijske politike: analiza učinkovitosti i najbolje prakse za budućnost” te studiju Resornog odjela EXPO naslovljenu „Migranti na Sredozemlju: zaštita ljudskih prava”,
- uzimajući u obzir studije Europske migracijske mreže (EMN), a posebno njezine studije o politikama, praksama i podacima o maloljetnicima bez pratnje,
- uzimajući u obzir rad i izvješća visokog povjerenika UN-a za izbjeglice,
- uzimajući u obzir rad i izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za ljudska prava migranata,
- uzimajući u obzir rad, izvješća i rezolucije Vijeća Europe,
- uzimajući u obzir rad i izvješća Međunarodne organizacije za migracije,
- uzimajući u obzir rad i izvješća Ureda UN-a za droge i kriminal,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija o Europskom migracijskom programu usvojeno na 115. plenarnoj sjednici tog odbora održanoj 3. i 4. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir mišljenja Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Europskom migracijskom programu i Akcijskom planu EU-a protiv krijumčarenja migranata,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2014. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir radni dokument o članku 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije – Solidarnost i pravedna podjela odgovornosti, uključujući obveze u pogledu potrage i spašavanja,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0105.

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir radni dokument o rješavanju problema krijumčarenja i radnog iskorištavanja nezakonitih migranata te trgovine njima,
 - uzimajući u obzir radni dokument o upravljanju granicama i viznoj politici, uključujući ulogu Frontexa i ostalih relevantnih agencija,
 - uzimajući u obzir radni dokument o razvoju sigurnih i zakonitih ruta prema EU-u za tražitelje azila i izbjeglice, uključujući politiku Unije o preseljenju i odgovarajuće politike integracije,
 - uzimajući u obzir radni dokument o razvoju odgovarajućih zakonitih kanala za ekonomske migracije,
 - uzimajući u obzir radni dokument o unutarnjem i vanjskom financiranju EU-a povezanom s njegovom politikom migracija i azila,
 - uzimajući u obzir radni dokument o učinkovitoj primjeni zajedničkog europskog sustava azila, uključujući ulogu Europskog potpornog ureda za azil (EASO),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za proračun, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za prava žena i jednakost spolova te Odbora za predstavke (A8-0066/2016),
- A. budući da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 17. prosinca 2014. zatražio od Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da ocijeni razne relevantne politike, da pripremi niz preporuka i iznese ih na plenarnoj sjednici u obliku izvješća o strateškoj inicijativi;
- B. budući da je prema podacima Frontexa ⁽¹⁾ 1,83 milijuna osoba tijekom 2015. pokušalo nezakonito prijeći vanjske granice EU-a, što je dosad neviđeni rekord u usporedbi s 282 500 migranata koji su stigli u Uniju tijekom cijele 2014. godine; te budući da prema podacima Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i UNICEF-a 20 % svih migranata koji pristižu morskim putem čine djeca ⁽²⁾;
- C. budući da je prema podacima EASO-a ⁽³⁾ 2015. podneseno više od 1,4 milijun zahtjeva za međunarodnu zaštitu u državama EU+ ⁽⁴⁾, uz stalni porast broja zahtjeva od travnja, dok se udio ponovljenih zahtjeva smanjuje; te budući da oko 6 % podnositelja zahtjeva tvrdi da su maloljetnici bez pratnje; budući da su u veljači 2016. žene činile 22 %, a djeca 40 % dolazaka u Grčku ⁽⁵⁾;
- D. budući da je za potrebe Konvencije UN-a o pravima djeteta „dijete” definirano kao svako ljudsko biće mlađe od osamnaest godina;

⁽¹⁾ Novosti Frontexa, <http://frontex.europa.eu/news/number-of-migrants-arriving-in-greece-dropped-by-half-in-november-cITv3V>.

⁽²⁾ IOM i UNICEF, Kratko izvješće s podacima: Migracija djece u Europu, http://www.iom.int/sites/default/files/press_release/file/IOM-UNICEF-Data-Brief-Refugee-and-Migrant-Crisis-in-Europe-30.11.15.pdf.

⁽³⁾ Bilten EASO-a, studeni – prosinac 2015., https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-Newsletter-NOV-DEC_-20151.pdf.

⁽⁴⁾ Države EU+ čine 28 država članica EU-a te Norveška i Švicarska.

⁽⁵⁾ UNHCR – Kratki podaci o Grčkoj – 7. ožujka 2016.

Utorak, 12. travnja 2016.

- E. budući da je prema podacima Međunarodne organizacije za migracije ⁽¹⁾ 2015. više od 3 771 osoba poginulo ili nestalo u Sredozemnom moru; te budući da je do 8. ožujka 2016. prijavljeno utapanje 444 osoba u Sredozemlju; budući da je 77 djece poginulo u prvih devet tjedana 2016., što je više od jednog djeteta na dan; budući da je prema nedavnim podacima Europola najmanje 10 000 djece bez pratnje nestalo nakon dolaska u Europu;
- F. budući da bi se 3. listopada trebao proglasiti kao Dan sjećanja na sve muškarce, žene i djecu koji su stradali u pokušaju bijega iz svoje države zbog progona, sukoba i rata te na sve muškarce i žene koji svaki dan riskiraju svoje živote kako bi ih spasili;
- G. budući da su mnogi dijelovi svijeta pogođeni ratom i nasiljem te se suočavaju s kombiniranim učincima ekstremnog siromaštva, uništavanja okoliša i nedostatka mogućnosti za mlade, što bi moglo izazvati više nasilja i nesigurnosti te dovesti do dodatnih kretanja stanovništva;

Članak 80. UFEU-a – Solidarnost i pravedna podjela odgovornosti, uključujući obveze u pogledu potrage i spašavanja

- H. budući da su sukladno članku 80. UFEU-a načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti ključni elementi cjelokupnog sustava Unije te da taj članak sadrži pravnu osnovu za uvrštavanje navedenih načela u politiku Unije u području azila, migracija i granične kontrole;
- I. budući da solidarnost može postojati u obliku unutarnje ili vanjske solidarnosti; te budući da su premještanje, međusobno priznavanje odluka o azilu, mjere operativne potpore te proaktivno tumačenje postojeće Dublinske uredbe i Direktive o privremenoj zaštiti sredstva unutarnje solidarnosti, dok su preseljenje, humanitarni prihvati te potraga i spašavanje na moru sredstva za promicanje vanjske solidarnosti, a mehanizam za civilnu zaštitu obuhvaća obje vrste solidarnosti;
- J. budući da je do 3. ožujka 2016. od 39 600 tražitelja azila, koji su bili smješteni u talijanskim strukturama za prihvati i koje je trebalo raspodijeliti u druge države članice, samo njih 338 bilo zaista premješteno, dok su iz Grčke od predviđenih 66 400 osoba premještene samo 322 osobe;

Rješavanje problema krijumčarenja i radnog iskorištavanja nezakonitih migranata te trgovine njima

- K. budući da su krijumčarenje i radno iskorištavanje migranata te trgovina njima odvojeni pravni fenomeni na koje se primjenjuju različiti pravni okviri na razini Unije i na međunarodnoj razini i koji zahtijevaju da se na njih odgovori s prikladnim ciljem, iako se u praksi često preklapaju; te budući da mreže za krijumčarenje i trgovinu ljudima mogu vrlo brzo mijenjati svoj način rada, zbog čega je potrebno brzo prilagođavanje odgovora koji moraju biti utemeljeni na najnovijim i točnim podacima; budući da naponi uloženi u borbu protiv nezakonitog krijumčarenja migranata ne bi trebali utjecati na one koji pružaju humanitarnu pomoć nezakonitim migrantima;
- L. budući da su u cilju borbe protiv krijumčarenja i radnog iskorištavanja migranata te trgovine njima potrebna kratkoročna, srednjoročna i dugoročna rješenja, uključujući mjere za razbijanje kriminalnih mreža i privođenje kriminalaca pravdi te za prikupljanje i analizu podataka, mjere za zaštitu žrtava i vraćanje migranata koji nezakonito borave u EU-u, kao i za suradnju s trećim zemljama, te dugoročne strategije za rješavanje problema potražnje za krijumčarenim osobama i temeljnih uzroka migracija zbog kojih ljudi završavaju u rukama krijumčara;

⁽¹⁾ IOM, Projekt „Nestali migranti”, <http://missingmigrants.iom.int/>.

Utorak, 12. travnja 2016.

Upravljanje granicama i vizna politika, uključujući ulogu Agencije za granice i drugih relevantnih agencija

- M. budući da je u vezi s mnogim prijedlozima Komisije u području granica i vizne politike u tijeku redovni zakonodavni postupak, a posebno kad je riječ o prijedlogu uredbe o Zakoniku Unije o vizama (preinaka) 2014/0094(COD), prijedlogu uredbe o uspostavi vize za privremeni boravak 2014/0095(COD) i prijedlogu uredbe o jedinstvenom obrascu za vize: sigurnost 2015/0134(COD); te budući da je Komisija nedavno predstavila nove prijedloge u tom području koji će se razmatrati u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom;
- N. budući da ukidanje graničnih kontrola na unutarnjim granicama mora biti popraćeno učinkovitim upravljanjem vanjskim granicama uz visoke zajedničke standarde, učinkovitu razmjenu informacija među državama članicama i puno poštovanje temeljnih prava svih dionika;
- O. budući da je Europski parlament pozvao Agenciju Unije za granice da ojača svoje kapacitete za rješavanje mogućih povreda temeljnih prava, uključujući u okviru svojih radnih dogovora s nadležnim tijelima trećih zemalja te budući da prijedlog Komisije o novoj Agenciji Unije za granice sadrži mehanizam za podnošenje žalbi;
- P. budući da prema postojećem Zakoniku o vizama države članice mogu odstupati od uobičajenih kriterija dopuštenosti podnošenja zahtjeva za vizu „iz humanitarnih razloga” (članci 19. i 25.);

Razvoj sigurnih i zakonitih ruta za tražitelje azila i izbjeglice koje dolaze u EU, uključujući politiku Unije o preseljenju i odgovarajuće politike integracije

- Q. budući da neindustrijalizirane zemlje zbrinjavaju 86 % svjetskih izbjeglica; te budući da kriminalne mreže i krijumčari iskorištavaju očaj ljudi koji pokušavaju ući u Uniju bježeći od progona ili rata;
- R. budući da su sigurne i zakonite rute za pristup izbjeglica Uniji ograničene i da se mnogi i dalje izlažu rizicima na opasnim rutama; budući da bi se otvaranjem novih sigurnih i zakonitih ruta za ulazak tražitelja azila i izbjeglica u Uniju, nadovezujući se na postojeće zakonodavstvo i prakse, Uniji i državama članicama omogućio bolji pregled potreba za zaštitom i priljeva ljudi u Uniju, a istovremeno bi se naštetilo poslovnom modelu krijumčara;

Strategija o suradnji s trećim zemljama, posebno u pogledu regionalnih programa zaštite, preseljenja, povratka i rješavanja temeljnih uzroka migracije

- S. budući da se suradnja EU-a s trećim zemljama razvija uz pomoć političkih instrumenata poput regionalnih i bilateralnih dijaloga, zajedničkih programa za migracije i mobilnost te partnerstava o mobilnosti, uz pomoć pravnih instrumenata poput klauzula o migraciji u „globalnim sporazumima”, sporazuma o ponovnom prihvatu, sporazuma o pojednostavljenju viznog režima i sporazuma o ukidanju viznog režima te uz pomoć operativnih instrumenata poput regionalnih programa zaštite, regionalnih programa razvoja i zaštite, radnih dogovora s Frontexom i suradnje EASO-a s trećim zemljama;
- T. budući da pojedinačne države članice nastavljaju s intenzivnim vanjskim djelovanjem u pogledu migracija na bilateralnoj razini;
- U. budući da je Unija pojačala svoju vanjsku suradnju s trećim zemljama u području migracija i azila kako bi na odgovarajući način reagirala na aktualnu izbjegličku krizu te budući da je pokrenula nove inicijative za suradnju kao što su zajednički akcijski plan EU-a i Turske, preuzete obveze povezane sa zapadnobalkanskim rutama te akcijski plan usvojen na sastanku na vrhu održanom u Valletti;

Utorak, 12. travnja 2016.

Razvoj odgovarajućih zakonitih kanala za ekonomske migracije

- V. budući da se predviđa da će se do 2020. radno sposobno stanovništvo Unije smanjiti za 7,5 milijuna; budući da predviđanja o kretanju potreba na tržištu rada u Uniji upućuju na novonastali i budući manjak u određenim područjima; te budući da građani trećih zemalja nailaze na mnoge poteškoće pri priznavanju svojih inozemnih kvalifikacija i stoga su često prekvalificirani za poslove koje obavljaju;
- W. budući da je postojeći pristup EU-a radnim migracijama fragmentiran te da su mnoge direktive usredotočene na određene kategorije radnika i državljana trećih zemalja kojima je, pod određenim uvjetima, dopušteno da rade; te budući da se tim pristupom može odgovoriti samo na kratkoročne, specifične potrebe;

Analiza potrošnje sredstava iz fondova za unutarnje poslove na migraciju i razvoj, uključujući sredstva za hitne slučajeve

- X. budući da postoji nekoliko financijskih instrumenata Unije uz pomoć kojih se mogu financirati djelovanja država članica i trećih zemalja u području migracija, azila i upravljanja granicama; budući da se posebno financijska sredstva za države članice uglavnom dodjeljuju iz Fonda za azil, migracije i integracije (FAMI) te Fonda za unutarnju sigurnost (FUS) te da je za aktivnosti povezane s migracijama moguće upotrijebiti brojne druge programe i fondove; te budući da brojne glavne uprave Komisije i Europska služba za vanjsko djelovanje upravljaju financijskim sredstvima za treće zemlje, iako se ona uglavnom dodjeljuju iz Instrumenta za razvojnu suradnju;
- Y. budući da zbog postojeće fragmentiranosti proračunskih linija i odgovornosti može biti teško dati sveobuhvatan pregled načina na koje se upotrebljavaju financijska sredstva, pa čak i točno izračunati koliki iznos Unija troši na migracije;

Učinkovita provedba zajedničkog europskog sustava azila, uključujući ulogu Europskog potpornog ureda za azil (EASO)

- Z. budući da zajednički europski sustav azila uključuje skup zajedničkih pravila za zajedničku politiku azila, jedinstveni status azilanta i zajedničke postupke azila koji su valjani u cijeloj Uniji; budući da, međutim, brojna upozorenja, uključujući odluke o kršenju koje je usvojila Komisija, pokazuju da se u mnogim državama članicama zajednički europski sustav azila ne provodi u potpunosti; budući da je njegova provedba ključna za usklađivanje nacionalnih zakona i promicanje solidarnosti među državama članicama te budući da države članice mogu tražiti pomoć EASO-a kako bi ispunile norme zajedničkog europskog sustava azila; budući da se usklađivanjem prihvatnih uvjeta i postupaka azila može izbjeći pritisak na države koje nude bolje uvjete te budući da je to ključno u podjeli odgovornosti;
- AA. budući da se postojeći mehanizmi u okviru Dublinskog sustava nisu pokazali objektivnima jer nisu poslužili za uspostavu pravednih kriterija za utvrđivanje nadležnosti za zahtjeve za međunarodnu zaštitu i nisu pomogli pri omogućavanju brzog pristupa zaštiti; budući da se taj sustav ne primjenjuje u praksi i da su izričita odstupanja usvojena dvjema odlukama Vijeća o privremenom premještanju; te budući da je Komisija najavila prijedlog temeljite revizije Uredbe Dublin III koja bi se trebala provesti do ožujka 2016.;
- AB. budući da je člankom 3. Ženevske konvencije iz 1951. utvrđeno da države članice ne smiju diskriminirati izbjeglice na temelju rase, vjere ili zemlje podrijetla;

Utorak, 12. travnja 2016.

O solidarnosti

1. ističe da se djelovanje Unije u području migracija mora temeljiti na načelu solidarnosti; napominje da načelo solidarnosti, kao što je utvrđeno u članku 80. UFEU-a, obuhvaća politike u području azila, imigracije i granične kontrole; smatra da članak 80. UFEU-a, zajedno s člancima 77. – 79. UFEU-a, sadrži pravnu osnovu za primjenu načela solidarnosti u tim područjima;

O potrazi i spašavanju

2. polazi od pretpostavke da spašavanje života mora biti glavni prioritet te da je nužno osigurati odgovarajuća financijska sredstva za operacije potrage i spašavanja, i na razini Unije i na razini država članica; napominje da je došlo do porasta u broju nezakonitih dolazaka morskim putem i zabrinjavajućeg porasta u broju smrtnih slučajeva na moru te da je u tom pogledu još uvijek potreban bolji odgovor Europe;

3. podsjeća na to da je spašavanje života čin solidarnosti s onima koji su izloženi opasnosti, ali i pravna obveza propisana međunarodnim pravom s obzirom na to da se u članku 98. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora koju su ratificirale sve države članice i sama Unija navodi obveza pružanja pomoći svim osobama koje se nađu u opasnosti na moru;

4. mišljenja je da je trajan, pouzdan i učinkovit odgovor Unije u sklopu operacija potrage i spašavanja na moru ključan za sprečavanje porasta u broju migranata koji smrtno stradaju u pokušaju da prijeđu Sredozemno more;

5. u tom pogledu smatra da treba povećati kapacitete za potragu i spašavanje te da vlade država članica moraju omogućiti dodatna sredstva, u smislu financijske pomoći i opreme, u kontekstu humanitarne operacije na razini cijele Unije posvećene pronalaženju i spašavanju migranata u opasnosti, pružanja pomoći tim migrantima te njihovu dovođenju na najbliže sigurno mjesto;

6. ističe da zapovjednici privatnih plovila ili nevladine organizacije koje istinski pomognu osobama koje se nađu u opasnosti na moru ne bi smjeli strepiti od mogućnosti kažnjavanja zbog pružanja takve pomoći; smatra da se trgovačko brodovlje ne bi smjelo smatrati opcijom koja bi mogla zamijeniti obveze država članica u pogledu potrage i spašavanja;

O rješavanju problema trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi

7. poziva na jasno razlikovanje osoba koje se krijumčari u Uniju od onih koji dopijevaju u Uniju kao žrtve trgovine ljudima jer odgovori politike, osim što moraju biti ispravno integrirani, moraju biti i ispravno usmjereni; naglašava da, općenito gledajući, krijumčarenje migranata obuhvaća potpomaganje nezakonitog ulaska osobe u državu članicu, dok trgovina ljudima obuhvaća vrbovanje, prijevoz ili prijem osobe u svrhu iskorištavanja upotrebom nasilnih ili obmanjujućih sredstava;

8. smatra da svaki cjelovit pristup migraciji mora uključivati mjere kojima je cilj onemogućiti aktivnosti kriminalnih mreža koje se bave krijumčarenjem ljudi ili trgovinom ljudima;

9. pozdravlja pozitivnu ulogu plovila mornarice u spašavanju života na moru i onemogućavanju rada kriminalnih mreža; podržava ciljeve operacija koje vodi mornarica, poput Operacije Sophia, te skreće pozornost na potrebu da se zaštite životi, naglašavajući da se svim aspektima operacije treba zajamčiti zaštita života migranata;

10. naglašava da vojne operacije ne bi smjele biti glavni aspekt cjelovitog pristupa migraciji i ponavlja da se resursi koji su već raspoređeni na Sredozemlju za spašavanje života ne smiju prenamijeniti zbog Operacije Sophia;

Utorak, 12. travnja 2016.

O ulozi agencija Unije u borbi protiv krijumčarenja

11. ističe da se odgovori politike moraju prilagoditi najnovijim i najtočnijim podacima s obzirom na to da kriminalci mogu vrlo brzo promijeniti svoj način rada te da to i čine; kao pozitivan korak naprijed napominje činjenicu da je 27. svibnja 2015. Komisija usvojila akcijski plan EU-a protiv krijumčarenja migranata („Akcijski plan protiv krijumčarenja”), u sklopu kojeg se predviđa osnivanje kontaktne skupine agencija Unije za suzbijanje krijumčarenja migranata radi jačanja operativne suradnje i razmjene informacija između tih agencija;

12. naglašava da je potrebno u potpunosti iskoristiti postojeće instrumente kao što su analize rizika koje provode agencije; primjećuje da bi agencije Unije trebale u potpunosti međusobno surađivati, ali da također trebaju poboljšati svoju suradnju s državama članicama; primjećuje da bi se boljim usklađivanjem napora moralo omogućiti prikupljanje podataka na nacionalnoj razini i daljnje prenošenje tih podataka agencijama;

O premještanju

13. podsjeća da je postupak premještanja, odnosno premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili osobe pod međunarodnom zaštitom iz jedne države članice u drugu, praktični primjer solidarnosti unutar Unije; također podsjeća na to da Parlament od 2009. poziva na uspostavu obvezujućeg mehanizma za raspodjelu tražitelja azila među svim državama članicama;

14. napominje da je Vijeće tijekom prošle godine usvojilo dvije odluke o mjerama za privremeno premještanje unutar Unije („odluke o premještanju”) ⁽¹⁾ te da te mjere obuhvaćaju premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz Grčke i Italije u druge zemlje članice; primjećuje da, iako se odlukama o premještanju ne poništavaju važeći dublinski propisi o dodjeli odgovornosti, tim se odlukama odobrava „privremeno odstupanje” od dublinskih propisa;

15. mišljenja je da je uspostava mjera za hitno premještanje korak u pravom smjeru te poziva države članice da što prije ispune svoje obveze u pogledu tih mjera;

16. podsjeća da će se za potrebe odluka o premještanju njime obuhvatiti samo osobe onih državljanstava za koja udio pozitivnih odluka o dodjeli međunarodne zaštite u Uniji prema podacima Eurostata za protekla tri mjeseca iznosi 75 % ili više; napominje da će odluke o premještanju utjecati na relativno malen broj ljudi te da će biti izostavljen velik broj podnositelja zahtjeva iz ostalih trećih zemalja koje nije moguće premjestiti sukladno tim odlukama;

17. izražava zabrinutost da prema aktualnim odlukama o premještanju države članice u koje migranti prvo dolaze moraju i dalje obrađivati složenije zahtjeve za međunarodnu zaštitu (i žalbe) i organizirati duža razdoblja prihvata te da će morati koordinirati vraćanje onih osoba za koje se na kraju utvrdi da nemaju pravo na međunarodnu zaštitu; ponavlja da se svaki novi sustav upravljanja zajedničkim europskim sustavom azila mora temeljiti na solidarnosti i pravednoj raspodjeli odgovornosti;

18. smatra da bi, osim kriterija sadržanih u odlukama o premještanju, odnosno BDP-a države članice, broja stanovnika države članice, stope nezaposlenosti u državi članici te broja tražitelja azila u državi članici u prošlosti, trebalo razmotriti dva dodatna kriterija, točnije veličinu teritorija države članice i gustoću naseljenosti države članice;

19. vjeruje da bi se pri premještanju, koliko je to moguće, u obzir trebale uzeti preferencije podnositelja zahtjeva; prima na znanje da je to jedan od načina sprečavanja sekundarnih kretanja i poticanja podnositelja zahtjeva da prihvate odluke o premještanju, ali i da se time ne bi smjelo blokirati postupak premještanja;

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (EU) 2015/1523 i Odluka Vijeća (EU) 2015/1601.

Utorak, 12. travnja 2016.

O preseljenju

20. smatra da je preseljenje jedna od prihvatljivijih opcija za pružanje sigurnog i zakonitog pristupa Uniji izbjeglicama i osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita, u situacijama u kojima se izbjeglice ne mogu vratiti u zemlju podrijetla niti primiti učinkovitu zaštitu ili se integrirati u zemlji domaćinu;

21. nadalje napominje da je preseljenje pod okriljem Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) uhodani humanitarni program i koristan instrument za upravljanje zakonitim dolascima osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita na teritorij država članica;

22. ističe da je, s obzirom na dosad neviđen priljev migranata koji su stigli te i dalje stižu na vanjske granice Unije i kontinuirani porast broja ljudi koji traže međunarodnu zaštitu, Uniji potreban obvezujući zakonodavni pristup preseljenju, kao što je navedeno u Migracijskom programu Komisije; preporučuje da se tim pristupom, kako bi imao učinka, omogući preseljenje znatnog broja izbjeglica u odnosu na sveukupni broj izbjeglica koje traže međunarodnu zaštitu u Uniji, uzimajući u obzir globalne potrebe preseljenja koje UNHCR objavljuje svake godine;

23. naglašava da je potreban trajni program preseljenja na razini Unije u kojem će obvezno sudjelovati sve države članice i kojim će se omogućiti preseljenje znatnog broja izbjeglica s obzirom na sveukupan broj izbjeglica koje traže zaštitu u Uniji;

O humanitarnom prihvatu

24. ističe da se humanitarni prihvati može upotrebljavati kao nadopuna postupku preseljenja u cilju pružanja hitne zaštite najugroženijim osobama, često na privremenoj osnovi, primjerice maloljetnicima bez pratnje, izbjeglicama s invaliditetom ili osobama kojima je potrebna hitna medicinska evakuacija;

25. naglašava da bi, u slučaju da preseljenje nije dostupno državljanima trećih zemalja, sve države članice EU-a trebalo potaknuti da uspostave i provedu programe humanitarnog prihvata;

O humanitarnim vizama

26. ističe da osobama kojima je potrebna međunarodna zaštita humanitarne vize omogućuju ulazak u treću zemlju u cilju podnošenja zahtjeva za azil; poziva države članice da iskoriste sve raspoložive mogućnosti za izdavanje humanitarnih viza, posebno za ugrožene osobe, u veleposlanstvima i konzulatima država članica EU-a u zemljama porijekla ili zemljama tranzita;

27. smatra da osobama koje traže međunarodnu zaštitu treba omogućiti izravno podnošenje zahtjeva za europsku humanitarnu vizu u bilo kojem konzulatu ili veleposlanstvu države članice, a nakon procjene i njezina odobrenja, takva bi humanitarna viza svom korisniku omogućila stupanje na područje države članice koja je izdala vizu samo za potrebe podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu; stoga smatra da je potrebno izmijeniti Zakonik Unije o vizama uključivanjem konkretnijih odredbi o humanitarnim vizama;

O zajedničkom europskom sustavu azila

28. ističe da je potrebno poduzeti daljnje korake kako bi se zajamčilo da zajednički europski sustav azila postane istinski ujednačen sustav;

Utorak, 12. travnja 2016.

29. podsjeća da je radi boljeg usklađivanja neophodna sveobuhvatna procjena (u obliku evaluacijskih izvješća Komisije) provedbe tog paketa, koja će, u slučaju da provedba u određenim državama članicama ne bude zadovoljavajuća, biti popraćena brzim daljnjim koracima;

30. napominje, primjerice, da nedopušteni zahtjevi, naknadni zahtjevi, ubrzani postupci i postupci na granici ulaze u posebne slučajeve u vezi s kojima se preinakom Direktive o postupcima azila pokušala uspostaviti krhka ravnoteža između učinkovitosti sustava i prava podnositelja zahtjeva, posebno ugroženih osoba, te naglašava da je tu ravnotežu moguće postići jedino potpunom i ispravnom primjenom zakonodavstva;

31. naglašava važnost sudskog nadzora svih oblika pritvaranja na temelju zakona o imigraciji i azilu; podsjeća da se međunarodnim pravom i Poveljom o temeljnim pravima EU-a od država članica zahtijeva da razmotre alternative pritvoru; poziva države članice da pravilno primijene Direktivu o postupcima azila i Direktivu o uvjetima prihvata u pogledu pristupa prihvatnim centrima;

32. podsjeća da je važno smanjiti broj apatridnih osoba i potiče države članice da uvedu postupke za utvrđivanje apatridnosti i međusobno dijele dobre prakse u pogledu prikupljanja pouzdanih podataka o apatridnim osobama te o postupcima za utvrđivanje apatridnosti;

O reviziji Uredbe Dublin III

33. primjećuje da je primjena Uredbe Dublin III⁽¹⁾ potaknula mnoga pitanja u pogledu pravednosti i solidarnosti pri određivanju države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu; napominje da se u okviru sadašnjeg sustava ne uzima dovoljno u obzir poseban migracijski pritisak s kojim se suočavaju države članice smještene na vanjskim granicama Unije; smatra da države članice moraju prihvatiti činjenicu da postoje stalne poteškoće u pogledu logike iz Dublinske uredbe i da bi Unija trebala razviti mogućnosti za postizanje solidarnosti, kako među državama članicama tako i među migrantima;

34. ističe da pritisak na sustav uspostavljen Dublinskom uredbom, izazvan sve većim brojem migranata koji pristižu u Uniju, pokazuje da se tim sustavom, u obliku u kojemu se primjenjuje, uglavnom ne uspijevaju postići dva glavna cilja, a to su uspostava objektivnih i pravednih kriterija dodjele odgovornosti i pružanje brzog pristupa međunarodnoj zaštiti; ponavlja da je suzdržan u pogledu kriterija prema kojem je država članica prvog ulaska odgovorna za obrađivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i smatra da je potrebno revidirati taj kriterij;

35. nadalje ističe da je istodobno učestalost sekundarnih kretanja diljem Unije i dalje velika; smatra da je očito da Dublinski sustav od svojeg stvaranja nije bio osmišljen za dijeljenje odgovornosti među državama članicama, nego mu je glavna svrha bila brza dodjela odgovornosti za obradu zahtjeva za azil jednoj državi članici;

36. preporučuje da se kriteriji na kojima se temelje odluke o premještanju izravno uvrste u standardna pravila Unije o dodjeli odgovornosti za obrađivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu; ističe da je pri reviziji Dublinske uredbe potrebno revidirati koncept „tražitelja kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita” jer bi se za one migrante i izbjeglice koji ne pripadaju toj kategoriji i dalje morala pobrinuti država članica u koju su prvo stigli;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL L 180, 29.6.2013., str. 31.).

Utorak, 12. travnja 2016.

37. smatra da bi Europska unija trebala pružiti proporcionalnu i odgovarajuću financijsku i tehničku potporu državama članicama koje primaju najviše zahtjeva za azil; smatra da se primjena mjera solidarnosti i podjele odgovornosti opravdava poboljšanjem kvalitete i funkcioniranja zajedničkog europskog sustava azila;

38. ističe da bi jedna od opcija za temeljitu reorganizaciju Dublinskog sustava bila uspostava središnjeg sustava za prikupljanje zahtjeva na razini Unije, pri čemu bi se svaki tražitelj azila smatrao tražiteljem azila u Uniji kao cjelini, a ne u pojedinačnoj državi članici, te uspostava središnjeg sustava za dodjelu odgovornosti za svaku osobu koja traži azil u Uniji; smatra da bi se takvim sustavom mogli osigurati određeni pragovi po državi članici u pogledu broja dolazaka, što bi eventualno moglo pomoći u odvratanju od sekundarnih kretanja jer bi sve države članice bile u cijelosti uključene u centralizirani sustav i više ne bi imale pojedinačnu odgovornost za dodjeljivanje podnositelja zahtjeva drugim državama članicama; smatra da bi takav sustav mogao funkcionirati na temelju niza centara za prihvata i registraciju u Uniji iz kojih bi se vršila daljnja raspodjela tražitelja azila na razini Unije; ističe da se svakim novim sustavom dodjele odgovornosti moraju obuhvatiti ključna načela jedinstva obitelji i najboljih interesa djeteta;

O uzajamnom priznavanju

39. napominje da države članice trenutačno priznaju odluke drugih država članica o azilu samo kad su negativne; ponovno ističe da je međusobno priznavanje pozitivnih odluka o azilu u državama članicama logičan korak prema pravilnoj provedbi članka 78. stavka 2. točke (a) UFEU-a, kojom se zahtijeva „jedinstveni status azila za državljane trećih zemalja koji je na snazi u čitavoj Uniji“;

O Direktivi o privremenoj zaštiti

40. ističe da u slučaju masovnog priljeva Komisija može na vlastitu inicijativu, ili nakon što država članica razmotri zahtjev, predložiti aktiviranje Direktive Vijeća 2001/55/EZ o privremenoj zaštiti⁽¹⁾; primjećuje da je za njezino stvarno aktiviranje potrebna odluka Vijeća donesena kvalificiranom većinom; napominje da bi tu Direktivu trebalo aktivirati ako postoji rizik od toga da se sustavom azila Unije neće moći riješiti problem masovnog priljeva ili neizbježnog masovnog priljeva raseljenih osoba; međutim, ističe da od svojeg usvajanja 2001. Direktiva o privremenoj zaštiti nikad nije bila aktivirana;

41. napominje da se Direktivom o privremenoj zaštiti pruža i mogućnost evakuacije raseljenih osoba iz trećih zemalja te da bi takva evakuacija omogućila korištenje humanitarnih koridora u suradnji s UNHCR-om, pri čemu bi države članice po potrebi imale obvezu pružiti sve mogućnosti za dobivanje viza;

42. smatra da su sustavi azila nekih država članica koje su pod najvećim pritiskom očito preopterećeni i da je trebalo aktivirati Direktivu o privremenoj zaštiti u skladu s logikom koja je u njoj utvrđena; u svakom slučaju traži da se pri reviziji te Direktive jasno definira pojam „masovnog priljeva“; shvaća da revizija Direktive o privremenoj zaštiti može biti dio revizije Dublinskog sustava;

O integraciji

43. napominje da je vrlo važno sudjelovanje svih aktera u društvu i stoga predlaže jačanje razmjene najboljih praksi u tom području, uz poštovanje nadležnosti država članica u pogledu mjera integracije; ističe da se mjerama integracije za sve državljane trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici treba promicati uključenost, a ne izolacija; napominje da lokalna i regionalna tijela, uključujući gradska tijela, imaju važnu ulogu u procesima integracije;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim normama za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te mjere za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prijehu i snošenju posljedica prijeha tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

Utorak, 12. travnja 2016.

44. ističe da države članice domaćini moraju izbjeglicama pružiti potporu te mogućnosti integracije i organiziranja života u novom društvu; napominje da time obavezno moraju biti obuhvaćeni smještaj, tečajevi opismenjavanja i jezični tečajevi, međukulturni dijalog, obrazovanje i stručno osposobljavanje te stvaran pristup demokratskim strukturama u društvu, kako je utvrđeno u Direktivi o standardima za kvalifikaciju ⁽¹⁾; napominje da izbjeglice imaju i prava i obveze u državi članici domaćinu, baš kao i građani Unije; stoga ističe da je integracija dvosmjernan proces i da poštovanje vrijednosti na kojima se EU temelji te poštovanje temeljnih prava izbjeglica moraju biti njegov sastavni dio;

45. podsjeća da u skladu s člankom 15. Direktive o uvjetima prihvata države članice moraju odrediti uvjete za odobravanje pristupa svojem tržištu rada za podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da je taj pristup učinkovit i da je u skladu s vremenskim okvirom iz stavka 1. tog članka; shvaća da u skladu s člankom 15. stavkom 2. zbog politika u vezi s tržištem rada države članice mogu dati prednost građanima Unije i državljanima država potpisnica Sporazuma o europskom gospodarskom prostoru te državljanima trećih zemalja koji imaju zakonito boravište;

46. smatra da bi osobe kojima je u Uniji dodijeljena međunarodna zaštita, a koje imaju ponudu za posao u državi članici u kojoj im ta zaštita nije dodijeljena, trebale imati mogućnost prihvatiti ponudu;

47. ponovno tvrdi da je bolje priznavanje stranih kvalifikacija praktičan način da se državljanima trećih zemalja koji se već nalaze u Uniji omogućí bolja integracija te poziva Komisiju da s tim u vezi iznese odgovarajuće prijedloge;

48. potiče izradu privatnih programa integracije i programa integracije na razini zajednice za osobe čije je preseljenje odobreno, u suradnji s državama članicama i lokalnim vlastima te na temelju njihovih najboljih praksi;

O jedinstvu obitelji

49. potiče države članice da nastoje držati obitelji na okupu, čime će se dugoročno poboljšati mogućnosti integracije jer će se osobe moći usredotočiti na započinjanje novog života umjesto da brinu zbog članova obitelji koji su i dalje u nesigurnoj situaciji;

50. ističe da države članice trebaju prevladati sve pravne i praktične prepreke kako bi brže donosile odluke o spajanju obitelji;

51. preporučuje da države članice bolje koriste diskrecijske klauzule kako bi se poštovalo načelo jedinstva obitelji dok se Dublinska uredba temeljito ne izmijeni;

O djeci

52. ističe da su djeca koja dolaze u Uniju u osjetljivom položaju te ponavlja da svako dijete ima pravo da se prema njemu ponajprije postupa kao prema djetetu; poziva države članice da u potpunosti primijene posebne odredbe zajedničkog europskog sustava azila o maloljetnim osobama bez pratnje, uključujući pristup pravnoj pomoći, skrbništvo, pristup zdravstvenoj skrbi, smještaju i obrazovanju, pravo da im se obraća na jeziku koji razumiju te da prikladno osposobljeni službenici vode razgovor s njima; ponavlja da države članice ne smiju pritvarati djecu na temelju njihova migrantskog statusa;

53. podsjeća da je podršku, pružanje informacija i zaštitu potrebno proširiti tako da su njima obuhvaćena djeca bez pratnje i djeca odvojena od roditelja, u skladu s onime što je u njihovu najboljem interesu, te da se zahtjevi za spajanje obitelji koje podnesu djeca bez pratnje i djeca odvojena od roditelja trebaju ubrzati;

⁽¹⁾ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanima trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

Utorak, 12. travnja 2016.

54. napominje da je učinkovit sustav skrbništva i sustav zaštite djece ključan za sprečavanje zlostavljanja, zanemarivanja i iskorištavanja djece bez roditeljske skrbi; naglašava važnost utvrđivanja smjernica EU-a za sustave skrbništva namijenjene pružanju odgovarajuće potpore i zaštite te jamčenju jednakog postupanja prema djeci iz trećih zemalja i djeci iz država članica;

55. smatra da se procjena starosti treba provoditi na način koji je najmanje invazivan, multidisciplinarnan, siguran i kojim se poštuju tjelesni integritet i ljudsko dostojanstvo djeteta, s pridavanjem posebne pozornosti djevojčicama, te je trebaju obavljati nezavisni, kvalificirani liječnici i stručnjaci;

56. poziva države članice da prikupe razvrstane podatke o stanju djece izbjeglica i migranata kako bi se poboljšala sposobnost sustava za integraciju djece izbjeglica i migranata;

O vraćanju

57. shvaća da sigurno vraćanje osoba za koje se na temelju pojedinačnog ocjenjivanja njihovih zahtjeva za azil utvrdi da nemaju pravo na zaštitu u Uniji mora biti dio pravilne primjene zajedničkog europskog sustava azila;

58. prima na znanje da postoji potreba za poboljšanjem učinkovitosti sustava Unije za vraćanje, uzimajući u obzir činjenicu da je 2014. učinkovito vraćeno 36 % državljana trećih zemalja kojima je naloženo da napuste Uniju;

59. smatra da će, kako bi se povećala učinkovitost ponovnih prihvata i osigurala usklađenost vraćanja na europskoj razini, biti potrebno usvojiti nove sporazume EU-a o ponovnom prihvatu koji bi trebali imati prednost pred bilateralnim sporazumima između država članica i trećih zemalja;

60. smatra da se vraćanje migranata treba odvijati jedino na siguran način, u potpunosti u skladu s njihovim temeljnim i postupovnim pravima te pod uvjetom da je zemlja u koju se vraćaju za njih sigurna; u tom pogledu ponovno ističe da prednost treba dati dobrovoljnom, a ne prisilnom povratku;

61. smatra da je svaki pokušaj država članica da prisilno vraćaju migrante kojima nije pružena mogućnost da podnesu zahtjev za azil protivan pravu Unije i međunarodnom pravu te da Komisija treba poduzeti odgovarajuće mjere protiv svake države članice koja to učini;

O popisu sigurnih zemalja porijekla

62. prima na znanje nedavni prijedlog Komisije o uvođenju popisa Unije sigurnih zemalja porijekla, kojim se izmjenjuje Direktiva o postupcima azila ⁽¹⁾; primjećuje da bi takav popis Unije, ako bi postao obavezan za države članice, u načelu mogao biti važno sredstvo za olakšavanje procesa azila, uključujući vraćanje;

63. žali zbog sadašnje situacije u kojoj države članice primjenjuju različite popise na kojima se nalaze različite sigurne zemlje, čime se sprečava jedinstvena primjena i potiču sekundarna kretanja;

64. u svakom slučaju ističe da se ni jednim popisom sigurnih zemalja ne bi smjela umanjiti važnost načela u skladu s kojim se svakoj osobi mora omogućiti odgovarajuće pojedinačno razmatranje njezina zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

⁽¹⁾ Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL L 180, 29.6.2013., str. 60.).

Utorak, 12. travnja 2016.

O postupcima zbog kršenja zakonodavstva

65. napominje da je u rujnu 2015. Komisija trebala donijeti 40 odluka povezanih s kršenjem primjene zajedničkog europskog sustava azila protiv 19 država članica, uz još 34 neriješena slučaja; ponavlja da Parlament treba biti u potpunosti obaviješten o postupcima koje Komisija pokreće protiv država članica koje ne primjenjuju zakonodavstvo Unije u tom području ili ga primjenjuju nepropisno;

66. ponovno naglašava koliko je važno da države članice ispunjavaju svoj dio obveza i provode zakonodavstvo Unije nakon što se o njemu postigne sporazum i nakon što se donese;

67. nadalje napominje da je nemoguće dobro procijeniti prednosti i nedostatke određenih elemenata zajedničkog europskog sustava azila zbog činjenice da mnoge države još u cijelosti ne provode zakonodavstvo u tom području;

O Europskom potpornom uredu za azil (EASO)

68. preporučuje da EASO dugoročno preraste u glavnog koordinatora zajedničkog europskog sustava azila kako bi se zajamčila zajednička primjena pravila tog sustava; ponovno ističe da, kad zajednički europski sustav azila postane istinski europski sustav, EASO treba prerasti iz skupa stručnjaka iz država članica u punopravnu agenciju Unije koja pruža operativnu potporu kako državama članicama tako i na vanjskim granicama; u tom smislu ističe da mu se moraju dodijeliti potrebna kratkoročna, srednjoročna i dugoročna financijska sredstva i ljudski resursi;

69. primjećuje da je proračun EASO-a za 2015. za premještanje, preseljenje i vanjsku politiku iznosio tek 30 000 eura; ponovno ističe da se taj vrlo mali proračun ne može smatrati dostatnim u svjetlu aktualnih zbivanja u Sredozemlju i višestrukog pozivanja na EASO u odlukama o premještanju; podsjeća na to da će biti potrebna znatna kratkoročna, srednjoročna i dugoročna povećanja proračuna EASO-a, proširenje njegovih ljudskih resursa i povećanje iznosa koje EASO izdvaja za premještanje i preseljenje;

O Frontexu i predloženoj novoj europskoj graničnoj i obalnoj straži

70. prima na znanje najnoviju ulogu Frontexa u pružanju pomoći svim plovilima ili osobama koje se nađu u opasnosti na moru te priznaje njegov doprinos spašavanju mnogih života u Sredozemlju zahvaljujući zajedničkim operacijama Triton i Poseidon;

71. shvaća da se nedavno predloženom europskom graničnom i obalnom stražom želi zamijeniti Frontex i da se njome nastoji osigurati integrirano upravljanje europskim vanjskim granicama radi učinkovitog upravljanja migracijom i jamčenja visoke razine unutarnje sigurnosti u Uniji uz istodobno jamčenje slobode kretanja osoba u njoj; napominje da, u skladu s Ugovorima i njihovim protokolima, države članice koje su potpisnice Schengenskih sporazuma, ali još nisu dio schengenskog područja i nemaju unutarnju graničnu kontrolu mogu sudjelovati u svim mjerama u okviru novog prijedloga te uživati u njihovim prednostima;

72. raduje se pregovorima o tom prijedlogu u Parlamentu i Vijeću te između njih u kontekstu redovnog zakonodavnog postupka i u skladu s člankom 294. UFEU-a;

O schengenskom području te upravljanju i sigurnosti vanjskih granica

73. podsjeća da Unija od uspostave schengenskog područja nema unutarnje granice, da su države članice schengenskog područja razvile postupnu zajedničku politiku u pogledu vanjskih schengenskih granica i da je implicitna logika tog sustava uvijek bila ta da ukidanje unutarnjih graničnih kontrola mora biti povezano s kompenzacijskim mjerama jačanja vanjskih granica schengenskog područja i razmjene informacija preko Schengenskog informacijskog sustava (SIS);

74. prima na znanje da integritet schengenskog područja i ukidanje unutarnjih graničnih kontrola ovisi o učinkovitom upravljanju vanjskim granicama, pri čemu sve države članice na vanjskim granicama primjenjuju visoke zajedničke norme i učinkovito razmjenjuju informacije;

Utorak, 12. travnja 2016.

75. prihvaća da Unija treba ojačati zaštitu svojih vanjskih granica i dodatno razviti zajednički europski sustav azila te da su potrebne mjere za jačanje kapaciteta schengenskog područja kako bi se rješavali novi izazovi s kojima se Europa suočava i očuvala temeljna načela sigurnosti i slobodnog kretanja osoba;

76. ističe da se pristup teritoriju schengenskog područja općenito kontrolira na vanjskoj granici na temelju Zakonika o schengenskim granicama i da je, osim toga, građanima mnogih trećih zemalja za ulazak u schengensko područje potrebna viza;

77. ponovno ističe poruku UNHCR-a da se poštovanje temeljnih prava i međunarodnih obveza može zajamčiti samo ako se u okviru operativnih postupaka i planova te obveze odražavaju u praktičnim, jasnim smjernicama za granične službenike na kopnenim, morskim i zračnim granicama; ističe potrebu za dodatnim jačanjem Mehanizma Unije za civilnu zaštitu kako bi se odgovorilo na događaje sa sveobuhvatnim učincima koji utječu na znatan broj država članica;

78. ponovno ističe da je, konkretno u pogledu zakonodavstva u području azila i migracije, radi postizanja učinkovitosti zakonodavstva o unutarnjim i vanjskim granicama od presudne važnosti da države članice propisno provode mjere dogovorene na razini Unije; ističe da je presudno da države članice bolje provode mjere na vanjskim granicama u razdoblju povećanog pritiska i da će se time donekle ublažiti strah građana u pogledu sigurnosti;

79. prima na znanje da je 15. prosinca 2015. Komisija iznijela prijedlog ciljane revizije Zakonika o schengenskim granicama kojom bi se uvela sustavna kontrola svih građana Unije na vanjskim granicama schengenskog područja (ne samo državljana trećih zemalja) na temelju relevantne baze podataka;

80. smatra da je schengensko područje jedno od najvećih postignuća europske integracije; napominje da su sukobi u Siriji i drugdje u regiji potaknuli dolazak rekordnog broja izbjeglica i migranata u Uniju, što je naposljetku ukazalo na nedostatke u dijelu vanjskih granica Unije; zabrinut je zbog činjenica da su, kao odgovor na to, određene države članice odlučile zatvoriti svoje unutarnje granice ili uvesti privremenu graničnu kontrolu, čime se dovodi u pitanje pravilno funkcioniranje schengenskog područja;

O centrima za prihvat i registraciju

81. podsjeća na to da u okviru pristupa koji podrazumijeva centre za prihvat i registraciju, a koji je u svojem Europskom migracijskom programu utvrdila Komisija, Agencija za vanjske granice, EASO, Europol i Eurojust moraju pružati operativnu pomoć državama članicama u skladu sa svojim mandatima;

82. u tom pogledu ističe da su agencijama Unije potrebna sredstva kako bi mogle ispuniti zadaće koje su im dodijeljene; ustraje u tome da agencije Unije i države članice u potpunosti obavještavaju Parlament o mjerama koje se poduzimaju u centrima za prihvat i registraciju;

83. napominje da se objema odlukama o premještanju utvrđuje pružanje operativne potpore centrima za prihvat i registraciju u Italiji i Grčkoj za potrebe provjere migranata kad tek stignu, registracije njihovih zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pružanja informacija migrantima o premještanju, organiziranja operacija vraćanja onih osoba koje nisu zatražile međunarodnu zaštitu i koje nemaju pravo ostati na temelju drugih razloga ili onih čiji je zahtjev odbijen te za potrebe olakšavanja svih faza samog postupka premještanja;

84. traži da se centri za prihvat i registraciju uspostave što prije kako bi se tim državama članicama pružila konkretna operativna pomoć; poziva na pružanje tehničkih i financijskih sredstava te potpore državama članicama u koje migranti prvo dolaze, kao što su Italija i Grčka, kako bi se zajamčilo brzo i djelotvorno registriranje svih migranata koji stižu u Uniju te njihovo upućivanje na nadležna tijela uz potpuno poštovanje njihovih temeljnih prava; smatra da je za međusobno povjerenje potrebno da Unija državama članicama pruži brzu i učinkovitu potporu te da one tu potporu prihvate;

Utorak, 12. travnja 2016.

85. prima na znanje da je jedan od glavnih ciljeva centara za prihvata i registraciju da se Uniji omogući brzo pružanje zaštite i humanitarne pomoći onima kojima je to potrebno; ističe da se velika pozornost mora posvetiti tome da se kategorizacija migranata u centrima za prihvata i registraciju provodi uz potpuno poštovanje prava svih migranata; međutim, prima na znanje da bi propisna identifikacija podnositelja zahtjeva za međunarodnu pomoć na mjestima njihova ulaska u Uniju trebala olakšati opće funkcioniranje reformiranog zajedničkog europskog sustava azila;

O kaznenom zakonodavstvu u području migracije

86. napominje da u svojem Akcijskom planu protiv krijumčarenja Komisija navodi da razmatra reviziju Direktive Vijeća 2004/81/EZ o dozvoli boravka izdanoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji surađuju s nadležnim tijelima;

87. smatra da je ta revizija potrebna i da je potrebno razmotriti uvođenje sustava kojim se žrtvama trgovine ljudima ili krijumčarenja omogućava da istupe i pomognu u učinkovitom sudskom progonu trgovaca ili krijumčara bez straha da će i sami postati predmet progona;

88. napominje da Komisija razmatra reviziju Direktive Vijeća 2002/90/EZ o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka; smatra da se nikoga tko pruža različite oblike humanitarne pomoći onima kojima je ona potrebna ne bi smjelo kazneno goniti i da se to načelo treba ogledati u pravu Unije;

89. ističe da je sljedeći presudni korak u onesposobljavanju mreža za krijumčarenje i trgovinu ljudima postavljanje financijskih istraga kao prioriteta jer su ulaženje u trag tim kriminalnim mrežama i zapljena njihove dobiti od presudne važnosti ako ih se želi oslabiti i konačno onesposobiti; u tom pogledu poziva državu članicu da u nacionalno zakonodavstvo brzo i učinkovito prenesu četvrtu Direktivu o sprečavanju pranja novca;

90. podsjeća da je za učinkovito provođenje kaznenih istraga nužno osposobljavanje stručnjaka kako bi osobe koje u njima sudjeluju u potpunosti razumjele fenomen protiv kojeg se bore te znale kako ga već u ranoj fazi prepoznati;

O suradnji s trećim zemljama

91. ističe da Globalni pristup migraciji i mobilnosti, koji je jedan od stupova u pogledu azila i međunarodne zaštite, treba dodatno razviti, uz veće sudjelovanje trećih zemalja; napominje da su trenutačne mjere u tom području, koje se provode u okviru regionalnih programa zaštite te regionalnih programa razvoja i zaštite, usredotočene na stvaranje kapaciteta za onesposobljavanje mreža koje se bave krijumčarenjem ljudi i trgovinom ljudima u trećim zemljama porijekla i tranzita; istovremeno napominje da je komponenta preseljenja u tim programima i dalje slaba; smatra da napore u pogledu stvaranja kapaciteta i aktivnosti u vezi s preseljenjem treba intenzivirati te poduzimati zajedno s trećim zemljama koje su domaćini velikom broju izbjeglica;

92. prima na znanje da je Globalni pristup migraciji i mobilnosti osnovni instrument kojim se utvrđuju ciljevi vanjske politike Unije u području migracije, azila i granica; prima na znanje da u tom okviru postoje razni instrumenti, među kojima su regionalni dijalozi, bilateralni dijalozi, partnerstva za mobilnost, zajednički programi za migraciju i mobilnost, sporazumi o ponovnom prihvatu, sporazumi o pojednostavljenju viznog režima, sporazumi o izuzeću iz obveze posjedovanja vize, regionalni programi zaštite te regionalni programi razvoja i zaštite;

Utorak, 12. travnja 2016.

93. shvaća da bi se vanjska dimenzija trebala usredotočiti na suradnju s trećim zemljama pri rješavanju osnovnih uzroka nezakonitih migracijskih tokova prema Europi; shvaća da partnerstva i suradnja s ključnim zemljama porijekla, tranzita i odredišta trebaju i dalje biti u središtu pozornosti, na primjer preko Kartumskog procesa i Rabatskog procesa, dijaloga o migraciji i mobilnosti između Afrike i EU-a, Budimpeštanskog procesa i Praškog procesa;

94. ističe da Unija i njezine države članice moraju biti selektivne u pogledu pružanja potpore tijelima kaznenog progona u trećim zemljama uzimajući u obzir podatke prema kojima su ta tijela kršila ljudska prava migranata;

95. preporučuje da suradnja s trećim zemljama obuhvaća ocjenjivanje njihovih sustava azila, potpore koju pružaju izbjeglicama te njihove sposobnosti i spremnosti za borbu protiv trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi u tim zemljama i kroz njih;

96. poziva Uniju da pomogne trećim zemljama u organiziranju sustava azila i razvoju strategija integracije kako bi se državljanima trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita omogućilo da je zatraže u njima; smatra da Unija mora imati takav pristup suradnji s trećim zemljama koji podrazumijeva dobra rješenja za sve strane, odnosno pristup koji je koristan za Uniju, dotičnu treću zemlju te izbjeglice i migrante u toj trećoj zemlji;

97. podsjeća da je Unija pospjela vanjsku suradnju s trećim zemljama u području migracije i azila kako bi na odgovarajući način reagirala na aktualnu izbjegličku krizu te je pokrenula nove inicijative za suradnju, kao što je zajednički akcijski plan EU-a i Turske; u tom pogledu ističe da sve strane trebaju ispuniti svoje obveze iz zajedničkog akcijskog plana, uključujući rješavanje osnovnih uzroka masovnog priljeva Sirijaca, jačanje suradnje radi pružanja potpore Sirijcima kojima je dodijeljena privremena zaštita i turskim zajednicama koje su njihovi domaćini, te da Turska treba ispuniti svoje obveze u pogledu sprečavanja nezakonitih migracijskih tokova sa svojem teritorija u Uniju;

O kampanjama podizanja razine osviještenosti

98. ističe da su mnoge osobe koje se krijumčare donekle svjesne rizika kojima se izlažu na potencijalno opasnom putovanju u Europu, no ipak se odlučuju na putovanje jer procjenjuju da su ti rizici manji od onih kojima bi se izložili ako ne migriraju;

99. pozdravlja činjenicu da se u okviru Akcijskog plana protiv krijumčarenja pokretanje novih kampanja podizanja razine osviještenosti povezuje s ocjenjivanjem postojećih; preporučuje da se u sve takve kampanje uvrste informacije o kriterijima koji će se primjenjivati za određivanje statusa zaštićene osobe u Uniji jer se tim informacijama neke migrante, koji se izlažu riziku od opasnog putovanja samo da bi ih se potom vratilo ako im se zaštita ne dodijeli, može uvjeriti da na takvo putovanje ne kreću;

O rješavanju osnovnih uzroka

100. ponovno potvrđuje da Unija mora donijeti dugoročnu strategiju za borbu protiv tzv. čimbenika koji su pokretači migracije iz trećih zemalja (sukobi, progon, etničko čišćenje, opće nasilje ili drugi čimbenici kao što su ekstremno siromaštvo, klimatske promjene ili prirodne katastrofe) budući da zbog njih ljudi završe u rukama kriminalnih krijumčarskih mreža koje vide kao jedini način da dođu u Uniju;

101. podsjeća na to da je posebni izvjestitelj UN-a za ljudska prava migranata također pozvao Uniju da uspostavi zakonite migracijske putove kako bi se migrantima omogućilo da se koriste službenim kanalima ulaska i izlaska umjesto da pribjegavaju kriminalnim krijumčarskim mrežama;

102. ističe da je nedavni porast broja izbjeglica koje stižu u Uniju pokazao da preventivne mjere same po sebi nisu dostatne za upravljanje aktualnim fenomenom migracije;

Utorak, 12. travnja 2016.

103. shvaća da je dugoročno potreban jači poticaj za rješavanje geopolitičkih pitanja koja utječu na glavne uzroke migracije, kao što su rat, siromaštvo, korupcija, glad i nedostatak prilika, jer će oni i dalje prisiljavati ljude na bijeg u Europu ne razmotri li Unija načine na koje može podržati ponovnu izgradnju tih zemalja; ističe da to znači da Komisija i države članice moraju uložiti novac u izgradnju kapaciteta u trećim zemljama, među ostalim poboljšanjem ulaganja i obrazovanja, jačanjem i primjenom sustava azila, pružanjem pomoći za bolje upravljanje granicama te jačanjem zakonodavnih i pravosudnih sustava u tim zemljama;

O financiranju trećih zemalja

104. napominje da je glavni instrument financiranja trećih zemalja Instrument za razvojnu suradnju (DCI) koji obuhvaća jedini globalni tematski fond Unije za migraciju u okviru programa „Globalna javna dobra i izazovi” kojim upravlja Glavna uprava za međunarodnu suradnju i razvoj (DG DEVCO); nadalje napominje da i druge glavne uprave Komisije te druga tijela Unije sudjeluju u upravljanju Instrumentom za razvojnu suradnju, kao što je slučaj i sa sredstvima koja se dodjeljuju izravno državama članicama, i to u sljedećem obliku: pomoć Unije susjednim zemljama pruža Glavna uprava za susjedsku politiku i pregovore o proširenju preko instrumenta za prepristupnu pomoć, humanitarnu pomoć pruža Glavna uprava za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (ECHO), a Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) upravlja Instrumentom za doprinos stabilnosti i miru; podsjeća da u okviru vanjskog financiranja postoji još jedan dionik zbog toga što se za vanjsku dimenziju sredstva izdvajaju iz još dvaju fondova kojima upravlja Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove (HOME), a to su Fond za azil, migracije i integraciju (FAMI) i Fond za unutarnju sigurnost (FUS);

105. pozdravlja činjenicu da je nedavno uspostavljen Hitni uzajamni fond za Afriku i da je u njega uloženo 1,8 milijardi EUR, što je dodatni element u pogledu financiranja trećih zemalja; poziva države članice da nastave davati doprinose u taj fond;

106. preporučuje da, u skladu s Globalnim pristupom migraciji i mobilnosti (GAMM), četiri tematska stupa kojima se nastoje riješiti pitanja zakonite migracije i mobilnosti, nezakonite migracije i trgovine ljudima, međunarodne zaštite te razvojnog učinka migracije budu jednako važni i u vanjskoj politici Unije i pri vanjskom financiranju;

O transparentnosti pri financiranju

107. napominje da se politika migracije i azila Unije provodi različitim političkim instrumentima, od kojih svaki ima svoje ciljeve koji nisu nužno međusobno povezani, te da stupanj koordinacije financiranja među višestrukim sudionicima nije dostatan; ističe da je zbog rascjepkanosti proračunskih linija i odgovornosti upravljačka struktura takva da bi moglo biti teško dati sveobuhvatan pregled načina dodjele i krajnje primjene različitih sredstava koja su na raspolaganju; nadalje ističe da je zbog te rascjepkanosti teško precizno odrediti ukupan iznos sredstava koji Unija troši na migracijsku politiku;

108. smatra da se mora dati sveobuhvatan pregled financijskih sredstava Unije koja se izdvajaju za migraciju unutar i izvan Unije jer je nepostojanje takvog pregleda očita prepreka transparentnosti i dobroj izradi politika; u tom pogledu napominje da bi jedna mogućnost mogla biti internetska stranica na kojoj bi se nalazila baza podataka o svim projektima u području migracijske politike koje financira Unija; ističe da se potreba za transparentnošću odnosi i na proračunske linije kako bi se osiguralo odgovarajuće financiranje svih ciljeva migracijske politike Unije;

109. podsjeća da pozitivan učinak migracijskih fondova EU-a ovisi o procesima na nacionalnoj razini i razini EU-a kojima se jamči transparentnost, djelotvoran nadzor i odgovornost te vjeruje da bi trebalo razmotriti načine kako kontinuirano provoditi postupke nadzora i evaluacije, a ne samo po završetku projekta ili programa i da bi se uloga Revizorskog suda trebala ojačati u tom pogledu; smatra da je potrebno uspostaviti usporedive kvalitativne i kvantitativne pokazatelje kako bi se izmjerio učinak fondova EU-a te ocijenilo ispunjavaju li svoje ciljeve;

Utorak, 12. travnja 2016.

O dodatnim sredstvima za migraciju

110. pozdravlja činjenicu da su u proračunu Unije za 2016. utvrđena dodatna sredstva za početak rješavanja aktualnog fenomena migracije; ističe da većina tih novih sredstava predstavlja financiranje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) za razdoblje od 2014. do 2020., čija su se sredstva prenijela, što znači da Unija danas troši sredstva namijenjena za potrošnju u budućnosti;

111. slaže se da je potrebno pozdraviti nedavne proračunske prijedloge i dodatna sredstva predviđena proračunom Unije za 2016., uključujući primjenu instrumenta fleksibilnosti, ali i da srednjoročno i dugoročno financiranje i dalje predstavljaju problem; zabrinut je zbog toga što povećanje predloženih iznosa za proračunske linije u okviru fonda FAMI za 2016. nije popraćeno prijedlogom revizije ukupnih raspoloživih sredstava u tom fondu za razdoblje financiranja 2014. – 2020.; shvaća da će se sredstva iz fonda FAMI iscrpiti znatno prije 2020. ako se ništa ne poduzme;

112. potiče države članice da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje se nude u okviru fondova koji nisu izravno povezani s migracijskom politikom, no koji se mogu koristiti za financiranje aktivnosti u tom području (npr. aktivnosti povezane s integracijom), kao što su mogućnosti u okviru Europskog socijalnog fonda, Fonda europske pomoći za najpotrebitije, programa Obzor 2020., Europskog fonda za regionalni razvoj i programa Prava i građanstvo;

113. preporučuje da se u okviru revizije VFO-a predviđene za kraj 2016. izdvoje znatna dodatna sredstva za naslov 3. proračuna Unije, Građanstvo, sloboda, sigurnost i pravda, kako bi se stavila na raspolaganje dostatna sredstva u skladu s migracijskim trendovima i popratnim financijskim potrebama povezanim s politikama Unije i država članica u području azila, migracije i integracije;

O sudjelovanju civilnog društva

114. ističe da je osiguravanje operativnih sredstava ključni izazov za nevladine organizacije jer je većina tih sredstava povezana s pojedinim projektima; potvrđuje da bi trebalo promicati inicijative dobrovoljaca i civilnog društva za pružanje pomoći migrantima, a Komisija i države članice bi ih po potrebi trebale i financirati; poziva države članice i Komisiju da, kad je to prikladno i moguće, nastoje financirati projekte pod vodstvom organizacija civilnog društva koje djeluju u području migracija, integracije i azila;

115. ponovno ističe da se mora zajamčiti sudjelovanje civilnog društva u razvoju aktivnosti Unije i nacionalnih programa, u skladu s načelom partnerstva utvrđenim u okviru fonda FAMI; predlaže da se na razini Unije razmotri mogućnost uvođenja redovnog savjetovanja između Komisije i relevantnih organizacija civilnog društva koje djeluju u području migracije, azila i integracije;

O demografskim trendovima

116. napominje da će se, u skladu sa studijom OECD-a i Komisije iz 2014., izrađenoj prije povećanja migracijskih tokova prema Uniji 2015., broj radno sposobnog stanovništva Unije (u dobi od 15 do 64 godine) u razdoblju između 2013. i 2020. smanjiti za 7,5 milijuna i da bi to smanjenje bilo još izraženije ako bi se iz njihovih predviđanja isključila neto migracija jer bi se u tom slučaju broj radno sposobnog stanovništva smanjio za 11,7 milijuna;

117. međutim ističe da je u studenome 2015. stopa nezaposlenosti mladih za sve države članice iznosila 20 %;

118. nadalje napominje da će se prema najnovijim predviđanjima Eurostata omjer broja stanovnika u dobi od 65 godina ili iznad i stanovnika u dobi od 15 do 64 godine povećati s 27,5 % početkom 2013. na gotovo 50 % do 2050.; napominje da bi to značilo promjenu sa sadašnjeg omjera od četiri radno sposobne osobe na svaku osobu u dobi od 65 godina ili iznad na omjer od dvije radno sposobne osobe na svaku osobu u dobi od 65 godina ili iznad;

Utorak, 12. travnja 2016.

O zakonitoj migraciji radnika

119. izjavljuje da je pravna osnova za upravljanje zakonitom migracijom na razini Unije utvrđena u članku 79. UFEU-a;
120. shvaća da se člankom 79. stavkom 5. UFEU-a konkretno zadržava pravo država članica da odrede opseg u kojem će prihvatiti državljane trećih zemalja koji na njihovo državno područje dolaze iz trećih zemalja radi potrage za poslom;
121. ističe da je u okviru strategije Europa 2020. prepoznata potreba za sveobuhvatnom politikom u pogledu migracije radnika i boljom integracijom migranata radi postizanja ciljeva Unije za pametan, održiv i uključiv rast;
122. napominje da je postojeći zakonodavni okvir EU-a kojim se uređuje pristup državljana trećih zemalja radnim mjestima u Uniji poprilično rascjepkan jer je usredotočen na posebne kategorije radnika umjesto na opće reguliranje pitanja svih radnika migranata;
123. smatra da će Unija dugoročno trebati uspostaviti općenitija pravila o ulasku i boravku državljana trećih zemalja koji traže posao u Uniji kako bi se popunile praznine uočene na tržištu rada Unije;

O potrebi za boljim podacima

124. poziva na stvaranje sveobuhvatne vizije o tržištu rada u Uniji, koja je nužan preduvjet za razvijanje politika u području tržišta rada; ističe da je potrebno razviti instrument za bolje identificiranje i predviđanje sadašnjih i budućih potreba Unije u području tržišta rada; u tom pogledu predlaže da se postojeći instrumenti, kao što su oni koje je razvio Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (CEDEFOP) ili OECD, poboljšaju, pa čak i spoje, uz primjenu međunarodnih statističkih podataka o mogućim radnicima iz trećih zemalja kako bi se stvorila preciznija slika o stanju;
125. smatra da bolji podaci i poboljšani instrumenti za njihovo analiziranje mogu samo pomoći tvorcima politika da utvrde buduće politike u području migracije radnika te da bi Unija i države članice trebale utvrditi nedostatke na svojim tržištima rada, što bi im pomoglo da popune radna mjesta koja bi inače ostala prazna;

O iskorištavanju radnika

126. napominje da do iskorištavanja radnika može doći kao posljedica trgovine ljudima i njihova krijumčarenja. ili čak ako do njih ne dođe, i to može rezultirati nekažnjavanjem osoba koje iskorištavaju nezakonite migrante u onim državama članicama u kojima se to ne smatra kaznenim djelom;
127. žali zbog činjenice da je mali rizik od otkrivanja i/ili progona poslodavaca koji iskorištavaju rad nezakonitih migranata utvrđen kao važan čimbenik u iskorištavanju radnika, posebno u sektorima u kojima je rizik najveći (poljoprivreda, građevinarstvo, hotelijerstvo i ugostiteljstvo, rad u kućanstvu i usluge njege); preporučuje da se ponajprije zajamči kazneni progon i prikladno kažnjavanje u svim slučajevima ozbiljnog iskorištavanja radnika u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, a potom da se poveća broj inspekcija rada u sektorima u kojima postoji rizik od iskorištavanja kako bi se riješio problem nekažnjavanja;
128. prima na znanje činjenicu da trenutačno mnoge države članice kriminaliziraju iskorištavanje radnika samo u slučaju trgovine ljudima, čime se ostavlja velika praznina u svim slučajevima u kojima osobe koje iskorištavaju radnike ne sudjeluju u trgovini ljudima ili im se to ne može dokazati;

Utorak, 12. travnja 2016.

129. ponovno ističe da je potrebno u potpunosti provoditi i u praksi pravilno primjenjivati posebne postupke za omogućavanje tužbi predviđene Direktivom 2009/52/EZ o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (Direktiva o sankcijama za poslodavce); smatra da je potrebna bolja zaštita žrtava trgovine ljudima i osoba prokrijumčarenih u Uniju koje surađuju i omogućavaju progon trgovaca ljudima i/ili krijumčara; smatra da je, osim toga, potrebno podržati uspostavu Europske poslovne koalicije za borbu protiv trgovine ljudima (kao što je predloženo u Strategiji protiv trgovine ljudima iz 2014.) radi razvoja lanaca opskrbe koji ne obuhvaćaju trgovinu ljudima;

130. smatra da se u konačnici pri svakom naporu za zaustavljanje iskorištavanja radnika mora zauzeti dvojni pristup, što podrazumijeva učinkovit progon poslodavaca koji iskorištavaju radnike i istovremena zaštita žrtava iskorištavanja;

O reviziji plave karte

131. podsjeća da je Komisija u Migracijskom programu najavila namjeru da revidira Direktivu o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja (Direktiva o plavoj karti), pri čemu će posebno obratiti pozornost na pitanja područja primjene (mogućnost obuhvaćanja poduzetnika koji žele ulagati u Europi) i poboljšanje pravila o mobilnosti unutar EU-a;

132. ponovno ističe da se u izvješću Komisije o provedbi Direktive o plavoj karti ističu njezini nedostaci, među kojima je i vrlo ograničen stupanj usklađenosti zbog znatnog diskrecijskog prava država članica pri provedbi, a posebno zbog prava država članica da zadrže paralelne nacionalne programe;

133. štoviše, smatra da je jasno da se Direktiva ne bi trebala usredotočiti samo na visokokvalificirana zanimanja nego i na ciljana zanimanja za koja je potrebna visoka kvalifikacija i za koja dokazano postoji nedostatak radnika; osim toga, smatra da revizija plave karte treba biti ambiciozna i ciljana i da se njome trebaju pokušati ukloniti nedosljednosti iz postojeće Direktive, posebno kada je riječ o paralelnim nacionalnim programima; preporučuje da se razmotri revizija područja primjene kako bi se njime obuhvatili oni državljani trećih zemalja koji bi mogli pomoći u popunjavanju praznina uočenih na tržištima rada EU-a;

o

o o

134. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji, parlamentima i vladama država članica, EASO-u, Frontexu, Europolu, Eurojustu, Agenciji Europske unije za ljudska prava (FRA), eu-LISA-i, Vijeću Europe, Odboru regija te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0103

Godišnja izvješća za 2012. i 2013. o supsidijarnosti i proporcionalnosti**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o godišnjim izvješćima za 2012. i 2013. o supsidijarnosti i proporcionalnosti (2014/2252(INI))**

(2018/C 058/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum o boljoj izradi zakonodavstva ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir praktične modalitete za provedbu članka 294. stavka 4. UFEU-a u slučaju sporazuma u prvom čitanju, o kojima su se 22. srpnja 2011. dogovorile nadležne službe Europskog parlamenta i Vijeća,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. veljače 2014. o prikladnosti propisa EU-a, supsidijarnosti i proporcionalnosti – 19. izvješće o boljoj izradi zakonodavstva za 2011. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2012. o 18. izvješću o boljoj izradi zakonodavstva – primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti (2010.) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2011. o boljoj izradi zakonodavstva, supsidijarnosti i proporcionalnosti te pametnom donošenju propisa ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije o supsidijarnosti i proporcionalnosti za 2012. (COM(2013)0566) i godišnje izvješće Komisije za 2013. o supsidijarnosti i proporcionalnosti (COM(2014)0506),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o pametnom donošenju propisa od 4. prosinca 2014.,
- uzimajući u obzir zaključke Konferencije predsjednika parlamenata Europske unije od 21. travnja 2015.,
- uzimajući u obzir dvogodišnja izvješća Konferencije odbora za europske poslove (COSAC) o razvoju postupaka i praksi Europske unije koje se tiču parlamentarnog nadzora od 27. rujna 2012., 17. svibnja 2013., 4. listopada 2013., 19. lipnja 2014. i 14. studenog 2014.,
- uzimajući u obzir završno izvješće Skupine na visokoj razini neovisnih dionika za administrativno opterećenje od 14. listopada 2014. naslovljeno „Smanjenje birokracije u Europi – naslijeđe i izgledi za budućnost” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir članke 52.i 132. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i mišljenja Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i Odbora za ustavna pitanja (A8-0301/2015),

⁽¹⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0061.⁽³⁾ SL C 353 E, 3.12.2013., str. 117.⁽⁴⁾ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 87.⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/admin_burden/docs/08-10web_ce-brocuttingredtape_en.pdf

Utorak, 12. travnja 2016.

- A. budući da je Komisija 2012. primila obrazložena mišljenja o 83 zakonodavna prijedloga; budući da je tijekom 2012. ukupno zaprimljeno 292 podneska, uključujući one koji nisu ispunili uvjete za obrazložena mišljenja;
- B. budući da je Komisija 2013. primila obrazložena mišljenja o 99 zakonodavnih prijedloga; budući da je tijekom 2013. ukupno zaprimljeno 313 podnesaka, uključujući one koji nisu ispunili uvjete za obrazložena mišljenja;
- C. budući da su 2012. nacionalni parlamenti izdali 12 obrazloženih mišljenja o prijedlogu „Monti II” ⁽¹⁾, koja su predstavljala 19 glasova (prag je iznosio 18 glasova), te su tako prvi put pokazali takozvani žuti karton, čime se od institucije koja je predstavila prijedlog traži da ga revidira te opravda svoju odluku o povlačenju, izmjeni ili zadržavanju prijedloga;
- D. budući da je Komisija povukla prijedlog „Monti II”, ali je navela da smatra da je prijedlog u skladu s načelom supsidijarnosti te da je povučen zbog nedovoljne potpore koju je dobio u Europskom parlamentu i Vijeću ministara ⁽²⁾;
- E. budući da su nacionalni parlamenti 2013. izdali 13 obrazloženih mišljenja o prijedlogu o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja ⁽³⁾, koja su predstavljala 18 glasova, čime su pokrenuli drugi postupak žutog kartona;
- F. budući da je Komisija zaključila da je njezin prijedlog u skladu s načelom supsidijarnosti te da nije potrebno povlačenje ili izmjena prijedloga; budući da je Komisija izjavila da će u okviru zakonodavnog postupka u obzir uzeti obrazložena mišljenja ⁽⁴⁾;
- G. budući da je nekoliko nacionalnih parlamenata izrazilo zabrinutost zbog pristupa Komisije jer su smatrali da su opravdanja i argumenti koje je predstavila Komisija nedostatni; budući da su Odbor za pravna pitanja i Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europskog parlamenta održali rasprave o toj temi;
- H. budući da su u kasnijim pregovorima s Vijećem o europskom javnom tužitelju opseg i radne metodologije suženi u usporedbi s početnim prijedlogom na osnovi kojeg su izdana obrazložena mišljenja;
- I. budući da je na temelju svog prava na inicijativu Komisija dužna zajamčiti da se u ranoj fazi razvoja politika donose ispravne odluke o tome kada i kako predložiti djelovanje na razini EU-a;
- J. budući da Komisija provodi reviziju smjernica koje se odnose na postupak procjene učinka, što obuhvaća i razmatranje supsidijarnosti i proporcionalnosti;
- K. budući da je Parlament uspostavio vlastiti Odjel za procjenu učinka koji je 2013. obavio 50 početnih i dva detaljna vrednovanja procjena učinka Komisije;
- L. budući da su nacionalni parlamenti primijetili da uključivanje važnih i brojnih delegiranih ovlasti otežava učinkovito ocjenjivanje potpune usklađenosti završnih propisa s načelom supsidijarnosti;

⁽¹⁾ Prijedlog uredbe Vijeća o ostvarivanju prava na pokretanje kolektivnog radnog postupka u kontekstu slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga – COM(2012)0130.

⁽²⁾ Pismo od 12. rujna 2012. koje je potpredsjednik Šećčević uputio nacionalnim parlamentima.

⁽³⁾ Prijedlog Komisije o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja – COM(2013)0534.

⁽⁴⁾ Komunikacija od 27. studenoga 2013. Europskom parlamentu, Vijeću i nacionalnim parlamentima o preispitivanju prijedloga Uredbe Vijeća o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja s obzirom na načelo supsidijarnosti u skladu s Protokolom br. 2 od 27. 11. 2013. (COM(2013)0851 završna verzija).

Utorak, 12. travnja 2016.

M. budući da se provjera supsidijarnosti i proporcionalnosti te procjena učinka provode samo na početku zakonodavnog postupka;

1. napominje da su načela supsidijarnosti i proporcionalnosti temeljna vodeća načela Europske unije;

2. ističe da bi primjena nadležnosti EU-a trebala biti nadahnutna načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, kako se navodi u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji; pozdravlja činjenicu da su institucije Europske unije i nacionalni parlamentari 2012. i 2013. pomno nadgledali poštuju li se ta dva načela;

3. pozdravlja aktivnije sudjelovanje i snažniju uključenost nacionalnih parlamenata u europskom zakonodavnom postupku posljednjih godina, što je dovelo do podizanja razine svijesti o načelima na kojima se EU temelji, uključujući načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u međuinstitucionalnom kontekstu; no napominje da je u tom kontekstu potreban dodatni rad; predlaže Komisiji da kao prvi korak povede godišnju raspravu sa svakim od nacionalnih parlamenata kako bi se ojačao dijalog između Komisije i nacionalnih parlamenata;

4. nadalje smatra da su načela supsidijarnosti i proporcionalnosti polazište za oblikovanje politike; stoga ističe da je na početku zakonodavnog postupka važno ocijeniti mogu li se ciljevi politike bolje ostvariti na europskoj razini nego nacionalnim ili regionalnim inicijativama;

5. napominje važnost parlamenata, njihova teritorijalnog učinka i blizine građanima te po potrebi poziva na njihovu veću uključenost u sustav ranog upozoravanja;

6. međutim, napominje da većinu mišljenja nacionalnih parlamenata podnosi samo nekoliko nacionalnih domova parlamenta; ohrabruje ostale domove nacionalnih parlamenata da se više uključe u raspravu na europskoj razini;

7. ističe potrebu da europske institucije poštuju načela supsidijarnosti i proporcionalnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji i Protokola br. 2 Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji su općeniti i obvezujući za institucije koje izvršavaju ovlasti Unije, osim u područjima koja su u isključivoj nadležnosti Unije i u kojima se ne primjenjuje načelo supsidijarnosti;

8. smatra da je mehanizam za provjeru načela supsidijarnosti od ključne važnosti za suradnju europskih i nacionalnih institucija;

9. napominje da su godišnja izvješća Komisije na neki način rutinska te poziva Komisiju da razmotri pripremu detaljnijih izvješća o tome na koji se način poštuje supsidijarnost, i proporcionalnost, pri oblikovanju politike EU-a;

10. prima na znanje metodologiju Komisije u izvješćima za 2012. i 2013., u okviru koje se koristi statistika radi svrstavanja obrazloženih mišljenja nacionalnih parlamenata o paketu prijedloga u samo jedno obrazloženo mišljenje umjesto u obrazložena mišljenja o svakom pojedinačnom prijedlogu;

11. napominje da je, gledano u cjelini, udio obrazloženih mišljenja znatno porastao u odnosu na ukupan broj podnesaka u usporedbi s 2010. i 2011. godinom te da su obrazložena mišljenja 2012. predstavljala 25 % svih podnesaka, dok su 2013. činila 30 % podnesaka nacionalnih parlamenata u okviru postupka iz Protokola br. 2.; u tom pogledu skreće pozornost na savjetovanje s nacionalnim parlamentima u zakonodavnom postupku;

Utorak, 12. travnja 2016.

12. ističe da su nacionalni parlamenti 2012. prvi put upotrijebili tzv. postupak žutog kartona u vezi s načelom supsidijarnosti reagirajući na prijedlog uredbe Komisije o ostvarivanju prava na pokretanje kolektivnog radnog postupka u kontekstu slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga (Monti II); prima na znanje da je Komisija povukla prijedlog zbog nedostatka političke podrške iako je zaključila da načelo supsidijarnosti nije prekršeno; primjećuje da je drugi postupak žutog kartona pokrenut 2013. kao reakcija na prijedlog Komisije za uredbu Vijeća o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja; napominje da je Komisija zaključila da je prijedlog u skladu s načelom supsidijarnosti te ga je odlučila zadržati;

13. napominje da obrazložena mišljenja nacionalnih parlamenata upućuju na postojanje različitih tumačenja načela supsidijarnosti i proporcionalnosti; u tom smislu podsjeća da se načelom supsidijarnosti, kako je navedeno u Ugovorima, Europskoj uniji omogućuje da djeluje u područjima koja nisu u njezinoj isključivoj nadležnosti „samo ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, nego se zbog opsega ili učinka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije”; također podsjeća na to da „na temelju načela proporcionalnosti, sadržaj i oblik djelovanja Unije ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora”; potiče nacionalne parlamente da se pri ocjenjivanju poštovanja načela supsidijarnosti i proporcionalnosti dosljedno pridržavaju UEU-a; snažno preporučuje nacionalnim parlamentima i europskim institucijama da razmjenjuju mišljenja i prakse nadzora načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;

14. napominje da se obrazložena mišljenja koja su dostavili nacionalni parlamenti znatno razlikuju u pogledu oblika i vrste iznesenih argumenata; žali zbog toga što ne postoje zajednički obrasci, što otežava ocjenu o tome na kojoj osnovi nacionalni parlamenti interveniraju;

15. podsjeća na zabrinutost iznesenu u prijašnjim izvješćima Parlamenta o slučajevima u kojima se procjene učinka koje je izradila Komisija nisu u dovoljnoj mjeri bavile pitanjem supsidijarnosti; nadalje podsjeća da je to pitanje postavljeno u godišnjim izvješćima Odbora za procjenu učinka; prima na znanje da Odbor za procjenu učinka smatra da je u više od 30 % procjena učinka koje je revidirao 2012. i 2013. provedena nezadovoljavajuća analiza načela supsidijarnosti; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što je ta brojka porasla na 50 % tijekom 2014. te apelira na Komisiju da se u svojoj reviziji smjernica za procjene učinka pozabavi tim pitanjem i preokrene taj trend;

16. napominje važnost procjena učinka kao pomoćnih instrumenata za donošenje odluka u zakonodavnom postupku te naglašava da je u tom kontekstu potrebno obratiti pozornost na pitanja povezana sa supsidijarnošću i proporcionalnošću;

17. ističe da su potpune procjene učinka kojima se temeljito procjenjuje poštovanje načela supsidijarnosti ključne za povećanje povjerenja građana koji u načelu supsidijarnosti često vide ključni aspekt demokratskog postupka; stoga naglašava da bi se pojačane provjere supsidijarnosti mogle smatrati važnim instrumentom za smanjenje takozvanog „demokratskog deficita”;

18. ponavlja poziv iz navedene Rezolucije od 14. rujna 2011. da se radi podrške predloženom zakonodavstvu nacionalne procjene učinka koriste kao dopuna procjenama koje provodi Komisija, a o čijoj se reformi trenutačno raspravlja; smatra da će nedavno osnovani odjeli Parlamenta za procjenu učinka pozitivno dopunjavati rad Europske komisije;

19. izražava razočaranost odgovorom Komisije nacionalnim parlamentima u vezi sa slučajevima u kojima su izdani žuti kartoni; smatra da Komisija treba sveobuhvatno reagirati na sve primjedbe koje su iznijeli nacionalni parlamenti te na pojedinačne primjedbe u okviru dijaloga uz svako objavljeno mišljenje; smatra da se Komisija također treba pojaviti pred mjerodavnim odborom ili odborima Parlamenta kako bi detaljno objasnila svoje stajalište;

Utorak, 12. travnja 2016.

20. naglašava da bi se postupak žutog kartona, instrumenta kojim se utječe na donošenje odluka u EU-u, mogao učinkovito ojačati ranijom razmjenom informacija o stajalištima nacionalnih parlamenata te stoga potiče nacionalne parlamente da razmjenjuju stajališta o opsegu i metodama ocjenjivanja koje se primjenjuju kako bi se mogla ocijeniti sukladnost s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti;

21. smatra da politički dijalog postaje sve važniji kako bi se zajamčilo poštovanje načela supsidijarnosti; smatra da bi se politički dijalog trebao poboljšati, ne samo u slučajevima žutog ili narančastog kartona nego općenito; u vezi s time pozdravlja nastojanja Junckerove Komisije da se češće pojavljuje pred nacionalnim parlamentima te poziva Parlament da razmotri poduzimanje sličnih inicijativa; smatra da bi se izvjestitelje moglo potaknuti na to da češće stupaju u kontakt s nacionalnim parlamentima, osobito zbog toga što su video-konferencije i druge metode mrežnog sudjelovanja danas jednostavnije i učinkovitije;

22. ističe da bi europske institucije i nacionalni parlamenti trebali i dalje ulagati napore u promicanje „kulture supsidijarnosti” diljem EU-a; preporučuje dvije specifične inicijative koje će pridonijeti boljem razmatranju supsidijarnosti u trenutačnom zakonodavnom postupku, a to je omogućavanje boljeg uključivanja stajališta, perspektiva i drugih prijedloga nacionalnih parlamenata u politički dijalog, posebno tijekom obavljanja priprema kao što su zelene ili bijele knjige Komisije, te nastojanje da se produlji rok za savjetovanje s nacionalnim parlamentima u okviru provjere supsidijarnosti ako nacionalni parlamenti to zatraže zbog vremenskih ograničenja na temelju opravdanih objektivnih razloga, kao što su prirodne nepogode i ljetne stanke, o čemu se dogovaraju nacionalni parlamenti i Komisija; smatra da bi se to moglo postići političkim pothvatom o kojemu se dogovaraju institucije i nacionalni parlamenti u prvostupanjskom postupku, a da se pritom ne prouzroči kašnjenje pri donošenju relevantnog zakonodavstva;

23. ako države članice pristanu produžiti rok dodijeljen nacionalnim parlamentima za objavljivanje obrazloženog mišljenja prema članku 6. Protokola o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, to bi trebalo uključiti u iduće izmjene Ugovora; trajanje tog produženja tada bi se moglo utvrditi i u sekundarnom zakonodavstvu;

24. smatra da je važno da postupak žutog kartona bude lako primjenjiv u parlamentima, a da se njime ujedno potvrdi načelo supsidijarnosti u skladu s Ugovorima;

25. napominje da je nekoliko nacionalnih parlamenata u okviru COSAC-a izrazilo interes za prijedlog uvođenja zelenog kartona kao instrumenta za poboljšanje političkog dijaloga, što bi onim nacionalnim parlamentima koji su prvi osigurali podršku Europskog parlamenta omogućilo da Komisiji na razmatranje daju konstruktivne prijedloge uzimajući u obzir pravo Komisije na inicijativu;

26. napominje da se zakonodavni prijedlozi mogu dramatično promijeniti u razdoblju dok ih institucije ne usvoje; podsjeća na to da se provjera usklađenosti s načelom supsidijarnosti obavlja samo na početku, a ne i na kraju zakonodavnog postupka; nadalje podsjeća na to da se procjene učinka općenito pripremaju samo za početne, a ne i za završne faze zakonodavnog postupka; ističe potrebu da se provede srednjoročna evaluacija nakon započinjanja postupka donošenja te na kraju zakonodavnog postupka, čime bi se u određenim slučajevima omogućilo izdavanje upozorenja državama članicama koje ne poštuju načelo supsidijarnosti;

27. stoga poziva na dodatnu provjeru supsidijarnosti i potpunu procjenu učinka na kraju pregovora u zakonodavnom postupku te prije usvajanja završnog teksta kako bi se zajamčilo poštovanje načela supsidijarnosti i provele procjene kojima se obuhvaća proporcionalnost; smatra da bi takvo razdoblje „razmišljanja” moglo pomoći tvorcima politike pri ocjenjivanju usklađenosti zakonodavstva s načelima Unije te da bi se zahvaljujući njemu povećala transparentnost u pogledu rezultata razdoblja često intenzivnih pregovora;

28. prima na znanje političke ciljeve nove Komisije koji se odnose na inicijative i prijedloge zakonodavstva EU-a, odnosno: minimalne troškove, prednosti za građane, poduzeća i radnike te izbjegavanje nepotrebnih regulatornih opterećenja;

Utorak, 12. travnja 2016.

29. smatra da bi se programima u okviru Višegodišnjeg financijskog okvira trebala ocijeniti i dokazati usklađenost s načelom supsidijarnosti u smislu njihove stvarne dodane vrijednost u državama članicama u kojima se provode;
30. traži od Komisije da u skladu s načelima proporcionalnosti i supsidijarnosti pojednostavi postupke prijave za fondove EU-a kako bi bili učinkovitiji i usmjereniji na rezultate;
31. ističe svoju obvezu da zajamči poštovanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti ocjenjivanjem svojih zakonodavnih izvješća o vlastitoj inicijativi, *ex ante* evaluacijama procjena učinka Komisije i stalnim ocjenjivanjem moguće dodane vrijednosti za EU te „cijene neujedinjene Europe”;
32. ponajprije prima na znanje nedavne rasprave o rješavanju sporova između ulagača i države te prijedloge Komisije da se trenutačni model zamijeni; podsjeća da je u skladu s člankom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije zajednička trgovinska politika integralni dio isključive nadležnosti Unije koja se temelji na zajedničkim načelima; stoga napominje da se načelo supsidijarnosti ne odnosi na zajedničku trgovinsku politiku;
33. poziva države članice da uklone prepreke za Konvenciju UNCITRAL-a o transparentnosti u arbitraži između ulagača i države kako bi je Komisija mogla potpisati u ime cijele Unije; žali zbog trenutačne situacije u kojoj su samo neke države članice EU-a potpisnice te Konvencije, dok druge to nisu; smatra da se tim primjerom ističe potreba za jasnijim stavovima svih strana kad je riječ o području primjene isključive nadležnosti Unije za izravna strana ulaganja; podsjeća da su razne politike koje države članice provode u pogledu zaštite ulaganja dovele do toga da su države članice trenutačno potpisnice oko 1 400 bilateralnih sporazuma o ulaganju, s ponekad različitim odredbama, što bi moglo dovesti do različitog postupanja prema ulagačima EU-a u inozemstvu ovisno o podrijetlu određene investicije;
34. kad je riječ o financijskoj pomoći EU-a drugim zemljama, a posebno o makrofinancijskoj pomoći, poziva na sastavljanje temeljitije procjene učinka *ex ante* i *ex post* u pogledu proporcionalnosti predloženih mjera kako bi pomoć bila djelotvorna i uistinu korisna našim partnerima kojima je potrebna; ustraje u tome da je nužno postaviti uvjete za isplatu pomoći i uspostaviti propisnu kontrolu upotrebe tih sredstava, uključujući mjere povezane sa sprečavanjem i suzbijanjem prijevara i korupcije te temeljit nadzor koji će provoditi Parlament; traži čvrstu integraciju vanjskih instrumenata EU-a, pri čemu će se kombinirati trgovinska, razvojna te vanjska i sigurnosna politika; naglašava da države članice moraju pokazati veću predanost u tom pogledu;
35. ističe iznimnu važnost odgovarajućega savjetovanja i dijaloga s građanima, poduzećima (poglavito malim i srednjim poduzećima) i civilnim društvom o procesu odlučivanja EU-a o trgovinskoj politici te njihova sudjelovanja u tom procesu;
36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0104

Program za primjerenost i učinkovitost propisa**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o Programu za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT):
Trenutačno stanje i izgledi za budućnost (2014/2150(INI))**

(2018/C 058/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Međuinstitucijske sporazume o boljoj izradi zakonodavstva ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir praktične modalitete za provedbu članka 294. stavka 4. UFEU-a u slučaju sporazuma u prvom čitanju, o kojima su se 22. srpnja 2011. dogovorile nadležne službe Europskog parlamenta i Vijeća,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. veljače 2014. o prikladnosti propisa EU-a, supsidijarnosti i proporcionalnosti – 19. izvješće o boljoj izradi zakonodavstva za 2011. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenog 2014. o reviziji smjernica Komisije za procjenu učinka i ulozi testa utjecaja zakonodavstva na mala i srednja poduzeća (test MSP) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2014. o pratećim mjerama za delegiranje zakonodavnih ovlasti i nadzoru država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2012. o 18. izvješću o boljoj izradi zakonodavstva – primjena načela supsidijarnosti i proporcionalnosti (2010.) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2011. o boljoj izradi zakonodavstva, supsidijarnosti i proporcionalnosti te pametnom donošenju propisa ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. lipnja 2011. o jamčenju neovisnih procjena učinka ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o pametnom donošenju propisa od 4. prosinca 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o „Programu za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT): Trenutačno stanje i izgledi za budućnost” (COM(2014)0368),
- uzimajući u obzir prethodne Komunikacije Komisije o primjerenosti propisa EU-a (COM(2012)0746) i (COM(2013)0685),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o supsidijarnosti i proporcionalnosti (19. izvješće o boljoj izradi zakonodavstva za 2011.) (COM(2012)0373),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije pod naslovom „Pametno donošenje propisa – odgovor na potrebe malih i srednjih poduzeća” (COM(2013)0122),

⁽¹⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1., Usvojeni tekstovi od 9. ožujka 2016., P8_TA(2016)0081.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0061.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0069.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0127.

⁽⁵⁾ SL C 353 E, 3.12.2013., str. 117.

⁽⁶⁾ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 87.

⁽⁷⁾ SL C 380 E, 11.12.2012., str. 31.

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije o praćenju pametnog donošenja propisa za MSP-e i savjetovanju u vezi s njim (SWD(2013)0060),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije o pametnom donošenju propisa u Europskoj uniji (COM(2010)0543),
- uzimajući u obzir Smjernice Komisije za savjetovanje s dionicima 2014.,
- uzimajući u obzir završno izvješće Skupine na visokoj razini neovisnih dionika za administrativno opterećenje od 24. srpnja 2014. naslovljeno „Smanjenje birokracije u Europi – naslijeđe i izgledi za budućnost”, a posebno različito mišljenje iz Priloga 12. četiriju članova Skupine na visokoj razini s iskustvom u zalaganju za radnike, javno zdravlje, okoliš i potrošače,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 10. prosinca 2014. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a” (COM(2015)0215),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću naslovljenu „Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma o boljoj regulativi” (COM(2015)0216),
- uzimajući u obzir Odluku Komisije o osnivanju Platforme REFIT (C(2015)3261) i Komunikaciju Komisije „Platforma REFIT – struktura i način rada” (C(2015)3260),
- uzimajući u obzir Odluku predsjednika Europske komisije o osnivanju neovisnog regulatornog nadzornog odbora (C(2015)3263), Komunikaciju Komisiji „Regulatorni nadzorni odbor – zadatak, zadaće i osoblje” (C(2015)3262) te Komunikaciju Komisije „Standardno obrazloženje” (C(2015)3264/2),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Smjernice za bolju regulativu” SWD(2015)0111),
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane te Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A8-0208/2015),

A. budući da je program REFIT ključna sastavnica nove strategije Komisije za bolju izradu zakonodavstva;

B. budući da se programom pametnog donošenja propisa nastoji konsolidirati bolja izrada zakonodavstva, pojednostaviti pravo EU-a i smanjiti administrativno i/ili regulatorno opterećenje te krenuti smjerom dobrog upravljanja zasnovanog na oblikovanju politike koja se temelji na dokazima i uključuje procjene učinka i naknadne kontrole kao važne elemente, a da se pritom ne mijenjaju odluke donesene u okviru politika;

C. budući da je Komisija uspostavila novu Platformu REFIT kako bi njome poduprla svoj rad u kontekstu programa REFIT i koju čine dvije skupine: „skupina predstavnika vlada”, koja se sastoji od visokorangiranih stručnjaka iz javne uprave svake države članice, i „skupina dionika”, koja se sastoji od najviše 20 stručnjaka, pri čemu dva stručnjaka predstavljaju Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija, a ostali stručnjaci predstavnici su gospodarstva, između ostalog malih i srednjih poduzeća, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva;

⁽¹⁾ Dokument Europskog ekonomskog i socijalnog odbora INT/750.

Utorak, 12. travnja 2016.

- D. budući da godišnji pregled uspješnosti programa REFIT omogućuje ocjenu postignutog napretka u svim područjima politike koji je za svaku inicijativu utvrdila Komisija, uključujući mjere koje su poduzeli Europski parlament i Vijeće;
- E. budući da je Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva iz 2003. zastario u odnosu na trenutno zakonodavno okruženje stvoreno Ugovorom iz Lisabona;
- F. budući da se zadnjih godina programom boljeg donošenja propisa ipak pridonijelo poboljšanju zakonodavnih praksi; budući da zbog velikog broja različitih imena i programa koje je uvela Komisija u tom području kao što su „bolje donošenje propisa”, „bolja izrada zakonodavstva”, „pametno donošenje propisa”, „primjerenost propisa”, „počnimo od malih” („Think Small First”), „provjere prikladnosti”, „ABR+”, nema dovoljno jasnoće i transparentnosti u pogledu svrhe tih mjera, osobito za građane, te bi stoga ta imena trebala biti smislenije koncipirana;
- G. budući da je Komisija u svojoj Komunikaciji od 19. svibnja 2015. naslovljenoj „Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a” predložila usklađen i sveobuhvatan pristup boljoj izradi zakonodavstva pri kojem se u obzir uzima cjelokupan politički ciklus donošenja zakona i pri kojem je potrebna ciljana interakcija svih institucija, zbog čega će Parlament detaljno provjeriti tu Komunikaciju kako bi se u interesu građana Unije postigli najbolji mogući rezultati;
- H. budući da su ciljevi i namjere Unije navedeni u članku 3. UEU-a svi jednako važni; budući da Komisija ističe da se programom REFIT ne dovode u pitanje postojeći ciljevi politika niti bi se njime trebalo negativno utjecati na zdravlje i sigurnost građana, potrošača, radnika ili na okoliš;
- I. budući da je Komisija u drugoj polovici 2014. provela javna savjetovanja o reviziji svojih smjernica za procjenu učinka te Smjernica za savjetovanje s dionicima;
- J. budući da je Komisija prilikom uspostavljanja svog radnog programa za 2015. prvi put primijenila takozvano načelo političkog diskontinuiteta kao opravdanje za povlačenje velikog broja zakonodavnih prijedloga u postupku;
- K. budući da je Komisija u svojem programu rada za 2015. godinu namjeravala svoje djelovanje usredotočiti na velike gospodarske i socijalne izazove te da se novom strukturom Komisije nastoji zajamčiti dosljedniji politički pristup, iz čega će proizići veća razina transparentnosti u EU-u, a slijedom toga i prihvaćanje među građanima;

Bolje donošenje propisa

1. prima na znanje odluku predsjednika Komisije Junckera o povjeravanju resora boljeg donošenja propisa prvom potpredsjedniku Komisije, čime se pruža odgovor na pozive Parlamenta u tom pogledu i naglašava velika politička važnost te teme; očekuje da će to imenovanje dovesti do najveće moguće kakvoće europskog zakonodavstva koje će ispuniti očekivanja građana i dionika te kojim će se zajamčiti da se ciljevi javnih politika, uključujući prava potrošača, ekološke, socijalne, zdravstvene i sigurnosne norme, ne dovode u pitanje;
2. ističe da bi se boljim donošenjem propisa trebala obuhvatiti „kultura” javne uprave na svim razinama Europske unije, uzimajući pritom u obzir preveliku razinu birokracije diljem EU-a i potrebu za pojednostavljenjem zakonodavstva, te uključiti provedbu i primjenu akata Unije na europskoj kao i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kako bi se zajamčilo dobro upravljanje i „ponašanje naklonjeno Europi” na svim razinama;

Utorak, 12. travnja 2016.

3. ističe da bi Komisija kao prioritet trebala odrediti razvoj određenih mjera te da bi se trebala više usredotočiti na kvalitetu zakonodavstva i bolju provedbu postojećeg zakonodavstva nego na broj zakonodavnih akata; u tom pogledu ističe da troškovi ne bi trebali biti presudan čimbenik i da bi kvaliteta zakonodavstva trebala biti jedini mjerodavan kriterij te da se programom REFIT ne bi smjelo dovoditi u pitanje održivost socijalne, radničke, ekološke ili potrošačke norme;
4. predlaže da Komisija razmotri uvođenje klauzula o vremenskom ograničenju u sve zakonodavne inicijative s ograničenim rokom valjanosti, pod uvjetom da zbog toga ne dođe do pravne nesigurnosti, te da u zakonodavne mjere uključi odgovarajuće odredbe o reviziji na temelju kojih bi se redovito preispitivala kontinuirana relevantnost zakonodavnih mjera na europskoj razini;
5. ističe da u pravilu jedna europska norma zamjenjuje 28 nacionalnih normi, čime se jača jedinstveno tržište i smanjuje birokracija;
6. pozdravlja paket mjera za bolje donošenje propisa od 19. svibnja 2015.; pozdravlja trajnu predanost Komisije programu bolje izrade zakonodavstva; ističe da bi aktivnosti predviđene u Komunikaciji Komisije o programu REFIT trebalo smatrati procesom koji je već u tijeku, jamčeći pritom da je mjerodavno europsko zakonodavstvo svrsishodno te da se njime ostvaruje zajednički cilj zakonodavaca i ispunjavaju očekivanja građana, posebice zaposlenika, poduzeća i drugih dionika;
7. prima na znanje zalaganje Komisije za novi međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva kojim se uzimaju u obzir izmjene uvedene Ugovorom iz Lisabona i okvirnim sporazumom između Parlamenta i Komisije kojima se konsolidiraju najbolje prakse u područjima kao što su zakonodavno planiranje, procjene učinaka, sustavne naknadne provjere pravnih propisa EU-a te provedba delegiranih i provedbenih akata i postupanje s njima, te prima na znanje zaključak pregovora;
8. pozdravlja potvrdu Komisije da se njezinom strategijom za bolju izradu zakonodavstva ne namjerava deregulirati određena područja politika ili dovesti u pitanje vrijednosti koje su nam bitne, na primjer socijalnu zaštitu, zaštitu okoliša ili temeljna prava, uključujući pravo na zdravlje;
9. uzima u obzir dugotrajne napore Skupine na visokoj razini neovisnih dionika, koja je Europskoj komisiji podnijela prijedloge za smanjenje administrativnog opterećenja te utvrdila najbolje prakse u cilju provedbe zakonodavstva EU-a u državama članicama uz što manje oslanjanja na birokraciju; ističe da je četvero članova Skupine na visokoj razini neovisnih dionika izrazilo nezadovoljstvo u vezi s nekoliko zaključaka iznesenih u završnom izvješću te Skupine o administrativnim opterećenjima te je iznijelo različito mišljenje; očekuje od Komisije da uzme u obzir dvojbe svih dionika uključenih u postupak;
10. ističe važnost socijalnog dijaloga i poštovanja autonomije socijalnih partnera; naglašava, posebno s obzirom na članak 9. UFEU-a, da socijalni partneri u skladu s člankom 155. UFEU-a smiju sklapati sporazume koji na zajednički zahtjev potpisnih strana mogu dovesti do izrade zakonodavstva EU-a; očekuje od Komisije da poštuje nezavisnost stranaka i sporazuma koje su postigle, da ozbiljno shvati njihove primjedbe te naglašava da program boljeg donošenja propisa ne smije poslužiti kao izgovor za zanemarivanje ili zaobilaženje sporazuma postignutih među socijalnim partnerima te bi u tom svjetlu odbio procjenu učinka sporazuma socijalnih partnera;
11. ističe da je tijekom prošlog parlamentarnog saziva odluka između provedbenih i delegiranih akata dovela do brojnih sporova na međuinstitucionalnoj razini; stoga smatra da je važno odrediti precizne smjernice, kao što je Europski parlament već zatražio u svojoj rezoluciji usvojenoj 25. veljače 2014.;
12. pozdravlja pojednostavljenje upravljanja bespovratnim sredstvima u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), europskih strukturnih i investicijskih fondova i programa Obzor 2020. koje je najavila Komisija;

Utorak, 12. travnja 2016.

Transparentnost i savjetovanje s dionicima

13. pozdravlja to da je Komisija prepoznala važnu ulogu postupka savjetovanja u okviru programa REFIT; ističe da se u skladu s člankom 11. stavkom 2. UEU-a od svih institucija EU-a traži održavanje otvorenog, transparentnog i redovitog dijaloga s predstavničkim udrugama i civilnim društvom; poziva institucije da obrate posebnu pozornost na obvezan i redovit dijalog s predstavničkim udrugama i civilnim društvom;

14. primjećuje da veća transparentnost može dovesti do učinkovitijeg funkcioniranja EU-a i većeg povjerenja civilnog društva u EU;

15. u tom smislu pozdravlja potvrdu Komisije da se dijalogom s građanima, socijalnim partnerima i drugim dionicima iz gospodarstva i civilnog društva doprinosi jamčenju transparentnog, učinkovitog i koherentnog zakonodavstva EU-a te podupire namjeru Komisije da detaljnije prikaže na koji način nastaju njezini prijedlozi, na primjer u obliku zakonodavnih tekstova ili komunikacija Komisije;

16. primjećuje da Komisija u okviru svoje strategije za bolju izradu zakonodavstva znatno veću važnost pridaje ulozi javnih savjetovanja; napominje da će Komisija ubuduće provoditi javno savjetovanje u trajanju od 12 tjedana: (a) prije izrade nacрта novih zakonodavnih prijedloga ili (b) pri ocjenjivanju postojećih zakonskih odredbi i provjeri njihove prikladnosti ili (c) u vezi s planovima i *ex ante* procjenama učinka; nadalje, napominje da će Komisija povrh toga i nakon usvajanja prijedloga građanima i dionicima dati mogućnost da u roku od osam tjedana daju svoje primjedbe na prijedlog Komisije te će ta stajališta proslijediti Vijeću i Parlamentu;

17. u tom kontekstu poziva Komisiju da provede uravnoteženu i transparentnu procjenu stajališta i primjedbi svih sudionika u postupku savjetovanja, a posebno da zajamči da dobro organizirane organizacije dionika sa znatnim sredstvima ne zloupotrebljavaju javna savjetovanja u vlastite svrhe; poziva Komisiju da objavi svoje zaključke tih savjetovanja;

18. primjećuje da će se procjene učinka objaviti čim Komisija usvoji dotičnu političku inicijativu; smatra da je u interesu transparentnosti odluka Komisije potrebno objaviti procjene učinka i onda kad ona donese odluku da neće podnijeti zakonodavni prijedlog;

19. napominje da je Europski gospodarski i socijalni odbor, u svom savjetodavnom statusu, važan predstavnik civilnoga društva; napominje da Odbor regija, također kao savjetodavno tijelo, ima ključnu ulogu u predstavljanju regionalnih i lokalnih tijela u EU-u te u procjenama učinka provedbe zakonodavstva EU-a; napominje da se Parlament, Vijeće i Komisija u okviru važećeg zakonodavstva mogu prethodno savjetovati s oba savjetodavna tijela kada god Parlament i Vijeće smatraju da je takvo savjetovanje korisno; smatra da bi se ciljanim i pravodobnim savjetovanjem s tim tijelima o specifičnim pitanjima te specifičnim stručnim znanjem moglo doprinijeti ciljevima bolje izrade zakonodavstva.

20. smatra da bi trebalo doći do pojačanog sudjelovanja regionalnih i lokalnih tijela u oblikovanju politika EU-a, posebno uključivanjem stručnih mišljenja i iskustva iz država članica na regionalnoj i lokalnoj razini u ranoj fazi pripreme zakonodavstva; napominje da se sve institucije moraju pridržavati načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u svom zakonodavnom radu;

21. pozdravlja namjeru Komisije da zakonodavni proces učini transparentnijim te da poveća sudjelovanje javnosti i predstavnika dionika u cijelom procesu;

22. pozdravlja odluku Komisije da u budućnosti provodi javna savjetovanja u trajanju od četiri tjedna o nacrtima delegiranih akata i važnim provedbenim aktima prije nego što države članice glasuju o svom stajalištu u nadležnom odboru;

23. poziva Komisiju da revidira svoje smjernice za procjenu zalažući se za povećanje sudjelovanja i savjetovanja dionika te upotrebom najizravnije metode kojom bi se građanima EU-a omogućilo sudjelovanje u donošenju odluka;

Utorak, 12. travnja 2016.

24. prima na znanje novu rubriku o boljoj izradi zakonodavstva na internetskoj stranici Komisije naslovljenu „Smanjenje opterećenja – iznesite svoje mišljenje” te poziva da Komisija i nova Platforma REFIT uravnoteženo i transparentno preispitaju ondje iznesene primjedbe; međutim, smatra da povjerenstvo za REFIT ne trebalo biti presporo u svojim postupcima i odlukama, već bi trebalo biti sposobno pružiti brz odgovor i obavljati detaljniji rad u okviru europskog zakonodavnog procesa; mišljenja je da savjetovanja na toj internetskoj stranici Komisije ne mogu zamijeniti javna savjetovanja dionika;

Procjene učinka i europska dodana vrijednost

25. napominje da procjene učinka predstavljaju važan alat za potporu donošenju odluka u svim institucijama EU-a te da imaju važnu ulogu pri boljem donošenju propisa; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da primjenjuju stroži pristup u ispunjavanju svojih obveza i u procjeni učinka budućeg i postojećeg zakonodavstva; međutim, naglašava da takve procjene nisu zamjena za političke procjene i odluke te da sloboda zastupnika u Europskom parlamentu da obavljaju svoj politički rad ne smije biti ograničena ni na koji način;

26. smatra da bi procjena konkurentnosti trebala činiti važan dio postupka izrade procjena učinka; smatra da bi nacrt revidiranih smjernica trebao sadržavati smjernice o tome kako bi se učinci na konkurentnost trebali procjenjivati i razmatrati u konačnoj analizi; podržava uvriježeno stajalište da Komisija ne bi trebala usvajati prijedloge kojima se ostvaruje negativan učinak na konkurentnost, osim ako dokazi ne upućuju na to da će se njima ostvariti znatna nemjerljiva korist;

27. smatra da bi se načela boljeg donošenja propisa trebala primjenjivati i na odluke o sekundarnom zakonodavstvu i na odluke o primarnom zakonodavstvu; poziva Komisiju da, prema potrebi, za delegirane i provedbene akte uvede procjene učinka pa i savjetovanja sa zainteresiranim stranama i dionicima;

28. smatra da procjene učinka moraju biti sveobuhvatne, a posebno da mora postojati uravnotežena evaluacija gospodarskih, društvenih i ekoloških posljedica te da se mora procijeniti učinak na temeljna prava građana i jednakost žena i muškaraca; naglašava da je analiza troškova i koristi samo jedan od mnogih kriterija;

29. ističe da u mnogim državama članicama, kao što su Švedska, Češka Republika, Nizozemska, Ujedinjena Kraljevina i Njemačka, nezavisna tijela pružaju konstruktivan doprinos vladama u zakonodavnim postupcima s ciljem smanjenja birokracije za poduzeća i građane te mjerljivog i provjerljivog smanjenja troškova povezanih s obvezama pružanja informacija; napominje da bi se moglo uzeti u obzir najbolje prakse i iskustva postojećih tijela za bolje donošenje propisa; prima na znanje pretvaranje Odbora Komisije za procjenu učinka u neovisni „regulatorni nadzorni odbor” te očekuje da će uključivanje neovisnih stručnjaka imati pozitivan učinak na postupak procjene učinka unutar Komisije; ustraje u tome da regulatorni nadzorni odbor ima isključivo savjetodavnu ulogu i da ne smije davati obvezujuća mišljenja; ustraje u tome da procjene učinka moraju biti dosljedne i da se u njima moraju uzeti u obzir sve promjene uvedene u fazi savjetovanja među službama te da bi se, između ostalog, trebale temeljiti na procjeni dodatnih troškova za države članice u slučaju da se ne postigne rješenje na europskoj razini; smatra da bi konačni zakonodavni prijedlog trebao biti popraćen mišljenjem regulatornog nadzornog odbora; predlaže da se u nadolazećim pregovorima o međuinstitucijskom sporazumu raspravi o tome bi li regulatorno kontrolno vijeće moglo biti od općeg interesa za institucije kao isključivo savjetodavno tijelo;

30. pozdravlja činjenicu da će radne skupine Vijeća sada, u ranoj fazi rasprave o konkretnim zakonodavnim prijedlozima, na temelju indikativnog kontrolnog popisa razmotriti mjerodavne procjene učinka koje je izradila Komisija; žali, međutim, zbog toga što Tajništvo Vijeća još ne raspolaže vlastitim odjelom za procjenu učinka te smatra da bi navedeno rješenje moglo pomoći Vijeću da ispuni svoje obveze u pogledu procjene svih bitnih izmjena prijedloga Komisije;

Utorak, 12. travnja 2016.

31. ističe da je Parlament osnovao vlastitu Upravu za procjenu učinka i europsku dodanu vrijednost koja nudi niz usluga *ex ante* i *ex post* procjene učinka za parlamentarne odbore, procjenu dodane vrijednosti budućih i postojećih politika EU-a te procjenu političkih mogućnosti u području znanosti i tehnologije; napominje da je, prema informacijama Komisije, u Parlamentu provedeno gotovo dvadeset procjena učinaka u vezi s izmjenama prijedloga Komisije; podsjeća specijalizirane odbore Parlamenta na to da se dosljednije koriste vlastitim instrumentima procjene učinka, posebno ako je potrebno znatno mijenjati prvotni prijedlog Komisije; međutim, naglašava da to ne smije dovesti do ograničenja manevarskog prostora koji je na raspolaganju zastupnicima u Europskom parlamentu;

32. ističe potrebu da se vodi računa o svim načelima na kojima se Unija temelji pa i načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti; poziva sve institucije EU-a na to da uvijek uzimaju u obzir kratkoročne i dugoročne učinke zakonodavstva;

33. napominje da bi se „razdoblje promišljanja” koje nastupa nakon dovršetka pregovora i prije konačnog glasovanja, a trenutno se koristi za revizije koje provode pravnici lingvisti, moglo dodatno iskoristiti za dovršenje procjena učinka i provjere supsidijarnosti;

34. vjeruje da bi sve institucije EU-a trebale osmisliti zajednički metodološki pristup procjenama učinka, naglašava činjenicu da se ne smiju smanjiti zakonodavne ovlasti Parlamenta i Vijeća u vezi s izmjenama prijedloga Komisije;

35. potiče Komisiju da se prilikom pripreme provedbenih i delegiranih akata više savjetuje, i javno i privatno, sa svim dionicima, uključujući potrošače, kako bi se razmotrilo na koji način povećati osviještenost o prijedlozima u privremenoj fazi;

Mala i srednja poduzeća i „počnimo od malih” (Think Small First)

36. prima na znanje obvezu Komisije da nastavi poboljšavati test učinka zakonodavstva na mala i srednja poduzeća (test MSP), posebno u kontekstu činjenice da više od 20 milijuna malih i srednjih poduzeća čini 99 % svih poduzeća u EU-u te MSP-ovi stoga predstavljaju okosnicu gospodarstva, rasta i zapošljavanja; podupire razmatranje rješenja po mjeri i blažih režima za mala i srednja poduzeća u procjenama učinka ako se može dokazati da se njima ne ugrožava učinkovitost zakonskih odredbi i da se izuzećima ili blažim režimima ne potiče fragmentacija unutarnjeg tržišta ili otežava pristup unutarnjem tržištu; stoga pozdravlja opredijeljenost Komisije da razmotri blaži režim za mala i srednja poduzeća, uključujući bezuvjetno izuzeće mikropoduzeća, pod uvjetom da je to prikladno i moguće te ako se time ne ugrožava učinkovito ostvarenje socijalnih, ekoloških i gospodarskih ciljeva predloženih zakonskih odredbi;

37. poziva Komisiju da ne posustaje u stvaranju temelja za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta smanjenjem administrativnih opterećenja malim i srednjim poduzećima te apelira na to da se poduzmu mjere kako bi se zajamčilo da se ne ugroze ciljevi općeg dobra, uključujući standarde koji su pristupačni potrošačima te ekološke, socijalne, zdravstvene i sigurnosne standarde, kao i standarde rodne jednakosti; ističe da smanjenje administrativnih opterećenja ne smije dovesti do smanjenja standarda zapošljavanja ni do povećanja broja nesigurnih ugovora o radu te da se prema radnicima u MSP-ovima i mikropoduzećima mora jednako postupati te primjenjivati jednako visoke standarde zaštite kao i u slučaju radnika u velikim poduzećima;

38. naglašava da procjena učinaka novih režima na MSP-ove ne smije ni na koji način dovesti u pitanje prava radnika;

39. ističe potrebu za jasnije sročnim propisima koji su jednostavni za primjenu te kojima se može pomoći svim dionicima da djeluju u skladu s načelima vladavine prava; ističe da se jednostavnijim i pametnijim propisima može olakšati dosljedan prijenos te uspješnija i usklađenija primjena u državama članicama;

Utorak, 12. travnja 2016.

Ex post evaluacije

40. pozdravlja činjenicu da Komisija uključuje *ex post* analize u okviru boljeg donošenja propisa; naglašava da bi se u interesu pravne sigurnosti građana i poslovnih subjekata takve analize trebale provesti unutar prikladnog vremenskog okvira, po mogućnosti nekoliko godina nakon roka za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo; međutim, podsjeća da *ex post* evaluacije nikada ne bi smjele zamijeniti dužnost Komisije da kao čuvarica Ugovora uspješno i pravovremeno nadzire primjenu prava Unije u državama članicama i poduzima sve potrebne korake kako bi se to pravo pravilno primjenjivalo;

41. naglašava važnost *ex post* procjene i ocjene uspješnosti u određenom političkom sektoru u pogledu evaluacije provedbe i učinkovitosti zakonodavstva i politika EU-a s obzirom na rezultate koje očekuje zakonodavac;

42. smatra da bi nacionalni parlamenti trebali biti uključeni u *ex post* evaluaciju novog zakonodavstva jer bi se time i Komisiji pomoglo u izradi izvješća te razmotrile razne poteškoće na razini država koje stvaraju pojedini zakoni i propisi;

Provedba zakonodavstva EU-a u državama članicama

43. napominje da, prema podacima Komisije, jedna trećina regulatornog i administrativnog opterećenja zakonodavstva EU-a proizlazi iz mjera prenošenja u nacionalno zakonodavstvo koje poduzimaju države članice;

44. prihvaća da, kada je riječ o direktivama, države članice imaju ovlast odlučiti žele li na nacionalnoj razini usvojiti više socijalne i ekološke standarde i standarde zaštite potrošača u odnosu na najniže standarde zaštite dogovorene na razini EU-a te pozdravlja sve odluke koje idu u tom smjeru; ponavlja da se takve više standarde ne smije smatrati „prekomjernim reguliranjem”; ipak, poziva nadležna nacionalna tijela da budu svjesna mogućih posljedica takozvane prakse „prekomjernog reguliranja” kojom se zakonodavstvu EU-a nameću nepotrebna birokratska opterećenja s obzirom na to da bi to moglo dovesti do iskrivljene slike o zakonodavnom djelovanju EU-a koja bi pak mogla poticati skeptičnost prema EU-u; poziva države članice da, radi očuvanja pristupačnosti za korisnike, na licu mjesta ukinu nepotrebna administrativna pravila u provedbi direktiva i uredbi;

45. potiče Komisiju i države članice da pojačaju razmjenu najboljih praksi pri provedbi i primjeni direktiva EU-a; smatra da bi to potaknulo dionike te lokalna i regionalna tijela vlasti na sudjelovanje u određivanju poteškoća s kojima su se suočili u provedbi politike EU-a na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini;

46. naglašava interes Europskog parlamenta kao suzakonodavca da stekne uvid u stvarni učinak zakonodavstva EU-a nakon njegove provedbe; stoga poziva Komisiju da Parlamentu dopusti potpuni pristup svim procjenama u vezi s tim, uključujući pristup prikupljenim izvornim podacima i pripremnim dokumentima;

47. poziva Komisiju da, s obzirom na ozbiljne i neprekidne probleme koji proizlaze iz provedbe Uredbe (EZ) br. 1924/2006 o prehrambenim i zdravstvenim tvrdnjama koje se navode na hrani, uključujući probleme narušavanja tržišnoga natjecanja, provjeri znanstvenu osnovu te Uredbe i koliko je ona korisna i realna te da prema potrebi ukloni koncept prehrambenog profila; smatra da su ciljevi Uredbe (EZ) br. 1924/2006, poput jamčenja točnosti podataka o hrani te posebnog označavanja podataka o udjelu masti, šećera i soli, sada uređeni Uredbom (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani;

48. upućuje na zajedničku političku deklaraciju država članica i Komisije o dokumentima s obrazloženjem od 28. rujna 2011. i na zajedničku političku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o dokumentima s obrazloženjem od 27. listopada 2011. te poziva Komisiju da Parlamentu zajamči pristup tim dokumentima s obrazloženjem;

Utorak, 12. travnja 2016.

Povlačenje zakonodavnih prijedloga Komisije u postupku usvajanja

49. prima na znanje da je novoizabrana Komisija, pozivajući se na primjenu pravila političkog diskontinuiteta, u svom programu rada za 2015. prvi put podvrgnula provjeri sve zakonske inicijative koje su u postupku;

50. ističe da je Sud Europske unije u presudi od 14. travnja 2015. ⁽¹⁾ ustvrdio da Komisija može povući svoj prijedlog u bilo kojem trenutku tijekom donošenja akta Unije u okviru redovnog zakonodavnog postupka dokle god Vijeće ne donese odluku; stoga poziva Komisiju da se, radi očuvanja međuinstitucijske ravnoteže, u slučaju povlačenja prijedloga najprije savjetuje s Parlamentom, posebno nakon prvog čitanja, te da uzme u obzir njegova stajališta; u tom kontekstu posebno upućuje na rezolucije Parlamenta od 15. siječnja 2015.;

51. nadalje, ističe da je Sud Europske unije u toj istoj presudi ustvrdio, koristeći se argumentima Vijeća, da u slučaju da Komisija povuče zakonodavni prijedlog, to mora biti učinjeno u skladu s načelom dodjele ovlasti, načelom institucijske ravnoteže, načelom lojalne suradnje utvrđenim u članku 13. stavku 2. UEU-a te načelom demokracije iz članka 10. stavaka 1. i 2. UEU-a;

52. naglašava važnost izbjegavanja dvostrukog zakonodavstva;

o

o o

53. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ Presuda Suda Europske unije od 14. travnja 2015. u predmetu C-409/13, *Vijeće protiv Komisije* [ECLI:EU:C:2015:217].

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0105

Ususret boljem reguliranju jedinstvenog tržišta

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o temi Ususret boljem reguliranju jedinstvenog tržišta (2015/2089(INI))

(2018/C 058/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. studenoga 2014. naslovljenu „Godišnji pregled rasta 2015.” (COM(2014)0902),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. veljače 2013. s preporukama Komisiji o upravljanju jedinstvenim tržištem ⁽¹⁾ i naknadni odgovor Komisije od 8. svibnja 2013.,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 8. lipnja 2012. naslovljenu „Bolje upravljanje za jedinstveno tržište” (COM(2012)0259),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 18. lipnja 2014. naslovljenu „Program za prikladnost i učinkovitost propisa (REFIT): trenutačno stanje i izgledi za budućnost” (COM(2014)0368),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 7. ožujka 2013. naslovljenu „Pametno donošenje propisa – odgovor na potrebe malih i srednjih poduzeća” (COM(2013)0122),
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 26. i 27. lipnja 2014.,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća za konkurentnost o pametnom donošenju propisa od 4. prosinca 2014.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2015. o upravljanju jedinstvenim tržištem u Europskom semestru 2015. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. veljače 2014. o mreži SOLVIT ⁽³⁾ i naknadni odgovor Komisije od 28. svibnja 2014.,
 - uzimajući u obzir istraživačku studiju o pametnom donošenju propisa za jedinstveno tržište koju je naručio Odbor Parlamenta za unutarnje tržište i zaštitu potrošača,
 - uzimajući u obzir pregled stanja jedinstvenog tržišta iz travnja 2015. objavljen na internetu,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A8-0278/2015),
- A. budući da je jedinstveno tržište ključni instrument za pokretanje gospodarskog rasta i otvaranje radnih mjesta u Uniji;
- B. budući da je više od 20 godina nakon njegove službene uspostave okvir jedinstvenog tržišta još uvijek fragmentiran, prvenstveno zbog toga što države članice nisu potpuno prenijele propise Unije u nacionalno zakonodavstvo ili ih ne provode propisno;

⁽¹⁾ SL C 24, 22.1.2016., str. 75.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0069.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0164.

Utorak, 12. travnja 2016.

- C. budući da je upravljanje jedinstvenim tržištem potrebno ojačati vodeći računa o cjelokupnom političkom ciklusu;
- D. budući da bi cilj buduće strategije unutarnjeg tržišta trebalo biti poboljšanje regulacije unutarnjeg tržišta učenjem iz prošlih iskustava u području slobodnog kretanja robe i usluga, jedinstvenog digitalnog tržišta, stručnih kvalifikacija i javne nabave;
- E. budući da bi se način na koji bi Unija trebala nastojati poboljšati regulaciju jedinstvenog tržišta trebao temeljiti na ideji zajedničke odgovornosti;
- F. budući da odgovornost za supsidijarnost nije ograničena na Komisiju, Vijeće i Parlament te da podrazumijeva uključenost nacionalnih, a po potrebi i regionalnih parlamenata; budući da se prema načelu supsidijarnosti o politikama treba odlučivati na najprikladnijoj institucionalnoj razini, bila ona lokalna, regionalna, nacionalna ili europska;
- G. budući da postoji jedinstveno tržište robe, ali ne i jedinstveno tržište usluga;
- H. budući da treba ojačati, izmijeniti ili bolje promicati određene instrumente kako bi se pozitivno doprinijelo stvaranju konkurentnog regulatornog okruženja za naša poduzeća, podupiranju rasta i otvaranja radnih mjesta te jačanju povjerenja potrošača u europsko zakonodavstvo;
- I. budući da i građani i poduzeća imaju nisku razinu znanja i svijesti o raznim uslugama pružanja pomoći kao što su Vaša Europa i SOLVIT;
- J. budući da nema dovoljno pokazatelja i podataka za mjerenje uspješne provedbe zakonodavstva u različitim područjima jedinstvenog tržišta;
- K. budući da bi se tim pokazateljima i podacima mogli razjasniti cilj i svrha dotičnog zakonodavstva;
- L. budući da su digitalne inovacije brže od politike i da poduzetnici pokreću digitalni program; budući da je od presudne važnosti osigurati pravila održiva u budućnosti koja su po definiciji digitalna;
- M. budući da su ispravno prenošenje prava potrošača i propisa o zaštiti potrošača u nacionalna zakonodavstva, njihova primjena i provedba ključni za ostvarenje visoke razine zaštite potrošača u Uniji;
- N. budući da je jedan od glavnih prioriteta Europskog sastanka na vrhu o potrošačima 2015., godišnjeg foruma na kojem se okupljaju vodeći europski i međunarodni tvorci politika i dionici, bila bolja primjena i provedba tih propisa;

I. Uvod i opća načela

1. traži od Komisije da u provedbi svoje nedavne strategije unutarnjeg tržišta uzme u obzir preporuke sadržane u ovoj Rezoluciji;
2. smatra da bi bolja regulacija jedinstvenog tržišta trebala biti prioritet i zajednička odgovornost institucija EU-a; vjeruje da se dobrim zakonodavstvom doprinosi dobrobiti građana, poticanju konkurentnosti, otvaranju radnih mjesta, rastu i razvoju MSP-ova, pružajući potrošačima pritom visoku razinu zaštite, te da se to mora postići na način koji potiče, a ne ugrožava europsko gospodarstvo;
3. promatra „bolju regulaciju” u okviru cjelokupnog političkog ciklusa, pri čemu svi elementi doprinose učinkovitoj i djelotvornoj regulaciji; stoga smatra da bi posebne pokazatelje za mjerenje uspješnosti relevantnog zakonodavstva trebalo uključiti već od prvotne procjene učinka i koristiti se njima tijekom cijelog političkog ciklusa, uključujući provedbu zakonodavstva nakon što stupi na snagu;

Utorak, 12. travnja 2016.

4. u tom kontekstu podsjeća na važnost transparentnih i dostupnih informacija; žali zbog toga što, za razliku od dokumenata Parlamenta koji su dostupni široj javnosti, dokumenti Vijeća nisu, već je pristup njima i dalje ograničen;
5. smatra da načelo supsidijarnosti mora biti polazište u osmišljavanju politike kako bi se naglasila „europska dodana vrijednost” u upravljanju jedinstvenim tržištem;
6. napominje da rokovi u okviru mehanizma supsidijarnosti ne ostavljaju parlamentima uvijek dovoljno vremena za detaljno razmatranje raznih aspekata provedbe, dosljednosti s postojećim zakonodavstvom i drugih praktičnih pitanja; stoga smatra da bi sami parlamenti mogli imati aktivniju ulogu, posebno u postupcima savjetovanja;
7. smatra da bi se institucije zajednički trebale pobrinuti da se u nacrtu relevantnog zakonodavstva odražava načelo proporcionalnosti; nadalje smatra da bi se u tom procesu trebali ostvariti ciljevi jednostavnosti, transparentnosti, dosljednosti te poštovanja temeljnih prava;
8. poziva Komisiju i Vijeće da zajedno s Parlamentom razmotre najbolji način da se zajamči kontinuirano pojednostavljenje s obzirom na to da napredak u tom području koristi i potrošačima i malim i srednjim poduzećima;
9. smatra da bi se u propisima povezanim s unutarnjim tržištem trebalo voditi računa o novim prilikama koje otvara digitalna revolucija i da bi oni trebali biti u potpunosti kompatibilni s idejom e-uprave;
10. poziva Komisiju da ojača ulogu jedinstvenog tržišta kao zasebnog stupa procesa europskog semestra, što bi trebalo poduprijeti godišnjim izvješćem o integraciji jedinstvenog tržišta kao doprinosu za godišnje izvješće o rastu;

II. *Mehanizmi za poboljšanje regulacije unutarnjeg tržišta*

Procjena učinka

11. smatra da bi cilj zakonodavstva o jedinstvenom tržištu trebalo biti bolje funkcioniranje jedinstvenog tržišta, da bi ga trebalo izraditi u skladu s člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i da bi njime trebalo promicati konkurentnost, inovacije, rast i otvaranje radnih mjesta; smatra da su učinkovite procjene učinka važan mehanizam informiranja tvorca politike o tome kako najbolje osmisliti propise da bi se postigli ti opći ciljevi i specifični ciljevi usmjereni na jedinstveno tržište te o potencijalnim učincima međudjelovanja tih propisa i postojećeg zakonodavstva;
12. žali zbog toga što je Odbor Komisije za procjenu učinka oko 40 % nacrtu procjene učinka pregledanih u razdoblju između 2010. i 2014. ocijenio nedovoljno kvalitetnima i vratio na doradu;
13. smatra da se procjene učinka, kako bi bile učinkovita sredstva, trebaju pripremati na temelju sveobuhvatnih, objektivnih i potpunih informacija i dokaza te da trebaju obuhvaćati sve mogućnosti koje imaju znatan učinak ili su politički važne; smatra da bi pri provođenju procjena učinka trebalo uzeti u obzir i naknadne procjene postojećeg zakonodavstva u istom sektoru te da bi trebalo voditi računa o usklađenosti nove zakonodavne inicijative s drugim politikama i općim ciljevima Europske unije;
14. žali zbog toga što se u procjenama učinka koje se podnose Parlamentu uz nacрте prijedloga još uvijek pronalaze nedostaci, kao što je primjerice istaknuo Odjel Parlamenta za prethodnu procjenu učinka u svojoj analizi procjene učinka prijedloga o stavljanju radijske opreme na raspolaganje na tržištu;

Utorak, 12. travnja 2016.

15. vjeruje da bi pažljivo razmatranje znanstvenih savjeta trebalo biti dio postupka procjene učinka, a posebno bi trebalo potkrijepiti kako su ili s kojom motivacijom donesene političke odluke u pripremnim fazama, što će pomoći u političkom postupku; nadalje smatra da se u procjenama učinka moraju uzeti u obzir brzina digitalnih inovacija i digitalnog razvoja te potreba da zakonodavstvo bude tehnološki neutralno i što je više moguće održivo u budućnosti;

16. ističe da ne postoje jasne smjernice o tome treba li kvantificirati potencijalne učinke prijedloga u okviru programa REFIT; naglašava da prijedlozi u okviru REFIT-a trebaju biti usmjereniji, s kvantificiranim potencijalnim koristima i uštedama troškova u svakom prijedlogu;

17. ističe da procjenu učinka prijedloga treba nadopuniti procjenama učinka bitnih izmjena koje su usvojili suzakonodavci; naglašava da su potrebna jasna i transparentna pravila kojima se određuju uvjeti pod kojima se trebaju provoditi takve dodatne procjene učinka; podsjeća, na primjer, da je Parlament pomno procijenio potencijalni učinak koji bi na MSP-ove mogle imati neke od njegovih izmjena dviju direktiva o javnoj nabavi; stoga apelira na Vijeće, koje od 2007. nije provelo nijednu procjenu učinka vlastitih izmjena, da se više uključi;

18. podsjeća da odgovornost za supsidijarnost nije ograničena na Komisiju, Vijeće i Parlament te da podrazumijeva uključenost nacionalnih parlamenata;

19. napominje da bi prema studiji o pametnom donošenju propisa za jedinstveno tržište koju je naručio Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača Parlament i Vijeće mogli imati dragocjene uvide kojima bi mogli doprinijeti Komisijinim procjenama učinka; poziva Komisiju da istraži načine na koje bi se Parlament i Vijeće mogli uključiti u postupak procjene učinka;

Postupak savjetovanja

20. podsjeća da su u skladu s člankom 11. stavkom 2. UEU-a sve institucije EU-a obvezne održavati otvoren, transparentan i redovit dijalog s predstavničkim udruinama, civilnim društvom i socijalnim partnerima;

21. smatra da bi faza savjetovanja uvijek trebala sadržati dio koji se bavi tematikom „po definiciji digitalno”, pri čemu bi Komisija nastojala dobiti bolji uvid u potrebe korisnika i u to što „po definiciji digitalno” znači za osmišljavanje usluge;

22. ponovno ističe svoje stajalište da postupak savjetovanja treba biti otvoren, transparentan i uključiv te da bi ga trebalo proširiti kako bi obuhvaćao podnošenje nacрта procjena učinka koje su proveli razni dionici; vjeruje da je to jednako važno i za sekundarno zakonodavstvo, koje uvelike utječe na provedbu propisa za jedinstveno tržište i koje stoga zahtijeva veću transparentnost i nadzor; smatra da je Carinski zakonik Unije jedno od područja u kojem bi se redovitim savjetovanjem s dionicima mogla unaprijediti provedba sekundarnog zakonodavstva;

23. prima na znanje prijedloge za proširenu fazu strateškog programiranja u paketu mjera za bolju regulativu, primjerice s uključenim početnim procjenama učinka; međutim smatra da još uvijek nedostaje opći pregled radnog procesa Komisije; poziva Komisiju da planove za razradu političkih inicijativa u određenim sektorima učini vidljivijima te da olakša njihovu upotrebu;

24. smatra da je doprinos građana i poduzeća raznim službama za pružanje pomoći kao što su Vaša Europa i SOLVIT od velike važnosti za zakonodavni proces te stoga poziva Komisiju da ocijeni podatke dobivene od tih službi i da ih uzme u obzir pri preispitivanju relevantnog zakonodavstva;

Utorak, 12. travnja 2016.

25. vjeruje da je obuhvatno, pravilno i uravnoteženo savjetovanje ključan dio zakonodavnog postupka; smatra da su objava dokumenata i dokaza te poziv svim sudionicima da učinkovito doprinesu izradi politika na tom području važan pokretač inovacija i jačanja jedinstvenog tržišta, posebno s obzirom na program jedinstvenog digitalnog tržišta;
26. ističe da mala poduzeća često nemaju vremena ili resursa za sudjelovanje u redovitim savjetovanjima; smatra da Komisija treba pronaći jednostavne i inovativne načine komunikacije s MSP-ovima i *start-up* poduzećima;
27. smatra da je potreban holistički pristup savjetovanju s dionicima, koje bi trebalo biti kontinuirani proces tijekom cjelokupnog zakonodavnog ciklusa, a ne povremena zadaća; s tim u vezi ponovno upućuje poziv Komisiji da razmotri mogućnost uspostave europskog foruma dionika koji bi se bavio temom bolje regulacije i smanjenja birokracije;
28. ističe da bi ta savjetovanja s dionicima trebala biti u što većoj mjeri uključiva te da bi u njima posebno trebali sudjelovati MSP-ovi, mikropoduzeća i organizacije civilnog društva;
29. vjeruje da će se povećati sudjelovanje i ostvariti transparentniji pristup postupku savjetovanja ako savjetovanja s javnošću budu dostupna na svim službenim jezicima te ako se poveća njihova pristupačnost i razumljivost;

Provedba

30. vjeruje da je za potpuno ostvarivanje prednosti jedinstvenog tržišta ključna potpuna i pravilna provedba zakonodavstva za jedinstveno tržište te da su jasni, sveobuhvatni i višedimenzionalni pokazatelji koristan doprinos; izražava zabrinutost zbog toga što ciljevi provedbe nisu uvijek postignuti; posebno poziva na potpunu i pravilnu provedbu Direktive o uslugama; podsjeća na visok stupanj heterogenosti koji još uvijek postoji među državama članicama i sektorima;
31. smatra da će se zahvaljujući nastojanjima Komisije da smanji broj zakonodavnih prijedloga omogućiti veća usmjerenost na političke inicijative, čime će ostati više vremena za dublje promišljanje koje se može iskoristiti za poboljšanje sudjelovanja zainteresiranih strana;
32. naglašava važnost korelacijskih tablica za praćenje pravilne provedbe; poziva države članice da izrade i objave vlastite korelacijske tablice;
33. izražava žaljenje zbog toga što unatoč cilju od 0,5 % koji je Komisija predložila u Aktu o jedinstvenom tržištu neke države članice još uvijek zaostaju; naglašava da nisu važni samo formalni ciljevi prijenosa u nacionalno zakonodavstvo i provedbe, već i kvaliteta prenošenja, praktična provedba na terenu te problemi ili izazovi koje oni mogu donijeti relevantnim dionicima u svakodnevnom životu;
34. smatra da, želimo li ostvariti prednosti potpuno funkcionalnog jedinstvenog tržišta, Komisija i parlamenti trebaju surađivati u cilju učenja iz primjera najbolje prakse i iskustava stečenih pri provedbi zakonodavstva EU-a kako bi se zajamčilo da opći i specifični ciljevi konkretnih propisa ne budu neostvareni zbog loše ili nedosljedne provedbe u državama članicama;
35. smatra da bi situacija trebala biti jasnija kada je riječ o prekomjernoj regulaciji i da su potrebne odlučnije mjere za otkrivanje slučajeva prekomjerne regulacije, koji predstavljaju probleme i dodatne troškove za građane i poduzeća koji nastoje shvatiti i primijeniti propise donesene na razini EU-a; poziva države članice da u provedbenim dokumentima objasne i definiraju što je rezultat zakonodavstva Unije, a što nacionalnih zahtjeva; podsjeća da države članice mogu primjenjivati strože standarde u slučajevima kada je pravom EU-a propisano samo minimalno usklađivanje;

Utorak, 12. travnja 2016.

Nadzor i rješavanje problema

36. poziva Komisiju da nastavi ulagati napore i da redovito ažurira smjernice za propise; posebno poziva da se u uskoj suradnji s Parlamentom što prije ažuriraju smjernice iz 2009. za provedbu/primjenu Direktive 2005/29/EZ o nepoštenoj poslovnoj praksi kako bi se zajamčilo da je ona primjerena digitalnom dobu; žali zbog toga što se kvaliteta usluga jako razlikuje među državama članicama zbog nedostatka prioritizacije i resursa; stoga poziva na čvršći okvir upravljanja na razini EU-a s ciljem poboljšanja funkcioniranja tih alata i usluga;

37. smatra da su alternativno rješavanje sporova (ADR) i rješavanje sporova preko interneta (ODR) ključna sredstva za poboljšanje jedinstvenog tržišta robe i usluga; ističe da će oni potrošačima i trgovcima omogućiti da rješavaju svoje sporove na ekonomičan i jednostavan način te bez sudova; potiče Komisiju i države članice da više informiraju javnost o tim važnim instrumentima;

38. ističe da su jedinstvene kontaktne točke za pružanje pomoći pri rješavanju sporova, poput SOLVIT-a, ECC-Neta i FIN-Neta, usluge kojima se poboljšava funkcioniranje unutarnjeg tržišta; poziva Komisiju da izdvoji sredstva kako bi osvijestila javnost o tim instrumentima i učinila ih međusobno komplementarnima;

39. pozdravlja projekte SOLVIT i EU-Pilot kojima se nastoji izbjeći potreba da Komisija pokreće postupke zbog povrede protiv država članica; vjeruje, međutim, da bi usluge koje nudi EU-Pilot u pogledu brzine odgovora na pristigle prijave trebalo poboljšati;

40. smatra da bi se Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI) trebao nastaviti širiti na druge mehanizme jedinstvenog tržišta kako bi postao središnja informacijska platforma; ističe da bi to bilo sukladno načelu „samo jednom”, u skladu s nedavnim inicijativama Komisije;

41. smatra da su digitalne platforme kao što su jedinstvena kontaktna mjesta, IMI i ISA2 važne za bolje funkcioniranje jedinstvenog tržišta jer olakšavaju prekograničnu razmjenu informacija među tijelima država članica;

42. zabrinut je zbog niske razine osviještenosti i razumijevanja među Europljanima kada je riječ o dostupnim uslugama, kao što su Vaša Europa, Vaš europski savjetnik, Europska služba za zapošljavanje, mreža CPC, jedinstvena kontaktna mjesta, SOLVIT, ADR i ODR;

43. smatra da su usluge kao što su Vaša Europa, Vaš europski savjetnik, Europska služba za zapošljavanje, mreža CPC, jedinstvena kontaktna mjesta, SOLVIT i SOLVIT plus, ADR i ODR korisne i financijski povoljne alternative pravnom djelovanju; napominje da je samo 4 % potrošača i poduzeća svjesno postojanja tih instrumenata i da je razina korištenja tim uslugama trenutno vrlo niska; poziva Komisiju i države članice da, kako bi riješile taj problem, potiču daljnje osvještavanje o tim instrumentima, ispitujući pritom jesu li ishodi i odgovori koje oni pružaju primjereni za korisnike; nadalje poziva Komisiju da radi na uspostavljanju bolje suradnje među službama za pružanje pomoći kao što su Vaša Europa i SOLVIT u cilju povećanja zadovoljstva korisnika;

44. poziva Komisiju da detaljno razmotri interakciju tih usluga i da istraži mogućnost njihove zamjene jedinstvenim kontaktnim mjestom za potrošače koje bi onda potrošača upućivalo na druge primjerene mehanizme;

45. smatra da bi se tim razmatranjem trebalo doći do bolje definicije dotičnih usluga radi boljeg razgraničenja aktivnosti, čime bi se izbjeglo preklapanje;

Utorak, 12. travnja 2016.

46. poziva Komisiju da osmisli komunikacijsku i edukacijsku strategiju s ciljem senzibiliziranja građana i poduzeća svih veličina o uslugama pružanja pomoći; u tom kontekstu preporuča da se uspostavi jedinstveni portal za pristup svim uslugama pružanja pomoći;
47. smatra da bi se u nadolazećoj reviziji Uredbe o suradnji u zaštiti potrošača trebalo u potpunosti voditi računa o potrebi da se poboljša protok informacija između različitih instrumenata jedinstvenog tržišta;
48. ističe važnu ulogu instrumenta Komisije za provjeru mrežnih stranica na razini EU-a („EU Sweeps“), posebno u pogledu dobrog funkcioniranja jedinstvenog digitalnog tržišta;
49. potvrđuje pozitivnu ulogu provjera mrežnih stranica na razini EU-a koje je Komisija pokrenula da bi koordiniranim aktivnostima kontrole u internetskom okruženju intenzivirala provedbu; vjeruje da se opsežne provjere na razini EU-a mogu proširiti i na sektore koji ne uključuju internet;
50. sa zabrinutošću primjećuje da prema izvješćima Vaše Europe postoje područja o kojima se građani stalno raspituju u pokušaju da ostvare svoje pravo, kao što su e-trgovina i priznavanje kvalifikacija; smatra da bi Komisija zajedno s nacionalnim i regionalnim tijelima trebala odgovoriti na to pitanje u cilju boljeg razumijevanja tih prava;
51. smatra da je potrebna i kvalitativna i kvantitativna procjena provedbe, koja neće obuhvaćati samo gole brojke koje pokazuju jesu li direktive formalno prenesene u nacionalno zakonodavstvo, kako bi se dobio potpuni uvid u to kako zakonodavstvo o jedinstvenom tržištu zapravo funkcionira za potrošače i poduzeća;
52. poziva Komisiju da razmotri je li moguće osmisliti sustav ranog upozoravanja koji bi ukazivao na postojanje problema u provedbi ili primjeni zakonodavstva EU-a;
53. vjeruje da bi se sustavnim kontroliranjem potrošačkih tržišta na razini EU-a brže otkrivali trendovi u početku i prijetnje za potrošače i poduzeća; u tom kontekstu ističe pozitivnu ulogu svih uključenih dionika, pa tako i potrošačkih udruga;
54. poziva Komisiju da ocijeni rezultate kontaktnih točaka za proizvode predviđene Uredbom o uzajamnom priznavanju iz 2009. i Uredbom o građevinskim proizvodima iz 2011.;

Provedba i nadzor nad tržištem

55. ističe da je potrebna uža suradnja između instrumenata za upravljanje jedinstvenim tržištem koji primaju pritužbe potrošača o trgovcima koji krše zakonodavstvo EU-a i nacionalnih tijela s javnim ovlastima koja bi se ostvarila uz pomoć formalnih postupaka i bolje razmjene podataka;
56. poziva Komisiju da ozbiljno ocijeni dosljednost i učinkovitost provedbe, a u konačnici i postupaka pokrenutih zbog povrede, posebno u pogledu zakonodavstva o jedinstvenom tržištu;
57. žali zbog ograničenog pristupa Parlamentu relevantnim informacijama koje se odnose na postupke prije utvrđivanja povrede i postupke zbog povrede te poziva na veću transparentnost u tom pogledu, uz nužno poštovanje pravila o povjerljivosti;
58. poziva Komisiju da pokrene pravovremene i brže postupke zbog povrede u slučajevima kada postoje dokazi koji ukazuju na nedostatak provedbe i kada razumni pokušaji da se problemi riješe korištenjem instrumenata kao što je posredovanje, u obliku ADR-a, ODR-a, EU Pilota, SOLVIT-a i drugih instrumenata prije utvrđivanja povrede, nisu urodili plodom; ističe da države članice snose jednaku odgovornost za provedbu prava EU-a te da moraju zajamčiti djelotvornu i učinkovitu provedbu kako bi zaštitile prava potrošača i poduzećima omogućile ravnopravne uvjete u cijeloj Europi;

Utorak, 12. travnja 2016.

59. obvezuje se ispunjavati svoju ulogu u provedbi zakonodavstva EU-a, među ostalim analizom provedbe zakonodavstva i nadzorom nad Komisijom, a posebno uključivanjem u godišnje ili barem detaljnije izvješćivanje Komisije o programima rada koji se posebno odnose na provedbu;

60. podsjeća da je u svojoj Rezoluciji od 4. veljače 2014. o provedbi Direktive 2005/29/EZ o nepoštenoj poslovnoj praksi⁽¹⁾ Parlament tražio od Komisije da prikupi i analizira podatke o kaznama koje primjenjuju države članice, kao i o učinkovitosti sustava provedbe, posebno glede složenosti i duljine postupaka provedbe; ponovno poziva Komisiju da Parlamentu dostavlja rezultate tih analiza;

61. smatra da bi se instrumenti tržišnog nadzora trebali upotrebljavati zajedno s instrumentima jedinstvenog tržišta kako bi se ojačala provedba zakonodavstva EU-a;

62. s tim u vezi upozorava da se nacionalna tijela ne koriste uvijek na ispravan način informacijskim i komunikacijskim sustavom za tržišni nadzor ili ne poduzimaju pravodobno potrebne mjere; posebno naglašava potrebu da se poboljša prosljeđivanje predmeta među javnim tijelima;

63. zabrinut je zbog toga što prema rezultatima analize uzorka koju je Komisija provela 2014. u 60 % dovršenih istraga o proizvodima nije navedena zemlja podrijetla, 32 % istraga o strojarским proizvodima nije popraćeno klasifikacijom rizika, a u 5 % unosa nije navedeno koja je uredba ili direktiva EU-a prekršena; traži od Vijeća i država članica da se ozbiljno posvete tom pitanju i da izvijeste Parlament o poduzetim mjerama;

Naknadna ocjena i revizija

64. pozdravlja redovno razdoblje revizije i uvođenje sektorskih analiza u okviru programa REFIT, čiji bi konačni cilj trebao biti poboljšanje kvalitete i pojednostavljenje zakonodavstva EU-a, čime bi ga se učinkovitije prilagodilo potrebama građana i poduzeća, uz poseban naglasak na mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima;

65. ipak smatra da treba poboljšati analizu u pogledu toga jesu li dosad poduzeti koraci u zakonodavstvu učinkovito doprinijeli postizanju cilja i jesu li usklađeni s aktualnim ciljevima politike; također ističe važnost transparentnosti u procesu REFIT; u tom smislu smatra da kontinuirani cilj smanjenja administrativnog i regulatornog opterećenja može na pozitivan način doprinijeti postizanju ciljeva na najučinkovitiji mogući način i uz najniže moguće troškove za ljude i poduzeća;

66. napominje da ukupni trošak regulative često predstavlja prepreku sudionicima na jedinstvenom tržištu, posebno malim i srednjim poduzećima; stoga pozdravlja obvezivanje Komisije na razmatranje tog problema; naglašava da bi cilj svake takve analize trebao biti uklanjanje prepreka ulasku na tržište i jamčenje poštenog natjecanja svim sudionicima;

67. poziva Komisiju da poboljša svoje razumijevanje faktora koji utječu na postizanje ciljeva politike, kao što je učinak komplementarnih ili proturječnih politika usvojenih na razini EU-a ili na nacionalnoj razini, ali i učinak i troškovi nedjelovanja, kako bi se poboljšalo kreiranje politike i u konačnici doprinijelo boljoj regulativi jedinstvenog tržišta;

68. smatra da bi mogućnost klauzule o vremenskom ograničenju valjanosti ili proširene klauzule o preispitivanju trebalo razmatrati samo iznimno, posebno za privremene pojave, a institucije bi trebale nastojati ažurirati zakonodavstvo i držati ga na snazi samo ako je nužno; smatra da su mehanizmi zaštite neophodni da se zajamči trajnost temeljnih propisa;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0063.

Utorak, 12. travnja 2016.

III. *Zaključak*

69. naglašava da poboljšanje regulative povezane s jedinstvenim tržištem ne znači ukidanje svih propisa niti smanjenje razine ambicije propisa, na primjer u pogledu zaštite okoliša, sigurnosti, zaštite potrošača i socijalnih standarda, već ukidanje nepotrebnih propisa, birokracije i negativnih učinaka uz istodobno postizanje ciljeva politike i stvaranje konkurentnog regulatornog okružja koje potiče zapošljavanje i poduzetništvo u Europi;

70. naglašava da je jedinstveno tržište koje previše ne opterećuje niti ugrožava proizvodnju, inovacije i trgovinu mehanizam koji će omogućiti da se radna mjesta i rast, koji bi bez njega bili premješteni negdje drugdje, vrate u Europu;

71. naglašava stoga da će podijeljena odgovornost za bolju regulativu u vezi s jedinstvenim tržištem dovesti do ostvarenja zajedničkih prednosti: snažnog i energičnog jedinstvenog tržišta koje doprinosi dugoročnom rastu Europe, a time i prosperitetu njezinih građana;

o

o o

72. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Komisiji, Vijeću, Europskom vijeću te vladama i parlamentima država članica.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0106

Učenje o EU-u u školama**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o učenju o EU-u u školama (2015/2138(INI))**

(2018/C 058/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Odluku br. 1093/2012/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o Europskoj godini građana (2013.) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) br. 390/2014 od 14. travnja 2014. o uspostavljanju programa „Europa za građane” za razdoblje 2014. – 2020. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije putem obrazovanja (Pariška deklaracija) koja je donesena na neformalnom sastanku ministara obrazovanja Europske unije 17. ožujka 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju na području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. kolovoza 2015. naslovljenu „Nacrt zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.)” (COM(2015)0408),
- uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije od 14. rujna 2015. o usvajanju godišnjeg programa rada za 2016. za provedbu programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport (C(2015)6151),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 28. i 29. studenoga 2011. o referentnoj vrijednosti za obrazovnu mobilnost ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. rujna 2015. naslovljenu „Nacrt Zajedničkog izvješća Vijeća i Komisije iz 2015. o provedbi obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.)” (COM(2015)0429),

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 50.⁽²⁾ SL L 325, 23.11.2012., str. 1.⁽³⁾ SL L 115, 17.4.2014., str. 3.⁽⁴⁾ SL L 394, 30.12.2006., str. 10.⁽⁵⁾ SL C 119, 28.5.2009., str. 2.⁽⁶⁾ SL C 372, 20.12.2011., str. 31.

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. travnja 2009. naslovljenu „Strategija EU-a za ulaganje u mlade i njihovo osnaživanje – Obnovljeni otvoreni način koordinacije za suočavanje s problemima i mogućnostima mladih” (COM(2009)0200),
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća od 27. studenoga 2009. o obnovljenom okviru za europsku suradnju u pogledu mladih (2010. – 2018.)⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. svibnja 1992. o politikama obrazovanja i osposobljavanja ususret 1993. godini⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. rujna 2006. o inicijativama za nadopunu školskih kurikula osiguravanjem odgovarajućih poticaja za uključivanje europske dimenzije⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. rujna 2008. o kvaliteti obrazovanja učitelja⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0021/2016),
- A. budući da je obrazovanje temeljno ljudsko pravo i javno dobro koje bi svima trebalo biti jednako dostupno;
- B. budući da je glavna uloga obrazovanja formiranje potpuno osviještenih građana i da stoga nadilazi ostvarivanje gospodarskih ciljeva EU-a i nacionalnih strategija;
- C. budući da ciljevi obrazovanja podrazumijevaju i pripremu pojedinaca za život i aktivno građanstvo u sve složenijim, zahtjevnijim i integriranijim društvima koja su ujedno i sve više multikulturalna;
- D. budući da, prema ispitivanju javnog mnijenja Eurobarometra iz 2014. godine, 44 % građana Europske unije smatra da ima ograničeno razumijevanje načina na koji funkcionira EU, a da 52 % Europljana smatra da njihov glas u EU-u nema nikakvu težinu⁽⁶⁾;
- E. budući da je na posljednjim izborima za Europski parlament glasovalo samo 42,61 % građana EU-a, a samo 27 % pripadnika dobne skupine od 18 do 24 godine, što je najslabiji odaziv glasača od 1979. godine⁽⁷⁾;
- F. budući da nedovoljno znanje o Europskoj uniji i njezinoj konkretnoj dodanoj vrijednosti može doprinijeti stvaranju slike o nedostatku demokracije i dovesti do sveprisutnog euroskepticizma u državama članicama i zemljama kandidatkinjama; budući da se treba pozabaviti problemom demokratskog deficita kako bi se uklonio sve veći raskorak između glasa europskih građana i institucija EU-a;

⁽¹⁾ SL C 311, 19.12.2009., str. 1.

⁽²⁾ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

⁽³⁾ SL C 150, 15.6.1992., str. 366.

⁽⁴⁾ SL C 306 E, 15.12.2006., str. 100.

⁽⁵⁾ SL C 8 E, 14.1.2010., str. 12.

⁽⁶⁾ Standard Eurobarometer 81 (Standardno istraživanje Eurobarometra br. 81), proljeće 2014., „Public opinion in the European Union” („Javno mnijenje u Europskoj uniji”) (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb81/eb81_publ_en.pdf), str. 117. i 131.

⁽⁷⁾ http://www.eprs.sso.ep.parl.union.eu/lis/lisrep/13-EPRS-publications/2015/COMM_STUD_558351_UpdateReview-EN.pdf, str. 43.-45.

Utorak, 12. travnja 2016.

- G. budući da se prema posebnom istraživanju Eurobarometra br. 437 iz 2015. godine većina Europljana slaže da bi školska nastava i materijali trebali uključivati informacije o raznolikosti u pogledu religije ili uvjerenja, etničkog podrijetla, spolne orijentacije i rodnog identiteta ⁽¹⁾;
- H. budući da bolja osviještenost o koristima od europskih politika kao što su slobodno kretanje osoba i usluga unutar Unije i programi mobilnosti EU-a mogu doprinijeti stvaranju osjećaja pripadnosti EU-u, osnažiti duh zajednice i potaknuti prihvaćanje multikulturnih i multinacionalnih društava;
- I. budući da bi uspješni obrazovni sustavi i kurikuli zajedno sa sve većim utjecajem i sudjelovanjem Europljana u procesima donošenja političkih odluka u EU-u mogli stvoriti veće zanimanje za poslove Europske unije i osjećaj razumijevanja i pripadnosti, a istodobno pridonijeti rješavanju društvenih razlika, kulturne segregacije i osjećaja zaklnutosti;
- J. budući da je većina država članica učenje o EU-u integrirala u svoje kurikule i programe osposobljavanja nastavnika; budući da i dalje postoje nejednakosti između država članica i unutar njih;
- K. budući da u nekim državama članicama teme povezane s Europskom unijom, iako se u načelu podučavaju na raznim stupnjevima i u okviru različitih predmeta obveznog obrazovanja, uglavnom čine mali dio kurikula koji pojedini nastavnici treba obraditi;
- L. budući da treba dodatno poboljšati znanje i vještine nastavnika i ostalog obrazovnog osoblja o temama povezanim s Europskom unijom i ažurirati ga početnim i stalnim osposobljavanjem te budući da je u tom smislu obrazovnim institucijama i nastavnicima potrebna adekvatna pomoć u skladu s njihovim specifičnim potrebama;
- M. budući da se, prema studiji „Learning Europe at school” („Učenje o Europi u školi”) koju je privatno društvo za konzultantske usluge ICF GHK pripremio za Glavnu upravu Europske komisije za obrazovanje i kulturu ⁽²⁾, obrazovanjem nastavnika o pitanjima povezanim s Europskom unijom uglavnom bave institucije i udruge koje nisu dio višeg odnosno visokog obrazovanja;
- N. budući da Studija o utjecaju programa Erasmus koju je Komisija predstavila 2014. godine pokazuje pozitivan učinak koju mobilnost u obrazovanju i internacionalizacija studija ima ne samo na kurikule i mogućnost zapošljavanja, nego i na znanje o Europi, razvoj osjećaja europskog građanstva i pozitivan odnos prema Europi te glasanje na europskim izborima;

Europska dimenzija u obrazovanju

1. ističe sve veću važnost europske dimenzije u obrazovanju u raznim disciplinama, razinama i tipovima obrazovanja, naglašavajući pritom da je potrebno taj koncept razumjeti u širem i dubljem smislu i u obzir uzeti njegovu složenu, dinamičnu i višeslojnu prirodu, s time da je učenje o EU-u u školama njegova ključna sastavnica;
2. naglašava da je dimenzija EU-a u obrazovanju ključna za pomoć građanima da bolje razumiju EU i za ponovno povezivanje EU-a s građanima, a može i ojačati ulogu vrijednosti iz članka 2. UEU-a i učvrstiti položaj Unije u međuovisnom svijetu;
3. naglašava potrebu razumijevanja i poticanja privrženosti temeljnim vrijednostima Europske unije; ističe da je poznavanje odnosno razumijevanje zajedničke povijesti i vrijednosti Europske unije i njezinih država članica ključno za uzajamno razumijevanje, miran suživot, toleranciju i solidarnost, ali i za razumijevanje osnovnih načela Europske unije;

⁽¹⁾ Posebno istraživanje Eurobarometra br. 437, 2015. godina, „Discrimination in the EU in 2015” („Diskriminacija u Europskoj uniji 2015. godine”) (<http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/PublicOpinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/68004>), str. 100.

⁽²⁾ <http://www.eupika.mfdfs.si/Files/Learning%20Europe%20at%20School%20final%20report.pdf>

Utorak, 12. travnja 2016.

4. ističe da bi Europska unija trebala biti vidljivija u nastavnim materijalima i izvannastavnim aktivnostima i u njih bolje integrirana s obzirom na utjecaj koji ima u svakodnevnom životu svojih građana; smatra da sadržaj koji je izričito povezan s EU-om može bitno doprinijeti školskom kurikulumu i osobnom razvoju i rastu učenika;
5. naglašava da je važno koristiti aktivne i participativne metode učenja prilagođene dobi, razini, potrebama i interesima učenika te u potpunosti iskoristiti mogućnosti informacijskih i komunikacijskih tehnologija i medija, što podrazumijeva i društvene medije;
6. ističe da bi dimenzija EU-a u obrazovanju trebala omogućiti učenicima ne samo da steknu znanje i razviju osjećaj pripadnosti i europskog građanstva, nego i da sudjeluju u kritičkom razmišljanju o EU-u, između ostalog i učenjem o temeljnim vrijednostima EU-a zasnovanim na vladavini prava i ljudskim pravima, o postupcima upravljanja EU-om i donošenja odluka u EU-u te načinu na koji oni utječu na dotične države članice i njihovo vlastito demokratsko sudjelovanje; potiče upotrebu igara uloga u okviru Europskog parlamenta mladih kako bi se djeci, učenicima i studentima pomoglo da shvate europske procese i povećala njihova svijest o europskim pitanjima;
7. skreće pozornost na činjenicu da su EU oblikovale države članice sa svojim jedinstvenim povijestima i kulturama te da razvoj Unije ostaje neodvojivo povezan s njezinim državama članicama; istodobno ističe doprinos raznih kultura europskim društvima i europskom nasljeđu;
8. napominje velik utjecaj EU-a na države članice i činjenicu da bi učenje o Europskoj uniji u školama trebalo odražavati i ulogu država članica u razvoju EU-a i utjecaj EU-a na razvoj u nacionalnim okvirima;
9. ističe da države članice i EU moraju biti primjer svim akterima uključenima u podučavanje i učenje o Europskoj uniji u školama provođenjem temeljnih europskih vrijednosti društvene uključenosti i europske i međunarodne solidarnosti;
10. ponovno podsjeća na potrebu da se zajamče, poboljšaju i prošire početne i postojeće profesionalne cjeloživotne mogućnosti razvoja za nastavnike i pedagoge i da im se osiguraju odgovarajuća potpora i sredstva kako bi mogli uključiti europsku dimenziju u svoja predavanja, posebno kad je riječ o obrazovanju o povijesti i građanstvu, te kako bi realizirali strategije usredotočene na učenike i svoje nastavne metode prilagodili potrebama učenika;
11. ističe potrebu promicanja i poticanja višejezičnih i interkulturalnih kompetencija pedagoga te mogućnosti za mobilnost, uzajamno podučavanje i razmjenu najbolje prakse među nastavnim osobljem, na primjer organizacijom seminara na europskoj razini;
12. naglašava ulogu sveučilišta u pripremi i obuci visokokvalificiranih i motiviranih nastavnika i pedagoga; poziva na jačanje mjera država članica i na to da im se pruži potpora u naporima da na sveučilištima osiguraju specijalističke programe koji bi bili otvoreni i dostupni upisanim studentima te aktivnim nastavnicima i pedagozima;
13. ističe važnost i potencijal europskog pristupa predavanju povijesti, imajući pritom na umu nadležnosti država članica u tom području, jer su neki povijesni događaji bili odlučujući u pojavi europskih ideala i vrijednosti; poziva Komisiju i države članice da daju potporu povijesnim društvima i centrima za povijesna istraživanja kako bi se istaknula vrijednost njihova znanstvenog doprinosa europskoj povijesti i njihova uloga u redovitom usavršavanju nastavnika;
14. poziva Kuću europske povijesti da, posebno za učenike, studente i nastavnike svih razina obrazovanja, osmisli posebne programe, instrumente i aktivnosti kojima se razvija snažan narativ europskih integracija i njihovih temeljnih vrijednosti;

Utorak, 12. travnja 2016.

15. poziva na hitno oživljavanje i jačanje građanstva EU-a i građanskog obrazovanja u sadašnjim i budućim državama članicama kako bi se učenicima, sredstvima primjerenim njihovu uzrastu, prenijelo relevantno znanje, vrijednosti, vještine i sposobnosti te im se omogućilo da kritički razmišljaju i donose objektivna mišljenja na temelju relevantnih informacija, kao i da ispunjavaju svoja demokratska prava i odgovornosti, što podrazumijeva i pravo da glasaju, da cijene raznolikost, potiču dijalog među religijama i kulturama i da budu aktivni i odgovorni građani;

16. ističe da se većim sudjelovanjem učenika i roditelja u školskoj upravi može doprinijeti sprečavanju diskriminacije i jačanju održive participativne demokracije i građanstva te izgradnji povjerenja i jačanju suradnje između različitih aktera; poziva obrazovne ustanove da uvedu i prošire opseg demokratskog upravljanja, između ostalog i davanja veće težine glasovima predstavnika učenika i studenata, jer se demokracija mora naučiti i doživjeti kroz vlastito iskustvo;

17. ističe potrebu da se motiviranost nastavnika i učenika i prilike da oni nauče više o Europskoj uniji ojačaju kroz njihova vlastita iskustva iz prve ruke, primjerice posjetima škola drugim zemljama, posjetima europskim institucijama, kontaktima sa službenicima EU-a, prilikama da studenti stažiraju u institucijama EU-a te obrazovanjem kroz medije kao što je Europski portal za mlade, uz iskorištavanje svih mogućnosti koje pružaju nove informacijske i komunikacijske tehnologije i otvorena sredstva obrazovanja;

18. poziva na potpuno iskorištavanje mogućnosti koje digitalne tehnologije pružaju za razvoj prekograničnog učenja kroz digitalne tečajeve i video-konferencije, a kako bi se studentima olakšalo otkrivanje drugačijih pogleda i pristupa njihovim disciplinama;

19. ističe da učenje stranih jezika može imati ključnu ulogu u jačanju interkulture osvijestivosti i u tome da se građanima osiguraju vještine za život i rad u sve složenijem i globaliziranijem svijetu;

20. ističe ulogu neformalnog i informalnog obrazovanja, uključujući rad s mladima, volontiranje te međugeneracijsko i obiteljsko obrazovanje odnosno obrazovanje odraslih, te sporta kao pedagoškog sredstva u razvoju društvenih i građanskih vještina, sposobnosti i ponašanja te u formiranju odgovornih i aktivnih europskih građana; naglašava da je potrebno u okviru formalnog učenja prepoznati i potvrditi te sposobnosti i uže povezati formalno, neformalno i informalno učenje;

21. poziva na usvajanje interkulturalnog pristupa obrazovnoj politici koja će omogućiti istinsku integraciju učenika imigranata u škole na osnovi uzajamnog znanja o različitim kulturama i stvaranja zajedničkih vrijednosti;

Uloga Unije

22. potiče Komisiju da nastavi podržavati nastojanja za razvoj i promicanje dimenzije EU-a u obrazovanju te mobilnosti dionika u obrazovanju, kao i da aktivno prenosi informacije ključnim dionicima i građanima, uključujući informacije o relevantnim mogućnostima financiranja i dostupnim studijama i izvješćima; u tom smislu potiče bolju upotrebu novih komunikacijskih tehnologija i medija, što podrazumijeva i društvene medije;

23. poziva Komisiju da osmisli zajednički okvir i pripremi smjernice s konkretnim primjerima za učenje o Europskoj uniji kako bi se ojačalo objektivno i kritičko razmišljanje o koristima Europske unije za građane, poštujući pritom nadležnost država članica u području obrazovanja i osposobljavanja;

24. poziva Komisiju da potakne dodatna istraživanja kako bi se istražilo kako se o Europskoj uniji trenutačno uči u školama diljem Europe, kako se o njoj govori u kurikulumima i na ispitima te: (a) imaju li nastavnici i pedagozi zadovoljavajući pristup relevantnim programima i mjerama EU-a za profesionalni razvoj, cjeloživotno učenje i platformama za razmjenu najbolje prakse i (b) imaju li financijske mjere za uključivanje djelotvornog učenja u školama o EU-u konačnog utjecaja na škole;

Utorak, 12. travnja 2016.

25. poziva Komisiju da potakne, podrži i olakša funkcioniranje mreža kojima se promiču programi učenja o EU-u na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i koje su u te programe uključene, kao i razmjene najboljih praksi između tih mreža na razini Unije, te da utvrdi koja je područja potrebno poboljšati;

26. poziva Komisiju da olakša razmjenu najbolje prakse među državama članicama i zemljama kandidatkinjama u pogledu europske dimenzije u obrazovanju i borbi protiv diskriminacije i predrasuda u obrazovanju, između ostalog i ocjenjivanjem didaktičkog materijala i mjerama za sprečavanje maltretiranja i diskriminacije;

27. ističe važnu ulogu programa Erasmus+, Europa za građane i Kreativna Europa u promicanju obrazovanja i osposobljavanja, jezičnih vještina, aktivnog građanstva, kulturne osviještenosti, međukulturnog razumijevanja i ostalih vrijednih vještina i transverzalnih sposobnosti; ističe važnost tih programa u jačanju europskog građanstva i potrebu veće i adekvatne financijske potpore tim programima, veće koncentracije na njihov kvalitativni ishod i širi pristup mobilnosti, uz poseban naglasak na nastavnike i ostale pedagoge, mlade različitog socijalno-ekonomskog podrijetla te skupine u teškom ili nepovoljnom položaju kao i osobe s posebnim potrebama;

28. podsjeća na niz mjera iz programa Erasmus+ i na njegovu popularnost i prepoznatljivost u široj javnosti, posebno kad je riječ o mobilnosti studenata kao sastavnog dijela studija; poziva Komisiju i države članice na podizanje razine svijesti o slabije poznatim dijelovima programa Erasmus+ kao što je Europska volonterska služba;

29. pozdravlja program rada Komisije za 2016. godinu u vezi s provedbom programa Erasmus+ i njezinu predanost konkretnim mjerama koje se nastavljaju na Parišku deklaraciju, posebno onima čiji je cilj povećanje utjecaja programa Erasmus+ na jačanje aktivnog i demokratskog građanstva, dijaloga među kulturama, društvene uključenosti i solidarnosti, kao i veće potpore organizacijama civilnog društva u njihovoj ključnoj ulozi u građanskom odgoju;

30. poziva Komisiju da unaprijedi pedagoške aspekte i senzibilnost za potrebe škola u okviru planova koji se financiraju u sklopu projekata Jean Monnet tako što će zajamčiti da se škole mogu izravno prijavljivati i što će osigurati financijska sredstva na duže vrijeme, na primjer na tri godine, u skladu s načinom na koji se financiraju moduli Jean Monnet; poziva Komisiju da mjere za module Jean Monnet otvori i institucijama za obuku nastavnika i da ih potakne da navedene module uključe u svoje programe;

31. napominje da se Unija trenutačno nalazi u krizi demokratskog legitimiteta ne samo zbog toga što Europljani ne posjeduju dovoljna znanja o mehanizmima Europske unije, nego i zato što je njihov glas uklonjen iz postupaka donošenja odluka; naglašava da Unija, da bi ponovno zadobila svoj legitimitet, mora zaustaviti urušavanje svojih demokratskih struktura i obnoviti vezu sa svojim građanima;

32. poziva Komisiju da učinkovito provede program Europa za građane kako bi se ispunili ciljevi demokratskog i inkluzivnijeg društva i na taj način ojačalo sudjelovanje građana u procesima donošenja odluka;

33. poziva Komisiju da pomno prati utjecaj svih programa EU-a na razvoj osjećaja za građanstvo i građansko sudjelovanje kod sudionika;

34. traži od Komisije da dodatno razvije i što više promovira virtualne platforme eTwinning, EPALE i School Education Gateway te da nastavi podržavati i razvijati ostale digitalne platforme, kao što je Teachers' Corner, namijenjene nastavnicima kako bi se olakšao pristup visokokvalitetnim i ažuriranim nastavnim materijalima koje je lako koristiti, a koji su relevantni za učenje o EU-u i dostupni na svim jezicima EU-a;

35. poziva Komisiju da olakša kritički pregled materijala trenutačno dostupnog na platformi Teachers' Corner koji bi proveli pedagozi koji se trenutačno bave nastavom i sveučilišni profesori specijalizirani za europske studije, a kako bi se zajamčila kvaliteta i prikladnost tih materijala;

Utorak, 12. travnja 2016.

36. ističe ulogu koju imaju informacijski uredi europskih institucija i pozdravlja njihovu privrženost jačanju odnosa s državama članicama, s nacionalnim, regionalnim i lokalnim obrazovnim institucijama te organizacijama mladih i medijima, a kako bi se oni međusobno povezali i osiguralo da mladi razumiju ulogu koju institucije igraju u njihovu svakodnevnom životu;
37. poziva na otvorenu i zajedničku raspravu Komisije i gradova te lokalnih i regionalnih vlasti o povezanosti školskih sustava i urbanih modela kao načinu razumijevanja učinaka različitih pristupa interkulturalnim odnosima u Europi danas;
38. potiče Komisiju da promiče učenje o Europskoj uniji u školama kao preporuku koju treba što prije iznijeti u postupku pregovora sa zemljama kandidatkinjama za članstvo u Europskoj uniji;

Uloga država članica

39. potiče države članice da podrže, revidiraju i ažuriraju svoje obrazovne sustave i sve dijelove kurikula povezane s EU-om na svim razinama obrazovanja, uključujući strukovno obrazovanje i osposobljavanje, kako bi se osnažila dimenzija EU-a u uskoj suradnji sa svim relevantnim akterima na europskoj i nacionalnoj razini, te potiče pritom regionalne i lokalne vlasti da postupe na isti način, posebno ako su izravno nadležne za obrazovne sustave;
40. potiče države članice da podupru sve mogućnosti prenošenja veće količine informacija o Europskoj uniji učenicima i nastavnicima i drugim pedagogima kroz formalno, neformalno i informalno učenje te da u tom pogledu u potpunosti iskoriste i dopune financijske instrumente, programe i inicijative EU-a;
41. poziva države članice da poduzmu daljnje korake u promicanju interkulturalnog, inkluzivnog obrazovanja bez diskriminacije te građanskih vrijednosti u školskim i sveučilišnim kurikulumima;
42. poziva države članice da povećaju ulaganje u kvalitetno obrazovanje, između ostalog i većim partnerstvom s privatnim sektorom, te da potiču jednake mogućnosti za sve i svim institucijama za obrazovanje i osposobljavanje te nastavnicima i ostalim pedagogima pruže potrebnu potporu za uvođenje dimenzije EU-a u obrazovanje i njezino trajno razvijanje od najranije dobi, a koja neće biti ograničena samo na učionice;
43. poziva države članice da osiguraju jednak i inkluzivan pristup inovativnom i visokokvalitetnom formalnom i neformalnom obrazovanju za sve učenike te mogućnosti cjeloživotnog učenja; u tom smislu poziva države članice da usvoje prijedlog direktive iz 2008. godine o provedbi načela jednakog postupanja među osobama neovisno o vjeri ili uvjerenju, invalidnosti, starosti ili spolnoj orijentaciji, kojom bi se u području obrazovanja zajamčila zaštita od diskriminacije na tim osnovama;
44. poziva države članice da migrante, izbjeglice i vjerske zajednice uključe u procese izgradnje građanstva koji se temelje na poštovanju i osnaživanju te da zajamče njihovo sudjelovanje u građanskom i kulturnom životu;
45. potiče države članice da potaknu i olakšaju visokokvalitetno osposobljavanje o temama povezanim s EU-om za nastavnike, ostalo obrazovno osoblje, voditelje udruga i organizacija mladih i instruktore, između ostalog i tako što će im omogućiti da dio svog obrazovanja provedu u drugoj državi članici, te što će im zajamčiti priznanje kompetencija da podučavaju o Europskoj uniji, na primjer stvaranjem i promicanjem oznake Euro Teacher (euronastavnik);
46. smatra da bi države članice, u dijalogu i suradnji s akterima u obrazovanju, trebale nastojati razmjenjivati ideje i primjere dobre prakse uključivanja dimenzije EU-a u svoje obrazovne programe kako bi, između ostalog, ojačale znanje i razumijevanje mladih o procesu izgradnje građanstva Europske unije i europskih institucija i tako im omogućile da Uniju dožive kao sastavni dio svog životnog okruženja koje ne samo da mogu oblikovati, već se to od njih i očekuje;

Utorak, 12. travnja 2016.

47. poziva države članice da priznaju i podrže organizacije socijalnih partnera i civilnog društva, posebno organizacije mladih, u strukturnom i održivom smanjivanju jaza između institucija EU-a i europskih građana promicanjem i jačanjem sredstava participativne i direktne demokracije;

o

o o

48. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0107

Erasmus+ i ostale mjere za poticanje mobilnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o programu Erasmus+ i ostalim mjerama za poticanje mobilnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja – pristup koji se temelji na cjeloživotnom učenju (2015/2257(INI))**

(2018/C 058/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 165. i 166.,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezin članak 14.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Kopenhagena od 30. studenoga 2002. o pojačanoj suradnji u pogledu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na europskoj razini,
- uzimajući u obzir Preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća od 27. studenoga 2009. o obnovljenom okviru za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: program Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju rezultata neformalnog i informalnog učenja ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Odluku br. 2241/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom okviru Zajednice za transparentnost kvalifikacija i kompetencija (Europass) ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. lipnja 2011. naslovljenu „Mladi u pokretu” – promicanje mobilnosti mladih u svrhu učenja ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Preporuku 2006/962/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2010. o promicanju pristupa mladih tržištu rada, jačanju položaja vježbenika, stažista i pripravnika ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ SL C 155, 8.7.2009., str. 1.⁽²⁾ SL C 119, 28.5.2009., str. 2.⁽³⁾ SL C 311, 19.12.2009., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 50.⁽⁵⁾ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.⁽⁶⁾ SL L 390, 31.12.2004., str. 6.⁽⁷⁾ SL C 199, 7.7.2011., str. 1.⁽⁸⁾ SL L 394, 30.12.2006., str. 10.⁽⁹⁾ SL C 351 E, 2.12.2011., str. 29.

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir Preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskoga kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (EQF-LLL) ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir razne instrumente za prepoznavanje kompetencija kao što su Europski kvalifikacijski okvir (CEC), Europski sustav prenošenja i prikupljanja bodova (ECTS), Europski sustav bodova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET) te projekt europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja (ESCO),
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. studenoga 2012. naslovljenu „Promišljanje obrazovnih aktivnosti: ulaganje u vještine za bolje socijalne i ekonomske učinke” (COM(2012)0669),
 - uzimajući u obzir Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 28. siječnja 2014. o provedbi Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o uspostavi Europskog referentnog okvira za osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (COM(2014)0030) ,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. svibnja 2014. o osiguranju kvalitete za potporu obrazovanju i osposobljavanju,
 - uzimajući u obzir izjavu ministara strukovnog obrazovanja i osposobljavanja od 22. lipnja 2015. o novom nizu srednjoročnih ciljeva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za razdoblje 2015. – 2020.,
 - uzimajući u obzir Parišku deklaraciju o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja, koja je donesena na neformalnom sastanku ministara obrazovanja EU-a 17. ožujka 2015. u Parizu (8496/15),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje i mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0049/2016),
- A. budući da je mobilnost u cilju obrazovanja i osposobljavanja važna za osobni razvoj, socijalnu uključenost mladih, multikulturni dijalog, snošljivost, sposobnost rada u međukulturnom okruženju i aktivno građanstvo te da je jasno dokazan njezin potencijal u doprinosu visokokvalitetnom obrazovanju i zapošljivosti;
- B. budući da bi mobilnost u pogledu obrazovanja i osposobljavanja trebalo i dalje jačati u kontekstu i trenutnih i narednih programa EU-a u području obrazovanja, osposobljavanja, zapošljavanja i kohezijske politike;
- C. budući da su ministri strukovnog obrazovanja i osposobljavanja država članica EU-a 2002. pokrenuli „Kopenhaški proces” u cilju unapređenja suradnje na razini EU-a u tom području te u cilju promicanja uspješnosti, kvalitete i atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Europi;
- D. budući da se Kopenhaški proces temelji na uzajamno dogovorenim prioritetima koji se periodično revidiraju te da mu je cilj između ostalog olakšati mobilnost i promovirati iskorištavanje različitih mogućnosti za strukovno osposobljavanje u kontekstu cjeloživotnog učenja;
- E. budući da je prema Eurostatu stopa nezaposlenosti u EU-u 2014. unatoč malom oporavku i dalje iznosila 10,2 %; budući da na razini EU-a stopa nezaposlenosti mladih u ovom trenutku iznosi 22,1 % dok je samo 51 % osoba u dobnoj skupini od 55 do 64 godine zaposleno i dok razlika između spolova u stopi zapošljavanja za starije radnike iznosi 13,6 postotnih bodova;

⁽¹⁾ SL C 111, 6.5.2008., str. 1.

Utorak, 12. travnja 2016.

- F. budući da neformalno i informalno obrazovanje i osposobljavanje mogu značajno doprinijeti rješavanju trenutačnih problema u području cjeloživotnog učenja, kao što su rani prekid školovanja, neprihvatljiv broj mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju (NEET) te nedostatak i neusklađenost vještina;
- G. budući da na tržištu rada i dalje postoji neusklađenost između ponude i potražnje vještina, što pokazuje visoka stopa slobodnih radnih mjesta u jesenskim gospodarskim predviđanjima Komisije za 2015.;
- H. budući da su jezične vještine slabo zastupljene u okviru strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i da treba potaknuti njihovo stjecanje;
- I. budući da je potrebno ponovno izraziti političku predanost podupiranju djelovanja EU-a u području cjeloživotnog učenja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, poglavito djelovanjem u pogledu mobilnosti koje je usmjereno na stjecanje transverzalnih sposobnosti poput prilagodljivosti, znatizelje, umijeća učenja te međuljudskih i građanskih vještina;
- J. budući da najnovija društveno-gospodarska događanja zahtijevaju da sustavi cjeloživotnog učenja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja postanu učinkovitiji, ali i dostupniji i uključiviji u pogledu ugroženih skupina i osoba s posebnim potrebama; budući da se širi pristup obrazovanju ne bi trebao prakticirati nauštrb kvalitete obrazovanja;
- K. budući da je stalna financijska potpora mjerama mobilnosti i aktivnostima u vezi s cjeloživotnim učenjem i strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem ključna, pogotovo u ovom razdoblju gospodarske krize;
- L. budući da su regionalna i lokalna razina ključne za podupiranje novih načina mobilnosti s ciljem jamčenja učinkovitosti, transparentnosti te kvalitete sredstava i programa namijenjenih strukovnom obrazovanju i osposobljavanju; budući da bi se mobilnost u cilju obrazovanja i osposobljavanja mladih i pripravnika koja se promiče na regionalnoj i lokalnoj razini trebala koordinirati u okviru širokog procesa demokratskog i participativnog upravljanja usmjerenog na rješavanje najrelevantnijih socio-ekonomskih i ekoloških pitanja, uz sudjelovanje malih i srednjih poduzeća, novoosnovanih poduzeća, lokalnih zajednica i socijalnih partnera;
- M. budući da bi poduzetnici, trgovačke i industrijske komore te slična stručna tijela koja okupljaju obrtnička zanimanja i poljoprivrednike, kao i sindikati i ostali relevantni socijalni partneri trebali biti aktivno uključeni u osmišljavanje, organizaciju, provedbu i financiranje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i mobilnosti; budući da bi u pogledu osmišljavanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja trebalo dodati socijalnu dimenziju za uključivanje domena kao što su pravedna trgovina, socijalno poduzetništvo i alternativni poslovni modeli poput zadruga te da bi ih trebalo organizirati u suradnji s relevantnim partnerima iz tih područja;
- N. budući da se mobilnost mladih mora poticati kako bi se potakla zapošljivost; međutim, to ne bi smjelo postati jedino moguće rješenje problema nezaposlenosti mladih;

Pregled rezultata i utvrđivanje ključnih izazova

1. vjeruje da je obrazovanje temeljno ljudsko pravo i javno dobro koje bi svima trebalo biti jednako dostupno; poziva EU i države članice da započnu s rješavanjem svih socio-ekonomskih ograničenja koje sprečavaju jednak pristup strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i mobilnosti za sve; priznaje da bi trebalo pojačati ulogu i rezultate postojećih programa i inicijativa za mobilnost u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u pogledu pristupa, otvorenosti i uključivosti kako bi se promicao personaliziran pristup obrazovanju, smanjile stope prekida školovanja te zajamčio jednak pristup aktivnostima programa Erasmus+ povezanim s mobilnošću za skupine osoba u nepovoljnom položaju i osobe s posebnim potrebama; stoga ističe potrebu za fleksibilnom, raznolikom i prilagođenom lepezom mogućnosti u pogledu mobilnosti u svrhu obrazovanja, također se osvrćući na poštovanje jednakosti spolova, za osobe koje potječu iz migrantskih obitelji ili osobe iz ekonomski ugroženih obitelji, učenike iz najudaljenijih regija, osobe s invaliditetom te ostale osobe s posebnim potrebama;

Utorak, 12. travnja 2016.

2. potvrđuje da je u rješavanju pitanja mobilnosti i obrazovanja važno zadržati rodnu perspektivu i uzeti u obzir potrebe osoba koje su žrtve različitih oblika diskriminacije, uključujući osobe s invaliditetom, pripadnike LGBTI zajednice i one iz marginaliziranih zajednica; u tom pogledu potiče poduzimanje daljnjih mjera kako bi se skupinama u nepovoljnom položaju i osobama s posebnim potrebama omogućio pristup aktivnostima programa Erasmus+ povezanima s mobilnošću;
3. poziva Komisiju, države članice i ključne dionike da povećaju vidljivost programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kako bi se uklonile kulturne prepreke i spriječila pojava nedostatka motivacije, sklonosti za proaktivno djelovanje i jezičnih vještina, posebno u onim područjima u kojima je nezaposlenost mladih najizraženija; smatra da treba zajamčiti dostupnost tih programa, bez diskriminacije, svim građanima; poziva na usmjeravanje pažnje na skupine koje su izložene riziku od nezaposlenosti, kao što su osobe s invaliditetom; poziva da se pristup strukovnom obrazovanju i osposobljavanju pojednostavi s pomoću promicanja prilagodljivosti postupaka i aranžmana naukovanja, kao i mogućnosti osposobljavanja skupina s nedovoljnim osnovnim vještinama i zaposlenika s niskim ili srednjim kvalifikacijama; podsjeća na to da treba uzeti u obzir uravnoteženost među spolovima u pogledu pristupa takvim iskustvima u kontekstu učinkovitog promicanja programa za mobilnost u području obrazovanja i strukovnog osposobljavanja među ženama; u tom pogledu smatra da treba uspostaviti ambiciozne ciljeve i nadzirati napredak;
4. ističe razlike između muškaraca i žena diljem EU-a u pogledu obrazovanja, vještina i zapošljavanja u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) te poziva Komisiju i države članice da se u potpunosti obvežu na Erasmus+ i da se koriste tim mehanizmom kao ključnom mogućnošću za razvoj STEM-a u cilju povećanja mogućnosti žena da započnu karijeru u tom sektoru i da se na taj način smanji postojeća razlika u vještinama u tom području;
5. ističe važnost zajedničkog europskog područja obrazovanja utemeljenog na jakoj komponenti mobilnosti, uključujući ne samo visoko obrazovanje nego i strukovno obrazovanje i osposobljavanje, kojom će se doprinijeti stvaranju i razvoju jačeg europskog identiteta i građanstva;
6. poziva Komisiju i države članice da poduzmu sve napore u pogledu postizanja ciljeva Europske strategije za obrazovanje i osposobljavanje 2020.; smatra da se mobilnošću mora uzeti u obzir aspekt kontinuiranog stručnog obrazovanja i osposobljavanja s obzirom na to da se radi o ključnom elementu poboljšanja i ažuriranja vještina i stručnosti; naglašava da su cjeloživotno učenje i strukovno obrazovanje i osposobljavanje ključni za postizanje boljih izgleda zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene osobe;
7. vjeruje da bi ta suradnja trebala dovesti do preispitivanja uvjeta kako bi se zajamčila njihova relevantnost u pogledu trajanja, sadržaja, kompetencija i ishoda učenja, uz kombiniranje mobilnosti u centrima osposobljavanja i na radnom mjestu te davanje prioriteta dugoročnijim boravcima (npr. šest mjeseci) u odnosu na kratkotrajne varijante;
8. napominje da europska sredstva dodijeljena programu Erasmus+ i programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja nisu razmjerna broju i potrebama osoba zainteresiranih za mobilnost u okviru tih programa te prema tome poziva države članice da promiču bilateralne sporazume kojima bi se nadopunile aktivnosti programa Erasmus+ i europskih programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i na taj način povećavala mobilnost mladih Europljana;
9. priznaje važnu ulogu i rezultate postojećih programa i inicijativa za mobilnost, kao što su Key Action 1 u okviru programa Erasmus+, Europski sustav bodova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET) i Europski kvalifikacijski okvir (EQF); poziva Komisiju na izradu e-kartice za europske studente kojom bi se studentima u kontekstu mobilnosti dodijelio status studenata EU-a te ponudio pristup uslugama;
10. poziva Komisiju i države članice te agencije EU-a kao što je CEDEFOP da poduzmu mjere kako bi se poboljšali programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja povezanih s mobilnosti i kako bi se njima ostvarivala dodana vrijednost za sve sudionike u pogledu kvalifikacija, priznavanja i sadržaja te da zajamče da se uvedu standardi kvalitete za pripravnštva;

Utorak, 12. travnja 2016.

11. ističe da inicijative u području mobilnosti nisu doprinijele samo građanskim vrijednostima sudionika i njihovu osjećaju pripadnosti Europi nego i njihovim akademskim vještinama i mogućnostima zapošljavanja, točnije vještinama povezanim sa sposobnošću rješavanja problema, planiranjem i strukturiranjem, sposobnošću reagiranja i prilagodbe na nove situacije, vještinama povezanim s poduzetništvom, vodstvom i odlučivanjem, vještinama socijalne odgovornosti, vještinama povezanim s poznavanjem stranih jezika, komunikacijom i grupnim radom te onim osobnim vještinama koje utječu na zapošljivost, kao što su samopouzdanje, motiviranost, radoznalost, kritičko razmišljanje, preuzimanje inicijative i upornost;

12. ističe da je važno olakšati provedbu mobilnosti u okviru programa Erasmus+ poduzimanjem mjera kojima bi se povećala stopa uspješnosti prijave, pojednostavljenjem izrade i uporabe elektroničkih alata za upravljanje mobilnošću, podizanjem razine svijesti o vrijednosti programa mobilnosti u svim općim i stručnim obrazovnim ustanovama u Uniji, pružanjem konkretnijih informacija korisnicima programa i akcija i pružanjem usmjerenijeg osposobljavanja za njih, kao i za dionike koji djeluju kao posrednici, uključujući školsko i sveučilišno osoblje; u tom pogledu ističe važnost doprinosa europske školske mreže EuropeanSchoolNet; traži od Komisije da smanji trenutno prekomjerno i presloženo administrativno opterećenje i za one koji se prijavljuju i za poduzeća i institucije uključene u projekte Erasmus+ koje šalju i primaju suradnike olakšavanjem i pojednostavljenjem postupka prijave, registracije i izvještavanja, ali i samih projekata; nadalje ističe da je prekomjerna birokracija u školama i na sveučilištima uključenima u program prepreka jednostavnoj provedbi programa;

13. traži od Komisije da uvede sheme za smanjivanje jezičnih i kulturnih prepreka organizaciji programa mobilnosti; smatra da bi se takvim shemama trebalo moći ocijeniti napredak na planu provedbe; ističe da bi se akcijskim shemama posebno trebalo olakšati učenje osnovnih elemenata jezika zemlje domaćina; potiče države članice te regionalne i lokalne vlasti da ispituju posebne potrebe nastavnika i voditelja koji djeluju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja poticanjem i podupiranjem razmjene najboljih praksi te da im pruže više prilika za profesionalni razvoj; ističe važnost oblikovanja osnovnog modela osposobljavanja u okviru kojeg se mogu pružiti informacije o ključnim značajkama poslovne i radne kulture zemlje odredišta te promicanja i pružanja posebnih programa za osposobljavanje obrazovnog osoblja u kontekstu upravljanja mobilnošću u centrima za osposobljavanje;

14. ističe da zanimanja povezana sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem imaju potrebnu fleksibilnost te ih se može izvršavati svugdje i da je stoga mobilnost u kontekstu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ključan instrument u borbi protiv nezaposlenosti, s obzirom na to da se njome povećava zapošljivost, pomaže u smanjenju razlika u ponudi i potražnji vještina i olakšava pronalaženje odgovarajućeg zaposlenja, posebno mladim ljudima na način da mobilnost pruža vještine i jedinstveno iskustvo koje je potrebno u smislu konkurentnosti na današnjim tržištima rada unutar EU-a; smatra da program Erasmus+ dovodi do razvoja posebnih profesionalnih vještina te transverzalnih i prenosivih kompetencija kao što je poduzetništvo, kao i do većih mogućnosti za uključenost sektora proizvodnje, predstavljajući tako učinkovit instrument za tržište rada;

15. naglašava značaj i važnost prepoznatljivosti robnih imena i logotipa povezanih s programom Erasmus+ i njegovim potprogramima; smatra da bi se ta robna imena trebala koristiti prije svega za publikacije i brošure u vezi s programom Erasmus+;

16. izražava zabrinutost zbog toga što mladi ljudi Erasmus+ prvenstveno smatraju programom za studente visokoškolskih ustanova; stoga preporučuje da se veća važnost posveti promicanju profila različitih područja programa na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini te potprograma povezanih sa svakim područjem, uključujući obrazovanje na razini škola (Comenius), visoko obrazovanje (Erasmus), međunarodno visoko obrazovanje (Erasmus Mundus), strukovno obrazovanje i osposobljavanje (Leonardo da Vinci) i obrazovanje odraslih (Grundtvig), kao i mladež (Mladi na djelu) i sport;

17. poziva Komisiju, države članice i javna tijela za zapošljavanje da oglašavaju program Erasmus+ i da podižu razinu osviještenosti o njemu i drugim instrumentima usmjerenim na promicanje mobilnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, ponajprije među malim i srednjim poduzećima; smatra da će se povećanjem učinkovitosti tih instrumenata veći broj ljudi koristiti tim mogućnostima i da bi se time mogao ostvariti cilj mobilnosti;

Utorak, 12. travnja 2016.

18. ističe da je hitno potrebno savjetovati se s gospodarstvom i službama u privatnom i javnom sektoru, uključujući sektor proizvodnje (posebno mala i srednja poduzeća te mikro-poduzeća) i/ili uključiti ih u osmišljavanje, oblikovanje, provedbu i potporu kvalitetnih programa za mobilnost u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja; smatra da bi se prilikom izbora programa trebale uzeti u obzir mogućnosti zapošljavanja u poslovnim subjektima i organizacijama domaćinima; smatra da će se fleksibilnim i konstruktivnim partnerstvom zasnovanim na dijalogu, suradnji i razmjeni najbolje prakse među svim dionicima jamčiti uspjeh i dodana vrijednost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja; zauzima stajalište da je također potrebna razmjena znanja i najboljih praksi među centrima osposobljavanja i poduzećima; poziva Komisiju da prati ponudu i potražnju na tržištu rada u EU-u, kao i zemljopisnu i strukovnu mobilnost kako bi se odgovorilo na potrebe na tržištu rada; smatra da bi se na taj način smanjila razlika između, s jedne strane, ponuđenih mogućnosti osposobljavanja i onoga što mlade ljude uistinu čeka u poslovnom okruženju te, s druge strane, potreba tržišta u sektorima s dodanom vrijednošću (na primjer digitalna i zelena ekonomija, energetika, obrana, sektor zdravstvene skrbi i obnova stambenog prostora);

19. naglašava ključne aspekte koji se trebaju uzeti u obzir pri planiranju mjera u području mobilnosti te pri procjeni uspješnosti njihove provedbe: ekonomska sposobnost sudionika da se uključe u program mobilnosti, priznavanje studijskih programa, kompetencija i kvalifikacija među zemljama, preko bodova ili diploma, razina poznavanja jezika, organizacija nastavnih ili studijskih programa; praktična vrijednost bodova i ispita studenata po njihovu povratku na izvorišno sveučilište; pravni aspekti informacije ili motivacija za završetak studija; smjernice i savjetovanje tijekom razdoblja mobilnosti te osobna situacija studenata; stoga poziva Komisiju da poboljša pokazatelje i kriterije procjene kako bi se zajamčilo učestalije praćenje učinkovitosti programa EU-a te kako bi bilo moguće provesti moguće nove mjere unapređenja;

20. ističe da trenutno samo 1 % mladih koji sudjeluju u programima osposobljavanja povezanih s poslom, uključujući naučnike, tijekom tog osposobljavanja sudjeluje u programima mobilnosti; ističe da je od velike važnosti da se u okviru EU-a stvore uvjeti za veću mobilnost naučnika kako bi im se pružile jednake mogućnosti kao i sveučilišnim studentima; stoga potiče Europsku uniju da donese statut „europskog naučnika“; poziva EU i države članice da zajamče da se na naukovanje i stažiranje i dalje gleda kao na obrazovne prilike, a ne kao na rad u nesigurnim uvjetima ili na zamjenska radna mjesta na puno radno vrijeme te da zajamče dostojanstvene uvjete rada i studentska prava, uključujući prava u pogledu financiranja i naknade troškova; potiče Komisiju da nadalje analizira mogući utjecaj gore spomenutog statuta, nadgleda provedbu s njim povezanih mjera i da potakne sve uključene dionike, uključujući one iz Europskog saveza za naukovanje, da se drže tih preporuka u cilju poboljšanja uvjeta, kvalitete i dostupnosti naukovanja u EU-u te da tom pitanju pristupi kao strateškom prioritetu;

21. poziva Komisiju da predstavi, a države članice da podrže prijedlog za program naukovanja u EU-u kojim bi se zajamčila određena prava naučnicima i sudionicima programa stručnog obrazovanja i osposobljavanja; naglašava pozitivnu ulogu koju mogu preuzeti starije osobe u području obrazovanja i osposobljavanja mladih u cilju maksimiziranja međugeneracijske razmjene s pomoću stažiranja i mentorstva te olakšavanja praktično orijentiranog učenja u međugeneracijskim skupinama; potiče Komisiju i države članice da usvoje konkretne mjere kako bi se zajamčilo da se naukovanje u okviru programa Erasmus+ ne zloupotrebljava prenamjenom u instrument za smanjenje troškova rada;

22. pozitivno ocjenjuje početak pilot-projekata, kao i nedavno donošenje „Europskog okvira za mobilnost naučnika“ kao temelja za poboljšanje programa Erasmus+ u cilju omogućavanja veće i bolje mobilnosti dugoročnih programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja; apelira na stvaranje okvira za dugoročne inicijative umjesto aktivnosti isključivo usredotočenih na projekte kako bi se uspostavio trajan i održiv sustav koji je u potpunosti operativan i predvidiv te kojim se potiče slobodno kretanje vještina diljem Europe;

23. napominje da je rani prekid školovanja jedan od najizraženijih problema s kojim se suočavaju ciljne skupine programa mobilnosti te da bolje mogućnosti strukovnog osposobljavanja doprinose manjem broju prekida školovanja i osposobljavanja; stoga naglašava kako bi rezultati ostvareni u pogledu obrazovnih sustava mogli biti važni u smanjenju stope ranog prekida školovanja te boljeg osposobljavanja studenata u pogledu stjecanja vještina koje će im pomoći da svojim kvalifikacijama konkuriraju na tržištu rada;

Utorak, 12. travnja 2016.

24. ističe da je mladima u strukovnom obrazovanju potrebno pomoći da premoste poteškoće određenim komplementarnim i popratnim mjerama, kao na primjer jačanjem grupne prirode programa mobilnosti, boljim mentorstvom te popraćenošću razmjene i u izvorišnim i odredišnim institucijama prije i tijekom programa mobilnosti, boljim pristupom konkretnim i točnim informacijama o obrazovnim mogućnostima u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, omogućavanjem aktivnosti i pružanjem instrumenata u vidu posebnog usmjerenog vodstva i savjetovanja te financiranjem jezične podrške za sve sudionike bez ograničenja za pojedine jezike;

25. ističe da nekoliko čimbenika utječe na očekivanja mladih koji se osposobljavaju u okviru SOO-a, osobito društveno-gospodarski čimbenici, tipologija obitelji i nedostatak smjernica (i mentorstva) nakon završetka obveznog srednjoškolskog obrazovanja ili tijekom strukovnog osposobljavanja;

26. ističe ključnu ulogu mobilnosti u okviru obrazovanja i osposobljavanja u suočavanju s društvenim i kulturnim izazovima čime bi se maksimalno trebao uvećati broj prilika za mlade da razviju vlastite obrasce djelovanja u društvu; podsjeća da je EU usmjerio svoje napore, poglavito uspostavljanjem strategije Europa 2020., na povećanje konkurentnosti svoje ekonomije, otvaranje radnih mjesta i u konačnici jačanje vlastitih kapaciteta za konkuriranje na svjetskom tržištu u trećem desetljeću stoljeća; u tom kontekstu ističe važnu ulogu istraživanja, inovacija te održivosti digitalnog društva i energetike kao instrumenata koji donose dodanu vrijednost;

27. ističe ulogu EU-a i država članica u razvijanju i poticanju visokokvalitetnog i dobro razvijenog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja provedbom cjelovitog pristupa u okviru kojeg se zastupa uravnotežena veza između teorijskog obrazovanja usmjerenog na određenu struku, praktičnog osposobljavanja te općeg, formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja; poziva države članice da uvedu praksu dvojnog obrazovanja u svoje sustave višeg srednjeg obrazovanja ili da ojačaju postojeće sustave ponudom stažiranja i radnih mjesta, na taj način olakšavajući pohađateljima programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja održivu integraciju na tržište rada te potičući njihovo sudjelovanje u transnacionalnim programima mobilnosti; podsjeća da je općenito poboljšanje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u suradnji sa socijalnim partnerima i javnim službama za zapošljavanje način rješavanja problema socijalne uključenosti, poticanja sudjelovanja u visokom obrazovanju, promicanja uspješnosti studenata i olakšavanja integracije na tržište rada, čime bi se u okviru cjeloživotnog procesa učenja trebala olakšati mobilnost;

28. poziva na to da se pitanja u vezi s Europskom volonterskom službom (EVS) u pogledu osiguranja sudionika, odobrenja, upravljanja bazom podataka i potpore volonterima rješavaju ciljano kako bi se spriječio pad sudjelovanja;

29. žali zbog toga što je neformalno učenje izgubilo vidljivost i udio u proračunu postojećeg programa Erasmus+; ističe važnost neformalnog učenja na europskoj razini, posebno u obliku rada s mladima i volonterstva starijih; poziva na to da se neformalnom učenju dodijeli jasno i vidljivo mjesto u programu Erasmus+; osim toga smatra da bi trebalo biti moguće podnositi zahtjeve u pogledu velikih projekata obrazovanja odraslih za koje bi trebala vrijediti ista načela kao i za saveze za vještine u sektorima ili savezima znanja;

30. podupire razvoj modernih tehnologija i infrastrukture za jačanje i modernizaciju nacionalnih sustava strukovnog obrazovanja kako bi se unaprijedio pristup i kvaliteta mobilnosti; smatra da bi se u svrhu odgovora na problem neusklađenosti između ponude i potražnje vještina veći naglasak trebalo staviti na inovacije i razvoj novih akademskih i profesionalnih vještina, digitalno učenje i platforme za podučavanje, tehnologije usmjerene na poboljšanje kvalitete življenja, inovativne tehnologije za unapređenje kulturnog naslijeđa te na informacijske i komunikacijske tehnologije; uvjeren je da bi EU i države članice trebale ponuditi učinkovitu strategiju usmjerenu na usklađivanje trenutnih i budućih mogućnosti zapošljavanja u kružnom gospodarstvu i sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje;

31. napominje da je u okviru prelaska na sve digitaliziraniju ekonomiju u tijeku redefinicija poslova i vještina; zbog toga poziva države članice i Komisiju da surađuju s privatnim sektorom kako bi se razradile strategije za kvalificiranje i programi strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za prekvalifikaciju radnika;

Utorak, 12. travnja 2016.

Pristup: bolje mogućnosti u pogledu mobilnosti mladih koji se strukovno osposobljavaju

32. potiče na uspostavljanje okvira po uzoru na prijašnji program Leonardo da Vinci, na koji će se upućivati u posebnim pozivima na natječaj u okviru programa Erasmus+, i kojim se što jasnije i preciznije utvrđuju mogućnosti u pogledu mobilnosti mladih u okviru SOO-a, prije svega kampanjama na više platformi koje provode javna tijela, uz koordinirano sudjelovanje svih dionika koji imaju aktivnu ulogu u SOO-u i utjecaj na njega;

33. potiče Komisiju i države članice da osiguraju dovoljna financijska sredstva za potporu programima mobilnosti, uzimajući u obzir potencijalna financijska ograničenja; zalaže se za provjeru pitanja povećane vidljivosti u pogledu načina na koji poduzeća dopunjuju dodijeljene naknade ili mogućnosti pružanja drugih oblika pomoći; smatra da bi trebalo zajamčiti i nadzirati komplementarnost Europskog socijalnog fonda (ESF) i programa Erasmus+ kako bi se postigli uspješni rezultati;

34. poziva na poboljšane sinergije između politika i instrumenata EU-a koje utječu na mobilnost i obrazovanje, a posebno na komplementarne mjere između ESF-a i programa Erasmus+ te na veću koordinaciju svih aktivnosti na svim razinama (nacionalno, regionalno i lokalno planiranje);

35. ponavlja da su potrebne mjere kojima bi se osigurala koordinacija, komplementarnost i dosljednost između strukturnih fondova, uključujući ESF i programe kao što je Erasmus+ na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

36. ističe potrebu za kompenzacijom zbog prepreka koje proizlaze iz nižeg socioekonomskog statusa sudionika SOO-a pomoću mjera kao što su moguće povećanje iznosa individualnih potpora Komisije ili veći doprinosi država članica, regionalne i lokalne uprave, posredničkih institucija ili nevladinih organizacija bez obzira na to financiraju li se iz vlastitog proračuna ili iz programa partnerstva s poduzećima, zakladama ili organizacijama koje djeluju u sustavu kvalifikacija i strukovnog osposobljavanja u njihovoj regiji ili području;

Od mobilnosti do zapošljivosti: potvrđivanje i priznavanje ishoda učenja, vještina i kompetencija

37. ističe da bi stjecanje novih i raznovidnih znanja te razrada kreativnih ideja u inozemstvu mogli motivirati i potaknuti poduzetništvo i kreativnost; naglašava da bi mogućnosti koje se nude u okviru mobilnosti u svrhu obrazovanja i osposobljavanja, kao što su izgradnja međunarodnih mreža, također mogle imati pozitivan učinak na zapošljivost, transnacionalnu suradnju i konkurentnost Europe;

38. smatra da bi se trenutačnim i budućim mjerama za rješavanje problema neusklađenosti vještina trebalo olakšati sudjelovanje poslodavaca, poduzeća i lokalnih zajednica te da bi te mjere trebale biti bolje usklađene s predviđanjima o razvoju tržišta rada i budućim potrebama za vještinama;

39. ukazuje na pozitivnu vezu između mobilnosti u svrhu obrazovanja te buduće mobilnosti i prihoda, s obzirom na to da se međunarodnim programima mobilnosti doprinosi većoj zapošljivosti sudionika u inozemstvu, prema saznanjima Zajedničkog istraživačkog centra Komisije iz 2013.; naglašava da se u okviru naukovanja i stažiranja u inozemstvu unaprjeđuju jezične vještine sudionika, što se prema podacima Eurobarometra iz 2013. pokazalo točnim u 79 % slučajeva ⁽¹⁾;

40. ukazuje na važnost programa mobilnosti u svrhu ponovnog osposobljavanja za nezaposlene svih dobnih skupina te osobe koje su u ugroženom položaju zbog mjera restrukturiranja;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_378_en.pdf

Utorak, 12. travnja 2016.

41. usmjerava pozornost na raznolike i nejednako razvijene sustave potvrđivanja i priznavanja u državama članicama, unatoč sve većoj konvergenciji u proteklom desetljeću; ističe potrebu za poboljšanjem kompatibilnosti između različitih sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i pojednostavljenjem procesa priznavanja i potvrđivanja vještina i kompetencija stečenih u poduzećima ili centrima za osposobljavanje u raznim državama članicama, kao načina kojima bi se također doprinijelo atraktivnosti programa Erasmus+; poziva države članice da poboljšaju provedbu Europskog kvalifikacijskog okvira (EQF) ⁽¹⁾ i uklone prepreke; poziva na definiranje europskog standarda koji je prihvatljiv i koji se može provesti na svim razinama, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj;
42. potiče daljnje mjere za promicanje priznavanja i potvrđivanja ishoda učenja, uključujući one koji proizlaze iz neformalnog i informalnog učenja, posebice boljom upotrebom postojećih alata kao što su Europass i ECVET;
43. podsjeća na to da su zahvaljujući Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF) ostvarena važna poboljšanja u pogledu priznavanja diploma, bodova, potvrda o naukovanju i kompetencijama u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja; poziva na uspostavljanje posebnih ciljeva, između ostalog provedbe potpuno operativnog sustava prijenosa sastavnih dijelova studija i priznavanja koji bi se temeljio na Europskom sustavu bodova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET); potiče razvoj zajedničkih kvalifikacija u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kojima se može zajamčiti međunarodno priznanje kvalifikacija;
44. zagovara izradu Zelene knjige o strukovnom obrazovanju, osposobljavanju i mobilnosti te priznanju vještina i kompetencija u Europi koja bi se osmislila u uskoj suradnji sa svim dionicima; podsjeća na to da trenutačne preporuke u vezi sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem treba u potpunosti primijeniti; ističe da nepriznavanje kompetencija ima negativan utjecaj na ciljeve strategije Europa 2020. o stopama nezaposlenosti i da se njime ometa slobodno kretanje utvrđeno u Ugovorima;
45. zalaže se za mobilnost pri zapošljavanju, obrazovanju, naukovanju i stažiranju u kontekstu europskih jamstvenih programa za mlade koji se izvode na nacionalnoj razini kako bi se poboljšale vještine mladih i smanjila geografska neusklađenost u pogledu ponude i potražnje vještina u EU-u;
46. ističe važnost Jamstva za mlade i Inicijative za zapošljavanje mladih u potpori naukovanju, stažiranju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, posredovanju pri dobivanju posla i dodatnom obrazovanju koje vodi do stručne kvalifikacije; poziva Komisiju i države članice da zajamče dodjelu dovoljnih sredstava navedenim programima za cijelo programsko razdoblje od 2014. do 2020. godine;
47. poziva na prevođenje internetske stranice Panorame vještina EU-a na sve službene jezike Europske unije kao izvora informacija dostupnih svima o vještinama koje se traže diljem Europe;
48. prima na znanje napredak koji je ostvaren u pogledu jamčenja kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u brojnim državama članicama, potpomognut Europskim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET); podupire one države članice koje su trenutno u procesu izrade nacionalnog pristupa za osiguranje kvalitete po uzoru na EQAVET; ističe da bi države članice trebale uložiti veći napor kako bi mehanizmi osiguravanja kvalitete više uzimali u obzir ishode učenja te kako bi obuhvatili neformalno učenje i učenje kroz rad bilo u formalnom bilo u neformalnom okružju, u skladu s nacionalnim kontekstom;
49. ističe da bi se programi naukovanja trebali provoditi pod vodstvom za to nadležnog nadzornika;

Ususret učinkovitijim, pristupačnijim i uključivijim programima mobilnosti

50. poziva Komisiju i države članice da također u suradnji s CEDEFOP-om definiraju i ojačaju ulogu posredničkih teritorijalnih i sektorskih institucija uključenih u pripremu i praćenje programa mobilnosti i upravljanje njima, ali da istovremeno zahtijevaju da se one u praksi vode najvišim standardima transparentnosti, te da pomognu pri osnivanju tih institucija na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;

⁽¹⁾ Vidi: Preporuka Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskog kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje.

Utorak, 12. travnja 2016.

51. ističe da je potrebno da takve posredničke institucije raspolažu s proračunskim sredstvima i ljudskim resursima kako bi mogle omogućiti organizaciju mobilnosti i upravljačke strukture radi jamčenja uključenosti mreže škola za strukovno osposobljavanje te da imaju moć i kapacitet za sklapanje operativnih saveza i sporazuma s potencijalnim partnerima u samoj državi i među državama koje sudjeluju u programima mobilnosti;
52. naglašava da je potrebno zajamčiti pravnu zaštitu maloljetnika u inozemstvu;
53. ističe da bi se u okviru programa Erasmus+ aktivnosti i/ili usluge mobilnosti prilagođene potrebama voditelja, nastavnika i poduzetnika trebale poticati i isticati;
54. ističe da su usklađeni, komplementarni i dobro koordinirani programi sufinanciranja na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini potrebni kako bi se centrima osposobljavanja omogućilo da pokrivaju ukupne troškove te planiraju i provode stalne aktivnosti;
55. pozdravlja činjenicu da se u okviru programa Erasmus+ znatno proširio broj korisnika programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i to među mladima koji ne pohađaju fakultet ili višu školu;
56. podupire sve potrebne popratne mjere kojima se najprije pomaže naučnicima koji žele sudjelovati u programima mobilnosti i kojima ih se u tome ohrabruje te kojima ih se nadalje podupire da sudjelovanjem u programima mobilnosti bolje usmjere stečene vještine i razviju samopouzdanje kako bi njihovo bogato iskustvo došlo do izražaja i pokazalo se korisnim;
57. smatra da bi se ciljevi naukovanja trebali osmisliti i raspraviti u suradnji s naučnikom te u skladu s načelima iz Europskog sustava bodova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET) prije nego naučnik započne osposobljavanje te da bi ishodi trebali biti navedeni u prilogu svjedodžbi po završetku osposobljavanja;
58. naglašava važnost kvalitetnog osposobljavanja učitelja i kvalitetnog nadzora, procjene i osiguravanja kvalitete u tom području te potrebu za poticanjem uključivosti i tolerancije u programima mobilnosti;
59. ističe potrebu za kvalitetnom ponudom naukovanja i stažiranja kako bi se studentima omogućilo stjecanje poželjnih profesionalnih vještina te potrebu za dobrom komunikacijom s poduzetnicima na svim razinama kako bi se to ostvarilo, a sve u cilju daljnjeg priznavanja iskustva koje su mladi stekli u okviru programa mobilnosti;
60. podupire sve mjere u skladu s ciljevima programa Erasmus+ koje provode poduzetnici, nevladine organizacije ili civilno društvo kako bi se razvili programi mobilnosti za mlade zaposlenike ili naučnike, prema granama djelatnosti ili u suradnji s tijelima koja predstavljaju te grane, kao što su gospodarske i industrijske komore, uz sudjelovanje europske mreže poput organizacije Eurochambers, te relevantni sindikati; poziva na priznavanje uloge komora strukovnih zanimanja i njihovih centara za osposobljavanje u podupiranju mobilnosti i vrlo malih poduzeća; vjeruje da bi se sve mjere koje se poduzimaju kako bi se poboljšale sheme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja trebale usmjeriti i na promicanje uporabe energije bez emisija ugljika te održive mobilnosti;
61. preporučuje svim ključnim dionicima da izrade zajedničke strategije usmjerene na podupiranje ili povratka stažista i naučnika u području strukovnog obrazovanja ili njihove mobilnosti u drugim krajevima Europe, uz poštovanje njihovih preferencija, a u cilju usmjeravanja znanja i iskustva stečenog u inozemstvu na smanjenje neravnoteže i povećanje kohezije u područjima iz kojih potječu stažisti i naučnici i u kojima nedostaju vještine ili drugdje u Europi;
62. poziva Komisiju i države članice da uspostave i učinkovito provedu europsku mrežu radionica i inkubatora kao ključnog elementa za promicanje saveza znanja među školama, sveučilištima i poduzećima te za promicanje pristupa osposobljavanju, stjecanju iskustva, tečajevima obnove znanja za učitelje i predavače, naukovanju te mogućnostima za osnivanje novih poduzeća;

Utorak, 12. travnja 2016.

63. poziva Komisiju i države članice da podupiru i ojačaju Europsku mrežu znanstvenih centara (ECSITE) koja spaja znanstvene centre kao mjesta pristupa znanstvenoj kulturi;
64. poziva na uspostavljanje mehanizma „sve na jednom mjestu” za objedinjavanje podataka i sredstava komunikacije radi pružanja prikladne i učinkovite usluge onima koji traže informacije i potporu za razne programe mobilnosti koji postoje u EU-u te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;
65. poziva Komisiju da pruži ažurirane statističke podatke i da, po potrebi, provede ocjene i/ili studije u pogledu programa Erasmus+ i drugih programa strukovnog obrazovanja kako bi se s pomoću stope zapošljavanja izmjerio njihov utjecaj na usklađivanje radnog iskustva i radnih mjesta te da isto tako istraži zašto se u nekim državama članicama podnosi veći broj zahtjeva za rad u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te programima učenja u inozemstvu, te da izradi plan za njihovu veću uključenost; smatra da bi statistike i procjene koje iz toga proizlaze trebale biti uključene i uzete u obzir prilikom revizije programa Erasmus+ sredinom razdoblja;
66. pozdravlja zaključke ministara strukovnog obrazovanja i osposobljavanja donesene 22. lipnja 2015. u Rigi kojima se predlaže novi niz srednjoročnih ciljeva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za razdoblje 2015. – 2020. te poziva na njihovu pravovremenu i potpunu provedbu;
67. ističe važnost promicanja dobiti proizašle iz mobilnosti u pogledu zapošljivosti i stečenih vještina kako bi se pokazala njezina stvarna korist i smanjila predodžba da se vrijeme trati na osposobljavanje koje a priori ovisi o čisto nacionalnim kompetencijama;
68. potiče na bolju promidžbu i vidljivost platformi kao što je Drop'pin@EURES kako bi mladi i poduzeća bili svjesni njihova postojanja i svrhe koja je olakšati mobilnost mladih u pogledu pripravnosti, stažiranja, programa osposobljavanja te učenja preko interneta i jezičnih tečajeva;
69. potiče države članice da promiču sve mogućnosti koje novi program Erasmus+ nudi mladim ljudima, od mogućnosti studiranja u inozemstvu do naukovanja i pripravnosti;
70. potiče uvođenje minimalne razine naknada prilagođene različitim uvjetima života, cijenama i troškovima u državama članicama; podržava zamisao da bi države članice trebale uvesti mjere kojima će se, po potrebi, jamčiti potrebna i korisna potpora, na primjer za smještaj i prijevoz, pri čemu treba pružiti posebnu pozornost potrebama maloljetnika i pripremiti studente prije njihova odlaska u inozemstvo, na primjer profesionalnim usmjeravanjem, podučavanjem jezika i međukulturnom komunikacijom;
71. traži da se provede revizija Višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) koja bi se, među ostalim kriterijima, temeljila na prethodnoj ocjeni učinkovitosti sredstava dodijeljenih za borbu protiv nezaposlenosti te da se pritom smanje iznosi pod stavkama s ograničenim utjecajem; smatra da je takav pristup posebno važan u kriznim vremenima kao što je ovo, koje karakteriziraju neprihvatljive nejednakosti;

o

o o

72. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te državama članicama.
-

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0108

Uloga EU-a u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o ulozi Unije u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela (2015/2060(INI))

(2018/C 058/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir lojalnu suradnju između Unije i država članica predviđenu člankom 4. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir članke 121. i 138. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir Protokol br. 14 UFEU-a o Euroskupini,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2010. s preporukama Komisiji o poboljšanju gospodarskog upravljanja i okvira stabilnosti Unije, posebno europodručja ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. svibnja 2011. o EU-u kao svjetskom dioniku i njegovoj ulozi u multilateralnim organizacijama ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. listopada 2011. o svjetskom gospodarskom upravljanju ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2015. o reviziji okvira gospodarskog upravljanja: pregled stanja i izazovi ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o stvaranju unije tržišta kapitala 2015 ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće skupine na visokoj razini za financijski nadzor u EU-u (de Larosièrevo izvješće) od 25. veljače 2009.,
 - uzimajući u obzir izvješće petorice predsjednika iz lipnja 2015. u kojemu se poziva na konsolidaciju vanjskog zastupanja eura,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku i mišljenje Odbora za ustavna pitanja (A8-0027/2016),
- A. budući da je stabilnost financijskog sustava, koja je od presudne važnosti za dobru raspodjelu sredstava u korist rasta i zapošljavanja, od zajedničkog svjetskog interesa;
- B. budući da sve veća međusobna povezanost gospodarstava diljem svijeta stvara potrebu za sve globalnijim načinima upravljanja;

⁽¹⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 41.

⁽²⁾ SL C 377 E, 7.12.2012., str. 66.

⁽³⁾ SL C 131 E, 8.5.2013., str. 51.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0238.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0268.

Utorak, 12. travnja 2016.

- C. budući da bi, ako EU ne bude mogao jednoglasno nastupiti u međunarodnim institucijama/tijelima, svi europski glasovi trebali biti usklađeni tako da oblikuju razvoj globalnog upravljanja u smjeru ciljeva i vrijednosti ugovora EU-a;
- D. budući da bi EU trebao doprinijeti stvaranju demokratskog okvira kako bi se mogao nositi s globalnim izazovima;
- E. budući da globalna suradnja može dovesti do smanjenja i nedostatka odgovornosti nauštrb demokracije; budući da se nacionalne parlamente i Europski parlamenti ne bi trebalo svesti na tijela koja samo potvrđuju gotov čin pred koji su dovedena nego ih se mora aktivno i sveobuhvatno uključiti u cijeli postupak donošenja odluka;
- F. budući da su se postojeće međunarodne institucije i tijela koji imaju vlastite upravljačke strukture i nadležnosti pojavljivale kroz povijest kao odgovor na svaku pojedinu situaciju; budući da je to dovelo do složenosti, a u nekim slučajevima i do udvostručenja zadaća te stvaranja sustava koji je netransparentan i nedostaje mu opća usklađenost;
- G. budući da bi se članak 42. Povelje o temeljnim pravima i Uredba (EZ) br. 1049/2001 ⁽¹⁾ prema kojem građani Unije imaju pravo na pristup dokumentima trebali primjenjivati na institucije i agencije Unije koje sudjeluju u međunarodnim organizacijama i tijelima;
- H. budući da je u ugovorima navedeno da svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem ili sjedištem u nekoj državi članici ima pravo pristupa dokumentima institucija, tijela, ureda i agencija Unije neovisno o njihovu mediju (članak 42. Povelje o temeljnim pravima); budući da bi se isti stupanj transparentnosti trebao primjenjivati na institucije i agencije Unije koje sudjeluju u međunarodnim organizacijama i forumima, posebice kada postavljaju pravila koja se odnose na građane EU-a;
- I. budući da raznolikost pravnih struktura te načini financiranja i funkcioniranja međunarodnih gospodarskih organizacija i tijela ⁽²⁾ otežavaju cjelovito praćenje, iako je dosljednost u načinu financiranja i funkcioniranja ključna za osiguravanje ravnopravnih uvjeta tržišnog natjecanja na međunarodnoj razini; budući da su Međunarodni monetarni fond (MMF) i Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) istinski međunarodne organizacije uspostavljene konvencijama i imaju širok raspon nadležnosti i raznovrsno članstvo, a skupina G20, Odbor za financijsku stabilnost (FSB) i Baselski odbor su neformalne javne skupine koje okupljaju ograničen broj članova, od kojih neke uživaju novi gospodarski uzlet nakon krize, dok su Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO), Međunarodno udruženje osiguravateljskih nadzornih tijela (IAIS), Međunarodna organizacija nadzornika mirovina (IOPS) i Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) privatne specijalizirane udruge sektorske naravi koje u većoj ili manjoj mjeri prate rad sektora na koje se odnose;
- J. budući da je već uspostavljena neslužbena suradnja između Europskog parlamenta i nekih od tih organizacija i tijela koja doduše nije sistematizirana;
- K. budući da je transparentnost važna za demokraciju, a zaštita tržišno osjetljivih informacija mora se propisno uzeti u obzir;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

⁽²⁾ Rad Banke za međunarodne namire, Radne skupine za financijsko djelovanje (FATF) i Svjetske trgovinske organizacija (WTO) također obuhvaća donošenje pravila; Konferencija Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) ima značajnu ulogu u globalnom gospodarskom upravljanju; Afrička razvojna banka (ADB), Azijska razvojna banka (ADB), Karijska razvojna banka (CDB), Zapadnoafrička razvojna banka (WADB), Međuamerička razvojna banka (IDB), Međuamerička investicijska korporacija IIC), Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Razvojna banka Vijeća Europe (CEB), Grupa Svjetske banke, Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD), Međunarodno udruženje za razvoj (IDA), Međunarodna financijska korporacija (IFC) i Multilateralna agencija za osiguravanje ulaganja podupiru financiranje razvojne suradnje.

Utorak, 12. travnja 2016.

- L. budući da je skupina G20, ponukana krizom, uspostavila globalni program rada u čijem je središtu učinkovit paket specifičnih reformi za čiju je dugoročnu legitimnost potreban istinski demokratski i multilateralan okvir;
- M. budući da se uloga banaka i tržišta u financiranju gospodarstva razlikuje od jedne države članice do druge;
- N. budući da je gospodarska i financijska kriza koja je počela 2008. istaknula vrlo primjetan nedostatak gospodarskog upravljanja u svijetu; budući da brojna makroekonomska pitanja zahtijevaju bolje usklađivanje, posebice u pogledu poreznih pitanja; budući da je zajednički cilj svih dionika osmisliti sveobuhvatan okvir kojim se pruža financijska stabilnost i zajamčiti usklađenost između globalne i lokalne razina;
- O. budući da stvaranje novog nadzornog tijela EU-a ne bi automatski trebalo značiti povećanje broja predstavnika EU-a jer bi to moglo imati nedemokratski učinak, na primjer veću vjerojatnost blokiranja manjina i nelagoda među partnerima EU-a;
- P. budući da je MMF odlučio da će se i kineska renminbi obuhvatiti košarom valuta koje sačinjavaju posebno pravo vučenja MMF-a; budući da se uslijed toga ponder i eura i funte smanjio, a ponder američkog dolara je ostao nepromijenjen; budući da se time ističe potreba za snažnijim europskim glasom;
1. ističe potrebu za boljom međunarodnom regulatornom suradnjom uz intenzivnu uključenost Europskog parlamenta;
 2. izražava zabrinutost zbog nedostatka usklađenosti uslijed rascjepkanosti i raznolikosti organizacija i tijela te zbog kašnjenja u provedbi pravila i smjernica dogovorenih na međunarodnoj razini;
 3. poziva na razjašnjavanje nadležnosti svake organizacije i tijela te načina njihovog funkcioniranja i financiranja, što uključuje dobrovoljne doprinose, darove i donacije, kako bi se spriječilo stvaranje interesnih grupa i zajamčila zakonitost odluka;
 4. poziva na bolju usklađenost politika i koordinaciju među globalnim institucijama uvođenjem sveobuhvatnih standarda demokratske legitimnosti, transparentnosti, odgovornosti i integriteta; smatra da bi se to, među ostalim, trebalo odnositi na:
 - odnose s javnošću (primjerice pristup javnosti dokumentima, otvoreni dijalog s različitim dionicima, uspostavljanje obveznih registara transparentnosti i pravila o transparentnosti lobiranja);
 - interna pravila (primjerice odabir osoblja na temelju vještina, dobro financijsko upravljanje, sprečavanje sukoba interesa);
 5. smatra da podzastupljenost najnerazvijenijih zemalja u većini međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela stvara neravnotežu te da zbog te neravnoteže postoji mogućnost da pitanja koja se odnose na nejednakost ili financiranje najsiromašnijih zemalja ne dobivaju potrebnu pozornost;
 6. smatra da osim problema neuravnotežene zemljopisne zastupljenosti postoje određeni sektori, osobito civilno društvo, mala i srednja poduzeća, predstavnici potrošača i predstavnici zaposlenika, koji bi se moglo više uključiti u postupak savjetovanja u međunarodnim raspravama o financijskim, monetarnim i regulatornim tijelima; smatra da je dužnost tih tijela i sektora da rade na poboljšanju situacije;

Utorak, 12. travnja 2016.

7. zastupa stajalište da bi Europska unija trebala povećati učinkovitost i kodificirati svoju zastupljenost u multilateralnim organizacijama i tijelima u cilju povećanja transparentnosti, integriteta i odgovornosti sudjelovanja Unije u tim tijelima te u cilju povećanja svojega utjecaja i promicanja zakonodavstva koje je usvojila demokratskim postupkom; smatra da bi EU trebao postati proaktivniji globalni akter u osiguravanju da se u budućnosti preuzete obveze u okviru skupine G20 kao što su preokretanje trenda bankarstva u sjeni, provedba reformi u vezi s neuvrštenim (OTC) izvedenicama, odgovaranje na pitanje sustavnih rizika i osiguravanje da rizici u nastajanju koji prijete globalnom gospodarstvu uvrste na dnevne redove globalnih institucija;
8. poziva europske aktere da se prilikom osmišljavanja politika na europskoj i međunarodnoj razini više usredotoče na globalnu konkurentnost financijskih sektora EU-a;
9. podsjeća da bi EU trebao zatražiti punopravno članstvo u međunarodnim gospodarskim i financijskim institucijama u kojima ono još nije odobreno, a bilo bi prikladno (npr. u slučaju OECD-a i MMF-a); poziva relevantne međunarodne gospodarske i financijske institucije da promijene statute kako bi se omogućilo potpuno sudjelovanje EU-a;
10. smatra da su situacije u kojima bi jedan predstavnik države članice ili nacionalnog tijela u nekoj svjetskoj organizaciji ili tijelu širio stajališta suprotna europskim zakonodavnim ili regulatornim odlukama koje se donose demokratski većinom glasova štetne za Uniju; u skladu s time traži da koordinacija među tim predstavnicima bude pojačana i djelotvornija, primjerice putem mehanizama koji su u većoj mjeri obvezujući;
11. ističe potrebu da Komisija bude odgovornija prema građanima kada predstavlja Uniju u međunarodnom tijelu ili organizaciji ili nadzire privatno specijalizirano tijelo; ističe važnost uloge Europskog parlamenta u tom procesu;
12. smatra da bi definicija prioriteta organizacija i pripadajućih radnih skupina trebala biti jasnija i formalizirana; smatra da zbog sustavnog posezanja za konsenzusom postoji opasnost ne samo od usporavanja vijećanja nego i od razvodnjavanja sadržaja preporuka te smatra da sastav organizacija mora odražavati njihovu različitost u financijskom, gospodarskom i nadzornom smislu;
13. ističe potrebu za provođenjem ex ante evaluacija pri razvijanju regulatornih, nadzornih i drugih politika u financijskom sektoru na globalnoj razini; smatra da takve evaluacije ne dovode u pitanje političke ovlasti suzakonodavaca;
14. mišljenja je da je primjena preporuka u različitim državama sudionicama i dalje nedostatna za doprinošenje stvaranju jednakih uvjeta na globalnoj razini;
15. prima na znanje da Odbor za financijsku stabilnost radi na tome da utvrdi standarde u sektoru osiguranja; uviđa da IAIS ima važnu ulogu u globalnoj politici u području osiguranja, ali ističe da bi uključivanje Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) sa sobom donijelo prednost jačanja doprinosa europskih stručnih znanja u području osiguranja te bi zajamčilo da se standardi doneseni na globalnoj razini ne kose s logikom koju je prva razradila Europska unija;
16. pozdravlja rad OECD-a na poreznim pitanjima, posebno projekt OECD-a i skupine G20 povezan sa smanjivanjem porezne osnovice i prijenosom dobiti (BEPS); smatra da je nadzor provedbe sljedeći izazov na putu; ističe da bi trebalo poboljšati koordinaciju između Komisije i država članica koje su članovi Radne skupine za financijsko djelovanje (FATF) kako bi se čuo glas EU-a;
17. blagonaklono gleda na spremnost predsjednika ESB-a da nastavi suradnju s Europskim parlamentom u pogledu uloge ESB-a u bankarskim pitanjima, posebice u okviru rada globalnih tijela za postavljanje standarda kao što je FSB;
18. pozdravlja planove organizacije koje su dogovorile zemlje europodručja koje su ujedno i članice Azijske banke za ulaganja i infrastrukturu, u čijem su Vijeću guvernera zastupljene jednim mjestom;

Utorak, 12. travnja 2016.

19. stoga predlaže sljedeće:

- poziva Komisiju da iskoristi najbolje postojeće prakse na europskoj i nacionalnoj razini za izradu Europskog kodeksa ponašanja u pogledu transparentnosti, integriteta i odgovornosti koji bi se trebao sastaviti kako bi se predstavnici EU-a u međunarodnim organizacijama i tijelima njime mogli voditi u svom radu; poziva na usku suradnju s Europskim parlamentom tijekom postupka sastavljanja kodeksa;
- posebno ističe zabrinutost u pogledu statuta, financiranja i rada tih organizacija i tijela, njihove interakcije s nadležnim tijelima, dionicima i javnošću, njihove komunikacije i pristupa njihovim dokumentima; ističe potrebu za osiguravanjem ravnoteže interesa, uključujući nevladine organizacije s potrebnim tehničkim znanjima i financijskim sredstvima, kako bi se osnažio glas civilnog društva;
- poziva europske institucije i agencije te države članice da promiču odgovornost svakog europskog predstavnika prema demokratski izabranim tijelima;
- poziva na usvajanje međuinstitucijskog sporazuma u cilju formalizacije „financijskog dijaloga” koji bi se trebao organizirati na zahtjev Europskog parlamenta kako bi se uspostavile smjernice glede usvajanja i usklađenosti europskih stajališta u razdoblju koje prethodi velikim međunarodnim pregovorima, osiguravajući pritom da se o tim stajalištima raspravlja te da su ona poznata ex ante, a Komisija bi trebala podnositi redovita povratna izvješća o primjeni tih smjernica te o njihovu nadzoru; predlaže da se na sudjelovanje pozovu europske institucije, države članice i, gdje je to prikladno, čelnici međunarodnih organizacija o kojima je riječ; poziva na to da se oblik (u javnosti ili iza zatvorenih vrata) i učestalost tog dijaloga određuje u skladu s praktičnim potrebama; mišljenja je da je u nadzoru stajališta koja zauzimaju predstavnici dotičnih država članica također potrebna aktivna uključenost nacionalnih parlamenata na njihovim razinama;
- smatra da bi se te detaljnije smjernice mogle nadopuniti proaktivnim rezolucijama „vodiljama” koje će Parlament usvajati potrebnom učestalošću i u kojima će točno iznijeti svoj stav o općem smjeru politike u pojedinim slučajevima;
- smatra da bi u pitanjima u kojima je Europski parlament suzakonodavac s Vijećem taj dijalog mogao poslužiti za određivanje pregovaračkog mandata kojim se ujedanju europska stajališta oko zakonodavstva usvojenog većinom ili izbjegavaju neusklađenosti sa zakonodavstvom koje je u postupku usvajanja;
- poziva europske predstavnike da u međunarodnim pregovorima posvete posebnu pozornost usklađenosti i dosljednosti između međunarodnih zahtjeva i standarda i usvojenog obvezujućeg zakonodavstva EU-a te pridržavanju propisa kako bi se stvorili jednaki uvjeti natjecanja na međunarodnoj razini;
- poziva na veću odgovornost Komisije prema Europskom parlamentu pojednostavljivanjem postupka za utvrđivanje stajališta EU-a na sastancima skupine G20 u područjima politike zapošljavanja, energije, trgovine, razvoja i borbe protiv korupcije;
- potiče države članice da bez odgode počnu poštovati propise o lojalnoj suradnji;
- poziva države članice da prihvate zastupanje bankovne unije na Baselskom odboru za nadzor banaka putem jedinstvenog nadzornog mehanizma;
- poziva Komisiju da u svoj program rada uključi vanjsku dimenziju ekonomske i financijske regulacije, to jest rad za koji se očekuje da će biti obavljen u okviru međunarodnih financijskih institucija te da uspostavi radnu skupinu za globalno gospodarsko upravljanje i financijske institucije;

Utorak, 12. travnja 2016.

- prima na znanje inicijativu Komisije glede napretka u smjeru jedinstvene zastupljenosti europodručja u MMF-u; smatra da se taj postupak treba odvijati bez isključivanja mogućnosti da se u konačnici odredi jedinstvena jedinica za Europsku uniju;
 - ističe da je u skladu s Protokolom br. 14 Ugovora o funkcioniranju EU-a za tješnju koordinaciju između država članica europodručja zadužena Euroskupina koja je privremena i neslužbena dok euro ne postane valuta svih država članica Unije; smatra da bi se transparentnost i odgovornost Euroskupine mogle poboljšati; zagovara pronalaženje službenijeg i dugotrajnijeg rješenja u skladu s rezolucijom Europskog parlamenta od 20. studenoga 2012. ⁽¹⁾ u kojemu se iznose preporuke za korake u stvaranju bankovne, gospodarske, fiskalne i političke unije; podsjeća da je neovisnost funkcije povjerenika za gospodarske i financijske poslove potrebno osnažiti i poduprijeti robusnim mehanizmima odgovornosti i prema Parlamentu i prema Vijeću;
 - smatra da bi se tijekom sljedećih nekoliko godina trebalo provoditi postupno objedinjenje predstavljanja EU-a i izvan MMF-a, i to najprije pojačanom koordinacijom, a zatim ujedinjenjem predstavničkih mjesta; smatra da bi se članstvo u tim organizacijama i tijelima trebalo dodjeljivati u skladu s pojedinim nadležnostima institucija EU-a i europskih nadzornih tijela te Vijeća ili Euroskupine i nacionalnih tijela; smatra da bi EU istovremeno trebao raditi na funkcioniranju tih organizacija i tijela kako bi se sa sustava jednoglasnosti prešlo na sustav glasovanja ponderiranom većinom;
 - ističe da je jačanje koordinacije održavanjem pripremnih sastanaka dužnost Komisije, Vijeća ili, gdje je to prikladno, Euroskupine; smatra da bi po potrebi trebalo osnovati nove ad hoc radne skupine Vijeća koje bi se moglo usporediti s Gospodarskim i financijskim odborom, stalnom radnom skupinom za pitanja povezana s MMF-om, Radnom skupinom Euroskupine i Odborom za ekonomsku politiku;
 - poziva temeljito preispitivanje dvaju posebnih mjesta koja su trenutačno dodijeljena predsjednicima Europskog vijeća i Komisije na sastancima skupine G20 kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri takva organizacija umanjuje vanjsku vjerodostojnost EU-a, posebice u pogledu postojanja jedinstvenog tržišta financijskih usluga; smatra da su moguća razna poboljšanja u cilju poticanja konvergencije pojedinačno zastupljenih država članica, što bi trebalo pomoći u postizanju istinske koordinacije prije sastanaka i stvoriti jak europski glas na sastancima;
 - poziva institucije EU-a i države članice da, slijedeći ono što je izneseno u de Larosièrevom izvješću, promiču izradu plana za stvaranje svjetske financijske organizacije koja bi se temeljila na sporazumima s nizom ovlasti za davanje preporuka, pregovaranje o minimalnim obvezujućim standardima, uspostavljanje mehanizama rješavanja multilateralnih sporova i, gdje to bude primjereno, primjenu sankcija; smatra da bi se iskustvo stečeno ponajprije u sektoru trgovine sudjelovanjem u radu WTO-a moglo iskoristiti za uspostavljanje gore navedenih mehanizama rješavanja multilateralnih sporova; ističe da bi predložena organizacija trebala podlijegati najvišim standardima transparentnosti i odgovornosti;
 - smatra da bi Komisija trebala dobiti izričito ovlaštenje da potakne novi zamah u promicanju multilateralnosti u financijskoj, monetarnoj i regulatornoj međunarodnoj suradnji;
 - poziva Komisiju da zajamči da svaki prijedlog financijskog zakonodavstva EU-a bude usklađen s djelovanjima na svjetskoj razini;
20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹⁾ Rezolucija od 20. studenoga 2012. s preporukama Komisiji o izvješću predsjednika Europskog vijeća, Europske komisije, Europske središnje banke i Euroskupine „Prema stvarnoj ekonomskoj i monetarnoj uniji” (SL C 419, 16.12.2015., str. 48.).

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0109

Mali obalni ribolov u regijama koje ovise o ribolovu

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o inovacijama i diversifikaciji malog obalnog ribolova u područjima koja ovise o ribolovu (2015/2090(INI))

(2018/C 058/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uređaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uređaba (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Uredbe (EU) br. 1255/2011 Europskog parlamenta i Vijeća,
- uzimajući u obzir članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije o mjerama pri čijem usvajanju je potrebno u obzir uzeti posebna svojstva i ograničenja najudaljenijih regija,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenoga 2012. o obalnom i malom obalnom ribolovu te reformi zajedničke ribarstvene politike ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2013. o znanju o moru 2020.: kartiranje morskog dna u cilju promicanja održivog ribarstva ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2014. pod nazivom „Inovacije u plavom gospodarstvu: korištenje potencijala naših mora i oceana za radna mjesta i rast” (COM(2014)0254),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 6. listopada 2010. naslovljenu „Vodeća inicijativa Europa 2020: Unija inovacija” (COM(2010)0546),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 15. listopada 2014. o Komunikaciji naslovljenoj „Inovacije u plavom gospodarstvu: korištenje potencijala naših mora i oceana za radna mjesta i rast” (2015/C 012/15),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 21. siječnja 2015. o Komunikaciji naslovljenoj „Inovacije u plavom gospodarstvu: korištenje potencijala naših mora i oceana za radna mjesta i rast” (2015/C 019/05),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. rujna 2012. naslovljenu „Plavi rast – mogućnosti održivog rasta u morskom i pomorskom sektoru” (COM(2012)0494),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020. – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),

⁽¹⁾ SL C 419, 16.12.2015., str. 167.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0438.

Utorak, 12. travnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o iskorištavanju potencijala istraživanja i inovacija u plavom gospodarstvu radi stvaranja radnih mjesta i ostvarivanja rasta ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2013. naslovljenu „Aksijski plan za pomorsku strategiju u području Atlantika: promicanje pametnog, održivog i uključivog rasta” (COM(2013)0279),
 - uzimajući u obzir zelenu knjigu Komisije od 29. kolovoza 2012. pod nazivom „Znanje o moru 2020.: od kartiranja morskog dna do oceanografskog prognoziranja” (COM(2012)0473),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. srpnja 2013. o plavom rastu: jačanje održivog rasta u morskom sektoru te sektoru pomorskog prometa i turizma u EU-u ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. veljače 2014. naslovljenu „Europska strategija za veći rast i radna mjesta u obalnom i pomorskom turizmu” (COM(2014)0086),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0044/2016),
- A. budući da obalni ribolov obuhvaća 80 % europske flote i da zajedno sa sakupljanjem školjkaša osigurava visok stupanj zaposlenosti u obalnim, otočnim i najudaljenijim regijama te općenito predstavlja društveno i ekološki održiv oblik ribarstva velikog potencijala; budući da je njegov utjecaj na društvenu baštinu i kulturna obilježja obalnih i otočnih područja izniman i raznolik;
- B. budući da za većinu obalnih i otočnih regija obalni ribolov predstavlja tradicionalni oblik komercijalnog ribarstva odnosno način života i glavni izvor sredstava za život povezan s ribolovom te izravno i neizravno otvaranje radnih mjesta, posebno u područjima koja ovise o obalnom ribolovu i za koja su potrebne posebne mjere i potpore kojima će se omogućiti rast i razvoj;
- C. budući da se od države do države, ali i unutar pojedine države članice ovisno o obalnoj regiji, obalni ribolov uvelike razlikuje prema osnovnoj definiciji i karakteristikama, što je situacija koju je ubuduće potrebno ispraviti i uskladiti u zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP) te budući da među državama članicama postoje bitne zemljopisne, klimatske i socioekonomske razlike te razlike u ekosustavima;
- D. budući da su karakteristike obalnog ribolova različite u raznim morima u Europskoj uniji, kao što je primjerice Jadransko more ili Sredozemno more u cjelini, a razlikuju se od onih u otvorenim morima Atlantskog oceana, uključujući obale Francuske Gvajane i bazen Indijskog oceana;
- E. budući da se Uredbom (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) mali priobalni ribolov definira kao ribolov koji obavljaju ribarska plovila čija ukupna duljina ne prelazi 12 metara i koja ne koriste vučnu ribolovnu opremu i budući da je riječ o jedinjoj definiciji priobalnog ribolova u zakonodavstvu EU-a;
- F. budući da je u reformiranom ZRP-u regionalizacija jedan od njegovih temelja s obzirom na to da zbog velike raznolikosti europskog ribarstva centralizirano upravljanje nije primjereno; budući da su, s obzirom na samu prirodu obalnog i otočnog ribolova, regionalizacija i necentralizirani pristup od posebne važnosti u tom sektoru i zajednicama kojima služe;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0291.

⁽²⁾ SL C 75, 26.2.2016., str. 24.

Utorak, 12. travnja 2016.

- G. budući da se u sklopu operacija koje se financiraju u okviru EFPR-a može iskoristiti pomoć uvećana za 30 bodova kad se odnose na mali obalni ribolov;
- H. budući da se u Uredbi (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo (EPFR) navodi da se u državama članicama u kojima se više od tisuću plovila može smatrati ribarskim plovilima za mali priobalni ribolov, mora izraditi akcijski plan za razvoj, konkurentnost i održivost malog priobalnog ribolova;
- I. budući da bi se obalnim ribolovom trebalo upravljati u skladu s Uredbom (EU) br. 1380/2013 uzimajući u obzir različitost ribolovnih alata u flotama, zemljopisnih ograničenja te ograničenja povezanih s klimatskim uvjetima, tehnike i riblje stokove u svakoj pojedinoj državi članici te u svakoj pojedinoj ribolovnoj zoni, čime se doprinosi očuvanju lokalnih tradicija i aktivnosti povezanih s ribolovom;
- J. budući da svaka ribolovna zona ima vlastita svojstva, razmjenom informacija i dobrih praksi između različitih zona može se doprinijeti tome da se znatno poboljša utjecaj ribolovnih aktivnosti na okoliš i morske ekosustave te omogućiti bolja interakcija ljudskih i gospodarskih djelatnosti u obalnim i priobalnim zonama;
- K. budući da su se prihodi od malog ribolova znatno smanjili zbog velikog povećanja operativnih troškova, do kojih je došlo posebno zbog povećanja cijene goriva, i zbog smanjenja komercijalne vrijednosti ribe prilikom prve prodaje, što često prouzročuje povećanje ribolovnog napora;
- L. budući da su u okviru upravljanja različitim stokovima nekoliko primarnih ciljanih vrsta u mnogim regijama nametnuta ozbiljna ograničenja za ribolov i male ribolovne zajednice;
- M. budući da se u obalnom ribolovu uglavnom upotrebljavaju tradicionalni alati i tehnike ribolova, kao što su na primjer vrše za tune (*almadraba*), koji svojom specifičnošću određuju identitet i način života obalnih regija, posebno je potrebno očuvati njihovo korištenje i zaštititi ih kao dio kulturne, povijesne i tradicijske baštine;
- N. budući da mali ribolov plovilima do 12 metara doprinosi održivosti obalnih i otočnih zajednica s obzirom na to da se njime suzbija sve veća depopulacija, starenje radne snage u sektoru ribarstva i nezaposlenost; budući da razvoj i inovacije mogu imati ključnu ulogu u otvaranju radnih mjesta u tim zajednicama; budući da se, osim toga, pri malom ribolovu plovilima do 12 metara u određenim zonama koriste stari alati i tehnike ribolova, koji su ekološki prihvatljiviji i koji imaju manji utjecaj na stanje ugroženih stokova;
- O. budući da je mali, obalni i tradicijski ribolov ekološki prihvatljiv te predstavlja ekonomski temelj za očuvanje i razvoj obalnih i otočnih zajednica te zapošljavanje u tim zajednicama;
- P. budući da su u skladu s Mediteranskom uredbom koće i potegače uvrštene u kategoriju povlačnih mreža iako su drugim klasifikacijama, na primjer onom Organizacije za hranu i poljoprivredu, potegače obuhvaćene posebnom skupinom ribolovnog alata; budući da se odredbe za povlačne mreže koće ne bi trebale primjenjivati na tradicionalne priobalne potegače koje se upotrebljavaju za lov na vrste koje nisu ugrožene;
- Q. budući da se unatoč razgovoru o inovacijama u sektoru ribarstva i o njegovoj diversifikaciji mora voditi računa o činjenici da je velika ribolovna zajednica krajnje ovisna o tradicionalnim i starim oblicima ribolova;

Utorak, 12. travnja 2016.

- R. budući da je u novoj zajedničkoj ribarstvenoj politici prepoznata važnost obalnih i otočnih regija koje ovise o ribarstvu te da bi države članice trebale osigurati primjeren životni standard onima koji ovise o ribolovnim aktivnostima i doprinijeti postizanju takvog standarda u području obalnog ribolova, promicati održivi obalni ribolov i diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu te omogućiti prihode za one koje žive u tim obalnim područjima, istovremeno uzimajući u obzir socioekonomsku situaciju i ekološke aspekte i stavljajući naglasak na osposobljavanje te zdravlje i sigurnost ribara na moru; u skladu s posebnom zaštitom koja je dodijeljena člankom 174. UFEU-a;
- S. budući da se novom Uredbom o zajedničkoj ribarstvenoj politici unutar zone od 12 nautičkih milja, dakle u najosjetljivijem dijelu voda Unije, prednost pristupa daje ribarima malog, obalnog i tradicijskog ribolova te budući da je Komisija u procjeni stare Uredbe o zajedničkoj ribarstvenoj politici utvrdila da su zone od 12 milja bile jedan od rijetkih uspjeha starog režima upravljanja u kojem postoje mnogi sukobi između ribolova i ostalih ljudskih djelatnosti u kojima se koristi isti prostor i prirodni resursi na obalnim područjima;
- T. budući da se u članku 349. UFEU-a navodi da je pri usvajanju mjera, posebice mjera koje se odnose na sektor ribarstva, u regionalnom kontekstu koji je često vrlo specifičan i zahtijeva autonomiju u proizvodnji hrane, u obzir potrebno uzeti posebna svojstva i ograničenja najudaljenijih regija uz naglasak na njihovoj zemljopisnoj izoliranosti, udaljenosti i oceanskim uvjetima;
- U. budući da bi trebalo napomenuti da je obalni ribolov u najudaljenijim regijama, zbog njihovih posebnih zemljopisnih obilježja i velike udaljenosti od Europe, od temeljne važnosti za gospodarski razvoj tih regija;
- V. budući da se obalni ribolov u najudaljenijim regijama suočava s konkurencijom plovila koji plove pod zastavama trećih zemalja, a kreću se u istim ribolovnim zonama i love iste vrste koje se nude na istim tržištima, kao i s konkurencijom uvoza iz trećih zemalja čiji su troškovi poslovanja kao i regulatorna, sanitarna i okolišna ograničenja potpuno različiti; budući da bi u tom kontekstu bez podrške posebne politike EU-a u tim regijama svako nastojanje za poticanje domaćeg razvoja i prehrambene samodostatnosti bilo osujećeno;
- W. budući da u najudaljenijim regijama uzgoj morskih kultura, zajedno s obalnim ribolovom, doprinosi gospodarskom razvoju i opskrbi svježim proizvodima na lokalnoj razini;
- X. budući da se veći dio obalnih regija, osobito onih u južnoeuropskim zemljama i otočnih regija, suočava sa znatnim gospodarskim padom koji za posljedicu ima depopulaciju i iseljavanje stanovništva koje priliku traži u područjima s više mogućnosti za zapošljavanje i obrazovanje;
- Y. budući da je europska kriza pokazala da Europa treba diversificirati svoje gospodarske aktivnosti kao i važnost analize novih modela inovacija i znanja koji mogu stvoriti nova radna mjesta na lokalnoj razini;
- Z. budući da su neka obalna ribolovna područja smještena u blizini gospodarski razvijenih regija i turističkih destinacija i da usprkos tome ne uspijevaju postići odgovarajući gospodarski rast; budući da se već u tim područjima povećava pritisak u pogledu korištenja morskih resursa te se u odnosu na turizam sektor ribarstva marginalizira unatoč kompatibilnosti i komplementarnosti tih dvaju sektora;
- AA. budući da očividnik često predstavlja administrativno opterećenje za mala poduzeća u području obalnog ribolova i da bi bilo poželjno više fleksibilnosti;
- AB. budući da je pritisak turističkog sektora na obalna područja uglavnom prouzročen nekim konkretnim aktivnostima, kao što je nekontroliran rekreacijski ribolov, koje u nekim područjima opterećuju morske resurse i utječu na poslovne mogućnosti onih koji žive u tradicionalnim ribolovnim područjima;

Utorak, 12. travnja 2016.

- AC. budući da je osnivanje lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu (FLAG-ovi) u područjima koja ovise o ribolovu potrebno te je prepoznato kao koristan instrument koji puža prilike i mogućnosti za diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu, što u konačnici doprinosi cjelokupnom razvoju obalnih i otočnih regija te socijalnoj koheziji u tim regijama, pa stoga postoji potreba za daljnjim povećanjem gospodarskih resursa kako bi se omogućila uspostava i djelovanje tih skupina u relevantnim područjima;
- AD. budući da su žene koje skupljaju školjkaše i dalje nevidljive te da su žene općenito nedovoljno zastupljene u sektoru ribarstva;
- AE. budući da su žene koje u pomorskom sektoru izrađuju mreže, brinu za opskrbu, istovaruju i pakiraju robu i dalje nevidljive kao skupina;
- AF. budući da se cjelokupna gospodarska kriza očituje i u sektoru ribarstva, osobito za one skupine stanovništva koje su najviše pogođene nezaposlenošću poput mladih i žena, te da su stoga diversifikacija i inovacije nužne kako bi se povećala zaposlenost, iskoristile nove mogućnosti kao što su plavi i zeleni razvoj te kako bi se spriječila i suzbijala marginalizacija ribarstva u regijama u razvoju i rubnim regijama; budući da bi se stručnom osposobljavanju trebala posvetiti posebna pozornost;
- AG. budući da se diversifikacija u obalnim i otočnim regijama može provoditi aktivnostima koje su povezane s plasiranjem i promoviranjem ribljih proizvoda, gastronomijom, turizmom, kulturno-povijesnom i tradicijskom baštinom te onim aktivnostima koje se odnose na okoliš i zeleni rast;
- AH. budući da se koncept plavog gospodarstva razvija i da može dati snažan poticaj rastu i gospodarskom razvoju, kao i stvaranju novih radnih mjesta, posebice u obalnim i otočnim zemljama i regijama te u najudaljenijim regijama;
- AI. budući da obalne i otočne zajednice imaju temeljni interes u ostvarenju koncepta plavog gospodarstva;
- AJ. budući da su inicijativom EU-a naslovljenom „Unija inovacija” prepoznati i utvrđeni nedostaci koji ograničavaju i onemogućavaju razvoj istraživanja i inovacija kao što su nedovoljno ulaganje u znanost, nepostojanje odgovarajućih podataka o morima i oceanima, nedostatna financijska sredstva i nedovoljna suradnja privatnog i javnog sektora;
- AK. budući da bi se razvojem plavog gospodarstva doprinijelo gospodarskom rastu u cjelini, a posebice u obalnim, otočnim i najudaljenijim regijama, te da upravo regije koje ovise o ribarstvu predstavljaju ključne sudionike u razvoju inovacija i trebaju biti uključene u sve faze razvoja plavog gospodarstva;
- AL. budući da je u sektoru ribarstva, jednako kao i u drugim sektorima, okoliš neraskidivo povezan s gospodarstvom; budući da bi u razvoju plavog gospodarstva stoga naglasak trebao biti na socijalnoj ekonomiji te održivim i ekološki prihvatljivim projektima i aktivnostima s ciljem pokretanja razvoja obalnih aktivnosti i očuvanja morskog okoliša i biološke raznolikosti u cjelini uz konkretnu potporu ekološki prihvatljivim aktivnostima u području ribolova plovilima do 12 metara kojima se potiče biološka raznolikost; budući da ti projekti i aktivnosti također moraju biti održivi s društvenog i gospodarskog aspekta kako bi se osiguralo da je mali ribolov plovilima do 12 metara i dalje održiv;
- AM. budući da se plavim gospodarstvom također može doprinijeti razvoju sigurnosti na ribarskim plovilima i poboljšanju uvjeta rada te svakodnevnom ugodnom radnom okruženju ribara;
- AN. budući da se ciljevi zaštite okoliša i ciljevi selektivnosti primjenjuju na sve na istoj razini, ali će se mala plovila suočiti s poteškoćama pri ispunjavanju obveze iskrcavanja u pogledu ulova koji se vraćaju u more;

Utorak, 12. travnja 2016.

- AO. budući da antropogeni utjecaji odnosno ljudske aktivnosti koje se odvijaju u obalnim regijama nisu uzeti u obzir u dovoljnoj mjeri u pogledu pitanja zaštite okoliša; budući da nisu na odgovarajući način prepoznati ni procijenjeni kumulativni utjecaji djelovanja više različitih aktivnosti na obalne regije; budući da na sektor ribarstva posebno utječu aktivnosti koje se odvijaju u nekim područjima kao što su pomorski promet, turizam, nekontroliran i iscrpan rekreacijski ribolov, prodaja vrsta ulovljenih u okviru te aktivnosti, krivolov, komunalne i industrijske otpadne vode s kopna itd.;
- AP. budući da je poznavanje morskog okoliša, odnosno stanja morskog ekosustava, ključno za procjenu utjecaja provedbe različitih aktivnosti na okoliš, kao i propisivanje odgovarajućih mjera zaštite i programa praćenja kako bi se poticao oporavak ribljih stokova, održivo korištenje resursa i razvoj inovacija; budući da su podaci o morskome okolišu nedostatni i nisu na odgovarajući način sistematizirani;
- AQ. budući da u određenim regijama nezakoniti ribolov predstavlja pravu prijetnju za održivost malog obalnog ribolova i očuvanje ribolovnih resursa i biološke raznolikosti;
- AR. budući da je cilj integrirane pomorske politike s pomoću akvakulture, nautičkog turizma ili drugih gospodarskih aktivnosti povezanih s plavim rastom odgovoriti na nove izazove s kojima se suočavaju mora, industrija i ribari diljem Europe, od zaštite okoliša do priobalnog razvoja;
1. poziva Komisiju da donese definiciju obalnog, malog obalnog i tradicijskog ribolova u skladu s socioekonomskim karakteristikama i posebnostima različitih regija, a ne samo u skladu s dimenzijama i snagom ribarskih plovila s obzirom na činjenicu da postojeći propisi EU-a nisu zadovoljavajući; predlaže da se primjeni regionalni pristup kako bi se utvrdila definicija obalnog ribolova na temelju svakog pojedinačnog slučaja u skladu s posebnostima svakog ribarstva; predlaže da se u obzir uzmu brojni okvirni kriteriji poput veličine plovila, upotrijebljenog ribolovnog alata, selektivnosti ribolovnih tehnika, trajanja izlazaka u ribolov te informacija je li na plovilu njegov vlasnik, tradicionalnih oblika poduzetništva te imovinske i poslovne strukture koja je tradicionalna u tim područjima, sudjelovanja ekstraktivnog sektora u aktivnostima prerade i prodaje, stvarne prirode i opsega ekstraktivnih aktivnosti i drugih faktora povezanih s tradicionalnim aktivnostima, potpore poduzeća ili utjecaja na lokalne zajednice;
 2. poziva Komisiju da preispita mogućnost malog obalnog ribolova u otočnim zajednicama, koje zbog vlastite egzistencije tradicionalno ovisе o ribarstvu i sudjeluju u ribolovnim aktivnostima tijekom cijele godine;
 3. poziva Komisiju i države članice da postupno povećavaju kvote dodijeljene malim ribarima kako bi se potaknula ta vrsta društveno i ekološki održivog ribolova;
 4. poziva Komisiju da podupire inovativne projekte i zakonske odredbe kojima se omogućava razvoj obalnih, otočnih i najudaljenijih regija, uzimajući u obzir raznolikost socioekonomskih aktivnosti, kao sredstvo poticanja pozitivnih vanjskih učinaka malog obalnog ribolova plovilima do 12 metara u pogledu socijalne i ekonomske kohezije i zaštite okoliša s pomoću novih oblika potpore u okviru postojećeg europskog financiranja; naglašava da bi se prednost trebala dati projektima u kojima je naglasak na otvaranju i očuvanju održivih radnih mjesta, većem sudjelovanju ekstraktivnog sektora u preradi i prodaji, poticanju oblika poduzetništva povezanih sa socijalnom ekonomijom, poticanju kratkih tržišnih lanaca, uvođenju novih tehnologija u promidžbu i prodaju robe i usluga iz sektora ribarstva, inovacijama u razvoju nove robe i usluga te na očuvanju i zaštiti tradicionalnih uloga;
 5. smatra da bi se pri reviziji paketa tehničkih mjera u obzir trebale uzeti posebnosti obalnog ribolova i u kontekstu regionalizacije dopustiti određena odstupanja, ako su ona opravdana;

Utorak, 12. travnja 2016.

6. poziva Komisiju da koordinira istragu na europskoj razini kako bi se utvrdio utjecaj rekreacijskog obalnog ribolova na tradicionalne ribolovne aktivnosti i kako bi se definirali parametri potrebni za smanjenje rekreacijskog obalnog ribolova u nekim područjima; poziva na pojačano praćenje te aktivnosti radi sprečavanja svake interferencije između ekstraktivnog sektora i praksi koje su već razlog za zabrinutost u najudaljenijim regijama s važnim turističkim sektorima;
7. poziva države članice da prilikom odobravanja financijskih sredstava iz EFPR-a prednost daju malom obalnom ribolovu i da pojednostave postupke za subjekte koji se bave tim vrstama ribolova;
8. potiče vlasti koje sudjeluju u promicanju tih aktivnosti da zajamče sudjelovanje svih lokalnih dionika, poduzetničkih udruga, istraživačkih instituta za ribarstvo i oceanografiju, sveučilišta, tehnoloških centara te lokalnih i regionalnih institucija u postupcima inovacija kako bi se doprinijelo tome da u projekte budu uvrštene sveobuhvatne mjere, da se poboljšaju njihove mogućnosti financiranja te da im se pruži dostatna potpora kako bi se zadovoljili uvjeti navedeni u Europskom fondu za ribarstvo;
9. poziva Komisiju da Europskom parlamentu podnese izvješće o akcijskim planovima za razvoj, konkurentnost i održivost malog obalnog ribolova koje su izradile države članice za potrebe EFPR-a;
10. poziva Komisiju da provede potrebne mjere za pružanje potpore različitim skupinama žena u pomorskom sektoru radi poticanja njihova sudjelovanja i osiguravanja njihove zastupljenosti u svim područjima, i u donošenju odluka i u ribolovnim aktivnostima;
11. poziva Komisiju da donese posebne mjere za priznavanje i poboljšanje radnih uvjeta žena koje izrađuju mreže, brinu za opskrbu, istovaruju i pakiraju robu;
12. poziva Komisiju da u uskoj suradnji s državama članicama osnaži ulogu Mreže europskih ribarstvenih područja (FARNET), koja pruža značajnu pomoć lokalnim akcijskim skupinama u ribarstvu (FLAG-ovi);
13. poziva Komisiju da promiče i potiče osnivanje i rad lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu (FLAG-ovi) povećanjem gospodarskih resursa, s obzirom na to da te skupine kontinuirano pružaju potporu i izravno savjetovanje sektoru ribarstva i na taj način promiču društveno uključiv model održivog razvoja u ribolovnim područjima, nadahnjuju mlade i žene da se uključe u nove poslovne projekte i doprinose inovacijama, obnovi infrastrukture, gospodarskim ulaganjima i diversifikaciji, te da promiču planove lokalnog upravljanja u okviru samog sektora ribarstva; poziva Komisiju da ojača ulogu i funkcije nadležnih vlasti u razvoju novih inovativnih aktivnosti te da usko surađuje s različitim subjektima u sektoru;
14. poziva Komisiju da pomogne u jačanju uloge ribarskih zajednica u lokalnom razvoju i upravljanju lokalnim ribolovnim resursima te pomorskim aktivnostima;
15. poziva Komisiju da razmotri posebnu ulogu žena u gospodarstvu obalnih područja i u vezi s tim dosljedno postupi, kao što je već učinjeno u poljoprivrednom sektoru; poziva na to da se prizna doprinos žena BDP-u u okviru pomoćnih uloga te posebna važnost njihova doprinosa u kućanstvima u kojima je rodno uvjetovana podjela posla tradicionalno značila da je vađenje ulova isključivo muška aktivnost; poziva na profesionalno priznavanje tradicionalnih ženskih uloga u tom sektoru na svim razinama te na stvaranje posebnih programa namijenjenih podupiranju ženskog poduzetništva u tim područjima;
16. poziva Komisiju da promiče i podržava ulaganja u diversifikaciju sektora ribarstva razvojem komplementarnih djelatnosti i raznovrsnosti zanimanja u području ribarstva, uključujući ulaganja u plovila, sigurnosnu opremu, osposobljavanje, okolišne usluge u djelatnostima u sektoru ribarstva, kulturne i edukativne aktivnosti u ribolovu, s posebnim naglaskom na zaštiti okoliša i promicanju održivog rasta; ističe da ključni cilj mora biti financiranje aktivnosti koje su društveno, ekološki i gospodarski održive i kojima se mogu stvoriti radna mjesta, posebno za mlade i žene; ističe da je morska akvakultura kompatibilna s obalnim ribolovom u najudaljenijim regijama i da ga dopunjuje te poziva Komisiju da podrži razvoj tehnika uzgoja i odabira vrsta u toplim vodama tropskih i suprotropskih područja; poziva Komisiju da istakne ulogu koju žene imaju u malom obalnom ribolovu i svim povezanim aktivnostima;

Utorak, 12. travnja 2016.

17. poziva Komisiju da potakne stvaranje i razvoj ribolovnog turizma, u cilju primjene diferencirane poslovne strategije koja odgovara mogućnostima tog sektora, a koja može učinkovitije ispuniti njegove potrebe, te da radi na novom obliku turizma u kojemu se glavna pitanja odnose na kvalitetu, fleksibilnost, inovacije i očuvanje povijesne i kulturne baštine ribolovnih područja, kao i, među ostalim, okoliš i zdravlje; također poziva Komisiju da promiče i podrži ulaganja u ribarstvo u području turizma kako bi se stvorila raznolika turistička ponuda promicanjem gastronomije povezane s ribljim proizvodima iz malog ribolova, aktivnosti udičarskog turizma, podvodnog ili ronilačkog turizma itd., što doprinosi održivom kapitaliziranju ribarskog nasljeđa i prepoznatljivosti određenog ribarskog područja;
18. naglašava sve veću važnost nautičkih sportskih aktivnosti u jačanju lokalnih zajednica, posebno izvan sezone, s pomoću novih podvodnih, ronilačkih ili drugih nautičkih sportova kao što su surfanje ili *bodyboarding*;
19. poziva Komisiju da, u interesu poticanja stvaranja i razvoja ribolovnog turizma, aktivno promiče i podržava ulaganja u diversifikaciju ribarstva u području kulture i umjetnosti kao dijela tradicijskog nasljeđa (rukotvorine, glazba, plesovi) te da podupire ulaganja u promicanje tradicije, povijesti i cjelokupnog ribarskog nasljeđa (ribarski alati, brodovi, tehnike, povijesni dokumenti itd.) otvaranjem muzeja i organiziranjem izložbi koje su usko povezane s obalnim ribolovom;
20. poziva Komisiju da razmotri mogućnost dopuštanja mješovite uporabe plovila namijenjenih za ekstraktivne aktivnosti kako bi se, uz zadržavanje te svrhe, na njima također mogle održavati druge vrste aktivnosti povezane s rekreacijskim i turističkim sektorom, kao što su nautički dani ili aktivnosti povezane s preradom, učenjem ili gastronomijom itd., u skladu sa sustavom koji djeluje u ruralnom sektoru, a uključuje školu poljoprivrede ili agroturizam;
21. poziva Komisiju i države članice da se preko svojih tijela za upravljanje pobrinu da mali obalni ribolov dobiva odgovarajuća sredstva iz EFPR-a, posebno s obzirom na nametnuta administrativna opterećenja;
22. poziva Komisiju da donese mjere kojima se potiče i promiče mobilnost između zanimanja povezanih s morem;
23. traži da rezultati istraživanja i projekata koji se financiraju sredstvima javnog proračuna pod određenim uvjetima budu dostupni široj javnosti, da se osigura učinkovitije objavljivanje i dostupnost postojećih podataka o morima i oceanima te uklone postojeće administrativne prepreke koje otežavaju rast i razvoj inovacija;
24. potiče Komisiju da poboljša propise uvođenjem mehanizama za nadgledanje pravedne raspodjele kvota za mali ribolov kad je riječ o zajedničkim vrstama;
25. naglašava da je glavni proizvod ribolova sama riba te da je od ključne važnosti ojačati različite načine uporabe ribe, uključujući konzerviranje i uporabu ribljih nusproizvoda; poziva Komisiju da aktivno promiče i podržava ulaganja u inovacije i diversifikaciju ribarstva u smislu marketinga i prerade lokalnih ribljih proizvoda te da potiče razvoj lokalnih načina distribucije, promicanje tih proizvoda stvaranjem lokalnih razlikovnih oznaka i/ili žigova za svježe proizvode te podupiranjem pokretanja lokalnih poslovnih projekata za provedbu tih aktivnosti; naglašava da u takvo promicanje inovacija mora biti uvrštena izrada oznaka i pečata kojima se jamči kvaliteta lokalnih ribljih proizvoda;
26. poziva na veću fleksibilnost za plovila dužine manje od 12 metara kad je riječ o očevidniku, posebno u pogledu obveze da se dokumenti moraju poslati u roku od 48 sati, što predstavlja veliko administrativno opterećenje; u tom smislu predlaže da se plovilima koji sav svoj ulov prodaju licitacijom na burzi odobri odstupanje od te obveze, čime bi se tražene informacije dobile bez nametanja nepotrebnog administrativnog opterećenja;
27. potiče uspostavu zaštićenih morskih područja kojima će se promicati održivi ribolovni resursi i olakšati kontrola nad NNN ribolovom (nezakonitim, neprijavljenim i nereguliranim ribolovom) te borba protiv takvog ribolova; ističe da u tom smislu EU mora pružiti odgovarajuće smjernice, koordinaciju i potporu državama članicama;

Utorak, 12. travnja 2016.

28. poziva na snažnu potporu radu žena jer one imaju temeljnu ulogu u malom ribolovu; osobito ističe ključne zadaće koje žene obavljaju u prerađivačkom lancu te njihovu temeljnu ulogu u sakupljanju školjkaša;
29. napominje da obalni ribolov u najudaljenijim regijama, zbog znatnih dodatnih troškova, ispunjava uvjete za sustav naknade u okviru EFPR-a; poziva Komisiju da taj sustav nadopuni posebnim mehanizmom za najudaljenije regije prema modelu programa POSEI u poljoprivrednom sektoru;
30. poziva Komisiju da podrži uvođenje svježih proizvoda dobivenih iz malog ribolova, sakupljanja školjkaša te male, održive i ekstenzivne akvakulture u kantine javnih ustanova (obrazovne institucije, bolnice, restorane itd.);
31. ističe posebnosti najudaljenijih regija koje su rezultat njihove udaljenosti i otočnog karaktera; podsjeća na to da ove posebnosti prouzrokuju dodatne troškove za obalni ribolov u tim regijama i da bi te dodatne troškove trebalo u potpunosti nadoknaditi iz EFPR-a;
32. primjećuje da su flote obalnog ribolova u najudaljenijim regijama često zastarjele, što utječe na pitanje sigurnosti na brodu; poziva Komisiju da predloži reviziju Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo kako bi se odobrile potpore za obnovu plovila za mali obalni ribolov u najudaljenijim regijama, pod uvjetom da se time ne povećava njihov kapacitet;
33. poziva Komisiju i države članice da omoguće pristup podacima o morima i okolišu kako bi se poticali transparentnost, inovacije i razvoj te jamčio pristup znanstvenim informacijama prikupljenima uz potporu javnog sufinanciranja;
34. naglašava još neiskorištene potencijale oceana te obalnih i priobalnih zona u pogledu razvoja, zapošljavanja, energetske autonomije, inovacija i održivog razvoja; smatra da bi se, kad bi EU prepoznao ovu ulogu i potencijal, povećala privlačnost i razvoj obalnih, otočnih i najudaljenijih regija i potaknuo njihov razvoj;
35. izražava zabrinutost zbog primjene programa Obzor 2020. na područje plavog gospodarstva jer je on osnovni program za istraživanje i razvoj inovacija na europskoj razini; podupire stvaranje zajednice znanja i inovacija (ZZI) u plavom gospodarstvu u okviru programa Obzor 2020., što doprinosi jačanju aktivnosti u obalnim regijama transnacionalnim javno-privatnim partnerstvima;
36. podupire uporabu sredstava namijenjenih za inovacije i plavi rast za financiranje osnovnog istraživanja, istraživanja i razvoja, osposobljavanja, osnivanja poduzeća, zaštite okoliša i pokretanje inovativnih proizvoda i procesa na tržištu;
37. poziva Komisiju da osigura potporu u okviru inicijativa izravnog upravljanja za financiranje projekata u kojima će naglasak biti na obalnom ribolovu i razvoju obalnih regija;
38. ističe važnost instrumenata zaštite okoliša kao što su procjena utjecaja na okoliš za pojedinačne projekte i strateška procjena utjecaja na okoliš za strategije, planove i programe kojima se doprinosi održivom ribolovu;
39. naglašava važnost integrirane pomorske politike za budućnost regija ovisnih o ribolovu te smatra da se na strategiju plavog rasta mora staviti veći naglasak; cilj je pružiti dugoročnu potporu održivom rastu u svim morskim i pomorskim sektorima priznajući važnost mora i oceana kao pokretača za otvaranje novih radnih mjesta u obalnim regijama;

Utorak, 12. travnja 2016.

40. ističe da su obalne i otočne regije te najudaljenije regije glavni akteri u razvoju inovacija te da trebaju biti uključeni u sve faze razvoja plavog gospodarstva;

41. ističe važnost EFPR-a u kojem je poseban naglasak na diversifikaciji i inovacijama u sektoru ribarstva kako bi se poduprlo ribarstvo koje je socioekonomski i ekološki održivo, inovativno, konkurentno, učinkovito i utemeljeno na znanju; podupire potrebu jačanja financiranja osi 4 Europskog fonda za ribarstvo radi pružanja potpore članovima ribarskih zajednica i poboljšanja njihova životnog standarda razvojem novih aktivnosti; poziva Komisiju da u što kraćem roku odobri njegove regionalne varijante;

42. naglašava važnost jačanja odnosa između lokalnih zajednica i sveučilišta / tehnoloških centara koji će odlučno doprinosti stvaranju novih poslovnih inkubatora kojima će se omogućiti nove poslovne ideje u pomorskom sektoru;

43. poziva Komisiju da aktivno potiče projekte kojima se pruža potpora jačanju inovacija i tehnološkog razvoja, čiji je cilj razrada ili uvođenje novih proizvoda, opreme, tehnika i novih ili poboljšanih sustava upravljanja i organizacije; traži od Komisije da promiče i potiče razmjenu informacija i dobrih praksi između različitih ribolovnih područja kako bi se potaknuo razvoj inovativnih i održivih ribolovnih metoda; smatra da je u tom pogledu ključno uvrstiti module za osposobljavanje poduzetnika i diversifikaciju u stručnim pomorskim i ribolovnim školama;

44. poziva Komisiju da potiče stvaranje novih inovativnih poduzeća u regijama koje ovise o ribolovu, da pruža poticaje za poduzetništvo i osnivanje start-up poduzeća s dobrom mogućnošću za uspjeh u pomorskom sektoru, koja će doprinijeti diversifikaciji aktivnosti tradicijskog obalnog ribolova, stvoriti nova radna mjesta te privući ili zadržati stanovništvo;

45. poziva Komisiju da pri sastavljanju zakonskih prijedloga o uporabi alata i tehnika ribolova primjenjuje selektivan pristup kako bi se u obzir uzeo stvaran učinak koji ti alati i tehnike imaju na resurse malog ribolova plovilima do 12 metara u svakom od relevantnih područja; poziva Komisiju da zajamči da svim zakonskim inicijativama prethodi opsežna procjena utjecaja, pri kojoj se u obzir uzimaju specifični faktori koji se primjenjuju u svakom ribolovnom području; smatra da neselektivan pristup u pogledu korištenja alata i tehnika ribolova ozbiljno utječe na održivost obalnih i otočnih zajednica koje su već marginalizirane te dovodi do daljnje depopulacije, sprečava razvoj i inovacije; smatra da se na ribolov plovilima do 12 metara treba primjenjivati pozitivna diskriminacija; smatra da taj pristup, kao u slučaju prijedloga zabrane lebdećih (plovućih) mreža, ukazuje na to da Komisija i dalje prilagođava decentralizirani reformirani ZRP koji su suzakonodavci odlučili usvojiti; podsjeća Komisiju na njezinu dužnost djelovanja u okviru regionalizacije kako je utvrđeno u novoj Uredbi o ZRP-u;

46. napominje da su morski ekosustavi osjetljivi te apelira na države članice i Komisiju da analiziraju učinak na okoliš svih aktivnosti koje mogu utjecati na održivost ribljih stokova, poput pomorskog prijevoza, otpada, prijevoza, onečišćenja vodonosnika, bušenja ili izgradnje novih turističkih objekata na obali, u skladu s načelom predostrožnosti;

47. preporučuje Komisiji da kao prioritet razmotri socioekonomsku važnost priobalnog ribolova plovilima do 12 metara i malog ribolova u EU-u, donošenje alternativnih metoda utvrđivanja segmenata flote i važnost diversifikacije aktivnosti u obalnim regijama koje su izrazito ovisne o ribolovu; napominje važnost prikupljanja fonda znanstvenih informacija kojima se olakšava bolje upravljanje ribolovom plovilima do 12 metara kako bi ono moglo postati održivo s biološkog, društvenog, gospodarskog i ekološkog stajališta;

48. poziva Komisiju da ubrza postupak prijenosa sporazuma socijalnih partnera o primjeni Konvencije o radu u ribolovu iz 2007. Međunarodne organizacije rada u odgovarajući zakonski instrument EU-a;

Utorak, 12. travnja 2016.

49. poziva Komisiju da u skladu sa stručnom podjelom ribarskih alata iz Mediteranske uredbe u obzir uzme razlike između povlačnih mreža koća i mreža potegača kako bi se utvrdile najbolje odredbe s ciljem održivije upotrebe svake navedene vrste, uzimajući u obzir najnovija znanstvena mišljenja;
 50. poziva Komisiju da zajamči provedbu revizije procjene stanja ribljih stokova bitnih za obalni ribolov te ističe da je potrebna analiza utjecaja malog ribolova na riblje stokove, pri čemu se ne smiju zaboraviti bitnije tehnike poput ribolova tune, s obzirom na to da su vrste koje se love u obalnom ribolovu uglavnom od iznimne važnosti sa socioekonomskog stajališta iako je njihov udio u gospodarskom ribolovu malen, ali su svejedno vrlo značajne za opstanak ribara kojima o njima ovisi svakodnevna zarada;
 51. izražava zabrinutost činjenicom da su zbog propisa koji nisu povoljni za obalne zajednice iščezle tradicionalne tehnike ribolova i ribarske vještine;
 52. poziva Komisiju da izmijeni odredbu o tehničkim specifikacijama ribarskih mreža poput minimalne veličine oka mreže, visine mreže, udaljenosti od obale i dubine na kojoj se mreže mogu koristiti radi diversifikacije ulova kako bi se ravnomjernije iskoristili riblji stokovi i očuvala biološka raznolikost;
 53. poziva Komisiju da izmijeni odredbe postojeće uredbe o udaljenosti od obale i dubini na kojoj se mogu koristiti ribolovni alati kako bi se u obzir uzele geografske specifičnosti pograničnih područja zemalja članica;
 54. ističe da je potrebno izmijeniti Uredbu o mjerama zaštite ribolovnih resursa u Sredozemlju poznatu i kao Mediteranska uredba, koja je donesena 2006. godine i kojom se uređuju pravila za tehničke karakteristike ribolovnog alata i načina njihova korištenja; smatra da je tu Uredbu potrebno uskladiti s novim ZRP-om, a posebno s ciljem najvišeg održivog prinosa, vodeći pritom računa da se bazenom upravlja zajednički sa zemljama koje nisu članice EU-a;
 55. naglašava da je potrebna učinkovita koordinacija među državama članicama kako bi ribari bili pravovremeno i sveobuhvatno informirani o provedbi postojećih uredbi i njihovih izmjena;
 56. poziva Komisiju da u okviru kohezijske politike promiče projekte kojima će se doprinijeti zaštiti obalnih i otočnih područja kao dijela tradicijske i kulturno-povijesne ribarske i pomorske baštine;
 57. poziva Komisiju i države članice da upotrebljavaju europske fondove za subvencioniranje certificiranja održivosti vrša za tune (*almadraba*), kako bi se promicalo priznavanje i doprinos ove metode ribolova;
 58. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0110

Zajednička pravila za provedbu vanjske dimenzije ZRP-a, uključujući sporazume o ribarstvu**Rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o zajedničkim pravilima u pogledu primjene vanjske dimenzije zajedničke ribarstvene politike, uključujući sporazume o ribarstvu (2015/2091(INI))**

(2018/C 058/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Uredbe (EU) br. 1255/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982.,
- uzimajući u obzir Sporazum iz 1995. o provedbi odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. koje se odnose na očuvanje i gospodarenje ribljim naseljima koja se nalaze u više različitih pojaseva i naselja vrlo migratornih vrsta riba,
- uzimajući u obzir Kodeks odgovornog ribarstva Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu usvojen u listopadu 1995. te s njim povezane instrumente i smjernice,
- uzimajući u obzir koncept osjetljivog morskog ekosustava koji je utvrđen tijekom razgovora u Općoj skupštini Ujedinjenih naroda i koji je zaživio nakon usvajanja Rezolucije br. 61/105 Opće skupštine UN-a iz 2006. te činjenicu da se taj koncept odnosi na područja koja mogu biti osjetljiva zbog učinaka ribolovnih aktivnosti,
- uzimajući u obzir Azorske znanstvene kriterije i smjernice iz 2009. za određivanje „ekološki ili biološki značajnih morskih područja” te stvaranje reprezentativnih mreža zaštićenih morskih područja u otvorenim vodama oceana i dubokomorskim staništima iz Konvencije o biološkoj raznolikosti,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenog 2012. o vanjskoj dimenziji zajedničke ribarstvene politike ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Konferencije Savjetodavnog vijeća za flote duge plovidbe od 16. i 17. rujna 2015.,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Revizorskog suda br. 11/2015 od 20. listopada 2015. naslovljeno „Upravlja li Komisija dobro sporazumima o partnerstvu u ribarstvu?”,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo i mišljenje Odbora za razvoj (A8-0052/2016),

⁽¹⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 22.⁽²⁾ SL L 149, 20.5.2014., str. 1.⁽³⁾ SL C 419, 16.12.2015., str. 175.

Utorak, 12. travnja 2016.

- A. budući da je, prema podacima izvješća Organizacije Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO) iz 2014. pod naslovom „Stanje ribarstva i akvakulture u svijetu”, broj stokova koji se prekomjerno iskorištavaju kontinuirano rastao do 2008., a potom se donekle smanjio 2011. godine;
- B. budući da je EU jedna od glavnih ribolovnih snaga u svijetu, sa snažnom povijesnom prisutnošću i važnim djelovanjem u svim oceanima svijeta zahvaljujući kombinaciji djelovanja svoje flote, privatnih ulaganja građana EU-a, svoje mreže bilateralnih sporazuma u području ribarstva, svojih najudaljenijih regija te svojem sudjelovanju u svim glavnim regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom (RFMO), te da EU potiče primjenu dobrih praksi i poštovanje ljudskih prava;
- C. budući da održivo gospodarenje svjetskim ribljim stokovima nužno podrazumijeva multilateralnu i međunarodnu suradnju, uključujući bilateralnu; budući da EU ima ključnu ulogu u svjetskom upravljanju morima i oceanima te da zajednička ribarstvena politika mora počivati na ambicioznoj viziji usklađenoj s unutarnjom dimenzijom utvrđenom u temeljnoj Uredbi o ZRP-u;
- D. budući da je FAO nedavno objavio Dobrovoljne smjernice za očuvanje održivog malog ribolova koje sadrže ciljeve za mali ribolov, posebno u zemljama u razvoju;
- E. budući da je EU veliko tržište za proizvode ribarstva (uključujući ribu koju ulovi flota EU-a i ribu iz uvoza) i najveći uvoznik takvih proizvoda te da bilježi potrošnju od 11 % ukupne svjetske proizvodnje ribe u pogledu količine i uvoz od 24 % proizvoda ribarstva u pogledu vrijednosti, iako ostvaruje samo 8 % svjetskog ulova; budući da EU ima veliku industriju za preradu s važnom socijalnom dimenzijom koju je potrebno očuvati;
- F. budući da vanjska dimenzija nove zajedničke ribarstvene politike obuhvaća međunarodne sporazume i ribarstvo u područjima izvan nacionalne jurisdikcije, da se Konvencijom o biološkoj raznolikosti i u okviru FAO-a potiče utvrđivanje ekološki ili biološki značajnih morskih područja i osjetljivih morskih ekosustava te da su zaštićena morska područja važni alati za gospodarenje utemeljeno na ekosustavima i odobreno regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom;
- G. budući da se kvote koje su odredile regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom temelje na povijesnim ulovima, što je dovelo do povlaštenog pristupa razvijenih zemalja ribljim stokovima u svijetu; budući da se u kriterijima za raspodjelu koje donose regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom sada treba uzeti u obzir ribarstvo obalnih zemalja u razvoju koje generacijama ovise o ribolovnim resursima u obližnjim vodama, što EU treba i dalje poštovati;
- H. budući da je potrebno razlikovati sjeverne sporazume s Norveškom, Islandom i Farskim otocima i partnerske sporazume o održivom ribarstvu s drugim zemljama;
- I. budući da EU mora težiti usklađenosti politika u interesu razvoja u skladu s člankom 201. stavkom 1. UFEU-a, prema kojem „Unija uzima u obzir ciljeve razvojne suradnje u politikama koje provodi, a koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju”;
- J. budući da u određenim slučajevima ne postoji dovoljno podataka o stanju resursa i ukupnom izlovu lokalnih flota i flota trećih zemalja u odnosu na riblje stokove koje EU lovi u vodama trećih zemalja ili koji su namijenjeni za tržište EU-a, zbog čega je teško procijeniti višak stokova u mnogim mješovitim sporazumima u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora; budući da bi bilo poželjno povećati količinu i transparentnost takvih podataka;
- K. budući da EU treba učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi zajamčio da sporazumi o održivom ribarstvu sklopljeni s trećim zemljama donesu zajedničke koristi EU-u i trećim zemljama o kojima je riječ, među ostalim i njihovu lokalnom stanovništvu i sektoru ribarstva;

Utorak, 12. travnja 2016.

- L. budući da problem piratstva također negativno utječe na regije u kojima su ribolovne aktivnosti regulirane u okviru bilateralnih i multilateralnih sporazuma o ribarstvu;
1. pozdravlja prvo uvrštavanje u temeljnu Uredbu o ZRP-u poglavlja posvećenog vanjskoj dimenziji, uključujući minimalne uvjete za sklapanje bilateralnih sporazuma, dužnost poticanja suradnje među regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom te dosljednost mjera koje poduzimaju, izričito upućivanje na zajedničke norme u vodama EU-a i izvan njih te izjavu da se mjere moraju temeljiti na najboljim raspoloživim znanstvenim savjetima;
 2. ističe da je važno zajamčiti usklađenost ribarstvene politike, politike okoliša, trgovinske politike te razvojne suradnje;
 3. prima na znanje važnost održavanja i proširenja koherentnosti i kompatibilnosti postojećeg pravnog okvira;
 4. poziva na bolju suradnju između tijela Komisije zaduženih za ribarstvo, a to su DG MARE, DG DEVCO i DG TRADE;
 5. ustraje u tome da promicanje ekološki, socijalno i gospodarski održivog ribarstva utemeljenog na transparentnosti i sudjelovanju nevladinih dionika, a posebno profesionalaca koji žive od ribolova, koje vrše EU i njegovi partneri, predstavlja ključan element za jamčenje budućnosti obalnih zajednica i morskog okoliša, razvoj lokalne industrije, stvaranje radnih mjesta u ribarstvu, preradi i trgovini te doprinos ribarstva sigurnosti opskrbe hranom;
 6. inzistira na važnosti promicanja zaštite ekosustava i održavanja ribljih stokova iznad razine na kojoj se može proizvesti najveći održivi prinos s obzirom na to da su brojniji riblji stokovi važan uvjet za razvoj obalnih ribarskih zajednica u trećim zemljama, u skladu s Dobrovoljnim smjernicama za održivi mali ribolov Organizacije za prehranu i poljoprivredu (FAO);
 7. ističe potrebu da se podrži razvoj lokalnih zajednica čija sredstva za život pretežno ovise o ribolovu i aktivnostima povezanim s ribarstvom; ističe potrebu da se podrže mjere čiji je cilj promicanje prijenosa tehnologija te znanja i vještina, upravljanja kapacitetima, partnerstava s više dionika i drugih ulaganja u korist industrije ribarstva;
 8. podsjeća da ekološke norme koje se moraju primjenjivati i na vanjsko ribarstvo EU-a obuhvaćaju primjenu pristupa upravljanju ribarstvom utemeljenog na ekosustavima, zajedno s pristupom predostrožnosti, kako bi se iskorišteni stokovi obnovili i održali na razinama koje su više od onih na kojima se za sve stokove može ostvariti najviši prinos do 2015. gdje god je to moguće, a najkasnije do 2020.;
 9. naglašava da se svi aspekti vanjske dimenzije ZRP-a moraju temeljiti na pravednom i uzajamno korisnom odnosu između EU-a, njegovih država članica i njihovih partnera u cijelom svijetu, bilo da je riječ o bilateralnim (sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu) ili multilateralnim odnosima (RFMO-ovi), u cilju promicanja održivog razvoja lokalne industrije ribarstva; ističe da se takva jednakost mora odraziti i u trgovinskim sporazumima između EU-a i trećih zemalja u skladu sa zahtjevom za usklađenost politika u interesu razvoja;
 10. poziva Komisiju da u vanjsku dimenziju ZRP-a uključi razmatranje najudaljenijih regija, uključujući bilateralne sporazume s trećim zemljama, kako bi se zajamčila korist za lokalno ribarstvo u najudaljenijim regijama;
 11. uviđa napore koje je Savjetodavno vijeće za flote duge plovidbe uložilo u oblikovanje svog stajališta o vanjskoj dimenziji revidiranog ZRP-a i njegovoj provedbi, zajedno s dionicima iz trećih zemalja;
 12. ustraje u tome da EU u svojim vanjskim aktivnostima povezanim s ribarstvom (ribolov, prerada ribe i njezino stavljanje na tržište) mora promicati svoje najviše ekološke i socijalne norme te provoditi stroge i učinkovite mjere kontrole i nadzora, osiguravajući pritom transparentnost u svim svojim aktivnostima kako bi se zajamčilo pravedno tržišno natjecanje na tržištu EU-a;

Utorak, 12. travnja 2016.

13. prima na znanje ulogu vanjske dimenzije ZRP-a u otvaranju radnih mjesta (u EU-u i drugdje) i opskrbi tržišta u EU-u (i u nekim slučajevima lokalnih tržišta) ribom te prima na znanje da EU njome može trećim zemljama pružiti tehničku, financijsku i znanstvenu pomoć, posebno podrškom za poboljšanja u području znanstvenog istraživanja, sustava kontrole i nadzora te razvoja lučke infrastrukture;
14. pozdravlja znatna poboljšanja koja je EU uveo u području upravljanja vanjskom dimenzijom ZRP-a tijekom prijašnjih godina, u pogledu sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu i njihove provedbe, što je dovelo do toga da su flote EU-a općenito među najnaprednijim flotama za ribolov u udaljenim vodama u pogledu poštovanja visokih socijalnih i ekoloških normi; smatra da EU treba promicati takve ekološke i socijalne norme u međunarodnom kontekstu kroz rad regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i svoje mreže sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu;
15. prima na znanje da kad flota EU-a prestane djelovati u određenom ribolovnom području, njezina se ribolovna prava mogu raspodijeliti među drugim flotama čije su norme za očuvanje, upravljanje i održivost mnogo niže od onih koje EU preporučuje i zagovara;
16. smatra da je pružanje potpore ribarstvenim sektorima u partnerskim zemljama iz sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu ključno za zadovoljavanje njihovih rastućih potreba u pogledu upravljanja ribarstvom, kapaciteta znanstvenih istraživanja, izgradnje i održavanja infrastrukture, osposobljavanja ribarskih inspektora i članova posade te poboljšanja opskrbe ribom i dostupnosti ribe u cilju jamčenja sigurnosti opskrbe hranom stanovništva partnerskih zemalja iz sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu pružanjem podrške radu koji u sektoru ribarstva obavljaju žene;
17. stoga inzistira na uspostavljanju bolje veze između potpore sektoru koja se pruža u okviru sporazuma o ribarstvu i instrumenata dostupnih u okviru razvojne suradnje, osobito Europskog razvojnog fonda, te na punoj transparentnosti financiranja projekata u ribarstvu i korištenja potpore sektoru kako bi se zajamčilo pravilno korištenje fondovima EU-a;
18. ponavlja da je potrebno raspolagati boljim znanstvenim informacijama o stanju resursa i podacima o ulovu i ribolovnom naporu za ribolov izvan voda EU-a, posebno u vodama određenih obalnih zemalja u razvoju, pri čemu se u tu svrhu mogu koristiti sredstva iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog fonda za razvoj;
19. napominje da je prema najnovijem izvješću Revizorskog suda EU-a o sporazumima o partnerstvu u ribarstvu bilo vrlo teško u praksi provesti jedan od glavnih ciljeva tih sporazuma, odnosno ribolov isključivo viška stokova, „zbog nedostatka pouzdanih informacija o ribljim stokovima i o ribolovnom naporu domaćih ribolovnih flota ili flota drugih država kojima su partnerske zemlje omogućile pristup ribolovnim resursima”; u tom pogledu ističe važnost pouzdanih znanstvenih podataka i neovisnog *ex post* ocjenjivanja učinkovitosti sporazuma o partnerstvu u ribarstvu;
20. ustraje u tome da bi EU svojim sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu i radom u regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom trebao promicati usklađivanje uvjeta pristupa svih stranih flota afričkim vodama u pogledu lova na tunu te malih pelagičnih i pridnenih vrsta kako bi se uspostavili povoljni uvjeti za ribare koji love na održiv i odgovoran način;
21. poziva na uspostavu više neovisnih promatračkih programa kojima se doprinosi praćenju ribarstva i prikupljanju znanstvenih podataka;
22. uvjeren je da se održivo i pravedno iskorištavanje vrlo migratornih, pograničnih i zajedničkih ribljih stokova može razviti samo regionalnim upravljanjem u ribarstvu, između ostalog promatračkim programima te sustavima inspekcije (u lukama i na moru) i kontrole na regionalnoj razini, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora i Sporazumom UN-a o ribljim stokovima;

Utorak, 12. travnja 2016.

23. napominje da zakonski okvir za regionalno upravljanje vrlo migratornim vrstama te mnogim drugim stokovima postoji u okviru RFMO-ova za ribolov tune i ostalih vrsta, iako su neke vrste ribolova izvan mreže RFMO-ova te potiče Komisiju da u najkraćem mogućem roku osigura da se svim relevantnim vrstama ribolova upravlja na razini RFMO-ova;
24. poziva Komisiju da više sredstava namijeni regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom s obzirom na to da one imaju ključnu ulogu u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova;
25. zabrinut je zbog toga što za neke druge vrste ribolova, a posebno za zajedničke stokove koji se ne nalaze u otvorenom moru, još ne postoji učinkovit forum za regionalnu suradnju i upravljanje; to smatra ozbiljnim problemom, posebno za stokove malih pelagičnih vrsta u zapadnoj Africi, s obzirom na njihovu stratešku važnost za sigurnost opskrbe hranom, kako je navedeno u nedavnom savjetodavnom mišljenju Međunarodnog suda za pravo mora ⁽¹⁾;
26. potiče EU da koristi svoj utjecaj kako bi zajamčio da se svim vrstama ribolova s regionalnom dimenzijom upravlja na razini RFMO-ova; posebno potiče EU da usmjeri napore kako bi Odbor za ribarstvo za srednjoistočni Atlantik (CECAF) u punom smislu postao regionalna organizacija za upravljanje ribarstvom s ovlastima za donošenje odluka, a ne regionalno savjetodavno tijelo FAO-a u području ribarstva;
27. uvjeren je da, sve dok flote EU-a imaju pristup drugim vrstama ribolova (npr. pridnenom ribolovu), EU treba promicati mjere koje vrijede za sve kako bi se zajamčila usklađenost između industrijskih i malih obalnih ribolovnih flota, što bi moglo zahtijevati uvođenje sustava podjele po zonama kojim će se omogućiti zaštita lokalnog malog obalnog ribolova;
28. poziva na izradu većeg broja studija o dubokomorskim vrstama i staništima te na njihovu poboljšanu zaštitu, osobito onih posebno osjetljivih ili ključnih za dugoročnu održivost ekosustava;
29. potiče Komisiju na promicanje uravnotežene raspodjele dodjele pristupa u okviru RFMO-ova, uzimajući u obzir ekološki i socijalni učinak, potrebe za sigurnost opskrbe hranom te nastojanja zemalja u razvoju za izgradnjom vlastitih sektora ribarstva; napominje da se u svaku preraspodjelu moraju uključiti sve flote, i one na otvorenom moru i nacionalne flote, te da se takve preraspodjele moraju temeljiti na svim prikladnim kriterijima za raspodjelu koje određuje relevantna regionalna organizacija za upravljanje ribarstvom;
30. pozdravlja zahtjev u temeljnoj Uredbi da se na sve strane flote koje djeluju u zemlji s kojom je EU sklopio sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu moraju primjenjivati slični uvjeti pristupa kojima se promiče održivo ribarstvo, što je važna mjera kojom se osigurava da i druge flote na otvorenom moru ispunjavaju jednake norme kao i EU, umjesto da ih ugrožavaju; potiče Komisiju da se strogo drži tog zahtjeva;
31. poziva EU da se koristi svojom mrežom sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu i pregovorima u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom kako bi se zajamčilo da naše partnerske zemlje ograniče pristup flota na otvorenom moru višku stokova, u skladu s odredbama Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora i ZRP-a, te da se povlaštenu pristup omogućiti flotama koje se koriste najodrživijim praksama u ekološkom i socijalnom pogledu za dotične regije i stokove;
32. izražava zabrinutost zbog mogućeg prekida ribolovnih aktivnosti između dva protokola u slučaju produžetka pregovora o novom protokolu; poziva Komisiju da zajamči pravnu i ekonomsku sigurnost subjekata osiguravanjem kontinuiteta ribolovnih aktivnosti između dva protokola;

⁽¹⁾ Savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda za pravo mora od 2. travnja 2015. kao odgovor na zahtjev koji je podnijela Komisija za ribarstvo na podregionalnoj razini: https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no.21/advisory_opinion/C21_AdvOp_02.04.pdf

Utorak, 12. travnja 2016.

33. uviđa važnost uspostave šireg okvira sa zemljama u razvoju kojim se neće obuhvatiti samo ribarstvo, već i područja koja prethode i slijede u lancu opskrbe;
34. potiče EU da izbjegava pregovaranje o sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu sa zemljama u kojima se tolerira korupcija;
35. uviđa važnost uspostave šireg okvira sa zemljama u razvoju kojim će se ribarstvo obuhvatiti zajedno s drugim temama povezanim s razvojem;
36. smatra važnim priznavanje ribolovnih dozvola diplomatskim kanalima;
37. prima na znanje važnost ribarstva za zemlje u razvoju, posebno malog obalnog ribolova, zbog njegova doprinosa sigurnosti opskrbe hranom, lokalnom gospodarstvu te zapošljavanju i muškaraca i žena, ne dovodeći u pitanje ulogu onih industrijskih ribolovnih aktivnosti koje se odvijaju u odgovornom i transparentnom okviru u pogledu jamčenja društveno-gospodarskog razvoja priobalnih područja i opskrbe ribljim proizvodima;
38. naglašava da je potrebno da EU poštuje svoju obvezu promicanja ekološki i socijalno održivog ribarstva u zemljama u razvoju s pomoću svih politika EU-a kojima se utječe na ribarstvo u zemljama u razvoju, tj. politika koje se odnose na pomoć, trgovinu i ribarstvo;
39. ističe važnost uključivanja žena u cijeli lanac vrijednosti, od financiranja do prerade ribljih proizvoda i/ili njihova stavljanja na tržište; smatra da bi se promicanjem pristupa žena tim aktivnostima ojačalo njihovo ekonomsko i socijalno osnaživanje, što bi imalo važnu ulogu u smanjenju razlika među spolovima; ustraje u tome da se u odnosima EU-a sa zemljama u razvoju više pozornosti treba posvetiti prioritetima u području ravnopravnosti;
40. ističe nužnost poticanja, uz pomoć potpore sektoru, lokalnog razvoja jačanjem samostalnosti ribarstva partnerskih zemalja, posebno jačanjem održive akvakulture, razvojem i očuvanjem malog obalnog ribolova, boljim znanstvenim saznanjima o stanju ribljih stokova i jačanjem privatnih inicijativa lokalnih aktera; traži od EU-a da s pomoću sporazuma o partnerstvu o održivom ribarstvu potiče dobro upravljanje, posebno dobro upravljanje javnim prihodima iz ribarskog sektora i financijskim doprinosima;
41. smatra da bi EU trebao poticati treće zemlje, počevši od onih s kojima pregovara o sklapanju sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu, da uspostave regulatorni okvir za zajedničke pothvate EU-a i druge interese u sektorima ribolova, prerade ribe i njezina stavljanja na tržište; smatra da je takav okvir najbolji način za jamčenje uspostave zajedničkih pothvata i njihove sukladnosti s normama visoke održivosti i transparentnosti, u skladu s reformiranom zajedničkom ribarstvenom politikom, čime se pruža bolja pravna stabilnost za interese EU-a u pružanju podrške razvoju održivog ribarstva u trećim zemljama;
42. ustraje u tome da transparentnost, odgovornost i sudjelovanje dionika treba smatrati ključnim elementima odnosa EU-a s trećim zemljama u području ribarstva;
43. naglašava da europska ulaganja u ribarstvo trećih zemalja pod krinkom zajedničkih pothvata moraju biti obuhvaćena zajedničkom ribarstvenom politikom; ističe da bi sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu EU trebao promicati dijalog s partnerskim zemljama radi uspostavljanja regulatornog okvira kojim će se jamčiti da zajednički pothvati u sektorima ribolova, prerade ribe i njezina stavljanja na tržište, sklopljeni s partnerima iz EU-a ili drugih zemalja, djeluju na transparentan način, ne konkuriraju lokalnom obrtničkom sektoru i doprinose ostvarenju razvojnih ciljeva dotične države;
44. uzima u obzir izvješće Revizorskog suda u kojem se naglašava da nedovoljna iskorištenost kvota za tonažu usvojenih u određenim novijim protokolima dovodi do visokih troškova; stoga poziva Komisiju da izbjegava, koliko god je to moguće, nepotrebne troškove za proračun EU-a u tom području;

Utorak, 12. travnja 2016.

45. smatra da bi Parlament trebao imati aktivniju ulogu od aktualnog postupka davanja suglasnosti te inzistira na tome da bude odmah i u potpunosti obaviješten u svim fazama postupaka povezanih s potpisivanjem sporazuma o partnerstvu u ribarstvu ili produženjima tih sporazuma kako bi se povećala transparentnost i demokratska odgovornost protokola;

46. prima na znanje važnost vanjske dimenzije ZRP-a u otvaranju radnih mjesta u EU-u i našim partnerskim zemljama, među ostalim zapošljavanjem lokalne posade u kontekstu sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu; potiče plovila EU-a na iskrcaj ulova u partnerskim zemljama radi prvog stupnja prerade kada god je to moguće; poziva da se u europske propise u području ribarstva (posebno u pogledu Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 188) i u sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu uvrste instrumenti za zaštitu radnika i pristojnih radnih uvjeta kako bi se zajamčili jednaki radni uvjeti i plaća, zaštita prava radnika te jednaka razina osposobljavanja za građane EU-a i građane trećih zemalja;

47. toplo pozdravlja odredbe o transparentnosti iz najnovijeg protokola sklopljenog s Mauritanijom prema kojem se Mauritanija obvezuje da će objaviti sve sporazume sklopljene sa zemljama ili privatnim subjektima kojima se stranim plovilima dopušta ulaz u isključivu gospodarsku zonu Mauritanije te potiče da se takve odredbe o transparentnosti uvrste u sve sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu;

48. također toplo pozdravlja činjenicu da se u protokolu sklopljenom s Mauritanijom floti EU-a daje prednost pristupa višku ulova te zemlje te potiče Komisiju da slijedi taj primjer u pregovorima o protokolima s ostalim trećim zemljama, vodeći računa o visokim zahtjevima u pogledu održivosti koje flota EU-a mora ispuniti;

49. snažno ohrabruje Komisiju u nastojanjima da se slične odredbe o transparentnosti uvrste u druge buduće protokole, što bi dovelo do znatno veće transparentnosti u pogledu ukupnog ribolovnog napora i uvjeta pristupa; poziva na javnu dostupnost informacija o ukupnim ulovima plovila iz svih flota kojima je dopušten ribolov u vodama Mauritanije i s time povezanim uvjetima pristupa;

50. zahtijeva od Komisije da u okviru onih međunarodnih tijela u kojima sudjeluje potiče ostale treće zemlje da objave i uvjete drugih sporazuma koje potpisuju s drugim zemljama ili privatnim subjektima, uključujući identitet plovila kojima je dopušten ribolov te njihove aktivnosti i ulove; u tom smislu potiče treće zemlje da poštuju rezolucije RFMO-ova u kojima se promiče transparentnost sporazuma o ribarstvu;

51. potiče ostale treće zemlje da razmotre preporuke, rezolucije i odluke RFMO-ova kojima se promiče transparentnost sporazuma o ribarstvu unutar svojih isključivih gospodarskih zona;

52. smatra da bi Komisija trebala čim prije poboljšati transparentnost uspostavljanjem baze podataka koja bi bila javno dostupna i obuhvaćala sve privatne sporazume sklopljene između ili u ime brodovlasnika iz EU-a i lokalnih i regionalnih tijela ili vlasti ili trećih zemalja koji se odnose na pristup ribolovnim resursima treće zemlje, uključujući uvjete pristupa, dopušten kapacitet flote, identitet plovila i ribolovne aktivnosti koji iz toga proizlaze, osim dijelova koji sadrže poslovno osjetljive podatke;

53. napominje da brodovlasnici potpisuju privatne sporazume s vladama trećih zemalja koje nisu obuhvaćene zajedničkom ribarstvenom politikom; zabrinut je zbog toga što se Komisija sustavno ne obavještava o takvim sporazumima; izražava zabrinutost da bi to pod određenim okolnostima moglo dovesti do nepoštenog tržišnog natjecanja s lokalnim ribarskim zajednicama zemalja u razvoju te s brodovlasnicima iz EU-a koji djeluju u okviru bilateralnih sporazuma;

54. smatra da bi se plovilima koja provode ribolovne aktivnosti u okviru odredbi sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu, a koja ne ispunjavaju svoje obveze, poput onih u pogledu pružanja podataka koje moraju prosljediti državi članici u skladu s odobrenjem za ribolov, trebale izreći kazne u skladu s Uredbom o kontroli ribarstva i Uredbom o ribolovu NNN, uključujući odbijanje izdavanja odobrenja za ribolov kada je to prikladno;

Utorak, 12. travnja 2016.

55. smatra žalosnim što su se u prijašnjim procjenama veličine vanjske flote koristile različite definicije vrsta plovila koje je potrebno uključiti, zbog čega postojeće procjene nisu usporedive, što onemogućuje provedbu analize veličine flote i razvoja tijekom vremena, čime se znatno ograničava transparentnost; potiče Komisiju da izradi definiciju vanjske flote kojom su obuhvaćena sva plovila koja plove izvan voda EU-a, istovremeno uzimajući u obzir relevantne posebnosti sjevernih sporazuma, kako bi se omogućila usporedba sa starim podacima;

56. napominje da se ribari iz EU-a suočavaju s velikim problemom različitih pravila za flote iz EU-a i flote iz trećih zemalja koje djeluju u istim ribolovnim zonama, unatoč ulozi Opće komisije za ribarstvo na Sredozemlju; smatra da je potrebno da EU pojača svoje napore u Sredozemlju uspostavljanjem bliže suradnje s lokalnim tijelima, regionalnim organizacijama, znanstvenim institucijama, promatračnicama i ribarskim klasterima po državama; smatra da EU ima ulogu u rješavanju sukoba među plovilima u Sredozemlju te poziva Komisiju da razmotri pružanje podrške i pomoći ribarima koji se često sukobljavaju s plovilima trećih zemalja i da uspostavi bližu suradnju sa zemljama na južnim obalama Sredozemlja;

57. pozdravlja nedavnu objavu naziva plovila koja plove pod zastavom EU-a i kojima je odobren ribolov izvan voda EU-a te ustraje u tome da Komisija nastavi redovito objavljivati takve informacije, zajedno s podacima o njihovim aktivnostima i ulovima;

58. napominje da je transparentnost preduvjet za savjetovanje i informirano sudjelovanje dionika u području ribarstva, posebno profesionalaca koji žive od ribolova; smatra da je takvo savjetovanje i sudjelovanje potrebno promicati u sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu, uključujući pregovore o sporazumima i protokolima te njihovu provedbu, dodjelu i iskorištavanje potpore sektoru, rad koji se obavlja u RFMO-ovima te primjenu projekata razvojne suradnje;

59. prima na znanje da temeljna Uredba uključuje odredbu kojom se od plovila koja su ispisana iz registra ribolovne flote EU-a i koja se ponovno u njega upišu traži da pruže informacije o svojim aktivnostima prije novog upisa; smatra da se ta odredba treba postrožiti tako da se sve informacije o promjenama zastave plovila kroz vrijeme moraju dostaviti Komisiji i uključiti u bazu podataka registra ribolovne flote Zajednice prije ponovnog upisa plovila u registar;

60. prima na znanje sve napore koje je EU poduzeo u pogledu borbe protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, koji predstavlja opasnost za riblje stokove i nepoštenu konkurenciju za ribare koji zakonito djeluju; priznaje doprinos Uredbe o ribolovu NNN promicanju održivog ribarstva u svijetu; smatra da EU, zahvaljujući svojem ključnom položaju kao vodeće svjetsko tržište ribe, ima kapacitet za jamčenje podrške drugih država, uključujući one s kojima ima sklopljene sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu, i međunarodnih aktera kako bi se zajamčio zajednički pristup i učinkoviti globalni sustav za borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova;

61. potiče razvoj jedinstvenog međunarodnog sustava za registraciju svih plovila koja plove u međunarodnim vodama;

62. ustraje u strogoj, objektivnoj, transparentnoj, nediskriminirajućoj i usklađenoj primjeni Uredbe o ribolovu NNN kako bi se promicali jednaki uvjeti za sve flote i države te potiče Komisiju i države članice da postupе u skladu s time; nadalje, smatra da Uredba ne smije biti podložna kratkoročnim potrebama trgovinske politike EU-a ako se želi zajamčiti njezin uspjeh te se u cilju ribolovnih interesa EU-a ne smije rabiti kao alat za nepošteno poboljšanje tržišnog natjecanja;

63. traži od Komisije da razmotri uključivanje odredbi o radnim uvjetima u Uredbu o ribolovu NNN;

64. ističe da se u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu treba zajamčiti potpuna sljedivost proizvoda morskog ribarstva;

Utorak, 12. travnja 2016.

65. smatra da se bilateralnim i multilateralnim trgovinskim sporazumima o kojima je EU pregovarao trebaju promicati ekološki održivi i socijalno pravedni uvjeti proizvodnje ribljih proizvoda u dotičnim trećim zemljama, i to odgovarajućom primjenom kvantitativnih i kvalitativnih ograničenja pristupa tržištu EU-a, kako se ne bi ugrozio napredak koji se tom Uredbom postiže u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; također smatra da je potrebno zahtijevati poštovanje tih uvjeta za svaki riblji proizvod ili riblju prerađevinu koji se nude na europskom tržištu te da je potrebno spriječiti da se na europskom tržištu nađu riblji proizvodi ili riblje prerađevine za koje nije zajamčeno da zadovoljavaju navedene uvjete ili zahtjeve za zaštitu potrošača;
66. smatra da potrošačima trebaju biti jasni gospodarski, socijalni i ekološki uvjeti koji prevladavaju pri izlovu i preradi ribe;
67. predlaže da se u odredbe bilateralnih i multilateralnih trgovinskih sporazuma uvrsti izričito upućivanje na Uredbu o ribolovu NNN, uključujući na norme koje su u njoj sadržane; savjetuje Komisiji da predloži privremenu obustavu trgovinskih odnosa s trećim zemljama koje su identificirane u članku 31. Uredbe o ribolovu NNN;
68. potiče Komisiju da u Uredbu o ribolovu NNN uvrsti sustav sličan sustavu TRACES u cilju potvrde unakrsne provjere podataka o potvrdama o ulovu i plovilima ili utvrđivanja najnižeg postotka za provjeru uvoza prerađenih proizvoda;
69. smatra da je važno izdati detaljne smjernice i nadzirati napore zemalja koje su već dobile žute ili crvene kartone;
70. pozdravlja uključivanje ribarskih plovila u skupinu „ranjivih” u kontekstu djelovanja operacije Atalanta te zahtijeva da se floti EU-a nastavi pružati potpora i zaštita;
71. smatra da cilj pregovora UN-a o novom sustavu međunarodnog upravljanja oceanima u područjima izvan nacionalne jurisdikcije mora biti uspostava sustava kojim se omogućuje proučavanje resursa međunarodnih voda oceana te njihovo ravnopravno, održivo i oprezno korištenje, među ostalim kontinuiranim radom na utvrđivanju ekološki ili biološki značajnih morskih područja kako bi se uvela usklađena mreža zaštićenih morskih područja;
72. podsjeća na dužnost Komisije, kao čuvarice Ugovora, da zajamči da države članice poštuju svoje obveze temeljitog razmatranja vanjskih aktivnosti njihovih građana i plovila te poziva EU da u obzir uzme nedavno objavljeno savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda za pravo mora prema kojem je EU država zastave u kontekstu bilateralnih sporazuma;
73. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0119

Produljenje odobrenja aktivne tvari glifosata

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o nacrtu provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 (D044281/01 – 2016/2624(RSP))

(2018/C 058/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 (D044281/01,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,
 - uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 7. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir zaključke Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) o stručnoj analizi procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
 - uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. Poslovnika,
- A. budući da se od svih herbicida trenutno u svijetu najviše proizvodi sistemični herbicid glifosat; budući da je u posljednjih 40 godina njegova uporaba u svijetu drastično porasla, povećavši se za 260 puta (s 3 200 tona 1974. godine na 825 000 tona 2014.) ⁽⁵⁾;
- B. budući da je glifosat neselektivan herbicid koji uništava sve bilje; budući da djeluje na način da utječe na takozvani šikimatni put, put koji je također prisutan u algama, bakterijama i gljivama; budući da se pokazalo da izlaganje bakterija *Escherichia coli* i *Salmonella enterica* serovar Typhimurium subletalnim dozama komercijalnih formulacija glifosata izaziva izmijenjenu reakciju na antibiotike;

⁽¹⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ SL L 031, 1.2.2002., str. 1.

⁽⁴⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽⁵⁾ <http://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0070-0>

Srijeda, 13. travnja 2016.

- C. budući da 76 % uporabe glifosata otpada na poljoprivredu; budući da je također raširena njegova uporaba u šumarstvu te primjena u gradovima i vrtlarstvu;
- D. budući da su glifosat i/ili njegovi ostaci pronađeni u vodi, tlu, hrani i piću te nejestivim proizvodima, kao i u ljudskom tijelu (npr. u urinu i majčinu mlijeku);
- E. budući da je stanovništvo izloženo prvenstveno ako živi u blizini prskanih područja, preko uporabe u kućanstvu i preko hrane; budući da je izloženost glifosatu u porastu zbog povećanja ukupne količine glifosata koji se koristi; budući da se učinak glifosata i njegovih najčešćih koformulanata na ljudsko zdravlje mora redovito kontrolirati;
- F. budući da se u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 aktivne tvari mogu odobriti samo ako nisu ili se ne moraju klasificirati kao karcinogeni kategorije 1A ili 1B prema odredbama Uredbe (EZ) br. 1272/2008, osim ako je izlaganje ljudi toj aktivnoj tvari zanemarivo ili ako postoji ozbiljna opasnost za zdravlje biljaka koja se ne može suzbiti drugim raspoloživim sredstvima;
- G. budući da je u ožujku 2015. Međunarodna agencija za istraživanje raka (IARC) glifosat klasificirala kao tvar koja „vjerojatno uzrokuje rak kod ljudi” (skupina 2A) na temelju „ograničenih dokaza” raka kod ljudi (slučajevi izloženosti u stvarnim uvjetima koji su se doista dogodili), „dostatnih dokaza” raka kod eksperimentalnih životinja (u okviru istraživanja „čistog” glifosata) te „snažnih dokaza” u vidu mehanističkih informacija povezanih s karcinogeničnosti (za genotoksičnost i oksidacijski stres) i za „čisti” glifosat i za formulacije glifosata;
- H. budući da su kriteriji koje je IARC koristio za skupinu 2A usporedivi s kriterijima koji su korišteni za kategoriju 1B u Uredbi (EZ) br. 1272/2008;
- I. budući da je unatoč tome u studenom 2015. Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) dovršila stručni pregled glifosata i zaključila da „nije vjerojatno da glifosat predstavlja opasnost za ljude zbog karcinogenih učinaka i da dokazi ne podupiru klasifikaciju u pogledu njegova karcinogenog potencijala u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008”;
- J. budući da se u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) .../... od XXX o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 (dalje u tekstu „nacrt provedbene uredbe”) na temelju znanstvene procjene koju su proveli BfR i EFSA predlaže da se glifosat odobri do 30. lipnja 2031., tj. na najduže moguće razdoblje, za svaku vrstu uporabe, uz ograničenje za jedan od koformulanata i sastavljanje popisa koformulanata koje države članice ne prihvaćaju kao sastavni dio sredstava za zaštitu bilja, bez ikakvih pravno obvezujućih uvjeta uporabe i podložno samo potvrđnim informacijama o svojstvima endokrina disruptora;
- K. budući da je navedena svrha Uredbe (EZ) br. 1107/2009 „osigurati visoku razinu zaštite kako zdravlja ljudi i životinja tako i okoliša te poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta usklađivanjem pravila o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja poboljšavajući time poljoprivrednu proizvodnju”;
- L. budući da se u tekstu Uredbe (EZ) br. 1107/2009 navodi da se njezine odredbe „zasnivaju na načelu predostrožnosti s ciljem osiguranja da aktivne tvari ili sredstva koji se stavljaju na tržište nemaju štetno djelovanje na zdravlje ljudi ili životinja ili na okoliš”; budući da se u tekstu također navodi da se „posebno države članice ne smiju sprječavati u primjeni načela predostrožnosti ako postoji znanstvena nesigurnost vezano uz rizike za zdravlje ljudi ili životinja ili za okoliš od sredstava za zaštitu bilja koja se odobravaju na njihovom području”;

Srijeda, 13. travnja 2016.

- M. budući da se na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 svaka odluka o odobrenju/neodobrenju/uvjetnom odobrenju aktivne tvari donosi na temelju Komisijinog izvještaja o procjeni i „drugih faktora koje treba uzeti u obzir u odnosu na sadržaj koji se razmatra te načela predostrožnosti, kada su uvjeti utvrđeni u članku 7. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 relevantni“;
- N. budući da je člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 predviđeno da se „u posebnim [...] okolnostima, gdje na temelju dostupnih informacija postoji mogućnost štetnog djelovanja na zdravlje, ali ustraje znanstvena nesigurnost, mogu poduzeti privremene mjere upravljanja rizikom nužne za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja koju je Zajednica odabrala, do pribavljanja daljnjih znanstvenih informacija potrebnih za opsežniju procjenu rizika“;
- O. budući da su uvjeti za primjenu načela predostrožnosti iz Uredbe (EZ) br. 178/2002 očito ispunjeni s obzirom na aktualnu raspravu o karcinogenim svojstvima glifosata;
- P. budući da u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 produljenje odobrenja aktivnih tvari vrijedi za razdoblje od najviše 15 godina; budući da bi u interesu sigurnosti rok odobrenja trebao biti razmjern mogućim rizicima koji su povezani s uporabom takvih tvari te bi prilikom donošenja svake odluke o produljenju u obzir trebalo uzeti iskustvo stečeno stvarnom uporabom sredstava za zaštitu bilja koja sadrže dotične tvari i svaki razvoj događaja u znanosti i tehnologiji;
- Q. budući da se u odluci Europskog ombudsmana u predmetu 12/2013/MDC od 18. veljače 2016. o praksama Europske komisije u vezi s odobrenjem i stavljanjem na tržište sredstava za zaštitu bilja (pesticida) poziva Komisiju da preispita svoj pristup definiciji i provedbi mjera smanjivanja rizika (uvjeti i ograničenja), kako bi se uključilo dodatne zahtjeve kojima će se zajamčiti da Komisija ne izbjegava svoju dužnost osiguranja djelotvorne zaštite ljudskog zdravlja, zdravlja životinja i okoliša omogućavajući državama članicama gotovo potpunu diskreciju u pogledu definicije mjera smanjivanja rizika za potencijalno opasne tvari, s obzirom na to da su standardne formulacije veoma otvorene te je upitno može li se pravno gledano smatrati da iziskuju bilo kakve mjere smanjivanja rizika;
- R. budući da, međutim, u nacrtu provedbene uredbe nema pravno obvezujućih mjera smanjivanja rizika, usprkos visokom dugoročnom riziku koji postoji pri gotovo svim vrstama uporabe glifosata za ne ciljane kopnene kralježnjake, uključujući sisavce i ptice; budući da se uporabom neselektivnog herbicida glifosata ne ubija samo neželjeni korov, već i sve bilje te alge, bakterije i gljive, zbog čega je njegov učinak na bioraznolikost i ekosustav neprihvatljiv; budući da glifosat stoga nije sukladan članku 4. stavku 3. točki (e) podtočki iii. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
- S. budući da su brojne države članice već poduzele mjere predostrožnosti u cilju zaštite javnog zdravlja i okoliša; budući da bi u slučaju odobrenja aktivne tvari trebalo na razini Unije postaviti jasne i pravno obvezujuće uvjete njezine uporabe u cilju postizanja jednake razine zaštite u svim državama članicama;
- T. budući da je na zahtjev Komisije EFSA u svojoj procjeni uzela u obzir izvješće koje je objavila Međunarodna agencija za istraživanje raka (IARC), koja je glifosat kategorizirala kao tvar koja vjerojatno uzrokuje rak kod ljudi; budući da je procjena EFSA-e temeljena na brojnim dokazima, među ostalima na nekoliko studija koje IARC nije razmotrio, te je to prema EFSA-i jedan od razloga zbog kojih je došla do različitih zaključaka;

Srijeda, 13. travnja 2016.

- U. budući da je načelnik Odjela za pesticide Europske agencije za sigurnost hrane, koji je bio odgovoran za procjenu, neke studije koje Međunarodna agencija za istraživanje raka nije razmotrila nazvao „ključnima” ili „od središnje važnosti”; budući da EFSA zasad odbija objaviti te studije jer podnositelji tvrde da bi objavljivanje štetilo njihovim komercijalnim interesima; budući da zbog neobjavljivanja studija nije moguće provesti neovisnu znanstvenu provjeru; budući da Europska agencija za sigurnost hrane nije pružila provjerljiv dokaz da bi objavljivanje tih podataka naštetilo industriji, u skladu s pravnom obvezom iz članka 63. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.;
- V. budući da u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije ⁽¹⁾ institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo objavljivanje ugrozilo zaštitu komercijalnih interesa osim ako za njegovo objavljivanje postoji prevladavajući javni interes; budući da postoji očigledan prevladavajući interes za objavu tih studija s obzirom na aktualnu raspravu između IARC-a i EFSA-e o temi od velikog javnog interesa kao što je rak i na globalnu važnost odluke o ponovnom odobrenju/uvjetnom ponovnom odobrenju ili neodobrenju glifosata;
- W. budući da ne postoji samo ozbiljna zabrinutost o karcinogenosti glifosata već i dvojbe u pogledu mogućih načina djelovanja u vezi s njegovim svojstvima endokrinih disruptora; budući da je otkriveno da su formulacije na osnovi glifosata endokrini disruptori u ljudskim staničnim linijama i da se bez odgovarajućih znanstvenih horizontalnih kriterija ne može isključiti djelovanje na endokrini sustav; budući da će Komisija do kolovoza 2016. iznijeti standarde za definiranje endokrinih disruptora;
- X. budući da je EFSA izrazila „zabrinutost” zbog toga što se „djelovanje na endokrini sustav ne može isključiti” jer se procjena nije mogla završiti u nedostatku podataka; međutim, budući da se u skladu s Prilogom II., točkom 2.2. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 aktivna tvar može odobriti samo kad je podnesena cjelokupna dokumentacija; budući da je to još važnije s obzirom na to da se u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 navodi da se aktivna tvar odobrava samo ako se ne smatra da posjeduje endokrino štetna svojstva koja bi mogla imati štetne učinke na ljude, osim ako je izlaganje ljudi toj aktivnoj tvari zanemarivo ili ako postoji ozbiljna opasnost za zdravlje bilja koja se ne može obuzdati bilo kojim drugim od sredstava na raspolaganju;
- Y. budući da je neprikladno da Komisija s tim znatnim nedostacima postupka slanjem potvrđujućih podataka nakon donošenja odluke o ponovnom odobrenju jer bi se postupak podnošenja potvrđujućih podataka trebao primjenjivati samo u pojedinim iznimnim slučajevima kako je navedeno u točki 2. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 1107/2009 te se ne bi smio odnositi na zahtjeve za podnošenje podataka koji su već postojali prilikom podnošenja zahtjeva;
- Z. budući da su tijekom protekla dva desetljeća prikupljeni dodatni dokazi o štetnim djelovanjima, posebno činjenica da je određen broj putova kralježnjaka moguć cilj djelovanja glifosata, uključujući hepatorenalna oštećenja i utjecaj na ravnotežu nutrijenata kelirajućim djelovanjem glifosata ⁽²⁾;
- AA. budući da je u srpnju 2015. država članica izvjestiteljica izrazila namjeru da Europskoj agenciji za kemikalije, koja je mjerodavno znanstveno tijelo u pogledu usklađenog razvrstavanja kemijskih tvari, podnese dokumentaciju u vezi s usklađenim razvrstavanjem glifosata u okviru Uredbe (EZ) br. 1272/2008; budući da se podnošenje očekivalo krajem ožujka 2016. godine; budući da se očekuje da će postupak donošenja odluke trajati 18 mjeseci;

⁽¹⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

⁽²⁾ <http://ehjournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12940-016-0117-0>

Srijeda, 13. travnja 2016.

- AB. budući da je jedna od značajnijih uporaba glifosata ona u cilju „isušivanja”, tj. ubijanja same biljke prije žetve kako bi se ubrzalo sazrijevanje i olakšala žetva (na engleskom također poznato kao „green burndown”); budući da ta praksa nema samo značajno štetno djelovanje na bioraznolikost, već obično rezultira i puno većim razinama ostataka u proizvodima nakon žetve te stoga dovodi do povećane izloženosti ljudi prilikom prehrane⁽¹⁾; budući da se tom praksom također kontaminira slama iz tretirane kulture koja zbog toga nije prikladna kao stočna hrana; budući da je i za zaštitu ljudskog zdravlja i za okoliš neprihvatljivo upotrebljavati neselektivni herbicid u te svrhe;
- AC. budući da je većina genetski modificiranih kultura otporna na glifosat⁽²⁾; budući da je 56 % globalno uporabljenog glifosata 2012. godine primijenjeno na genetski modificirane kulture koje su otporne na glifosat⁽³⁾;
- AD. budući da je 2015. i 2016. Europski parlament uložio prigovor na četiri različita nacrtu provedbenih akata Komisije o stavljanju na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirane kulture, sastoje se od njih ili su proizvedene od njih⁽⁴⁾,⁽⁵⁾,⁽⁶⁾,⁽⁷⁾; budući da su sve te kulture genetski modificirane kako bi bile otporne na glifosat; budući da su tri od tih kultura genetski modificirane da budu otporne i na jedan drugi herbicid, te stoga kombiniraju višestruke otpornosti;
- AE. budući da je poznato da je raširena uporaba glifosata na kulturama koje su otporne na glifosat tijekom zadnjih 20 godina dovela do otpornog korova jer, kako je otkriveno, opetovana uporaba glifosata bez dovoljne izmjene sredstava za uklanjanje korova ili praksi za uklanjanje korova znatno pospešuje razvoj otpornog korova; budući da kao odgovor na to agrobiotehnoška poduzeća kulturama dodaju daljnje karakteristike tolerancije na herbicide, kao što pokazuju tri od četiri genetski modificirane kulture kojima se Europski parlament suprotstavio, a to bi moglo dovesti do korova s višestrukom otpornošću⁽⁸⁾; budući da takva toksična spirala nije održiva;
- AF. budući da su studije pokazale da se integriranom zaštitom bilja temeljenom na diversifikaciji kultura, obradi tla, datumima sjetve i mehaničkom uklanjanju korova može smanjiti uporaba herbicida, a pritom se održavaju prinosi usjeva i taj je pristup održiviji i prihvatljiviji za okoliš, što ima znatne koristi za bioraznolikost⁽⁹⁾;

⁽¹⁾ <http://ehjournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12940-016-0117-0>

⁽²⁾ <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>

⁽³⁾ <http://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0070-0>

⁽⁴⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2015. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2015/2279 od 4. prosinca 2015. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz NK603 × T25 (MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0456).

⁽⁵⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87705 × MON 89788 (MON-877Ø5-6 × MON-89788-1), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0040).

⁽⁶⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju FG72 (MST-FGØ72-2), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0038).

⁽⁷⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 3. veljače 2016. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 (MON-877Ø8-9 × MON-89788-1), sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0039).

⁽⁸⁾ <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/herbicide_reduction_can_preserve_crop_yields_as_well_as_biodiversity_benefits_of_weeds_445na2_en.pdf

Srijeda, 13. travnja 2016.

AG. budući da je EFSA 2015. utvrdila da je za određene pesticide, uključujući glifosat, broj poznatih utvrđivanja maksimalnih razina ostataka bio znatno niži od broja koji je potreban da se izvedu statistički relevantni zaključci; budući da bi, prema EFSA, zemlje izvjestiteljice trebale proširiti opseg analitičkih metoda koje se primjenjuju za utvrđivanje maksimalnih razina ostataka kako bi se osiguralo da mali broj utvrđenih slučajeva ili nedostatak podataka iz nekih zemalja ⁽¹⁾ ne utječe neobjektivno na stopu otkrivanja i stopu prekoračenja maksimalnih razina ostataka;

AH. budući da je u ožujku 2016. u Stalnom odboru za fitofarmaceutske proizvode odgođeno glasovanje o nacrtu provedbene uredbe o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata;

AI. budući da je američki ured za nadzor rada vlade nedavno poslao preporuku Federalnoj upravi SAD-a za hranu i lijekove da procijeni rizik i objavi informacije o ostacima glifosata u pogledu javnog zdravlja;

1. smatra da se nacrtom provedbene uredbe Komisije ne pruža visoka razina zaštite zdravlja ljudi i životinja te zaštite okoliša, ne primjenjuje se načelo predostrožnosti i prekoračuju se provedbene ovlasti iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009;

2. traži od Komisije da podnese novi nacrt provedbene uredbe u kojem bi se više vodilo računa o održivom načinu uporabe herbicida koji sadrže glifosat; poziva Komisiju da predloži da prije svega države članice ograniče ili zabrane prodaju glifosata za neprofesionalne korisnike te traži da Komisija u suradnji sa stručnjacima iz država članica izradi procjenu uporabe sredstava za zaštitu bilja za neprofesionalne korisnike, da izradi prijedloge, pripremi osposobljavanja i odobrenja za uporabu za profesionalce, da osigura bolju informiranost o uporabi glifosata te da strogo ograniči uporabu sredstava koja sadrže aktivnu tvar glifosat prije žetve;

3. poziva Komisiju da produlji odobrenje glifosata za sedam godina; podsjeća da u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Komisija može povući odobrenje aktivne tvari tijekom razdoblja trajanja odobrenja ako se novim znanstvenim dokazima može potvrditi da više ne ispunjava kriterije za odobrenje; poziva Komisiju i države članice da ubrzaju rad na popisu koformulanata koji nisu prihvaćeni za uporabu u sredstvima za zaštitu bilja; pozdravlja isključivanje polioksietilen-alkilamina iz uporabe u sredstvima za zaštitu bilja koja sadrže glifosat;

4. poziva Komisiju da pogotovo ne odobri nikakvu neprofesionalnu uporabu glifosata;

5. poziva Komisiju da pogotovo ne odobri nikakvu uporabu glifosata u javnim parkovima, javnim vrtovima i na javnim igralištima te u njihovoj blizini;

6. poziva Komisiju da pogotovo ne odobri nikakvu poljoprivrednu uporabu glifosata tamo gdje su integrirani sustavi zaštite bilja dostatni za nužno suzbijanje korova;

7. poziva Komisiju da preispita svoje odobrenje s obzirom na skoro podnošenje dokumentacije Europskoj agenciji za kemikalije (ECHA) o usklađenom razvrstavanju glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008;

8. poziva Komisiju da brzo zajamči neovisnu reviziju ukupne toksičnosti i klasifikacije glifosata na temelju svih dostupnih znanstvenih dokaza, pa i onih povezanih s karcinogenošću glifosata te mogućim svojstvima endokrinog disruptora u skladu s očekivanim znanstvenim horizontalnim kriterijima za endokrine disruptore;

⁽¹⁾ http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/4038.pdf

Srijeda, 13. travnja 2016.

9. poziva Komisiju i Europsku agenciju za sigurnost hrane da s obzirom na prevladavajući interes za objavu odmah objave sve znanstvene dokaze koji su bili osnova za pozitivnu klasifikaciju glifosata i za predlaganje njegovog ponovnog odobrenja; poziva Komisiju da poduzme sve potrebne napore da se olakša potpuna objava znanstvenih dokaza korištenih u kontekstu procesa EU-a za evaluaciju;
 10. poziva Komisiju da svojem Uredu za hranu i veterinarstvo da mandat za ispitivanje i nadziranje ostataka glifosata u hrani i piću proizvedenima u Uniji, ali i u uvezenim proizvodima;
 11. poziva Komisiju i države članice da financiraju istraživanja i inovacije na području alternativnih održivih i isplativih rješenja za sredstva za zaštitu od štetočina kako bi se omogućila visoka razina zaštite zdravlja ljudi i životinja i zaštite okoliša;
 12. smatra da je odgovarajuće daljnje djelovanje Komisije u vezi s ovom rezolucijom važno za povjerenje u institucije Europske unije i među njima;
 13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0120

EU u promjenjivom globalnom okruženju – povezaniji, konfliktniji i kompleksniji svijet**Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o EU-u u globalnom okruženju koje se mijenja – povezaniji, konfliktniji i kompleksniji svijet (2015/2272(INI))**

(2018/C 058/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 3. stavke 1., 2. i 5., članak 21., posebno stavak 1., stavak 2. točku (h) i stavak 3. njegov drugi podstavak, članke 8., 22., 24., 25., 26., 42., članak 42. posebno njegov stavak 7. i članak 46. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 222. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Europsku sigurnosnu strategiju iz 2003. i Izvješće o provedbi europske sigurnosne strategije iz 2008.,
- uzimajući u obzir izvješće potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice „EU u globalnom okruženju koje se mijenja – povezaniji, konfliktniji i kompleksniji svijet”
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Europske komisije i visoke predstavnice „Sveobuhvatni pristup EU-a vanjskim sukobima i krizama” (JOIN(2013)0030),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije „Europski program sigurnosti” (COM(2015)0185),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i visoke predstavnice „Preispitivanje Europske politike susjedstva” (JOIN(2015)0050),
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 21. svibnja 2015. o provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike (na temelju godišnjeg izvješća Vijeća o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici Europskom parlamentu) ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2016. o klauzuli o uzajamnoj obrani (članak 42. stavak 7. UEU-a) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke sa sastanaka Europskog vijeća od 19. i 20. prosinca 2013. (EUCO 217/13) i od 25. i 26. lipnja 2015. (EUCO 22/15), kao i zaključke Vijeća o ZSOP-u od 18. svibnja 2015. (8971/15),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2015/1835 od 12. listopada 2015. o utvrđivanju statuta, sjedišta i načina djelovanja Europske obrambene agencije ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i visoke predstavnice „Strategija kibersigurnosti Europske unije: otvoren, siguran i zaštićen kiberprostor” (JOIN(2013)0001),
- uzimajući u obzir Europsku strategiju sigurnosne zaštite u pomorstvu u obliku u kojem ju je Vijeće Europske unije usvojilo 24. lipnja 2014.,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0213.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0019.

⁽³⁾ SL L 266, 13.10.2015., str. 55.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- uzimajući u obzir Strateški koncept NATO-a iz 2010. i Izjavu sa sastanka na vrhu NATO-a održanog 2014. u Walesu,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2015. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. godinu i politici Europske unije u tom području ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Strateški okvir i Plan djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije koje je Vijeće za vanjske poslove usvojilo 25. lipnja 2012.,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. prosinca 2015. o izvozu oružja: provedba Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Program za održivi razvoj do 2030., koji je u rujnu 2015. donijela Opća skupština UN-a, i Pariški sporazum o klimatskim promjenama,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za međunarodnu trgovinu,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za razvoj (A8-0069/2016),
- A. budući da su mnogi sadašnji i budući izazovi i prijetnje za EU složeni i međusobno povezani, potječu od državnih i nedržavnih aktera te podjednako unutar i izvan zajedničkih granica; budući da je potrebno povezati lokalne, regionalne i globalne kontekste; budući da je potrebna snažna politička volja i vodstvo za odlučno zajedničko djelovanje EU-a i država članica kako bi se proaktivno, zajednički i djelotvorno odgovorilo na te izazove, zaštitile vrijednosti i društveni model EU-a te kako bi se EU pretvorio u djelotvornog dionika s razrađenijom strategijom i kako bi doprinio sigurnosti na međunarodnoj sceni; budući da se globalnom strategijom EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku mora utrti put takvom razvoju događaja utvrđivanjem političke razine ambicija EU-a kao međunarodnog dionika;
- B. budući da Europska unija treba hitno poduzeti sve potrebne mjere protiv strateškog uništavanja okoliša i njegovih dugoročnih posljedica; budući da istovremena pojava kriza koje imaju sve neposrednije posljedice čak i na teritorij EU-a znači da nijedna država članica ne može na njih odgovoriti sama i da Europljani moraju kolektivno izvršavati svoje dužnosti kako bi zajamčili svoju sigurnost;
- C. budući da su prijetnje prepoznate u europskoj sigurnosnoj strategiji iz 2003. uglavnom i dalje prisutne: terorizam, oružje za masovno uništenje, regionalni sukobi, nefunkcioniranje država i organizirani kriminal; budući da je EU danas suočen s brojnim dodatnim ozbiljnim i nepredviđenim izazovima, kao što su pokušaji nasilnog prekrajanja granica kršenjem međunarodnoga prava i pružanja otpora globalnom redu utemeljenom na propisima, klimatske promjene, spor gospodarski rast, veliki migracijski tokovi i priljev izbjeglica te najveća izbjeglička kriza od II. svjetskog rata, zajedno s tehnološkim razvojem u svemiru i kibernetici, financijskim kriminalitetom, širenjem nuklearnog oružja i utrkom za naoružavanje, hibridnim i asimetričnim ratovanjem i prijetnjama;
- D. budući da se sigurnosna struktura Europe temelji na Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OESS); budući da je EU jedan od glavnih aktera u OESS-u;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0470.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0472.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- E. budući da EU u svjetlu pogoršanja stanja regionalne sigurnosti mora dati prednost stabilizaciji svojega neposrednoga susjedstva, ali bez odustajanja od svojih globalnih obveza; budući da se sigurnosne krize na kućnom pragu EU-a jačaju i oblikuju globalnim trendovima i obratno, djelotvorno upravljanje regionalnom sigurnošću preduvjet je sposobnosti EU-a za globalno djelovanje;
- F. budući da je 26. lipnja 2015. Europsko vijeće visokoj predstavnici dodijelilo zadaću da u tijesnoj suradnji s državama članicama nastavi proces strateškog promišljanja radi pripreme globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku, koju treba podnijeti Europskom vijeću do lipnja 2016.;
- G. budući da brza i učinkovita reakcija EU-a na prijetnje iziskuje snažnu solidarnost među državama članicama, prevladavanje međuinstitucijskih prepreka i pomanjkanja suradnje u institucijama kao i u inozemnim predstavništvima Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) i državama članicama te dodjeljivanje dostatnih i fleksibilno primjenjivih proračunskih sredstava za potporu ostvarivanju interesa EU-a; budući da je za djelotvornu europsku strategiju najprije potrebna snažna politička volja i osjećaj zajedničke svrhe među državama članicama kako bi se mogli izraditi i rabiti istinski europski instrumenti;
- H. budući da se prijetnje raznih vrsta koje su usmjerene na pojedinačne države članice moraju smatrati prijetnjama cijeloj Uniji, što iziskuje snažno zajedništvo i solidarnost među državama članicama te dosljednu zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku;
- I. budući da bi sveobuhvatan pristup te dosljedna i usklađena upotreba vanjskih i unutarnjih političkih instrumenata EU-a trebali biti okosnica nove strategije; budući da se ne može smatrati da se izvoz oružja iz EU-a izravno ubraja u sigurnosne interese EU-a te bi u kontekstu razvoja globalne strategije EU-a trebalo uzeti u obzir Zajedničko stajalište 2008/944/ZVSP; budući da je glavni cilj EU-a promicanje njegovih vrijednosti, čime se doprinosi globalnom miru, sigurnosti i održivom razvoju te solidarnosti i uzajamnom poštovanju među narodima; budući da se ti temeljni ciljevi ne smiju zanemarivati kada EU poduzima mjere usmjerene na provedbu svojih unutarnjih i vanjskih politika; budući da čak i kada djeluje u svrhu promicanja vlastitih poslovnih interesa, EU uvijek mora, nastojati jamčiti da je njegovo djelovanje u skladu s ostvarivanjem ciljeva u pogledu očuvanja mira i zaštite ljudskih prava;
- J. budući da EU u tako nestabilnom i neizvjesnom međunarodnom okruženju mora imati stratešku autonomiju koja mu omogućuje jamčenje vlastite sigurnosti i promociju vlastitih interesa i vrijednosti;
- K. budući da sigurnost ljudi mora biti u središtu globalne strategije EU-a te budući da treba potpuno uzeti u obzir rodnu perspektivu sigurnosti i Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1325;
- L. budući da EU od usvajanja Europske strategije za sigurnost iz 2003. ima postavljen cilj stvaranja međunarodnog poretka koji se temelji na učinkovitoj multilateralnosti i pravilima međunarodnog prava;
- M. budući da nova strategija mora biti u skladu s Programom za održivi razvoj do 2030.;
- N. budući da se na predstojeću strategiju trebaju nadovezati godišnja izvješća o provedbi i da ona treba obuhvatiti sljedeće ciljeve koje treba dodatno razraditi u „podstrategijama” kojima se utvrđuju konkretne odredbe za razna područja djelovanja:

Srijeda, 13. travnja 2016.

Obrana Europske unije

1. napominje da je cilj Europske unije promicanje mira, njezinih vrijednosti i blagostanja njezinih građana uz istodobno jamčenje sigurnosti njezinih građana i teritorija; naglašava da se vanjsko djelovanje Unije vodi načelima utvrđenima u članku 21. UEU-a; ističe da EU stoga mora uzastojati oko svoje unutarnje i vanjske otpornosti, sposobnosti da anticipira, preduhitri i riješi predvidljive probleme i prijetnje, spremnosti da smjesta reagira na nepredvidljive krize te oko sposobnosti oporavka od raznih vrsta napada te zajamčiti sigurnost opskrbe energijom i sirovinama, istodobno uzimajući u obzir posljedice klimatskih promjena, koje se moraju hitno početi rješavati, pri čemu će EU preuzeti vodeću ulogu u svjetskom djelovanju u području klime i u promicanju održivoga razvoja;
2. smatra da se, kako bi se suprotstavila globalnom okruženju koje se mijenja, strategija EU-a mora usmjeriti na:
 - a. identifikaciju i utvrđivanje prioriteta prijetnji i izazova;
 - b. određivanje prikladnih odgovora na njih;
 - c. određivanje potrebnih sredstava;
3. naglašava da su granice svake države članice ujedno i granice Unije te da se moraju braniti kao takve;
4. smatra da EU kao globalni akter ima ključnu ulogu u poštovanju načela sadržanih u međunarodnom pravu o ljudskim pravima, posebice načela univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava; stoga vjeruje da se ljudska prava moraju smisleno uklopiti u novu globalnu strategiju kako bi se u potpunosti proveo strateški okvir EU-a, smjernice EU-a za ljudska prava i akcijski plan za ljudska prava i demokraciju; ističe u tom pogledu potrebu za stalnim savjetovanjem s EU-om, državama članicama i civilnim društvom u trećim zemljama kako bi se omogućilo da iskustvo i stručnost stručnjaka i boraca za ljudskih prava pridonese informiranju o vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a i njezinu izoštravanju; poziva EU i države članice da zajamče usvajanje strateškog pristupa u vanjskoj politici EU-a u pogledu ljudskih prava, s naglaskom na konkretne akcije i rezultate i pokazujući dosljednost u uključenosti EU-a u području ljudskih prava u različitim zemljama i regijama, bez obzira na sigurnost, vanjsku politiku, trgovinu, energiju, pomoć ili druga pitanja;
5. smatra da je ključno odrediti stvarne zajedničke vanjskopolitičke interese svih 28 država članica EU-a u svakoj regiji svijeta i u svim relevantnim područjima politika; usto naglašava da bi već i sama vidljivost tih zajedničkih interesa znatno ojačala EU kao dionika u području vanjske politike; poziva potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da za mapiranje tih konkretnih interesa i za doprinošenje definiranju strateških i operativnih ciljeva koji bi mogli izravno dovesti do konkretnih ishoda zaduži ESVD;
6. smatra da je SAD ključni strateški partner EU-a; napominje da EU i države članice u budućnosti moraju biti ujedinjenije i spremnije preuzeti veću odgovornost za svoju zajedničku sigurnost i teritorijalnu obranu uz manje oslanjanje na SAD, posebno u susjedstvu Europe; naglašava da transatlantski savez mora i dalje biti ključan stup globalnog sustava koji se temelji na pravilima; stoga poziva EU i države članice da povećaju svoju obrambenu sposobnost kako bi, u potpunoj sinergiji s NATO-om bili spremni reagirati na razne civilne, vojne i hibridne prijetnje i rizike te da se u potpunosti koriste odredbama Ugovora iz Lisabona o zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP);
7. u skladu s tim potiče EU da poboljša dosljednu i strukturiranu suradnju oko istraživanja u području obrane, tehnološko-industrijskog temelja i kibernetičke obrane uz pomoć udruživanja i dijeljenja te drugih suradničkih projekata radi učinkovitijeg korištenja proračunima za obranu, radi postizanja zajedničkoga cilja od 2 % troškova za obranu uloženi u istraživanja te radi započinjanja istraživačkog i tehnološkog programa u području obrane koji financira EU u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO); smatra da ulogu Europske obrambene agencije (EDA) treba osnažiti te joj

Srijeda, 13. travnja 2016.

dodijeliti više sredstava kako bi njezino djelovanje bilo učinkovitije; također smatra da bi države članice trebale preuzeti veću odgovornost za izgradnju hitno potrebnih europskih kapaciteta i doprinošenje strateškoj autonomiji EU-a, povećati rashode za vojna istraživanja preko EDA-e i ojačati tehnološku i industrijsku bazu europskog obrambenog sektora (EDTIB) i europsko obrambeno tržište (EDM); poziva države članice da se transparentnije i odgovornije koriste proračunskim sredstvima za sigurnost i obranu; također poziva države članice da se pobrinu za dostupnost odgovarajućih kapaciteta za ispunjavanje zadataka iz članka 43. UEU-a, pa i za relevantne misije UN-a za očuvanje mira; nadalje smatra da bi trebalo poboljšati razmjenu europskih obavještajnih podataka te razviti istinsku europsku obavještajnu službu s kapacitetom predviđanja i uspostavljenim prikladnim nadzornim mehanizmima;

8. poziva potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da riješi pitanje manjka jasnoće klauzule o uzajamnoj obrani u članku 42. stavku 7. Ugovora o Europskoj uniji i da definira smjernice i postupke za njegovu provedbu kako bi se državama članicama omogućilo da učinkovito odgovore ako je to traženo;

9. snažno kritizira Komisiju zbog toga što nije na vrijeme ispunila zadatke koje je pred nju 2013. stavilo Europsko vijeće u vezi s najavljenim planom za sveobuhvatan režim sigurnosti opskrbe u cijelom EU-u, s planiranom zelenom knjigom o kontroli obrambenih i osjetljivih sigurnosnih industrijskih sposobnosti te s praćenjem nabave u području obrane i zaštite, kao i prodaje između vlada u obrambenom sektoru;

10. prima na znanje Odluku Vijeća (ZVSP) 2015/1835 od 12. listopada 2015.; poziva čelnicu Europske obrambene agencije i potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da obavijesti Parlament o načinu na koji se ta Odluka Vijeća odražava na ponovljeni poziv Parlamenta da se EDA osnaži financiranjem njezinih troškova za osoblje i operativnih troškova iz proračuna Unije;

11. vjeruje da bi glavni cilj trebao biti prelazak na trajno udružene višenacionalne vojne jedinice, zajedničke obrambene snage i oblikovanje zajedničke obrambene politike, što bi na koncu trebalo dovesti do europske obrambene unije; u tom pogledu zahtijeva uspostavu stalnog vojnog stožera EU-a radi unapređenja vojne sposobnosti upravljanja krizom, omogućivanja kriznog planiranja i interoperabilnosti vojnih snaga i opreme; poziva države članice da kolektivno, bilateralno i u regionalnim skupinama osnaže suradnju u području obrane; podupire donošenje bijele knjige o obrani EU-a na temelju globalne strategije EU-a;

12. smatra da bi trenutačno aktiviranje članka 42., stavka 7. UEU-a trebalo služiti kao katalizator za oslobađanje potencijala iz svih odredbi Ugovora povezanih sa sigurnosti i obranom;

13. naglašava ključnu važnost jačanja suradnje između EU-a i NATO-a, što bi trebalo jamčiti koordinaciju među operacijama, te podržava uspostavu europskih kapaciteta koji jačaju NATO u pogledu teritorijalne obrane te su sposobni provoditi samostalne intervencije izvan granica EU-a; naglašava da bi se ZSOP-om trebao ojačati europski stup NATO-a te bi se njime trebalo jamčiti da europske članice NATO-a stvarno izvršavaju svoje obveze iz članstva u NATO-u; predlaže kombiniranje koncepata borbenih skupina EU-a i NATO-ovih snaga za brzi odgovor; podsjeća da bi se vojni doprinosi trebali temeljiti na načelu solidarnosti među državama članicama EU-a;

14. naglašava da je kontrola izvoza oružja sastavni dio vanjske i sigurnosne politike EU-a i da se mora voditi načelima sadržanima u članku 21. UEU-a, u prvom redu načelima promicanja demokracije i vladavine prava te očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti; podsjeća da je od presudne važnosti pobrinuti se za to da izvoz oružja ne bude proturječan vjerodostojnosti EU-a kao globalnog zagovaratelja ljudskih prava; duboko je uvjeren da bi se djelotvornijom provedbom osam kriterija iz Zajedničkog stajališta ostvario važan doprinos razvoju globalne strategije EU-a;

15. poziva države članice da poštuju zajedničko stajalište o izvozu oružja i da obustave trgovinu oružjem s trećim zemljama koje ne ispunjavaju navedene kriterije;

Srijeda, 13. travnja 2016.

16. podržava daljnji rad na učinkovitom upravljanju globalnim zajedničkim domenama kao što su more, zrak, svemir i kibernetički prostor;

17. napominje da raste uloga koju u našim društvima ima tehnologija te da se politikom EU-a mora odgovoriti na brze promjene u tehnološkom razvoju; u tom smislu naglašava temeljnu ulogu osnaživanja koju u razvoju, demokratizaciji i emancipaciji građana diljem svijeta mogu imati internet i tehnologije te stoga naglašava da je važno da EU radi na promicanju i zaštiti slobodnog i otvorenog interneta te zaštiti digitalnih prava;

18. naglašava da se utjecaj tehnologija također treba odražavati u globalnoj strategiji kao i u inicijativama kibernetičke sigurnosti, a poboljšanje ljudskih prava kao sastavni dio treba se prema potrebi uvrstiti u sve politike i programe EU-a radi unapređenja zaštite ljudskih prava, promicanja demokracije, vladavine prava i dobrog upravljanja te mirnog rješavanja sukoba;

Stabilizacija šireg susjedstva Europe

19. smatra da bi EU, kako bi postao djelotvorniji i vjerodostojniji globalni akter, trebao preuzeti veću odgovornost i usmjeriti se na ispunjavanje vakuuma u sigurnosti u svojoj blizini i širem susjedstvu te na stvaranje uvjeta za stabilnost i napredak na temelju vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, što nužno obuhvaća i rješavanje glavnih uzroka aktualnih ratova i sukoba, migracijskih tokova i izbjegličke krize;

20. uvjeren je da bi se EU trebao više uključiti u diplomaciju kojom se smiruju sukobi, posebice u južnom susjedstvu; smatra da bi se novom strategijom trebali obuhvatiti načini na koje bi EU mogao iskoristiti iskustvo nedavnoga nuklearnog sporazuma s Iranom te promicati daljnju izgradnju povjerenja i druge regionalne sporazume povezane sa sigurnošću u kojima se također može iskoristiti vlastito iskustvo Europe s regionalnim sigurnosnim mjerama kao što su Konferencija za europsku sigurnost i suradnju (KESN) i sporazumima kao što je Helsinški završni akt;

21. mišljenja je da bi EU, radi izgradnje stabilnosti i mira te promicanja sigurnosti ljudi, vladavine prava, poštovanja ljudskih prava i demokratizacije, trebao poštovati svoje obveze kad je riječ o proširenju i integraciji, na temelju politika kojima se zagovara gospodarski rast i uključiva društva, te nastaviti suradnju sa zemljama s kojima je iznimno blisko povezan u okviru nedavno revidirane Europske politike susjedstva; podsjeća da prema članku 49. UEU-a bilo koja europska država može podnijeti zahtjev za članstvo u Europskoj uniji, pod uvjetom da zadovoljava kriterije iz Kopenhagena, koji su utvrđeni i o njima se ne može pregovarati, te načela demokracije i poštovanja temeljnih sloboda, ljudskih prava i prava manjina te da jamči vladavinu prava; smatra da bi EU trebao stalno održavati usklađeno i dosljedno djelovanje u istočnom i južnom susjedstvu;

22. smatra da trenutna izbjeglička kriza zahtijeva holistički europski pristup i hitno usklađeno djelovanje, uz upotrebu i unutarnjih i vanjskih instrumenata; poziva na dugoročnu strategiju i održivo upravljanje politikama azila, migracija i ponovnog prihvata na temelju zajedničkih načela i solidarnosti, vodeći računa o ljudskim pravima i sigurnosti ljudi; poziva na jačanje schengenskoga sustava, europske granične i obalne straže i Frontexa; u tom kontekstu, poziva Komisiju da predloži učinkovita i održiva rješenja; vjeruje da u tom pogledu EU treba promicati praktičniji i sveobuhvatan pristup pružanju pomoći Africi, Bliskom istoku te nestabilnim zemljama i regijama u kojima često dolazi do ratova;

23. vjeruje da je uključiva multilateralna diplomacija pod koordinacijom i vodstvom potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice presudna za rješavanje sukoba i upravljanje krizom, i u susjedstvu i na globalnoj razini; naglašava da treba razvijati strateško usmjeravanje, dosljednost i pozitivnu sinergiju između sve više povezane politike vanjskog djelovanja i unutarnje politike na razini EU-a, unutar država članica te između ESVD-a i Komisije;

Srijeda, 13. travnja 2016.

Oснаživanje multilateralnog globalnog upravljanja

24. smatra da EU treba biti konstruktivan i otporan globalni akter koji je regionalno usredotočen, raspolaže potrebnim civilnim i vojnim sredstvima i teži tome da određuje pravila, što doprinosi učinkovitom multilateralnom globalnom upravljanju te ga učvršćuje u svrhu jačanja demokracije, dobrog upravljanja, vladavine prava i ljudskih prava; ističe da je ZSOP glavni instrument za sprečavanje i rješavanje krize;

25. poziva institucije EU-a i države članice da zauzmu sveobuhvatan, zajednički i cjelovit pristup u svojem vanjskom djelovanju i da uzmu u obzir neraskidivu poveznicu između unutarnje i vanjske sigurnosti; imajući to u vidu, poziva EU da razvije sinergije između sigurnosti, razvoja, trgovine, ljudskih prava, aktivnosti na promicanju demokracije i vanjskog djelovanja EU-a te da uvrsti te politike u okvir svoje globalne strategije; naglašava potrebu da se zajamči da djelovanje EU-a u području trgovine također pomaže u postizanju ciljeva koji se odnose na sprečavanje širenja oružja, promicanje mira i zaštitu ljudskih prava;

26. podsjeća na važnu i rastuću ulogu koju će energetska sigurnost imati u unutarnjem razvoju EU-a i njegovim odnosima s lokalnim, regionalnim i međunarodnim partnerima; poziva na brzu i potpunu provedbu pet stupova energetske unije; smatra da je strateški interes EU-a dati Komisiji pravo da sudjeluje u pregovorima i supotpisuje sve ugovore o opskrbi energijom iz trećih zemalja te njezinoj proizvodnji u tim zemljama;

27. ističe potrebu za političkom voljom u državama članicama kako bi se pokazala veća fleksibilnost kad je riječ o ZSOP-u radi stvaranja istinskog zamaha u tom području; podržava osnivanje Vijeća ministara obrane, uz redovne sastanke Europskog vijeća o obrani; snažno potiče države članice koje to žele da uspostave stalnu strukturiranu suradnju u obrani (PESCO); u tom smislu naglašava potrebu za prevladavanjem strukturnih ograničenja povezanih posebice s procjenom potreba, kapacitetima (civilnim i vojnim) i zajedničkim financiranjem; vjeruje da su uporaba stalne strukturirane suradnje u obrani i pozivanje na članak 44. UEU-a najprikladniji institucionalni kanali za stvarno napredovanje te zajedničke politike;

28. podržava načelo prema kojem se države članice EU-a trebaju obvezati na izdvajanje najmanje 2 % svojeg BDP-a za obranu do 2024. kako bi dostigle potrebne i odgovarajuće civilne i vojne kapacitete za ispunjenje ciljeva ZVSP-a/ZSOP-a, uz istodobno podupiranje ekonomije razmjera preko zajedničkog razvoja i suradnje te smanjenja nejednakosti među državama članicama;

29. naglašava potrebu za poboljšanjem suradnje s globalnim i regionalnim akterima na borbi protiv globalnih prijetnji i izazova kako bi se ostvario globalni poredak zasnovan na pravilima; vjeruje da suradnja na konkretnim sektorskim pitanjima sa zainteresiranim regionalnim akterima omogućava širenje europskih vrijednosti te doprinosi rastu i razvoju; podsjeća da globalne prijetnje često imaju lokalne uzroke i da je, kao rezultat toga, u njihovo rješavanje potrebno uključiti lokalne aktere; napominje da je uspostava bližih odnosa s nedržavnim akterima, lokalnim i regionalnim vlastima te civilnim društvom također presudna kako bi se zajamčio sveobuhvatan pristup globalnim izazovima kao što su klimatske promjene i terorizam, te da valja preispitati način na koji EU gradi i definira partnerstva kako bi se pojačao osjećaj vlastite odgovornosti u partnera i dodatno uklopio pristup koji uključuje više dionika;

30. smatra da se angažiranost s glavnim globalnim i regionalnim akterima, tj. državama, organizacijama i institucijama, mora temeljiti na temeljnim načelima i strateškim interesima Unije, poštovanju međunarodnoga prava te utvrđenim zajedničkim ciljevima i interesima, uzimajući u obzir njihovu stratešku važnost i njihov potencijalni doprinos rješavanju globalnih prijetnji i problema; smatra da strateški projekti povezivanja mogu imati ključnu ulogu u izgradnji jakih i stabilnih odnosa s glavnim partnerima Europe;

31. poziva na pojačanu suradnju s regionalnim silama i u regionalnim okvirima radi postizanja održivih sinergija za mir, sigurnost, sprečavanje sukoba i upravljanje krizama te na čvršću potporu zemljama koje su pod snažnim pritiskom regionalnih kriza, što obuhvaća i angažiranost na izgradnji otpornih i stabilnih institucija te uključiva društva za jačanje trgovinskih i sektorskih sporazuma radi promicanja sigurnosti, stabilnosti i blagostanja te provođenje sveobuhvatnih regionalnih strategija;

Srijeda, 13. travnja 2016.

32. žali zbog činjenice da su autokratski i represivni režimi sve uspješniji s obzirom na njihovu sposobnost da ugrožavaju ljudska prava, razvoj, demokraciju i razvoj aktivnog civilnog društva ili onemogućuju njihovo ostvarivanje; snažno potiče potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da razmotri taj negativni globalni trend u kontekstu globalne strategije;

33. napominje da prosperitet Unije ovisi o njezinoj sposobnosti da bude inovativna i konkurentna te da profitira od brzog ritma globalne ekonomije; smatra da se EU mora dosljedno služiti svim svojim političkim instrumentima kako bi stvorio povoljne vanjske uvjete za održiv rast europske ekonomije; smatra da EU mora biti angažiran i aktivan promicatelj slobodne i poštene trgovine i ulaganja, sigurnih trgovinskih kanala i većeg tržišnog pristupa diljem svijeta te štiti stabilnost globalnog financijskog sustava promicanjem visokih normi uredenosti i upravljanja;

34. napominje da radi postizanja navedenih ciljeva EU mora učvrstiti suradnju s reformiranim UN-om i doći u poziciju da usmjerava i utječe na djelovanje na globalnim forumima o upravljanju domenama u kojima se nalaze strateški interesi i sigurnost te mora produbiti partnerstva s ostalim globalnim i regionalnim akterima, revitalizirati strateška partnerstva i pretvoriti ih u djelotvorne političke instrumente, uključujući partnerstva s nedržavnim akterima; smatra da EU također mora ojačati europsku diplomaciju, povećati operativne kapacitete za sprečavanje sukoba, podupiranje demokracije, upravljanje krizama i uspostavljanje saveza preko posredništva i dijaloga te promicati i osnažiti civilno društvo; potiče dublju suradnju između EU-a i UN-a te EU-a i AU-a na operacijama potpore miru; naglašava da u multilateralne dogovorene rješenja treba što više ugraditi pristupe za rješavanje sukoba uz poštovanje višestrukih dimenzija koje takve intervencije trebaju obuhvaćati na područjima čuvanja i provedbe mira, održivog razvoja, suočavanja s glavnim uzrocima migracija i poštovanja ljudskih prava;

35. podsjeća na ključnu ulogu Unije u razvojnoj pomoći te od država članica traži da poštuju obveze izdvajanja 0,7 % svojeg BDP-a za službenu razvojnu pomoć; traži od EU-a da potiče pragmatičniji pristup pomoći promicanjem uporabe proračunske potpore; poziva države članice da poduzmu sve mjere za ostvarenje ciljeva održivog razvoja;

36. naglašava da razvoj nije moguć bez sigurnosti i da sigurnost nije moguća bez razvoja; ističe da razvojna politika EU-a stoga treba biti ključan dio globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku;

37. pozdravlja cilj nove globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku da bude sveobuhvatna, da se poveća dosljednost unutarnje i vanjske politike i da se poboljša koordinacija među institucijama i s državama članicama; podsjeća na obvezu iz Ugovora da se poštuje načelo usklađenosti politika u interesu razvoja i da se izbjegnu sve proturječnosti između razvojnih i nerazvojnih politika koje utječu na zemlje u razvoju; poziva države članice i Komisiju da stoga uspostave i učvrste sustave koordinacije među pojedinim ministarstvima i unutar cijelog Kolegija povjerenika i da dodatno uključe nacionalne parlamente u plan usklađivanja politika u interesu razvoja te poziva EU da ojača koordinacijski mehanizam za utvrđivanje mogućih posljedica politika na razvojne ciljeve, za integriranje razvojnih aspekata u političke inicijative od početka njihove primjene i za uvođenje sustavnijeg mjerenja učinaka i napretka u pogledu usklađenosti politika u interesu razvoja; u tom pogledu poziva na uspostavu učinkovitog pravnog lijeka za žrtve u slučajevima u kojima domaća jurisdikcija očito nije sposobna da se uhvati ukoštac s politikama koje provode strana tijela;

38. pozdravlja činjenicu da je poveznica između mira i razvoja na odgovarajući način uvrštena u novi Program održivog razvoja do 2030. i što je zbog toga uveden 16. cilj održivog razvoja o miru i pravdi; poziva EU i države članice da, među ostalim, prednost daju aktivnostima povezanim s ispunjavanjem 16. cilja održivog razvoja (ljudska prava, dobro upravljanje, mir i izgradnja demokracije) i da zajamče da ti ciljevi budu među ključnim sektorima nacionalnih indikativnih programa u okviru izrade programa razvojne suradnje;

Srijeda, 13. travnja 2016.

39. poziva na pregled Europskoga konsenzusa o razvoju kao važan doprinos ažuriranoj i dosljednoj globalnoj strategiji EU-a; ističe da bi se tim pregledom trebali uzeti u obzir novi globalni izazovi, početi rješavati pitanje primjene ciljeva održivoga razvoja u EU-u i ponovno naglasiti temeljne vrijednosti kao što su poštovanje ljudskih prava, s posebnim naglaskom na pravima ugroženih skupina kao što su djevojčice, žene i osobe s invaliditetom, demokraciji i vladavini prava, ali i na glavnim načelima razvojne učinkovitosti kao što su sudjelovanje partnerskih zemalja u odlukama o razvojnim strategijama, povećana odgovornost u pogledu nacionalnih sustava država partnera i diferencijacija koja se temelji na potrebama, ali i kriteriji uspješnosti zasnovani na ciljevima održivog razvoja; ustraje u tome da bi Europska unija trebala učiniti sve što je u njezinoj moći radi osnaživanja komplementarnosti među svim dionicima razvoja kako bi se iskoristio puni potencijal europske razvojne politike i time ubrzala provedba Programa održivog razvoja do 2030.;

40. sa zabrinutošću primjećuje povećanje neodrživosti duga i u razvijenim zemljama i u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da unaprijedi načelo zajedničke odgovornosti dužnika i vjerovnika te da u svim svojim područjima politika učinkovito slijedi i promiče načela Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju za odgovorno zaduživanje i pozajmljivanje; u tom pogledu poziva EU i njegove države članice da na konstruktivan način sudjeluju u UN-ovu radu na uspostavi međunarodnog mehanizma za rješavanje državnog duga;

41. izražava žaljenje zbog toga što još uvijek ne postoji regulatorni okvir za korporacije o poštovanju ljudskih prava i obvezama u odnosu na socijalne i ekološke standarde, čime se određenim državama i poduzećima dopušta da ih nekažnjeno zaobilaze; poziva EU i države članice da se aktivno uključe u rad UN-ova Vijeća za ljudska prava i Programa UN-a za zaštitu okoliša na pripremi međunarodnog sporazuma u okviru kojega bi transnacionalne korporacije snosile odgovornost za povrede ljudskih prava i kršenja standarda zaštite okoliša;

42. podupire ideju redefiniranja odnosa EU-a s afričkim, karipskim i pacifičkim zemljama jačanjem politike jednakosti partnera, poštovanjem demokratskog političkog prostora kako bi vlade suverenih zemalja donosile političke odluke u korist svojih građana i podizanjem na višu razinu načela dobrog upravljanja i ljudskih prava kao osnovnih sastavnica sporazuma koji će uslijediti nakon Sporazuma iz Cotonoua i učinkovitim poboljšanjem veza između razvojnih ciljeva EU-a u pogledu trgovinske, sigurnosne, klimatske i migracijske politike radi uzajamnoga jačanja; poziva na donošenje formalnih nadzornih ovlasti u vezi s Europskim razvojnim fondom, po mogućnosti u okviru obvezujućega međuinstitucijskoga sporazuma na temelju članka 295. Ugovora iz Lisabona; traži uspostavu poštenog i ambicioznog partnerstva između EU-a i zemalja AKP-a u razdoblju nakon 2020., koje će se temeljiti na načelima odgovornosti i uzajamnog poštovanja među partnerima uz jednaka prava i obveze, koje će biti više usmjereno na zajedničke izazove i interese te bolje prilagođeno za uvođenje stvarnih promjena s obzirom na želje objiju strana i izazove s kojima se suočavaju; traži od Europske unije da promiče instrumente za trgovinu sa zemljama AKP-a, osobito sporazume o gospodarskom partnerstvu, u cilju uvođenja stvarnih promjena kad je riječ o sigurnosti i napretku objiju strana;

43. naglašava da EU mora uložiti još više truda u promicanje gospodarskoga rasta i otpornosti u susjedstvu i u regijama od ključnog značenja za EU; podsjeća da su mala i srednja poduzeća glavni izvori radnih mjesta te da je olakšavanje njihova rada stoga ključno za poticanje gospodarskoga razvoja;

44. poziva potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu i države članice da uspostave jasnu vezu između globalne strategije EU-a te strukture i prioriteta u proračunu EU-a, uključujući povećana vlastita sredstva, da dodijele potrebna sredstva za njezino provođenje i da na najbolji mogući način iskoriste postojeće proračune u okviru bolje suradnje i koordiniranoga djelovanja na područjima diplomacije, razvoja, trgovine, energetike i obrane;

Suradnja – EU, nacionalni parlamenti i europski građani

45. naglašava da globalnu strategiju treba revidirati svakih pet godina, u vrijeme izbora novoga saziva Europskoga parlamenta i novoga sastava Komisije, čime bi se omogućila provjera relevantnosti njezinih ciljeva i prioriteta imajući u vidu prijetnje i sigurnosno okruženje te bi se novom potpredsjedniku Komisije/visokom predstavniku omogućilo sudjelovanje u reviziji;

Srijeda, 13. travnja 2016.

46. ističe da postupci EU-a podliježu nadzoru Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata te da Europski parlament ima važnu ulogu u redovitom i temeljitom praćenju vanjskog djelovanja institucija EU-a; smatra da bi nacionalni parlamenti mogli više sudjelovati u tom praćenju; podsjeća da je Europski parlament glavni partner potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice u oblikovanju vanjskih odnosa EU-a i rješavanju aktualnih problema, što se ostvaruje i praćenjem vanjskopolitičkoga djelovanja EU-a; poziva na podnošenje godišnjih izvješća o provedbi strategije Europskom Parlamentu;

47. smatra da bi Parlament trebao imati punopravnu ulogu u naporima EU-a oko sprečavanja sukoba;

48. naglašava važnost aktivnog sudjelovanja nacionalnih parlamenata u tom procesu posredstvom temeljitijeg zajedničkog nadzora u suradnji s Europskim parlamentom tijekom sjednica međuparlamentarne konferencije o ZVSP-u i ZSOP-u;

49. snažno potiče europske tvorce politika da surađuju s građanima, civilnim društvom, industrijom te lokalnim i regionalnim vlastima na potrebi uspostave čvršćeg okvira europske sigurnosti i koristima koje iz nje proizlaze;

o

o o

50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0121

Provedba i preispitivanje strategije EU-a za srednju Aziju**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o provedbi i preispitivanju strategije EU-a za srednju Aziju (2015/2220(INI))**

(2018/C 058/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir četvrto izvješće o napretku u provedbi strategije EU-a za srednju Aziju donesene 2007. godine, od 13. siječnja 2015.,
- uzimajući u obzir obveze najavljene na sastanku ministara EU-a i srednje Azije u Bruxellesu 22. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir obveze najavljene na sastanku ministara EU-a i srednje Azije održanom u Bruxellesu 20. studenoga 2013.,
- uzimajući u obzir zajedničko priopćenje s pete konferencije na visokoj razini o suradnji u području energetike i vode između EU-a i srednje Azije održanoj u Milanu 12. i 13. listopada 2015.,
- uzimajući u obzir rezultate sastanka OESS-a za provedbu ljudske dimenzije održanog u Varšavi od 21. rujna do 2. listopada 2015.,
- uzimajući u obzir Istanbulski proces o regionalnoj sigurnosti i suradnji za siguran i stabilan Afganistan pokrenut 2011. u Turskoj te ministarsku konferenciju Srce Azije održanu 14. lipnja 2012. u Kabulu, čiji je cilj bio jačanje Afganistana,
- uzimajući u obzir potporu i pozitivnu ocjenu koju je Odbor za vanjske poslove na saslušanju održanom 1. lipnja 2015. dao novoimenovanom posebnom predstavniku EU-a za srednju Aziju Peteru Burianu,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o toj regiji, posebno one od 20. veljače 2008. o strategiji EU-a za srednju Aziju ⁽¹⁾ i od 15. prosinca 2011. o provedbi strategije EU-a za srednju Aziju ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. travnja 2015. o tematskim izvješćima Revizorskog suda u kontekstu razrješnice Komisiji za 2013. ⁽³⁾, a posebno dio II. tematskog izvješća Revizorskog suda br. 13/2013 pod naslovom „Razvojna pomoć EU-a središnjoj Aziji”,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 29. travnja 2015. s primjedbama koje su sastavni dio odluka o davanju razrješnice za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2013., dio III. – Komisija i izvršne agencije ⁽⁴⁾, a posebno njezinu točku 240.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. lipnja 2012. naslovljenu „Sudjelovanje u suradnji na području energetske politike s partnerima izvan naših granica: strateški pristup sigurnoj, održivoj i konkurentnoj opskrbi energijom” ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ SL C 184 E, 6.8.2009., str. 49.⁽²⁾ SL C 168 E, 14.6.2013., str. 91.⁽³⁾ SL L 255, 30.9.2015., str. 68.⁽⁴⁾ SL L 255, 30.9.2015., str. 27.⁽⁵⁾ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 28.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenoga 2012. o ulozi zajedničke sigurnosne i obrambene politike u slučaju krize izazvane klimatskim promjenama i prirodnim nepogodama ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2014. o prioritetima EU-a za 25. sjednicu Vijeća UN-a za ljudska prava ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. prosinca 2012. o reviziji strategije EU-a o ljudskim pravima ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. prosinca 2012. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu 2011. i politici Europske unije na tom području ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. lipnja 2010. o politikama EU-a u korist branitelja ljudskih prava ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o ljudskim pravima i tehnologiji: utjecaj protuprovalnih i nadzornih sustava na ljudska prava u trećim zemljama ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici EU-a ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. studenoga 2010. naslovljenu „Jačanje OESS-a – uloga EU-a” ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenoga 2012. koja sadrži preporuke Europskog parlamenta Vijeću, Komisiji i Europskoj službi za vanjsko djelovanje o pregovorima o proširenom sporazumu o partnerstvu i suradnji između EU-a i Kazahstana ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. ožujka 2012. o Kazahstanu ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. travnja 2013. o stanju ljudskih prava u Kazahstanu ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2015. naslovljenu „Kirgistan: prijedlog zakona o homoseksualnoj propagandi” ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište od 22. listopada 2013. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja Odluke Europskog parlamenta i Vijeća o makrofinancijskoj pomoći Kirgiskoj Republici ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ SL C 419, 16.12.2015., str. 153.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0252.

⁽³⁾ SL C 434, 23.12.2015., str. 111.

⁽⁴⁾ SL C 434, 23.12.2015., str. 87.

⁽⁵⁾ SL C 236 E, 12.8.2011., str. 69.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0288.

⁽⁷⁾ SL C 434, 23.12.2015., str. 24.

⁽⁸⁾ SL C 74 E, 13.3.2012., str. 12.

⁽⁹⁾ SL C 419, 16.12.2015., str. 159.

⁽¹⁰⁾ SL C 251 E, 31.8.2013., str. 93.

⁽¹¹⁾ SL C 45, 5.2.2016., str. 85.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0008.

⁽¹³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0426.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2010. o stanju u Kirgistanu ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. svibnja 2010. o stanju u Kirgistanu ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2009. o sklapanju Sporazuma o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Tadžikistana s druge strane ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2014. o ljudskim pravima u Uzbekistanu ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2011. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji kojim se uspostavlja partnerstvo između Europskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Uzbekistana s druge strane i izmjeni Sporazuma kako bi se proširila primjena njegovih odredaba na bilateralnu trgovinu tekstilom, uzimajući u obzir istek bilateralnog sporazuma o tekstilu ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2013. o odnosima EU-a i Kine ⁽⁶⁾,
 - uzimajući u obzir Plan djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije 2015. – 2019. koji je Vijeće donijelo 20. srpnja 2015.,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o ljudskim pravima koje se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega i koje je Vijeće (za vanjske poslove) usvojilo 12. svibnja 2014.,
 - uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda A/RES/53/144 pod nazivom Deklaracija o pravima i odgovornostima pojedinaca, skupina i državnih tijela o unapređivanju i zaštiti univerzalno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda, bolje poznatu kao Deklaracija o braniteljima ljudskih prava,
 - uzimajući u obzir preispitivanje globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku i Europske politike susjedstva, koje je u tijeku,
 - uzimajući u obzir članak 21. UEU-a,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenja Odbora za razvoj, Odbora za međunarodnu trgovinu i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0051/2016),
- A. budući da je strategija EU-a za srednju Aziju donesena u kontekstu sve veće važnosti te regije i povećane angažiranosti EU-a u susjednome Afganistanu, proširenja Europske politike susjedstva na kaspijsku regiju, nastavljene potpore EU-a reformama i modernizaciji postsovjetskih društava i interesa EU-a na području energetske sigurnosti; budući da su u toj strategiji priznate i sigurnosne prijetnje i problemi zbog kojih je potrebna bolja suradnja srednje Azije i EU-a te njegovih država članica; budući da se ta Strategija primjenjuje već gotovo osam godina;
- B. budući da je srednja Azija, unatoč zajedničkoj prošlosti, heterogena regija višetničkoga i višereligijskoga karaktera; budući da su nepostojanje uzajamnog povjerenja i stalna napetost zbog korištenja i dijeljenja prirodnih resursa dosad potkopavali razvoj istinske regionalne suradnje;

⁽¹⁾ SL C 351 E, 2.12.2011., str. 92.

⁽²⁾ SL C 81 E, 15.3.2011., str. 80.

⁽³⁾ SL C 224 E, 19.8.2010., str. 12.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0040.

⁽⁵⁾ SL C 168 E, 14.6.2013., str. 195.

⁽⁶⁾ SL C 36, 29.1.2016., str. 126.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- C. budući da je poštovanje demokracije, vladavine prava i ljudskih prava jedan od ključnih preduvjeta za tješnju suradnju između EU-a i pet zemalja srednje Azije u područjima od zajedničkoga interesa, u pravome smislu pojma „partnerstva” kako je utvrđen u sporazumima o partnerstvu i suradnji; budući da je opće stanje demokracije i ljudskih prava u toj regiji i dalje u većoj ili manjoj mjeri loše i zabrinjavajuće;
- D. budući da ozbiljni propusti u pogledu vladavine prava te poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda umanjuju šanse zemalja srednje Azije za održiv razvoj i dobro upravljanje, a sve na štetu njihovih društava;
- E. budući da se trgovinskim i energetske vezama poboljšavaju odnosi EU-a i srednje Azije te se promiču zajedničke vrijednosti kao što su vladavina prava, dobro upravljanje i poštovanje ljudskih prava; budući da je cilj općeg sustava povlastica (OSP) diversifikacija gospodarstava srednje Azije;
- F. budući da su neke države članice razvile i produbile bilateralne odnose s nekim zemljama srednje Azije; budući da EU treba imati koherentan i dosljedan pristup toj regiji kako bi se izbjeglo svako preklapanje i slanje nejasnih ili zbunjujućih poruka;
- G. budući da je iznos razvojne pomoći EU-a srednjoj Aziji, uglavnom u okviru instrumenta za razvojnu suradnju, povećan na 1 milijardu EUR za razdoblje od 2014. do 2020., tj. za 56 % u odnosu na programsko razdoblje od 2007. do 2013.;
- H. budući da je europski instrument za demokraciju i ljudska prava važan financijski instrument čiji je cilj pružanje potpore organizacijama civilnog društva i demokratizaciji;
- I. budući da tu regiju sve više pogađa vjerski fanatizam koji se odražava u potpori tzv. Islamskoj državi/Daišu, al-Kaidi u Afganistanu i Hizb-ut-Tahriru te budući da je velik broj ljudi napustio tu regiju kako bi se pridružio tzv. Islamskoj državi/Daišu u Siriji i Iraku;
- J. budući da je to područje važna tranzitna ruta za drogu između Afganistana i Rusije, a tom unosnom trgovinom bave se određeni lokalni klanovi, što im omogućuje da zbog korupcije i preklapanja interesa imaju velik politički utjecaj;
- K. budući da obrazovanje ima ključnu ulogu u poticanju stabilnog, sigurnog i održivog razvoja te regije;
- L. budući da je u lipnju 2015. Vijeće za vanjske poslove ponovno izrazilo svoju predanost promicanju prava žena te zaključilo da je osnaživanje žena u regiji temeljna sastavnica dugoročne stabilnosti i dobrog upravljanja;
- M. budući da zemlje srednje Azije moraju unaprijediti pravne i administrativne odredbe svoje politike azila te budući da tome mogu doprinijeti regionalni savjetodavni procesi, poput Procesu iz Almatyja koji vode Agencija UN-a za izbjeglice (UNHCR) i Međunarodna organizacija za migracije (IOM);
- N. budući da su posljedice globalnoga zatopljenja na srednju Aziju još uvijek uvelike nepoznate, ali je već jasno da će se problemi s opskrbom vodom u nizinskim zemljama još više pogoršati;
- O. budući da Rusija i Kina imaju jake veze s tom regijom i velik utjecaj u njoj, ali još ima mnogo prostora za jačanje djelovanja EU-a i njegove suradnje sa zemljama srednje Azije;

Srijeda, 13. travnja 2016.

- P. podsjećajući da u raznim regionalnim partnerstvima, kao što su Organizacija ugovora o zajedničkoj sigurnosti (CSTO), Šangajska organizacija za suradnju (SCO) te Euroazijska ekonomska unija (EEU) sudjeluje nekoliko zemalja srednje Azije, a u njima dominiraju Rusija i/ili Kina;
- Q. budući da je ta regija uvrštena u inicijativu Jedan pojas, jedan put, a posebno u gospodarski pojas nazvan Novi put svile, čime se povećava njezino strateško značenje;
- R. budući da na regiju srednje Azije, koju čine srednjoazijske republike bivšeg Sovjetskog Saveza, veliki utjecaj imaju i Rusija, Kina, Mongolija, Iran i Afganistan;

Opće odredbe o obvezama EU-a

1. naglašava veliki strateški, politički i gospodarski interes EU-a za jačanje njegovih bilateralnih i multilateralnih odnosa sa zemljama srednje Azije na osnovi zajedničkih vrijednosti kako je navedeno u postojećim sporazumima o partnerstvu i suradnji između EU-a i Kazahstana, Kirgistana, Tadžikistana i Uzbekistana te u sporazumu s Turkmenistanom koji, doduše, još nije stupio na snagu;
2. ponovno ističe velik interes EU-a u tome da srednja Azija bude napredna, mirna, demokratska, stabilna i uključiva te da funkcionira kao gospodarski i ekološki održiva regija, kako je navedeno u strategiji iz 2007. godine;
3. ističe da se dosadašnji strateški pristup izgradnji odnosa sa zemljama srednje Azije pokazao samo djelomice održivim i uspješnim; uviđa da gospodarski odnosi između EU-a i zemalja obuhvaćenih strategijom za srednju Aziju nisu znatnije unaprijeđeni, da je željeno promicanje regionalne suradnje i integracije zemalja srednje Azije prijenosom iskustva i normi EU-a u zastoju;
4. smatra da tek treba ostvariti znatan napredak u područjima navedenima u ovoj Rezoluciji, no nada se da će sudionici, tj. EU i njegove države članice te pet država srednje Azije, uložiti ozbiljne napore kako bi se ostvarila nastojanja i ciljevi utvrđeni u službenim dokumentima i ugovorima koji su pravna osnova za bilateralne i multilateralne odnose Unije s Kazahstanom, Kirgistanom, Tadžikistanom, Turkmenistanom i Uzbekistanom;
5. sa zadovoljstvom dočekuje preispitivanje strategije za srednju Aziju koje su tijekom 2015. poduzeli ESVD, Komisija i Vijeće; no zauzima stajalište da bi prioritete, ciljeve i zadaće trebalo konkretnije uskladiti s interesima, potrebama i okvirnim stanjem u partnerskim zemljama srednje Azije, uzimajući u obzir razlike među zemljama u toj regiji i jedinstvenost svake od njih, te da bi ih stoga trebalo utvrditi preciznije posredstvom akcijskih planova po mjeri svake zemlje i popratiti mjerilima i pokazateljima u vremenskom okviru u kojem se može razumno očekivati njihovo dovršenje kako bi ih se što prije moglo na fleksibilniji način prilagoditi okvirnom stanju u toj regiji;
6. slaže se da su strategija donesena 2007. i dugoročno prioritetna područja utvrđena u njoj (poštovanje ljudskih prava i vladavine prava, dobro upravljanje i demokratizacija, mladi i obrazovanje, gospodarski razvoj, trgovina i ulaganje, energija i transport, ekološka održivost i voda, zajedničke sigurnosne prijetnje i izazovi te međukulturni dijalog) i dalje bitni i potrebni za konkretnu europsku angažiranost u toj regiji, u skladu s ciljevima navedenima u strategiji EU-a; međutim pozdravlja usmjereniji pristup iz preispitivanja strategije;
7. u pozitivnom smislu prima na znanje ambiciozno preispitivanje strategije; slaže se s Vijećem da je ta regija strateški važna te s tim u skladu pristaje na jačanje djelotvorne suradnje u pogledu političkih, diplomatskih i trgovinskih odnosa te na podupiranje istinski demokratske tranzicije; u tom kontekstu pozdravlja 56-postotno povećanje razvojne pomoći EU-a toj regiji i njezino konkretnije usmjeravanje u razdoblju od 2014. do 2020. u odnosu na prethodno razdoblje;

Srijeda, 13. travnja 2016.

8. pozdravlja činjenicu da se o preispitivanju raspravljalo na sastanku ministara EU-a i srednje Azije održanom 21. prosinca 2015. u Astani; podupire održavanje sastanka na vrhu između EU-a i srednje Azije radi promicanja ciljeva EU-a u toj regiji te razmatranja pitanja od interesa i pitanja suradnje;
9. dijeli mišljenje da bi trebalo primjenjivati diferenciran i uvjetovan pristup utemeljen na poticajima kako bi se ostvarili bolji rezultati u bilateralnom i regionalnom smislu; smatra da bi regionalni programi, poput onih za upravljanje granicama, za suzbijanje droge i krijumčarenja te za transport i energiju, trebali biti izrađeni po mjeri ciljnih zainteresiranih strana, uključujući zemlje iz šire regije kao što su Afganistan, Iran, Mongolija i Azerbajdžan;
10. poziva EU da na *ad hoc* osnovi tješnje surađuje sa srednjoazijskim zemljama koje se ne žele zaustaviti tek na strategiji EU-a za srednju Aziju;
11. ističe da bi se boljom regionalnom suradnjom poboljšala i gospodarska i sigurnosna situacija u toj regiji; s obzirom na činjenicu da su u srednjoj Aziji međuregionalne veze slabe poziva ESVD i Komisiju da izrade projekte kojima bi se poticala suradnja zemalja zainteresiranih za jačanje tih veza;
12. ističe da bi se isplaćivanje sredstava EU-a trebalo jasno zasnivati na poticajima i uspješnosti, uzimajući u obzir postignuća u odnosu na niz mjerila koja će se ustanoviti za svaku zemlju pojedinačno te ovisno o mjerljivoj napretku, posebno s obzirom na demokratizaciju, sprečavanje i borbu protiv korupcije, slobodne i poštene izbore, ljudska prava, zaustavljanje trgovanja drogom, poštovanje propisa o radu, dobro upravljanje, vladavinu prava, razvoj, sigurnost ljudi i dobre odnose sa susjednim zemljama;
13. slaže se s tim da se konkretno i konstruktivno zalaganje te usvajanje demokratskih reformi i vladinih programa mogu smatrati dodatnim pokazateljima postignuća u brojnim područjima; ipak, poziva Komisiju i ESVD da svoje procjene temelje na činjenicama utvrđenima na terenu;
14. ponovno ističe potrebu za boljom političkom vidljivošću EU-a u srednjoj Aziji; snažno potiče EU i njegove države članice da nastupaju zajednički ne vodeći bilateralne pregovore u okviru kojih se često oslabljuju zahtjevi u pogledu ljudskih prava, da promiču dosljednost i koordinaciju u vanjskoj politici u toj regiji te da uvedu zajedničku izradu programa pomoći i projekata s državama članicama kako bi se ostvario cjelovit učinak i sinergija; potiče Vijeće/ESVD/Komisiju da donesu konkretan akcijski plan s mjerljivim pokazateljima koji će omogućiti pravilno ocjenjivanje budućeg napretka; pozdravlja veće sudjelovanje i odgovornost država članica u smislu provođenja strategije;
15. pozdravlja činjenicu da je nakon jednogodišnje stanke ponovno imenovan posebni predstavnik EU-a za srednju Aziju te očekuje da će on dati važan doprinos provođenju strategije za zemlje srednje Azije i oblikovanju odnosa s tim zemljama jamčenjem dosljednog vanjskog djelovanja Unije u toj regiji i priopćavanjem stajališta EU-a političkim vođama i društvima u srednjoj Aziji;
16. traži od posebnog predstavnika EU-a da se usredotoči na jačanje demokracije, vladavine prava, dobrog upravljanja te poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, promicanje regionalne suradnje te omogućavanje dijaloga i mirnog rješavanja neriješenih spornih pitanja, uspostavu kontakata s vladama i parlamentima, ali i s civilnim društvom i medijima, pružanje doprinosa sprečavanju sukoba i promicanje regionalne sigurnosti te promicanje dobrog upravljanja okolišem i klimatskim promjenama, posebno kad je riječ o izvorima vode i ugljikovodika; traži od posebnog predstavnika EU-a da Parlamentu podnosi usmena i pisana izvješća o glavnim problemima, u skladu s člankom 36. Ugovora o Europskoj uniji i mandatom predstavnika;
17. traži od ESVD-a, Komisije i posebnog predstavnika EU-a da prisutnost EU-a u srednjoj Aziji učine istaknutijom tako što će povećati vidljivost EU-a među stanovništvom, civilnim društvom, lokalnim medijima te među poslovnim i sveučilišnim zajednicama; potiče ESVD da uspostavi ravnotežu između tihe diplomacije i intenzivnije javne diplomacije;

Srijeda, 13. travnja 2016.

18. traži od ESVD-a da dostavlja redovitu analizu stanja u srednjoj Aziji uzimajući u obzir raznoliko susjedstvo te regije i uključujući pitanja u vezi s integracijom Afganistana i Irana te osmišljajući sveobuhvatan pristup Kaspijskom jezeru;
19. poziva Komisiju da zajamči provedbu sinergija, usklađenosti i dosljednosti između djelovanja međunarodnih organizacija poput OEES-a, Ureda UN-a za droge i kriminal (UNODC), UNHCR-a i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) te između raznih instrumenata EU-a za vanjsko financiranje koji se rabe u toj regiji, kao što su instrument za razvojnu suradnju, instrument za doprinos stabilnosti i miru, europski instrument za demokraciju i ljudska prava i instrument za partnerstvo te da unaprijedi koordiniranje s Europskom bankom za obnovu i razvoj i Europskom investicijskom bankom;
20. poziva EU da surađuje s SAD-om na projektima pomoći i razvoja u području zaštite okoliša, obrazovanja i klimatske politike kako bi se povećala učinkovitost i kako bi se zajednički doprlo do šire javnosti;
21. traži bolju suradnju EU-a i OEES-a u pogledu srednje Azije, posebno u području ljudskih prava, demokratizacije i sigurnosti, radi spajanja i dopunjavanja zalaganja u regiji kad je to potrebno;
22. potiče delegacije EU-a u srednjoj Aziji da maksimalno iskoriste svoj potencijal pri davanju doprinosa provedbi strategije EU-a, posebno u pogledu pružanja podrške civilnom društvu i zajedničkog rada s njim;
23. podupire nastavak međuparlamentarne suradnje te ističe ulogu svoje stalne delegacije za odnose s tom regijom u praćenju provedbe sporazuma o partnerstvu i suradnji sklopljenima sa zemljama te regije;

Demokratizacija, ljudska prava i vladavina prava

24. snažno potiče Vijeće, ESVD i Komisiju da posvete veliku pozornost i proaktivno se angažiraju u promicanju i jačanju demokracije, provedbi građanskih, političkih i ljudskih prava, uključujući socijalna prava kodificirana u Međunarodnom paktu UN-a o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, uspostavu vladavine prava te dobro upravljanje i administrativno djelovanje u srednjoazijskim zemljama, čime će se stvoriti preduvjeti za sigurnost i stabilnost, izgradnju otvorenih društava u zemljama o kojima je riječ i, kao posljedica toga, za pružanje najboljih praksi za suočavanje s vanjskim i unutarnjim političkim, sigurnosnim i gospodarskim pritiscima i izazovima;
25. naglašava da poštovanje ljudskih prava i demokracije mora biti u središtu strategije EU-a u pogledu opsega suradnje predviđene u sporazumima o partnerstvu i suradnji koji podrazumijevaju primjenu klauzule o ljudskim pravima i demokraciji; žali zbog toga što se pravne obveze o poštovanju demokracije i vladavine prava utvrđene u sporazumima o partnerstvu i suradnji ne ispunjavaju pravilno, uz iznimku slabog napretka ostvarenog u Kirgistanu;
26. žali zbog toga što, općenito gledano, poštovanje demokratskih normi, ljudskih prava i temeljnih sloboda još nije dostatno; žali zbog toga što je stanje ljudskih prava u cijelosti i dalje zabrinjavajuće, ali ipak ističe da je u nekim zemljama regije došlo do ograničenih pozitivnih događanja koja obuhvaćaju zakonodavne reforme, povećane napore da se spriječi mučenje te korake prema iskorjenjivanju dječjeg i prisilnog rada;
27. ističe dodanu vrijednost i daljnji potencijal Platforme za vladavinu prava, kojom koordiniraju Njemačka i Francuska uz aktivnu potporu Finske i Latvije, za organiziranje nekoliko događaja povezanih s ustavnim i upravnim pravom te izobrazbom sudaca; potiče ostale države članice da u tom pogledu preuzmu proaktivnu ulogu; međutim ustraje u tome da se platforma proširi kako bi se obuhvatila aktualna pitanja demokratizacije i ljudskih prava; traži puno sudjelovanje civilnog društva te tješnju suradnju s njim u okviru te platforme; poziva EU i veleposlanstva država članica da podrže istinski neovisne nevladine partnere;

Srijeda, 13. travnja 2016.

28. skreće pozornost na nepodudarnost između donošenja zakona i njihove provedbe u praksi, što dovodi do netočne procjene napretka; potiče ESVD/Komisiju da napredak ocjenjuje na temelju stvarnih praktičnih rezultata, a ne na osnovi procjena utemeljenih na zakonodavstvu ili izjavama;

29. preporučuje da EU pri osmišljanju svoje politike u području ljudskih prava i vanjskih financijskih instrumenata više uzima u obzir dosljednu dugoročnu demokratsku reformu kao misao vodilju;

30. oštro osuđuje nastavak proganjanja branitelja ljudskih prava, oporbenih političkih личности i novinara u Turkmenistanu, Uzbekistanu, Tadžikistanu, Kazahstanu i Kirgistanu te traži od ESVD-a da svim sredstvima kojima raspolaže pravodobno djeluje u njihovu obranu;

31. osuđuje to što su na meti nekih režima u srednjoj Aziji prognani predstavnici oporbe, što obuhvaća ubojstva i zlostrebu postupaka izručenja preko Interpola; potiče države članice da im pruže bolju zaštitu i da ih ne deportiraju, u skladu s načelom zabrane prisilnog vraćanja kojim se zabranjuje predavanje istinskih žrtava progona njihovu progonitelju;

32. u tom pogledu poziva ESVD da izravno osudi represivne mjere koje su režimi u srednjoj Aziji poduzeli u ime očuvanja javne sigurnosti, ali da istodobno prizna legitimne sigurnosne probleme;

33. poziva Vijeće, ESVD i Komisiju da u sklopu daljnje izgradnje odnosa snažno potaknu partnerske zemlje srednje Azije da bez odgode pristupe Rimskom statutu Međunarodnog kaznenog suda te da odobre i primjenjuju bitne temeljne i druge norme Međunarodne organizacije rada i druge propise MOR-a koji se još ne provode;

34. uviđa rizik za sigurnost koji nastaje zbog povratka stranih boraca koji su se borili uz Daiš, no izražava veliku zabrinutost zbog sve veće tendencije k ograničavanju djelovanja civilnoga društva i oporbenih stranaka uz izgovor sigurnosti i stabilnosti, što smatra posve neodgovarajućom reakcijom na tu prijetnju, pa i posredstvom sumnjivoga terećenja za terorističku aktivnost ili neodređenih optužbi za poticanje mržnje u društvu, donošenja takozvanih zakona o stranim agentima kojima se stigmatiziraju i ograničavaju aktivnosti legitimnih nevladinih organizacija koje se financiraju iz inozemstva te veće primjene tehnologije za praćenje, nadzor, cenzuru i filtriranje sadržaja; podsjeća partnerske zemlje na to da se u okviru potpuno funkcionalne demokracije moraju poštovati sloboda izražavanja i pluralizam medija; u tom kontekstu naglašava da suzbijanje slobodnog izražavanja mišljenja ni na koji način ne doprinosi trajnoj unutarnjoj stabilnosti; naglašava da bi relevantnim instrumentima EU-a, primjerice održavanjem redovnih seminara i pojačanom razmjenom s civilnim društvom, trebalo doprinositi jačanju položaja javnosti i da su mnoge od tih zajednica u današnje vrijeme sklonije oslanjanju na odnose među skupinama, klanovima ili mrežama koje su pod kontrolom vladajućih elita;

35. poziva zemlje u toj regiji da prisutnost međunarodnih nevladinih organizacija ne shvaćaju kao prijetnju, nego kao korist za društvo te da im odobre puni pristup zatvorskim objektima kako bi se povećala transparentnost provođenja kazni, posebno u vezi sa suradnjom sa svim agencijama UN-a i međunarodnim pokretom Crvenoga križa;

36. zabrinut je zbog povećanog broja zakona u zemljama te regije kojima se ograničava sloboda medija, sloboda izražavanja, sloboda okupljanja i udruživanja, a koji su usmjereni protiv financiranja civilnoga društva („zakoni o stranim agentima”) i zajednice LGBTI („zakoni o propagandi skupine LGBTI”); s tim u vezi smatra da, osim promicanja spomenutih sloboda, EU mora u svoje prioritete uvrstiti i promicanje slobode vjere i uvjerenja te prava žena, maloljetnika i manjina;

37. traži od nadležnih tijela da ulože dodatne napore u zaštitu etničkih i vjerskih manjina te pripadnika skupine LGBTI u srednjoazijskim društvima i da zaustave diskriminaciju tih skupina te da osjetljive skupine osoba, a posebno osobe s invaliditetom, ostvaruju svoja prava;

Srijeda, 13. travnja 2016.

38. podsjeća na to da su zaštita i promicanje dječjih prava jedan od ključnih ciljeva EU-a te poziva vlasti da podupru njihovu provedbu u skladu s međunarodnim zakonima i normama, posebno u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta;

39. pozdravlja uspostavljanje dijaloga o ljudskim pravima sa svih pet zemalja srednje Azije; no ističe netransparentnost tog procesa i poziva potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da preispita ulogu, mandat, ciljeve i popratne mjere dijaloga o ljudskim pravima sa zemljama u toj regiji te da konkretno angažira sve zainteresirane strane, uključujući političke pokrete islamskoga reformizma koji se protive ekstremizmu, i uvede mehanizme za sustavno praćenje ljudskih prava, kao i krizne planove za poboljšanje djelotvornosti tih mehanizama u slučaju da se u njima otkriju ozbiljni nedostaci; napominje da je dijalog o ljudskim pravima važno sredstvo EU-a u njegovu angažmanu sa zemljama srednje Azije, koje omogućuje primjenu pametnih strategija te bi ga stoga trebalo adekvatno iskoristiti; traži da taj dijalog bude dio sveobuhvatnog zalaganja u području ljudskih prava u toj regiji; u tom pogledu poziva da se pitanja povezana s ljudskim pravima postave i prenesu na svim razinama, uključujući šefove država i vlada; potiče EU da pojedinačne konkretne slučajeve iznosi dosljedno i javno;

40. ističe važnost mehanizma univerzalnog periodičnog pregleda Vijeća UN-a za ljudska prava u svrhu učinkovite provedbe zaštite ljudskih prava, procesa demokratizacije i vladavine prava u Turkmenistanu, Uzbekistanu, Tadžikistanu, Kazahstanu i Kirgistanu;

41. podsjeća vlade u srednjoj Aziji na njihove obveze u okviru ljudske dimenzije OEES-a;

42. pozdravlja izjave glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moon u kojima upozorava na sužavanje demokratskog prostora tijekom njegova posjeta toj regiji u lipnju 2015.;

43. napominje da u srednjoj Aziji praktično ne postoji koordinacija aktivnosti EU-a i SAD-a; potiče uspostavu praktičnijih veza za suradnju; smatra da zajedničko djelovanje može biti korisno, osobito u područjima kao što su sigurnost ljudi i promicanje ljudskih prava;

Prava žena i rodna ravnopravnost

44. priznaje da su Uzbekistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan i Turkmenistan suočeni s različitim izazovima u pogledu poboljšanja stanja ljudskih prava, no da je ta regija suočena i sa zajedničkim izazovima u području poboljšanja i promicanja stanja prava žena i rodne ravnopravnosti;

45. napominje da u kulturi tih zemalja, unatoč tome što su sve potpisnice Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, i dalje prevladava patrijarhalni pogled na svijet u kojem dominiraju muškarci, da u mnogim područjima i dalje postoje velike nejednakosti između muškaraca i žena, pa i u pogledu pristupa visokom obrazovanju, dijelovima tržišta rada te pravnoj zaštiti i pravima te da je nasilje nad ženama i dalje rašireno u mnogim dijelovima srednje Azije i da se očituje u mnogim oblicima pa tako i kao nasilje u obitelji, otmice nevjesti, trgovanje ljudima, preuranjeni brak i fizičko zlostavljanje; poziva tih pet zemalja na potpunu primjenu Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena; ponavlja da potpora koju pruža EU mora obuhvaćati konkretne mjere za iskorjenjivanje diskriminacije žena;

46. napominje da u svim zemljama srednje Azije žene imaju cjelovitu i ključnu ulogu u poljoprivrednoj proizvodnji i uzgoju, na što upućuje prosječni udio žena zaposlenih u poljoprivrednom sektoru koji iznosi 58 % ⁽¹⁾; poziva sve zemlje srednje Azije na poticanje zapošljavanja žena i promicanje ženskog poduzetništva, posebno u ruralnim područjima; poziva na promicanje i praćenje napretka u pogledu ekonomskih i socijalnih prava te na osnaživanje djevojčica i žena kao ključnih ciljeva vanjskih odnosa EU-a s tom regijom;

⁽¹⁾ Statistički podaci Svjetske banke za 2012.

Srijeda, 13. travnja 2016.

47. uzima u obzir korake koje su pojedine zemlje srednje Azije poduzele u svrhu unapređenja rodne ravnopravnosti, kao što su izmjene članaka 154. i 155. kirgistskog Kaznenog zakona koji je stupio na snagu u veljači 2014. i u kojem je postrožena kazna za sveprisutni običaj otmice nevjeste; međutim, napominje da su zaštita prava žena i promicanje rodne ravnopravnosti diljem regije i dalje velik izazov; traži da Komisija pruži dodatnu potporu zemljama srednje Azije u unapređivanju njihovih programa za prava žena kako bi se postigla rodna ravnopravnost te kako bi se svima, uključujući i najranjivije članove društva, omogućilo da u cijelosti ostvaruju ljudska prava;

48. sa zadovoljstvom dočekuje Strategiju Kazahstana za rodnu ravnopravnost i 45 političkih, socijalnih i gospodarskih mjera sadržanih u njoj; traži od Komisije da pruži dodatnu potporu zemljama srednje Azije u unapređivanju programa za prava žena te poziva na učinkovitiju provedbu te Strategije; žali zbog niske zastupljenosti žena u javnim političkim tijelima, unatoč tome što je zakonom predviđena kvota od 30 % žena u političkim institucijama;

49. od ESVD-a traži da u okviru revizije svoje strategije za srednju Aziju i u skladu sa svojim prioritetima za razdoblje 2016. – 2020. te napretkom koji su zemlje srednje Azije već ostvarile utvrdi sveobuhvatan akcijski plan za rodnu ravnopravnost s konkretnim mjerama za poboljšanje prava žena i njihovih životnih uvjeta; smatra da bi svaku zemlju srednje Azije trebalo potaknuti na donošenje zakonodavstva kojim bi se izričito zabranili svi oblici nasilja i diskriminacije žena, uključujući seksualno, tjelesno, psihološko i ekonomsko zlostavljanje, čime se žrtve sprečavaju da rade, imaju pristup bankovnim računima, kreditnim karticama ili prijevozu, što su samo neke od taktika za njihovo izoliranje; ističe da je financijska sigurnost glavni pokazatelj s pomoću kojega se može predvidjeti hoće li se žrtva oduprijeti daljnjem zlostavljanju i trajno ga se osloboditi; poziva zemlje srednje Azije da nasilju nad ženama pristupaju kao kaznenom djelu, da temeljito istraže sve prijavljene slučajeve i da provedu mjere kojima se jamči zaštita, pomoć i pristup žrtava pravdi, zajedno s mehanizmima koji su potrebni da se zakon primjenjuje; napominje da je sektorska grana agencija za bračno posredovanje u srednjoj Aziji relativno razvijena i traži od zemalja u toj regiji da razmotre zakonsko uređivanje rada tih agencija kako bi se žene u osjetljivom položaju na najbolji način zaštitile od izrabljivanja; poziva zemlje srednje Azije da organiziraju edukativne kampanje o pravu na život bez nasilja i inicijative za podizanje razine osviještenosti za cjelokupno društvo, a posebno među vjerskim vođama, o pristanku obiju strana na brak kao neizostavnom uvjetu za njegovo sklapanje;

50. napominje da je prisutan nerazmjer između onoga što se nalaže zakonom i onoga što se događa u stvarnosti te da je diskriminacija na štetu žena nasljednica još uvijek prisutna, iako su neke zemlje zakonski uredile jamčenje jednakih prava pri podjeli imovine; zabrinut je što se nakon razvoda zbog nepostojanja pravne registracije brakova žene u Tadžikistanu nalaze u posebno teškom položaju, s obzirom na to da su prema studiji OESS-a zbog toga 80 % žena uskraćena imovinska prava i prava na alimentaciju;

51. apelira na EU da podrži organizacije civilnog društva koje su posvećene obrani ljudskih prava i promicanju rodne ravnopravnosti u srednjoazijskim zemljama te da aktivno surađuje s međunarodnim organizacijama u području rodne ravnopravnosti kao što su Međunarodna organizacija rada, Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj te Ujedinjeni narodi radi ostvarivanja sinergija za osnaživanje žena;

52. primjećuje da su žene slabo zastupljene na ministarskim mjestima te da su 2015. u Kirgistanu žene zauzimale 15 % ministarskih mjesta, a u Turkmenistanu 5,7 % ⁽¹⁾; potiče zemlje srednje Azije i Komisiju da usmjere pozornost i na sudjelovanje žena u donošenju odluka, posebno u sferi politike, te preporučuje uvođenje sustava kvota radi promicanja sudjelovanja žena, u prvom redu kao kandidatkinja za pojedine položaje;

53. poziva zemlje srednje Azije da promiču pravo na jednak pristup informacijskim i komunikacijskim tehnologijama kako bi se ženama osigurala mogućnost poticanja napretka u gospodarstvu na lokalnoj i globalnoj razini;

⁽¹⁾ Statistički podaci Svjetske banke za petogodišnje razdoblje od 2011. do 2015.

Srijeda, 13. travnja 2016.

54. preporučuje senzibilizaciju i osposobljavanje pravosudnog osoblja u rodnim pitanjima te podsjeća da je potrebno kazniti počinitelje rodno uvjetovanog nasilja;

55. ističe potrebu za uvođenjem obuke za policijske službenike, državne odvjetnike i pravosudno osoblje o nasilju nad ženama i trgovini njima te za otvaranjem lako dostupnih centara i skloništa u kojima se žrtvama pruža psihološka i pravna potpora;

56. naglašava važnost dostatnog financiranja institucija i tijela odgovornih za provedbu politika o rodnoj ravnopravnosti te važnost toga da se udrugama civilnog društva koja se bore za prava žena priskrbe neovisnost i potrebna sredstva;

Obrazovanje i mladi – međuljudski kontakti

57. ističe da je obrazovanje jedno od ključnih područja u kojima EU treba provoditi svoje dugoročne aktivnosti u srednjoj Aziji; smatra da je obrazovanje ključan temelj integracije te da omogućuje demokratski, gospodarski i socijalni razvoj svih zemalja srednje Azije; podupire rad izvršen u okviru Srednjoazijske platforme za obrazovanje te institucijskih i obrazovnih programa, pružanjem tehničke podrške i dijalozima u sklopu seminara (npr. u Biškeku 2014.); u tom pogledu pozdravlja inicijativu Latvije da organizira prvi ministarski sastanak o obrazovanju između EU-a i srednje Azije te predanost Latvije i Poljske da vode regionalni program o obrazovanju, slijedom razočaravajuće dugotrajne nevoljkosti nekih država članica da to učine; poziva EU i njegove države članice da aktivno doprinose ostvarenju ciljeva istaknutih tijekom latvijskog predsjedništva u prvoj polovici 2015.; smatra ulaganje u uključivo i kvalitetno obrazovanje najboljim načinom postupnoga poboljšanja socioekonomskoga stanja u toj regiji;

58. potiče Komisiju da riješi problem utvrđenih nedostataka u okviru Obrazovne platforme EU-a i srednje Azije, kao što su oni u pogledu poštenog pristupa obrazovanju, tzv. odljeva mozgova i osposobljavanja skupina u nepovoljnu položaju i ugroženih skupina kao što su djevojčice, djeca s invaliditetom i djeca koja pripadaju manjinama;

59. potiče EU da posveti veću pozornost promicanju kvalitetnog obrazovanja među mladima u srednjoj Aziji s obzirom na njegove povoljne učinke u smislu socijalne uključenosti, socijalne kohezije i stabilnosti, te u smislu stvaranja održivih demokratskih društava, ali i kao najboljem načinu sprečavanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije među mladima u toj regiji; smatra to prioritetom zbog demografskog izazova koji čini visok udio mladih u dobi od 14 godina ili manje, a koji iznosi od 25 do 35 % ukupnog stanovništva; traži da se veća pozornost posveti prekograničnim projektima za međukulturno pomirenje i razvoj u Ferganskoj dolini;

60. pozdravlja povećanje broja upisanih u osnovne i srednje škole te ističe da je važno nastaviti napredovati u tom smjeru; pozdravlja činjenicu da je broj žena koje su stekle osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje gotovo jednak broju muškaraca; ističe da je važno da žene imaju pristup strukovnom osposobljavanju i sveučilišnom obrazovanju, posebno u Uzbekistanu i Tadžikistanu, gdje i dalje postoji nerazmjer u broju žena i muškaraca koji pohađaju studije višeg obrazovanja;

61. ističe da je pristup strukovnom osposobljavanju i sveučilišnom obrazovanju za žene važan čimbenik, uključujući njihovu veću zastupljenost u području znanosti i tehnologije, te potiče posebnog predstavnika EU-a na zalaganje za poticaje u tom području; smatra da bi EU trebao povećati svoje djelovanje u tom području, primjerice organiziranjem tečajeva za osposobljavanje nastavnika i opskrbljivanjem nastavnim materijalima; poziva na to da se poduzmu koraci u svrhu modernizacije sektora javnog obrazovanja, promicanja međunarodne akademske razmjene i omogućavanja ravnopravnog sudjelovanja za žene; smatra da bi trebalo osmisliti tečajeve naobrazbe o rodnoj ravnopravnosti za odgojno-obrazovno osoblje;

62. smatra da bi pozitivnu ulogu EU-a u regiji trebalo ojačati obrazovanjem i osobnim kontaktima među ljudima; podsjeća na važnost međunarodnih programa razmjene EU-a, kao što su Erasmus +, Erasmus Mundus i Erasmus Tempus, u promicanju pozitivne mobilnosti i interkulturalnog dijaloga između EU-a i srednje Azije te u stvaranju prilika za

Srijeda, 13. travnja 2016.

osnaživanje studenata koji od tih programa imaju koristi, čime se te dvije kulture više zbližavaju; pohvaljuje činjenicu da EU ima proračun u iznosu od 115 milijuna EUR za program obrazovne suradnje Erasmus+ u regiji; poziva sve relevantne dionike na razini Unije te one u državama članicama da ocijene i učvrste postojeće mehanizme studijskih/stipendijskih programa i razmjena mladih stručnjaka između EU-a i srednjoazijske regije, posebno u području tehnoloških i primijenjenih znanosti;

63. pozdravlja činjenicu da svih pet zemalja srednje Azije pomno prati bolonjski proces i da su time potaknute posljednjih godina provele mnoge nacionalne reforme;

64. poziva Komisiju da promiče sudjelovanje srednjoazijskih znanstvenika, instituta i poduzeća u zajedničkim istraživačkim i inovacijskim projektima koji se financiraju u okviru programa Obzor 2020.;

Gospodarska integracija, trgovina i održivi razvoj

65. uvažava zajednička obilježja koja sežu u dalju povijest, posebno ona koja se odnose na Put svile, kolonizaciju koju su provodila turkijska plemena i prihvaćanje islama; nadalje konstatira da se pet zemalja te regije nalazi na različitim stupnjevima razvoja: Kazahstan se nameće kao nezaobilazan partner u regiji a njegovi odnosi s EU-om postojano napreduju; Kirgistan i Tadžikistan puno su siromašniji, ali razmjerno otvorene zemlje u kojima postoji izvjesna razina sudjelovanja civilnog društva; razvijaju se i odnosi EU-a s Uzbekistanom, dok je Turkmenistan i dalje najzatvorenija zemlja u regiji, lišena pravog, neovisnog civilnog društva;

66. ističe činjenicu da je ta regija prilično raznolika, ne samo u pogledu bogatstva prirodnih resursa kao što su fosilna goriva i obradiva zemlja, već i u pogledu aktualnog ljudskog i gospodarskog razvoja tih zemalja, što je djelomice posljedica tih raznolikosti; ističe važnost uzimanja u obzir kulturnih razlika u regiji s jedne strane te međuovisnosti tih zemalja s druge strane;

67. uviđa mogući pozitivan učinak novog zamaha u gospodarskoj suradnji EU-a i srednje Azije na modernizaciju i demokratizaciju u toj regiji;

68. vjeruje da gospodarska diversifikacija u toj regiji može stvoriti dodanu vrijednost i u pogledu regionalnog razvoja, stabilnosti i sigurnosti, uzimajući u obzir socijalnu, gospodarsku i ekološku ravnotežu; smatra ključnima modernizaciju i razvoj održive domaće prometne i energetske infrastrukture, posebno u ruralnim područjima, poboljšanje pristupa brzom internetu i omogućivanje razvoja međuregionalne povezanosti; smatra da bi ekološkom oporavku i održivom razvoju trebalo dati jednaku važnost u kontekstu razvoja regije te naglašava važnost trgovine u njihovu promicanju; zalaže se za povećanje potpore EU-a za upravljanje resursima u zemljama srednje Azije i za poticanje njihove prekogranične suradnje;

69. zabrinut je zbog nedovoljnog socioekonomskog razvoja, koji je usporen i nejednak, zbog netransparentnosti u radu državnih tijela i posljedične korupcije, lošeg upravljanja i slabog institucionalnog okvira, nepoštovanja vladavine prava i niske stope sudjelovanja civilnog društva, što pogoduje praksi klijentelizma i čime se pogoršava problem korupcije i slabe učinkovitosti državne vlasti;

70. ističe sve veću važnost trgovinskih odnosa između EU-a i srednje Azije pri čemu je EU sad prvi trgovinski partner u toj regiji; ističe potrebu da EU još ojača trgovinske i investicijske odnose sa zemljama srednje Azije; u tom smislu ističe potrebu da zemlje srednje Azije intenziviraju napore za rješavanje problema korupcije i promicanje stabilnog okružja kako bi privukle strana ulaganja;

Srijeda, 13. travnja 2016.

71. mišljenja je da bi se gospodarski i trgovinski odnosi sa zemljama srednje Azije trebali razvijati usporedno s vladavinom prava, demokracijom, ljudskim pravima i temeljnim slobodama te nikako na njihovu štetu; u tom smislu podsjeća na važnost aktiviranja odredaba iz relevantnih klauzula u trgovinskim sporazumima koje je EU sklopio s tim zemljama kad god druga ugovorna strana krši ljudska prava;

72. ističe da je uključiv i održiv gospodarski razvoj među ključnim prioritetima strategije; ističe potrebu da srednjoazijske zemlje promiču aktivne politike čiji je cilj smanjenje siromaštva i suzbijanje socijalne isključenosti; primjećuje dubok negativan učinak koji na tu regiju ostavlja usporavanje gospodarskog rasta u Rusiji i Kini, kao i trenutačne geopolitičke napetosti i sukob u Ukrajini; u tom pogledu ističe da sve lošiji gospodarski trendovi, koji su posljedica smanjenja cijena robe, devalvacije rublje i smanjenja iznosa koje šalju migranti iz Rusije od kojih se sad mnogi vraćaju kao nezaposleni, predstavljaju teške socioekonomske izazove za tu regiju; napominje da se, s obzirom na sve navedeno, očekuje da će stopa rasta u regiji u godinama nakon 2014. iznositi otprilike polovicu prosječne stope rasta tijekom prethodnih deset godina;

73. snažno potiče Komisiju da izradi programe kojima se omogućuje socijalna reintegracija i zapošljavanje povratnika iz inozemstva te intenzivniji dijalog o migraciji i mobilnosti;

74. naglašava da je potrebna strategija EU-a za srednju Aziju koja se ne temelji na geostrateškim interesima nego je osmišljena kako bi se razvilo participativno i demokratsko društvo koje odlikuje slobodno udruživanje u sindikate i aktivno civilno društvo te kako bi se povećala rodna ravnopravnost i osnaživanje žena, osobito u ruralnim područjima;

75. naglašava da se unatoč brzom gospodarskom rastu posljednjih godina regija suočava s visokom stopom siromaštva, velikom nejednakosti u primanjima i smanjenjem očekivanog životnog vijeka, osobito u ruralnim područjima gdje živi od 80 do 90 % stanovništva; naglašava da je proces privatizacije tijekom gospodarske tranzicije velikim dijelom zaobišao planinske regije; ističe da to osobito utječe na žene u tim regijama jer mnogi muškarci migriraju u gradove u potrazi za poslom te ostavljaju žene da same skrbe za poljoprivredna gospodarstva i obitelji;

76. ističe da je važno da strategija bude u skladu s globalnim preuzetim obvezama, posebno s Programom održivog razvoja do 2030. donesenim 25. rujna 2015. na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju;

77. potiče na uvrštavanje ciljeva održivog razvoja u razvojni plan EU-a za tu regiju; ponovno ističe da će to dovesti do opsežnijeg održivog razvoja u srednjoj Aziji;

78. naglašava da je važno da EU iskoristi priliku koju razvojna suradnja nudi u pogledu promicanja ljudskih prava i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja kako bi se povećala vrijednost trgovinskih razmjena i ulaganja u svim zemljama te regije i osnažile uloga i aktivnosti socijalnih partnera u civilnom društvu;

79. mišljenja je da bi razvojnu pomoć trebalo isplaćivati samo u zemljama u kojima postoji istinska posvećenost iskorjenjivanju siromaštva, ujednačenu i održivu socioekonomskom napretku te poštovanju ljudskih prava i da te zemlje moraju pokazati da posjeduju djelotvorne antikorupcijske političke mjere i dopustiti EU-u da prati provedbu odgovarajućih mjera; u tom smislu dovodi u pitanje opravdanost i isplativost pomoći dodijeljene Turkmenistanu i Uzbekistanu; traži da se ta politika preispita ako dođe do poboljšanja; potiče potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da pomogne u poticanju napretka u tom području; žali što je zbog visokog stupnja korupcije i neučinkovite birokracije kapacitet apsorpcije pomoći vrlo mali, a njezini su pozitivni učinci vrlo ograničeni;

Srijeda, 13. travnja 2016.

80. napominje da je trenutačno preispitivanje hotimice isključeno iz postupka izrade programa za razdoblje 2014. – 2020. instrumenta za razvojnu suradnju za srednju Aziju uspostavljenog 2014. kako bi se izbjegla svaka zabuna ili udvostručavanje, istodobno čuvajući koherentnost aktivnosti EU-a u regiji;
81. potiče na to da se razvojna pomoć usmjeri na ruralni razvoj i održivu poljoprivredu, a posebno na odvikavanje od uzgoja monokultura kao što je pamuk;
82. poziva EU da prati učinkovitost svoje tehničke i financijske pomoći za reformu javnog sektora u zemljama srednje Azije;
83. poziva na koordinaciju razvojnih politika EU-a s aktivnostima država članica u toj regiji; poziva na blisku suradnju u razvojnoj politici s SAD-om u okviru našeg partnerstva za održivi razvoj; također poziva na suradnju s Kinom i Rusijom u razvijanju regije srednje Azije;
84. uzima u obzir probojnost Kine u toj regiji i promjenu njezine uloge iz vanjskog trgovinskog partnera u regionalnog posrednika u gospodarskom upravljanju, uključujući regionalnu opskrbu zajedničkom robom;
85. smatra da će sinergije između Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) i kineske inicijative *Jedan pojas, jedan put* biti važan instrument gospodarskog i socijalnog razvoja u toj regiji;
86. također napominje da su se dvije zemlje, Kazahstan i Kirgistan, priključile novoj Euroazijskoj gospodarskoj uniji koju je osnovala Rusija;
87. poziva na blisku suradnju EU-a s fondovima i agencijama UN-a kao i sa Svjetskom bankom;
88. prima na znanje da se i dalje pruža sektorska proračunska potpora Kirgistanu i Tadžikistanu te poziva Komisiju i ESVD da utvrde i primijene čvrste i objektivno provjerljive uvjete, a posebno za sve kontinuirane programe proračunske potpore; međutim ističe da se na nju moraju primijeniti stroži kriteriji, uključujući čvrst program reforme i učinkovite mjere za borbu protiv korupcije; ističe da se proračunska potpora EU-a ne bi trebala koristiti za izravno financiranje osnovnih javnih usluga (kao što su osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, osnovna zdravstvena zaštita i osnovna infrastruktura), koje su u primarnoj nadležnosti tijela vlasti; smatra da bi umjesto toga pomoć EU-a trebala biti povezana s rezultatima koje vlasti ostvaruju u tom pogledu te da bi proračunskom potporom EU-a trebalo poticati razvoj naprednih javnih usluga kao što su istraživanje, inovacije, sveučilišno obrazovanje, inovativna infrastruktura itd.;
89. pozdravlja povećanje makrofinancijske pomoći i poziva da se taj instrument primjenjuje na temelju strogih kriterija troškova i koristi te na temelju detaljnih procjena utjecaja u kojima će naglasak biti stavljen na učinak prelijevanja; uzimajući u obzir glavne točke Izvešća o napretku provedbe strategije naglašava važnost sudjelovanja država članica u provedbi potpore EU-a kako bi se povećao njezin učinak i poboljšali rezultati;
90. pozdravlja zahtjev Kirgistana za primjenu općeg sustava povlastica te se nada da će Tadžikistan i Uzbekistan slijediti njegov primjer;
91. smatra važnim da sve zemlje srednje Azije poštuju propise Svjetske trgovinske organizacije (WTO) te da pristupe toj organizaciji;

Srijeda, 13. travnja 2016.

92. na temelju podataka OECD-a uvažava posebnu važnost programa za povezivanje poslovanja malih i srednjih poduzeća i izravnih stranih ulaganja kao instrumenta za diversifikaciju i maksimalno povećanje ulagačkog učinka prelijevanja, čime se zemljama srednje Azije omogućuje uže povezivanje izravnih stranih ulaganja s njihovim domaćim gospodarstvima te pritom jača njihova konkurentnost i daje pristup međunarodnim tržištima, financijama, tehnologiji i upravljačkim vještinama; s tim u vezi poziva vlade zemalja srednje Azije da pokrenu te programe i povećaju uključenost dionika u već postojeće programe za povezivanje poslovanja; ističe da je potrebno poduzeti dopunske mjere, na primjer ponuditi programe osposobljavanja kojima se malim i srednjim poduzećima pomaže da poboljšaju vještine zaposlenika i da dosegnu međunarodno priznate standarde kvalitete, kako bi se zajamčilo da se lokalna proizvodnja odvija u skladu s međunarodnim standardima kvalitete;

93. naglašava da je za održivi gospodarski razvoj u regiji presudno produbiti regionalnu integraciju, povećati trgovinu među regijama, usredotočiti se na prometne mreže i logističke usluge i poboljšati poslovnu klimu i zakonodavni i regulatorni okvir, osobito za mala i srednja poduzeća;

94. podsjeća na veliki broj slučajeva zaraze tuberkulozom na području srednje Azije; naglašava važnost kontinuiteta u primjeni antituberkulozne terapije u zemljama u razvoju koje više ne dobivaju bilateralnu pomoć EU-a, posebno uzimajući u obzir činjenicu da su neki sojevi tuberkuloze razvili otpornost na lijekove;

Energija, okoliš, vode i transport

95. ističe potrebu za intenzivnijim dijalogom o razvoju infrastrukture, uključujući energetske i prometne mreže te internetske veze velikoga kapaciteta;

96. uviđa da je suradnja u području energije glavno pitanje u odnosima između EU-a i srednje Azije; smatra tu regiju dodatnim potencijalnim izvorom sigurne opskrbe EU-a energijom, posebno u pogledu mogućnosti koje nudi bolja suradnja s Kazahstanom i Turkmenistanom; podsjeća da je za EU važno da ima sigurnu, stabilnu i pristupačnu opskrbu energijom, u skladu s energetsom unijom i u svjetlu relevantnosti te opskrbe za opću sigurnost Unije; sukladno s tim ističe da opskrba energijom i njezina diversifikacija trebaju biti ključni element strategije EU-a za srednju Aziju, te poziva EU da uložiti veće napore u integraciju energetske tržišta, što je od interesa za sve strane jer će se time pomoći u postizanju energetske diversifikacije; u tom pogledu poziva na umnažanje napora radi ostvarenja cilja proširenja Južnoga koridora na srednju Aziju i Transkaspjskoga plinovoda; ipak naglašava da sporazumi i dijalozi o energiji moraju sadržavati snažnu dimenziju ljudskih prava;

97. prima na znanje potporu EU-a za energetske projekte kojima bi se mogao proširiti Južni plinski koridor, među ostalim transkaspjskim i možda iranskim rutama; ipak poziva EU da provede potpune studije izvedivosti tih projekata, uključujući procjene utjecaja na okoliš i socijalnog utjecaja;

98. podržava to što EU promiče obnovljivu energiju, energetske učinkovitost i integraciju energetske tržišta srednje Azije s onima iz susjednih zemalja te EU-a;

99. ponovno ističe svoje mišljenje da je ponovno ulaganje prihoda od prirodnih izvora presudno za održiv socioekonomski razvoj;

100. potiče bolje koordiniranje i ponovno jačanje napora u okviru ključne regionalne platforme za vode i okoliš, koju predvode Italija i Rumunjska;

101. zalaže se za veću aktivnu ulogu EU-a u području ekološki održivog razvoja; u tom kontekstu ističe važnost načela ekološke održivosti u procesu ekstrakcije i prerade prirodnih resursa u toj regiji koja se promiču u okviru Inicijative za transparentnost ekstraktivnih industrija (EITI); napominje da u toj regiji samo Kazahstan i Kirgistan postupaju u skladu s tom inicijativom, dok je Tadžikistanu 2015. privremeno ukinut status kandidata;

Srijeda, 13. travnja 2016.

102. sa zabrinutošću napominje da su uz sve snažnije učinke klimatskih promjena i dalje prisutni i brojni zabrinjavajući problemi u zaštiti okoliša naslijeđeni iz sovjetskog razdoblja, kao što su oni povezani s nuklearnom kontaminacijom koja traje posljednjih desetljeća i ne nadzire se te s hitnim mjerama sanacije lokacija za nuklearno testiranje, industrijskim aktivnostima i miniranjem, neodrživim iskorištavanjem prirodnih resursa, degradacijom tla i ekosustava, onečišćavanjem zraka, dezertifikacijom te iznad svega trajnim katastrofalno lošim upravljanjem vodama; snažno potiče Komisiju da u tom smislu unaprijedi tehničku pomoć, pomogne u mobilizaciji sredstava te ustupi europsko znanje i iskustvo te najbolju praksu u rješavanju tih problema;

103. snažno potiče EU da nastavi pružati financijsku i tehničku pomoć u području zdravstva, humanitarnih pitanja, okoliša, gospodarstva te podizanja razine osviještenosti o posljedicama nuklearnih ispitivanja koja je SSSR provodio na poligonu za nuklearne pokuse u Semipalatinsku na sjeveroistoku Kazahstana u blizini grada Semeja (nekad poznatog kao Semipalatinsk);

104. pozdravlja i potiče daljnja nastojanja u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama i otpornosti na njih te potiče zemlje srednje Azije da daju konstruktivan doprinos uspjehu Konferencije o klimatskim promjenama održane 2015. u Parizu;

105. poziva EU da dodatno intenzivira svoje programe smanjenja rizika od katastrofa i izgradnje otpornosti na njih u srednjoj Aziji jer je ta regija osobito podložna prirodnim katastrofama, zbog ozbiljnih prijetnji povezanih s ekološkim katastrofama i klimatskim promjenama;

106. izražava duboku zabrinutost zbog masovnog uginuća krda antilopa sajgi u Kazahstanu u svibnju 2015.; potiče EU da istraživanjem i ekološkim mjerama doprinese sprečavanju mogućih budućih slučajeva takvog uginuća;

107. poziva EU da dodatno intenzivira svoje napore u poticanju suradnje među državama srednje Azije u području upravljanja vodama;

108. potiče EU da „vodnu diplomaciju” odredi ako prioritet i aktivnije se njome koristi kako bi se omogućilo bolje prekogranično upravljanje vodnim resursima i posredovanje u rješavanju sporova, uključujući promicanje otvorenog i djelotvornog okvira, posebno u slučaju brane Rogun; u tom kontekstu snažno potiče EU da potakne i ubrza širu primjenu međunarodnih konvencija i pravnih načela u vezi sa zajedničkim vodnim resursima;

109. poziva zemlje u toj regiji da potpišu i ratificiraju konvencije UN-a iz Espoa i Aarhusa koje se odnose na sukobe u vezi s vodom, ako to već nisu učinile, i da u primjenu tih konvencija uključe civilno društvo;

110. poziva na ponovno ulaganje napora oko suočavanja s dramatičnim posljedicama ekološke katastrofe isušivanja Aralskog jezera te rješavanja tog problema; potiče Komisiju da poveća svoju potporu Međunarodnom fondu za Aralsko jezero te poziva ESVD da to pitanje uvrsti kao prioritet u svoje redovite odnose s Uzbekistanom;

111. podsjeća na to da je izgradnja strateške, moderne i interoperabilne cestovne i željezničke infrastrukture duž Puta svile ključni interes Kine, EU-a i Rusije te da bi uspješna integracija te regije zahvaljujući modernoj i pouzdanoj infrastrukturi predstavljala veliku priliku ne samo za veću regionalnu gospodarsku integraciju već i za promicanje mobilnosti ljudi i multikulturnu razmjenu, što će pak rezultirati pogodnijim okruženjem za promicanje vladavine prava i demokracije;

112. ponovno ističe da je EU spreman ponuditi svoje iskustvo i znanje radi promicanja usvajanja i primjene visokih standarda u području sigurnosti, zaštite i okoliša u svim oblicima prijevoza te radi olakšavanja uspostave veza duž prometnog koridora koji povezuje Europu, Kavkaz i srednju Aziju; osobito podržava trajne napore EU-a oko razvoja sigurnog zračnog i pomorskog prometa u srednjoj Aziji;

Srijeda, 13. travnja 2016.

113. potiče daljnju koordinaciju EU-a u pogledu kineske prometne politike u regiji;

Regionalna suradnja, sigurnosni izazovi i upravljanje granicama

114. potiče EU da intenzivira dijalog o srednjoj Aziji s relevantnim regionalnim i međunarodnim organizacijama, susjedima srednjoazijskih zemalja te drugim državama koje su aktivne u toj regiji;

115. potiče EU da poboljša povezanost tako što će zajedno sa zemljama srednje Azije utvrditi područja jače suradnje, posebno u pogledu prometa i energetike; ističe da bi prioritet trebala biti međusobna integracija srednjoazijskih zemalja te njihova integracija na međunarodna tržišta i u međunarodne koridore;

116. smatra da bi EU u suradnji s državama članicama trebao nastaviti promicati specifične politike regionalne integracije i jačanja povjerenja, ali i nagraditi korake u pravom smjeru koje poduzimaju pojedine srednjoazijske zemlje ili skupine zemalja uspostavom tješnje suradnje; smatra da bi mjere EU-a trebalo prilagoditi potrebama i specifičnim obilježjima svake zemlje; ustraje u tome da je potrebno produbiti politički dijalog i poticati mjere za izgradnju povjerenja među zemljama u regiji;

117. smatra da je produbljivanje regionalne gospodarske integracije važan element regionalne stabilnosti i uspostave mira;

118. ističe važnost suradnje s OEES-om i UN-om u svim političkim područjima;

119. poziva EU da na *ad hoc* osnovi obuhvati i Mongoliju određenim aspektima europske strategije za srednju Aziju;

120. uviđa da su glavne prijetnje i izazovi utvrđeni u strategiji za srednju Aziju i dalje aktualni;

121. smatra da bi EU trebao poticati regionalnu suradnju, posebno u pogledu zajedničkih pitanja i izazova, te da bi zajednički interes trebao prevladati u odnosu na heterogenost tih zemalja;

122. napominje da su neriješena etnička pitanja, mali izgledi za mirnu predaju vlasti te neuključivo upravljanje u zemljama srednje Azije izvori moguće nestabilnosti i ekstremizma i da je zbog toga uspješna provedba središnjih interesa EU-a koji se žele postići strategijom za srednju Aziju ozbiljno dovedena u pitanje;

123. podupire dugoročni cilj EU-a da se dijalog o sigurnosti na visokoj razini između EU-a i srednje Azije koji je u nastajanju preobrazu u istinski forum za suradnju u rješavanju zajedničkih sigurnosnih izazova u toj regiji i izvan njezinih granica kao što su širenje rata u Afganistanu na druge zemlje, uključujući opasnost od tzv. Islamske države, krijumčarenje droge, trgovina ljudima, nasilni ekstremizam i terorizam te kemijske, biološke, radiološke i nuklearne opasnosti; ističe važnost i pozitivan učinak programa regionalne suradnje, uključujući one kojima se jača prekogranična suradnja kao što su Program upravljanja granicama u srednjoj Aziji (BOMCA) i Akcijski program za suzbijanje droge u srednjoj Aziji (CADAP); smatra da se dijalog mora usredotočiti na sigurnost ljudi, a ne samo na sigurnost države; ponovno ističe odlučnost EU-a da u suradnji s regionalnim partnerima, posebno Regionalnim centrom UN-a za preventivnu diplomaciju za srednju Aziju (UNRCCA), proširi regionalni i bilateralni dijalog o sigurnosti sa zemljama srednje Azije osiguravajući bolje sudjelovanje Afganistana;

124. prima na znanje donošenje Akcijskog programa za suzbijanje droge u srednjoj Aziji za razdoblje 2014. – 2020.; međutim uznemiren je zbog rekordnog uzgoja opijuma i njegova krijumčarenja iz Afganistana preko srednje Azije; traži da se ESVD/Komisija pozabave pitanjem upletenosti organiziranog kriminala i elita u krijumčarenje te negativnim učincima droge na javno zdravlje u regiji;

Srijeda, 13. travnja 2016.

125. ponovno preporučuje da se Program upravljanja granicama u srednjoj Aziji i Akcijski program za suzbijanje droga u srednjoj Aziji obuhvate Instrumentom za doprinos stabilnosti i miru, a ne Instrumentom za razvojnu suradnju;

126. potiče EU da nastavi provoditi regionalne programe potpore čiji je cilj sprečavanje sukoba i uspostava mira, uključujući promicanje pomirenja među zajednicama i etničkim skupinama, te razgraničenje u srednjoj Aziji, što se financira iz instrumenta za doprinos stabilnosti i miru;

127. pozdravlja projekt Prekogranična suradnja za održiv mir i razvoj koji sponzoriraju Švicarska i UNDP, a kojim se nastoji stvoriti povoljnije okruženje za održivi mir i razvoj u prekograničnim područjima između Kirgistana i Tadžikistana;

128. ističe ulogu Regionalnog centra UN-a za preventivnu diplomaciju za srednju Aziju čije je sjedište od 2007. u Ašgabat u ulogu OESS-a u sprečavanju sukoba u toj regiji;

129. traži od EU-a da podupre inicijative Regionalnog centra UN-a za preventivnu diplomaciju za srednju Aziju i da se pod nadzorom Centra usredotoči na pitanje vodnih resursa i započne dijalog među pet zemalja te regije kako bi se raspravilo o prekograničnom onečišćenju;

130. traži od Komisije da razmotri nepovoljne posljedice koje bi pitanja pristupa vodnim resursima mogla imati na stabilnost i sigurnost u srednjoj Aziji i da pozorno prati sva događanja;

131. sa zabrinutošću napominje da su u Godišnjem izvješću SAD-a o trgovini ljudima za 2015. ⁽¹⁾ Turkmenistan i Uzbekistan uvršteni na „popis praćenja”, što znači da je broj žrtava trgovine ljudima u tim zemljama u porastu; poziva koordinatoricu EU-a za suzbijanje trgovine ljudima da podrži Turkmenistan i Uzbekistan u borbi protiv trgovine ljudima, koja predstavlja uvredu ljudskom dostojanstvu te često podrazumijeva psihološki teror i tjelesno nasilje te je stoga treba iskorijeniti; traži od država članica da u odnosima s tim zemljama istaknu to bitno pitanje;

132. naglašava važnost suradnje EU-a i srednjoazijskih zemalja u sprečavanju i suzbijanju terorizma; duboko je zabrinut zbog aktivnosti ekstremističke organizacije, tzv. Islamske države (IS) oko regrutiranja sve više građana srednje Azije kako bi otputovali na Srednji istok i borili se na strani IS-a, Al-Nusre i drugih terorističkih i ekstremističkih organizacija ili ih na neki drugi način podržavali, što je djelomično potaknuto političkom marginalizacijom i lošim gospodarskim izgledima; uvida da će mogući povratak znatnog dijela radikaliziranih građana srednje Azije u njihove zemlje podrijetla izazvati rizik od ugrožavanja sigurnosti i stabilnosti diljem srednje Azije, Afganistana, Irana, Rusije, Kine i Indije;

133. potiče EU da se zajedno sa srednjoazijskim vladama bavi zajedničkim problemima novačenja boraca i pristalica IS-a tako što će se usredotočiti na političke i administrativne nedostatke, kao što su promicanje vjerske slobode uz istodobno očuvanje sekularnih ustava te preispitivanje diskriminatorskih zakona i politika, provedba programa suradnje za muškarce i žene, usredotočivanje na zapošljavanje mladih u nepovoljnom položaju, određivanje reforme policije kao prioriteta te jamčenje bolje koordinacije među sigurnosnim službama, kao i izvlačenje pouka iz europskih ili azijskih iskustava u rehabilitaciji i reintegraciji islamističkih radikala;

134. smatra da je međunarodna suradnja, među ostalim s Rusijom i Kinom, presudna za rješavanje problema sve veće opasnosti od islamističke radikalizacije u srednjoj Aziji; poziva međunarodne strane koje imaju utjecaj u toj regiji da potaknu srednjoazijske države na ulaganje zajedničkih napora u bolju koordinaciju suradnje među njihovim sigurnosnim službama, uključujući razmjenu obavještajnih podataka; ističe da bi ta suradnja trebala biti u skladu s njihovim međunarodnim obvezama u području ljudskih prava;

⁽¹⁾ Podatke prikupilo Ministarstvo vanjskih poslova SAD-a.

Srijeda, 13. travnja 2016.

135. izražava iznimnu zabrinutost zbog pogoršanja sigurnosnog stanja na sjeveru Afganistana i zbog rizika od posljedica koje bi to moglo ostaviti na vojnu i političku stabilnost u regiji; pozdravlja poboljšanja ostvarena u pogledu koherentnosti između strategije EU-a za Afganistan i one za srednju Aziju; međutim ističe potrebu da se pristup EU-a srednjoj Aziji bolje poveže s pristupom Afganistanu i da se postojeće politike prilagode strategiji za Afganistan za razdoblje poslije 2014.; potiče na sudjelovanje Afganistana u programima čiji je cilj uspostava stabilnosti i sigurnosti u toj regiji; potiče vlade srednjoazijskih zemalja da preuzmu aktivniju ulogu te da se uključe u širu suradnju radi stabilizacije Afganistana; ističe potrebu da se strategije u području sigurnosti ljudi, protuterorizma, imigracije i borbe protiv krijumčarenja droge koordiniraju na regionalnoj razini;

136. poziva Vijeće, Komisiju i ESVD da u svojim odnosima sa zemljama srednje Azije kao prioritet odrede reformu sektora sigurnosti, što obuhvaća bolje financiranje i obuku, promicanje vjerske slobode u okviru sekularnih ustava, preventivnih aspekata suzbijanja terorizma te promicanje napora da se rehabilitiraju prijašnji džihadisti u okviru sveukupne strategije rješavanja problema islamističkog ekstremizma; žali što unatoč hitnoj potrebi za reformom sigurnosnog sektora u zemljama srednje Azije, EU tu reformu nije uspio integrirati u svoju strategiju; u tom smislu pozdravlja napredak koji je postignut u Kazahstanu kao početnu točku reforme na regionalnoj razini; poziva EU da izradi konkretne programe reforme sigurnosnog sektora za Kirgistan i po mogućnosti za Tadžikistan, koji će se usredotočiti na vladavinu prava i standarde ljudskih prava u kaznenom pravosuđu te na civilnu policiju;

137. uviđa da se tih pet srednjoazijskih zemalja i dalje pridržava odredbi o srednjoazijskoj zoni bez nuklearnog oružja;

138. traži od država članica da na ujednačeniji način tumače i primjenjuju te da se strogo pridržavaju osam kriterija utvrđenih u zajedničkom stajalištu EU-a o kontroli izvoza oružja iz 2008.; u tom je pogledu zabrinut zbog činjenice da europska poduzeća u kontekstu bilateralnih sporazuma koje su određene države članice sklopile izbjegavaju postupati u skladu s tim zajedničkim stajalištem;

139. traži od država članica da zaustave izvoz gotovih intruzivnih nadzornih sustava u zemlje te regije ako postoji dovoljno razloga da se smatra da će se oni koristiti protiv novinara, političkih ličnosti ili branitelja ljudskih prava; poziva Komisiju da revidira europski sustav kontrole izvoza kako bi se spriječilo da ti intruzivni sustavi dospiju u krive ruke;

Pitanja svojstvena za pojedine zemlje

140. ističe da se u sljedećim točkama navode samo prioritetna pitanja za pojedine zemlje te da one stoga nisu sveobuhvatne;

Kazahstan

141. naglašava da bi se prisniji politički i gospodarski odnosi trebali zasnivati na zajedničkim vrijednostima; napominje da je Kazahstan prvi partner iz srednje Azije s kojim je EU dogovorio i potpisao Sporazum o snažnijem partnerstvu i suradnji; zahvaljujući finalizaciji tog sporazuma očekuje aktivnu i konkretnu angažiranost Kazahstana na političkim i demokratskim reformama, što proizlazi iz njegovih međunarodnih obveza i zadaća; prima na znanje da je „program od 100 koraka” pokušaj provedbe hitnih reformi u toj zemlji;

142. u tom pogledu ističe preporuke Parlamenta o pregovorima o Sporazumu o snažnijem partnerstvu i suradnji EU-a i Kazahstana od 22. studenoga 2012. koji su ključni za dobivanje suglasnosti Parlamenta za sklapanje novog Sporazuma o snažnijem partnerstvu i suradnji te za buduću suradnju EU-a i Kazahstana;

Srijeda, 13. travnja 2016.

143. zabrinut je zbog sve većeg pogoršanja u području slobode medija, slobode izražavanja i slobode udruživanja i okupljanja; ponovno ističe i naglašava da je konkretan i opipljiv napredak političkih reformi povezan s napretkom u pregovorima o novom Sporazumu o snažnijem partnerstvu i suradnji; poziva Kazahstan da uloži sve napore kako bi osigurao da njegovo zakonodavstvo bude u skladu s normama Vijeća Europe te da se njime jamči potpuno ostvarivanje temeljnih sloboda bez samostalnog nametanja ograničenja; poziva kazahstanske vlasti da poduzmu konkretne i učinkovite mjere kako bi se primijenile preporuke posebnog izvjestitelja UN-a o slobodi mirnog okupljanja i udruživanja, koje je u siječnju 2015. dao u izvješću o rezultatima svoje misije u Kazahstanu; u tom smislu potiče Kazahstan da preispita i izmijeni svoje nove kaznene zakone u pogledu kriminalizacije klevete jer se njome podrivaju temeljne slobode; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog zakona o neprofitnim organizacijama jer se njime potkopava neovisnost pa čak i dovodi u pitanje samo postojanje nevladinih organizacija u Kazahstanu te poziva na njegovo preispitivanje;

144. podsjeća Kazahstan na njegove obveze u okviru OESS-a u području demokratskih reformi te ga potiče na to da svoje vanjskopolitičke ambicije, kao člana u Vijeću UN-a za ljudska prava u razdoblju od 2013. do - 2015., domaćina međunarodnog EXPO-a 2017. i kandidata za nestalno članstvo u Vijeću sigurnosti UN-a 2017. i 2018., uskladi s važnim domaćim političkim reformama;

145. ističe da prema preliminarnim zaključcima međunarodne promatračke misije OESS-a/ODIHR-a na izborima održanima 20. ožujka 2016. Kazahstan treba još mnogo napredovati kako bi ispunio obveze o demokratskim izborima u okviru OESS-a, iako je zabilježen određeni napredak; potiče kazahstanske vlasti na donošenje potrebnih mjera za provedbu svih preporuka OESS-a/ODIHR-a u cijelosti;

146. poziva na oslobađanje svih političkih zatvorenika, a među njima i vođe oporbene stranke Alga! Vladimira Kozlova;

147. potvrđuje pozitivnu ulogu Kazahstana u ugošćivanju i omogućavanju pregovora skupine E3+3 i Irana o iranskom nuklearnom programu održanih 2013., doprinos te zemlje inicijativama u području globalne nuklearne sigurnosti i zaštite, uključujući ugošćivanje nove međunarodne banke nuklearnog goriva kojom upravlja Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA) i koja će početi s radom 2017., ogleđnu ulogu posrednika u krizi između Rusije i Ukrajine te usluge pružene tijekom savjetovanja među sirijskom oporbom;

148. pozdravlja činjenicu da je Kazahstan 2015. ušao u završnu fazu postupka pristupanja WTO-u;

Kirgistan

149. žali zbog nazadovanja Kirgistana, zemlje od koje je EU najviše očekivao u toj regiji u pogledu ostvarivanja demokratskih ambicija;

150. čestita Kirgistanu na napretku koji se očitovao u nedavnim parlamentarnim izborima; prima na znanje njihovo mirno provođenje i znatna poboljšanja u pogledu transparentnosti; pozdravlja zaključke misije OESS-a za promatranje izbora o parlamentarnim izborima održanim u Kirgistanu 4. listopada 2015. u kojima je istaknuto da su birači imali velik izbor i da je vođena konkurentna izborna kampanja; no izražava zabrinutost zbog obvezne registracije biometrijskih podataka kao preduvjeta za glasovanje, što je izazvalo znatne probleme u pogledu uključivosti popisa glasača; naglašava da su potrebni dodatni naponi da se razvije posve funkcionalna parlamentarna demokracija unatoč početno ohrabrujućim znakovima koje je Kirgistan pokazivao u vezi s poduzimanjem demokratskih reformi i pomakom prema istinski višestranačkom sustavu kao jedna od zemalja kojima je u okviru probnoga postupka pružena potpora EU-a za demokraciju;

151. pozdravlja činjenicu da je Kirgistan povukao restriktivni nacrt zakona o stranim agentima i pripadnicima zajednice LGBTI te traži od Kirgistana da odbaci sve zakonodavstvo kojim se diskriminiraju pripadnici zajednice LGBTI te koje je usmjereno protiv civilnoga društva;

Srijeda, 13. travnja 2016.

152. pozdravlja uspjeh koji se ogleda u izboru Kirgistanu u Vijeće UN-a za ljudska prava tijekom razdoblja od 2016. do 2018. te poziva tu zemlju da svoje predstojeće članstvo konstruktivno iskoristi za rješavanje pitanja ljudskih prava;

153. potiče Komisiju/ESVD da pomogne Kirgistanu u ostvarivanju pravde za žrtve etničkih sukoba iz 2010.;

Tadžikistan

154. potiče Tadžikistan da poštuje svoje međunarodne obveze u pogledu ljudskih prava te da zaštiti slobodu okupljanja i neovisnost pravne struke; skreće pozornost na problematično stanje medija nakon što je predsjednik potpisao novu uredbu u skladu s kojom će se sve informacije o službenim događajima prosljeđivati preko državne informativne agencije, čime se ograničava pristup drugim medijima; poziva Tadžikistan da se suzdrži od nepropisnog upletanja u rad nevladinih organizacija i da ne primjenjuje nedavno usvojeno zakonodavstvo o njihovom financiranju;

155. iskazuje zabrinutost zbog odluke da se zabrani Stranka islamskog preporoda Tadžikistana nakon zabrinjavajućega trenda kojim se zbog sigurnosnih razloga nastoje potisnuti legitimne političke snage i ušutkati kritičari; poziva tadžikistanske vlasti da poštuju obveze iz mirovnog sporazuma iz 1997. i donesu potrebne mjere kojima se jamče sloboda izražavanja, pluralizam te slobodno i otvoreno političko okružje;

156. prima na znanje zaključke misije za promatranje izbora OESS-a/ODIHR-a o parlamentarnim izborima u Tadžikistanu održanima 1. ožujka 2015. u kojima se navodi da su ti izbori „održani u ograničenu političkom prostoru i da se nisu uspjeli zajamčiti jednaki uvjeti za kandidate”;

157. i dalje izražava zabrinutost zbog neučinkovitosti razvojne pomoći EU-a u toj zemlji; potiče ESVD/Komisiju da kao prioritete odredi programe usmjerene na sprečavanje mučenja u pritvorima i slobodu medija u Tadžikistanu;

158. pozdravlja pristupanje Tadžikistana WTO-u u ožujku 2013.;

Turkmenistan

159. naglašava da je Turkmenistan potpisnik većine važnih međunarodnih sporazuma i da stoga ima obvezu poštovati i štiti ljudska prava u svim okolnostima; izražava spremnost da poveća potporu EU-a u području demokratskih načela i ljudskih prava, posebno potpunom primjenom europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava te drugih sredstava, kako bi se podržao proces reforme u zemlji;

160. žali zbog toga što je u razdoblju izvješćivanja situacija u području vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda praktično ostala nepromijenjena unatoč određenim zakonodavnim naporima u političkom, pravosudnom, gospodarskom, socijalnom i obrazovnom području; smatra da bi novo zakonodavstvo trebali preispitati međunarodni stručnjaci u svjetlu međunarodnih obveza u području ljudskih prava;

161. traži od potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice i Komisije da se angažiraju s turkmenistanskim vlastima te da zahtijevaju da se poduzmu konkretni koraci za poboljšanje stanja ljudskih prava i vladavine prava, u skladu s člankom 21. UEU-a; nadalje poziva da se nastavi izražavati zabrinutost u pogledu ljudskih prava na svim razinama povrh aktualnog dijaloga o ljudskim pravima; ponavlja svoj poziv ESVD-u da ured za vezu u Ašgabat u što prije pretvori u redovnu delegaciju EU-a u Turkmenistanu, kako bi, među ostalim, uspostavio interakciju s civilnim društvom i pratio stanje ljudskih prava;

162. ističe važnost kontinuiranog dijaloga o ljudskim pravima, posebno u pogledu stalnog pritiska da se oslobode pojedinci zatvoreni zbog politički motiviranih razloga te objavljivanja podataka o sudbini nestalih zatvorenika;

Srijeda, 13. travnja 2016.

163. uviđa da bi stupanje na snagu Sporazuma o partnerstvu i suradnji s Turkmenistanom pomoglo u razvijanju punog potencijala uspostavljenog odnosa;

164. poziva potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da poštuje sporazum zaključen s njezinom prethodnicom u pogledu mehanizma praćenja kojim se Parlamentu omogućuje da ga ESVD propisno obavještava o provedbi Sporazuma o partnerstvu i suradnji kad stupi na snagu;

165. pozdravlja nedavno intenziviran angažman Turkmenistana s EU-om u područjima od zajedničkog interesa; napominje da je Turkmenistan prisustvovao sastanku OESS-a za provedbu ljudske dimenzije 2015. te da je ta zemlja u listopadu 2015. ostvarila prisutnost na visokoj razini na 15. godišnjem sastanku Zajedničkog odbora u okviru Privremenog sporazuma o trgovini;

166. poziva Turkmenistan da obustavi trenutačnu kampanju uklanjanja satelitskih antena i blokiranja pristupa nekim internetskim stranicama te da zaustavi zastrašivanje i zlostavljanje neovisnih novinara i aktivista civilnog društva;

Uzbekistan

167. žali zbog toga što se EU nije dovoljno istinski angažirao oko demokratizacije u Uzbekistanu te ponavlja svoja očekivanja da će EU aktivno nastojati ostvariti spomenuti cilj u toj zemlji; primjećuje da uzbekistanska vlada odbija poduzeti opsežne reforme; potiče potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu da pripremi politiku kritičke, konstruktivne, uvjetovane i usklađene europske angažiranosti u Uzbekistanu;

168. žali zbog sustavnog i rutinskog kršenja temeljnih prava i sloboda unatoč tome što su u tom području doneseni poboljšani zakoni i ratificirani međunarodni instrumenti u području ljudskih prava; potiče uzbekistanske vlasti da poduzmu konstruktivne mjere kako bi u cijelosti riješile probleme i učinkovito primijenile sve preporuke posebnog izvjestitelja UN-a o mučenju, Odbora protiv mučenja i Odbora za ljudska prava;

169. ustraje u tome da uzbekistanske vlasti oslobode sve one koji su zatvoreni u znak odmazde zbog mirnog ostvarivanja prava na slobodu izražavanja, udruživanja i okupljanja te ističe potrebu da se spriječi mučenje u zatvoru i da se istraže takvi slučajevi; izražava zabrinutost zbog proizvoljnog produljivanja zatvorskih kazni; poziva uzbekistanske vlasti da neovisnim nevladinim organizacijama koje djeluju u području ljudskih prava omoguće neometan rad;

170. pozdravlja činjenicu da je te zemlja ostvarila određeni napredak u iskorjenjivanju dječjeg rada te posebno vladinu zabranu u tom pogledu; podsjeća na važnost neovisnoga i objektivnoga praćenja provedbe te zabrane; ponavlja da je potrebno ukinuti prisilni rad tijekom godišnje berbe pamuka te istodobno potiče vladu na daljnje obvezivanje da će nastaviti ulagati konkretne napore, kao što je izrada akcijskoga plana, u iskorjenjivanje prisilnog rada u skladu s preporukama MOR-a i Svjetske banke;

171. podsjeća da je Parlament odlučio da ne razmatra davanje suglasnosti Protokolu uz Sporazum o partnerstvu i suradnji EU-a i Uzbekistana kojim bi se odredbe Sporazuma proširile i na bilateralnu trgovinu tekstilom sve dok ne bude potvrđeno da su provedene konkretne reforme i postignuti bitni rezultati te da se ostvaruje stvarni napredak u iskorjenjivanju prisilnog rada i dječjeg rada u Uzbekistanu;

172. u tom pogledu zauzima stajalište da je određeni dio dosadašnje razvojne pomoći EU-a dodijeljene Uzbekistanu, uključujući pomoć za izgradnju kapaciteta njegova parlamenta, krivo usmjeren i da bi tu pomoć trebalo preusmjeriti na smislenija područja kao što su ruralni razvoj te gospodarenje okolišem i vodama;

Srijeda, 13. travnja 2016.

173. izražava duboku zabrinutost zbog djelovanja Islamskog pokreta Uzbekistana koji je u kolovozu 2015. iskazao odanost tzv. Islamskoj državi i koji novači na tisuće džihadista u srednjoj Aziji;

o

o o

174. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, posebnom predstavniku EU-a za srednju Aziju te vladama i parlamentima Kazahstana, Kirgistana, Tadžikistana, Turkmenistana i Uzbekistana.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0122

Epidemija virusa zike

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o izbijanju epidemije virusa zike (2016/2584(RSP))

(2018/C 058/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir izjavu Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) od 1. veljače 2016. u kojoj se epidemija virusa zike kvalificira kao izvanredna zdravstvena situacija međunarodnih razmjera,
 - uzimajući u obzir Odluku br. 1082/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2119/98/EZ ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Europskog parlamenta (EU) br. 1291/2013 od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir pitanje Komisiji o izbijanju epidemije virusa Zika (O-000030/2016 – B8-0119/2016),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je 1. veljače 2016. WHO zbog izbijanja epidemije virusa zike proglasio izvanredno stanje u javnom zdravlju međunarodnih razmjera;
- B. budući da je virus zike novi virus koji prenose komarci, a prvi put je otkriven 1947. u šumi Zika u Ugandi i to na rezus majmunu, u okviru mreže za nadzor šumske žute groznice;
- C. budući da su povremeni slučajevi izbijanja virusa zike zabilježeni u dvije europske regije, i to na Martiniqueu i u Francuskoj Gijani, zatim u Africi, obje Amerike, Aziji i Pacifiku, a otkriveni su i slučajevi zaraze u Europi, osobito u prekomorskim područjima Guadeloupe i SaintMartin;
- D. budući da se 2007. godine virus zike prvi put pojavio izvan poznatih endemskih granica i uzrokovao epidemiju na otoku Yap u Saveznoj Državi Mikroneziji, a nakon toga je 2013. i 2014. uslijedila velika epidemija u Francuskoj Polineziji koja se zatim proširila na nekoliko zemalja Oceanije, uključujući Novu Kaledoniju i Cookove otoke; budući da se općenito smatralo da virus zike kod ljudi izaziva samo lakše bolesti, epidemija u Francuskoj Polineziji pokazala je da on može izazvati neurološke komplikacije (npr. Guillain-Barréov sindrom i meningoencefalitis);
- E. budući da je prema Europskom centru za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) većina zaraza uglavnom asimptomatska (u približno 80 % slučajeva);
- F. budući da je najveći broj slučajeva virusa zike zabilježen u Brazilu, i to posebno u sjeveroistočnom Brazilu;
- G. budući da je u studenome 2015. brazilsko ministarstvo zdravlja proglasilo izvanredno stanje javnog zdravlja zbog neuobičajeno velikog broja djece rođene s mikrocefalijom u državi Pernambuco tijekom 2015.; budući da su se drastično povećali pretežno slučajevi teških oblika mikrocefalije, no neka izvješća upućuju na to da je ta bolest u blažim oblicima bila iznimno raširena već nekoliko godina prije pojave virusa zike 2015.;

⁽¹⁾ SL L 293, 5.11.2013., str. 1.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 104.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- H. budući da životni vijek komarca ovisi o podneblju, staništu i biološkoj raznolikosti, a njihovo širenje potpomažu ljudski faktori kao što su klimatske promjene, umjetna vodena staništa, krčenje šuma, urbanizacija i pomanjkanje komunalne infrastrukture, gradski otpad, sukobi i putovanja;
- I. budući da su izbijanjem epidemije virusa zike na vidjelo izašle postojeće nejednakosti u pogođenim zemljama, između ostalog u pogledu sustava javnog zdravstva i životnih uvjeta, a nerazmjerno su pogođeni najsiromašniji članovi zajednice koji često žive u blizini otvorenih izvora vode i nisu pripremljeni za sprečavanje bolesti i suočavanje s njima; budući da žene još uvijek čine većinu siromašnog stanovništva u svijetu, a one su u posebno ugroženom položaju jer su u kući uglavnom one odgovorne za spremanje hrane, osiguranje čiste vode i higijenu, one se brinu o djeci sa sindromima povezanim sa mikrocefalijom, što može zahtijevati dodatna financijska sredstva, osobito ako ne postoje adekvatne ili priuštive službe za pomoć;
- J. budući da su u nekoliko europskih zemalja prijavljeni slučajevi zaraze virusom zike osoba koje su putovale u inozemstvo; budući da je 11. veljače 2016. ECDC naveo slučaj mikrocefalije dijagnosticirane kod jedne trudnice u Sloveniji koja je tijekom trudnoće dok je boravila u Brazilu dobila simptome karakteristične za zarazu virusom zike;
- K. budući da do 9. veljače 2016. na europskom kontinentu nije prijavljen nijedan autohtoni slučaj zaraze virusom zike, ali je bilo nekoliko slučajeva u najudaljenijim europskim područjima;
- L. budući da se pojava virusa povezuje sa skupinama slučajeva mikrocefalije i drugih neuroloških bolesti, uključujući sindrom Guillain-Barré; budući da je 1. veljače 2016. WHO izjavio da postoji ozbiljna sumnja o uzročnoj povezanosti zaraze virusom zike tijekom trudnoće i mikrocefalije, iako to još nije znanstveno dokazano;
- M. budući da je na osnovi sve većeg broja preliminarnih istraživanja među znanstvenicima postignut konsenzus prema kojemu je virus zika jedan od uzročnika mikrocefalije⁽¹⁾, stanja zbog kojeg dolazi do oštećenja fetalnih stanica mozga⁽²⁾ i zbog kojeg se djeca rađaju s neuobičajeno malom glavom te u većini slučajeva dolazi do zakašnjelog razvoja mozga, pri čemu se čini da to stanje može naštetiti fetusu tijekom cijele trudnoće⁽³⁾ a uzročnik je i Guillain-Barréova sindroma; budući da ta nesigurnost u pogledu zdravlja nerođena djeteta i neizvjesnost u pogledu načina na koji dolazi do zaraze dovodi žene i djevojke, a osobito trudnice i njihove obitelji, u vrlo težak položaj, posebno kad je riječ o njihovu zdravlju i dugoročnim posljedicama za kućanstva, te budući da ta nesigurnost ne bi ni u kom slučaju smjela biti isprika za odgađanje donošenja hitnih odluka i mjera nužnih za rješavanje krize;
- N. budući da postoji više potencijalnih uzroka mikrocefalije, ali često je uzrok nepoznat i budući da nema posebne terapije za tu bolest pa je stoga važno da postoji multidisciplinarni tim koji će ocijeniti i osigurati skrb za dojenčad i djecu s mikrocefalijom, s tim da rana intervencija u okviru programa za poticaj i igre može pozitivno djelovati na razvoj, a posebno su važni obiteljsko savjetovanje i podrška roditeljima;
- O. budući da su argentinski i brazilski istraživači skupinu slučajeva mikrocefalije u Brazilu povezali s larvicidnim sredstvom piriprosifenom, koje se od 2014. dodaje u izvore pitke vode na pogođenim područjima Brazila; budući da su lokalne vlasti Rio Grande do Sula, države u južnom Brazilu, kao odgovor na takvu mogućnost, suprotno preporuci Ministarstva zdravlja, a sukladno načelu predostrožnosti, 13. veljače 2016. obustavile njegovu uporabu;

⁽¹⁾ <http://www.who.int/features/qa/zika/en/>

⁽²⁾ <http://www.nature.com/news/zika-highlights-role-of-controversial-fetal-tissue-research-1.19655>

⁽³⁾ Brasil, P. et al. N. Eng. J. Med. <http://dx.doi.org/10.1056/NEJMoa1602412> (2016).

Srijeda, 13. travnja 2016.

- P. budući da je od 4 783 prijavljena slučaja mikrocefalije od listopada 2015. godine u više od 700 slučajeva isključena dijagnoza mikrocefalije;
- Q. budući da je test na virus zike bio pozitivan u samo 17 od 404 potvrđena slučaja mikrocefalije kod dojenčadi;
- R. budući da se slučajevi zaraze virusom zike u prekomorskim područjima Europske unije javljaju od 2013. godine;
- S. budući da u Europi postoji rizik od nastanka lokalnog vektorskog prijenosa bolesti tijekom ljetne sezone 2016.;
- T. budući da trenutačno ne postoji terapija niti cjepivo, ali budući da je 3. veljače 2016. indijsko trgovačko društvo Bharat Biotech najavilo da razvija „dva moguća cjepiva, pri čemu je jedno rekombinantno, a drugo neaktivirano cjepivo koje je u fazi pretkliničkih ispitivanja na životinjama“;
- U. budući da se virus zika može prenijeti spolnim putem ⁽¹⁾, ⁽²⁾ i da je Svjetska zdravstvena organizacija izjavila da je prijenos spolnim putem „relativno učestao“ ⁽³⁾;
- V. budući da su prijavljeni i slučajevi zaraze virusom zike transfuzijom;
- W. budući da postoji stvarna prijetnja prekograničnog prijenosa virusne infekcije preko zaraženih putnika i globalne trgovine;
1. potvrđuje da se virus zike na ljude uglavnom prenosi ubodom zaraženog komarca roda *Aedes*, uglavnom *Aedes aegypti* iz tropskih krajeva te da ta ista vrsta komarca prenosi tropsku groznicu, virus chikungunya i žutu groznicu;
 2. primjećuje da prema ocjeni ECDC-a, kako nisu dostupni ni terapija ni cjepivo, a komarci prijenosnici virusa zike napadaju i u zatvorenim prostorijama i na otvorenom, uglavnom danju, prevencija se trenutačno temelji na individualnim mjerama zaštite, kao što su nošenje odjeće dugih rukava i dugih hlača tretiranih permetrinom (posebno u doba dana kad je komarac prijenosnik virusa zike najaktivniji) te spavanje i odmor u prostorijama koje imaju zaštitne mreže ili klimatizacijske uređaje, odnosno korištenje mreža protiv komaraca;
 3. naglašava važnost izrade komunikacijskih planova na najprikladnijim razmjerima radi podizanja osviještenosti stanovništva i poticanja primjerenog ponašanja kako bi se zaštitilo od uboda komaraca;
 4. pozdravlja činjenicu da ECDC trajno prati razvoj situacije; poziva ECDC da redovito ažurira procjene rizika i epidemiološke nalaze; smatra da ECDC treba uspostaviti stručni odbor za tropske zarazne bolesti kako bi učinkovito koordinirao i nadzirao sve mjere koje je potrebno provesti u EU-u;
 5. pozdravlja odluku Komisije da mobilizira sredstva u iznosu od 10 milijuna EUR za istraživanje virusa zike i preporučuje da se usredotoči na slučajeve teške urođene malformacije mozga u Latinskoj Americi i na vezu za koju se sumnja da postoji između tih malformacija i zaraze uzrokovane virusom zike; međutim, postavlja pitanje je li taj iznos razmjernan opsegu znanstvenog izazova kojim se želi pridonijeti razumijevanju bolesti uzrokovane virusom zike, s njom povezanih neuroloških komplikacija te razvoju dijagnostičkih testova i terapije za tu bolest;

⁽¹⁾ <http://www.dallascounty.org/department/hhs/press/documents/PR2-2-16DCHHSReportsFirstCaseofZikaVirusThroughSexualTransmission.pdf>

⁽²⁾ <https://www.rt.com/news/333855-zika-sex-case-france/>

⁽³⁾ <http://www.reuters.com/article/us-health-zika-qanda-factbox-idUSKCN0X22TY>

Srijeda, 13. travnja 2016.

6. primjećuje da je virus zike zabilježen u 28 zemalja i može imati teške posljedice, posebno za mlade i siromašne žene, koje u velikoj većini žive u najnerazvijenijim područjima tih zemalja; naglašava, s obzirom na to da će se bolest vjerojatno nastaviti širiti, da međunarodna zajednica mora hitno primijeniti iskustvo i pouke iz prošlogodišnje krize uzrokovane ebolom;
7. ističe da se istraživanje treba ponajprije usredotočiti na mjere sprečavanja širenja virusa i na liječenje; poziva na to da se istraživanje virusa zike provede u tri smjera; ispitivanje povezanosti između virusa zike i malformacija mozga o kojoj postoji ozbiljna sumnja, razvoj medicinskih terapija i cjepiva te razvoj testiranja za brzu i učinkovitu dijagnozu;
8. naglašava potrebu daljnjeg istraživanja moguće povezanosti mikrocefalije s larvicidnim sredstvom piriproksifenom, s obzirom na to da nema znanstvenih dokaza o toj povezanosti;
9. ističe da se istraživanjem ne smiju zanemariti drugi mogući i dodatni uzroci mikrocefalije;
10. ističe da u sklopu programa Obzor 2020. i FP7 postoje dodatne mogućnosti financiranja za istraživanja i razvoj cjepiva za malariju i zanemarene zarazne bolesti, među kojima je i virus zike;
11. poziva Komisiju da zajamči da, ako se istraživanja financiraju javnim sredstvima EU-a, rezultati tih istraživanja ne budu zaštićeni pravima intelektualnog vlasništva te da proizvodi razvijeni na temelju tih istraživanja budu cijenom pristupačni pacijentima;
12. poziva Komisiju da predloži konkretne mjere za one europske regije u kojima se virus već proširio kojima bi se iskorijenili svi potencijalni vektori za prijenos bolesti u tim regijama, pružila pomoć već zaraženim osobama, posebno trudnicama, i spriječilo daljnje širenje virusa u tim regijama i na ostatku europskog kontinenta;
13. poziva Komisiju da pripremi akcijski plan za sprječavanje širenja virusa u Europi i da pruži pomoć državama članicama i trećim zemljama koje se protiv ove epidemije bore u najteže zahvaćenim područjima (u prvom redu na Karibima i u Srednjoj i Južnoj Americi); smatra da bi takav plan trebao uključivati i besplatno dijeljenje, u odgovarajućem broju i ciljano, fizičkih prepreka širenju virusa, primjerice mreža (protiv uboda komaraca) i prezervativa (za sprječavanje širenja virusa spolnim putem); poziva Komisiju da, kako bi se pravodobnim otkrivanjem djelotvorno prekinuo lanac prijenosa virusa krvnim i spolnim putem, razvije protokol o postupanju namijenjen građanima koji bi, s obzirom na njihovo epidemiološko okruženje, mogli biti prijenosnici zaraze virusom zike;
14. naglašava da je, s obzirom na složenost ispitivanja i razvoja djelotvornih, financijski pristupačnih i za trudnice pogodnih cjepiva i budući da trudnice najčešće ne sudjeluju u ranoj fazi kliničkih ispitivanja, nužno zauzeti rodno osviješten pristup u pogledu financiranja i procjene laboratorijskih potreba; traži od donatora da imaju realna očekivanja u pogledu troška razvoja tih cjepiva, što se odnosi i na dodjelu sredstava EU-a za istraživanja, te da na prvo mjesto stave sigurnost djevojaka i žena;
15. ističe da su epidemijom virusa zike razotkrivene slabosti prisutne i u sustavima javnog zdravstva, a posebno na razini primarne zdravstvene zaštite, i u pružanju i ostvarivanju prava na reproduktivnu zdravstvenu zaštitu žena i djevojaka u zahvaćenim zemljama, posebno u pogledu informiranja i njege tijekom i poslije trudnoće, dok su državni službenici u tim zemljama ženama savjetovali da odgode trudnoću dok se ne prikupi više informacija o virusu zike;
16. prepoznaje potrebu da se pojačaju laboratorijski kapaciteti za utvrđivanje zaraze virusom zike u EU-u/EGP-u kako bi se zaraze tim virusom mogle razlikovati od zaraza drugim arbovirusima (primjerice virusima denga i chikungunya); poziva države članice i Komisiju da koordiniraju istraživanja u laboratorijima koji istražuju virus zike i da potaknu osnivanje takvih laboratorija u onim državama članicama u kojima oni još ne postoje;

Srijeda, 13. travnja 2016.

17. poziva EU i države članice da predlože strategije kojima bi se, radi poticanja razmjene podataka i analiza, povezali proizvođači cjepiva, centri za sprečavanje i prevenciju bolesti te druge nacionalne i državne agencije za javno zdravstvo i pružatelji zdravstvenih usluga;

18. naglašava da je važno povećati razinu osviještenosti opstetričara, pedijatar i neurologa o potrebi da se istraži mogućnost zaraze virusom zike pacijenata koji su putovali u Brazil i druge zahvaćene zemlje od 2014. godine, odnosno onih koji pokazuju simptome urođene deformacije središnjeg živčanog sustava, mikrocefalije i Guillain-Barréova sindroma (GBS);

19. sa zabrinutošću primjećuje da u više zahvaćenih zemalja trudnoća nije uvijek slobodan izbor, osobito u zemljama sa stalnom visokom stopom seksualnog nasilja; poziva EU da pruži podršku zahvaćenim zemljama kako bi se ostvario univerzalan pristup primarnoj zdravstvenoj zaštiti, između ostalog i prenatalnoj i postnatalnoj skrbi te dijagnostičkom testiranju na virus zike, i poziva EU da pruži podršku vladama zahvaćenih zemalja kako bi one građanima pružile sveobuhvatan paket informacija i skrbi u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja, između ostalog i u pitanjima planiranja obitelji, s posebnim naglaskom na pristup nizu visokokvalitetnih kontracepcijskih metoda za sve žene i djevojke adolescentske dobi te pristup pobačaju u sigurnim uvjetima, kako bi se zaustavio rast broja nesigurnih pobačaja koji je prisutan od početka izbijanja epidemije, te da, u tom kontekstu, pokrene nužan dijalog s partnerskim zemljama o pitanjima kontracepcije i prava žena i djevojaka;

20. ističe da su do sada (do 10. veljače 2016.), 25 zemalja EU-a i EGP-a, SAD i Europski centar za prevenciju i kontrolu bolesti uputili upozorenje trudnicama i ženama koje žele zatrudnjati da odgode putovanja u područja u kojima je raširen virus zike;

21. s obzirom na to da trenutačno ne postoji profilaksa, lijek ili cjepivo za virus zike i budući da postoji rizik da se u Europi uspostave lokalni vektorski prijenosi tijekom ljetne sezone 2016. godine, poziva Komisiju da odmah provede analizu insekticida u pogledu utjecaja na zdravlje ljudi i djelotvornosti u borbi protiv komaraca kao vektora zaraze; također poziva Komisiju da koordinira pripremu niza smjernica za prevenciju koje bi nacionalne vlasti provele do ovoga ljeta;

22. prima na znanje da je objavljen postupak za ispitivanje trudnica koje dolaze iz područja u kojima trenutačno vlada epidemija virusa zike; ističe, međutim, da se zdravstvena tijela još uvijek nisu posvetila pitanju trajnije prisutnosti virusa zike u spermiji i dokazima potkrijepljenog prijenosa tog virusa spolnim odnosom, što može imati implikacije i za muške putnike koji dolaze iz područja trenutačno zahvaćenih virusom; stajališta je da bi, uzimajući u obzir da su slučajevi asimptomatskih zaraza česti, muški putnici nakon povratka iz područja trenutačno zahvaćenih virusom trebali koristiti prezervative sve dok se jasnije ne utvrdi raširenost tog načina prijenosa bolesti;

23. u skladu s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije o prevenciji u europskim zemljama, poziva Komisiju i države članice da znatno pojačaju praćenje invazivnih vrsta komaraca, poboljšaju kontrolu komaraca uklanjanjem lokaliteta za njihovo razmnožavanje (poput bara), izrade planove za uporabu insekticida u slučaju izbijanja epidemije te poboljšaju razinu dezinfekcije tereta, teretnog prostora te kabina i putničkog prostora zrakoplova koji pristižu iz zemalja u kojima je zabilježena zaraza;

24. poziva EU i veleposlanstva država članica da građanima EU-a koji žive u zahvaćenim područjima ili u njih putuju pruže informacije i potporu;

25. poziva zrakoplovne prijevoznike iz EU-a i trećih zemalja da primjereno i pravilno provedu dezinfekciju zrakoplova koji pristižu iz područja zaraze;

Srijeda, 13. travnja 2016.

26. poziva EU da se, kako bi izgradio svoju strategiju za borbu protiv virusa zike, savjetuje s državama članicama i trećim zemljama koje posjeduju (na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini) znanja o praćenju, sprečavanju i borbi protiv vrste komaraca *Aedes*, primjerice s regionalnim vlastima na Madeiri i gradskim vlastima Funchala, koje imaju više od deset godina iskustva u rješavanju tog problema, ili s vlastima u francuskim prekomorskim regijama i teritorijima, koje imaju dugogodišnje iskustvo u pogledu vektorski prenosivih bolesti općenito i u pogledu samog virusa zike;
27. ističe da je potreban koordiniran pristup na međunarodnoj razini i razini EU-a u borbi protiv ove epidemije; pozdravlja, u tom pogledu, pokretanje europske zdravstvene jedinice i smatra ju bitnom za pružanje pomoći pri organizaciji medicinskih i zdravstvenih timova i opreme za borbu protiv virusa zike, ako to bude potrebno; poziva Komisiju da hitno predloži horizontalnu strategiju EU-a o zdravlju u svijetu kojom bi se ispunili ciljevi iz okvira održivog razvoja;
28. poziva Komisiju da, u suradnji s drugim partnerima, pomogne pratiti širenje virusa zike u zemljama u razvoju te da u suradnji sa zahvaćenim zemljama u razvojne programe za pojedine zemlje uključi odgovarajuće mjere u pogledu razvoja zdravstvenih kapaciteta, osposobljavanja zdravstvenog osoblja, epidemiološkog nadzora, obrazovanja i mobilizacije na razini zajednice te kontrole populacija komaraca;
29. naglašava da se svi prijedlozi moraju temeljiti na širokom spektru epidemioloških studija koje se ne bave samo učincima virusa zike nego i drugim uzročnicima tih učinaka;
30. poziva države članice da podignu razinu osviještenosti liječnika i centara za bolesti putnika u pogledu razvoja epidemije virusa zike i kontrole vektora koju su uspostavile vlasti u zahvaćenim područjima kako bi oni u svoje diferencijalne dijagnoze za stanovnike tih područja i putnike koji iz njih dolaze uključile virus zike i, u cilju sprječavanja autohtonog prijenosa, pripremili se za moguću karantenu putnika za koje se sumnja da su prijenosnici tog virusa; poziva nacionalna zdravstvena tijela da pripreme kampanju informiranja kojom bi koordinirao ECDC, a koja bi za cilj imala informiranje i umirivanje europskih građana i izbjegavanje nepotrebne panike;
31. poziva Komisiju i države članice da, kako bi se smanjio rizik od autohtonog prijenosa, pojačaju budnost u pogledu ranog otkrivanja slučajeva zaraza virusom zike u EU-u, što uključuje i prekomorske zemlje i teritorije u najudaljenijim područjima EU-a, s posebnim naglaskom na onima u kojima su prisutni vektori ili potencijalni vektori za širenje bolesti; prepoznaje nadalje da postoji rizik, iako vjerojatno niske razine i sezonski ograničen, od širenja virusa zike i u područjima koja su staništa komaraca vrste *Aedes* u područjima umjerene klime (što uključuje dijelove Sjeverne Amerike i Europe) i posljedične mogućnosti daljnjeg autohtonog prijenosa;
32. naglašava važnost dostupnosti širokog spektra zdravstvenih usluga za borbu protiv virusa zike;
33. izražava potporu pozivu koji su uputili Ujedinjeni narodi⁽¹⁾ da se ukinu zakoni i politike kojima se, u suprotnosti s međunarodnim standardima, ograničava pristup spolnim i reproduktivnim zdravstvenim uslugama i pravima i ponovno ističe svoju spremnost da se na zdravstvene krize odgovara u skladu s ljudskim pravima, a posebno onim pravima koja su povezana sa zdravljem;
34. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku UN-a i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji.

(¹) <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=53173#.VswcHE32aUk>

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0123

Stanje u Poljskoj

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o stanju u Poljskoj (2015/3031(RSP))

(2018/C 058/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovore Europske unije, a posebno članke 2., 3., 4. i 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. ožujka 2014. naslovljenu „Novi okvir EU-a za jačanje vladavine prava” (COM(2014)0158),
 - uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
 - uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava (ECHR),
 - uzimajući u obzir svoju raspravu o stanju u Poljskoj na plenarnoj sjednici održanoj 19. siječnja 2016.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Venecijanske komisije od 12. ožujka 2016. o izmjenama Zakona od 25. lipnja 2015. o Ustavnom sudu Poljske usvojenim 22. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su poštovanje vladavine prava, demokracije, ljudskih prava, temeljnih sloboda te vrijednosti i načela upisanih u ugovore Europske unije i međunarodne pravne dokumente o ljudskim pravima obveze kojih se Unija i njezine države članice moraju pridržavati;
- B. budući da se, u skladu s člankom 2. UEU-a, Europska unija temelji na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, što su zajedničke vrijednosti svih država članica koje i Europska unija i svaka pojedina država članica trebaju poštovati u svim svojim politikama;
- C. budući da Unija, u skladu s člankom 4. stavkom 2. UEU-a, mora poštovati jednakost država članica pred Ugovorima i njihove nacionalne identitete;
- D. budući da si Unija i države članice, u skladu s člankom 4. stavkom 3. UEU-a, i na temelju načela lojalne suradnje, moraju uz puno uzajamno poštovanje pomagati pri obavljanju zadaća koje proizlaze iz Ugovora;
- E. budući da se na temelju članka 17. UEU-a Komisija mora pobrinuti za primjenu Ugovora;
- F. budući da je vladavina prava osnova demokracije i jedno od temeljnih načela Europske unije, da ona funkcionira na osnovi pretpostavke uzajamnog povjerenja da države članice poštuju demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, kao što je zapisano u Povelji o temeljnim pravima i Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava;
- G. budući da je za vladavinu prava i osiguravanje zaštite temeljnih prava i građanskih sloboda u Europi nužan učinkovit, neovisan i nepristran pravosudni sustav;

Srijeda, 13. travnja 2016.

- H. budući da je Ustavni sud osnovan kao jedna od ključnih sastavnica kojom se osigurava kontrola i ravnoteža vlasti u ustavnoj demokraciji i vladavini prava u Poljskoj;
- I. budući da su nedavni događaji u Poljskoj, posebno politički i pravni spor o sastavu Ustavnog suda i nova pravila o njegovu funkcioniranju (koja se, između ostalog, odnose na razmatranje predmeta i njihov redoslijed, povećanje kvoruma i većine potrebne za donošenje odluka u Sudu) izazvali zabrinutost u pogledu sposobnosti Ustavnog suda da jamči poštovanje Ustava i vladavine prava;
- J. budući da je Venecijanska komisija jasno ustvrdila da Ustavni sud ne može ispuniti svoju ulogu da jamči nadređenost Ustava Poljske zbog toga što njegova odluka od 9. ožujka 2016. nije objavljena i stoga ne može stupiti na snagu, čime se ugrožava vladavina prava; budući da je Venecijanska komisija upozorila da će sputavanje Suda ugroziti demokraciju, ljudska prava i vladavinu prava;
- K. budući da postupci koje su u vezi s Ustavnim sudom poduzeli poljska vlada i predsjednik Republike Poljske predstavljaju rizik za ustavnu demokraciju;
- L. budući da je Komisija nakon orijentacijske rasprave održane 13. siječnja 2016. odlučila pokrenuti strukturirani dijalog u sklopu okvira za vladavinu prava poslavši poljskoj vladi pismo ne bi li ona pojasnila situaciju u Poljskoj;
- M. budući da će Komisija kao čuvarica Ugovorâ sada prikupiti i razmotriti sve relevantne informacije i ocijeniti postoje li jasni znakovi koji upućuju na sustavnu prijetnju za vladavinu prava;
- N. budući da je svrha okvira za vladavinu prava razriješiti systemske prijetnje vladavini prava, posebno u situacijama u kojima se one ne mogu učinkovito riješiti postupcima za utvrđivanje povrede i kad se „mehanizmima za zaštitu vladavine prava” na nacionalnoj razini te prijetnje više ne mogu djelotvorno riješiti;
- O. budući da se sadašnjim poljskim Ustavom, usvojenim 1997. godine, jamče dioba vlasti, politički pluralizam, sloboda medija i izražavanja te pravo na informiranje;
- P. budući da, uz ustavnu krizu, postoje i druga pitanja zbog kojih je Europski parlament veoma zabrinut jer ona možda predstavljaju kršenje europskog zakonodavstva i temeljnih prava, uključujući i prava žena; budući da europske institucije moraju pomno motriti takve poteze poljske vlade;
1. smatra da je od temeljne važnosti zajamčiti puno poštovanje zajedničkih europskih vrijednosti utvrđenih u članku 2. UEU-a;
 2. smatra da sve države članice u svojoj zakonodavnoj i administrativnoj praksi moraju u potpunosti poštovati pravo EU-a te da sve zakonodavstvo, uključujući primarno zakonodavstvo svake države članice ili države kandidatkinje, mora odražavati temeljne europske vrijednosti, prije svega demokratska načela, vladavinu prava i poštovanje temeljnih prava, odnosno biti u skladu s njima;
 3. veoma je zabrinut zbog toga što stvarna paraliza Ustavnog suda Poljske predstavlja opasnost za demokraciju, ljudska prava i vladavinu prava;
 4. poziva poljsku vladu da bez daljnje odgode poštuje, objavi i u potpunosti provede odluku Ustavnog suda od 9. ožujka 2016. i da provede odluke od 3. i 9. prosinca 2015. godine;
 5. poziva poljsku vladu da u potpunosti primijeni preporuke Venecijanske komisije; dijeli mišljenje Venecijanske komisije da Ustav Poljske i europske i međunarodne norme iziskuju poštovanje odluka Ustavnog suda;

Srijeda, 13. travnja 2016.

6. pozdravlja nedavni posjet potpredsjednika Komisije Timmermansa Poljskoj i njegovu izjavu na sastanku Komisije 6. travnja 2016. o započinjanju dijaloga radi pronalaženja rješenja za ovu situaciju uz puno poštovanje ustavnog okvira, što podrazumijeva objavljivanje i provedbu odluka Ustavnog suda; dijeli njegovu zabrinutost zbog mogućnosti postojanja dva paralelna pravna sustava, što bi dovelo do pravne nesigurnosti;
 7. pozdravlja odluku Komisije da se pokrene strukturirani dijalog u sklopu okvira za vladavinu prava u kojem bi se trebalo utvrditi postoji li u Poljskoj sistemska prijjetnja demokratskim vrijednostima i vladavini prava; pozdravlja uvjeravanja Komisije da će se dijalog s poljskim vlastima voditi nepristrano i da će se temeljiti na dokazima i suradnji te poziva Komisiju da, ako se poljska vlada tijekom strukturiranog dijaloga ne bude pridržavala preporuka Venecijanske komisije, pokrene drugu fazu procedure za zaštitu vladavine prava davanjem „preporuke o vladavini prava” te da pruži svoju podršku Poljskoj u iznalaženju rješenja za jačanje vladavine prava;
 8. ističe, međutim, da u svim poduzetim koracima treba poštovati nadležnosti Europske unije i njezinih država članica, u skladu s Ugovorima i načelom supsidijarnosti;
 9. poziva Komisiju da Parlament redovito i detaljno informira o svojim ocjenama, napretku i poduzetim mjerama;
 10. izražava nadu da će strukturirani dijalog poljske vlade i Komisije rezultirati i preispitivanjem drugih odluka poljske vlade koje su izazvale zabrinutost u pogledu zakonitosti i potencijalnog utjecaja na temeljna prava;
 11. očekuje od Komisije da na isti način nadzire sve države članice u vezi s poštovanjem demokracije, vladavine prava i temeljnih prava i tako izbjegne dvostruka mjerila, te da o tome izvještava Parlament;
 12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku Republike Poljske.
-

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0128

Pakistan, posebice napad u Lahoreu**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o Pakistanu, posebno o napadu u Lahoreu (2016/2644(RSP))**

(2018/C 058/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Pakistanu,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 27. ožujka 2016. o napadu u Lahoreu, u Pakistanu,
- uzimajući u obzir izjavu koju je posebni predstavnik EU-a za ljudska prava Stavros Lambrinidis dao 29. listopada 2014.,
- uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moona od 27. ožujka 2016. o bombaškom napadu u Pakistanu i njegovu izjavu od 21. siječnja 2016. o napadu na Sveučilište Bacha Khan,
- uzimajući u obzir izjavu Vijeća sigurnosti UN-a od 28. ožujka 2016. o terorističkim napadima u Lahoreu, u Pakistanu,
- uzimajući u obzir izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja,
- uzimajući u obzir izvješće Rite Izsák-Ndiaye, posebne izvjestiteljice UN-a za manjinska pitanja, od 5. siječnja 2015. na temu „Govor mržnje i poticanje na mržnju protiv manjina u medijima”,
- uzimajući u obzir izjavu Malale Jusafzai, dobitnice Nobelove nagrade za mir i Nagrade Saharov, od 27. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu Gabriele Knaul, posebne izvjestiteljice UN-a za neovisnost sudaca i odvjetnika, od 4. travnja 2013. i izvješće Radne skupine UN-a za prisilne ili nenamjerne nestanke od 26. veljače 2013. na temu njezine misije u Pakistan,
- uzimajući u obzir članak 18. Opće deklaracije o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te Međunarodni pakt o socijalnim, gospodarskim i kulturnim pravima,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o smrtnoj kazni kako su izmijenjene 12. travnja 2013.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Pakistanu od 20. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir petogodišnji plan angažmana između EU-a i Pakistana iz ožujka 2012. u kojemu su navedeni prioriteti kao što su dobro upravljanje i dijalog o ljudskim pravima te usko vezani drugi strateški dijalog između EU-a i Pakistana od 25. ožujka 2014.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja,

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2015. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. godinu i politici Europske unije u tom području ⁽¹⁾,

- uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,

- A. budući da su 27. ožujka 2016. u samoubilačkom bombaškom napadu na igralištu u parku Gulšān-e-Ikbal u Lahoreu poginule više od 73 osobe, dok ih je preko 300 ozlijeđeno, uključujući velik broj žena i djece; budući da je teroristička islamistička skupina Jamaat-ul-Ahrar preuzela odgovornost za taj napad i izjavila da su meta napada bili kršćani; budući da su, unatoč tome, većina ranjenih i ubijenih muslimani, a svi su Pakistanci;

- B. budući da su se za vrijeme terorističkog napada održavali nasilni prosvjedi u Islamabadu, u kojem su pristaše Mumtaza Kadrija, osuđenog ubojice guvernera Salmana Taseera, zahtijevali pogubljenje Asije Bibi, žene koja je optužena za bogohuljenje i osuđena na smrt, a koju je branio guverner Taseer; budući da su deseci tisuća osoba prisustvovali sprovodu Kadrija nakon njegova vješanja slaveći ga kao heroja, a fotografije su kružile društvenim mrežama; budući da je sudac koji je prvotno osudio Kadrija morao pobjeći iz zemlje nakon što su mu zaprijetili smrću;

- C. budući da je nekim ekstremističkim skupinama dozvoljeno da neometano razvijaju svoju ideologiju i aktivnosti, kao što su određeni studentski savezi na sveučilištima i forum odvjetnika Khatm-e-Nubuwwat, koji je navodno odgovoran za porast kaznenih postupaka u predmetima na pakistanskim sudovima povezanim s bogohuljenjem te koji se protivi svim pokušajima zakonodavaca da provedu reformu mjerodavnog zakona;

- D. budući da se kršćani i druge manjine suočavaju ne samo s progonom ekstremista, nego i s pravnom diskriminacijom, posebno u okviru pakistanskih zakona o bogohuljenju, koji su diskriminirajući i koje u velikoj mjeri zloupotrebljavaju pojedinci s osobnim i političkim motivima; budući da se i same muslimane i dalje optužuje na temelju tih zakona;

- E. budući da su pakistanski narod, posebno vjerske manjine, žene i djeca, već godinama žrtve terorizma i islamističkog ekstremizma; budući da je od usvajanja posljednje rezolucije Europskog parlamenta o Pakistanu 15. siječnja 2015. ⁽²⁾ zabilježeno nekoliko desetaka drugih terorističkih i nasilnih napada na vjerske manjine, i to u kontekstu diskriminirajućih zakona i nedovoljne provedbe zakona;

- F. budući da su meta nekoliko terorističkih skupina u Pakistanu vjerske manjine poput ahmedija, kršćana, šiita i hindusa, kao i sunita koji imaju oprečne stavove; budući da je pakistansko Povjerenstvo za ljudska prava u svojem godišnjem izvješću za 2015. primijetilo da u većini slučajeva počinitelji nisu kažnjeni;

- G. budući da se ekstremističke skupine navodno i dalje koriste djecom kao bombašima samoubojicama; budući da vlada nije donijela zakone kojima bi se uspostavilo Nacionalno povjerenstvo za prava djeteta, neovisno tijelo za zaštitu i provođenje prava djeteta;

- H. budući da je, nakon što su u prosincu 2014. talibanski pobunjenici počinili masakr u školi, pakistanska vlada ponovno uvela smrtnu kaznu nakon šestogodišnjeg moratorija, i to najprije za terorističke aktivnosti, a potom i za sve teška kaznena djela; budući da je u Pakistanu do kraja 2015. pogubljeno 326 osoba, što je najviša dotad zabilježena brojka odnosno treća najviša u svijetu;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0470.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0007.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- I. budući da je kao posljedica sukoba između pakistanske vojske i nedržavnih oružanih skupina interno raseljeno preko milijun osoba;
- J. budući da su žene koje pripadaju pakistanskim vjerskim manjinama žrtve otmica, prisilnih brakova i prisilnog obraćanja na islam, što policijska i civilna tijela uglavnom ignoriraju;
- K. budući da Pakistan ima važnu ulogu u izgradnji stabilnosti u južnoj Aziji te bi stoga trebao biti primjer u pogledu jačanja vladavine prava i zaštite ljudskih prava;
- L. budući da je EU i dalje u potpunosti spreman na nastavak dijaloga i suradnje s Pakistanom u okviru petogodišnjeg plana angažmana;
1. šokiran je napadom koji se dogodio 27. ožujka 2016. u Lahoreu i oštro osuđuje takvo bezumno nasilje nad tako velikim brojem nevinih ljudi;
 2. izražava svoju duboku sućut obiteljima žrtava i iskazuje solidarnost s pakistanskim narodom i vladom;
 3. ističe da je počinitelje napada u Lahoreu prijeko potrebno izvesti pred lice pravde; poziva pakistanske vlasti, posebno lokalna i regionalna tijela, da se pobrinu da se provede učinkovita istraga o tim djelima i da se počinitelji kazneno gone;
 4. izražava duboku zabrinutost zbog sustavnog i teškog kršenja slobode vjeroispovijesti i uvjerenja u Pakistanu; ističe da je važno poštovati temeljna prava svih vjerskih i etničkih manjina u Pakistanu kako bi i dalje mogle živjeti dostojanstveno, ravnopravno i sigurno te svoju vjeroispovijest prakticirati potpuno slobodno, bez ikakve prisile, diskriminacije, zastrašivanja ili uznemiravanja, u skladu s temeljnim načelima Pakistana;
 5. pozdravlja vladine inicijative za provođenje reformi poput zakona o kriminalizaciji brakova sklopljenih s djecom i akta za zaštitu žena od nasilja i uznemiravanja, deblokiranja YouTubea, odluke kojom se Holi, Diwali i Uskrs proglašavaju blagdanima za vjerske manjine, kao i osobnog truda premijera Navaza Šarifa, koji je posjetio jedan hinduistički vjerski događaj; potiče vladu da poduzme dodatne napore kako bi stvorila socijalno okruženje u kojemu su manjine i različita mišljenja dobrodošli; u tom kontekstu podsjeća na nacionalni akcijski plan, obećane i hitno potrebne reforme medresa, a posebno na vladine mjere za borbu protiv govora mržnje te reformu policije i pravosuđa koja se još uvijek ne provodi; smatra da bi se u budućnosti trebale poduzeti ambicioznije mjere, posebno u području obrazovanja (izbacivanje negativnih pristranosti i predrasuda iz kurikuluma i udžbenika) i kaznenog progona osoba koje potiču na nasilje;
 6. pozdravlja činjenicu da je pakistanska vlada predana rješavanju prijetnje koju predstavlja religijski ekstremizam; zalaže se da se između EU-a i država članica s jedne strane i Pakistana s druge odvija kontinuirani dijalog o jamčenju zaštite i promicanju ljudskih prava, posebno u pogledu njihovih napora u borbi protiv terorizma te provedbom zakona u području sigurnosti;
 7. smatra da je, iako je vojna operacija najavljena u Pandžabu od ključne važnosti za borbu protiv terorizma, jednako tako važna i pobjeda u ideološkom ratu protiv ekstremizma kojom će se osigurati tolerantna i progresivna budućnost za Pakistan;
 8. poziva pakistanske vlasti da pokušaju riješiti problem socijalne i ekonomske isključenosti, uključujući i onu koja se odnosi na veliku većinu kršćana i druge vjerske manjine, koji žive u nesigurnim uvjetima;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

9. zabrinut je zbog činjenice da se u Pakistanu kontinuirano provode zakoni o bogohuljenju i smatra da se time pogoršava ozračje vjerske nesnošljivosti; stoga poziva pakistansku vladu da revidira te zakone i njihovu primjenu; poziva vlasti da zajamče odgovarajuće i brzo izvršenje pravde u svim predmetima povezanim s bogohuljenjem; posebno prima na znanje slučaj Asije Bibi i snažno potiče Vrhovni sud da donese odluku u tom predmetu;
10. poziva pakistanske vlasti da zajamče neovisnost sudova, vladavinu prava i zakonitost postupanja u skladu s međunarodnim normama o sudskim postupcima; osim toga poziva pakistanske vlasti da pruže odgovarajuću zaštitu svima koji su uključeni u slučajeve bogohuljenja, a posebice predstavnicima pravosuđa te zemlje, te da optužene, svjedoke, njihove obitelji i zajednice, uključujući i one koji su oslobođeni krivnje, ali se ne mogu vratiti svojim kućama, zaštite od nasilnih skupina; poziva pakistansku vladu da osigura da su žrtvama ciljanog nasilja i progona na raspolaganju odgovarajući pravni i drugi mehanizmi koji su primjenjivi u skladu s međunarodnim pravom na području ljudskih prava;
11. podsjeća na svoje ustrajno protivljenje smrtnoj kazni u svim okolnostima; s velikom zabrinutošću primjećuje drastičan porast primjene smrtno kazne u Pakistanu, među ostalim, što je izuzetno žalosno, i nad maloljetnim prijestupnicima, te poziva na ponovno uvođenje moratorija na smrtnu kaznu s ciljem ukidanja te vrste kazne u Pakistanu;
12. naglašava da je u borbi protiv terorizma i vjerskog ekstremizma od ključne važnosti uhvatiti se u koštac s njihovim temeljnim uzrocima na način da se smanji siromaštvo, zajamči vjerska tolerancija i sloboda uvjerenja te pravo na obrazovanje i siguran pristup obrazovanju djece, posebno djevojčica;
13. poziva pakistansku vladu da uputi otvoreni poziv posebnim izvjestiteljima UN-a, osobito posebnom izvjestitelju za promicanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u borbi protiv terorizma, posebnom izvjestitelju za izvansudska, prijetnja ili proizvoljna pogubljenja i posebnom izvjestitelju za slobodu vjeroispovijedi ili uvjerenja te da na svaki način podrži rad Nacionalnog povjerenstva za ljudska prava;
14. poziva pakistansku vladu da poduzme potrebne mjere kako bi osigurala odgovarajuću zaštitu obrazovnih ustanova, mjesta za rekreaciju i okupljanje manjinskih zajednica u područjima nesigurnosti i sukoba te da rizik od ponavljanja sličnih slučajeva kršenja i povrede ljudskih prava svede na najmanju moguću mjeru;
15. potiče sve regionalne dionike da znatno unaprijede svoju suradnju u borbi protiv terorizma; ponavlja važnost bezuvjetne međunarodne predanosti borbi protiv terorizma, uključujući sprečavanje svih oblika financijske pomoći terorističkim mrežama i ideološke indoktrinacije kojom se potiču ekstremizam i terorizam;
16. pozdravlja činjenicu da je Pakistan ratificirao Konvenciju o pravima djeteta i pohvaljuje mjere koje je pakistanska vlada poduzela u pogledu prava djeteta; poziva Pakistan da ratificira Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o sudjelovanju djece u oružanim sukobima i da osnuje Nacionalno povjerenstvo za prava djeteta;
17. poziva Komisiju, potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Federicu Mogherini, Europsku službu za vanjsko djelovanje i Vijeće da pakistanskoj vladi u najvećoj mogućoj mjeri pomognu u borbi protiv prijetnje koju predstavlja terorizam te da pruže dodatnu potporu pakistanskoj vladi i narodu u njihovim nastojanjima da iskorijene terorizam; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Federicu Mogherini da Parlament redovito izvješćuje o napretku u tim bilateralnim naporima;
18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Europske komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku UN-a, Vijeću UN-a za ljudska prava, predsjedništvu Vijeća sigurnosti UN-a, visokom povjereniku UN-a za izbjeglice te vladi i parlamentu Pakistana.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0129

Honduras: položaj branitelja ljudskih prava**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o Hondurasu: položaj branitelja ljudskih prava (2016/2648(RSP))**

(2018/C 058/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir smjernice EU-a o braniteljima ljudskih prava te smjernice EU-a za promicanje i zaštitu ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTI),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Srednje Amerike, s druge strane ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir završno izvješće misije EU-a za promatranje izbora o općim izborima u Hondurasu 2013. i popratnu misiju iz 2015. povezanu s nekažnjavanjem,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju (2015. – 2019.),
- uzimajući u obzir preporuke od 8. svibnja 2015. koje su Hondurasu upućene u sklopu Univerzalnog periodičnog pregleda pod vodstvom Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja UN-a o globalnim prijetnjama s kojima se susreću branitelji ljudskih prava te o položaju braniteljica ljudskih prava,
- uzimajući u obzir izjavu o položaju branitelja ljudskih prava u Hondurasu koju je posebni izvjestitelj UN-a dao 18. ožujka 2016. u Ženevi,
- uzimajući u obzir članak 25. Poslovnika Međuameričkog povjerenstva za ljudska prava (IAHCR), u kojem se govori o mehanizmu za mjere predostrožnosti,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada iz 1989. o autohtonim i plemenskim narodima u neovisnim zemljama (Konvencija MOR-a br. 169),
- uzimajući u obzir izjavu voditelja misija EU-a od 17. veljače 2016. o teškoj situaciji s kojom se suočava zajednica LGBTI u Hondurasu,
- uzimajući u obzir izjave tijela EU-a, poput izjave Delegacije EU-a u Hondurasu od 3. ožujka 2016. i izjavu glasnogovornice potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 16. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir klauzule o ljudskim pravima Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike te Sporazum o partnerstvu i suradnji između EU-a i Srednje Amerike koji je na snazi od 2013.,
- uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,

⁽¹⁾ SL C 434, 23.12.2015., str. 181.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- A. budući da su, prema navodima iz više izvješća UN-a o braniteljima ljudskih prava, aktivisti za zaštitu okoliša, branitelji prava autohtonih naroda, novinari, pravosudni stručnjaci, sindikalisti, seljaci, aktivisti za prava žena i pripadnici skupine LGBTI te drugi aktivisti i dalje žrtve zlostavljanja, nasilja, samovoljnog pritvaranja, prijetnji i ubojstava u Hondurasu;
- B. budući da je honduraška vlada preuzela pozitivne obveze i predložila donošenje zakonodavstva u cilju zaštite branitelja ljudskih prava, novinara i pravosudnih stručnjaka, što među ostalim uključuje otvaranje ureda povjerenika UN-a za ljudska prava, spremnost nacionalnih vlasti da dopuste međunarodne misije praćenja u području ljudskih prava i usvajanje zakona o zaštiti branitelja ljudskih prava iz 2015.;
- C. budući da je, unatoč navedenome, Honduras postao jedna od najopasnijih zemlja u regiji za branitelje ljudskih prava; budući da je Honduras jedna od najnasilnijih zemalja u svijetu za aktiviste za zaštitu okoliša, s obzirom na to da je između 2010. i 2015. ubijeno najmanje 109 takvih aktivista;
- D. budući da su 3. ožujka 2016., prema dostupnim informacijama, Bertu Cáceres, istaknutu aktivisticu za zaštitu okoliša, predvodnicu branitelja prava autohtonih naroda i osnivačicu Građanskog vijeća pučkih organizacija i organizacija autohtonih naroda Hondurasa (COPINH) neidentificirani počinitelji ubili u njezinu domu; budući da je njezina smrt izazvala zgražanje međunarodne zajednice i javnu zabrinutost za branitelje prava autohtonih naroda, prava povezana s okolišem i prava na zemljište u Hondurasu;
- E. budući da je samo dva tjedna kasnije, odnosno 16. ožujka 2016., ubijen Nelson García, još jedan član COPINH-a; budući da je njegov navodni ubojica pritvoren zahvaljujući brzom intervenciji honduraških vlasti;
- F. budući da meksički državljani Gustavo Castro Soto, jedini svjedok ubojstva Berte Cáceres koji je i sam zadobio prostrijelne rane, zbog potreba istrage gotovo mjesec dana nije smio napustiti zemlju; budući da mu je 6. travnja 2016. dopušteno da napusti zemlju;
- G. budući da je honduraška vlada odmah osudila taj gnjusni zločin, proglasila istragu ubojstva gđe Cáceres nacionalnim prioritetom i obavijestila javnost o napretku istrage; budući da je vlada službeno zatražila suradnju Organizacije američkih država pri istrazi tog ubojstva;
- H. budući da su se u slučaju gđe Cáceres, koja je bila izložena stalnoj prijetnji, primjenjivale mjere predostrožnosti IACHR-a, ali država Honduras te mjere navodno nije provela na odgovarajući način; budući da je gđa Cáceres jedna od 15 branitelja ljudskih prava koji su ubijeni u Hondurasu u razdoblju od 2010. do 2016., unatoč tome što su se na njih primjenjivale te mjere predostrožnosti;
- I. budući da je ta nedavna ubojstva potrebno sagledati u kontekstu mirnog otpora koji su COPINH i drugi aktivisti tijekom cijelog desetljeća pružali izgradnji akumulacijske hidroelektrane Agua Zarca na rijeci Gualcarque, megaprojektu koji uvelike ovisi o europskim ulagačima i tehnologiji i koji se navodno provodi bez prethodnog slobodnog i informiranog savjetovanja čiji bi cilj bio dobivanje suglasnosti zajednica autohtonih naroda na koje taj projekt utječe, kao što se zahtijeva u Konvenciji MOR-a br. 169.; budući da su nizozemska razvojna banka FMO i Finnfund obustavili financiranje projekta hidroelektrane Agua Zarca, čija je gđa Cáceres bila vodeća protivnica;
- J. budući da je nakon ubojstva Paole Barraze, braniteljice prava osoba LGBTI, transrodne žene i članice udruge Arcoiris, koje se dogodilo 24. siječnja 2016. na vidjelo izašla sve veća opasnost s kojom se u Hondurasu susreću pripadnici zajednice LGBTI; budući da je njezino ubojstvo zadnje u nizu nasilnih smrti aktivnih članova organizacija za ljudska prava osoba LGBTI u proteklih 11 mjeseci, uključujući ubojstva Angy Ferreire, Violete Rivas, Glorije Caroline Hernández Vásquez (poznate i kao Génesis Hernández), Jorgea Alberta Castilla, Estefanije Zúñige, Henryja Matamorosa i Josselin Janet Aceituno Suazo; budući da je od 1994. u Hondurasu navodno ubijeno 235 osoba LGBTI, od čega je samo 48 slučajeva završilo na sudu; budući da je nacionalni povjerenik za ljudska prava naveo da u 92 % slučajeva istraga zločina nije provedena na odgovarajući način te su ti slučajevi ostali neriješeni;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- K. budući da je Michel Forst, posebni izvjestitelj UN-a o položaju branitelja ljudskih prava, 18. ožujka 2016. izjavio da će „nasilje prestati tek kada se nekažnjavanju stane na kraj, a odgovorni za napade privedu pravdi” te istaknuo da vlasti Hondurasa trebaju smjesta poduzeti konkretne korake u cilju jamčenja sigurnosti svih branitelja ljudskih prava u zemlji i njihovih obitelji;
- L. budući da Honduras trenutačno radi na reformi svojeg kaznenog zakonika, koji bi se trebao temeljiti na međunarodnim konvencijama i predstavljati važan instrument za osiguranje prava ugroženih skupina;
- M. budući da EU i države članice podržavaju rad na poboljšanju pravosudnog sektora i poštovanja ljudskih prava preko različitih programa i projekata suradnje, osobito Programa potpore ljudskim pravima i programa Eurojusticia;
- N. budući da nekoliko država članica još nije ratificiralo Sporazum o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike, što znači da politički dijalog, jedan od stupova tog sporazuma, još nije stupio na snagu; budući da su poštovanje demokracije, vladavine prava te ljudskih, građanskih i političkih prava stanovništva obiju regija temeljne sastavnice Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike;
1. najoštrije osuđuje nedavna ubojstva Berte Cáceres, Nelsona Garcíje i Paole Barraze, kao i prethodna ubojstva drugih branitelja ljudskih prava u Hondurasu; izražava iskrenu sućut obiteljima i prijateljima svih spomenutih branitelja ljudskih prava;
 2. odaje počast Berti Cáceres, honduraškoj aktivistici za zaštitu okoliša, pripadnici i vođi autohtonog naroda Lenca te suosnivačici i koordinatorici COPINH-a, koja je život posvetila borbi za demokratskije društvo u svojoj zemlji; ističe da su slučajevi poput njezine smrti karakteristični za zemlju s iznimno visokom stopom ubojstava u kojoj vlada praksa nekažnjavanja;
 3. izražava duboku zabrinutost zbog toga što usprkos mjerama predostrožnosti IACHR-a honduraške vlasti nisu dovoljno zaštitile Bertu Cáceres; poziva hondurašku vladu da upotrijebi sva sredstva koja su joj na raspolaganju kako bi uspješno provela sve 92 mjere predostrožnosti IACHR-a koje su trenutačno na snazi u zemlji i spriječila slične zločine protiv aktivista za zaštitu okoliša i autohtonog stanovništva koji su u opasnosti;
 4. hitno poziva na to da se smjesta provedu nezavisne, objektivne i temeljite istrage u vezi sa spomenutim i prijašnjim ubojstvima kako bi se i njihovi naručitelji i izvršitelji priveli pravdi te kako bi se stalo na kraj nekažnjavanju; pozdravlja činjenicu da na zahtjev honduraške vlade u istrazi u vezi s ubojstvom Berte Cáceres sudjeluju predstavnici visokog povjerenika UN-a za ljudska prava i Organizacije američkih država; smatra da bi instrumenti dostupni u okviru UN-a i IACHR-a, primjerice nezavisna međunarodna istraga, u skladu sa zahtjevima žrtava, mogli pomoći da se zajamči nepristrana i poštena istraga u vezi s tim ubojstvima;
 5. izražava duboku zabrinutost zbog ozračja ekstremnog nasilja, osobito nad pripadnicima skupine LGBTI i onima koji brane njihova prava; naglašava da smjesta treba provesti temeljite i nepristrane istrage u vezi s ubojstvima aktivnih članova različitih organizacija za zaštitu ljudskih prava pripadnika skupine LGBTI;
 6. ističe potrebu za boljom zaštitom protiv diskriminacije i zločina iz mržnje na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta te izradom praktičnih smjernica u suradnji s civilnim društvom; poziva na to da se prilikom revizije kaznenog zakonika u njega uvrste odgovarajuće nove mjere kojima se sprečavaju diskriminacija i zločini iz mržnje te štiti zajednica LGBTI;
 7. pozdravlja, premda je duboko zabrinut zbog općeg stanja ljudskih prava u Hondurasu, nedavne pravne reforme i trud honduraške vlade usmjeren prema poboljšanju sadašnjeg položaja branitelja ljudskih prava u zemlji; poziva honduraške vlasti da primijene i u cijelosti razviju postojeći zakon o zaštiti branitelja ljudskih prava iz 2015., te da se pobrinu, u odgovarajućoj suradnji s civilnim društvom, da nacionalni sustav zaštite branitelja ljudskih prava, novinara i pravosudnih stručnjaka u potpunosti funkcionira i da raspolaže odgovarajućim financijskim sredstvima; poziva hondurašku vladu da u cijelosti provede preporuke upućene u sklopu posljednjeg Univerzalnog periodičnog pregleda;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

8. cijeni rad Ketila Karlsena, voditelja Delegacije EU-a u Hondurasu, i njegova tima u pružanju podrške braniteljima ljudskih prava u Hondurasu; poziva Delegaciju EU-a te veleposlanstva i konzulate država članica u Hondurasu da aktivno sudjeluju i prate postupke povezane s istragama ubojstava branitelja ljudskih prava te da se još više angažiraju oko branitelja ljudskih prava koji se nalaze u opasnosti;
9. smatra da aktivnosti europskih ulagača moraju podlijegati nizu strogih politika zaštite okoliša i društva; čvrsto podržava provedbu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, uz jasne zahtjeve za postupanje s dužnom pažnjom, zaštitne mjere u vezi s upravljanjem rizikom i odredbu o učinkovitom pravnom lijeku u slučaju potrebe; pozdravlja činjenicu da su i FMO i Finnfund javno osudili ubojstvo Berte Cáceres i pozvali na provedbu temeljite istrage, te činjenicu da su 16. ožujka 2016., nakon navoda o ubojstvu Nelsona Garcíje, obustavili sve svoje aktivnosti;
10. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da se pobrinu da se europskom pomoći ne podupiru niti omogućuju razvojni projekti koji ne ispunjavaju zahtjeve za prethodna, slobodna i informirana savjetovanja s autohtonim zajednicama, u sklopu kojih nisu organizirana konstruktivna savjetovanja sa svim zahvaćenim zajednicama i za koje nisu na snazi jasni zaštitni mehanizmi u području ljudskih i radničkih prava te zaštite okoliša;
11. poziva one države članice koje to još nisu učinile da ratificiraju Sporazum o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike; poziva Vijeće da donese jedinstvenu politiku prema Hondurasu koja će 28 država članica i institucije EU-a obvezati na slanje snažne zajedničke poruke o ulozi ljudskih prava u odnosima između EU-a i Hondurasa te u cijeloj regiji;
12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, nacionalnim parlamentima 28 država članica, predsjedniku, vladi i parlamentu Hondurasa, Tajništvu za srednjoameričku ekonomsku integraciju, Parlacenu, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini i Zajednici latinskoameričkih i karipskih zemalja.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0130

Nigerija**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o Nigeriji (2016/2649(RSP))**

(2018/C 058/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Nigeriji,
- uzimajući u obzir obraćanje predsjednika Muhamadua Buharija Europskom parlamentu 3. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir prethodne izjave potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o stanju u Nigeriji,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o stanju u Nigeriji, uključujući i one od 9. veljače 2015.,
- uzimajući u obzir prethodne izjave glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o stanju u Nigeriji,
- uzimajući u obzir prethodne izjave Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda o stanju u Nigeriji,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i ministra vanjskih poslova Savezne Republike Nigerije u okviru šestog ministarskog dijaloga između Nigerije i EU-a održanog u Bruxellesu 15. ožujka 2016.,
- uzimajući u obzir odluku Vijeća o uvrštavanju skupine Boko Haram na EU-ov popis terorističkih organizacija koja je stupila na snagu 29. svibnja 2014.,
- uzimajući u obzir drugu reviziju Sporazuma iz Cotonoua za razdoblje 2007. – 2013. koji je Nigerija ratificirala 27. rujna 2010.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjere i uvjerenja iz 1981.,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz 1981., koju je Nigerija ratificirala 22. lipnja 1983.,
- uzimajući u obzir Ustav Savezne Republike Nigerije, a posebno odredbe o zaštiti slobode vjere iz poglavlja IV. – Pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjere,
- uzimajući u obzir rezultate nigerijskih predsjedničkih izbora održanih u ožujku 2015.;
- uzimajući u obzir izvješće visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 29. rujna 2015. o kršenjima i povredama ljudskih prava koje je počinio Boko Haram i o utjecaju na stanje ljudskih prava u pogođenim zemljama,

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja donesene u rujnu 2015.,
 - uzimajući u obzir UN-ovu Konvenciju o pravima djeteta, koju je Nigerija ratificirala 16. travnja 1991.,
 - uzimajući u obzir izvješće Amnesty Internationala naslovljeno „Nigeria: Still waiting for justice, still waiting for change. Government must prioritise accountability in the north-east.” (Nigerija: Još se čeka pravda, još se čekaju promjene. Odgovornost na sjeveroistoku mora postati prioritetom vlade.),
 - uzimajući u obzir izvješće organizacije Human Rights Watch o Nigeriji iz siječnja 2016.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da Nigerija sa svojim golemim resursima ima najveće gospodarstvo u Africi i da je najmnogoljudnija i kulturno najraznolikija nacija na tom kontinentu; budući da ima ključnu ulogu u regionalnoj i afričkoj politici i pokretač je regionalne integracije kroz Gospodarsku zajednicu zapadnoafričkih država (ECOWAS); no budući da se ipak ubraja među zemlje s najizraženijom nejednakošću u svijetu, da je raširena korupcija koja znatno doprinosi ekonomskim i socijalnim nejednakostima i da je sigurnost ugrožena zbog nasilne ekstremističke skupine Boko Haram;
- B. budući da se zbog dugogodišnjeg razdoblja vojne diktature, korupcije, političke nestabilnosti i lošeg upravljanja nedovoljno ulagalo u infrastrukturu, obrazovanje i socijalni sustav te zemlje i budući da to i dalje ugrožava socijalna i ekonomska prava u Nigeriji;
- C. budući da više od šest stanovnika Nigerije od njih deset živi s manje od 2 USD na dan; budući da je to ekstremno siromaštvo još izrazitije u sjevernim pokrajinama, koje su najslabije razvijene u cijeloj zemlji; budući da to siromaštvo izravno doprinosi socijalnim nejednakostima, vjerskoj netrpeljivosti i regionalnim podjelama; budući da je Ginijev koeficijent za Nigeriju drastično porastao i da je 2010. dosegnuo 48,8;
- D. budući da se prema indeksu percepcije korupcije za 2015. koji je objavila organizacija Transparency International Nigerija nalazi na 136. mjestu među 175 zemalja; budući da se prema nekim procjenama u Nigeriji godišnje ukrade nafta u vrijednosti između 3 i 8 milijardi USD;
- E. budući da su unatoč mirnom dolasku predsjednika Buharija na vlast u ožujku 2015. mir i stabilnost u Nigeriji ugroženi zbog vala napada, ubojstava i otmica za koje je odgovorna nasilna ekstremistička skupina Boko Haram, slabljenja gospodarstva uzrokovanog niskom cijenom nafte na svjetskom tržištu, slabih političkih institucija, neuspjeha u borbi protiv korupcije i neriješenih sukoba u delti Nigera i središnjem dijelu zemlje;
- F. budući da su tijekom 2014. i 2015. pripadnici Boko Harama ubili najmanje 8 200 civila; budući da je prema procjenama raseljeno više od 2,6 milijuna ljudi, a više od 14,8 milijuna pogođeno je djelovanjem pobunjenika Boko Harama;
- G. budući da je terorizam globalna prijetnja, ali da sposobnost globalne zajednice da surađuje s vlastima u Nigeriji u borbi protiv Boko Harama ovisi o potpunoj vjerodostojnosti, odgovornosti i transparentnosti nove vlasti; budući da je neuspjeh vlade u iskorjenjivanju prakse nekažnjavanja ratnih zločina na najvišoj razini i dalje jedan od glavnih problema u toj zemlji; budući da je predsjednik Buhari obećao da će pokrenuti istrage u vezi s tim;
- H. budući da Boko Haram želi uspostaviti u potpunosti islamsku državu u Nigeriji, uključujući i uvođenje šerijatskih kaznenih sudova diljem zemlje, i zabraniti zapadnjačko obrazovanje; budući da Boko Haram otima žene i djevojčice kako bi sudjelovale u samoubilačkim napadima; budući da su u nedavnim samoubilačkim napadima, uključujući napade koji su se dogodili 16. ožujka, 11. veljače i 31. siječnja 2016. na sjeveroistoku Nigerije, smrtno nastradali brojni građani;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- I. budući da je spolno i rodno nasilje te nasilje protiv lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba u problematičnim područjima na sjeveroistoku Nigerije i dalje vrlo rašireno i budući da se stanje temeljnih prava kao što je pravo djevojčica i žena na obrazovanje, socijalna pravda i pravedna raspodjela državnih prihoda u društvu dramatično pogoršavaju, jednako kao i borba protiv korupcije;
- J. budući da su 14. i 15. travnja 2014. pripadnici Boko Harama oteli 270 djevojčica iz škole u Chiboku na sjeveroistoku Nigerije i budući da se većina njih i dalje smatra nestalima; budući je njihova točna sudbina i dalje nepoznata iako postoji bojazan da je većina njih ili prisiljena na brak s pobunjenicima ili da same postanu pobunjenice, da su izložene spolnom nasilju ili prodane u roblje, a da su nemuslimanke prisiljene na prelazak na islamsku vjeru; budući da su pripadnici Boko Harama od 2009. do danas oteli više od 2 000 žena i djevojčica, uključujući oko 400 njih iz Damasaka u pokrajini Borno 24. studenog 2014.;
- K. budući da je nigerijska vojska 6. travnja 2016. objavila da se u prethodna tri tjedna predalo najmanje 800 pobunjenika; budući da su od 26. veljače 2016. do danas postrojbe nigerijske vojske spasile 11 595 talaca u napadima na teritorij pod nadzorom Boko Harama u planinskom području između Nigerije, Čada i Kameruna;
- L. budući da je nevolja koja je zadesila djevojčice otete u školi ukazala na postojanje širih problema, kao što su redoviti napadi na škole, manjak učitelja i hitna potreba za međunarodnim sredstvima za popravak i ponovnu izgradnju uništenih zgrada; budući da zbog nedostatnih prilika za obrazovanje neka djeca već godinama ne pohađaju školu;
- M. budući da je nasilni ekstremizam Boko Harama nekontroliran i da je u svojem valu nasilja prouzročio mnogo patnje ljudima svih vjera i iz svih etničkih skupina; budući da je u protekloj godini navodno došlo do porasta broja ubijenih kršćana na sjeveru Nigerije;
- N. budući da središnji dio Nigerije stradava zbog dugogodišnjih ekonomskih i političkih napetosti među etničkim i vjerskim zajednicama, a da je najnovije nasilje potaknuto borbom za vlast i pristup zemlji između nomadskih i ratarskih zajednica;
- O. budući da su sektor nafte i plina i dalje glavni izvori prihoda za Nigeriju, dok je korist od ekonomskog bogatstva te zemlje vrlo nejednako raspoređena; budući da su razine siromaštva i nezaposlenosti na sjeveru Nigerije znatno veće nego na jugu, koji obiluje naftom; budući da je prema podacima Svjetske banke Nigerija od 1960. do danas izgubila otprilike 400 milijardi USD prihoda od nafte zbog korupcije i budući da je u posljednje dvije godine dodatnih 20 milijardi USD od tih sredstava nestalo iz državne riznice;
- P. budući da je Ured predsjednika osnovao posebni istražni odbor sa zadaćom da istraži navode o kršenju ljudskih prava od strane snaga sigurnosti, uključujući ubojstva, mučenje i prisilne nestanke;
- Q. budući da je trenutačno pred nigerijskim Senatom predloženo zakonodavstvo čiji je cilj kažnjavanje širenja „uvredljivih izjava” preko društvenim medijima ili kritika vlasti ili ostalih u tiskanim i elektroničkim medijima;
1. pozdravlja miran prijenos vlasti u Nigeriji nakon predsjedničkih izbora te je ohrabren velikim očekivanjima od ambicioznog programa reforme predsjednika Buharija i njegove vlade;
 2. duboko je zabrinut zbog znatnih socijalnih, gospodarskih, političkih i sigurnosnih problema s kojima se Nigerija suočava i žali zbog toga što nema stvarnog napretka u rješavanju problema korupcije koja desetljećima uništava nigerijsko društvo;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

3. uviđa da Nigerija ima potencijal da postane pokretač gospodarskog i političkog razvoja u Africi, ali njezin razvoj koči loše upravljanje gospodarstvom, slabe demokratske institucije i golema nejednakost; nadalje poziva Europsku uniju i njezine države članice da ispune svoju obvezu i pruže sveobuhvatnu političku, razvojnu i humanitarnu pomoć kako bi se podržali programi na svim razinama vlasti kojima se rješavaju problemi siromaštva, nezaposlenosti mladih i lošeg položaja žena;
4. smatra da borbu protiv korupcije moraju voditi nigerijske vlasti i da bi, ako se to ne učini, slijedilo još mnogo godina siromaštva, nejednakosti, narušenog ugleda, malih vanjskih investicija i slabih mogućnosti za mlade; nadalje nudi potporu pri ostvarivanju tog cilja i nastojanju da se prekine veza između korupcije i terorizma;
5. pozdravlja nastojanja Buharijeve vlade da ojača svoj mandat u borbi protiv korupcije te njezin nalog da se sve financijske transakcije vlade obavljaju preko jedinstvenog bankovnog računa kako bi se nadzirala potrošnja; poziva Europsku uniju i njezine države članice da poduzmu konkretne mjere kako bi se učinkovito onemogućili nezakoniti financijski tokovi, utaja poreza i izbjegavanje plaćanja poreza te potaknula demokratska međunarodna suradnja u porednim stvarima;
6. izražava solidarnost s nigerijskim stanovništvom koje pati zbog terorističkih djela Boko Harama zbog kojih su život izgubile tisuće osoba, a više od dva milijuna ih je raseljeno; potiče nigerijsku vladu da poduzme sve nužne mjere radi zaštite svojih civila u skladu sa svojim regionalnim i međunarodnim obvezama u pogledu ljudskih prava, među ostalim provođenjem sveobuhvatnih, neovisnih i učinkovitih istraga o tim zločinima;
7. snažno osuđuje nedavno nasilje i napade koje je počinio Boko Haram te poziva saveznu vladu da zaštiti svoje stanovništvo i riješi problem temeljnih uzroka nasilja jamčenjem jednakih prava svim građanima, među ostalim rješavanjem pitanja nejednakosti, kontrole nad obradivim površinama, nezaposlenosti i siromaštva; ne prihvaća nikakvu nasilnu odmazdu nigerijske vojske kojom se krši humanitarno pravo; međutim pozdravlja njezin program „sigurnog koridora” čija je svrha rehabilitacija boraca Boko Harama;
8. osuđuje masakr nad nevinim ženama, muškarcima i djecom, kao i silovanja i mučenja te vojačenja djece i podržava narod Nigerije u njegovoj odlučnosti da se bori protiv svih oblika nasilja u svojoj zemlji;
9. poziva nigerijsku vladu da pripremi sveobuhvatnu strategiju kojom se rješava problem ključnih uzroka terorizma i da, kako je i obećala, istraži dokaze o tome da je nigerijska vojska možda kršila ljudska prava; pozdravlja održavanje sastanka na vrhu o sigurnosti u svibnju 2016. u Abudži i poziva sve dionike da nađu konkretna, održiva rješenja za suzbijanje terorizma bez žrtvovanja poštovanja ljudskih prava i demokracije; nadalje ističe važnost regionalne suradnje pri rješavanju problema prijetnje koju predstavlja Boko Haram;
10. traži da se provede međunarodna istraga pod okriljem UN-a kako bi se utvrdila odgovornost trećih zemalja u organizaciji i financiranju terorističkih skupina u regiji, kao što je Boko Haram;
11. smatra da bi druga obljetnica otmice djevojaka iz škole u Chiboku 14. travnja trebala dati novi poticaj nigerijskoj vladi i međunarodnoj zajednici da se pobrinu za njihovo trenutačno i bezuvjetno oslobađanje, kao i oslobađanje 400 žena i djece otetih iz grada Damaska u studenome 2014. te svih ostalih otetih žena i djece;
12. apelira na vlasti da ženama i djevojkama zajamče lak pristup svim uslugama u području spolnog i reproduktivnog zdravlja;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

13. sa zabrinutošću prima na znanje napade na škole na sjeveru Nigerije kojima se djeci oduzima mogućnost obrazovanja te se povećava rizik od poticanja radikalizacije o kojoj ovisi nasilne ekstremističke skupine kao što je Boko Haram;
14. napominje da Boko Haram neselektivno napada muslimane, kršćane, pripadnike ostalih vjera i osobe koje nisu vjernici te osuđuje porast nasilja, uključujući napade na vjerske institucije i vjernike;
15. također osuđuje napade na poljoprivrednike te međuetničke sukobe stočara i poljoprivrednika u središnjem dijelu zemlje, posebno u pokrajinama Plateau i Taraba, tijekom kojih su zabilježena teška kršenja ljudskih prava i u kojima su od 2014. poginule tisuće osoba;
16. poziva nigerijsku vladu i međunarodne partnere da povećaju ulaganja kako bi se spriječili i razriješili sukobi među zajednicama stočara i poljoprivrednika, i to podržavanjem suradnje inicijativama za zajedničko upravljanje gospodarstvom i prirodnim resursima;
17. poziva predsjednika Buharija da zajamči da će njegova vlada štiti pravo Nigerijaca da slobodno prakticiraju svoju vjeru i šira prava svih građana u skladu sa zakonima i ustavom zemlje te traži od nigerijskih vjerskih vođa da pruže pomoć u suzbijanju ekstremizma i radikalizacije;
18. potiče potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da predano nastave ulagati diplomatske napore u Nigeriji kako bi se postigli mir, sigurnost, dobro upravljanje i poštovanje ljudskih prava; posebno ih poziva da nastave politički dijalog s Nigerijom na temelju članka 8. revidiranog Sporazuma iz Cotonoua te da se u tom kontekstu razmotre pitanja povezana s univerzalnim ljudskim pravima, uključujući slobodu mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti ili uvjerenja i zabranu diskriminacije na bilo kojoj osnovi, koja su dio univerzalnih, regionalnih i nacionalnih instrumenata za zaštitu ljudskih prava;
19. traži od nigerijskih vlasti da odbace zakon o zabrani neosnovanih predstavi i ostalih pitanja povezanih s njima koji je trenutačno pred nigerijskim Senatom jer se njime narušava sloboda tiska i sloboda izražavanja u Nigeriji;
20. poziva nigerijsku vladu i regionalna tijela da prestanu kriminalizirati nigerijsku zajednicu LGBTI i da zajamče njihovo pravo na slobodu izražavanja;
21. poziva nigerijsku vladu da poduzme hitne mjere na ušću Nigera, uključujući mjere za okončanje nezakonitih aktivnosti povezanih s naftom;
22. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, parlamentima i vladama država članica, predsjedniku Savezne Republike Nigerije, predsjedniku Afričke unije, Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a, Panafričkom parlamentu i predstavnicima ECOWAS-a.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0133

Izvješće o Turskoj za 2015.

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Turskoj za 2015. (2015/2898(RSP))

(2018/C 058/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir izvješće Komisije o Turskoj za 2015. (SWD(2015)0216),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 15. prosinca 2015. o proširenju te procesu stabilizacije i pridruživanja i prethodne relevantne zaključke Vijeća i Europskog vijeća,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. studenoga 2015. upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija o Strategiji proširenja EU-a (COM(2015)0611),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2008/157/EZ od 18. veljače 2008. o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanima u Pristupnom partnerstvu s Republikom Turskom („Pristupno partnerstvo”) te prethodne odluke Vijeća o Pristupnom partnerstvu od 2001., 2003. i 2006. godine,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu nakon sastanka na vrhu EU-a i Turske od 29. studenoga 2015. te akcijski plan EU-a i Turske,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. travnja 2015. o stotoj obljetnici genocida nad Armencima ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir međuvladinu konferenciju od 14. prosinca 2015. tijekom koje je službeno otvoreno poglavlje 17. o gospodarskoj i monetarnoj politici,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije, posebno one od 10. veljače 2010. o izvješću o napretku Turske za 2009. ⁽²⁾, od 9. ožujka 2011. o izvješću o napretku Turske za 2010. ⁽³⁾, od 29. ožujka 2012. o izvješću o napretku Turske za 2011. ⁽⁴⁾, od 18. travnja 2013. o izvješću o napretku Turske za 2012. ⁽⁵⁾, od 13. lipnja 2013. o situaciji u Turskoj ⁽⁶⁾, od 12. ožujka 2014. o izvješću o napretku Turske za 2013. godinu ⁽⁷⁾, od 13. studenoga 2014. o aktivnostima Turske kojima se stvaraju napetosti u isključivom gospodarskom pojasu Cipra ⁽⁸⁾, od 15. siječnja 2015. o slobodi izražavanja u Turskoj ⁽⁹⁾ i od 10. lipnja 2015. o izvješću Komisije o napretku Turske za 2014. ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir poziv upućen Komisiji u svojoj Rezoluciji o izvješću o napretku Turske za 2014. da ponovo procijeni način dosadašnjeg odvijanja pregovora te kako se odnosi i suradnja EU-a i Turske mogu poboljšati i pojačati,
- uzimajući u obzir pregovarački okvir za Tursku od 3. listopada 2005.,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0094.

⁽²⁾ SL C 341 E, 16.12.2010., str. 59.

⁽³⁾ SL C 199 E, 7.7.2012., str. 98.

⁽⁴⁾ SL C 257 E, 6.9.2013., str. 38.

⁽⁵⁾ SL C 45, 5.2.2016., str. 48.

⁽⁶⁾ SL C 65, 19.2.2016., str. 117.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0235.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0052.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0014.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0228.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir izjavu Europske zajednice i njezinih država članica od 21. rujna 2005. koja obuhvaća odredbu prema kojoj je priznavanje svih država članica neophodan dio pregovora i potrebu Turske da u potpunosti provede Dodatni protokol Sporazumu iz Ankare uklanjajući sve prepreke slobodnom kretanju robe bez predrasuda i diskriminacije,
 - uzimajući u obzir činjenicu da pristupanje Turske EU-u ovisi o potpunom ispunjenju kriterija iz Kopenhagena i sposobnosti integracije u EU, u skladu sa zaključcima sjednice Europskog vijeća održane u prosincu 2006.,
 - uzimajući u obzir članak 46. Europske konvencije o ljudskim pravima prema kojem se ugovorne strane obvezuju da će poštovati konačne presude Europskog suda za ljudska prava u svakom predmetu u kojemu sudjeluju kao stranke u postupku,
 - uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
 - uzimajući u obzir krizu u Siriji, napore koji se ulažu za postizanje prekida vatre i mirno preseljenje te obveze Turske da, u skladu s odredbama Povelje UN-a te vrijednostima i načelima na kojima počiva EU, jača stabilnost i promiče dobrosusjedske odnose povećanjem napora kako bi se riješila tekuća bilateralna pitanja, uključujući neriješene pravne obveze i sporove s neposrednim susjedima oko kopnenih i morskih granica te zračnog prostora,
 - uzimajući u obzir činjenicu da je u procesu pregovora poštovanje vladavine prava od ključne važnosti, uključujući prije svega diobu vlasti, demokraciju, slobodu izražavanja, ljudska prava, prava manjina i vjersku slobodu, ,
 - uzimajući u obzir suglasnost za osnivanje fonda od 3 milijarde EUR za upravljanje izbjegličkom krizom u Turskoj, od čega jedna milijardi dolazi iz proračuna Unije, a ostatak iz država članica,
 - uzimajući u obzir rad Kati Piri, stalne izvjestiteljice za Tursku Odbora za vanjske poslove Europskog parlamenta,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su pristupni pregovori s Turskom otvoreni 3. listopada 2005. i da je otvaranje tih pregovora polazište za dugotrajan i vremenski neograničen proces utemeljen na poštenim i strogim uvjetima i predanosti reformama;
- B. budući da bi EU i dalje trebao podupirati reforme u Turskoj s obzirom na transformativnu moć koju imaju pristupni pregovori i proces proširenja;
- C. budući da bi u skladu sa zaključcima sjednice Europskog vijeća održane u prosincu 2006. trebalo ostvariti potpunu usklađenost s kriterijima iz Kopenhagena i sposobnošću integracije u EU; budući da se Turska obvezala na ispunjenje kriterija iz Kopenhagena, odgovarajuće i djelotvorne reforme i postupno usklađivanje sa stečevinom EU-om; budući da bi se ta nastojanja trebala smatrati prilikom da Turska osnaži svoje institucije i nastavi s procesom demokratizacije i modernizacije;
- D. budući da je u pristupnom procesu vladavina prava od ključne važnosti, uključujući prije svega diobu vlasti, slobodu izražavanja i medija, ljudska prava i demokraciju, borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala, dobrosusjedske odnose, slobodu vjeroispovijesti, slobodu udruživanja i mirnih prosvjeda, prava manjina, prava žena i rješavanje problema diskriminacije ugroženih skupina, kao što su Romi, homoseksualne, biseksualne, transrodne i interseksualne osobe (LGBTI);

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- E. budući da se u pogledu političkih kriterija usporilo provođenje reformi te da je došlo do znatnog nazadovanja u područjima slobode izražavanja i slobode okupljanja;
- F. budući da Turska još uvijek ima najveći broj pritvorenih novinara u svijetu;
- G. budući da se prema ljestvici koju sastavlja organizacija Freedom House za slobodu tiska i medija, Tursku još uvijek svrstava među zemlje bez slobode tiska te je zemlja u kojoj se sloboda interneta samo djelomično primjenjuje;
- H. budući da se sigurnosna situacija u Turskoj sve brže pogoršava, i u unutarnjim i u vanjskim odnosima;
- I. budući da su se u turskim gradovima Diyarbakiru, Surucu, Ankari i Istanbulu dogodili višestruki teroristički napadi koji se dovode u vezu s ISIL-om/Daišom i u kojima je ukupno 150 nevinih ljudi izgubilo život;
- J. budući da se zbog ruskog bombardiranja Alepa i drugih dijelova Sirije povećava broj izbjeglica koji traže zaštitu u Turskoj;
- K. budući da su se EU i Turska dogovorili da će obnoviti proces pregovora i intenzivno surađivati u području migracija;
- L. budući da se stanovništvo Turske dosad pokazalo izrazito gostoljubivim prema velikom broju izbjeglica koji žive među njima; budući da je Turska primila najveći broj izbjeglica u svijetu, od kojih prema podacima UNHCR-a oko 2,7 milijuna registriranih izbjeglica dolazi iz Sirije, Iraka i Afganistana;
- M. budući da turske vlasti nisu pristale na ponovno otvaranje pravoslavnog sjemeništa na otoku Heybeliadi;

I. Trenutačno stanje u odnosima EU-a i Turske

1. duboko je zabrinut zbog toga što je u svjetlu nazadovanja zabilježenog proteklih godina u pogledu poštovanja demokracije i vladavine prava u Turskoj općenito i znatno usporena provedba reformi u Turskoj tijekom proteklih godina i da je u nekim ključnim područjima, kao što su neovisnost pravosuđa i sloboda okupljanja, sloboda izražavanja te poštovanje ljudskih prava i vladavine prava došlo do nazadovanja, čime se Turska znatno udaljava od ispunjenja kriterija iz Kopenhagena kojih se zemlje kandidatkinje moraju pridržavati;
2. ističe da je Turska ključni strateški partner EU-a i da bi aktivni i vjerodostojni pregovori mogli biti adekvatan okvir za iskorištavanje punog potencijala odnosa EU-a i Turske; upoznat je s time da je EU obnovio pregovore i nada se da će otvaranje poglavlja dovesti do konkretnog napretka; s tim u vezi, poziva Tursku na postizanje konkretnog napretka i istinsku predanost; ponavlja svoj poziv Komisiji da ponovo procijeni način dosadašnjeg odvijanja pregovora te kako se odnosi i suradnja EU-a i Turske mogu poboljšati i pojačati; snažno se zalaže za strukturirani te češći i otvoreniji politički dijalog na visokoj razini o ključnim tematskim pitanjima od zajedničkog interesa kao što su migracije, borba protiv terorizma, energetika, gospodarstvo i trgovina;
3. smatra da je odluka o odgodi izvješća Komisije o napretku za 2015. za razdoblje nakon turskih izbora u studenome 2015. bila pogrešna s obzirom na to da se time stvorio dojam da je EU voljan prijeći preko kršenja temeljnih prava u zamjenu za suradnju turske vlade u pogledu izbjeglica; poziva Komisiju da se posveti objavljivanju godišnjih izvješća o napretku u skladu s točno utvrđenim rasporedom; poziva Komisiju i Vijeće da ne zanemaruju interna događanja u Turskoj te da se bez obzira na druge interese jasno zauzmu za vladavinu prava i temeljna prava u Turskoj, kao što je previđeno kriterijima iz Kopenhagena;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

4. upoznat je s rezultatima parlamentarnih izbora održanih 1. studenoga 2015. te sa sastavljanjem nove vlade; ponovno poziva na to da se snizi izborni prag od 10 % te poziva na transparentnost financiranja političkih stranaka i izbornih kampanja; pohvaljuje aktivno sudjelovanje volontera iz civilnog društva na izborima te velik odaziv glasača; međutim, osuđuje zastrašivanje i uznemiravanje medija te diskriminaciju oporbenih stranaka kada je riječ o predizbornoj medijskoj pokrivenosti te atmosferu nasilja i zastrašivanja koju su posebno obilježili napadi na pojedine kandidate i urede oporbenih stranaka, osobito napade na Narodnu demokratsku stranku (HDP), kao i intenzivnu političku polarizaciju; pozdravlja činjenicu da je turski nacionalni parlament zbog zadnjih dvaju izbora i unatoč pragu od 10 % postao uključiviji u pogledu manjina koje žive u Turskoj;

5. poziva na unapređenje carinske unije i na proširenje njezina područja djelovanja kako bi se obuhvatili novi sektori, uključujući poljoprivredne proizvode, usluge i javnu nabavu; prima na znanje da se početak pregovora očekuje u drugoj polovici 2016.; podsjeća na to da carinska unija može iskoristiti svoj puni potencijal tek kada Turska u potpunosti provede Dodatni protokol u odnosu na sve države članice; stajališta je da u budućim sporazumima o slobodnoj trgovini između EU-a i trećih zemalja u obzir treba uzeti interese Turske, posebno u slučaju pregovora između EU-a i SAD-a o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP); poziva na poboljšanje slobodnog protoka osoba i apelira na povećanje kulturnih razmjena;

6. pozitivno ocjenjuje jačanje političkog dijaloga između EU-a i Turske u području vanjske i sigurnosne politike te činjenicu da je 2015. Turska povećala svoju usklađenost s izjavama EU-a i odlukama Vijeća; izražava žaljenje zbog toga što Turska nije usvojila odluku Vijeća koja je uslijedila nakon što je Ruska Federacija nezakonito pripojila Krim i nakon događaja u istočnoj Ukrajini, kao ni restriktivne mjere;

7. ponavlja da bi Turska dodatno trebala uskladiti svoju vanjsku politiku s vanjskom politikom EU-a, u skladu s odredbama pregovaračkog okvira; smatra da je bitno povećati razmjenu informacija o pitanjima vanjske politike i poziva turskog ministra vanjskih poslova da prisustvuje sastancima Vijeća za vanjske poslove kad god je to potrebno; podsjeća na stratešku važnost Turske kao tranzitne države za energetska sigurnost EU-a; smatra presudnim brz razvoj energetske suradnje i širenje energetskega koridora preko Turske prema Europskoj uniji;

8. ponavlja potrebu za jačanjem dobrosusjedskih odnosa koji čine temeljni dio pregovaračkog okvira te su ključan element u procesu proširenja; poziva Tursku da poveća napore kako bi riješila tekuća bilateralna pitanja, uključujući neriješene pravne obveze i sporove s neposrednim susjedima oko kopnenih i morskih granica te zračnog prostora, u skladu s odredbama Povelje UN-a i međunarodnim pravom; poziva tursku vladu da potpiše i ratificira Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS); potiče tursku vladu da prekine opetovane povrede grčkoga zračnog prostora i teritorijalnih voda, kao i praksu turskih vojnih letjelica da nadlijeću grčke otoke; izražava svoje žaljenje zbog toga što Velika narodna skupština Turske još nije povukla prijetnju ratom koju je uputila Grčkoj; potiče Tursku i Armeniju da započnu s normalizacijom odnosa uspostavljanjem diplomatskih odnosa bez postavljanja preduvjeta te poziva na otvaranje tursko-armenske granice koja može dovesti do poboljšanja odnosa, posebno u smislu prekogranične suradnje i gospodarske integracije;

II. Poštovanje vladavine prava, demokracije, ljudskih prava i temeljnih sloboda

9. stajališta je da su Turskoj hitno potrebne reforme u područjima pravosuđa, temeljnih prava i pravde, slobode i sigurnosti u duhu predanosti EU-a vladavini prava i temeljnim vrijednostima; poziva Vijeće EU-a da nakon ispunjenja službenih uvjeta za otvaranje pregovora, ne dovodeći u pitanje stajalište država članica, predloži otvaranje poglavlja 23. (pravosuđe i temeljna prava) i 24. (pravda, sloboda i sigurnost) te da zajamči da će se proces reformi u Turskoj oblikovati na temelju europskih vrijednosti i standarda; poziva Tursku da u potpunosti surađuje s Vijećem Europe i Venecijanskom komisijom u području reforme pravosuđa;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

10. izražava žaljenje zbog ozbiljnog nazadovanja zabilježenog u protekle dvije godine u pogledu slobode govora, izražavanja i mišljenja kako na internetu tako i u tradicionalnim medijima u Turskoj koja se prema najnovijem indeksu slobode medija Reportera bez granica nalazi na 149. mjestu od ukupno 180 zemalja; podsjeća da prema podacima turskih vlasti ta zemlja drži rekord u najvećem broju novinara iza rešetaka; ponavlja da su sloboda mišljenja, izražavanja i govora te neovisni mediji središnje europske vrijednosti; pozdravlja presudu Ustavnog suda da su povrijeđena prava Cana Dündara i Erdema Güla; podsjeća na to da im još uvijek prijeti suđenje i da tužitelji traže višestruke kazne doživotnog zatvora, izražava zabrinutost zbog odluke da se cijelo suđenje vodi uz isključenje javnosti te poziva na provođenje detaljne i objektivne istrage zbog navoda novinara u vezi s prijevozom oružja u Siriju; osuđuje nedavne izjave predsjednika Turske protiv Ustavnog suda, poziva na trenutno oslobađanje svih pritvorenih novinara i potiče europske diplomate da nastave pomno motriti sve kaznene postupke pokrenute protiv novinara; izražava žaljenje zbog osobnih napada vodećih vladinih dužnosnika na novinare i protivnike i zbog sve autoritarnijeg postupanja turskog vodstva; potiče Tursku da poduzme mjere protiv svih oblika zastrašivanja novinara, osobito istraživanjem svih fizičkih napada i prijetnji usmjerenih protiv novinara te aktivnim sprečavanjem napada na medijske kuće, ali i smirivanjem napete političke situacije koja stvara okruženje u kojem se ograničava sloboda govora u medijima i na internetu;

11. prima na znanje da je prema indeksu percepcije korupcije za 2015. koji je 27. siječnja 2016. objavio Transparency International tijekom protekle godine u Turskoj uočen porast korupcije te se Turska sada nalazi na 66. mjestu; ističe potrebu za time da turska vlada odašilje jasne i dosljedne poruke kojima će potvrditi istinsku predanost borbi protiv korupcije na svim razinama vlasti;

12. podsjeća na to da bi borba protiv korupcije trebala biti jedan od prioriteta Turske; stoga poziva Tursku da obnovi strategiju i akcijski plan protiv korupcije, da osnuje neovisno tijelo za borbu protiv korupcije i da izradi pouzdanu evidenciju istraga, sudskih postupaka i presuda, pa i za slučajeve na visokoj razini;

13. traži da se medijima u okviru Koza İpek Holdinga i medijske grupacije Feza vrati neovisnost i da se svi predstavnici vlade opozovu s mjesta u upravnim odborima, da se deseci otpuštenih zaposlenika, koji su iskazali svoje nezadovoljstvo vladinim preuzimanjem, vrate na radna mjesta i da se optužbe za terorizam povuku;

14. osuđuje nasilno i nezakonito preuzimanje nekoliko turskih novina, uključujući najnoviji slučaj Zamana i izražava žaljenje zbog odluke Digiturka, koja je između ostalog navodno politički utemeljena, da se obustavi emitiranje televizijskih kanala; poziva tursku vladu da stane na kraj političkim i ekonomskim pritiscima na neovisne medije; oštro osuđuje verbalne i fizičke napade te sve češću primjenu zakonodavstva o sramoćenju i suzbijanju terorizma protiv novinara; primjećuje cenzuru sadržaja u vezi s internetskim i konvencionalnim izvještavanjem te praksu blokiranja pristupa internetskim stranicama, posebno društvenim mrežama, što je dovelo do autocenzure novinara koji se boje da će se zbog kritiziranja vlasti dodatno povećati odmazde; vrlo je zabrinut zbog blokiranja desetaka tisuća internetskih stranica, amandmana na Zakon u uređenju internetskih medija usvojenih u ožujku 2015. te zbog ovlasti Uprave za telekomunikacije (TIB) prema kojima se mogu blokirati internetske stranice u roku od četiri sata zbog raznih nejasnih razloga; zabrinut je zbog činjenice da je Turksat, turski pružatelj usluga satelitske televizije, prekinuo emitiranje programa postaje IMC TV u petak, 26. veljače 2016., na zahtjev tužitelja iz Ankare koji je istraživao podržava li program neku od „terorističkih” skupina; izražava svoju zabrinutost zbog iznimno visokih kazni za porezne prekršaje koje su izrečene medijskim organizacijama; poziva na reviziju zakona o internetu kako bi se stvorilo okruženje koje potiče slobodu govora na internetu i zaštitu privatnosti i osobnih prava; osuđuje pokušaje turskih vladinih dužnosnika da zastraše, a u nekim slučajevima i deportiraju nekoliko međunarodnih novinara; poziva na provođenje neovisne istrage ubojstva Najia Jerfa, Ibrahima Abdel Qadera i Faresa Hammadija, novinara sirijskog bloga pod nazivom „Potihlo klanje Rake” (Raqqā is Being Slaughtered Silently) koji su ubijeni na turskom tlu; nadalje žali zbog istraga, uhićenja, kazni zatvora i novčanih kazni za navodne uvrede predsjednika države, na temelju članka 299. Kaznenog zakona; poziva tursku vladu da se hitno pozabavi tim pitanjima radi zaštite pluralizma u skladu s međunarodnim standardima; smatra da je otvorena javna rasprava ključan element svake zdrave demokracije;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

15. poziva tursku vladu da usvoji pouzdan zakon za zaštitu podataka i osnuje neovisno tijelo za zaštitu podataka, u skladu s europskim standardima, stvarajući time nužne uvjete za učinkovitu i djelotvornu međunarodnu policijsku i pravosudnu suradnju te za dijeljenje informacija, što u isto vrijeme doprinosi zadovoljavanju kriterija za liberalizaciju viznog režima; poziva turske vlasti da jasno definiraju iznimke u području primjene zakonodavstva, posebno za obradu podataka koji se odnose na zdravlje, te da uspostave postupak odabira kojim se jamči neovisnost članova tijela za zaštitu podataka;

16. ponovno izražava zabrinutost zbog zakona o borbi protiv terorizma, posebno njegove široke i previše nejasne definicije terorizma, organiziranoga kriminala i propagande, zbog čega je nemoguće odrediti točnu narav takvih kaznenih djela; ustraje u tome da kazneno zakonodavstvo i zakonodavstvo o borbi protiv terorizma mora biti u skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava koju Turska mora u potpunosti poštovati i provesti; poziva Tursku da stvori političko i pravno okruženje koje pravosuđu omogućuje da neovisno i nepristrano obavlja svoje dužnosti i u praksi kako ne bi postalo instrument represije zbog unutarnjeg neslaganja; poziva Tursku da provede sve presude europskih sudova; izražava zabrinutost zbog brojnih preraspoređivanja, neželjenih premještaja i otpuštanja sudaca i javnih tužitelja, čime se narušava neovisnost, nepristranost i učinkovitost pravosuđa, kao i poštovanje načela pravičnog postupka i diobe vlasti; poziva na hitnu obnovu diobe vlasti i poduzimanje konstruktivnih mjera za jamčenje potpune neovisnosti pravosuđa; izražava žaljenje zbog ometanja sudskih postupaka u korist određenih političara, što je postalo svakodnevnica u Turskoj nakon korupcijskog skandala 2013.; naglašava da uloga i utjecaj izvršne vlasti u okviru Visokog sudbenog i državnoodvjetničkog vijeća moraju biti ograničeni te su potrebna dovoljna jamstva da suci neće biti prisiljeni na premještaj protiv svojevolje;

17. podsjeća da je izuzetan gospodarski rast Turske u proteklom desetljeću doveo do nezapamćenog procvata stanogradnje i razvoja infrastrukture često na štetu očuvanja okoliša i baštine; izražava posebnu zabrinutost zbog raznih megaprojekata u zemlji i smjesta traži od vlade da koristi procjene utjecaja na okoliš i društvo te da u osmišljanje projekata uključi lokalno stanovništvo kako bi se koliko je god to moguće izbjegle dugoročne negativne posljedice urbanizacije, zauzimanja prostora i narušavanja okoliša;

18. stajališta je da bi postupak ustavne reforme trebao dovesti do sekularnog, pluralističkog, uključivog i tolerantnog društva; ističe da bi se novi ustav trebao temeljiti na općem konsenzusu postignutom u cijelom političkom spektru i čitavom društvu, u potpunosti poštujući prava manjina, bez obzira na njihovu kulturnu ili vjersku pripadnost, pružajući time solidan temelj za temeljne slobode i vladavinu prava; potiče Tursku da u potpunosti poštuje vladavinu prava i temeljna prava i slobode, posebno slobodu vjerskih i etničkih manjina; naglašava potrebu da se donese sveobuhvatno zakonodavstvo o nediskriminaciji, uključujući zabranu diskriminacije i govora mržnje na temelju narodnosti, vjere, seksualne orijentacije, spola ili rodnog identiteta te da se zabrana takve diskriminacije uvrsti u novi ustav; ističe da to ne bi trebao spriječiti Tursku u tome da građanima dodijeli određena prava na temelju etničkog podrijetla, vjere ili jezika kako bi mogli očuvati svoj identitet; s tim u vezi primjećuje da su potrebne daljnje mjere za rješavanje problema s kojima se suočavaju pripadnici grčke manjine, posebno u pogledu obrazovanja i prava vlasništva; poziva turske vlasti da poduzmu pravne mjere protiv ljudi i tijela odgovornih za počinjenje bilo kakvog zločina iz mržnje, uključujući antisemitizam, kao što je 2013. objavljeno u vladinom „paketu demokratizacije“; osuđuje pasivan stav turske vlade prema ozbiljnim prijetnjama u društvenim medijima usmjerenim na kršćane i njihove duhovne vođe; očekuje da turska vlada jednako postupa prema svim svojim građanima bez obzira na njihovu vjersku pripadnost; poziva turske vlasti, s obzirom na to da Turska ima najveću svjetsku populaciju romske manjine, da provedu konkretne i učinkovite mjere za postizanje *de facto* jednakih prava za Rome u turskom društvu te da poboljšaju životne uvjete Roma, pridajući posebnu pozornost romskoj djeci i uključenosti romskih žena u društvo;

19. poziva Tursku da nastavi blisko surađivati s Europskom komisijom na novom zakonodavstvu u pripremi i na provedbi postojećih zakona kako bi se zajamčila usklađenost s pravnom stečevinom EU-a;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

20. ističe potrebu da se u skladu s europskim vrijednostima u potpunosti poštuje pravo na različite stilove života, kako sekularne tako i vjerske te da država i dalje bude odvojena od religije;

21. naglašava kako je važno nastaviti s procesom reformi u području slobode mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti tako da se vjerskim zajednicama omogući da dobiju pravnu osobnost, uklone sva ograničenja osposobljavanja, imenovanja i sukcesije svećenstva, poštuju sve relevantne presude Europskog suda za ljudska prava i preporuke Venecijanske komisije te uklone svi oblici diskriminacije ili prepreke na temelju vjeroispovijesti; poziva Tursku da poštuje specifičan karakter i važnost Ekumenskog patrijarhata i da prizna njegovu pravnu osobnost; ponavlja potrebu da se dopusti ponovno otvaranje sjemeništa Halki i uklone sve prepreke za njegovo pravilno djelovanje te da se dopusti javna uporaba crkvene titule Ekumenskog patrijarha;

22. poziva tursku vladu da obustavi svoje planove za izgradnju nuklearne elektrane Akkuyu; ističe da se predviđena lokacija nalazi u području s čestim potresima te time predstavlja veliku prijetnju ne samo Turskoj, već i cijelom Sredozemlju; u skladu s tim traži od turske vlade da pristupi konvenciji Espoo kojom se strane obvezuju na međusobno obavješćivanje i savjetovanje kada razmatraju velike projekte koji bi vrlo lako mogli imati znatan negativan utjecaj na okoliš i preko granica matične države; u tu svrhu poziva tursku vladu da vlade susjednih zemalja, kao što su Grčka i Cipar, uključi u razvoj plana za postrojenje Akkuyu, ili da se s njima barem savjetuje;

23. izražava zabrinutost zbog stalne visoke stope nasilja nad ženama i nedovoljne provedbe odredbi nacionalnog prava kako bi se spriječilo nasilje nad ženama i zaštitilo žene od nasilja; nadalje ustraje u tome da vlasti učinkovito provode postojeće zakone o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji, što je široko rasprostranjen problem i u ruralnim i u gradskim područjima, da se pozabavi problemom nedovoljnog prijavljivanja rodno uvjetovanog nasilja, da pruži podršku i zaštitu žrtvama takvog nasilja i uvede sankcije za počinitelje, da poveća društvenu osviještenost i da se bori protiv društvenog prihvaćanja rodno uvjetovanog nasilja; svesrdno preporučuje vladi da promiče rodnu jednakost u političkom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom ili bilo kojem drugom području;

24. poziva Tursku da poduzme ozbiljne napore kako bi zaštitila prava zajednice LGBTI; zabrinut je zbog nedostatne zaštite pripadnika zajednice LGBTI od nasilja; u tom smislu naglašava svoje razočaranje zbog činjenice da zaštita od zločina iz mržnje na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta nije uključena u Zakon o zločinima iz mržnje; izražava žaljenje zbog toga što zločini iz mržnje prema pripadnicima zajednice LGBTI često ostanu nekažnjeni ili se kazne prijestupnika smanjuju zbog toga što ga je žrtva navodno „neopravdano provocirala“;

III. *Kurdski mirovni proces i stanje na jugoistoku Turske*

25. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog pogoršavanja stanja na jugoistoku Turske; podsjeća na odgovornost turske vlade da zaštiti sve osobe koje žive na njezinu državnom području, neovisno o njihovom kulturnom i vjerskom porijeklu; priznaje legitimno pravo koje podliježe međunarodnom pravu Turske na borbu protiv terorizma; međutim, naglašava da sigurnosne mjere treba provoditi uz poštovanje vladavine prava i ljudskih prava; ističe da sve operacije sigurnosnih snaga moraju biti razmjerne i da se ne smiju provoditi u obliku kolektivnog kažnjavanja; osuđuje povredu dužnosti posebnih sigurnosnih snaga te poziva na to da se počinitelji privedu pravdi; poziva na provedbu humanitarnog prava kako bi svi ranjeni mogli dobiti njegu na koju imaju pravo;

26. osuđuje i ne nalazi opravdanje za činjenicu da Radnička stranka Kurdistana, inače na popisu terorističkih organizacija koji je sastavio EU, ponovno pribjegava nasilju; ističe da ne postoji nasilno rješenje kurdskog pitanja i potiče tursku vladu da preuzme odgovornost za nastavak pregovora u cilju postizanja sveobuhvatnog i održivog rješenja kurdskog pitanja; poziva Radničku stranku Kurdistana da položi oružje i napusti terorističke taktike te da primjenjuje miroljubive i zakonite načine izražavanja svojih očekivanja; oštro osuđuje napade protiv sigurnosnih snaga i civila; u tom smislu izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što militanti Jedinice za zaštitu kurdskog naroda postavljaju barikade i kopaju rovove; ipak, ustraje na tome da se mirni prosvjedi moraju dozvoliti;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

27. poziva turske vlasti da odmah ukinu policijski sat, čiji uvjeti provedbe krše turski Ustav; osobito ozbiljno upozorava na situaciju u Cizreu i Suru/Diyarbakıru i osuđuje činjenicu da se ubijaju i ranjavaju civili te da ih se ostavlja bez vode, hrane i medicinske pomoći; poziva Tursku da dopusti Međunarodnom Crvenom polumjesecu da ublaži humanitarnu krizu koja se odvija u Cizreu i Diyarbakıru; apelira na vladu da u skladu s privremenim mjerama Europskog suda za ljudska prava dopusti da se ranjenici odvedu u bolnice te da osigura siguran izlazak civila u gradovima u kojima je na snazi policijski sat; silno je zabrinut zbog sve većeg broja civilnih žrtava i ranjenika, koji moraju biti predmetom temeljite istrage, te zbog činjenice da je interno raseljeno oko 400 000 ljudi; naglašava da obiteljima žrtava, zbog poštovanja ljudskog dostojanstva, mora biti dopušteno da preuzmu njihova tijela s ulica i da ih pokopaju; naglašava da je turska vlada dužna zajamčiti ljudska prava te pružiti sigurnost i pristup robi i uslugama svem civilnom stanovništvu u dijelovima Turske s pretežno kurdskim stanovništvom koji su pogođeni sukobima; traži od turske vlade da uspostavi službeni mehanizam za pružanje hitne pomoći i naknade za one koji su morali pobjeći iz svojih domova, koji su ostali bez posla i izgubili životne prilike; žali zbog uništenja povijesne baštine;

28. primjećuje sa zabrinutošću projekte za preoblikovanje gradova i preseljenje u područjima pogođenim sukobima koje je turska vlada nedavno otkrila te žali zbog odluke o općoj eksproprijaciji u Suru, području grada Diyarbakıra, uključujući imovinu koja pripada općini i crkvi, što bi bilo kršenje prava vjerskih manjina; poziva tursku vladu da poštuje kulturnu posebnost regije te da se suzdrži od daljnjeg osnaživanja centralizirane strukture lokalne vlasti u regiji; poziva da se revidiraju odluka o eksproprijaciji i planovi obnove tako što će se započeti dijalog i suradnja s gradskom upravom i mjesnim općinama te poštovati prava stanovnika i vlasnika imovine;

29. izražava zaprepaštenje zbog djelovanja specijalnih policijskih snaga poznatih kao „timovi Esedullah” koje su, čini se, odgovorne za teško kršenje ljudskih prava, među ostalim i za namjerno ubijanje civila na jugoistoku Turske; zahtijeva da turske vlasti provedu temeljitu istragu djelovanja „timova Esedullah” te da krivci za kršenje ljudskih prava moraju snositi punu odgovornost i biti kažnjeni;

30. poziva na trenutačni prekid vatre i obnovu mirovnog procesa radi postizanja sporazumnog rješenja kurdskog pitanja; naglašava da je prioritet postići napredak prema demokratizaciji i pomirenju; s tim u vezi poziva na uspostavu posebnog odbora u turskom nacionalnom parlamentu za rješenje kurdskog pitanja kako bi se ponovnom uspostavom osjećaja pravde i oporavkom od trauma koje se lako mogu politički zlouporabiti doprinijelo trajnom miru; poziva EU da bez odgađanja preuzme aktivnu ulogu u mirovnom procesu; naglašava da je važno dati prednost poboljšanju socijalnih, kulturnih i političkih prava stanovnika kurdskog podrijetla te jednakom postupanju prema njima; ponovno poziva Tursku da, kao članica Vijeća Europe, otkloni ograde unesene u Europsku povelju o lokalnoj samoupravi kako bi se zajamčila njezina potpuna provedba u svim svojim aspektima;

31. izražava veliko žaljenje zbog zastrašivanja i progona više od 1 000 članova akademske zajednice koji su potpisali peticiju za mir; osuđuje činjenicu da ih je gotovo 50 otpušteno ili suspendirano te da su još četvorica potpisnika pritvorena; ističe da se moraju privesti pravdi pojedinci odgovorni za ubojstvo odvjetnika Tahira Elcija koji je posvetio svoj život miru i ljudskim pravima; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog sudskih istraga usmjerenih uglavnom na članove Narodne demokratske stranke, kao i zbog aktualnog zatvaranja i otpuštanja lokalnih dužnosnika, među kojima je 25 gradonačelnika, te zbog prijetnji kojima su izloženi brojni kurdski političari;

32. oštro osuđuje terorističke napade u Diyarbakıru, Surucu, Ankari i Istanbulu koji se pripisuju ISIL-u; izražava solidarnost sa žrtvama i njihovim obiteljima te s građanima Turske na prvoj crti borbe protiv ekstremizma; jednako snažno osuđuje bombaški napad u Ankari 17. veljače 2016. za koji je odgovornost preuzela militantna skupina TAK (Kurdistsanski sokoli slobode) te napad u Ankari 13. ožujka 2016. te izražava sućut obiteljima žrtava i ožalošćenima; naglašava važnost provođenja temeljitih istraga o tim napadima kako bi se počinitelji priveli pravdi; smatra da je snažnija suradnja između Europske i turskih agencija za izvršenje zakona od ključne važnosti za učinkovitu borbu protiv terorizma;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

33. pozdravlja sudjelovanje Turske u globalnoj koaliciji za borbu protiv ISIL-a te ustupanje svojih baza SAD-u i koalicijskim snagama; apelira na Tursku da djeluje suzdržano te da potpuno surađuje sa svojim zapadnim saveznicima;

34. poziva Tursku da i dalje ulaže veće napore kako bi spriječila da strani borci, novac i oprema dopru do ISIL-a/Daiša i drugih ekstremističkih skupina preko njezina teritorija; izražava zabrinutost zbog mogućnosti da turske vlasti nisu uvele sve moguće mjere kako bi zaustavile i spriječile aktivnosti ISIL-a/Daiša, posebno radi borbe protiv nezakonite trgovine naftom preko svojih granica; traži od EU-a da poboljša kapacitete za razmjenu informacija i da u vezi s time usko surađuje s turskim vlastima radi pružanja dodatne potpore borbi protiv krijumčarskih mreža; primjećuje propuste u uhićenjima stranih boraca i nadziranju granica s Irakom i Sirijom;

35. pozdravlja potporu i doprinos Turske sporazumu koji su postigle velesile o prestanku neprijateljstava u Siriji i pružanju humanitarne pomoći potrebitima; pohvaljuje taj čin kao važan korak ka rješavanju sirijske krize; napominje da bi se prestanak neprijateljstava trebao odnositi na sve strane uključene u sukob osim onih skupina koje je Vijeće sigurnosti UN-a proglasilo terorističkim organizacijama; poziva sve strane da hitno i u potpunosti provedu te obveze; podsjeća na svoje uvjerenje da se do rješenja sirijskog sukoba ne može doći vojnim putem i ustraje u potrebi za nalaženjem političkog rješenja; osuđuje vojnu intervenciju Turske protiv kurdskih snaga u sjevernoj Siriji, čime se narušava borba protiv ISIL-a/Daiša i ugrožavaju napori za postizanje mira i sigurnosti;

IV. Suradnja EU-a i Turske u pogledu izbjegličke/migracijske krize

36. podupire obnovljenu političku suradnju između EU-a i Turske u pogledu geopolitičkih izazova, posebno izbjegličke i migracijske krize; prima na znanje velik humanitarni doprinos Turske zbog primanja najvećeg broja izbjeglica u svijetu; apelira na EU i Tursku da ujedine snage u poboljšanju i jamčenju pristojnih životnih uvjeta i osnovnih potreptina u izbjegličkim kampovima te da olakšaju rad Agencije za izbjeglice Ujedinjenih naroda (UNHCR) kako bi se izbjegao masovan egzodus migranata; apelira na EU da nastavi surađivati s turskim državnim službenicima radi jamčenja ispravnog evidentiranja migranata; podsjeća na to da je Turska jedna od ključnih tranzitnih zemalja za migrante i izbjeglice koji putuju prema EU-u, ne samo iz Sirije nego i iz mnogih drugih zemalja; naglašava važnost suradnje s Turskom u rješavanju migracijske krize i sprječavanju gubitaka života na moru; pozdravlja promatračku misiju NATO-a u Egejskom moru;

37. pozdravlja činjenicu da je 29. studenoga 2015. pokrenut zajednički akcijski plan EU-a i Turske o izbjeglicama i upravljanju migracijama kao dio sveobuhvatnog programa suradnje koji se temelji na zajedničkoj odgovornosti, međusobnim obvezama i njihovu ispunjavanju te inzistira na tome da ga je nužno trenutno provesti; ističe da suradnja EU-a i Turske u pogledu migracija ne biti trebala ovisiti o rasporedu, sadržaju i uvjetima procesa pregovora; smatra da prebacivanje izbjegličke krize na Tursku nije vjerodostojno dugotrajno rješenje problema; poziva države članice na solidarnost kako bi se povećao broj država koje će prihvatiti izbjeglice za preseljenje u duhu podjele opterećenja i odgovornosti;

38. ističe da se 3 milijarde EUR kao i dodatna sredstva, iz Instrumenta za izbjeglice u Turskoj moraju koristiti na odgovarajući način kako bi izbjeglice i zajednice domaćina, provedbom projekata kojima se nastoji odgovoriti na neposredne potrebe u pogledu hrane, zdravstvene zaštite, odvodnje i obrazovanja, od tih sredstava imale brzu i izravnu korist; poziva na puno sudjelovanje Parlamenta u postupku donošenja odluka kao suzakonodavca i proračunskog tijela; potiče bržu isplatu obećanih sredstava; poziva Europsku komisiju i države članice da zajamče, u suradnji s Turskom, uspostavu mehanizma za kontrolu propisne uporabe sredstava u tu svrhu, da će taj mehanizam biti strogo nadziran te da će Komisija redovito obavještavati Europski parlament o korištenju tih sredstava; naglašava da treba posvetiti posebnu pozornost ugroženim skupinama, kao što su žene i djeca, a posebno siročad, te vjerske manjine kao što su kršćani i Jezidi; naglašava hitnu potrebu za rješavanjem problema nasilja na rodno uvjetovanog nasilja i zlostavljanja žena i djevojaka na migracijskim putovima kroz Tursku;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

39. pohvaljuje nedavnu odluku turske vlade da otvori tržište rada sirijskim izbjeglicama; potiče na brže poduzimanje mjera kako bi sva sirijska djeca, njih 700 000, dobila pristup obrazovanju; pohvaljuje tursku vladu za pružanje besplatnih zdravstvenih usluga i obrazovanja sirijskim izbjeglicama; žali zbog činjenice da apel UNHCR-a za povećanje sredstava nije prihvaćen te zbog toga što je Svjetski program za hranu morao smanjiti svoj omjer ishrane na 80 % zbog smanjenih sredstava; pohvaljuje Tursku zbog jednostranog rješavanja problema tog financijskog manjka i poziva države članice i EU da povećaju sredstva za UN-ove agencije i njihove partnerske nevladine organizacije u Turskoj;

40. cijeni činjenicu da je Turska donedavno održavala politiku otvorenih granica za sirijske izbjeglice; pohvaljuje stupanje na snagu novih pravila u turskom viznom režimu koja su već otvorila put prema znatnom smanjenju nezakonitih prelazaka; međutim, ističe da se u skladu s viznim režimom EU-a za zemlje iz kojih dolazi najviše ilegalnih migranata mora primijeniti mnogo stroža vizna politika kako bi se ograničio priljev ekonomskih migranata kojima nije potrebna međunarodna zaštita u Europu preko Turske; naglašava da Turska treba svu moguću pomoć u povećanju sigurnosti svojih granica i većem angažmanu u borbi protiv krijumčara ljudima; poziva Tursku da vodi politiku nulte tolerancije te da poduzme učinkovite mjere za zaustavljanje trgovaca ljudima i priljeva izbjeglica prema grčkim otocima što prouzročuje ozbiljne humanitarne, političke, socijalne i sigurnosne probleme u EU-u; potiče na veću suradnju između Turske, Bugarske i Grčke u području operacija traganja i spašavanja u Egejskom moru i poziva Frontex da turskoj obalnoj straži ponudi potporu te da poboljša bilateralnu razmjenu informacija; prima na znanje da mjere protiv krijumčarenja mogu biti učinkovite samo budu li popraćene uvođenjem sigurnih i zakonitih ruta za izbjeglice i tražitelje azila koji ulaze u Europsku uniju;

41. ističe da ograničavanje migracija prema EU-u ne bi smjelo dovesti do odvratanja izbjeglica ili njihova nezakonita zadržavanja; poziva Komisiju da u pogledu zajedničkog akcijskog plana EU-a i Turske istraži navode koje Amnesty International iznosi u svojem izvješću od 1. travnja 2016. da Turska provodi prisilno vraćanje sirijskih izbjeglica; ustraje u tome da svi postupci prisilnog vraćanja moraju u potpunosti slijediti međunarodne zakone i zakone EU-a u pogledu pristupa azilu i međunarodnoj zaštiti te provedbe temeljnih prava i postupovnih jamstava; u tom pogledu poziva Komisiju da pomno prati način na koji turske vlasti provode sporazum i poštuje li se načelo non-refoulement u slučaju osoba koje se vraćaju u Tursku; ponavlja svoj poziv turskoj vladi da ukine geografsko ograničenje u pogledu Ženevske konvencije iz 1951.; ustraje u tome da je presudno da se uspostave sigurne i zakonite rute za izbjeglice te apelira na države članice da znatno povećaju svoje napore u pogledu preseljenja; mišljenja je da je nužno pronaći političko rješenje sirijske krize; apelira na Tursku da znatno poveća svoje napore u cilju pronalaženja političkog rješenja, točnije da prevlada ograde koje ima spram sudjelovanja Kurda u mirovnim pregovorima u Ženevi;

42. pozdravlja činjenicu da turske vlasti i UNHCR u Turskoj usklađuju svoje baze podataka o registraciji izbjeglica i stvaraju jedinstveni sustav registracije; smatra da je hitno potrebno pronaći tehničke načine kojima bi se tu bazu podataka učinilo interoperabilnom i kompatibilnom s europskom bazom podatka za registraciju tražitelja azila Eurodac; naglašava da je također važno da je izbjeglice potrebno odjaviti iz turske baze podataka nakon što one napuste Tursku da bi ušle u Europu;

43. naglašava da je provedba sporazuma o ponovnom prihvatu za sve države članice ključna za EU jer se njome pruža mogućnost za učinkovitiju politiku vraćanja migranata kojima nije potrebna međunarodna zaštita; pozdravlja politički dogovor postignut između dvije stranke na sastanku na vrhu EU-a i Turske od 29. studenoga 2015. o tome da se sporazum o ponovnom prihvatu između EU-a i Turske u potpunosti primjenjuje od lipnja 2016.; poziva sve strane da potpuno i učinkovito primjenjuje postojeće bilateralne sporazume o ponovnom prihvatu i da zajamče potpuno poštovanje temeljnih prava vraćenih migranata;

44. potiče vladu da u potpunosti i na nediskriminacijski način ispuni kriterije utvrđene planom za liberalizaciju viznog režima za sve države članice; podsjeća na to da je liberalizacija viznog režima proces koji se temelji na zaslugama te na to da će putovanja bez viza biti omogućena turskim građanima tek nakon ispunjenja uvjeta; poziva Komisiju da pruži veću tehničku potporu za ispunjenje uvjeta plana liberalizacije viznog režima;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

V. Napredak u pregovorima za ponovno ujedinjenje Cipra

45. pohvaljuje znatan napredak koji je postignut u pregovorima za ponovno ujedinjenje Cipra pod pokroviteljstvom UN-a; pozdravlja zajedničku izjavu dvojice vođa od 11. veljače 2014. kao temelj rješenja; podržava razvoj Republike Cipra u federaciju s dvjema zajednicama i dvjema zonama te s jednim suverenitetom, jednom međunarodnom pravnom osobnošću i jednim državljanstvom s političkom jednakosti među dvjema zajednicama i jednakim mogućnostima za sve građane, ne dovodeći u pitanje konačni sporazum i u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a i međunarodnim pravom; pohvaljuje konstruktivan pristup vođa i zajednice ciparskih Grka i zajednice ciparskih Turaka na tom otoku te njihovu odlučnost i neumoran rad na donošenju poštena, sveobuhvatna i izvediva rješenja što je prije moguće; naglašava da je rješenje ciparskog problema koji traje desetljećima važno za cijelu regiju i za Europu/Europsku uniju; stoga pozdravlja mogućnost novog referenduma o ujedinjenju i poziva sve strane da doprinesu pozitivnom ishodu;

46. naglašava da neriješeno ciparsko pitanje utječe na razvoj odnosa između EU-a i Turske i stoga poziva sve uključene strane da ulože napore u cilju rješavanja tog problema;

47. poziva Tursku da ispuni svoju obvezu o potpunoj, nediskriminirajućoj primjeni Dodatnog protokola Sporazumu o pridruživanju između EZ-a i Turske u odnosu na sve države članice, uključujući Republiku Cipar, koja bi mogla uvelike potaknuti pregovarački proces;

48. izražava žaljenje zbog turske politike nezakonitog naseljavanja i poziva Tursku da se suzdrži od daljnjeg naseljavanja turskih građana u okupirana područja Cipra što je protivno Ženevskoj konvenciji i načelima međunarodnoga prava; potiče Tursku da obustavi sve djelovanje kojim se izmjenjuje demografska ravnoteža na tom otoku, a čime se onemogućuje buduće rješenje problema;

49. poziva Tursku da se suzdrži od bilo kakvih aktivnosti u isključivom gospodarskom pojasu Cipra koje bi mogle dovesti do trvenja i krize u toj osjetljivoj regiji i imati negativne posljedice za pregovore o demokratskom rješenju kojim bi se okončalo neprihvatljivo postojeće dihotomno stanje; priznaje pravo svojih država članica da sklapaju bilateralne i druge sporazume u kontekstu svojih suverenih prava s ciljem iskorištavanja svojih nacionalnih resursa u okviru svog isključivog gospodarskog pojasa;

50. pozdravlja dogovor dvaju vođa o nizu mjera za izgradnju povjerenja, među ostalim o otvaranju dviju novih točaka prijelaza i povezivanju mreža opskrbe električnom energijom; međutim primjećuje da je postignut nikakav ili slab napredak u pogledu interoperabilnosti mobilne telefonije; stoga poziva obje strane da bez daljnjeg odgađanja provedu sve dogovorene mjere; poziva EU da u potpunosti podupre rješenje i političkim i financijskim sredstvima; poziva Tursku da aktivno podupire pregovarački proces i njegov pozitivan rezultat; poziva Tursku da počne povlačiti svoje snage s Cipra i da prepusti odsječeni dio Famaguste UN-u u skladu s Rezolucijom 550(1984.) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda; pozdravlja činjenicu da je Odboru za nestale osobe (koji se bavi i nestalim ciparskim Turcima i nestalim ciparskim Grcima) omogućen pristup svim relevantnim područjima, pa i vojnim područjima; apelira, međutim, na Tursku da odobri pristup bitnim arhivama koje bi maksimalno povećale učinkovitost odbora;

51. pozdravlja inicijativu predsjednika Republike Cipra g. Nicosia Anastasiadesa da turski jezik postane jedan od službenih jezika EU-a te poziva obje strane da ubrzaju taj proces; napominje da uvođenje pravne stečevine EU-a u buduću tursko-ciparsku saveznu državu nakon stupanja na snagu sporazuma o rješenju već mora biti dobro pripremljeno; u tom smislu pozdravlja uspostavu *ad hoc* odbora dviju zajednica za pripremu za EU; potiče Europski parlament i Komisiju da pojačaju svoje napore u suradnji s turskim Cipranima u pripremanju za potpunu integraciju u EU; poziva predsjednika Europskog parlamenta da poduzme potrebne korake u slučaju da se postigne dogovor;

o

o o

52. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, glavnom tajniku Vijeća Europe, predsjedniku Europskog suda za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica te vladi i parlamentu Republike Turske.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0134

Izvješće o Albaniji za 2015.**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Albaniji za 2015. (2015/2896(RSP))**

(2018/C 058/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Albanije, s druge strane,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. i 20. lipnja 2003. o perspektivi pristupanja zemalja zapadnog Balkana Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir odluku Europskog vijeća od 26. i 27. lipnja 2014. o tome da se Albaniji dodijeli status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u kao i njegove zaključke od 15. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir sedmi sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje između Albanije i EU-a održan u Bruxellesu 18. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir pristupanje Albanije Organizaciji sjevernoatlantskog ugovora (NATO) 1. travnja 2009.,
- uzimajući u obzir završnu izjavu predsjedništva sa sastanka na vrhu zemalja zapadnog Balkana održanog u Beču 27. kolovoza 2015. te preporuke organizacija civilnog društva za sastanak na vrhu u Beču 2015.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. studenoga 2015. naslovljenu „Strategija proširenja EU-a” (COM(2015)0611) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Albaniji za 2015.” (SWD(2015) 0213),
- uzimajući u obzir zajedničke zaključke s petog sastanka Dijaloga na visokoj razini o ključnim prioritetima usvojene 24. ožujka 2015. u Tirani,
- uzimajući u obzir završno izvješće od 8. rujna 2015. koje je sastavila izborna promatračka misija OESS-a/ODIHR-a o lokalnim izborima održanima 21. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir deveti sastanak Parlamentarnog odbora EU-a i Albanije za stabilizaciju i pridruživanje održan u Bruxellesu 9. i 10. studenoga 2015.,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Albaniji,
- uzimajući u obzir rad Knuta Fleckensteina, stalnog izvjestitelja Odbora za vanjske poslove o Albaniji,
- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da Albanija kontinuirano napreduje na svome putu prema EU-u;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- B. budući da se (potencijalne) države kandidatkinje ocjenjuju na temelju vlastitih zasluga, a raspored pristupanja ovisi o kvaliteti provedbe nužnih reformi;
- C. budući da izazovi i dalje postoje te da je potrebno njihovo brzo i učinkovito rješavanje kako bi ta zemlja ostvarila daljnji napredak na svome putu prema EU-u;
- D. budući da su dosljedno donošenje i potpuna provedba reformi u vezi s pet ključnih prioriteta te postojana politička predanost neophodni za napredovanje u postupku pristupanja EU-u;
- E. budući da su zaštita vjerskih sloboda i kulturne baštine te upravljanje imovinom u skladu s vladavinom prava temeljne vrijednosti Europske unije;
- F. budući da je konstruktivan i održiv politički dijalog između političkih snaga o reformama povezanim s EU-om ključan za daljnje napredovanje u postupku pristupanja EU-u; budući da su poštenu odnos, konstruktivan dijalog, suradnja i volja za kompromisom između vlade i oporbe neophodni za uspješan i održiv proces reformi;
- G. budući da u Albaniji postoji politički konsenzus o postupku pristupanja EU-u koji uživa široku potporu javnosti; budući da uspjeh programa reformi uvelike ovisi o postojanju demokratskog političkog okruženja u toj zemlji;
- H. budući da je trajan napredak, osobito u područjima vladavine prava, reforme pravosuđa, borbe protiv korupcije i organiziranog kriminala, reforme javne uprave i temeljnih prava od ključne važnosti u procesu reformi; budući da Albanija treba uložiti dodatne napore u procesu reformi tih područja i drugih prioritetnih područja kako bi započela pristupne pregovore i konsolidirala demokratsku tranziciju; budući da je EU vladavinu prava stavio u središte procesa proširenja te da je također istaknuo potrebu za poboljšanjem gospodarskog upravljanja i javne uprave u svim zemljama zapadnog Balkana;
1. pozdravlja kontinuirani napredak Albanije u provođenju reformi povezanih s pet ključnih prioriteta koje su neophodne za početak pristupnih pregovora; potiče vladu, parlament i političke stranke Albanije da održe zamah započetih reformi i ubrzaju njihovu provedbu; poziva ih da brzo počnu s provedbom temeljite reforme pravosuđa; inzistira na važnosti temeljite i pravodobne provedbe tih reformi;
2. poziva sve političke stranke na poduzimanje daljnjih napora radi uspostave konstruktivnog i istinskog političkog dijaloga kojim će se omogućiti usvajanje i provedba ključnih reformi; čvrsto je uvjeren da je održiva suradnja između vlade i parlamentarne oporbe presudna za proces pristupanja Albanije EU-u i ispunjenje pristupnih kriterija; snažno ističe da je važno zadržati predanost izgradnji demokratske političke kulture koja podrazumijeva otvorenost za dijalog, pregovore i kompromise te u kojoj nema mjesta za bojkot i radikalizam; pozdravlja osnivanje i rad Nacionalnog vijeća za europske integracije kojim bi se proces reformi povezanih s EU-om trebao učiniti još uključivijim; potiče na dodatno poboljšanje parlamentarnih kapaciteta za nadzor nad provedbom i usklađenosti s pravnom stečevinom;
3. pohvaljuje vladu i oporbene stranke za konstruktivnu suradnju i za to što su u parlamentu jednoglasno usvojile zakonodavstvo o izuzeću počinitelja kaznenih djela od imenovanja i izbora na javnu dužnost („zakon o dekriminalizaciji”); pozdravlja usvajanje podzakonskih akata u parlamentu i poziva na brzu i temeljitu provedbu tog zakona u duhu i slovu; snažno potiče albanski parlament da bude uzor u provedbi zakona kako bi građani i poslovna zajednica imali više povjerenja u svoje političke predstavnike i javne institucije;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

4. pozdravlja predanost Albanije sveobuhvatnoj i detaljnoj reformi pravosuđa i snažno potiče albanske nadležne vlasti da brzo nastave s pripremama za tu ključnu reformu u cilju poticanja povjerenja građana u pravosuđe; pohvaljuje dosadašnji rad *ad hoc* parlamentarnog odbora za reformu pravosuđa u pripremi reformi; cijeni njegovu blisku suradnju s Venecijanskom komisijom; pozdravlja nastavak suradnje o načinu na koji će se ta reforma usvojiti; poziva sve strane da uzmu u obzir preporuke Venecijanske komisije i da teže k postizanju kompromisa o bitnim promjenama u pravosuđu, među ostalim u vezi s potpunom neovisnošću i odgovornošću sudaca i tužitelja kao i nepristranošću sudova, osobito Visokog suda i Ustavnog suda te Visokog pravosudnog vijeća;

5. ističe da je potrebno ispraviti trenutačne nedostatke u funkcioniranju pravosudnog sustava, uključujući neovisnost od ostalih grana vlasti, političko uplitanje, selektivnu pravdu i ograničenu odgovornost, visoku razinu korupcije, neučinkovite mehanizme kontrole, nedovoljna sredstva, ukupnu dužinu trajanja sudskih postupaka i izostanak jasnih stručnih kriterija za imenovanje i napredovanje sudaca; naglašava potrebu za povećanjem transparentnosti i provedbom relevantnih preporuka koje je sastavila Skupina država protiv korupcije (GRECO) u svojem četvrtom izvješću o procjeni o sprečavanju korupcije u pogledu sudaca i tužitelja;

6. preporučuje Komisiji da pomno prati napredak reforme pravosuđa te je potiče da izvjesti Parlament i Vijeće čim Albanija ostvari dostatni napredak u toj reformi i da uzme u obzir te zaključke kao i napredak Albanije u provedbi pet ključnih prioriteta pri odlučivanju o tome hoće li preporučiti otvaranje pristupnih pregovora;

7. pozdravlja donošenje strategije reforme javne uprave za razdoblje 2015. – 2020. i akcijskog plana za razdoblje 2015. – 2017. kao i strategije reforme upravljanja javnim financijama za razdoblje 2014. – 2020.; naglašava potrebu za stručnom i transparentnom javnom službom koja bi služila interesu građana, pružala bolje usluge za građane i potpomogla u pripremi predstojećih pristupnih pregovora; prima na znanje ulaganje napora da javna uprava bude otvorenija građanima; apelira na vladu da nastavi ulagati napore za jačanje upravnih kapaciteta, depolitizaciju javne uprave, borbu protiv korupcije u javnoj službi te poboljšanje postupaka zapošljavanja koji se temelje na zaslugama i uspješnosti; poziva na potpunu i učinkovitu primjenu Zakona o javnoj službi i novog Zakona o administrativnim postupcima; poziva na jačanje nadležnosti, samostalnosti, učinkovitosti, resursa te struktura povezanih sa zaštitom ljudskih prava, kao što je Ured pravobranitelja; poziva na to da se dvama novim povjerenicima za djecu, odnosno sprečavanje mučenja, na raspolaganje stave odgovarajuća proračunska sredstva; pozdravlja donošenje strategije decentralizacije za razdoblje 2015. – 2020. i zakona o lokalnoj samoupravi, čime se povećavaju administrativni i financijski kapaciteti lokalnih jedinica vlasti i predviđa savjetovanje između središnjih i lokalnih vlasti; napominje da je potrebno dodatno razjasniti zadaće i odgovornosti lokalnih vlasti te nastaviti bliski dijalog s relevantnim dionicima, uključujući predstavnike civilnog društva;

8. i dalje je zabrinut zbog raširene korupcije, osobito u obrazovanju, zdravstvu, pravosuđu, javnoj nabavi, koncesijama javno-privatnog partnerstva, graditeljstvu i prostornom planiranju, lokalnoj vlasti i javnim službama; poziva na jačanje lokalnih vlasti; pozdravlja donošenje nacionalne strategije za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015. – 2020. i akcijskog plana za razdoblje 2015. – 2017.; poziva nadležna tijela da pomno prate i preispituju akcijski plan, da poboljšaju rezultate istraga, kazneni progon i kažnjavanje u slučajevima korupcije na svim razinama, da strogo provode antikorupcijsko zakonodavstvo te jačaju neovisnost institucija za borbu protiv korupcije i njihovu suradnju; pozdravlja prijedlog zakona o zaštiti zviždača te jačanju transparentnosti i kontrole financija političkih stranaka; naglašava da je potrebno povećati kapacitete tijela za kazneni progon kako bi mogla voditi proaktivne i učinkovite istrage; snažno vjeruje da će napredak u reformi pravosuđa znatno poboljšati borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

9. prima na znanje predanost vlade borbi protiv organiziranog kriminala koja je dovela do određenog broja uspješnih velikih policijskih operacija, također u suradnji s tijelima susjednih zemalja i država članica EU-a; međutim, i dalje je zabrinut zbog malog broja konačnih presuda; naglašava da je potrebno dalje razvijati suradnju između tužiteljstva i policije te zajamčiti učinkovitost sudskih postupaka; poziva na to da se policiji i tužiteljstvu stave na raspolaganje dostatna sredstva kako bi se mogli boriti protiv organiziranog kriminala; pozdravlja nedavne operacije protiv trgovaca drogom, ali napominje da je trgovina drogom i dalje velik problem za Albaniju; pozdravlja nadležna tijela da ulože više napora u borbu protiv proizvodnje droga i opojnih sredstava te trgovine njima, među ostalim jačanjem međunarodne i regionalne suradnje; poziva na jaču suradnju između tijela kaznenog progona u vezi s trgovinom ljudima, boljom zaštitom i pružanjem odštete žrtvama, kao i boljim rezultatima u okviru istraga, kaznenog progona i osuda; poziva nadležna tijela da pojačaju napore protiv trgovine oružjem;

10. prima na znanje ocjenu i preporuke OESS-a/ODIHR-a o izbornom postupku donesene nakon lokalnih izbora održanih u lipnju 2015., kada su međunarodni promatrači primijetili brojne nepravilnosti; ističe da će parlamentarni izbori 2017. biti važan test za proces integracije Albanije u EU; poziva nadležna tijela da poduzmu sve za pripremu slobodnih i poštenih izbora; pozdravlja osnivanje *ad hoc* parlamentarnog odbora o izbornoj reformi u siječnju 2016. i potiče učinkovitu provedbu njegovih preporuka, ponajprije u pogledu pripreme i provedbe predstojećih izbora; zabrinut je zbog sveobuhvatne politizacije izbornog procesa i poziva nadležna tijela da, među ostalim, isprave postupovne nedostatke, pa i u pogledu izbornih sporova, neovisnosti izbornih povjerenstava, transparentnosti i učinkovitosti u financiranju političkih stranaka, navodnih slučajeva kupnje glasova i zastrašivanja glasača te zlouporabe državnih resursa, kako bi se ojačalo povjerenje javnosti u izborni proces; napominje da Središnje izorno povjerenstvo treba utvrditi jasne unutarnje odgovornosti za nadzor nad financijama stranaka te se ne smije ograničiti na puke formalne provjere izvješća političkih stranaka;

11. pozdravlja donošenje parlamentarne rezolucije o ulozi civilnog društva u demokratskom razvoju te zemlje i prima na znanje poboljšanje suradnje između državnih institucija i organizacija civilnog društva, uključujući njihovo sudjelovanje na sastancima Nacionalnog vijeća za europske integracije; pohvaljuje donošenje programa za civilno društvo i potiče njegovu neometanu provedbu; preporučuje da se poduzmu koraci u smjeru institucionalizacije suradnje s organizacijama civilnog društva kako bi se sudjelovanjem javnosti osnažila demokratičnost i zaštita ljudskih prava i građanskih sloboda te povećala transparentnost u donošenju odluka; poziva nadležna tijela da smanje administrativna opterećenja za organizacije civilnog društva i da preispitaju pravila o oporezivanju te druge relevantne propise u svrhu olakšavanja privatnih donacija; poziva vlasti da potaknu organizacije civilnog društva na aktivno sudjelovanje u nadgledanju izbornog postupka i u pružanju sveobuhvatnih i pravovremenih informacija javnosti u vezi s postupkom pristupanja EU-u;

12. potiče albansku vladu da posebnu pozornost posveti poboljšanju izgleda mladih te da ulaže u modernizaciju i reformu obrazovnog sustava kako bi se povećalo zapošljivost i poslovne izgleda, napose mladih; naglašava da trenutačni odljev mozgova treba preobraziti u „cirkulaciju mozgova” kojom se podupire mobilnost i ujedno povećavaju izgledi za ostvarenje stvarne karijere u Albaniji; pozdravlja pretpristupnu pomoć (IPA) posvećenu obrazovanju, zapošljavanju i socijalnim politikama;

13. ponovno poziva nadležna tijela da počnu s ostvarenjem pravde za žrtve događaja 21. siječnja 2011.;

14. osuđuje loše postupanje s osumnjičenima u policijskim postajama, prenapučenost zatvora te neprimjerenu zdravstvenu skrb i loše uvjete u objektima za pritvor;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

15. podsjeća na to da su institucijski mehanizmi za zaštitu prava djeteta i dalje slabi; potiče nadležna tijela na reformu pravosudnog sustava za maloljetnike na način da bude usklađen s međunarodnim standardima; poziva na znatno povećanje financijskih sredstava za sustav zaštite djeteta, osobito jedinice za zaštitu djeteta na lokalnoj i regionalnoj razini; osuđuje činjenicu da su pojedine jedinice za zaštitu djeteta prestale s radom zbog manjka financijskih sredstava; potiče nadležna tijela da i djeci u ruralnim područjima osiguraju pristup jedinicama za zaštitu djeteta;

16. pohvaljuje atmosferu vjerske tolerancije koja vlada tom zemljom, kao i dobru suradnju između vjerskih zajednica i njihove pozitivne odnose s državom; poziva sva nadležna tijela i vjerske zajednice da zajedno rade na očuvanju i jačanju vjerskog sklada;

17. podsjeća na to da se među ključnim prioritetima nalazi i nužnost donošenja učinkovitih zakonodavnih i političkih mjera za jačanje zaštite ljudskih prava, prava manjina te antidiskriminacijskih politika; napominje da Romi i Egipćani žive u teškim uvjetima te se često suočavaju sa socijalnom isključenosti i diskriminacijom; pohvaljuje donošenje nacionalnog akcijskog plana za razdoblje 2015. – 2020. za integraciju Roma i Egipćana i učinkovitiju provedbu politika uključivanja Roma; napominje da su stope upisa i prekida školovanja romske djece te situacija u kojoj se nalaze romska i egipćanska djeca koja žive na ulici, uključujući slučajeve njihove prisilne deložacije bez propisnih postupaka i omogućavanja primjerenog drugog smještaja, i dalje razlog za zabrinutost; poziva na poboljšanje zaštite prava djece i pravosudnog sustava za maloljetnike; pozdravlja parlamentarnu rezoluciju o zaštiti prava i sloboda osoba koje pripadaju zajednici LGBTI; prima na znanje da je u lipnju 2015. druga povorka ponosa u Tirani održana bez većih izgreda; preporučuje da se iz postojećeg zakonodavstva uklone odredbe kojima se diskriminiraju transrodne i interseksualne osobe; poziva nadležna tijela da nastave raditi na poboljšanju ozračja uključivosti i tolerancije za sve manjine u zemlji, pa i jačanjem uloge Državnog odbora za manjine;

18. preporučuje da se pitanja rodne nejednakosti, rodno uvjetovane diskriminacije i nasilja u obitelji rješavaju u okviru odgovarajućih mehanizama; pozdravlja izmjene Izbornog zakona usvojene u travnju 2015. kojima se za kandidacijske liste za općinska vijeća previđa rodna kvota od 50 %;

19. napominje da tek predstoji stvarna provedba prava vlasništva; potiče završetak procesa upisa vlasništva, povrata i naknada kao i učinkovitu provedbu strategije o pravu vlasništva za razdoblje 2012. – 2020.; ističe da će bolja provedba prava vlasništva pozitivno utjecati na lokalna i strana ulaganja;

20. naglašava presudnu važnost profesionalne, neovisne i pluralističke javne radiotelevizije i privatnih medija; zabrinut je zbog slučajeva izravnog uplitanja u uredničku autonomiju te zbog raširene autocenzure među novinarima, koje se katkad fizički sprečava da izvješćuju o određenim događajima, napada ili im se prijete zbog njihova rada; u tom pogledu osuđuje činjenicu da se Balkanskoj istraživačkoj regionalnoj mreži prijete tužbom za klevetu nakon istraga o kriminalnoj prošlosti određenog kandidata za gradonačelnika tijekom lokalnih izbora 2015.; poziva na poduzimanje mjera za jačanje profesionalnih i etičkih standarda novinara; poziva na snažniju provedbu Zakona o audiovizualnim medijima; naglašava da je potrebno povećati transparentnost oglašavanja vlasti u medijima i uložiti dodatne napore kako bi se zajamčila neovisnost nadležnog tijela za audiovizualne medije te javne radiotelevizije; zabrinut je zbog promjene postupka izbora glavnog ravnatelja Albanske javne radiotelevizije (RTSh); poziva i vladu i oporbu da zajamče pravilan rad nacionalne radiotelevizije imenovanjem kompromisnog kandidata na mjesto ravnatelja; naglašava potrebu za završetkom odgođenog procesa digitalizacije;

21. prima na znanje da je Albanija tek u određenoj mjeri spremna za razvoj funkcionalnog tržišnog gospodarstva; pozdravlja uspješnije prikupljanje poreza i vladinu kampanju za borbu protiv neformalnog sektora; prima na znanje povećanje zaposlenosti, no zabrinut je zbog visoke razine nezaposlenosti, osobito mladih i dugotrajno nezaposlenih, koji čine više od polovice ukupnog broja nezaposlenih; potiče da se više pozornosti prida jednakim mogućnostima te da se poduzmu daljnje mjere za povećanje zaposlenosti žena na tržištu rada; i dalje je zabrinut zbog stalnih i znatnih nedostataka

Četvrtak, 14. travnja 2016.

u pogledu vladavine prava, regulatornog okruženja, provedbe prava vlasništva i borbe protiv korupcije koji priječe poboljšanje poslovnog okruženja; apelira na Albaniju da se provedbom učinkovitih gospodarskih reformi sustavno uhvati u koštac s neodgovidim problemom velike sive ekonomije koji je povezan s raširenom korupcijom; potiče na to da se poduzmu koraci za rješavanje nedostataka u provedbi ugovora i vladavine prava te na borbu protiv još uvijek raširene sive ekonomije, kao i da se dade prednost programu fiskalne konsolidacije i smanjenju javnog duga; potiče pružanje veće potpore mehanizmima zaštite potrošača;

22. poziva Albaniju da uloži dodatne napore u usklađivanje sa zakonodavstvom EU-a o okolišu i zahtjevima iz Poglavlja 27.; pozdravlja u tom pogledu uspostavu nacionalne agencije za zaštićena područja i agencije za albansku obalu;

23. poziva albansku vladu da nadzire razvoj hidroelektrana u ekološki osjetljivim područjima kao što su okolica rijeke Vjose, kao i u zaštićenim područjima, te da očuva integritet postojećih nacionalnih parkova; preporučuje poboljšanje kvalitete procjena utjecaja na okoliš kojima bi se omogućilo da se standardi EU-a uzmu u obzir kako je utvrđeno u Direktivi o pticama i Direktivi o staništima te u Okvirnoj direktivi o vodama; potiče albansku vladu da javnim sudjelovanjem i savjetovanjem o planiranim projektima poveća transparentnost;

24. poziva Albaniju na poduzimanje relevantnih mjera povezanih sa zaštitom okoliša i gospodarenjem otpadom te dodatnih mjera protiv nepravilnog odlaganja i uklanjanja otpada, posebice otpada u moru;

25. poziva vladu da usvoji i provede nacionalnu energetska strategiju; zabrinut je zbog činjenice da Albanija nije predala akcijski plan za izvore obnovljive energije Energetskoj zajednici, što je rezultiralo postupkom zbog povrede prava; također je zabrinut zbog činjenice da Albanija nije poštovala rok za usklađivanje svoga zakona s Direktivom o energetska učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetska uslugama iz 2006.; potiče vladu da učini više u pogledu energetska učinkovitosti usvajanjem novog zakona o energetska učinkovitosti u zgradama;

26. pohvaljuje Albaniju za to što je i dalje konstruktivan partner u regiji i proaktivan sudionik u regionalnoj suradnji; naglašava važnost očuvanja dobrosusjedskih odnosa, koji su i dalje ključni; pozitivno ocjenjuje predanost Albanije inicijativama za regionalnu suradnju koju je iskazala na sastancima na vrhu zemalja zapadnog Balkana u Berlinu 2014. i Beču 2015.; pozdravlja konstruktivnu ulogu Albanije u programu povezivanja; poziva nadležna tijela da, prije sljedećeg sastanka na vrhu zakazanog za 2016. u Parizu, zajamče potpunu i brzu provedbu tehničkih standarda i neobvezujućih mjera u prometnom sektoru koji su dogovoreni tijekom sastanka na vrhu zemalja zapadnog Balkana održanog 2015. u Beču;

27. pozdravlja čvrstu političku volju za poboljšanjem odnosa sa Srbijom te potiče Albaniju i Srbiju da poduzmu daljnje mjere u promicanju regionalne stabilnosti i suradnje te dobrosusjedskih odnosa; potiče Albaniju da, s obzirom na te napore, nastavi s razvojem Regionalnog ureda za suradnju mladih, sa sjedištem u Tirani i od iznimne važnosti za daljnju pomirbu u regiji, osobito među mladima; preporučuje da se ubrza izgradnja ključnih infrastrukturnih projekata kao što su željeznička pruga i moderna autocesta između Tirane i Skopja kao sastavni dio VIII. koridora; pohvaljuje Albaniju za potpunu usklađenost sa svim relevantnim izjavama u vezi sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom i zaključcima Europskog vijeća kao i za njezinu spremnost da doprinese europskom programu za pomoć i preseljenje sirijskih izbjeglica; apelira na vladu da i dalje ulaže napore za rješavanje velikog broja očigledno neutemeljenih zahtjeva za azil podnesenih u državama članicama te da primjenom mehanizma za praćenje nakon liberalizacije viznog režima poduzme odlučne mjere za tješnju operativnu suradnju i razmjenu informacija s državama članicama i susjednim zemljama; isto tako, poziva vladu da razmotri mogućnost poduzimanja daljnjih mjera za poboljšanje socioekonomskih životnih uvjeta; pozdravlja prijedlog Komisije da uspostavi zajednički popis sigurnih zemalja podrijetla EU-a i podupire uvrštenje Albanije na taj popis;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

28. podržava, u kontekstu Berlinskog procesa, osnivanje Foruma civilnog društva zemalja zapadnog Balkana, koji predstavnicima civilnog društva iz regije pruža priliku za razmjenu ideja, izražavanje razloga za zabrinutost i osmišljavanje konkretnih preporuka za donositelje odluka te poziva na nastavak tog procesa tijekom sljedećeg sastanka na vrhu u Parizu 2016. kao i na organizaciju pripremnih radionica na kojima će sudjelovati organizacije civilnog društva u regiji;
29. pozdravlja predanost Albanije borbi protiv radikalizacije i terorizma te donošenje odgovarajućih sigurnosnih strategija i akcijskog plana; pozdravlja činjenicu da ažurirani strateški okvir obuhvaća strategiju za borbu protiv nasilnog ekstremizma; zabrinut je da na Albaniju, kao i na druge zemlje, utječu islamska radikalizacija, nasilni ekstremizam te pojava stranih boraca povratnika; u tom pogledu pozdravlja mjere koje je albanska vlada poduzela radi sprečavanja odlaska stranih boraca radi pridruživanja ISIL-u u Iraku i Siriji; smatra da je ključno nastaviti provedbu učinkovite politike radi sprečavanja islamske radikalizacije, suzbijanja nasilnog ekstremizma, također u suradnji s organizacijama civilnoga društva i vjerskim zajednicama, sprečavanja i ometanja odlaska stranih terorističkih boraca, sprečavanja financiranja terorizma te donošenja posebnog pristupa utemeljenog na vladavini prava za obavještajne službe i tijela kaznenog progona te izrade dosljedne pravosudne politike za počinitelje tih kaznenih djela; također preporučuje da se u tom području, ali i u pogledu razmjene informacija, pojača učinkovita regionalna suradnja i suradnja s relevantnim službama država članica; smatra da bi sve mjere u tom području trebale biti usmjerene na jamčenje poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda u skladu s međunarodnim normama i instrumentima;
30. žali što se zbog izostanka duha suradnje i kompromisa u albanskom izaslanstvu nije mogla održati smisljena rasprava u Parlamentarnom odboru EU-a i Albanije za stabilizaciju i pridruživanje i da se na njegovoj devetoj sjednici nisu mogle usvojiti preporuke; poziva na poduzimanje koraka za osnaživanje Parlamentarnog odbora EU-a i Albanije za stabilizaciju i pridruživanje kako bi mogao pozitivno doprinijeti njezinom procesu pristupanja EU-u;
31. traži od Komisije da u buduća izvješća uvrsti iscrpne informacije o provedbenim mjerama i pretpristupnoj pomoći (IPA) koja je pružena Albaniji, a posebno o pretpristupnoj pomoći za provedbu ključnih prioriteta i relevantnih projekata, imajući na umu izjavu Komisije o strateškom dijalogu s Europskim parlamentom;
32. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladi i parlamentu Albanije.
-

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0135

Izvješće o Bosni i Hercegovini za 2015.

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Bosni i Hercegovini za 2015. (2015/2897(RSP))
(2018/C 058/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine (BiH), s druge strane ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir zahtjev BiH za članstvo u Europskoj uniji od 15. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir odluku Vijeća od 21. travnja 2015. o sklapanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s BiH,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. i 20. lipnja 2003. o zapadnom Balkanu i prilog naslovljen „Solunski program za zapadni Balkan: kretanje prema europskoj integraciji”,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 16. ožujka, 12. listopada i 15. prosinca 2015. o BiH,
- uzimajući u obzir prvi sastanak Parlamentarnog odbora EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje održan u Sarajevu 5. i 6. studenoga 2015., prvi sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje održan 11. prosinca 2015. te prvi sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između BiH i EU-a održan 17. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir završnu izjavu predsjedništva sa sastanka na vrhu o zapadnom Balkanu održanog u Beču 27. kolovoza 2015. te preporuke organizacija civilnog društva za sastanak na vrhu u Beču 2015.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. studenoga 2015. naslovljenu „Strategija proširenja EU-a” (COM(2015)0611) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Bosni i Hercegovini za 2015.” (SWD(2015)0214),
- uzimajući u obzir obvezu u pisanom obliku za integraciju u EU koju je Predsjedništvo BiH prihvatilo 29. siječnja 2015., a Parlamentarna skupština BiH podržala 23. veljače 2015. kao i Program reformi za BiH za razdoblje 2015. – 2018. koji su sve tri razine vlasti usvojile u srpnju 2015.,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o toj zemlji, među ostalim Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o obilježavanju sjećanja na Srebrenicu ⁽²⁾ te Rezoluciju od 17. prosinca 2015. o 20. godišnjici Daytonskog mirovnog sporazuma ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir konferenciju pod nazivom „Europska budućnost Bosne i Hercegovine – 20 godina nakon Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma” održanu u Europskom parlamentu 9. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir rad Cristiana Dana Prede, stalnog izjavitelja o Bosni i Hercegovini u Odboru za vanjske poslove,

⁽¹⁾ SL L 164, 30.6.2015., str. 2.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0276.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0471.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

— uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

- A. budući da je EU i dalje posvećen europskoj perspektivi BiH te njezinoj teritorijalnoj cjelovitosti, suverenosti i jedinstvu;
- B. budući da je pristupanje EU-u sveobuhvatan proces koji zahtijeva konsenzus o Programu reformi; budući da građani BiH moraju biti u središtu institucionalnih, gospodarskih i društvenih reformi;
- C. budući da je EU inicirao novi pristup prema BiH kako bi ta zemlja napredovala prema EU-u i suočila se s iznimnim socioekonomskim izazovima te izazovima u pogledu vladavine prava, omogućujući joj da se pripremi za buduće članstvo; budući da je, sukladno tom pristupu, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju stupio na snagu 1. lipnja 2015.;
- D. budući da je prijeko potreban učinkovit koordinacijski mehanizam za pitanja EU-a između raznih razina vlasti kako bi se zajamčila bolja interakcija s EU-om, omogućilo usklađivanje sa zakonodavstvom EU-a te njegova provedba i izvršavanje i kako bi zahtjev Bosne i Hercegovine za članstvo u EU-u u konačnici polučio uspjeh; budući da je Vijeće ministara BiH 26. siječnja 2016. donijelo „Odluku o sustavu koordinacije procesa europskih integracija u Bosni i Hercegovini”; budući da će napredak koordinacije u pogledu pitanja EU-a omogućiti BiH da u potpunosti iskoristi sredstva EU-a;
- E. budući da u susjednim zemljama, diljem Europe i svijeta još živi 84 500 interno raseljenih osoba i golem broj izbjeglica iz Bosne i Hercegovine;
- F. budući da je snažna politička potpora ključna za bolju učinkovitost institucionalnog ustroja te zemlje;
1. pozdravlja prvo pozitivnije izvješće Komisije o BiH te ponovno izražava svoju nedvosmislenu predanost europskoj perspektivi BiH; poziva vlasti da pokažu odlučnost u provedbi institucionalnih i socioekonomskih reformi, uključujući njihovu djelotvornu provedbu, te u postizanju kontinuiranog napretka na putu prema EU-u; poziva na transparentnost u postupku planiranja i provedbe reformi; pozdravlja zajednički akcijski plan države i entiteta za provedbu Programa reformi za razdoblje 2015. – 2018. te poziva na njegovu koordiniranu provedbu radi postizanja stvarnih, vidljivih promjena diljem zemlje i poboljšanja života svih građana BiH;
 2. pozdravlja zahtjev za članstvo u EU-u koji je BiH podnijela 15. veljače 2016.; poziva Vijeće da razmotri taj zahtjev što je prije moguće te da ga bez odgađanja prosljedi Komisiji kako bi mogla započeti pripremu mišljenja;
 3. pozdravlja činjenicu da je Vijeće ministara BiH 26. siječnja 2016. donijelo odluku o uspostavi koordinacijskog mehanizma za pitanja EU-a te da je 9. veljače 2016. usvojilo pregovaračko stajalište o prilagodbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nakon pristupanja Hrvatske EU-u; podsjeća na to da su, osim postizanja znatnog napretka u provedbi Programa reformi, ti elementi potrebni kako bi EU ocijenio zahtjev za članstvo vjerodostojnim; poziva na to da se bez odgađanja usklade stajališta entiteta o donesenom koordinacijskom mehanizmu te potiče suradnju svih dionika u pogledu njegova daljnjeg poboljšanja; poziva na njegovu brzu primjenu te potiče konstruktivnu suradnju u vezi s pitanjima EU-a; naglašava da je taj mehanizam neophodan za učinkovito donošenje odluka u okviru procesa pristupanja EU-u; pozdravlja prva konkretna parlamentarna savjetovanja u cilju potpune primjene koordinacijskog mehanizma te snažno potiče daljnje jačanje takvih sastanaka između institucionalnih dionika; ponovno ustraje u tome da se prilagode trgovinske povlastice odobrene u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; smatra da je potpuna provedba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, uključujući njegovu prilagodbu, važan element obveza BiH prema EU-u i jedan od preduvjeta za pozitivnu ocjenu njezine kandidature za članstvo; preporučuje BiH da također surađuje s državama članicama EU-a u vezi s njezinim napretkom prema EU-u;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

4. ponavlja da je također potrebno nastaviti s ustavnim, pravnim i političkim reformama koje bi preobrazile BiH u potpuno djelotvornu, uključivu i funkcionalnu državu u kojoj bi se jamčila jednakost i demokratska zastupljenost svih njezinih konstitutivnih naroda i svih građana te aktivno i pasivno biračko pravo te obavljanje dužnosti na svim političkim razinama pod jednakim uvjetima bez obzira na njihovu etničku ili vjersku pripadnost, u skladu s načelima izraženima u njegovoj prethodnoj rezoluciji, uključujući kriterije iz Kopenhagena, pravnu stečevinu EU-a, preporuke Venecijanske komisije i Europske konvencije o ljudskim pravima te relevantne odluke Europskog suda za ljudska prava; poziva nadležna tijela da aktivno promiču načela zakonite zastupljenosti, federalizma, decentralizacije i supsidijarnosti te europske vrijednosti i važnost europske perspektive; poziva institucije EU-a da se aktivno uključe u napore za pronalaženje održivog rješenja za ustavno uređenje BiH;

5. apelira na političke i vjerske vođe da se suzdrže od razdorne nacionalističke i secesionističke retorike koja polarizira društvo te da nastave s političkim dijalogom i aktivnostima usmjerenima prema uzajamnom poštovanju, konsenzusu i suradnji između zakonitih političkih zastupnika te zaštiti različitosti društva; poziva sve građane da prigrle pomirenje i suradnju, ključne preduvjete za ispunjenje europske perspektive;

6. ističe važnost uloge civilnog društva na lokalnoj razini u procesu izgradnje mira i pomirenja, a posebice sudjelovanja mladih u međukulturnom dijalogu i razmjeni, kao i u politici; smatra da aktivisti u području kulture, umjetnici, pisci i pripadnici akademske zajednice imaju važnu ulogu u promicanju dijaloga i razumijevanja među različitim društvenim skupinama; zalaže se za promicanje obrazovanja u području demokracije, temeljnih prava i građanstva u Bosni i Hercegovini;

7. prima na znanje najavu predsjednika Republike Srpske u vezi s odgodom planiranog referenduma u Republici Srpskoj o pravosuđu BiH na razini države; međutim, žali zbog toga što tu odluku nije usvojila Narodna skupština Republike Srpske; poziva na to da se u potpunosti odbaci ta ideja o referendumu jer predstavlja izazov za koheziju, suverenost i cjelovitost države te dovodi u pitanje napore za poboljšanje socioekonomskog položaja svih građana Bosne i Hercegovine i daljnje napredovanje u pogledu integracije u EU; naglašava da bi se svi nedostaci u pravosudnom sustavu BiH trebali rješavati u duhu suradnje u okviru proširenog Strukturiranog dijaloga o pravosuđu, a ne s pomoću jednostranih inicijativa; podsjeća na činjenicu da prema Daytonskom sporazumu Republika Srpska nema pravo na odcjepljenje;

8. izražava duboku zabrinutost zbog izjava ministra unutarnjih poslova Republike Srpske o budućoj obuci jedinica specijalne policije Republike Srpske u Ruskoj Federaciji, produblivanju suradnje posebice u vezi s razmjenom informacija te namjeri kupovine ruske vojne opreme; poziva nadležna tijela u Republici Srpskoj da ne provode neovisnu vanjsku i sigurnosnu politiku koja bi mogla ugroziti politiku na razini države;

9. pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te činjenicu da je Parlamentarni odbor EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje bio prvo zajedničko tijelo uspostavljeno na temelju tog Sporazuma; međutim, duboko žali zbog toga što nije usvojio svoj Poslovnik zbog pokušaja da se u pravila o glasovanju Parlamentarnog odbora EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje uvede mogućnost blokiranja na temelju etničke pripadnosti; podsjeća na to da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju zahtijeva donošenje Poslovnika i da njegovo nedonošenje podrazumijeva izravno kršenje provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; u tom pogledu potiče izaslanstvo Bosne da konstruktivno doprinese tome da se na sljedećoj sjednici Parlamentarnog odbora EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje Poslovnik donese bez odgađanja; pozdravlja prve sastanke Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje između BiH i EU-a održane 11. prosinca 2015.;

10. žali zbog činjenice da je korupcija, uključujući korupciju na najvišoj razini, i dalje raširena te zbog toga što političke obveze nisu pretvorene u konkretne rezultate; i dalje je zabrinut zbog slaba pravnog i institucijskog okvira za borbu protiv korupcije kojim se omogućuju korupcijske prakse koje prolaze nekažnjeno te zbog malog broja pravomoćnih presuda u slučajevima korupcije; poziva na poboljšanja rezultata učinkovite istrage i kaznenog progona u istaknutim slučajevima korupcije koji uključuju političare, visoke dužnosnike i regulatorne institucije te u okviru javne nabave i privatizacije;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

pohvaljuje donošenje strategije i akcijskog plana za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015. – 2019. te apelira na dodjeljivanje dostatnih proračunskih sredstava za njihovu provedbu; poziva na znatno pojačanje suradnje između agencija na razini države; potiče na uspostavljanje posebnih struktura za sprečavanje i praćenje korupcije te na donošenje strateških dokumenata o politikama za sprečavanje korupcije na svim razinama vlasti; potiče na potpunu provedbu preporuka Skupine država protiv korupcije (GRECO) bez odgađanja;

11. naglašava da je funkcionalno i stabilno pravosuđe od velike važnosti za jamčenje vladavine prava u toj državi te za njezin daljnji napredak prema EU-u; zabrinut je zbog povećanog pritiska političkih aktera na pravosuđe; ističe da je hitno potrebno ojačati neovisnost pravosuđa u BiH; osobito je zabrinut zbog slučajeva političkog uplitanja u sudske postupke, politizacije postupaka imenovanja u pravosuđu te daljnje fragmentacije u četiri zasebna pravna sustava, kao i zbog nepostojanja djelotvornog i objektivnog sustava za ocjenjivanje stručnih kvalifikacija sudaca; pozdravlja ažuriranu Strategiju za reformu sektora pravosuđa za razdoblje 2014. – 2018. te poziva na donošenje akcijskog plana za njezinu provedbu uz snažan naglasak na usklađivanju na razini cijele zemlje; smatra da je ključno zajamčiti stručniji, neovisniji i odgovorniji pravosudni sustav, uključujući sustavnu primjenu objektivnih kriterija za imenovanja; pozdravlja protokol usmjeren na reforme pravosuđa na državnoj razini te Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, koji su potpisali ministri pravosuđa entiteta i države; pozdravlja imenovanje pravobranitelja, no zabrinut je zbog trajnih financijskih i kadrovskih teškoća u Uredu pravobranitelja; poziva na brzo donošenje zakona o reformi institucije pravobranitelja;

12. i dalje je zabrinut zbog toga što je pristup besplatnoj pravnoj pomoći vrlo ograničen; potiče nadležne vlasti da donesu zakon o besplatnoj pravnoj pomoći na državnoj razini kao preduvjet za jamčenje jednakog, djelotvornog i nediskriminirajućeg pristupa pravdi; smatra da je provedba takvog zakona ključna za jačanje povjerenja građana u vladavinu prava;

13. snažno osuđuje Zakon o javnom redu i miru u Republici Srpskoj koji je i dalje na snazi, a koji potkopava temeljna demokratska prava slobode okupljanja, slobode udruživanja i slobode medija; potiče potpunu provedbu Zakona o slobodi pristupa informacijama koji je i dalje neujednačen i često ograničen u slučajevima kada se poziva na pravo privatnosti i zaštitu komercijalnih interesa trgovačkih društava koja surađuju s vladom te time građanima oduzima mogućnost za pristup učinkovitim pravnim sredstvima kada je informacija uskraćena; pozdravlja usvajanje izmjena i dopuna kaznenog zakona BiH kojima bi se odredbe o mučenju, prisilnom nestanku i silovanju uskladile s međunarodnim standardima; potiče nadležna tijela da uvrste kaznena djela navedena u Dodatnom protokolu uz međunarodnu Konvenciju o kibernetičkom kriminalu u kazneni zakon;

14. smatra da je važno da se poboljša suradnja između parlamenata na državnoj razini, razini entiteta te Brčko distrikta te da se održavaju njihove zajedničke sjednice; prima na znanje obveze preuzete u okviru parlamentarnog *twinning* projekta i potiče na hitnu provedbu nastalih preporuka te oživotvorenje dogovorenog okvira za suradnju; u tom kontekstu pozdravlja potpisivanje „Koncepta mehanizma za suradnju parlamenata u BiH u pogledu aktivnosti povezanih s procesom integracije u EU”; poziva na poboljšanje sveukupne koordinacije s kantonskim skupštinama;

15. prima na znanje ulogu koju igra Zajedničko parlamentarno povjerenstvo za sigurnost i obranu u jamčenju demokratske kontrole nad oružanim snagama BiH; zabrinut je zbog raširene prisutnosti nezakonitog oružja među stanovništvom te i dalje velikih zaliha streljiva i oružja pod nadležnošću oružanih snaga; pohvaljuje napredak koji su oružane snage postigle u pogledu uništavanja najnestabilnijeg streljiva te izgradnje održivog kapaciteta za upravljanje ostatkom zaliha; poziva na sveobuhvatan pristup rješavanju preostalih izazova razminiranja zemlje do 2019.; poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu da povećaju pomoć za te aktivnosti;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

16. potiče članove radne skupine za pripremu izmjena i dopuna izbornog zakona Bosne i Hercegovine da zajamče da se izmjenama i dopunama tog zakona stvore temelji za istinski demokratske izbore kao izraz suverenosti; ističe da se demokratski izbori ne mogu postići ako se širok raspon drugih ljudskih prava i temeljnih sloboda ne može uživati na kontinuiranoj osnovi, bez diskriminacije na temelju narodnosti, vjere, spola, političkog i drugog mišljenja, imovine, rođenja ili drugog statusa te bez proizvoljnih i nerazumnih ograničenja;

17. stajališta je da fragmentacija javne uprave, njezina politizacija te slaba politička koordinacija koče institucijske i zakonodavne reforme te utječu na pružanje javnih usluga građanima; poziva nadležna tijela na svim razinama da poboljšaju srednjoročno planiranje politika te da izrade sveobuhvatan strateški okvir za reformu javne uprave na razini cijele zemlje te program upravljanja javnim financijama, u skladu s europskim načelima za javnu upravu koja je OECD/SIGMA utvrdio za kandidate za članstvo u EU-u;

18. uviđa da je poljoprivreda ključni gospodarski sektor Bosne i Hercegovine jer otprilike 20 % stanovništva BiH izravno ili neizravno ovisi o tom sektoru; stoga pozdravlja napredak u području sigurnosti hrane i veterinarske politike te odluku Komisije u pogledu odobrenja izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda iz BiH u EU; potiče na to da se uloži više napora u usklađivanje službenog veterinarskog i fitosanitarnog sustava nadzora s europskim standardima te u uspostavljanje potrebnih institucionalnih struktura kojima bi se omogućila uporaba Instrumenta pretprijetne pomoći za ruralni razvoj; poziva vladu da podupre uspostavljanje ministarstva poljoprivrede na razini države te izradu popratne razvojne strategije;

19. izražava zabrinutost zbog činjenice da su mehanizmi za suradnju između vlade i organizacija civilnog društva nedostatni, među ostalim i zbog ograničenoga kapaciteta za sudjelovanje u političkom dijalogu o Programu reformi; smatra da je ključno da se poveća uloga civilnog društva te da građani sudjeluju u procesu pristupanja EU-u; ponavlja svoj poziv na stvaranje i provedbu transparentnih i uključivih mehanizama javnog savjetovanja; poziva nadležna tijela na svim razinama da poboljšaju relevantni pravni i financijski okvir, da usvoje nacionalnu strategiju za organizacije civilnog društva te da zajamče transparentno javno financiranje tih organizacija radi poticanja participativnije i uključivije demokracije diljem zemlje; poziva organizacije civilnog društva i aktiviste da znatno ojačaju svoje kapacitete i strukture te da surađuju s vlastima u BiH, s EU-om i s međunarodnom zajednicom; poziva vlasti u BiH, EU i međunarodnu zajednicu da im u tome pomognu;

20. prima na znanje nekoordiniranu provedbu strategije za borbu protiv organiziranog kriminaliteta za razdoblje 2014. – 2016.; potiče na donošenje i provedbu nove strategije i akcijskog plana za borbu protiv pranja novca u skladu s preporukama Odbora stručnjaka za ocjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL); naglašava potrebu za pristupom usmjerenim na žrtve te multidisciplinarnom i sveobuhvatnom strategijom za borbu protiv trgovine drogom i ljudima; poziva nadležna tijela EU-a i BiH na suradnju za učinkovitu borbu protiv trgovine ljudima i pružanje zaštite žrtvama; pozdravlja donošenje akcijskog plana za borbu protiv trgovine ljudima u BiH za razdoblje 2016. – 2019., uključujući njegov naglasak na problemima povezanim s radnicima migrantima i prisilnim prosjačenjem djece te poziva na njegovu učinkovitu provedbu; i dalje je zabrinut zbog velike količine nezakonitog oružja u Bosni, koje se lako prenosi u EU; poziva nadležna tijela da povećaju napore u pogledu kaznenog progona trgovaca oružjem i krijumčara oružja te da ulože više truda u borbu protiv nekontroliranog širenja oružja i nezakonite trgovine oružjem, posebice malim i lakim oružjem, među ostalim pojačanom regionalnom suradnjom i suradnjom između BiH i EU-a;

21. poziva vlasti da pripreme akcijski plan za provedbu strategije za prevenciju i borbu protiv terorizma za razdoblje 2015. – 2020.; poziva vlasti da pojačaju napore kako bi se osigurala učinkovitija suradnja između policije, obavještajnih agencija i agencija za sigurnost u borbi protiv terorizma i nasilnog ekstremizma na razini cijele zemlje; poziva na jačanje kapaciteta BiH za borbu protiv terorizma; potiče nadležna tijela vlasti da poduzmu veće napore u borbi protiv financiranja terorizma, uključujući stvaranje pravnog okvira kojim bi se omogućilo zamrzavanje imovine terorističkih skupina; smatra da je ključno da se koordiniraju sigurnosne operacije u BiH te da se podaci o tome razmjenjuju unutar zemlje; naglašava da je uža suradnja između službi za regionalnu sigurnost također iznimno važna te potiče daljnju suradnju u tom području;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

22. naglašava da je BiH ozbiljno pogođena fenomenom stranih boraca i radikalizacije; zabrinut je zbog radikalizacije među mladim ljudima, od kojih se, u usporedbi s drugim zemljama regije, velik broj pridružio Daišu; poziva na nastavak i jačanje poduzetih mjera za borbu protiv radikalizacije i terorizma; pozdravlja nastojanja da se ojača međureligijski dijalog, uključujući zajedničku izjavu političkih i vjerskih vođa u kojoj se osuđuje terorizam i nasilni ekstremizam; pozdravlja prve donesene presude stranim borcima zbog kaznenih djela financiranja terorističkih aktivnosti, javnog poticanja na terorističke aktivnosti te organizacije i pridruživanja Daišu; poziva na hitnu izradu djelotvornih programa za deradikalizaciju te na poduzimanje hitnih mjera kako bi se povećali ekonomski izgledi mladih u BiH u skladu s pozitivnim programom za mlade na zapadnom Balkanu, sprečavajući ih tako da se povežu s radikalnim i ekstremističkim ideologijama; pozdravlja nastojanja da se mediji, akademska zajednica i civilno društvo angažiraju u podizanju razine osviještenosti o rizičnim čimbenicima za razvoj radikalizacije u nasilni ekstremizam; potiče na razvoj nacionalnih i regionalnih mreža za osvješćivanje o radikalizaciji na temelju najboljih praksi i alata dostupnih u okviru Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji na razini EU-a; potiče tješnju suradnju sa sigurnosnim službama u EU-u i u susjednim zemljama, među ostalim i u pogledu razmjene informacija; potiče policijske akcije širom BiH koje rezultiraju uhićenjem osoba osumnjičenih za organiziranje, podupiranje i financiranje terorističkih aktivnosti;

23. napominje da pravni i institucionalni okvir za poštovanje ljudskih prava zahtijeva znatna poboljšanja; poziva na izradu antidiskriminacijske strategije u suradnji s organizacijama civilnog društva koja će se primjenjivati diljem zemlje; ponovno apelira na to da se u zakon o borbi protiv diskriminacije uvrsti jasna definicija rodnog identiteta i seksualne orijentacije te dobi i invaliditeta kao temelja za diskriminaciju; poziva na djelotvornu primjenu i jačanje uloge pravobranitelja za ljudska prava; zabrinut je zbog diskriminacije osoba s invaliditetom u pogledu zapošljavanja, obrazovanja, pristupa zdravstvenoj skrbi i pružanja drugih usluga; zabrinut je zbog nasilja iz mržnje i govora mržnje upućenog pripadnicima zajednice LGBTI te dojava o povećanju broja prijetnji upućenih toj zajednici; potiče vladu da prione na rješavanje tog problema, među ostalim provedbom mjera za podizanje razine osviještenosti o pravima pripadnika zajednice LGBTI u pravosuđu, tijelima kaznenog progona i široj javnosti; prima na znanje znatan napredak u pogledu završetka postupka civilne registracije Roma, ali i dalje je zabrinut zbog ograničenih mjera za poboljšanje njihova zdravlja, obrazovanja i izgleda za zapošljavanje; posebice potiče nadležna tijela da se bore protiv rodne diskriminacije; potiče na stavljanje izvan snage odredbe o smrtnoj kazni u Ustavu entiteta Republike Srpske;

24. žali zbog toga što nema napretka u izvršenju presuda u predmetima Sejdić-Finci i Zornić te podsjeća na to da BiH time i dalje ne poštuje presude Europskog suda za ljudska prava; ponovno naglašava da neizvršenje presuda u tim predmetima i dalje rezultira diskriminacijom građana BiH te bi stoga moglo omesti BiH na putu prema pristupanju EU-u;

25. potiče na odlučniju i pravilniju istragu i sankcioniranje slučajeva zločina iz mržnje i govora mržnje, uključujući one na etničkoj osnovi, kao i širenja ekstremističkih ideologija na društvenim medijima; žali zbog činjenice da je Federacija i dalje jedini teritorij na zapadnom Balkanu gdje kažnjavanje zločina iz mržnje nije regulirano kaznenim zakonom te potiče na uvođenje odredbe o tome; u tom kontekstu poziva i na uključivanje odredbe o govoru mržnje u kaznene zakone svih entiteta;

26. ponavlja da izborni zakon i izborni sustav moraju pružiti mogućnost svim trima konstitutivnim narodima i svim ostalim građanima da slobodno i autonomno izabiru svoje zakonite političke predstavnike institucija i vlasti;

27. naglašava važnu ulogu civilnog društva u zaštiti i promicanju prava manjina u toj zemlji, kao i u poticanju društvenog sklada i tolerancije te poticanju stanovništva da bolje razumije prednosti koje donosi raznolikost; poziva na dodatni angažman civilnog društva u rješavanju izazova etničkih podjela kako bi se toj zemlji pomoglo u napretku prema EU-u; također poziva na bolju koordinaciju među nadležnim tijelima i organizacijama civilnog društva kako bi se zajamčilo bolje provođenje zakona o manjinama;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

28. pozdravlja donošenje strategije za provedbu Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji za razdoblje 2015. – 2018.; poziva na hitno donošenje i primjenu okvirne strategije za provedbu Istanbulske konvencije; zabrinut je zbog nedostatka sveobuhvatnog pravnog okvira na razini države u pogledu seksualnih napada te odgovarajućeg mehanizma za naknade žrtvama; poziva nadležna tijela da zajamče poboljšanje zakonodavstva o „sigurnim kućama” i njihovo pravilno financiranje te da uspostave usklađen sustav za praćenje i prikupljanje podataka o slučajevima nasilja nad ženama; također poziva na ulaganje najvećih mogućih napora kako bi se povećalo sudjelovanje žena u politici i povećao broj zaposlenih žena, kako bi se poboljšala njihova socijalna i ekonomska situacija, posebice u pogledu pristupa pravu na roditeljski dopust i naknade, te poziva na promicanje, zaštitu i jačanje prava žena; potiče vlasti na svim razinama da uz pomoć civilnog društva podignu razinu osviještenosti o tim pitanjima kako bi žene mogle iskoristiti zaštitu koja im je zakonski dostupna;

29. naglašava ključnu ulogu obrazovanja u stvaranju i promicanju tolerantnog i uključivog društva, kao i u poticanju suradnje i kohezije u kulturnom, vjerskom i etničkom smislu; sa žaljenjem prima na znanje spor napredak u rješavanju problema „dviju škola pod jednim krovom” i ostalih oblika segregacije i diskriminacije u školama te činjenicu da zajednička jezgra nastavnih planova i programa još nije u postupku izrade; potiče na donošenje konkretnih mjera za početak desegregacije obrazovnog sustava; ističe da treba poduzeti znatne napore da bi se poboljšala učinkovitost fragmentiranog obrazovnog sustava, istodobno jamčeći pravo na jednake mogućnosti obrazovanja na svim službenim jezicima BiH te pravo svake zajednice na obrazovanje na njezinu jeziku; potiče nadležna tijela da zajamče djelotvornu primjenu načela uključivog obrazovanja u pogledu djece s invaliditetom;

30. pozdravlja aktivno sudjelovanje BiH u Platformi zapadnog Balkana za obrazovanje i osposobljavanje te njezino stalno sudjelovanje u programima Erasmus+ i Prozor za mlade zapadnog Balkana, što ima vrlo važnu ulogu u borbi protiv vrlo visoke stope nezaposlenosti mladih; također pozdravlja to što se BiH obvezala na sudjelovanje u OECD-ovoj studiji PISA 2018. godine; smatra tu studiju korisnim instrumentom za raspravu o kvaliteti obrazovanja i potrebnim reformama; pohvaljuje izraženu spremnost svih 13 ministarstava obrazovanja i svih povezanih agencija da sudjeluju u tom zajedničkom pothvatu; poziva Komisiju da razmotri financiranje sudjelovanja BiH u toj studiji iz pretpripravnih fondova;

31. naglašava da su neovisne i stručne medijske institucije jedan od ključnih aspekata uspješnog demokratskog društva; stoga je zabrinut zbog nazadovanja u području slobode izražavanja, zbog slučajeva političkih pritisaka na novinare i njihova zastrašivanja, uključujući podvrgavanje određenih medijskih kuća lažnim financijskim i drugim inspekcijama koje iniciraju lokalna i nacionalna politička tijela, te zbog kontinuirane političke i etničke polarizacije medija; poziva nadležna tijela da provedu temeljitu istragu napada na novinare te da izrade pravni okvir za zaštitu novinara; nadalje, poziva na hitne mjere kojima bi se zajamčila politička, institucijska i financijska neovisnost Regulatorne agencije za komunikacije te transparentnost vlasništva nad medijima tako što će se ukloniti svi nedostaci u zakonima koji sustavno sprečavaju cjelovitu transparentnost; napominje da je provedba tih mjera presudna kako bi se osigurala sloboda od svakog neprimjerenog političkog utjecaja; poziva na poduzimanje koraka kojima bi se zajamčio pluralizam medija i emitiranje programa na svim službenim jezicima; također poziva na povećanje uredničke neovisnosti i financijske stabilnosti javnih medija s obzirom na važnost postojanja javnih medija za jedinstvo BiH; izražava zabrinutost zbog toga što se kibernetički napadi usmjereni protiv informativnih stranica kazneno ne progone;

32. pozdravlja napredak u smanjenju broja neriješenih predmeta ratnih zločina; prima na znanje zabrinutost Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju zbog toga što Ured državnog tužitelja nedostatan djeluje u pogledu opetovanih zahtjeva da se zaključe predmeti ratnih zločina; poziva na reviziju Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, na učinkovitiji i uspješniji kazneni progon slučajeva ratnog seksualnog nasilja te poziva na poboljšanja zaštite žrtava; poziva na poduzimanje mjera kojima bi se osiguralo pravo žrtava na stvarnu odštetu;

33. prima na znanje određene aktivnosti u pogledu održiva povratka interno raseljenih osoba i izbjeglica, među ostalim u području zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, povrata imovine te zdravstvene zaštite na lokalnoj razini; ponovno naglašava važnost poticanja njihova održiva povratka u BiH, osobito u Republiku Srpsku; poziva sve razine vlasti da ih

Četvrtak, 14. travnja 2016.

zaštite te da ubrzaju proces njihova povratka uvođenjem i provedbom svih potrebnih zakonodavnih i administrativnih mjera; poziva na djelotvornu provedbu revidirane strategije koja se odnosi na Prilog VII. Daytonskom mirovnom sporazumu; poziva Komisiju da pruži odgovarajuću financijsku i projektnu pomoć kojom bi se olakšao taj proces; prima na znanje trajno velik broj nestalih osoba te poziva nadležna tijela da pokrenu intenzivnu suradnju te da ulože više truda kako bi se pronašlo 7 019 osoba koje se smatraju nestalima u ratu; ističe potrebu za dodatnim razvojem alternativnih pristupa pravdi, među ostalim oslanjanjem na strategiju o tranzicijskoj pravdi Programa UN-a za razvoj; poziva nadležna tijela u BiH da ulože znatne resurse u relevantne programe;

34. napominje da, unatoč tome što su poslijeratni oporavak i obnova u BiH bili u velikoj mjeri uspješni te što su približili tu zemlju EU-u, i dalje postoje izazovi u pogledu održivosti procesa pomirenja; stoga naglašava važnost obrazovanja o pomirenju i uzajamnom razumijevanju u društvu;

35. pozdravlja povećanje registrirane zaposlenosti te prve korake koji su poduzeti radi jačanja političke koordinacije i poboljšanja poslovne klime; i dalje je zabrinut zbog utjecaja države na gospodarstvo, kvalitete javnih financija, visokog stupnja ovisnosti o sredstvima međunarodnih kreditnih investicija, nejasnog podrijetla međunarodnih investicija i teških uvjeta na tržištu rada; naglašava potrebu da se riješi postojan problem visoke dugoročne nezaposlenosti (27,6 %), pa i vrlo visoke nezaposlenosti mladih (62,7 %) i problem velikog neformalnog gospodarstva te potrebu da se poboljša funkcioniranje tržišta rada;

36. pozdravlja donošenje novog radnog zakonodavstva u obama entitetima; žali zbog nedostatka objedinjenog jedinstvenog gospodarskog područja, što narušava poslovno okruženje; potiče na daljnja poboljšanja poslovnog okruženja jačanjem vladavine prava, pojednostavnjenjem izvršavanja ugovora i borbom protiv korupcije; žali što BiH nije razvila strategiju za mala i srednja poduzeća na razini države;

37. naglašava potrebu da se reformiraju i usklade fragmentirani sustavi socijalne zaštite na temelju potreba građana kako bi se zajamčio jednak tretman za sve; uviđa da su sindikalna i radna prava, uključujući zakone u području zdravstva i sigurnosti, i dalje ograničena te ističe važnost daljnjeg jačanja i usklađivanja tih zakona u zemlji;

38. potiče na donošenje sektorskih strategija u pogledu prometa, energije i okoliša diljem zemlje; ističe da su te strategije, među ostalim, potrebne kako bi se u cijelosti iskoristila pretprikladna pomoć EU-a;

39. pozdravlja sudjelovanje BiH u inicijativi „Zapadnobalkanska šestorka”; naglašava važnost dvaju velikih investicijskih projekata „Stara Gradiška” i „Svilaj”, kojima će se olakšati trgovina, regionalna integracija i održivi razvoj; potiče nadležna tijela da zajamče potpunu i brzu provedbu tehničkih standarda i neobvezujućih mjera u prometu koje su dogovorene tijekom sastanka na vrhu zemalja zapadnog Balkana održanog u Beču 2015. (npr. usklađivanje/pojednostavljenje postupaka prelaska granice, informacijski sustavi, sustavi održavanja, razdvajanje i pristup treće strane mrežama) prije sljedećeg sastanka na vrhu koji će se održati u Parizu 2016.;

40. poziva na to da se rezultati popisa stanovništva i kućanstava smjesta objave s obzirom na to da su ključni za gospodarsko i socijalno planiranje; osim toga naglašava da će podaci iz popisa stanovništva 2013. biti potrebni za popunjavanje upitnika koji će BiH dobiti od Komisije;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

41. potiče agencije za statistiku BiH da usklade svoju statistiku sa standardima Eurostata;

42. zabrinut je zbog nazadovanja u području informacijskog društva; poziva na hitni prelazak na digitalnu tehnologiju; potiče na osnivanje nadzornog tijela za akreditaciju zakona o elektroničkoj trgovini i elektroničkom potpisu na razini države koji se ne provode zbog njegova nepostojanja; poziva odgovorna tijela da ubrzaju uspješnu primjenu europskog broja hitne službe 112 koji je uspostavljen 2009. godine;

43. napominje da su poduzete ograničene mjere i aktivnosti u vezi s prilagodbom klimatskim promjenama te da su poduzeti početni koraci za razvoj mreže Natura 2000 o zaštiti prirode; poziva nadležna tijela da uspostave usklađen pravni okvir za zaštitu okoliša i djelovanje protiv klimatskih promjena te da ojačaju strateško planiranje i usklađivanje s pravnom stečevinom u tim područjima; poziva nadležna tijela da spriječe prekomjerno onečišćenje zraka u skladu sa standardima EU-a u pogledu zaštite okoliša, uključujući onečišćenje prouzročeno radom rafinerije nafte u Bosanskom Brodu; ponavlja da je potrebno da BiH u potpunosti ispuni svoje obveze u vezi s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo, 1991.) i Protokolom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (Kijev, 2003.);

44. poziva vladu BiH da regulira i nadzire razvoj hidroelektrana u ekološki osjetljivim područjima te u zaštićenim i potencijalno zaštićenim područjima te da očuva integritet postojećih nacionalnih parkova kao što su Nacionalni park Sutjeska i Nacionalni park Una; preporučuje da se poboljša kvaliteta procjena učinka na okoliš kako bi se standardi EU-a uzeli u obzir na način utvrđen u Direktivi o pticama i Direktivi o staništima te u Okvirnoj direktivi o vodama; potiče vladu Bosne i Hercegovine da poveća transparentnost javnim sudjelovanjem i savjetovanjem s lokalnim zajednicama, znanstvenim stručnjacima i civilnim sektorom pri planiranju projekata;

45. čestita BiH na preuzimanju predsjedanja Energetskom zajednicom 2016.; no zabrinut je zbog toga što je Energetska zajednica nametnula sankcije BiH; ponovno poziva BiH da poduzme mjere u smislu povezivanja s energetskim infrastrukturnama susjednih zemalja te da poštuje sve ugovorne obveze iz Ugovora o Energetskoj zajednici;

46. osuđuje zakon o javnom redu i miru donesen u Republici Srpskoj u veljači 2015. kojim se kriminaliziraju objave na društvenim medijima koje ometaju javni red ili imaju nedoličan, uvredljiv ili pogrđan sadržaj, čime se otvara put za zakonska ograničenja u slobode izražavanja i slobode medija na internetu te može doći do autocenzure među korisnicima društvenih medija;

47. pohvaljuje konstruktivnu i proaktivnu ulogu BiH u promicanju regionalne suradnje; smatra da konkretna suradnja u područjima od zajedničkog interesa može pridonijeti stabilizaciji zapadnog Balkana; pozdravlja granični sporazum s Crnom Gorom; poziva na dodatne napore u vezi s rješavanjem otvorenih bilateralnih pitanja, pa i onih u vezi s graničnim sporovima sa Srbijom i Hrvatskom, te pitanja prekograničnog onečišćenja okoliša; pozdravlja prvu zajedničku sjednicu Vijeća ministara BiH i srbijanske vlade koja se održala 4. studenoga 2015. u Sarajevu;

48. pozdravlja povećanje stope usklađenosti s odlukama u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike s 52 % na 62 %; u svjetlu zahtjeva BiH za članstvo u EU-u, smatra potrebnim u velikoj mjeri uskladiti vanjsku politiku sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a;

49. u kontekstu skorašnjih lokalnih izbora, poziva nadležna tijela BiH da provedu relevantne preporuke međunarodnih i lokalnih promatrača i OESS-a/ODIHR-a kako bi se zajamčila vjerodostojnost i integritet izbornog postupka; potiče nadležna tijela da hitno reguliraju lokalne izbore u Mostaru;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici, Vijeću, Komisiji, Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH te vladama i parlamentima Federacije BiH i Republike Srpske, kao i vladama deset kantona.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0136

Ostvarenje cilja iskorjenjivanja siromaštva u svjetlu porasta troškova kućanstva

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o ostvarenju cilja borbe protiv siromaštva u svjetlu rastućih troškova za kućanstva (2015/2223(INI))

(2018/C 058/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 3., kao i Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 9.,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije, posebice njezine članke 1. i 3.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/1017 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2015. o Europskom fondu za strateška ulaganja, Europskom savjetodavnom centru za ulaganja i Europskom portalu projekata ulaganja i o izmjeni uređaba (EU) br. 1291/2013 i (EU) br. 1316/2013 ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo, obuhvaćenima Zajedničkim strateškim okvirom, i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada za posjedovanje bankovnog računa, promjeni bankovnog računa i pristupu bankovnom računu s osnovnim uslugama ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ ⁽⁷⁾ i svoju Rezoluciju od 15. prosinca 2010. o reviziji Akcijskog plana za energetske učinkovitost ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL L 169, 1.7.2015., str.1.

⁽²⁾ SL L 72, 12.3.2014., str. 1.

⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 470.

⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 289.

⁽⁵⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽⁶⁾ SL L 257, 28.8.2014., str. 214.

⁽⁷⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 1.

⁽⁸⁾ SL C 169 E, 15.6.2012., str. 66;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir Direktivu 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. listopada 2015. naslovljenu „Vrijeme je za drugačiji način rada” (COM(2015)0610),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2014. naslovljenu „Provjera napretka strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2014)0130),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Europska platforma za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju” (COM(2010)0758) i mišljenja Europskog gospodarskog i socijalnog odbora i Odbora regija te svoju rezoluciju od 15. studenoga 2011. ⁽²⁾ na istu temu,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020.: strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020) te svoju rezoluciju od 16. lipnja 2010. o strategiji EU 2020. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a od 28. srpnja 2010. naslovljenu „Ljudsko pravo na vodu i sanitarne usluge” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir pilot-projekt Komisije za razvoj zajedničke metodologije u vezi s referentnim proračunima u Europi,
- uzimajući u obzir izvješće UNICEF-ovog istraživačkog centra Innocenti (2012.) naslovljeno „Procjena siromaštva djece: nova tablica siromaštva djece u bogatim zemljama svijeta” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir izvješće UNICEF-ovog istraživačkog centra Innocenti (2014.) naslovljeno „Djeca recesije: utjecaj ekonomske krize na blagostanje djece u razvijenim zemljama” ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Tromjesečni pregled stanja zapošljavanja i socijalne situacije u EU-u iz rujna 2015. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir paket mjera za socijalno ulaganje Komisije od 20. veljače 2013.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 15. lipnja 2011. o „Europskoj platformi za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju” ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir izvješće OECD-a naslovljeno „U tome smo zajedno: zašto je smanjenje nejednakosti korisno za sve” od 21. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 18. rujna 2013. naslovljeno „Za usklađeni europski pristup prevenciji i borbi protiv energetske siromaštva” ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 10. prosinca 2013. o Europskom minimalnom dohotku i pokazateljima siromaštva ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ SL L 153, 18.6.2010., str.13.

⁽²⁾ SL C 153 E, 31.5.2013., str. 57.

⁽³⁾ SL C 236 E, 12.8.2011., str. 57.

⁽⁴⁾ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/64/292&Lang=E

⁽⁵⁾ http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc10_eng.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc12-eng-web.pdf>

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1974&furtherNews=yes>.

⁽⁸⁾ SL C 248, 25.8.2011., str. 130.

⁽⁹⁾ SL C 341, 21.11.2013., str. 21.

⁽¹⁰⁾ SL C 170, 5.6.2014., str. 23.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 31. ožujka 2011. o Europskoj platformi za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir zajedničko mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu i Odbora za zapošljavanje od 3. listopada 2014. naslovljeno „Pregled strategije Europa 2020. na sredini provedbenog razdoblja” ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Godišnje izvješće Odbora za socijalnu zaštitu od 10. ožujka 2015. naslovljeno „Socijalna situacija u Europskoj uniji (2014.)” ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir studije naslovljene „Posuđivanje: kumulativni troškovi grabežljivih praksi” ⁽⁴⁾, lipanj 2015. i „Le panier de la ménagère... pauvre” ⁽⁵⁾, kolovoz 2008.,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu od 15. veljače 2011. naslovljeno „Europska platforma za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti: vodeća inicijativa u okviru strategije Europa 2020.” ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 8. rujna 2015. o praćenju europske građanske inicijative Right2Water (Pravo na vodu) ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2015. o Inicijativi za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2015/1848 od 5. listopada 2015. o smjernicama politika zapošljavanja država članica za 2015. ⁽⁹⁾ i svoje stajalište od 8. srpnja 2015. o prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenoga 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. lipnja 2013. o socijalnom stanovanju u Europskoj uniji ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2012. s preporukama Komisiji o pristupu osnovnim bankovnim uslugama ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2010. o ulozi minimalnog dohotka u borbi protiv siromaštva i promicanju inkluzivnog društva u Europi ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ SL C 166, 7.6.2011., str. 18.

⁽²⁾ Zajedničko mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu i Odbora za zapošljavanje Vijeća, Vijeće Europske unije, 13809/14 SOC 662 EMPL 120 EDUC 297 ECOFIN 876, 3. listopada 2014.

⁽³⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7744&visible=0>

⁽⁴⁾ Centar za odgovorno posuđivanje, Durham, <http://www.responsiblelending.org/state-of-lending/cumulative/>, http://www.uvcw.be/no_index/cpas/panier-etude-qualitative.pdf

⁽⁵⁾ Ricardo Cherenti, Belgijsko udruženje javnih lokalnih centara za socijalne akcije, http://www.uvcw.be/no_index/cpas/panier-etude-quantitative.pdf

⁽⁶⁾ Mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu upućeno Vijeću, Vijeću europske unije, 649/11, SOC 124, 15. veljače 2011.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0294.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0264.

⁽⁹⁾ SL L 268, 15.10.2015., str. 28.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0261.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0070.

⁽¹²⁾ SL C 65, 19.2.2016., str. 40.

⁽¹³⁾ SL C 349 E, 29.11.2013., str. 74.

⁽¹⁴⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 8.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenje Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0040/2016),
- A. budući da je između 2008. i 2013. broj ljudi u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti u EU-u narastao sa 117 milijuna na 122,6 milijuna; budući da je 2013. 16,7 % stanovništva EU-a bilo u opasnosti od siromaštva nakon socijalnih prijenosa, 9,6 % ih je bilo u stanju ozbiljne materijalne oskudice, a u 10,7 % kućanstava ustanovljen je vrlo nizak intenzitet rada; takav razvoj događaja u suprotnosti je sa strateškim ciljem EU-a definiranim u njegovoj strategiji Europa 2020. i kojim se cilja na smanjivanje broja ljudi u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti za barem 20 milijuna do 2020. godine;
- B. budući da, prema metodologiji Eurostata, prag opasnosti od siromaštva postavljen je na 60 % nacionalne srednje vrijednosti ekvivalentnog raspoloživog prihoda;
- C. budući da bi napredak u uštedi energije i energetske učinkovitosti, osobito u pogledu fonda zgrada, mnogim kućanstvima omogućio bijeg iz energetskog siromaštva; budući da je 10 % građana EU-a zaostajalo u plaćanju komunalnih usluga u 2015. (37 % u najpogođenijoj državi članici); 12 % građana EU-a nije moglo držati svoj dom adekvatno zagrijanim u 2014. (60 % u najpogođenijoj državi članici); prema statističkim podacima iz ankete o dohotku i životnim uvjetima (SILC) 16 % stanovnika EU-a živjelo je 2014. u stambenim objektima s krovom koji prokišnjava i vlažnim zidovima (33 % u najpogođenijoj državi članici);
- D. budući da broj dugotrajno nezaposlenih prelazi 12 milijuna, od kojih je 62 % nezaposleno više od dvije uzastopne godine; budući da su izgledi da dugotrajno nezaposlene osobe osjete siromaštvo i socijalnu isključenost veći;
- E. uzimajući u obzir važnost Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) i njegovog kontinuiranog rada u vrijeme kada je socijalnom krizom pogođeno sve više Europljana;
- F. uzimajući u obzir članak 34. stavak 3. Povelje Europske unije o temeljnim pravima kojom je određeno da je kao alat u borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva Unija prepoznala i poštuje pravo na socijalnu i stambenu pomoć kako bi se osigurao pristojan život za one koji za to nemaju dovoljno resursa;
- G. budući da su cijene neophodnih roba i usluga u određenim razdobljima i u određenim zemljama relativno brzo narasle, a uslijed toga su narasli i troškovi kućanstava;
- H. budući da su „kronično siromašni”, često dugoročno nezaposleni ili zaposleni s niskim primanjima, samci koji žive sami s djecom i koji su nezaposleni ili rade nekoliko sati te starije osobe u srednjoj i istočnoj Europi dosljedno prepoznati kao najranjivije skupine;
- I. budući da do sada nisu uspostavljeni pokazatelji apsolutnoga siromaštva;
- J. budući da je loša ili neadekvatna kvaliteta stanovanja uvelike umanjuje mogućnosti vođenja normalnog života; budući da se kvaliteta stanovanja (uključujući prikladnu izolaciju itd.) koja se osigurava za ugrožene osobe smanjila tijekom krize zbog nemogućnosti financiranja održavanja; budući da dulja razdoblja življenja u stambenom prostoru loše kvalitete mogu utjecati na fizičko zdravlje;
- K. budući da je zbog povećanja obiteljske potrošnje povezanog s troškovima stanovanja, hrane, komunalnih usluga (struja, plin, voda), prijevoza, medicinskih usluga ili usluga obrazovanja, teže postići cilj smanjenja siromaštva utvrđen strategijom Europa 2020.;
- L. budući da je trošak osnovnih i neophodnih roba i usluga u brojnim državama EU-a naglo narastao tijekom posljednjih godina, što je dovelo do povećanja općih troškova kućanstva;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- M. budući da su zbog kombinacije financijske i gospodarske krize i pada prihoda kućanstava nezaposlenost i socijalna isključenost narasle unutar EU-a, a posebno među najugroženijim skupinama ljudi, čime se povećalo opterećenje službi socijalne skrbi;
- N. budući da je nezaposlenost među mladima, koja je već viša nego u bilo kojoj drugoj dobnoj skupini, eksplodirala u Europskoj uniji od početka krize i sada iznosi više od 20 %, što mlade izlaže prijetnji siromaštva od vrlo rane dobi; uzimajući u obzir zaključna zapažanja Odbora za prava djeteta Ujedinjenih naroda u pogledu najnovijih periodičnih izvješća određenih europskih zemalja na temu povećanja siromaštva i/ili razine opasnosti od siromaštva za djecu kao posljedice ekonomske krize; budući da to povećanje utječe na prava na zdravlje, obrazovanje i socijalnu zaštitu;
- O. budući da siromaštvo, koje se u državama članicama mnogo godina zadržalo na vrlo visokim razinama, ima sve značajniji učinak na gospodarstvo, šteti gospodarskom rastu, povećava deficite javnih proračuna i smanjuje europsku konkurentnost;
- P. budući da se neadekvatno stanovanje i grijanje negativno održavaju na zdravlje, obrazovanje i socijalnu i radnu inkluziju osobe, pogotovo na one najugroženije; budući da i u sjevernim i u južnim državama članicama postoje pojedinci ne mogu zagrijati svoje kuće; budući da je iz podataka dobivenih iz SILC-a EU-a vidljivo da je preopterećenje zbog troškova stanovanja (ovisno o statusu najamoprimca) više za najamoprimce u sektoru privatnog najma u nekim državama članicama, što se može objasniti niskom kvalitetom stambenih jedinica i visokim cijenama; budući da se mnoge obitelji muče u podmirivanju troškova neophodnih roba i usluga, što je također posljedica cijena energije koje rastu;
- Q. budući da je energetska siromaštvo povezano s općim siromaštvom i posljedica je velikog broja pozadinskih uvjeta kao što su problemi povezani sa zdravljem i invaliditetom, nemogućnost pristupa prilagođenim ponudama internetskih usluga, niski prihodi, vrsta sustava grijanja koji se koristi u kućanstvu te kvaliteta i energetska učinkovitost fonda zgrada;
- R. budući da su nezaposleni, obitelji s jednim roditeljem, obitelji s niskim prihodima, udovice ili udovci, trajno bolesni, stariji, mladi, osobe s invaliditetom i pripadnici manjima često među najugroženijima opasnošću od siromaštva i posebno su pogođeni zbog visokih troškova života;
- S. budući da široki jaz između država članica u pogledu davanja socijalne pomoći i osiguravanja minimalnog prihoda znači da socijalna pomoć u nekim državama smanjuje opasnost od siromaštva za 60 %, a u nekima samo za 15 %; budući da prosječni učinak davanja socijalne pomoći na smanjivanje opasnosti od siromaštva u EU-u iznosi 35 %;
- T. budući da će nadolazeće izvješće Eurofounda naslovljeno „Stanovanje u Europi” uključivati model na temelju kojeg se procjenjuje da se zbog postojećih razina neadekvatnog stanovanja (stambenih objekata, prema podacima iz 2011.) iz gospodarstva 28 država članica za zdravstvo ukupno izdvaja preko 170 milijardi EUR godišnje; budući da bi se u području zdravstva, izvrše li se svi potrebni popravci, uštedilo otprilike 8 milijardi EUR u prvoj godini, što bi nastavilo donositi korist i u budućnosti;
- U. budući da je UN potvrdio da ljudsko pravo na vodu i odvodnju svima daje pravo na vodu koja je dobre kvalitete, sigurna, fizički prihvatljiva, cjenovno pristupačna, raspoloživa u dovoljnim količinama i prihvatljiva za osobnu upotrebu i upotrebu u kućanstvu; budući da u još jednoj preporuci UN-a stoji da bi trošak vode, u slučaju da se voda plaća, trebao iznositi najmanje 3 % prihoda kućanstva; budući da privatizacija vodnih usluga ima negativan učinak na kućanstva koja žive u siromaštvu ili u opasnosti od njega;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- V. budući da energetska siromaštvo postaje sve rašireniji problem u Europi, a postoji velika mogućnost da će se stanje pogoršati zbog predviđenog rasta cijena energije, popratnog povećanja nejednakosti prihoda, nedostatka adekvatnih sustava grijanja i općenito lošeg stanja stambene izolacije, posebice u mediteranskim zemljama;
- W. budući da u EU-u u siromaštvu živi 12 milijuna više žena nego muškaraca; budući da faktori koji doprinose toj nejednakosti jesu razlika u plaćama i mirovinama među spolovima, velik broj žena s nesigurnim radnim mjestima i činjenica da su žene često prisiljene dulje biti gospodarski neaktivne zbog nepristupačne cijene brige o djeci;
- X. budući da rodno uvjetovane razlike u plaćama, radnim satima i trajanju radnog vijeka s kojima su žene suočene tijekom svog radnog vijeka kasnije imaju izravan utjecaj na njihov život nakon umirovljenja; budući da su žene nakon 65. godine života izložene znatno većoj opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti od muškaraca jer je prosječan prihod umirovljenice trenutno niži, često znatno, od prihoda umirovljenika;
- Y. budući da se energetska unijom mora učinkovito odgovoriti na energetska siromaštvo kojim je pogođeno više od 100 milijuna Europljana tako što će se ojačati najugroženiji potrošači, poboljšati energetska učinkovitost za najugroženije i razviti korektivne mjere kako bi se potrebitima osigurao pristup cjenovno pristupačnoj energiji;
- Z. budući da se Direktivom 2012/27/EU države članice pozivaju da razviju programe kojima bi se podigla razina osviještenosti i kojima bi se pojedinci i kućanstva informirali i savjetovali o energetska učinkovitosti;
- AA. budući da je potrebno istaknuti, jer je siromaštvo u obitelji nedjeljivo, utjecaj koji energetska aspekt ima na siromaštvo;
- AB. budući da će obnova nacionalnog fonda zgrada s ciljem učinkovitijeg korištenja energije imati izravan učinak na trošak energije, posebice za obitelji slabije platežne moći, a potaknut će stvaranje nezaposlenosti;
- AC. budući da 22 348 834 kućanstava (otprilike 11 % stanovništva EU-a) troši više od 40 % raspoloživog prihoda na stanovanje; budući da je u sklopu europskog semestra preopterećenje troškovima stanovanja prepoznato kao „socijalni trend na koji je potrebno paziti“; budući da se 21 942 491 kućanstvo (otprilike 10,8 % stanovništva EU-a) suočava s poteškoćama u održavanju adekvatne zagrijanosti kućanstva; budući da bi EU i države članice hitno trebale prepoznati, provesti i održavati mjere, primjerice stambeni doplati, kojima bi se kućanstvima omogućilo da podmire troškove stanovanja;
- AD. budući da se cijene na europskom tržištu energije međusobno približavaju, a kupovna moć ih ne prati jednakom stopom;
- AE. budući da je pristup stanovanju temeljno pravo koje se može smatrati preduvjetom za uživanje drugih temeljnih prava, ili pristup istima, te za pristup životu dostojnom čovjeka; budući da je jamčenje pristupa pomoći u pristojnom i adekvatnom stanovanju međunarodna obveza država članica koju Unija mora poštovati, s obzirom na to da je pravo na pristup stanovanju i na pomoć vezano uz stanovanje priznato člankom 34. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, člancima 30. i 31. revidirane Europske socijalne povelje koju je usvojilo Vijeće Europe i člankom 25. Opće deklaracije UN-a o ljudskim pravima, kao i ustavima mnogih država članica;
- AF. budući da stanovanje europskim kućanstvima predstavlja najznačajniji izdatak; budući da porast cijena povezanih sa stanovanjem (zemlja, vlasništvo, najamnina, potrošnja energije) predstavlja izvor nestabilnosti i straha i na njega se mora gledati kao na velik problem;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- AG. budući da su stambena nezbrinutost i energetska siromaštvo viši u zemljama s nižim udjelom socijalnog stanovanja (tj. istočne i mediteranske zemlje);
- AH. budući da udio fonda stambenih prostora koji se iznajmljuju kao socijalni u ukupnom fondu ukazuje na to da zemlje na zapadu i sjeveru imaju viši udio javnog socijalnog stanovanja u usporedbi s prosjekom EU-a, a mediteranske i istočnoeuropske zemlje održavaju minimalan (oko 5 %) fond socijalnih stambenih prostora ili uopće nemaju sektor socijalnog stanovanja;
- AI. budući da se u istraživanju Eurofounda navodi da su mnogim osobama s niskim prihodima zatezne kamate na račune za komunalne usluge glavni stvaratelj duga, što se nekada ne uzima u obzir;
- AJ. budući da socijalno stanovanje ima ključnu ulogu u postizanju ciljeva strategije Europa 2020. i smanjenju siromaštva jer pomaže u osiguravanju visoke razine zaposlenosti, socijalne uključenosti i kohezije, promiče profesionalnu mobilnost i pomaže u borbi protiv siromaštva;
- AK. budući da Eurofoundovo izvješće naslovljeno „Pristup socijalnim naknadama: smanjenje stope njihova neiskorištavanja” jasno ističe problem da socijalne naknade i programi minimalnog dohotka ne dopru uvijek do onih koji na njih imaju pravo; budući da nije dovoljno uspostaviti te sustave i budući da bi se onima koji na njih imaju pravo trebao osigurati pristup tim sustavima; budući da se uštede ostvarene dugoročno jer su naknade doprle do ciljanog stanovništva brzo, s učinkom i učinkovito također moraju uzeti u obzir;
- AL. budući da je kriza ostavila posljedice na uvjete pristupa kućanstava stanovanju i na ulaganja u socijalno stanovanje unutar Unije, budući da su javna izdvajanja za ulaganja u socijalno stanovanje njome uvelike pogođena i budući da to državama članicama i Uniji nameće obvezu da se hitno pozabave tim problemom kako bi zajamčile pravo pristojnom i cjenovno pristupačnom standardu stanovanja;
- AM. budući da siromaštvo i socijalna isključenost ostaju ključna socijalna odrednica stanja zdravstvenih i životnih uvjeta te očekivanog životnog vijeka, posebice u pogledu utjecaja siromaštva djece na zdravlje i dobrobit djece i budući da je zdravstveni jaz između bogatih i siromašnih ostaje značajan u pogledu cjenovno povoljnog pristupa zdravstvenim uslugama te prihoda i bogatstva i nastavlja se širiti u određenim područjima;
- AN. budući da je Odbor za socijalnu zaštitu Europske unije u svojem mišljenju od 20. svibnja 2010. bio zabrinut da bi trenutačna gospodarska i financijska kriza mogla imati negativne učinke na pristup građana zdravstvenoj zaštiti te na proračunska izdvajanja za zdravstvo u državama članicama;
- AO. budući da bi trenutačna gospodarska i financijska kriza mogla imati ozbiljan učinak na sektor zdravstvene zaštite u nekoliko država članica, i na strani ponudi i na strani potražnje;
- AP. budući da bi ograničenja uzrokovana trenutačnom gospodarskom i financijskom krizom mogla biti ozbiljno štetna za dugoročnu financijsku i organizacijsku održivost sustava zdravstvene zaštite država članica i time umanjiti kvalitetu pristupa na njihovim državnim područjima;
- AQ. budući da se kombinacijom siromaštva i drugih oblika ugroženosti kao što su dječja dob ili starost, invaliditet ili manjijsko podrijetlo dodatno povećava opasnost od nejednakog zdravstvenog tretmana i budući da u suprotnom smjeru loše zdravlje može dovesti do siromaštva i/ili socijalne isključenosti;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- AR. budući da, prema najnovijim podacima Eurostata, 21 % kućanstva u 28 država članica EU-a nema pristup internetu i budući da 20 % osoba u dobi od 16 do 74 godine kaže da nikada nije koristilo internet; budući da u Nizozemskoj najveći dio kućanstava ima pristup internetu (95 %), dok je Bugarska na začelju popisa s 54 % kućanstava s pristupom internetu;
- AS. budući da je jedinstveno digitalno tržište jedno od 10 prioriteta nove Komisije i budući da će u budućnosti 90 % radnih mjesta zahtijevati određeni stupanj rada s informacijskim tehnologijama; budući da, iako 59 % europskih građana ima pristup 4G mreži, u ruralnim područjima taj postotak ne iznosi više od 15 %;
- AT. budući da pristojan posao ostaje najbolji način odmak od opasnosti siromaštva i socijalne isključenosti i budući da su pristup informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i stručnost u radu s njima neporecive prednosti u potrazi za poslom;
- AU. budući da Rezolucija 64/292 Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 28. srpnja 2010. naslovljena „Ljudsko pravo na vodu i odvodnju” priznaje pravo na zdravstveno ispravnu i čistu vodu kao temeljno pravo presudno za puno uživanje prava na život i svih ljudskih prava;
- AV. budući da je za međupovezanost rodnih aspekata siromaštva potreban holistički pristup rješavanju problema višestruke diskriminacije i pitanja kao što su stanovanje, troškovi energije, javne usluge, sigurnost radnih mjesta, nesigurni oblici zapošljavanja i politika oporezivanja;
- AW. budući da se ciljevi borbe protiv siromaštva ne mogu ostvariti bez hvatanja u koštac s problemom siromaštva žena jer je za pozitivnu konvergenciju u smanjenju siromaštva potrebno uspostaviti rodnu jednakost i ojačati gospodarski položaj te emancipaciju žena;
- AX. budući da prikupljanje podataka i donošenje politika o siromaštvu, životnim troškovima i prihodu na temelju kućanstava kao elementarnih jedinica pretpostavlja ujednačenost i jednaku raspodjelu prihoda između članova kućanstva; budući da se u praksi kućanstva razlikuju, a raspodjela može biti nejednaka i rodno uvjetovana, zbog čega bi se pristup u donošenju politika trebao temeljiti na pojedinačnim troškovima i prihodu;
- AY. budući da 17 % kućanstava sa samohranim roditeljem, koji je u većini slučajeva žena, nije u mogućnosti grijati svoje domove u usporedbi s općim stanovništvom, u kojem taj udio iznosi 10 %; budući da su veleprodajne cijene energije pale, a maloprodajne cijene narasle, što je dovelo do povećanja troškova; budući da nažalost ne postoji definicija energetskeg siromaštva na razini EU-a, a ta pojava nerazmjerno pogađa žene;
- AZ. budući da je stopa nezaposlenosti među mladim ženama veća nego u drugim dobnim skupinama, što mlade žene dovodi u opasnost od siromaštva od rane dobi;
- BA. budući da su povećanje troškova kućanstva i preopterećenost troškovima stanovanja jedan od uzroka beskućništva žena, potrebno je dodatno istražiti u kojoj mjeri žene gube ili napuštaju svoje domove i uzroke te pojave; budući da su razine zaduženosti kućanstva i osobne zaduženosti izravno povezane s troškovima kućanstva te predstavljaju ključni uzrok siromaštva i socijalne isključenosti;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

Ključne preporuke

Na temelju preporuka pripremljenih u ovoj Rezoluciji:

1. poziva Komisiju i države članice da budu potpuno predane borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti i usvoje integriranu strategiju kako bi se holističkim pristupom koji povezuje politike iz područja gospodarstva, obrazovanja, zapošljavanja, prijenosa energije i socijalnih politika koje su iznjedrile najbolje prakse mogle boriti protiv različitih pojava siromaštva;
2. poziva države članice da prihvate moratorij na isključivanje grijanja zimi kako bi se osiguralo da se u određenom razdoblju tijekom zime nijedno kućanstvo ne može isključiti iz energetske mreže ili da se isključena kućanstva moraju ponovno spojiti na mrežu, naglašujući pritom da su povezani troškovi javni dug uaturi budući da su socijalne politike najprije odgovornost vlada; poziva države članice da ocijene mjere potrebne za dostizanje standarda Svjetske zdravstvene organizacije za adekvatnu temperaturu stanovanja;
3. poziva Komisiju da provede ocjenu učinka na programe minimalnog dohotka u EU-u i razmotri daljnje korake kojima bi se uzeli u obzir gospodarsko i socijalno okruženje svake države članice te procjena toga omogućuju li programi kućanstvima da zadovolje osnovne osobne potrebe; poziva Komisiju da na ovaj način procijeni način i potrebna sredstva za davanje odgovarajućeg minimalnog dohotka na razini države članice u skladu s nacionalnim praksama i tradicijama uz istodobno poštovanje njihovih pojedinačnih karakteristika kako bi se podržala socijalna konvergencija u Uniji;
4. poziva države članice da osiguraju da tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini učinkovitije, ciljano i pažljivije koriste sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kako bi se uhvatile u koštac s energetske siromaštvom; rastom troškova života, socijalnom isključenošću, oskudicom stambenog prostora i nedovoljnom kvalitetom fonda zgrada; vjeruje da bi Komisija u ovom području trebala dozvoliti veću fleksibilnost;
5. poziva Komisiju i države članice da posvete sastanak na vrhu smanjenju siromaštva, krajnjeg siromaštva i socijalne isključenosti te pristupu pristojnom standardu života;

Politike EU-a za ostvarenje cilja borbe protiv siromaštva

6. izražava žaljenje što je broj ljudi u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti narastao iako je cilj strategije Europa 2020. smanjenje broja u toj kategoriji za barem 20 milijuna; također žali što je na indeksu siromaštva postignut napredak samo u nekim državama članicama; poziva Komisiju i države članice da se iznova obvežu na cilj smanjenja siromaštva koji postaje sve nedostižniji;
7. poziva države članice da svakome pruže adekvatnu potporu do koje je lako doći, što obuhvaća minimalni prihod koliko god dugo je potrebno i da pruže različite vrste naknada nužnih za rješavanje pitanja siromaštva gdje se troškovi ne mogu sniziti u kratkom roku; ističe važnost definiranja kriterija uvjeta za primanje u program adekvatnog minimalnog prihoda;
8. poziva države članice da ponovno razmisle o svim politikama koje bi mogle voditi povećanju siromaštva i prilagode ih;
9. poziva Komisiju da prouči mogućnost produljenja Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) i nakon završetka programskog razdoblja 2014. – 2020. te da se pozabavi boljom koordinacijom s drugim europskim fondovima, posebice Europskim socijalnim fondom, i aktivnim mjerama zapošljavanja kako bi se olakšao ulazak najpotrebitijih na tržište rada i ocijenile prednosti koje je program donio najugroženijim skupinama u najvećoj oskudici kao što su mlađe žene, obitelji s jednim roditeljem, osobe s invaliditetom i starije žene;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

10. poziva države članice da udrugama koje se bore protiv siromaštva olakšaju pristup europskim financijskim sredstvima iz FEAD-a bez dodatnog administrativnog opterećenja ovih udruga kojima često nedostaje osoblja;
11. poziva Komisiju i države članice da uvedu mehanizme za priznavanje neformalno, a ne samo formalno, stečenih vještina;
12. ističe da se inicijative kao što je Jamstvo za mlade moraju provoditi uz dubinsko razumijevanje strukture zapošljavanja regija u kojima ih se treba provesti; za to je potrebno redefinirati ulogu zavoda za zapošljavanje tj. pomoći korisnicima da uzmu u obzir sve specifične okolnosti tih korisnika, da steknu nove vještine i usmjere pozornost na razvijanje sektora tako što će biti u izravnom kontaktu s poduzećima kako bi utvrdili kompetencije koje traže od potencijalnih zaposlenika;
13. pozdravlja namjeru Komisije da predloži stvaranje europskog stupa socijalnih prava; podsjeća da bi se time stupom ispunilo obećanje dano člankom 9. UFEU-a;
14. podržava namjeru Komisije da Uniji osigura ocjenu AAA predstavljanjem novih mjera za poboljšanje učinkovitosti socijalnih politika i politika zapošljavanja koje obuhvaćaju jasne strategije za borbu protiv rodničkih aspekata socijalne isključenosti;
15. poziva Komisiju i države članice da razviju, usvoje i provedu okvir EU-a za smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti koji bi bio u skladu sa strategijom Europa 2020. i koji bi se sastojao od konkretnih mjera i djelovanja za borbu protiv, između ostalog, energetske siromaštva;
16. podsjeća na mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora naslovljeno „Za usklađeni europski pristup prevenciji i borbi protiv energetske siromaštva” i ponavlja njegovu preporuku za „osnivanje Europske promatračke skupine za siromaštvo koja bi se prvenstveno bavila energetske siromaštva, ujedinjavala sve zainteresirane strane te pridonijela utvrđivanju europskih pokazatelja energetske siromaštva (u suradnji s Eurostatom), ocjenjivanju situacije, određivanju najboljih praksi te oblikovanju preporuka kako bi se na najbolji način spriječio i riješio problem te uspostavila europska solidarnost na tom području”; ističe važnost razvijanja indikatora i prikupljanja podataka o potrošnji kućanstava i troškovima u pogledu energetske siromaštva u cilju pružanja pouzdanih informacija i omogućavanja donošenja politika temeljenih na dokazima i učinkovitog nadzora;
17. smatra da siromaštvo i socijalna isključenost imaju međugeneracijsku sastavnicu i u skladu s time ističe potrebu za davanje pristupa obrazovanju djeci iz kućanstava ispod granice siromaštva te zagovara politike usmjerene na sprečavanje ranog napuštanja škole;
18. poziva Vijeće i države članice da u kontekstu rastućeg siromaštva pojačaju napore u pružanju pomoći ljudima u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti, što uključuje snažnu rodnu perspektivu, primjerice u obliku preporuke Vijeća, kako bi se postigao cilj smanjenja siromaštva određen strategijom Europa 2020.;
19. ponovno ističe važnost obrazovanja, uključujući formalno i neformalno obrazovanje, za osnaživanje žena i djevojaka te ulogu obrazovanja u borbi protiv rodničkih stereotipa i stigmatizacije siromaštva, kao i u povećanju prihoda žena njihovim uključivanjem u sektore u kojima su slabo zastupljene kao što su znanost, tehnologija, inženjerstvo i poduzetništvo te poziva Komisiju da u svoje preporuke za pojedinačne zemlje kao cilj uključi strukovno osposobljavanje za žene;
20. zahtijeva da svaka država članica omogući detaljan prikaz plana za smanjenje siromaštva te način na koji se u njihovim strategijama razmatraju rodni aspekti siromaštva i socijalna isključenost;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

Sredstva i dohodak siromašnih kućanstava

21. naglašava da je pristojan dohodak osnovni preduvjet mogućnosti za dostojanstven život; ističe da je, iako zaposlenost može biti ključna u pronalaženju izlaska iz siromaštva, važno imati minimalan dohodak dovoljan da ljudima pomogne u ispunjavanju osnovnih potreba; podsjeća da je 16,7 % stanovništva 28 država članica EU-a 2013. bilo u opasnosti od siromaštva nakon socijalnih prijenosa, što znači da im je raspoloživ prihod bio ispod nacionalnog praga opasnosti od siromaštva te da siromaštvo zaposlenih i apsolutno siromaštvo ostaje na neprihvatljivo visokoj razini;

22. poziva Komisiju da u kontekstu europskog semestra da preporuke državama članicama u pogledu politika koje se trebaju uspostaviti i reforma koje se trebaju provesti za učinkovitu borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti u cilju promicanja socijalne konvergencije, uzimajući u obzir osobitosti svake države članice;

23. podsjeća na mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora naslovljeno „Europski minimalni dohodak i pokazatelji siromaštva”; napominje da se u mišljenju izražava podrška europskom okviru za adekvatan minimalni prihod kojim bi se trebali uspostaviti zajednički standardi i pokazatelji, dati metode nadzora njegove provedbe i popraviti dijalog između dionika, država članica i institucija EU-a; smatra da bi takav okvir trebao biti temeljen na dokazima i pravima te uzeti u obzir socijalni i gospodarski kontekst svake države članice i poštovati načelo supsidijarnosti;

24. ističe da bi sustavi minimalnog dohotka trebali spriječiti tešku materijalnu oskudicu i iz nje izdignuti kućanstva te omogućiti razine dohotka iznad praga siromaštva; podsjeća da bi sustavi minimalnog dohotka na nacionalnoj razini mogli biti ključni instrumenti za ispunjavanje odredbi članka 9. UFEU-a kojim se jamči odgovarajuća socijalna zaštita, smanjenje socijalne isključenosti, sudjelovanje u društvenoj zaštiti ljudskog zdravlja i veća jednakost u prilikama; dijeli mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora da bi se sustavi minimalnog prihoda trebali popratiti doživotnim učenjem, sudjelovanjem dioničara, aktivnim mjerama za tržište rada usmjerenima na pomaganje nezaposlenima da se vrate na tržište rada i pronađu pristojne poslove;

25. poziva Komisiju i države članice da informiraju, savjetuju i podržavaju osobe u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti u donošenju informiranih odluka u pogledu potrošnje energije te da podržavaju nevladine sudionike, lokalna tijela koja daju ciljane savjete o energiji i obučavaju savjetnike za energiju te obvežu pružatelje energetske usluge da računima za potrošnju energije za kućanstva prilože informacije o mjerama kojima se može smanjiti potrošnja energije i povećati energetska učinkovitost;

26. potiče države članice i Komisiju da, gdje je to prikladno, donose proaktivne politike glede adekvatnih standarda stanovanja kojima bi se omogućio pristup kvalitetnim stambenim prostorima; poziva države članice da primijene razumnu politiku u pogledu stanarina tamo gdje su potrebne hitne socijalne mjere i ističe da bi ta politika trebala biti popraćena dugoročnim stambenim programima i programima u zajednici kojima bi se povećao fond stambenih prostora za različite socijalno ugrožene ciljne skupine; ističe da su na području EU-a još uvijek potrebne učinkovite mjere kao što su učinkovita regulativa o zaštiti potrošača na tržištu hipoteka kako bi se spriječio daljnji rast stambenih mjehura; u tom pogledu potiče politike usmjerene na pomaganje kućanstvima s financijskim teškoćama kako bi osobe ostale u svojim prebivalištima;

27. poziva Komisiju i države članice da osiguraju temeljno pravo europskih građana na stambenu pomoć kao preduvjet za dostojanstven život; poziva da se prepozna važnost cjenovno pristupačnog podstanarskog stanovanja kao sredstva za olakšavanje pristupa stanovanju za osobe s niskim prihodima te potiče države članice da osiguraju dostatan broj cjenovno pristupačnih domova;

28. ističe da je siromaštvo starijih velik problem u mnogim državama članicama; stoga poziva države članice da reformiraju mirovinske sustave kako bi zajamčile adekvatnu razinu prihoda od mirovina kao i održivost i sigurnost mirovinskih sustava;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

29. poziva Komisiju da se pozabavi problemom beskućništva kao krajnjeg oblika siromaštva, posebice smrtna beskućničke populacije tijekom zime te onim osobama koje žive u nezagrijanim domovima; poziva države članice da ponovno ocijene napredak postignut u iskorjenjivanju takvih krajnjih oblika siromaštva;

30. poziva Komisiju i države članice da hitno prepoznaju, provedu i održavaju mjere politike kojima se kućanstvima omogućava da plate troškove stanovanja, uključujući isplaćivanje stambenih doplata, s obzirom na to da 22 348 834 kućanstva (približno 11 % stanovništva EU-a) troši više od 40 % svojega raspoloživog prihoda na stanovanje te da se 21 942 491 kućanstvo (približno 10,8 % stanovništva EU-a) suočava s teškoćama u održavanju adekvatne temperature zagrijanosti stambenih prostora;

31. podsjeća da su kućanstva s niskim prihodima i osobe u opasnosti od siromaštva ovisnija o dostupnosti cjenovno pristupačnih javnih usluga visoke kvalitete; poziva države članice da dosegnu potrebnu razinu javne potrošnje i cjenovno pristupačnih javnih usluga koje se pružaju kućanstvima s niskim prihodima;

Rashodi siromašnih kućanstava

32. pozdravlja rad Komisije na referentnom proračunu, što predstavlja korak u pravom smjeru s obzirom na to da je rješavanje pitanja prihoda i rashoda siromašnih kućanstava na uravnoteženiji način uz pomoć pristupa temeljenog na podacima izazov koji tek predstoji; ističe da bi se referentni proračun koji održava troškove kućanstava mogao iskoristiti za osmišljanje vrste potpore koja će se davati i ispitivanje njezine prikladnosti; smatra da je takav instrument od ključne važnosti za oživljavanje socijalne kohezije Unije, smanjivanje nejednakosti i postizanje ciljeva strategije Europa 2020. u pogledu siromaštva i socijalne isključenosti; ističe da će snižavanje troškova siromašnih kućanstava imati pozitivan učinak na ta kućanstva kao i na gospodarstvo, posebice lokalno, te socijalnu koheziju;

33. podsjeća da siromašna kućanstva najveći dio svojih prihoda troše na hranu, stanovanje i režije te stoga poziva Komisiju da bolje poveže svoje politike u pogledu borbe protiv siromaštva, poboljša razmjenu dobrih praksi i olakša redovan dijalog s onima koji se suočavaju sa siromaštvom i da osigura da se tim osobama omogući da doprinesu ocjenjivanju politika koje će se na njih odraziti;

34. ističe da za sada na razini Unije ne postoji definicija energetske siromaštva, što u znatnoj mjeri otežava ispravnu ocjenu ozbiljnosti, uzroka i posljedica tog aspekta siromaštva u Uniji; poziva Komisiju da s ostalim dionicima iznađe zajedničku definiciju energetske siromaštva te da definiira faktore koje doprinose ugroženosti kućanstava;

35. poziva Komisiju da provede procjene učinka i da informacije o najboljim praksama u borbi protiv energetske siromaštva u državama članicama; ističe da energija cijenom mora biti pristupačna za sve građane EU-a;

36. ističe da je iznimno važno spriječiti da još mladih u budućnosti postanu žrtve energetske siromaštva;

37. napominje da ekonomsko i financijsko obrazovanje u ranoj dobi dokazano poboljšavaju donošenje ekonomskih odluka kasnije u životu, između ostaloga odluka u upravljanju troškovima i prihodima; predlaže razmjenu najboljih praksi i promicanje obrazovnih programa usmjerenih prema ženama i djevojkama iz ugroženih skupina i marginaliziranih zajednica koje su suočene sa siromaštvom i socijalnom isključenosti;

38. ističe da je znatan udio osoba pogođen energetske siromaštvom u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti zbog čega ne mogu priuštiti početna sredstva potrebna za ulaganje u energetske učinkovite kućanske aparate te izolaciju ili obnovljive izvore energije; ističe da se time stvara začarani krug neprestanog trošenja nepotrebno visokog udjela prihoda kućanstva na režije, a ne rješava se, između ostalih, problem energetske učinkovitosti ili nedostatka energije;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

39. poziva Komisiju, Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) i države članice da provedu istraživanje o beskućnicama te uzrocima i bitnim faktorima beskućništva u žena jer je ta pojava nedovoljno zastupljena u trenutačnim podacima; napominje da elementi koji ovise o rodu i koje je potrebno uzeti u obzir uključuju rodno uvjetovanu ekonomsku ovisnost, privremeni smještaj ili izbjegavanje socijalnih službi;
40. podupire inicijativu o pripremi referentnog proračuna koji bi služio kao smjernica te poziva Komisiju da pri njegovu osmišljavanju uzme u obzir pitanje roda, uključujući rodnu nejednakost unutar kućanstava;
41. smatra da se duži životni vijek žena također mora uzeti u obzir kao potencijalni čimbenik ranjivosti i isključenosti;

Financiranje i politike usmjerene na hvatanje u koštac sa siromaštvom i energetske siromaštvom

42. poziva države članice i EU da kućanstvima s niskim prihodima daju mikrozajmove ili beskamratne kredite ili kredite s niskim kamatama (uz posredovanje primjerice EIB-a) kako bi im pomogli s početnim ulaganjima u oblike energetske učinkovitosti kao što su izolacija, energija sunca i energetske učinkovite kućanske aparate;
43. potiče države članice da se pobrinu za to da se ulaganja, i pri gradnji novih domova ili obnovi postojećih domova, temelje na energetske učinkovitosti;
44. podsjeća da bi usmjeravanje određenih politika i sredstava Unije k smanjenju energetske troškova siromašnih kućanstava u obliku ulaganja u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost srednjoročno moglo imati mnogostruke pozitivne učinke kao što su: poboljšanje uvjeta života i zdravlja ljudi u pitanju, smanjenje troškova kućanstava koje rasterećuje kućne budžete siromašnih obitelji, povećanje ulaganja i otvaranje radnih mjesta na lokalnoj razini te doprinosenje postizanju ciljeva strategije Europa 2020.;
45. također ističe potrebu za praćenjem korištenja fondova te pojednostavljenjem informacija i pristupa tim resursima;
46. ustraje u važnosti rješavanja problema siromaštva ne samo sa socijalnog i političkog gledišta nego i ekonomskog što bi se srednjoročno moglo pokazati djelotvornim; ustraje u tome da Komisija u svoje prioritete mora uključiti potrebu za ispravljanjem dinamike trenutačno prisutne nejednakosti i što ozbiljno ograničava rast i ima negativan učinak na koheziju i siromaštvo;
47. ističe ulogu EU-a i država članica u smanjenju troškova energije kućanstvima gdje bi se EU trebao pobrinuti za sigurnu opskrbu u cilju sprečavanja ozbiljnih fluktuacija cijena i spekulacija na tržištu energije jačom međupovezanošću energetske mreže i većim stupnjem tržišne integracije te ulaganjem u obnovljive izvore energije i povećanjem ulaganja u istraživanje obnovljivih izvora energije, a države članice jačanjem svojih politika u cilju podržavanja energetske učinkovitosti kućanstava s posebnom pozornošću posvećenoj kućanstvima koja nisu priključena na strujnu mrežu i koja žive u siromaštvu i socijalnoj isključenosti; smatra da bi zaštita potrošača trebala biti među prioritetima Unije;
48. smatra financijske spekulacije u vezi s prirodnim resursima i izvorima energije, posebice onima nepremjestivima, kao što su hidroelektrična energija vrijednima osude i zato poziva Komisiju da poduzme potrebne korake kako bi se siromašnim obiteljima smanjili troškovi energije, primjerice korištenjem prihoda prikupljenih odgovarajućim oporezivanjem;
49. pozdravlja činjenicu da je ulaganje u energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije moguće financirati sredstvima europskih strukturnih i investicijskih fondova u razdoblju od 2014. do 2020. zbog njihove važnosti za smanjenje energetske troškova kućanstava; potiče Komisiju i države članice da iskoriste puni potencijal europskih fondova za rješavanje problema energetske siromaštva; ističe da bi se trebalo pozabaviti preprekama uspješnom korištenju sredstava kao što su nepristupačnost kohezijskih fondova za manjim organizacijama ili nedostatak informacija, posebice onih o uvjetima za apliciranje;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

50. podsjeća na to da ciljanje korisnika koji rade sa siromašnim kućanstvima ili im pripadaju podrazumijeva određene preduvjete koje europski strukturni i investicijski fondovi ispunjavaju bolje nego veći fondovi kao što je Europski fond za regionalni razvoj;

51. poziva države članice i Komisiju da olakšaju korištenje mehanizama unakrsnog financiranja, posebice sredstava iz kombinacije Europskog socijalnog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj, kojima bi se financirali projekti obnovljivih izvora energije ili energetske učinkovitosti za kućanstva pogođena energetske siromaštvom; ističe mnogostruku korist programa koji se financiraju iz više fondova u rješavanju međusektorskih problema povezanih s energetske siromaštvom;

52. ističe da je kvaliteta stambenih prostora u kojima su smještena kućanstva u ruralnim područjima većinom vrlo niska, i za stanoprimce i za vlasnike; podsjeća da to doprinosi zarobljivačkom učinku visokih troškova režija i ne ostavlja prostor za ulaganja u snižavanje troškova energije; poziva Komisiju i države članice da unaprijede način na koji se inicijativom LEADER i Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj ciljano rješava problem energetske siromaštva u ruralnim područjima usmjeravanjem operativnih programa i financiranja ka proizvodnji energije iz diversificiranih obnovljivih izvora, pogotovo u lokalnim mrežama, što uključuje i mjere energetske učinkovitosti za zgrade rezervirane za energetske siromašna kućanstva;

53. podsjeća da najmoprimci imaju ograničen pristup financiranju energetske učinkovitosti jer nisu vlasnici nekretnine u kojoj žive; podsjeća da su najmoprimci manje motivirani za ulaganja jer se lakše i češće sele nego vlasnici nekretnina; pozdravlja pilot-projekt Komisije pod nazivom „Oskudica goriva/energetske siromaštvo – procjena učinka krize i revizija postojećih i mogućih novih mjera u državama članicama” osmišljen u cilju rješavanja tog problema; poziva Komisiju da na temelju ishoda ovog pilot-projekta razvije odredbe kojima bi se mjere energetske učinkovitosti koje poduzimaju najmoprimci financirale iz fondova EU-a;

54. podsjeća države članice da bi barem 20 % ukupnih resursa Europskog socijalnog fonda trebalo dodijeliti cilju „promicanja socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svakog oblika diskriminacije” i da se Fond europske pomoći za najpotrebitije također može koristiti za rješavanje pitanja socijalne uključenosti;

55. ističe izravnu pomoć i bolje životne uvjete za kućanstva u najvećoj oskudici kada se tim kućanstvima daju cjenovno pristupačni resursi za obnovljive izvore energije malih razmjera kao što su solarni paneli za kuće koje nisu spojene na električnu mrežu;

Povezivanje socijalnih ciljeva s energetske politikom

56. pozdravlja činjenicu da europsko zakonodavstvo koje se odnosi na energetske politiku prepoznaje socijalne ciljeve u politikama energetske učinkovitosti, ponajprije u Direktivi 2012/27/EU o energetske učinkovitosti i Direktivi 2010/31/EU o energetske učinkovitosti zgrada; izražava žaljenje što se države članice ne koriste punim potencijalom relevantnih odredbi Direktive 2012/27/EU kako bi svoje djelovanje usmjerile na kućanstva pogođena energetske siromaštvom i socijalno stanovanje (članak 7. stavak 7.); poziva Komisiju da u svojem pregledu ocijeni utjecaj paketa o energetske učinkovitosti te provedbu i primjenu članka 7. stavka 7. i članka 5. stavka 7.; na temelju ove procjene također poziva Komisiju da razmotri postroživanje članka 7., posebno njegova stavka 7., kako bi se države članice ohrabrilo da u svoje sustave obveza energetske učinkovitosti uvrstite socijalne ciljeve;

57. podsjeća da lokalna tijela također imaju ulogu u promicanju alternativnih instrumenata financiranja, uključujući zadružne modele, i kolektivnih sporazuma o kupnji kako bi se potrošačima omogućilo da kombiniraju svoje zahtjeve u pogledu energije što će dovesti do smanjenja cijena energije; poziva Komisiju i države članice da promiču ulogu lokalnih tijela u ublažavanju energetske siromaštva;

58. poziva države članice da ispune norme Svjetske zdravstvene organizacije o adekvatnoj temperaturi stanovanja; čime se pruža potpora najugroženijim skupinama, pogotovo maloj djeci, starijim i trajno bolesnim osobama te osobama s invaliditetom, kako bi se zaštitili njihovo zdravlje i dobrobit;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

59. potiče Komisiju i države članice da bez odgode poduzmu mjere kojima će se uhvatiti u koštac s nesigurnim radnim mjestima koja pojedincima onemogućuju redovan i siguran prihod i time stvaraju prepreku uspješnom određivanju kućnog budžeta i plaćanju računa za troškove kućanstva;

60. poziva Komisiju i države članice da osiguraju pristup cjenovno pristupačnoj, pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji za sve, u skladu s ciljevima održivog razvoja UN-a;

Stanovanje i siromaštvo

61. poziva Komisiju i države članice da predlože odlučne mjere za socijalne stanove i povećaju ulaganja u energetska učinkovitost u socijalno stanovanje posredstvom europskih fondova; preporučuje da države članice prošire ponudu kvalitetnih socijalnih stanova kako bi se pristup adekvatnim stanovima zajamčio svima, a posebice najugroženijima; potiče države članice da nastave koristiti prilike kako bi alternativnim pravnim konstrukcijama učinile dostupnim socijalne stanove; preporučuje državama članicama da podupiru udruge potrošača;

62. ističe važnost kvalitetne i pristupačne skrbi za djecu koja roditeljima omogućuje da se vrate na posao i povećaju prihode; naglašava koliko je to važno samohranim roditeljima i poziva Komisiju i države članice da bez odgode uspostave mjere za poboljšavanje skrbi za djecu;

63. napominje da su povećanje energetske učinkovitosti, obnavljanje i energija iz obnovljivih izvora ključni za rješavanje energetske siromaštva; izražava zabrinutost zbog toga što su politike obnavljanja stambenih prostora rijetko usmjerene prema najranjivijim skupinama; inzistira na tome da politike obnavljanja stambenih prostora moraju ponajprije biti usmjerene prema siromašnim, ekonomski isključenim i ranjivim kućanstvima, s naglaskom na kućanstva suočena s rodnim nejednakostima i višestrukom diskriminacijom;

64. ističe važnu ulogu koju socijalno poduzetništvo i alternativni poslovni model poput zadruga i uzajamnih društava imaju u jačanju socijalne uključenosti i ekonomskom osnaživanju žena, osobito pripadnica marginaliziranih zajednica, te u jačanju njihove ekonomske neovisnosti;

65. poziva Komisiju i države članice da potaknu uključivanje dionika i procese rasprave kojima se promiče i olakšava izravno uključenje osoba kojima prijete rizik od siromaštva i socijalne isključenosti, osobito žena i djevojaka, u donošenje politika o socijalnoj uključenosti na svim razinama

66. poziva Komisiju i države članice da uspostave mjere kojima bi se uklonila skandalozna razlika u plaćama između muškaraca i žena u EU-u koja trenutačno iznosi 16 % i penje se do 39 % kada se radi o mirovinama te ističe ključnu važnost te mjere za samohrane majke čiji kućanski troškovi mogu biti uistinu opterećujući;

67. ističe da su samohrani roditelji, od kojih su većina žene, u većoj opasnosti od siromaštva od prosječne (34 %); ističe da isključenost s tržišta rada ili nesigurna i loše plaćena radna mjesta zbog troškova brige o djeci uvelike doprinose toj povećanoj opasnosti; potiče države članice da donose zakone o plaći dostatnoj za život koja jamči da radnici mogu ispuniti osnovne potrebe;

68. prima na znanje da su razlike u plaćama i mirovinama ključni čimbenici koji pridonose siromaštvu žena; napominje da isključenost žena iz gospodarskih sektora u kojima tradicionalno prevladavaju muškarci, kao što su tehnologija, znanost, više rukovodstvo i odlučivanje te prekomjerna zastupljenost žena u razmjerno slabo plaćenim sektorima kao što su poslovi njege, javna služba, poslovi s nepunim radnim vremenom te nesigurni i slabo plaćeni poslovi dugoročno utječe na siromaštvo žena; izražava zabrinutost u vezi s činjenicom da je feminizacija siromaštva djelomično rezultat dugotrajnih rodno nejednaka standarda koji su doveli do toga da se u okviru industrijske politike i sporazuma o utvrđivanju plaća prednost daje sektorima kojima dominiraju muškarci, kao što je financijski sektor;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

69. poziva države članice i Komisiju da problem siromaštva i socijalne isključenosti žena riješe inicijativama kojima bi se u sektorima u kojima prevladavaju žene zajamčila i visokokvalitetna radna mjesta s plaćama kojima je moguće pokriti životne troškove; ističe ulogu koju mogu imati sindikati u zastupanju i osnaživanju žena na radnome mjestu te borbi protiv isključenosti; poziva države članice da predlože i provedu analizu plaća po poslodavcima i sektorima kako bi se dokazalo da žene i muškarci na istom radnom mjestu primaju različite plaće i time ubrzao napredak prema jednakim plaćama;

70. ističe da se u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti moraju primjenjivati ciljne politike kako bi se pronašlo rješenje za određene okolnosti ugroženih skupina i marginaliziranih zajednica koje su suočene s određenim oblicima rodne nejednakosti i višestrukom diskriminacijom; poziva Komisiju i države članice da nastave razvijati politike kojima se rješavaju siromaštvo i društvena isključenost s kojima se suočavaju žene s invaliditetom, starije žene, žene izbjeglice i migrantice, Romkinje, žene koje pripadaju etničkim manjinama, žene iz ruralnih područja i zanemarenih četvrti, samohrane majke te studentice na veleučilištima i sveučilištima;

Siromaštvo i pristup zdravstvenoj skrbi

71. budući da je jednak pristup kvalitetnoj univerzalnoj zdravstvenoj skrbi temeljno pravo priznato na međunarodnoj razini, osobito u Europskoj uniji;

72. podsjeća da je pristup zdravstvenoj skrbi često vrlo ograničen uslijed financijskih ili regionalnih ograničenja (primjerice u rijetko naseljenim regijama), prije svega u području rutinske skrbi (kao što je stomatološka ili oftalmološka skrb) i povezanih preventivnih mjera;

73. ističe da se kombinacijom siromaštva i drugih oblika ugroženosti kao što su dječja dob ili starost, invaliditet ili manjinsko podrijetlo dodatno povećava opasnost od nejednakog zdravstvenog tremana i da loše zdravlje može dovesti do siromaštva;

74. ističe važnost zdravstvenih usluga i skrbi za premošćivanje jazova u pogledu sposobnosti promicanjem socijalne integracije osoba i borbom protiv siromaštva i socijalne isključenosti;

75. pozdravlja komunikaciju Komisije naslovljenu „Akcijski plan za e-zdravstvo 2012. – 2020.: inovativna zdravstvena skrb za 21. stoljeće” kojom se uspostavljaju dodatne inicijative, ponajprije u cilju olakšanja pristupa zdravstvenim uslugama, smanjenja zdravstvenih troškova i osiguravanja veće jednakosti europskih građana;

76. poziva Komisiju i države članice da nastave ulagati napor u rješavanje društvenih i ekonomskih nejednakosti što bi u konačnici trebalo omogućiti smanjenje nejednakosti u zdravstvenoj skrbi; osim toga poziva Komisiju i države članice da na temelju univerzalnih vrijednosti ljudskoga dostojanstva, slobode i solidarnosti usmjeri pozornost na potrebe ugroženih skupina kao što su ljudi koji žive u siromaštvu;

77. poziva države članice da riješe probleme nejednakosti u pristupu zdravstvenoj skrbi koji utječu na ljudsku svakodnevicu, primjerice u području stomatologije i oftalmologije;

78. potiče Komisiju da učini sve što je u njezinoj moći da potakne države članice da pacijentima ponude naknadu troškova i da učine sve što je potrebno kako bi se hitno smanjile nejednakosti u pristupu lijekovima za liječenje stanja ili bolesti kao što su postmenopausalna osteoporoza i Alzheimerova bolest za koje se u nekim državama članicama ne dobiva povrat troškova;

Informacijske i komunikacijske tehnologije i siromaštvo

79. žali što se u Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu koju je objavila Komisija ne uzima u obzir potreba da se svima, a posebno osobama u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti, omogući univerzalan, jednak i neograničen pristup novim digitalnim tehnologijama, tržištima i telekomunikacijama;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

80. potiče države članice i Komisiju da uspostave strategije za smanjivanje digitalnog jaza i promicanje jednake dostupnosti novih informacija i komunikacijskih tehnologija, posebno za osobe kojima prijete siromaštvo i socijalna isključenost;

Voda i siromaštvo

81. podsjeća na to da Opća skupština Ujedinjenih Naroda priznaje pravo na kvalitetnu vodu za piće i sanitarne objekte kao ljudsko pravo; međutim, primjećuje da u određenim regijama, posebice onim ruralnim i zabačenim, pristup pitkoj vodi nije zajamčen i sve veći broj ima teškoće u plaćanju računa za vodu; poziva Komisiju i države članice da učine sve u svojoj moći kako bi bez odgode osigurale da svi imaju pristup pitkoj vodi; potiče države članice da osiguraju minimalnu razinu vodoopskrbe i štite ljudska prava ugroženih kućanstava;

82. stoga potiče države članice da što prije učine sve što je moguće kako bi osigurale da svi imaju pristup pitkoj vodi;

o

o o

83. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0137

Privatni sektor i razvoj**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o privatnom sektoru i razvoju (2014/2205(INI))**

(2018/C 058/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Snažnija uloga privatnog sektora u postizanju uključivog i održivog rasta u zemljama u razvoju” (COM(2014)0263) i zaključke Vijeća od 23. lipnja 2014. i od 12. prosinca 2014. koji se na njoj temelje,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Globalno partnerstvo za iskorjenjivanje siromaštva i održivi razvoj nakon 2015.” (COM(2015)0044),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Pristojan život za sve” (COM(2013)0092) i zaključke Vijeća od 25. lipnja 2013. koji se na njoj temelje,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Povećanje učinka razvojne politike EU-a: Plan za promjenu” (COM(2011)0637) i zaključke Vijeća od 14. svibnja 2012. koji se na njoj temelje,
- uzimajući u obzir akcijski plan za privatna ulaganja u održive razvojne ciljeve iznesen u Izvješću Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) o globalnim ulaganjima za 2014. godinu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. veljače 2014. o promicanju razvoja odgovornim poslovnim praksama, uključujući ulogu ekstraktivne industrije u zemljama u razvoju ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2014. o EU-u i globalnom razvojnom okviru za razdoblje nakon 2015. godine ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2015. o financiranju razvoja ⁽⁴⁾ i posebno svoj poziv na usklađivanje privatnog sektora s ciljevima održivog razvoja,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2014. o ulozi prava vlasništva, vlasništva nad imovinom i stvaranja bogatstva u iskorjenjivanju siromaštva i poticanju održivog razvoja u zemljama u razvoju ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Vijeću i Europskom Parlamentu o aktivnostima platforme EU-a za spajanje u vanjskoj suradnji od njezine uspostave do kraja srpnja 2014. (COM(2014)0733),
- uzimajući u obzir Parišku deklaraciju o učinkovitosti pomoći od 2. ožujka 2005. i Akcijski plan iz Accre od 4. rujna 2008.,

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0163.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0059.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0196.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0250.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 16/2014 „Djelotvornost spajanja bespovratnih sredstava instrumenata za regionalno ulaganje sa zajmovima financijskih institucija za potporu vanjskim politikama EU-a”,
- uzimajući u obzir Partnerstvo iz Busana za učinkovitu razvojnu suradnju sklopljeno 1. prosinca 2011. ⁽¹⁾, a posebno njegov stavak 32. koji se odnosi na potrebu za „prepoznavanjem središnje uloge privatnog sektora u unapređenju inovacija, stvaranju bogatstva, prihoda i radnih mjesta, uporabi domaćih resursa i pridonosenju smanjenju razine siromaštva”,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu o javno-privatnoj suradnji ⁽²⁾ i Partnerstvo za blagostanje ⁽³⁾ koje je proizišlo iz komponente privatnog sektora u Partnerstvu iz Busana,
- uzimajući u obzir završni dokument „Budućnost kakvu želimo” s Konferencije Ujedinjenih naroda o održivom razvoju Rio+20 održane od 20. do 22. lipnja 2012. godine ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Globalni sporazum Ujedinjenih naroda i Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća: komplementarnosti i razlikovni doprinosi ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Okvir investicijske politike UNCTAD-a za održivi razvoj ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Strategiju razvoja privatnog sektora za razdoblje 2013. – 2017. Grupe Afričke razvojne banke naslova „Potpora transformaciji privatnog sektora u Africi” ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Tripartitnu deklaraciju Međunarodne organizacije rada (MOR) o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju Organizacije UN-a za industrijski razvoj (UNIDO) iz Lime: Prema uključivom i održivom industrijskom razvoju ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir program MOR-a o dostojanstvenom radu,
- uzimajući u obzir članak 9. stavak 2. točku (b) Konvencije Ujedinjenih Naroda o pravima osoba s invaliditetom u kojoj se navode obveze kako bi se zajamčilo da privatni subjekti koji pružaju usluge ili upravljaju objektima otvorenim ili dostupnim javnosti uzmu u obzir sve aspekte pristupa za osobe s invaliditetom ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Strategiju EU-a za društveno odgovorno poslovanje za razdoblje 2011. – 2014. (COM(2011)0681),
- uzimajući u obzir razvojni okvir za razdoblje nakon 2015. u kojem se privatni sektor shvaća kao glavni provedbeni partner i njegovu ulogu u prijelazu na „zeleno” gospodarstvo,
- uzimajući u obzir dobrovoljne smjernice o odgovornom upravljanju posjedom zemljišta iz 2010. godine ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>

⁽²⁾ http://www.mofa.go.jp/mofaj/annai/honsho/seimu/nakano/pdfs/hlf4_5.pdf

⁽³⁾ http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/idg_home/p4p_home

⁽⁴⁾ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>

⁽⁵⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/34873731.pdf>

⁽⁷⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaepcb2012d5_en.pdf

⁽⁸⁾ http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Policy-Documents/2013-2017_-_Private_Sector_Development_Strategy.pdf

⁽⁹⁾ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf

⁽¹⁰⁾ http://www.unido.org/fileadmin/Lima_Declaration.pdf

⁽¹¹⁾ http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convention_accessible_pdf.pdf

⁽¹²⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0043/2016),

- A. budući da je uloga javnog sektora ključna za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja; budući da je privatni sektor pokretač stvaranja bogatstva i gospodarskog rasta u svim tržišnim ekonomijama te da je zaslužan za 90 % radnih mjesta i dohotka u zemljama u razvoju; budući da je prema podacima UN-a privatni sektor zaslužan za 84 % BDP-a u zemljama u razvoju i raspolaže kapacitetima za pružanje održive osnove za mobilizaciju domaćih sredstava, čime se smanjuje ovisnost o vanjskoj pomoći, pod uvjetom da je pravno propisno reguliran, da je u skladu s načelima ljudskih prava i ekološkim standardima te povezan s konkretnim dugoročnim poboljšanjima kada je riječ o domaćem gospodarstvu, održivom razvoju i smanjenju nejednakosti;

- B. budući da prema indeksu siromaštva Programa UN-a za razvoj 1,2 milijarde ljudi zarađuje manje od 1,25 USD na dan; budući da nejednakost raste i zajedno sa siromaštvom jedna je od glavnih prijetnji stabilnosti u svijetu;

- C. budući da postoji jasna veza između razvoja snažnog proizvodnog sektora i tržišnog smanjenja siromaštva: rast od 1 % u dodanoj vrijednosti proizvodnje po glavi stanovnika smanjuje broj siromašnih za skoro 2 % ⁽¹⁾;

- D. budući da su potrebna znatna ulaganja, pri čemu procjene potrebnih sredstava u zemljama u razvoju godišnje iznose 2,4 bilijuna USD više nego što se trenutačno troši; budući da privatno financiranje može dopuniti, ali ne i zamijeniti javno financiranje;

- E. budući da su Ujedinjeni narodi 2012. godinu proglasili Međunarodnom godinom zadruga radi isticanja uloge zadruga u razvoju, osnaživanju ljudi, jačanju ljudskog dostojanstva i ostvarivanju milenijskih razvojnih ciljeva; budući da zadržni sektor diljem svijeta obuhvaća oko 800 milijuna članova u više od 100 zemalja te da se procjenjuje da je zaslužan za više od 100 milijuna radnih mjesta u čitavome svijetu;

- F. budući da se mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, koja čine okosnicu svih tržišnih gospodarstava, suočavaju s mnogo većim regulatornim opterećenjima u zemljama u razvoju nego u Europskoj uniji te da većina njih djeluje u neslužbenom gospodarstvu koje odlikuje nestabilnost, nedostatak pravne zaštite i radnih prava ili pristupa sredstvima financiranja; budući da su najsiromašnije zemlje, prema izvješću Svjetske banke o poslovanju za 2014., u stvarnosti one u kojima vladaju najveća regulatorna opterećenja ⁽²⁾;

- G. budući da je industrijalizacija (posebno preko razvoja malih i srednjih poduzeća te malih i srednjih industrija) pokretač blagostanja i razvoja;

- H. budući da se u Deklaraciji UN-a o pravu na razvoj iz 1986. razvoj priznaje kao temeljno ljudsko pravo; budući da se u Deklaraciji obvezuje na pristup koji se temelji na ljudskim pravima i odlikuje ga ostvarivanje svih ljudskih prava (gospodarskih, socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih); budući da se u Deklaraciji također obvezuje na jačanje međunarodne suradnje;

⁽¹⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

⁽²⁾ Grupa Svjetske banke, Poslovanje u 2014.: Razumijevanje donošenja propisa za mala i srednja poduzeća, 29. listopada 2013.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- I. budući da izravna strana ulaganja imaju potencijal doprinošenja ostvarenju ciljeva održivog razvoja, što je vidljivo i u prijedlogu UNCTAD-a za ulaganja u ciljeve održivog razvoja (Akcijski plan za promicanje doprinosa privatnog sektora ⁽¹⁾) pod uvjetom da su izravna strana ulaganja propisno regulirana i povezana s konkretnim poboljšanjima u domaćem gospodarstvu, među ostalim u pogledu transfera tehnologija i stvaranja prilika za osposobljavanje za lokalnu radnu snagu, uključujući žene i mlade;
- J. budući da uvozne carine imaju ključnu ulogu u ostvarivanju državnih prihoda i omogućavanju rasta novih industrija na domaćim tržištima zemalja u razvoju; budući da se uvoznim carinama na prerađene poljoprivredne proizvode može stvoriti prostor za dodanu vrijednost i nova radna mjesta u ruralnim gospodarstvima te istodobno promicati sigurnost opskrbe hranom;
- K. budući da je 60 % radnih mjesta u zemljama u razvoju u neformalnom sektoru malih i srednjih poduzeća te mikropoduzeća kao i da 70 % malih i srednjih poduzeća te mikropoduzeća ne prima financijska sredstva od financijskih institucija, iako su im potrebna za stvaranje rasta i otvaranje radnih mjesta;
- L. budući da se među 100 najvećih gospodarskih subjekata u svijetu nalazi 51 korporacija te budući da gotovo 70 % svjetske trgovine otpada na 500 najvećih multinacionalnih korporacija;
- M. budući da je prosječna dodana vrijednost proizvodnje po glavi stanovnika u industrijaliziranim zemljama 10 puta viša od one u zemljama u razvoju i 90 puta viša od one u najslabije razvijenim zemljama ⁽²⁾;
- N. budući da je fiskalni prostor u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju u stvarnosti ograničen zbog zahtjeva globalnih ulagača i financijskih tržišta; budući da izbjegavanje plaćanja poreza na dobit prema MMF-u posebno pogađa zemlje u razvoju koje se više oslanjaju na prihode od poreza na dobit nego zemlje OECD-a; budući da su prakse koje transnacionalnim korporacijama i pojedincima omogućavaju izbjegavanje plaćanja poreza široko rasprostranjene u državama članicama EU-a;
- O. budući da je skupina na visokoj razini koja savjetuje glavnog tajnika UN-a Ban Ki-Moona o planu za razdoblje nakon 2015. godine i koja se savjetovala s izvršnim direktorima 250 poduzeća (s godišnjim prihodima od 8 bilijuna USD) iz 30 zemalja, zaključila da se održivost mora uvrstiti u njihove poslovne strategije žele li poduzeća iskoristiti tržišne prilike za održivi rast; budući da nepostojanje jasnih modela za ulazak poduzeća u partnerstva s tijelima javnog sektora često dovodi u pitanje spremnost privatnog sektora da doprinosi održivom razvoju; budući da je privatni sektor potencijalni pružatelj robe i usluga siromašnim zajednicama i stanovnicima, čime se smanjuju troškovi, povećava izbor, a proizvodi i usluge prilagođavaju njihovim specifičnim potrebama te se doprinosi širenju ekoloških i društvenih mjera zaštite i standarda;
- P. budući da se, s obzirom na to da ne postoji općeprihvaćena definicija, javno-privatna partnerstva mogu definirati kao aranžmani s više dionika između privatnih aktera, javnih tijela i organizacija civilnog društva kojima se nastoji ostvariti uzajamno koristan javni cilj zajedničkom uporabom sredstava i/ili stručnoga znanja;
- Q. budući da skupina od 15 bilateralnih institucija koje čine europske institucije za financiranje razvoja ima važnu ulogu u pružanju dugoročnog financiranja za privatni sektor u gospodarstvima u razvoju i gospodarstvima u kojima se provode reforme i želi investirati u poduzeća s raznolikim učincima na razvoj, od sigurne opskrbe električnom energijom i čiste vode do pružanja financiranja malim i srednjim poduzećima i pristupa tržištu malim poljoprivrednim gospodarstvima;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf

⁽²⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- R. budući da su javno-privatna partnerstva desetljećima uobičajeni oblik poslovnog pothvata u razvijenim zemljama, posebno u europskim zemljama i u SAD-u, te ih danas većina donatora naširoko rabi u zemljama u razvoju, pa su ona zaslužna za grubo 15 – 20 % ukupnih ulaganja u infrastrukturu;
- S. budući da je 2,5 milijardi ljudi, većinom u zemljama u razvoju i većinom žene i mladi, i dalje isključeno iz poslovnih zajednica, formalnog financijskog sektora i prilika za vlasništvo nad imovinom ili zemljištem; budući da u dohodovnim skupinama u zemljama u razvoju postoji trajna razlika od 6 do 9 % u plaćama između spolova; budući da je socijalni dijalog važan instrument za pružanje potpore rodnoj jednakosti na radnom mjestu i preokretanju trenda podzastupljenosti poslovnih zajednica u zemljama u razvoju;
- T. budući da dobro osmišljena i učinkovito provedena javno-privatna partnerstva imaju sposobnost mobiliziranja dugoročnih privatnih i javnih financija, stvaraju inovacije u tehnologiji i poslovnim modelima te obuhvaćaju ugrađene mehanizme kojima se jamči da se takva partnerstva pozivaju na odgovornost za razvojne rezultate;
- U. budući da su se javno-privatna partnerstva u zemljama u razvoju dosad najčešće ostvarivala u sektorima energetike, infrastruktura i telekomunikacija, dok potencijal u sektorima kao što su poljoprivreda, obrazovanje, „zelene” tehnologije, istraživanje i inovacije, zdravstvo i prava vlasništva ostaje većim dijelom neiskorišten;
- V. budući da su gotovo dvije trećine zajmova Europske investicijske banke zemljama azijske, karipske i pacifičke skupine (AKP) u proteklih deset godina bile usmjerene na operacije privatnog sektora; budući da je investicijski instrument EIB-a iz Cotonoua prepoznat kao jedinstven obnovljivi fond rizičnoga kapitala za financiranje visokorizičnih ulaganja kao potpore razvoju privatnoga sektora;
- W. budući da se svake godine u zemljama u razvoju broj radno sposobnih ljudi povećava za 45 milijuna tražitelja posla ⁽¹⁾, međutim 34 % poduzeća u 41 zemlji priznaju da ne mogu naći radnike kakvi su im potrebni;
- X. budući da je u kontekstu programa za promjenu spajanje sredstava prepoznato kao važan instrument za prikupljanje dodatnih sredstava kombiniranjem bespovratnih sredstava EU-a sa zajmovima ili kapitalom javnih i privatnih financijera; budući da je, međutim, u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 16/2014 o primjeni spajanja zaključeno da za gotovo polovinu pregledanih projekata nema dovoljno dokaza na temelju kojih bi se moglo smatrati da su bespovratna sredstva opravdana, dok u nekoliko slučajeva postoje naznake da su se ulaganja mogla izvršiti bez doprinosa EU-a;
- Y. budući da u svijetu proizvodni sektor s oko 470 milijuna radnih mjesta 2009. i oko 500 milijuna radnih mjesta 2013. ⁽²⁾, pruža snažan potencijal za zapošljavanje i stvaranje bogatstva, kao i za dostojanstven i visokokvalificirani rad;
- Z. budući da se svjetsko bogatstvo sve više koncentrira u rukama male bogate elite te se očekuje da će do 2016. u vlasništvu najbogatijih 1 % biti više od pola svjetskog bogatstva;
- AA. budući da pravedno i progresivno oporezivanje u kombinaciji s kriterijima blagostanja i socijalne pravde ima ključnu ulogu u smanjivanju nejednakosti preko redistribucije bogatstva od građana s višim dohotkom na najpotrebitije u zemlji;

⁽¹⁾ Izgradnja okvira usmjerenog na zapošljavanje te snažan, održiv i uravnotežen rast u pripremnom dokumentu za konferenciju na visokoj razini Međunarodne organizacije rada i Međunarodnog monetarnog fonda „Izazovi za razvoj, zapošljavanje i socijalnu koheziju”, Međunarodna organizacija rada, 2010.

⁽²⁾ https://www.unido.org/fileadmin/user_media/Research_and_Statistics/UNIDO_IDR_2013_main_report.pdf

Četvrtak, 14. travnja 2016.

Dugoročna strategija za rad s privatnim sektorom

1. potvrđuje da propisno regulirana privatna ulaganja u zemlje u razvoju mogu doprinijeti ostvarivanju ciljeva održivog razvoja UN-a; pozdravlja i podržava zaključke Vijeća od 12. prosinca 2014. o snažnijoj ulozi privatnog sektora u razvojnoj suradnji; pozdravlja inicijativu Komisije da podrži privatni sektor kako bi on, uz druge vladine i nevladine razvojne organizacije i uključive poslovne modele kao što su zadruge i socijalna poduzeća, postao važnim partnerom u postizanju uključivog i održivog razvoja u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, što pretpostavlja obvezivanje privatnog sektora na dobro upravljanje, smanjenje siromaštva i stvaranje blagostanja na temelju održivih ulaganja, kao i na smanjenje nejednakosti, promicanje ljudskih prava i ekoloških standarda te osnaživanje lokalnih gospodarstava; ističe da sve uključene strane moraju u potpunosti razumjeti i prepoznati divergentne uloge dionika privatnog i javnog sektora;
2. poziva Komisiju da nastavi aktivno sudjelovati u raspravama o Programu do 2030. te da istovremeno uzme u obzir raznolikost privatnog sektora i izazove koji stoje na putu smanjenja siromaštva najmarginaliziranijih skupina do kojih je teško doprijeti; smatra da se u svakoj politici EU-a kojom se privatni sektor želi uključiti u razvoj mora precizno odrediti privatni sektor na koji je ona usmjerena;
3. ističe da buduća partnerstva u okviru Programa održivog razvoja do 2030. moraju biti više usredotočena na borbu protiv siromaštva i nejednakosti; podsjeća na to da službena razvojna pomoć mora ostati ključno sredstvo iskorjenjivanja svih oblika siromaštva i zadovoljenja osnovnih socijalnih potreba u zemljama u razvoju te da ne može biti zamijenjena privatnim financiranjem; uzima u obzir mogućnosti mobilizacije privatnih sredstava preko upotrebe službene razvojne pomoći pod uvjetima transparentnosti, odgovornosti, vlasništva i usklađivanja s prioritetima zemalja te održivosti duga;
4. poziva na više javnih ulaganja u javne usluge dostupne svima, posebno u pogledu prometnog sektora, pristupa vodi za ljudsku potrošnju, zdravstva i obrazovanja;
5. smatra da su javni i privatni sektor najučinkovitiji kada zajednički rade na stvaranju zdravog okružja za ulaganja i poslovne aktivnosti te temelja za gospodarski rast; naglašava da se sva partnerstva i savezi s privatnim sektorom moraju usredotočiti na prioritete zajedničkih vrijednosti kojima se poslovni ciljevi usklađuju s razvojnim ciljevima EU-a te vodi računa o međunarodnim standardima o razvojnoj učinkovitosti; smatra da bi ih trebalo osmisлити te njima upravljati u suradnji s predmetnim partnerskim zemljama kako bi se zajamčilo da se rizici, odgovornosti i prihodi dijele, da su isplativi i da imaju jasno definirane razvojne ciljeve, redovite ključne etape, jasnu odgovornosti i transparentnost;
6. pozdravlja ulogu koju ulaganje inozemnog privatnog sektora u zemlje u razvoju ima za ubrzanje domaćeg razvoja; dodatno ističe važnost poticanja odgovornog ulaganja kojim se podupiru lokalna tržišta i pomaže smanjiti siromaštvo;
7. podupire rad Udruženja europskih institucija za financiranje razvoja (EDFI) s obzirom na to da njegove članice osiguravaju kapital za poduzeća u zemljama u razvoju preko izravnih ulaganja u trgovačka društva, kao i neizravno ulaganjem u lokalne komercijalne banke i privatni kapital na tržištima u nastajanju, fokusirajući se na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća; apelira na Komisiju da u okviru svog financiranja i suradnje da prednost toj vrsti programa jer je privatni sektor u zemljama u razvoju od iznimne važnosti;
8. poziva na razvijanje djelotvornijih standarda transparentnosti i odgovornosti za tehnološka poduzeća u EU-u u vezi s izvozom tehnologija koje se mogu upotrijebiti za kršenje ljudskih prava, za podupiranje korupcije ili za djelovanje protiv sigurnosnih interesa EU-a;
9. naglašava da su trgovinske, investicijske, sigurnosne i razvojne politike EU-a međusobno povezane te imaju izravan učinak na zemlje u razvoju; podsjeća na to da se člankom 208. Ugovora iz Lisabona uvodi načelo usklađenosti politika u interesu razvoja, prema kojem se pri provedbi politika koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju moraju uzeti u obzir ciljevi razvojne suradnje; poziva na to da se trgovinske i investicijske politike ocijene u pogledu njihova učinka na razvoj, posebno kada je riječ o univerzalnom pristupu robi i uslugama od općeg interesa; naglašava važnost poboljšanja poglavlja o održivom razvoju u svim budućim bilateralnim trgovinskim sporazumima kako bi se u njih uvrstili učinkoviti sustavi izvješćivanja za privatni sektor;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

10. naglašava potrebu za razmatranjem načina na koje se privatni sektor može dodatno uključiti u okvir Europske politike susjedstva kako bi se doprinijelo ostvarenju gospodarskog rasta i otvaranju radnih mjesta u susjedstvu Europe, primjerice razmjenom stručnog znanja u pogledu omogućavanja pristupa kapitalu;
11. poziva Komisiju da promiče, podupire i financira javno-javna partnerstva kao prvi odabir te da pri zajedničkoj provedbi razvojnih programa s privatnim sektorom izvrši obvezne i javno dostupne *ex-ante* procjene siromaštva i socijalnog učinka;
12. poziva EU da uvrsti službena savjetovanja s organizacijama civilnog društva i sa zajednicama na koje izravno ili neizravno utječu razvojni projekti;
13. ističe golemi potencijal dodane vrijednosti EU-a u sklapanju partnerstva s privatnim sektorom u uskoj suradnji s njegovim državama članicama i relevantnim međunarodnim organizacijama, od kojih su se mnoge već dokazale u suradnji s privatnim sektorom; naglašava da je potpuno funkcionalno tržišno gospodarstvo, koje se temelji na vladavini prava, i dalje važan pokretač gospodarskog i društvenog razvoja te da bi se to trebalo odražavati u razvojnoj politici EU-a;
14. pozdravlja „Okvir za suradnju poduzeća s Ujedinjenim narodima”, u kojemu se naglašava da je snažan privatni sektor koji doprinosi gospodarskom rastu ključan za ostvarenje ciljeva održivog razvoja te da privatni sektor „bitno doprinosi zajedničkom gospodarskom, društvenom i ekološkom napretku”;
15. pozdravlja uključivanje privatnog sektora u forum OECD-a na visokoj razini o učinkovitosti pomoći; posebno pozdravlja inicijative u tom kontekstu poduzete u pogledu inovativnih načina iskorištavanja financiranja razvoja iz privatnog sektora i zajedničku izjavu iz Busana iz 2011. godine o „Širenju i jačanju javne i privatne suradnje za sveobuhvatan, uključiv i održiv rast”;
16. pozdravlja činjenicu da se udio nevezane bilateralne pomoći stalno povećava, no izražava zabrinutost zbog nastavljanja službenih i neslužbenih oblika vezane pomoći ⁽¹⁾; poziva EU i njegove države članice da ispune svoje obveze koje su preuzeli u okviru Europskog konsenzusa o razvoju za „promicanje dodatne nevezane pomoći koja nadilazi postojeće preporuke OECD-a”; naglašava potencijal daljnje nevezane pomoći za ostvarivanje rasta, koji bi bio od koristi lokalnim industrijama u zemljama u razvoju; traži povećanje realne pomoći i održivu izgradnju regionalnih/lokalnih lanaca vrijednosti; poziva na daljnje osnaživanje lokalnih dionika i stavljanje naglaska na izgradnju održivih regionalnih/lokalnih lanaca vrijednosti; ističe važnost lokalne i regionalne odgovornosti, vlastitih nacionalnih strategija i programa reformi partnerskih zemalja, uključenosti razvojnih projekata i dodane vrijednosti dobivene osiguravanjem lokalnih lanaca opskrbe; smatra da razvojna politika ima važnu ulogu u rješavanju temeljnih uzroka trenutačnih migracijskih tokova prema EU-u;
17. također priznaje pravo svih zemalja, posebice zemalja u razvoju, da nametnu privremena kapitalna ograničenja za sprečavanje financijske krize koja bi mogla biti prouzročena kratkoročnim i promjenjivim privatnim novčanim tokovima; poziva na uklanjanje ograničenja u pogledu tog prava iz svih sporazuma o trgovini i ulaganjima, uključujući WTO;
18. ističe da EU mora uzeti u obzir pristupačnost pri pružanju svoje potpore privatnom sektoru s obzirom na to da isključivanje velikog dijela stanovništva, kao što su osobe s invaliditetom, privatna poduzeća lišava tržišta zamjetne veličine;

Potpora lokalnom privatnom sektoru u zemljama u razvoju

19. ističe da se mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća mogu suočiti s mnogo većim regulatornim opterećenjima u zemljama u razvoju nego u EU-u, da im nedostaju pravna zaštita i vlasnička prava te da posluju u nestabilnoj neformalnoj ekonomiji; u tom pogledu ističe važnost sustava uknjižbe zemljišta; ističe da je potrebno promicati lokalni privatni sektor u zemljama u razvoju, među ostalim preko pristupa financiranju i promicanjem poduzetništva; poziva Komisiju, donatore i razvojne agencije da povećaju svoju potporu za izgradnju kapaciteta domaćih malih i srednjih poduzeća;

⁽¹⁾ ActionAid (2005.): Real Aid – Plan za uspjeh pomoći, str. 4.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

20. poziva EU da promiče nacionalne razvojne strategije kojima se doprinosi privatnog sektora razvoju oblikuju uključanjem privatnog sektora u razvojni okvir usmjeren na domaće zadruge i mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, ali i posebno na male poljoprivrednike jer oni nude najveći potencijal za poticanje pravednog razvoja u zemljama;

21. ističe potrebu za povećanom potporom sklapanju partnerstva sa zemljama u razvoju kako bi se njihovi regulatorni okviri osuvremenili tako što će se stvoriti prihvatljiva okruženja za privatne inicijative te poduzećima staviti na raspolaganje mehanizmi za potporu, ali i istovremeno donošenjem propisa uspostaviti istinska ravnoteža između stvaranja okruženja koje pogoduje ulaganjima i zaštite javnih interesa i okoliša; prima na znanje da je potrebno uspostaviti pouzdane bankarske sustave i porezne uprave u zemljama u razvoju koji su sposobni pružiti učinkovito financijsko upravljanje i upravljanje javnim i privatnim sredstvima; poziva partnerske vlade da uvedu klauzulu o vremenskom ograničenju valjanosti, prema kojoj bi se zastarjele mjere mogle poništiti; napominje da bi zakonodavstvo trebalo podvrgavati procjenama učinka kojima je cilj utvrditi „negativno stvaranje radnih mjesta” i prijetnje ekološkim standardima;

22. poziva EU da ojača kapacitete zemalja u razvoju za mobilizaciju domaćih sredstava radi suzbijanja utaje poreza, korupcije i nezakonitih financijskih tokova, što je način da se najslabije razvijenim zemljama i nestabilnim državama omogući da izgrade učinkovitije i stabilnije upravljačke institucije, pa i u okviru uspostave pravednih i učinkovitih poreznih sustava; u tu svrhu poziva EU da unaprijedi svoju financijsku i tehničku pomoć zemljama u razvoju kako bi se zajamčila viša razina transparentnosti i odgovornosti; poziva EU, njegove države članice, sve relevantne organizacije te razvijene zemlje i zemlje u razvoju koje su potpisnice Partnerstva iz Busana za učinkovitu razvojnu suradnju iz 2011. da poštuju svoju obvezu o jačanju napora u cilju borbe protiv korupcije i nezakonitih financijskih tokova;

23. poziva Glavnu upravu Komisije za međunarodnu suradnju i razvoj da s Glavnom upravom za rast surađuje na repliciranju, slijedeći model europske poduzetničke mreže, regionalnih struktura potpore za mala i srednja te mikropoduzeća u zemljama u razvoju kako bi im one pomogle da ostvare zakonitost, dobiju pristup financijama, kapitalu i tržištu te nadvladaju pravne prepreke, pružajući pritom posebnu potporu jačanju posredničkih organizacija koje ih zastupaju; ističe činjenicu da bi takve strukture s vremenom mogle postati pokretači stvaranja lokalnih i regionalnih javno-privatnih partnerstava u područjima kao što su poljoprivredno poslovanje, strukovno obrazovanje i programi zdravstvene zaštite, čime se omogućava izgradnja kapaciteta, razmjena znanja i iskustva te udruživanje lokalnih i međunarodnih resursa;

24. podsjeća na odgovornost EU-a u podupiranju pravednog svjetskog poreznog sustava, što podrazumijeva utvrđivanje djelotvornih obveznih uvjeta za izvješćivanje po zemljama za transnacionalne korporacije, uspostavu javnih registara stvarnih vlasnika poduzeća, zaklada i drugih sličnih pravnih subjekata, jamčenje automatske razmjene podataka o porezima i pravednu raspodjelu prava oporezivanja tijekom pregovora o sporazumima o oporezivanju i ulaganjima sa zemljama u razvoju; također smatra da bi institucije za financiranje razvoja trebale ulagati samo u poduzeća i fondove koji su voljni objaviti stvarna vlasništva i izvješćivati o svojim računima po zemljama;

25. podsjeća da su carinski režimi ključna sastavnica regulatornog okruženja prilagođenog razvoju privatnog sektora na dobrobit siromašnih i otvaranju radnih mjesta; sa zabrinutošću, međutim, napominje da se sporazumima o ekonomskom partnerstvu nalaže smanjenje uvoznih carina u raznim gospodarskim sektorima u državama AKP-a, ali kad bi se, istovremeno, uklanjanjem svih carina na uvoze iz EU-a znatno smanjili prihodi od carina, u nekim bi slučajevima državni prihodi pali i za 15 do 20 %; apelira na EU da oblikuje svoju trgovinsku politiku u skladu s načelom usklađenosti politika u interesu razvoja;

26. pozdravlja 500 milijuna EUR financijske omotnice EIB-a za društveno odgovorno financiranje u okviru investicijskog instrumenta iz Cotonoua, kojom se EIB-u omogućuje da pojača svoj angažman u privatnom sektoru u rizičnijim područjima i u izazovnijim okruženjima; žali zbog smanjenja zajmovne omotnice EIB-a za Aziju; ističe da bi sva ulaganja EIB-a u okviru investicijskog instrumenta iz Cotonoua trebala biti u skladu s nacionalnim razvojnim strategijama, pridržavajući se načela demokratske odgovornosti;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

27. ističe činjenicu da su prepreke privatnom sektoru za razvoj u nestabilnim državama i državama u kojima se odvijao sukob veće nego drugdje te iziskuju usmjereniji pristup radi poboljšanja ulagačkog okruženja i uklanjanja ograničavajućih i zastarjelih poslovnih propisa, lihvarskog postupanja i visoke razine korupcije; preporučuje u tom pogledu da Komisija u dijalog o reformi politike uključi partnerske zemlje i privatni sektor kako bi se prebrodilo duboko nepovjerenje između vlasti i privatnog sektora koje je tradicionalno prouzročeno klijentelizmom, izostankom legitimiteta i rentijerskim ponašanjem;

28. poziva Komisiju, države članice i zemlje u razvoju da pojačaju svoje napore oko promicanja ekonomskog osnaživanja žena te da uspostave mehanizme potpore za poduzetnice; napominje da pristup financijskom uključivanju žena vođen uštedama ima dokazan uspjeh; preporučuje pristup koji počiva na rodnoj jednakosti u svim partnerskim programima, u kombinaciji s osposobljavanjem za poduzetništvo žena, mladih i osoba s invaliditetom te ciljanih mreža poslovnih anđela za žene; poziva na povećanu potporu poduzeticama kako bi im se omogućilo da ostvare korist od rasta koji se temelji na privatnom sektoru; preporučuje da se donesu mjere radi praćenja procesa povezanog s ekonomskim osnaživanjem žena te napominje da bi prema MMF-u prihod po glavi stanovnika znatno porastao kada bi udio žena u radnoj snazi odgovarao udjelu muškaraca;

Angažiranje europskog i međunarodnog poduzetničkog sektora radi postizanja održivoga razvoja

29. ističe činjenicu da potencijal doprinosa privatnoga sektora dugoročnom održivom razvoju nadilazi njegova financijska sredstva, njegovo iskustvo i stručno znanje te obuhvaća lokalno uspostavljanje lanaca vrijednosti i distribucijskih kanala, što rezultira otvaranjem radnih mjesta, smanjenjem siromaštva i nejednakosti, promicanjem prava žena i prilika za žene i ekološkom održivosti, povećanim dosegom i učinkovitošću te povećanim pristupom komercijalno raspoloživim i pristupačnim proizvodima, uslugama i tehnologiji; traži da europski naponi u pogledu razvoja imaju važnu ulogu u provedbi međunarodno dogovorenih standarda, kao što su Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i standardi Međunarodne organizacije rada, uključujući rad s poduzećima i ulagačima kako bi se osigurala usklađenost s Vodećim načelima i Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća u pogledu njihovih poslovnih aktivnosti i njihovih lanaca opskrbe u zemljama u razvoju;

30. ističe da je socijalni dijalog ključan kako bi se zajamčilo da privatni sektor učinkovito sudjeluje u razvoju; naglašava odgovornost zemalja u razvoju za podupiranje socijalnog dijaloga između poslodavaca u privatnom sektoru, radnika i nacionalnih vlada kao načina za poboljšanje dobrog upravljanja i državne stabilnosti; posebno poziva zemlje u razvoju da zajamče da se socijalni dijalog proširi i na zone proizvodnje za izvoz i industrijske klustere;

31. ističe da privatni sektor, a posebno lokalna mala i srednja poduzeća, moraju biti dijelom političkoga dijaloga uz sve ostale razvojne partnere kako bi se omogućilo uzajamno razumijevanje i upravljanje očekivanjima i zajamčila učinkovitost i transparentnost; u tom pogledu ističe važnu ulogu delegacija EU-a u zemljama u razvoju kao platforme za te dijaloge; ističe pozitivnu ulogu zadruga kao zamašnjaka socijalno uključivog razvoja i njihovu sposobnost da osnaže zajednice stvaranjem radnih mjesta i ostvarivanjem prihoda; posebno ističe da su radnici osnovali zadruge i udruge sa zajedničkim uslugama radi pružanja pomoći u samozapošljavanju u neformalnom gospodarstvu, dok u ruralnim područjima štedne i kreditne zadruge pružaju pristup bankarskim uslugama koje ne postoje u mnogim zajednicama te financiraju osnivanje malih poduzeća i mikropoduzeća; uviđa da privatni sektor obuhvaća aktere kao što su socijalna poduzeća i organizacije pravedne trgovine (*fair trade*), koje su u svoj rad već ugradile socijalna i ekološka načela; poziva Komisiju da prizna te napore u razmatranju uloge privatnog sektora u razvoju;

32. poziva Komisiju da zagovara prijedloge ulagača i drugih dionika za podupiranje obvezujućih pravila o izvješćivanju za poduzeća u pogledu socijalnih i ekoloških pitanja te pitanja ljudskih prava, u skladu s direktivom EU-a o nefinancijskom izvješćivanju, što je jedan od novih predloženih ciljeva održivog razvoja UN-a;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

33. poziva EU da doprinese jačanju i izgradnji struktura, mreža i institucija aktera u domaćem privatnom sektoru, posebno u pogledu mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća, kako bi preuzeli ulogu u donošenju politika na nacionalnoj i regionalnoj razini;

34. naglašava da jedno od glavnih ograničenja za povećanje sudjelovanja privatnog sektora u zemljama u razvoju proizlazi iz nedostatka projekata koje bi banke bile voljne kreditirati zbog slabih pravnih, institucijskih i fiskalnih okvira i provedbenih kapaciteta, kao i sredstava za investicijsko planiranje i pripremu projekata; poziva na povećanje tehničke pomoći sektoru javnih poduzeća u partnerskim zemljama kako bi se ojačao njihov kapacitet za preuzimanje odgovornosti za upravljanje javno-privatnim partnerstvima i potpunim ostvarenjem vlasništva na kraju procesa; ističe potrebu da privatni sektor dugoročno predvidi isplativost ulaganja s obzirom na to da ovisi o svojim dioničarima te bi u protivnom mogao biti suočen s izostankom dugoročnog planiranja u cilju ostvarivanja povrata u socijalnim sektorima koji su ključ za ljudski razvoj;

35. napominje da se sudjelovanje privatnog sektora u infrastrukturi u zemljama u razvoju znatno povećalo, s 18 milijardi USD 1990. godine na 150 milijardi USD 2013. godine; u tom pogledu poziva na kontinuirani angažman te napominje da je nedostatak pristupa infrastrukturi ključna prepreka rastu privatnog sektora, čime se podriva postizanje rezultata i otvaranje radnih mjesta;

36. ističe golemi potencijal za javno-privatna partnerstva u poljoprivredi, uz jasno definiran i robustan zakonodavni okvir za imovinska prava i zaštitu posjeda zemljišta kako bi se spriječila utrka za obradivim površinama i zajamčila povećana i učinkovita poljoprivredna proizvodnja; pozdravlja pokretanje programa EU-a u za jačanje upravljanja zemljištem u afričkim zemljama 2014. godine; preporučuje da EU i njegove delegacije imaju veću ulogu u radu s partnerskim vladama, kao i s EIB-om, Međunarodnim fondom za poljoprivredni razvoj i drugim sličnim tijelima, na privlačenju privatnog sektora da razvije rješenja za poljoprivredne izazove koja se temelje na tržištu; ističe da je potrebno uvesti financijske poticaje kako bi se izbjeglo isključenje stanovnika siromašnih i udaljenih područja te poljoprivrednika koji uzgajaju kulture koje nisu od glavnog komercijalnog interesa ili koje vjerojatno nisu privlačne partnerima u poljoprivrednom poslovanju; ističe da bi mjere zaštite trebale obuhvaćati procjenu društvenih i ekoloških rizika, savjetovanje s legitimnim predstavnicima pogođenih zajednica, uz njihov slobodan, prethodno osiguran i informirani pristanak za pokretanje određenog projekta i pravnu potporu za te zajednice po potrebi; traži od Komisije da uz projekte uspostavi postupke praćenja i uvede mogućnost pregovaranja o reviziji ugovora u slučajevima u kojima je nanesena šteta lokalnom stanovništvu;

37. također ističe rizike povezane s javno-privatnim partnerstvima u poljoprivredi, uključujući utrku za obradivim površinama, koja se mora spriječiti; ističe da je važno usredotočiti pomoć na male poljoprivrednike, posebno žene; poziva Komisiju da javno-privatna partnerstva u poljoprivrednom sektoru uz financiranje EU-a poveže sa sveobuhvatnim mjerama zaštite malih poljoprivrednika, nomadskih stočara i drugih korisnika zemljišta u nepovoljnom položaju od potencijalnog gubitka pristupa zemlji ili vodi; ističe da bi mjere zaštite trebale obuhvaćati procjenu društvenih i ekoloških rizika kao uvjet za pokretanje određenog projekta i pravnu potporu za te zajednice po potrebi; preporučuje da se projekti Novog saveza G8 zamijene inicijativama u okviru sveobuhvatnog programa poljoprivrednog razvoja Afrike (CAADP); ističe da financijske i socijalne naknade moraju biti obvezujuće i da bi se alternativni razvojni planovi uvijek morali uzimati u obzir;

38. preporučuje da EU na održiv način nastavi s podupiranjem projekata obnovljive i „zelene” energije u zemljama u razvoju te posebno u udaljenim ruralnim područjima; pozdravlja činjenicu da je ulaganje u energiju jedan od prioriteta financijske omotnice EIB-a za društveno odgovorno financiranje, što je općepriзнato kao jedan od ključnih elemenata poticanja gospodarskoga rasta u Africi; očekuje da će se inovativnim financijskim instrumentima pokrenuti ulaganja privatnog sektora u obnovljive izvore energije, energetska učinkovitost i pristup energiji; također potiče EIB i europske institucije za financiranje razvoja da dodatno financiraju ulagačke projekte kojima se pruža potpora ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi u Africi, u skladu s obvezama EU-a iz Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC); podsjeća da bi prednost trebalo dati manjim decentraliziranim projektima u vezi s obnovljivim izvorima energije izvan mreže kako bi se zajamčilo da ruralna područja imaju pristup energiji, izbjegavajući pritom potencijalni negativni utjecaj velike energetske infrastrukture na društvo i okoliš;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

39. apelira na EU da izradi snažan regulatorni okvir koji se temelji na kriterijima razvojne učinkovitosti i u skladu s kojim privatni sektor mora djelovati, uključujući promicanje dugoročnih ugovornih javno-privatnih partnerstava; apelira na EU da na temelju analize troškova promiče javno-privatna partnerstva samo ako nisu dostupni drugi isplativiji i manje rizični oblici financiranja; poziva EU da provede učinkovite zaštitne mjere za projekte javno-privatnih partnerstva radi jamčenja ljudskih prava, uključujući prava žena;

40. pozdravlja postignuća u objedinjavanju javno-privatnih resursa za zdravstvenu skrb i poboljšanu dostupnost lijekova, u cilju sve većeg korištenja potencijalom prijenosa tehnologija u zemljama u razvoju; preporučuje da EU postane posrednik u otvaranju mogućnosti suradnje koja nadilazi puki pristup lijekovima kako bi se reformirali disfunkcionalni zdravstveni sustavi u zemljama u razvoju; ističe da se potpora za lokalna mala i srednja poduzeća te male i srednje industrije može povećati ne samo financijskim instrumentima nego i prijenosom tehnologija, izgradnjom kapaciteta, poslovanju s dobavljačima čija je djelatnost održiva i poslovnim povezivanjima;

41. ističe važnost premošćivanja jaza između obrazovnog sustava i potreba postojećeg tržišta rada u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da omogući programe i potporu javno-privatnim partnerstvima koji uključuju sve relevantne dionike, od škola, sveučilišta, obrazovnih centara i aktera iz privatnog sektora radi pružanja mogućnosti za osposobljavanje i obrazovanje koji su važni za tržište; potiče osnivanje institucija za strukovno dvojno obrazovanje u kojima mladi za vrijeme profesionalnog naukovanja s naglaskom na praktičnim aspektima zvanja mogu pohađati teorijska predavanja u specijaliziranim strukovnim školama;

42. ističe da se regulatorni kapaciteti vlada zemalja u razvoju moraju dodatno ojačati kako bi se uspješno ostvario održiv razvoj;

Načela udruživanja s privatnim sektorom

43. ističe da udruživanje s poduzetničkim sektorom iziskuje fleksibilan pristup koji nije isključivo prilagođen očekivanim ishodima nego se njime uzima u obzir u kojoj su mjeri lokalni uvjeti pogodni za privatna poduzeća i ulaganja; preporučuje diferencirani pristup kad je riječ o najslabije razvijenim zemljama i nestabilnim državama; napominje da se ulaganja i sudjelovanje privatnog sektora u okviru ciljeva održivog razvoja uvelike razlikuju među zemljama u razvoju; poziva donatore da većinu svoje pomoći daju najslabije razvijenim zemljama u obliku bespovratnih sredstava;

44. pozdravlja kriterije za pružanje izravne potpore privatnom sektoru navedene u komunikaciji Komisije o privatnom sektoru i razvoju; poziva na donošenje jasno utvrđenog okvira kojim se vode sva partnerstva s privatnim sektorom uspostavom mjerila kao što su aktivnosti usmjerene na mikropoduzeća, strategije pristupa kreditima i uključenje skupina u nepovoljnom položaju, žena i mladih na tržište rada, pri čemu se mora zajamčiti poštovanje načela usklađenosti politika u interesu razvoja, načela razvojne učinkovitosti i ciljeva razvojne politike, posebno smanjenje siromaštva i nejednakosti; smatra da bi se sve odluke o promicanju upotrebe javno-privatnih partnerstava preko mehanizma spajanja u zemljama u razvoju trebale zasnivati na temeljitoj procjeni tih mehanizama u pogledu učinka na razvoj, odgovornosti i transparentnosti te na stečenom iskustvu;

45. zabrinut je što se nedovoljno provode zaštitne mjere kojima se jamči svrsishodna upotreba javnih sredstava; ističe da se mjerljivi izlazni pokazatelji, praćenje i mehanizmi procjene moraju dogovoriti u pripremnoj fazi projekta kako bi se istovremeno zajamčilo da se tim ulaganjima ne krše ljudska prava, društvene i ekološke norme te da se poštuje transparentnost, pri čemu treba voditi računa da privatni sektor plaća svoj dio poreza; ističe važnost procjene rizika, održivosti duga, transparentnosti i zaštite ulaganja; ističe važnost formalne savjetodavne i nadzorne uloge nacionalnih parlamenata i civilnog društva u jamčenju potpune odgovornosti i transparentnosti; preporučuje da bi se žrtvama povreda načela društveno odgovornog poslovanja u zemlji u razvoju u kojoj se provodi razvojni projekt trebao omogućiti djelotvoran pristup pravdi i naknadama;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

46. poziva Komisiju i države članice da zajamče da se poduzeća koja sudjeluju u razvojnim partnerstvima pridržavaju ciljeva održivog razvoja i da poštuju načela društveno odgovornog poslovanja; snažno podupire učinkovito i sveobuhvatno širenje i primjenu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima u EU-u i izvan njega te naglašava potrebu za poduzimanjem svih potrebnih političkih i zakonodavnih mjera kako bi se riješili propusti u učinkovitoj primjeni Vodećih načela UN-a, među ostalim i u području pristupa pravosuđu; preporučuje da sva poduzeća koja posluju u zemljama u razvoju imaju razinu transparentnosti u skladu sa Smjericama OECD-a za multinacionalna poduzeća u pogledu poštovanja ljudskih prava, pozitivnog doprinošenja socijalnom i ekološkom blagostanju u zemljama u razvoju te suradnji s organizacijama civilnog društva; ističe da je potrebno da države članice izrade nacionalne planove za provedbu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te posebno propisa OECD-a o postupanju s dužnom pažnjom u lancima opskrbe mineralima iz područja zahvaćenima sukobima i visokorizičnih područja;

47. ističe potrebu da se trgovinskom i razvojnom politikom EU-a poštuje politički prostor i prostor za gospodarske politike zemalja u razvoju, a osobito najslabije razvijenih zemalja, da se po potrebi zadrže ključne uvozne carine te da se potiče stvaranje stručnih i dostojanstvenih radnih mjesta u lokalnoj proizvodnoj industriji te industriji prerade poljoprivrednih proizvoda, koja je potencijalni izvor veće domaće dodane vrijednosti, industrijskog rasta, rasta izvoza i diversifikacije industrije, što su ključne sastavnice uključivoga gospodarskog i društvenog napretka; poziva Europsku uniju i njezine države članice da promiču konkretne mjere kojima bi se zajamčilo da multinacionalne korporacije plaćaju poreze u zemljama u kojima ostvaruju dobit te da promiču učinkovito izvješćivanje po zemljama za privatni sektor, čime se poboljšavaju kapaciteti mobilizacije domaćih sredstava i pošteno tržišno natjecanje.

48. potiče EU da podrži aktualnu izradu međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta UN-a o transnacionalnim korporacijama te drugim poslovnim poduzećima u pogledu poštovanja ljudskih prava jer će se tako utvrditi obveze transnacionalnih korporacija u području ljudskih prava, pa i u okviru odnosa s državama, i uvesti djelotvorni pravni lijekovi za žrtve u slučajevima kada domaći sudovi očito nisu u stanju te korporacije uspješno progoniti;

49. pozdravlja stajalište Komisije da se trebaju poticati strateški stupovi programa MOR-a za dostojanstveni rad kao način rješavanja problema nejednakosti i socijalne isključenosti, posebno među najmarginaliziranijim skupinama, uključujući žene, djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom; ističe da poduzeća trebaju pružiti potporu pravednom postupanju s radnicima, zajamčiti sigurnu i zdravu radnu okolinu, socijalnu zaštitu i socijalni dijalog i omogućiti konstruktivan odnos između radnika, uprave i izvođača radova;

Put naprijed: koraci koje treba poduzeti kako bi privatni sektor postao održiv partner u razvojnoj politici

50. poziva europske institucije i tijela da uspostave jasan, strukturiran, transparentan i odgovoran okvir za upravljanje partnerstvima i savezima s privatnim sektorom u zemljama u razvoju te ističe da je zajedno s istaknutijom ulogom privatnog sektora važno razraditi odgovarajuće sigurnosne mjere i institucionalne kapacitete;

51. poziva EU i njegove države članice da izrade jasnu i konkretnu strategiju u cilju jamčenja usklađenosti privatnog sektora s razvojnim prioritetima nacionalnih vlada i civilnog društva u zemljama u razvoju;

52. poziva na uspostavljanje sektorskih platformi s više dionika na razini EU-a, u kojima će se okupiti privatni sektor, organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, skupine za strateško promišljanje, partnerske vlade, donatori, zadruge i socijalna poduzeća te drugi dionici radi nadvladavanja pretjeranog opreza i nedostatka povjerenja među partnerima te suočavanja s izazovima koji prate aktivnosti razvojne suradnje; u vezi s time ističe važnost uloge delegacija EU-a u relevantnim zemljama kao posrednika u tim dijalozima; napominje da je prijedlog Komisije za jačanje postojećih mehanizama, kao što je Politički forum o razvoju, korak u pravom smjeru;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

53. uzima u obzir preporuku Revizorskog suda da Komisija jasno pokaže financijsku i razvojnu dodanu vrijednost bespovratnih sredstava EU-a za projekte u kojima su upotrijebljena kombinirana sredstva; podržava namjeru Komisije, uspije li ju poduprijeti dokazima, da proširi opseg spajanja i na druga područja osim infrastrukture kao što su održiva poljoprivreda, socijalni sektori i razvoj lokalnog privatnog sektora; no ustraje u tome da sve operacije spajanja moraju biti u potpunosti usklađene s načelima razvojne učinkovitosti, kao što su vlasništvo, odgovornost i transparentnost kako bi se zajamčilo da se slijede ciljevi održivoga razvoja; poziva Komisiju da procijeni mehanizme spajanja zajmova i bespovratnih sredstava te da ojača svoje kapacitete za upravljanje u pogledu projekata spajanja, kako je preporučio Revizorski sud; poziva Komisiju da demokratizira upravljačku strukturu platforme za spajanje EU-a i regionalnih instrumenata za spajanje uključanjem svih relevantnih dionika na lokalnoj razini, uključujući partnerske vlade, nacionalne parlamente, aktere iz privatnog sektora, sindikate i lokalne zajednice; apelira na Komisiju da ojača kriterije za uspostavljanje bespovratnih sredstava i njihovih iznosa te da detaljno utvrdi dodanu vrijednost spajanja u svakom svojem projektu;

54. poziva na proširenje aktualnoga mandata EIB-a za vanjsko kreditiranje kako bi se povećala njegova uloga u postizanju održivoga razvoja, a posebno kako bi preuzeo aktivniju ulogu u novoj strategiji za privatni sektor, preko spajanja sredstava, sufinanciranja projekata i razvoja lokalnog privatnog sektora; nadalje traži veću transparentnost i odgovornost u partnerstvima i projektima povezanim s EIB-om; podsjeća da bi primarni cilj financijskih operacija EIB-a koje se provode preko jamstva EU-a danog EIB-u u zemljama u razvoju trebao biti smanjenje i dugoročno iskorjenjivanje siromaštva; poziva EIB i druge institucije država članica EU-a za financiranje razvoja da hitno zajamče da poduzeća koja prime njihovu financijsku potporu ne sudjeluju u utaji poreza;

55. poziva Komisiju da zajamči da se partnerstva i zajmovi privatnom sektoru u zemljama s niskim dohotkom i nestabilnim državama povezuju s izravnim bespovratnim sredstvima organizacijama civilnog društva te da su u skladu s razvojnim prioritetima relevantnih zemalja kako bi se zajamčilo sudjelovanje građana i uspostavili procesi koji uključuju više dionika iz organizacija civilnog društva, lokalnih vlada i sindikata;

56. poziva Komisiju da zajamči da je u svim delegacijama EU-a zastupljeno osposobljeno i kvalificirano osoblje koje je aktivno pripremljeno da omogućiti stvaranje i funkcioniranje partnerstava s akterima iz privatnog sektora; napominje da je obveza da se ubrza smještanje ureda EIB-a u prostore u kojima već djeluju delegacije EU-a korak u pravome smjeru; poziva Komisiju da u tom području primjenjuje najbolje prakse država članica, čija su veleposlanstva obično „prva točka kontakta” za aktere iz privatnog sektora;

57. traži veće obvezivanje Komisije kad je riječ o dodatnom jačanju njezine političke težine i otvaranju pitanja u odnosima s partnerskim vladama i lokalnim tijelima vlasti kako bi se omogućila veća i pozitivnija interakcija s privatnim sektorom; ističe činjenicu da su strateški dokumenti za pojedine zemlje, nacionalni okvirni programi i proračunska potpora vjerojatno najvredniji instrumenti u predvođenju reformi poslovnog okruženja u partnerskim zemljama i promicanju domaće industrijalizacije; preporučuje da EU podupre akcijski plan UNCTAD-a za ulaganje u ciljeve održivog razvoja; skreće pozornost na činjenicu da izrada, strukturiranje i provođenje javno-privatnih partnerstava ostaje izazovan i složen pothvat i da njihov uspjeh također ovisi o povoljnom okruženju u kojem djeluju;

58. naglašava da odgovornost za učinkovito zajedničko djelovanje snose ne samo donatori i uključena poduzeća, već i partnerske vlade; poziva EU da radi na jačanju izgradnje kapaciteta partnerskih zemalja kako bi procijenio kada je prikladno pokrenuti javno-privatna partnerstva; naglašava da su dobro upravljanje, vladavina prava, okvir za reformu poslovanja, antikorupcijske mjere, javno financijsko upravljanje i učinkovite javne institucije najvažniji preduvjeti za ulaganja, inovacije i razvoj privatnog sektora;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

59. traži veću usredotočenost na poboljšanje koordinacije donatora i zajedničkog programiranja te traži da glavni naglasak bude na ostvarivanju mjerljivih rezultata i razvojnih ishoda kako bi se maksimirao učinak razvojne politike EU-a i kako bi se zajamčila puna odgovornost za razvojne troškove;

o

o o

60. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Komisiji, Vijeću, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, UNCTAD-u, UNIDO-u i skupini na visokoj razini za plan za razdoblje nakon 2015. godine.

Utorak, 12. travnja 2016.

II.

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0099

Zahtjev za ukidanje imuniteta Hermannu Winkleru**Odluka Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o zahtjevu za ukidanje imuniteta Hermannu Winkleru (2016/2000(IMM))**

(2018/C 058/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zahtjev za ukidanje imuniteta Hermannu Winkleru koji je 25. rujna 2015. prosljedio Ured državnog odvjetnika u Leipzigu u vezi s preliminarnom istragom prometne nesreće (ref. br. 600 AR 3037/15) i koji je objavljen na plenarnoj sjednici 14. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir činjenicu da se Hermann Winkler odrekao prava na saslušanje u skladu s člankom 9. stavkom 5. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir članke 8. i 9. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije te članak 6. stavak 2. Akta od 20. rujna 1976. o izboru zastupnika u Europski parlament neposrednim općim izborima,
 - uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 12. svibnja 1964., 10. srpnja 1986., 15. i 21. listopada 2008., 19. ožujka 2010., 6. rujna 2011. i 17. siječnja 2013. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 46. njemačkog Ustava (*Grundgesetz*),
 - uzimajući u obzir članak 5. stavak 2., članak 6. stavak 1. i članak 9. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A8-0062/2016),
- A. budući da je Ured državnog odvjetnika u Leipzigu (Njemačka) zatražio ukidanje parlamentarnog imuniteta zastupniku u Europskom parlamentu Hermannu Winkleru u vezi s pokretanjem istražnog postupka zbog navodnog kaznenog djela;

⁽¹⁾ Presuda Suda od 12. svibnja 1964., *Wagner/Fohrmann i Krier*, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; Presuda Suda od 10. srpnja 1986., *Wybot/Faure i drugi*, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; Presuda Općeg suda od 15. listopada 2008., *Mote/Parlament*, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; Presuda Suda od 21. listopada 2008., *Marra/De Gregorio i Clemente*, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; Presuda Općeg suda od 19. ožujka 2010., *Gollnisch/Parlament*, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; Presuda Suda od 6. rujna 2011., *Patriciello*, C 163/10, ECLI: EU:C:2011:543; Presuda Općeg suda od 17. siječnja 2013., *Gollnisch/Parlament*, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Utorak, 12. travnja 2016.

- B. budući da u skladu s člankom 9. Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije zastupnici u Europskom parlamentu na državnom području svoje države uživaju imunitet priznat zastupnicima u parlamentu te države;
 - C. budući da u skladu sa člankom 46. stavkom 2. njemačkog Ustava (*Grundgesetz*) zastupnik u parlamentu ne može biti pozvan na odgovornost zbog kaznenog djela bez odobrenja parlamenta, osim ako nije uhvaćen u počinjenju kaznenog djela ili tijekom idućeg dana;
 - D. budući da se zahtjev odnosi na preliminarnu istragu teške prometne nesreće koja se dogodila 23. rujna 2015. i u kojoj je sudjelovao Hermann Winkler;
 - E. budući da kazneni postupak nije povezan s izražavanjem mišljenja ili glasovanjem zastupnika u Europskom parlamentu pri obnašanju njegovih dužnosti u smislu članka 8. Protokola br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije;
 - F. budući da u svjetlu informacija kojima raspolaže Odbor ne postoji razlog za pretpostavku da se kaznenim postupkom želi nanijeti šteta političkoj aktivnosti zastupnika (*fumus persecutionis*);
 - G. budući da navodno kazneno djelo očito nije povezano s funkcijom Hermanna Winklera u svojstvu zastupnika u Europskom parlamentu;
 - H. budući da je stoga preporučljivo da se u tom slučaju ukine parlamentarni imunitet;
 - 1. odlučuje ukinuti imunitet Hermannu Winkleru;
 - 2. nalaže svojem predsjedniku da odmah proslijedi ovu Odluku i izvješće nadležnog odbora njemačkim vlastima i Hermannu Winkleru.
-

Utorak, 12. travnja 2016.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0094

Proizvodi podrijetlom iz određenih država AKP-a *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni aranžmana za proizvode podrijetlom iz određenih država koje pripadaju Skupini afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) predviđenih u sporazumima o uspostavi ili koji vode uspostavi sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (preinaka) (COM(2015)0282 – C8-0154/2015 – 2015/0128(COD))

(Redovni zakonodavni postupak – preinaka)

(2018/C 058/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0282),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 207. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0154/2015),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 8. listopada 2015. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 28. studenoga 2001. o sistematičnijem korištenju metode za preinačavanje pravnih akata ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za pravna pitanja od 16. rujna 2015. upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu u skladu s člankom 104. stavkom 3. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir članke 104. i 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0010/2016),
- A. budući da, prema mišljenju savjetodavne skupine pravnih službi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, prijedlog Komisije ne sadrži suštinske promjene osim onih koje su kao takve u prijedlogu navedene, te da se prijedlog, što se tiče kodifikacije nepromijenjenih odredaba prethodnih akata i tih promjena, ograničava samo na kodifikaciju postojećih tekstova bez njihove bitne promjene;
1. usvaja stajalište u prvom čitanju, preuzimajući prijedlog Komisije i uzimajući u obzir preporuke savjetodavne skupine pravnih službi Europskog Parlamenta, Vijeća i Komisije;

⁽¹⁾ SL C 32, 28.1.2016., str. 23.⁽²⁾ SL C 77, 28.3.2002., str. 1.

Utorak, 12. travnja 2016.

2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2015)0128

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 12. travnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni aranžmana za proizvode podrijetlom iz određenih država koje pripadaju Skupini afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) predviđenih u sporazumima o uspostavi ili koji vode uspostavi sporazumâ o gospodarskom partnerstvu (preinaka)

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1076.)

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0095

Sporazum o partnerstvu u ribarstvu s Danskom i Grenlandom: ribolovne mogućnosti i financijski doprinos ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Protokola o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti i financijskog doprinosa predviđenih Sporazumom o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Vlade Danske i Lokalne vlade Grenlanda, s druge strane (11634/2015 – C8-0377/2015 – 2015/0152(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 058/26)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (11634/2015),
 - uzimajući u obzir nacrt Protokola o utvrđivanju ribolovnih mogućnosti i financijskog doprinosa utvrđenih Sporazumom o partnerstvu u ribarstvu između Europske zajednice, s jedne strane, i Vlade Danske i Lokalne vlade Grenlanda, s druge strane (11633/2015),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 43. i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a) i člankom 218. stavkom 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0377/2015),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za ribarstvo i mišljenja Odbora za razvoj i Odbora za proračune (A8-0067/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Grenlanda.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0096

Sporazum između EU-a i Makaa o određenim aspektima usluga u zračnom prometu ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o određenim aspektima usluga u zračnom prometu između Europske unije i Vlade Posebnog upravnog područja Macaa Narodne Republike Kine (05255/2014 – C8-0040/2015 – 2012/0015(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 058/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (05255/2014),
 - uzimajući u obzir nacrt Sporazuma između Europske unije i Vlade Posebnog upravnog područja Macaa Narodne Republike Kine o određenim aspektima usluga u zračnom prometu (08179/2012),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 100. stavkom 2. i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a) i člankom 218. stavkom 8. podstavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0040/2015),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za promet i turizam (A8-0072/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te vladi Posebnog upravnog područja Macaa Narodne Republike Kine.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0097

Najniža standardna stopa PDV-a ***Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o prijedlogu direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, u vezi s trajanjem obveze poštivanja najniže standardne stope (COM(2015)0646 – C8-0009/2016 – 2015/0296(CNS))****(Posebni zakonodavni postupak – savjetovanje)**

(2018/C 058/28)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog koji je Komisija uputila Vijeću (COM(2015)0646),
 - uzimajući u obzir članak 113. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0009/2016),
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A8-0063/2016),
1. prihvaća prijedlog Komisije s predloženim izmjenama;
 2. žali što je Komisija toliko kasno objavila svoj prijedlog zbog čega će se najniža standardna stopa PDV-a primjenjivati retroaktivno;
 3. poziva Komisiju da shodno tomu izmijeni svoj prijedlog u skladu s člankom 293. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. poziva Vijeće da ga obavijesti ako namjerava odstupiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 5. traži od Vijeća da se savjetuje s Parlamentom ako namjerava bitno izmijeniti prijedlog Komisije;
 6. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Amandman 1**Prijedlog direktive****Članak 1. – točka 1.**

Direktiva 2006/112/EZ

Članak 97.

*Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

Od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca **2017.** standardna stopa ne smije biti niža od 15 %.

Od 1. siječnja 2016. do 31. prosinca **2018.** standardna stopa ne smije biti niža od 15 %.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0098

Sporazum o strateškoj suradnji između Brazila i Europola *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o nacrtu provedbene odluke Vijeća kojom se Europskom policijskom uredu (Europol) odobrava sklapanje Sporazuma o strateškoj suradnji između Savezne Republike Brazila i Europola (13980/2015 – C8-0010/2016 – 2016/0801(CNS))

(Savjetovanje)

(2018/C 058/29)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt Vijeća (13980/2015),
 - uzimajući u obzir članak 39. stavak 1. Ugovora o Europskoj uniji, kako je izmijenjen Ugovorom iz Amsterdama, i članak 9. Protokola br. 36 o prijelaznim odredbama na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0010/2016),
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2009/371/PUP od 6. travnja 2009. o osnivanju Europskog policijskog ureda (Europol) ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 23. stavak 2.,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2009/934/PUP od 30. studenoga 2009. o donošenju provedbenih pravila kojima se uređuju odnosi Europola s partnerima, uključujući razmjenu osobnih podataka i klasificiranih informacija ⁽²⁾, a posebno njezine članke 5. i 6.,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2009/935/PUP od 30. studenoga 2009. o određivanju popisa trećih država i organizacija s kojima Europol sklapa sporazume ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir članak 59. i članak 50. stavak 1. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0070/2016),
1. prihvaća nacrt Vijeća;
 2. poziva Vijeće da ga obavijesti ako namjerava odstupiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 3. traži od Vijeća da se s njim ponovno savjetuje ako namjerava bitno izmijeniti tekst koji je Parlament prihvatio;
 4. poziva Komisiju da nakon stupanja na snagu nove uredbe o Europolu (2013/0091(COD)) ocijeni odredbe iz Sporazuma o suradnji; poziva Komisiju da obavijesti Parlament i Vijeće o rezultatima tog ocjenjivanja te da po potrebi podnese preporuku za odobrenje otvaranja ponovnih pregovora o sporazumu na međunarodnoj razini;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i Europolu.

⁽¹⁾ SL L 121, 15.5.2009., str. 37.

⁽²⁾ SL L 325, 11.12.2009., str. 6.

⁽³⁾ SL L 325, 11.12.2009., str. 12.

Utorak, 12. travnja 2016.

P8_TA(2016)0101

Uzgojno valjane životinje i njihov genetski materijal *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 12. travnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zootehničkim i genealoškim uvjetima za trgovanje uzgojno valjanim životinjama i njihovim genetskim materijalom kao i njihovom uvozu u Uniju (COM(2014)0005 – C7-0032/2014 – 2014/0032(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 058/30)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Parlamentu i Vijeću (COM(2014)0005) – 2014/0032(COD)),
 - uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2014)0004 – 2014/0033(COD)),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članke 42. i 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C7-0032/2014),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 25. ožujka 2014. ⁽¹⁾,
 - nakon savjetovanja s Odborom regija,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 18. prosinca 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0288/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. smatra da je zbog uključivanja sadržaja iz prijedloga Komisije COM(2014)0004 u to stajalište, zakonodavni prijedlog 2014/0033(COD) zastario;
 3. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2014)0032

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 12. travnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o zootehničkim i genealoškim uvjetima za uzgoj uzgojno valjanih životinja čistih pasmina, uzgojno valjanih hibridnih svinja i njihovih zametnih proizvoda i trgovinu njima kao i za njihov ulazak u Uniju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 652/2014, direktiva Vijeća 89/608/EEZ i 90/425/EEZ i stavljanju izvan snage određenih akata u području uzgoja životinja („Uredba o uzgoju životinja”)

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1012.)

⁽¹⁾ SL C 226, 16.7.2014., str. 70.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0111

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2015/009 SE/Volvo Trucks

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev iz Švedske – EGF/2015/009 SE/Volvo Trucks) (COM(2016)0061 – C8-0033/2016 – 2016/2022(BUD))

(2018/C 058/31)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0061 – C8-0033/2016),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006 ⁽¹⁾ (Uredba o EGF-u),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾, a posebno njezin članak 12.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾ (Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013.), a posebno njegovu točku 13.,
 - uzimajući u obzir postupak trijaloga predviđen točkom 13. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013.,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0077/2016),
- A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama velikih strukturnih promjena u svjetskim trgovinskim tokovima ili posljedicama svjetske financijske i gospodarske krize te kako bi im se pomoglo pri ponovnom uključivanju na tržište rada;
- B. budući da bi financijska pomoć Unije radnicima koji su proglašeni viškom trebala biti dinamična i dostupna što je brže i učinkovitije moguće kako bi se olakšao premještaj i ponovno zapošljavanje radnika koji su proglašeni viškom u skladu sa Zajedničkom izjavom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije usvojenom tijekom sastanka mirenja 17. srpnja 2008. te uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. u pogledu donošenja odluka o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF);
- C. budući da donošenje Uredbe o EGF-u odražava sporazum postignut između Parlamenta i Vijeća o ponovnom uvođenju kriterija za mobilizaciju u slučaju krize, o određivanju financijskog doprinosa Unije na 60 % ukupnog procijenjenog troška predloženih mjera, o povećanju učinkovitosti pri postupanju sa zahtjevima za mobilizaciju EGF-a u Komisiji, Parlamentu i Vijeću skraćivanjem vremena za ocjenu i odobrenje, o proširenju popisa prihvatljivih djelovanja i korisnika obuhvaćanjem samozaposlenih osoba i mladih te o financiranju poticaja za osnivanje vlastitih poduzeća;

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 855.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- D. budući da je Švedska podnijela zahtjev EGF/2015/009 SE/Volvo Trucks za financijski doprinos iz EGF-a nakon otpuštanja u ekonomskom sektoru svrstanom u odjeljak 29 NACE-a Rev. 2 (Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica), većinom u regiji razine NUTS 2 Gornji Norrland (SE33), te s obzirom da se predviđa da će mjerama biti obuhvaćeno 500 od 647 otpuštenih radnika koji ispunjavaju uvjete za doprinos iz EGF-a; budući da je od tih radnika 470 proglašeno viškom u poduzeću Volvo Group Truck Operation EMEA nakon otpuštanja u tvornici u Umeåi, a još 177 u četirima dobavljačima i daljnjim proizvođačima (IL Logistics AB, Lemia, Caverion i Isringhausen);
- E. budući da je zahtjev podnesen na temelju intervencijskih kriterija iz članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe o EGF-u kojim se zahtijeva da najmanje 500 radnika u poduzeću u državi članici bude proglašeno viškom u referentnom razdoblju od četiri mjeseca, uključujući radnike proglašene viškom kod dobavljača i daljnjih proizvođača i/ili samozaposlene osobe koje su prestale obavljati svoju djelatnost;
- F. budući da je financijski nadzor djelovanja koje financira EGF u nadležnosti države članice, kao što je utvrđeno člankom 21. stavkom 1. Uredbe o EGF-u;
1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 1. točke (a) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Švedska stoga u skladu s tom Uredbom ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 1 793 710 EUR, što iznosi 60 % ukupnog troška od 2 989 518 EUR;
 2. napominje da su švedske vlasti 16. rujna 2015. podnijele zahtjev za financijski doprinos iz EGF-a te da je Komisija izradu ocjene zahtjeva završila 16. veljače 2016. i o njoj istog dana obavijestila Parlament;
 3. izražava žaljenje što Komisija nije bila u mogućnosti pridržavati se roka za dovršenje ocjenjivanja tog zahtjeva zbog ozbiljnog manjka osoblja; podsjeća da bi se u interesu korisnika pomoć trebala omogućiti što prije i učinkovitije; poziva države članice i institucije Unije uključene u postupak donošenja odluka u vezi s EGF-om da učine sve u svojoj moći da smanje vrijeme obrade i pojednostave postupke kako bi osigurale brzo i neometano donošenje odluka o mobilizaciji EGF-a;
 4. napominje da u proizvodnji komercijalnih vozila više ne dominiraju europski i sjevernoamerički proizvođači zbog pojave novih azijskih proizvođača kamiona; ističe da je tijekom 2014. proizvodnja teških kamiona u Uniji smanjena, kao i izvoz teških komercijalnih vozila i autobusa (smanjenje od 6,3 milijarde EUR ili - 11 %), dok se ukupni uvoz komercijalnih vozila u Uniju povećao (+10 %); napominje da se kamionska industrija teško nosi s velikim promjenama i potrebom za prilagođavanjem uza sve veće djelovanje u svjetskim razmjerima; primjećuje da švedska nadležna tijela tvrde da je djelomično izmještanje tvornice Volva iz Umeåe potaknuto potrebom za povećanjem učinkovitosti i smanjenjem troškova kako bi se poduzeće moglo nositi s postojećom i očekivanom globalnom konkurencijom kao dijelom programa optimizacije Volva;
 5. ističe da su otpuštanja problem u regiji okruga Västerbotten (kojeg je Umeå glavni grad) jer se za slobodna radna mjesta u toj regiji traže visokokvalificirani zaposlenici dok većina ciljanih radnika ima samo srednje obrazovanje; napominje da se u zahtjevu spominje nedavno izvješće u kojem se tvrdi da će u regiji Västerbotten biti potrebno 40 000 novih radnika; pozdravlja mjere za radnike kojima je potrebno specijalizirano obrazovanje;
 6. poziva države članice da zajedno sa socijalnim partnerima pripreme strategije kojima bi se anticipirale predviđene promjene na tržištu rada i da zaštite radna mjesta i vještine u Uniji na temelju sveobuhvatnih ocjena utjecaja trgovine koje Komisija izrađuje za svaki trgovinski sporazum;
 7. napominje da mladi koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju (NEET) nisu uključeni u ovom zahtjevu zato što ta regija nije ne ispunjava zahtjeve za takvu intervenciju prema Inicijativi za zapošljavanje mladih;

Srijeda, 13. travnja 2016.

8. pozdravlja činjenicu da su švedske vlasti pogođenim radnicima 30. siječnja 2015. počele pružati usluge prilagođene potrebama znatno prije donošenja konačne odluke o odobrenju sredstava iz EGF-a za predloženi usklađeni paket;
9. napominje da Švedska planira uvesti devet vrsta mjera za radnike koji su proglašeni viškom i koje taj zahtjev obuhvaća: (i) detaljna ocjena i pojedinačno planiranje, (ii) razne aktivnosti povezane s traženjem posla i mentorstvo, (iii) motivacija i mjere za zaštitu zdravlja, (iv) promicanje poduzetništva i osnivanje poduzeća, (v) obrazovanje i osposobljavanje, (vi) vrednovanje kompetencija, (vii) pomoć privatnih pružatelja usluga u traženju posla, (viii) putni i povezani troškovi; (ix) naknada za vrijeme traženja posla;
10. pozdravlja mjere koje su usmjerene na motivaciju i zdravlje radnika; smatra da su takva djelovanja potrebna kako bi se pomoglo onima koji su pretrpjeli zdravstvene probleme zbog otpuštanja i pojačala njihova motivacija; nadalje, cijeni mjere za vrednovanje kompetencija sudionika;
11. napominje da će se velik iznos potrošiti na naknade i poticaje; također napominje da je financiranje tih djelovanja ograničeno na maksimalan iznos od 35 % ukupnih troškova usklađenog paketa mjera prilagođenih potrebama, kao što je navedeno u Uredbi o EGF-u, te da ta djelovanja ovise o aktivnom sudjelovanju ciljanih korisnika u aktivnostima traženja posla ili osposobljavanja;
12. čeka na odgovor od Komisije koji potvrđuje da predložena naknada za traženje posla nije zamjena za obveze države članice u pogledu aktivnih mjera tržišta rada ili mjera socijalne zaštite; nadalje, očekuje analizu komplementarnosti mjera koje podržava EGF;
13. napominje da je usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama sastavljen u dogovoru s ciljanim korisnicima i njihovim predstavnicima, kao i s lokalnim javnim subjektima;
14. podsjeća na to da bi se u skladu s člankom 7. Uredbe o EGF-u prilikom izrade usklađenog paketa usluga prilagođenih potrebama pogođenih radnika trebale predvidjeti tražene vještine i budući izgledi na tržištu rada te da bi taj paket trebao biti usklađen s pomakom u smjeru održivoga gospodarstva u okviru kojega se na učinkovit način gospodari resursima;
15. podsjeća na važnost povećanja mogućnosti zapošljavanja svih radnika putem prilagođenih programa osposobljavanja i priznavanja vještina i sposobnosti koje je radnik usvojio tijekom profesionalne karijere; očekuje da se osposobljavanje ponuđeno u usklađenom paketu prilagodi ne samo potrebama otpuštenih radnikanega i stvarnom poslovnom okruženju i očekivanoj budućnosti stručnih sektora;
16. poziva Komisiju da u budućim prijedlozima preciznije navede sektore u kojima bi radnici mogli naći zaposlenje te je li ponuđeno osposobljavanje usuglašeno s budućim gospodarskim izgledima i potrebama tržišta rada u regijama pogođenim otpuštanjima;
17. napominje da su švedske vlasti potvrdile da za prihvatljiva djelovanja nije dodijeljena pomoć iz drugih financijskih instrumenata Unije; ponavlja poziv Komisiji da u svojim godišnjim izvješćima predstavi usporednu ocjenu tih podataka kako bi se jamčilo potpuno poštovanje postojećih uredbi te kako bi se jamčilo da Unija neće iste mjere financirati više puta;
18. primjećuje da su dosad za sektor proizvodnje motornih vozila, prikolica i poluprikolica podnesena 22 zahtjeva za financijski doprinos iz EGF-a, uključujući ovaj, od kojih se 12 temeljilo na učincima globalizacije na trgovinu te 10 na svjetskoj financijskoj i gospodarskoj krizi;

Srijeda, 13. travnja 2016.

19. poziva Komisiju da pažljivo procijeni slučajeve u kojima se financijski doprinos iz EGF-a traži zbog otpuštanja koja proizlaze iz strategija delokalizacije poduzeća i da osiguraju da ta poduzeća postupaju potpuno u skladu s obvezama prema otpuštenim radnicima na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora i da se EGF-om koristi kao dopunskom mjerom;
 20. ponavlja da ti doprinosi iz EGF-a ne smiju zamijeniti djelovanja za koje su prema nacionalnom pravu ili kolektivnim ugovorima odgovorna poduzeća ni mjere za restrukturiranje poduzeća ili sektora;
 21. cijeni unaprijedene postupke koje je Komisija uvela nakon zahtjeva Parlamenta za ubrzano oslobađanje sredstava; napominje da bi vremenski pritisak nametnut novim rasporedom mogao utjecati na učinkovit pregled dokumentacije;
 22. podsjeća Komisiju na njezinu odgovornost i obvezu da pravodobno dostavi detaljne informacije koje potvrđuju da predložena naknada za vrijeme traženja posla ne zamjenjuju obvezu države članice u pogledu aktivnih mjera tržišta rada ili mjera socijalne zaštite i detaljnu analizu komplementarnosti tih mjera EGF-a;
 23. traži od Komisije da javnosti omogući pristup svim dokumentima povezanim s predmetima EGF-a;
 24. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
 25. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 26. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Srijeda, 13. travnja 2016.

PRILOG:

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (zahtjev iz Švedske – EGF/2015/009 SE/Volvo Trucks)

(Tekst ovog Priloga nije naveden ovdje jer odgovara Završnom aktu Odluke (EU) 2016/618.)

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0112

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: EGF/2016/000 TA 2016/Tehnička pomoć na inicijativu Komisije**Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2016/000 TA 2016 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) (COM(2016)0078 – C8-0095/2016 – 2016/2025(BUD))**

(2018/C 058/32)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0078 – C8-0095/2016),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1927/2006 ⁽¹⁾ (Uredba o EGF-u),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾, a posebno njezin članak 12.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾ (Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013.), a posebno njegovu točku 13.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2015. o prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji u skladu s točkom 13. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju (zahtjev EGF/2015/000 TA 2015 – Tehnička pomoć na inicijativu Komisije) ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir postupak trijaloga predviđen točkom 13. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013.,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0078/2016),
- A. budući da je Europska unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili posljedicama svjetske financijske i gospodarske krize te kako bi im pomogla pri ponovnom uključivanju na tržište rada;
- B. budući da bi financijska pomoć Unije radnicima koji su proglašeni viškom trebala biti dinamična i dostupna što je brže i učinkovitije moguće, u skladu sa Zajedničkom izjavom Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije usvojenom tijekom sastanka mirenja 17. srpnja 2008. te uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. u pogledu donošenja odluka o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF);

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 855.⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0237.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- C. budući da je donošenje Uredbe o EGF-u odraz sporazuma između Parlamenta i Vijeća o ponovnom uvođenju kriterija za mobilizaciju u slučaju krize, o povećanju financijskog doprinosa Unije na 60 % ukupnog procijenjenog troška predloženih mjera, o povećanju učinkovitosti pri postupanju sa zahtjevima za mobilizaciju EGF-a u Komisiji, Parlamentu i Vijeću skraćivanjem vremena za ocjenu i odobrenje, o proširenju popisa prihvatljivih djelovanja i korisnika uvrštenjem samozaposlenih osoba i mladih te o financiranju poticaja za osnivanje vlastitih poduzeća;
- D. budući da maksimalni godišnji proračun raspoloživ za EGF iznosi 150 milijuna EUR (cijene iz 2011.) i budući da se prema članku 11. stavku 1. Uredbe o EGF-u 0,5 % tog iznosa (tj. 828 060 EUR u 2016.) može staviti na raspolaganje za tehničku pomoć na inicijativu Komisije kako bi se financirala priprema, praćenje, prikupljanje podataka i razvoj temeljnog znanja, administrativna i tehnička podrška, informacijske i komunikacijske aktivnosti te aktivnosti revizije, kontrole i evaluacije potrebne za provedbu Uredbe o EGF-u;
- E. budući da je Europski parlament u više navrata istaknuo nužnost povećanja dodane vrijednosti i učinkovitost i zapošljivost korisnika EGF-a kao instrumenta Unije za pomoć radnicima koji su proglašeni viškom;
- F. budući da predloženi iznos od 380 000 EUR predstavlja otprilike 0,23 % maksimalnog godišnjeg proračuna raspoloživog za EGF u 2016. godini;
1. potvrđuje mjere koje je Komisija predložila kao tehničku pomoć za financiranje rashoda navedenih u članku 11. stavcima 1. i 4. te članku 12. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe o EGF-u;
 2. podsjeća na važnost umrežavanja i razmjene informacija o EGF-u, te stoga podržava financiranje stručne skupine osoba za kontakt EGF-a i seminare o provedbi EGF-a; očekuje da će takva razmjena informacija također doprinijeti boljem i detaljnijem izvještavanju o uspjehu mjera potpore iz EGF-a u državama članicama, posebno o dosegu i stopi ponovnog zaposlenja korisnika; također podržava sve inicijative koje uključuju pojačanu suradnju i savjetovanje s lokalnim vlastima koje svakodnevno upravljaju mjerama potpore iz EGF-a;
 3. pozdravlja kontinuirani rad na standardizaciji postupaka za zahtjeve za mobilizaciju EGF-a i upravljanje Fondom uz pomoć elektroničkog sustava razmjene podataka (SFC2014) koji omogućuje lakše i brže obrade zahtjeva i bolje izvješćivanje; napominje da je prioritet Komisije za 2016. pripremiti i dotjerati modul za završna izvješća kojima se zaključuje provedba svakog predmeta EGF-a; napominje, međutim, da su troškovi iz proračuna EGF-a za SFC2014 postupak i dalje relativno visoki;
 4. pozdravlja integraciju izvještavanja u elektronički sustav razmjene podataka (SFC2014); smatra da će to smanjiti administrativno opterećenje država članica i olakšati korištenje izvještaja za potrebe evaluacije;
 5. napominje da postupak integracije EGF-a u SFC2014 traje već godinama te da su ti troškovi za EGF bili relativno visoki; napominje da će takva razina troškova ostati ista još godinu dana nakon čega će se troškovi za održavanje smanjiti;
 6. izražava žaljenje što Komisija nije predstavila napredak integracije u SFC2014 od početka 2011. do 2014., kao što se to tražilo u Rezoluciji Parlamenta od 24. lipnja 2015. o prijedlogu za pružanje tehničke pomoći u 2015.; podsjeća Komisiju da predstavi napredak kao što je zatraženo, uključujući i najnovija zbivanja;
 7. smatra da se SFC2014 može koristiti i kako bi Komisija prikupljala detaljne podatke o učinku financiranja EGF-a, i to u slučaju stopa ponovnog zapošljavanja otpuštenih radnika koji su imali koristi od sredstava iz EGF-a; ustraje na boljoj procjeni tipa i kvalitete pronađenih poslova i srednjoročnom i dugoročnom trendu koji se odnosi na tempo ponovnog uključivanja na tržište rada koje je postignuto intervencijama EGF-a;

Srijeda, 13. travnja 2016.

8. pozdravlja namjeru Komisije da uloži 70 000 EUR sredstava iz proračuna raspoloživih za tehničku pomoć, osobito za poboljšanje praćenja i evaluacije učinka pomoći EGF-a na pojedinačne sudionike; preporučuje sljedeće:

- proračun za praćenje i evaluaciju trebalo bi upotrijebiti za procjenjivanje dugoročnog učinka na korisnike EGF-a, na učinkovitost i djelotvornost pružanja podrške na terenu te da se provede dublja analiza o gospodarskim promjenama koje su uzrokovale gubitak radnih mjesta korisnika EGF-a;
- koordinator za EGF i države članice trebale bi pružiti pouzdane i cjelovite podatke o ishodu zapošljavanja korisnika 12 mjeseci nakon provedbe mjera; Komisija bi trebala objediniti te podatke, uključujući stopu ponovnog zapošljavanja korisnika, te ih prosljediti Europskom parlamentu i Vijeću;
- trebalo bi zabilježiti i jasno priopćiti detaljne informacije o mjerama u kojima sudjeluju pojedinačni sudionici, u svrhu, primjerice, jasnije analize troškova i koristi različitih mjera, posebice uzimajući u obzir više administrativne troškove (postupci u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe o EGF-u);
- odobrenje završnih izvješća o predmetima i zaključenje predmeta trebalo bi povezati s pružanjem potpunih informacija o ishodu za korisnike (na ukupnoj razini).

9. ističe potrebu za još boljim povezivanjem svih strana uključenih u podnošenje i obradu zahtjeva za EGF, uključujući, osobito, socijalne partnere te dionike na regionalnoj i lokalnoj razini, kako bi se postiglo što više sinergijskih učinaka; ističe da je potrebno poboljšati odnose između osoba za kontakt na nacionalnoj razini i regionalnih ili lokalnih partnera za pojedinačne predmete, dok bi svi partneri trebali postići dogovor o načinima komunikacije i pružanja potpore te tijekom informacija (unutarnje podjele, zadaci i odgovornosti) i jasno ga obznaniti;

10. ponovno traži od Komisije da, u razumnim rokovima, poziva Parlament na sastanke i seminare stručne skupine u skladu s relevantnim odredbama Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije ⁽¹⁾;

11. poziva Komisiju da obrazloži odluku o angažiranju vanjskog suradnika za evaluaciju na sredini razdoblja koju je potrebno provesti u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (a) Uredbe o EGF-u; zahtijeva od Komisije da na temelju analize troškova i koristi odluči kako postupiti, jasno se usredotočujući na objektivnost, ishod, dodanu vrijednost, zapošljivost i učinkovitost;

12. poziva Komisiju da u evaluaciju EGF-a na sredini razdoblja uključi sve aspekte povezane s ekonomičnosti projekata EGF-a, podatke o izravnim naknadama u cilju pružanja potpore, kao i prijedloge za kvalitetnije sudjelovanje država članica u EGF-u i sinergiju s mjerama obuhvaćenim ESF-om ili nacionalnim programima; napominje da to treba popratiti uspostavom cjelovite baze podataka o rezultatima svih intervencija EGF-a; poziva na raspravu o ishodu evaluacije na sredini razdoblja u cilju procjene je li EGF najučinkovitije sredstvo za rješavanje problema otpuštanja;

13. poziva Komisiju da uključi i kvalitativnu i kvantitativnu analizu potpore EGF-a mladima do 25 godina koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju te da tu mjeru održi nakon prosinca 2017. na trajan i održiv način predlažući novu uredbu o EGF-u, osobito imajući u vidu provedbu programa Garancija za mlade i aktualnu krizu nezaposlenosti mladih;

⁽¹⁾ SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

Srijeda, 13. travnja 2016.

14. ističe da je važno povećati opću osviještenost o EGF-u i njegovu prepoznatljivost; podsjeća države podnositeljice zahtjeva na njihovu ulogu da o aktivnostima koje se financiraju iz EGF-a informiraju ciljane korisnike, vlasti, socijalne partnere, medije te širu javnost u skladu s člankom 12. Uredbe o EGF-u;
15. traži od država članica i svih uključenih institucija da učine potrebne korake kako bi se unaprijedile postupovne i proračunske mjere radi povećanja učinka EGF-a; napominje, u tom smislu, da Parlament trenutačno priprema izvješće o vlastitoj inicijativi kako bi se na temelju evaluacije Komisije ocijenilo djelovanje nove Uredbe o EGF-u te predmeti koji će se ispitati;
16. cijeni unaprijeđene postupke koje je uvela Komisija nakon zahtjeva Parlamenta za ubrzano oslobađanje sredstava; napominje da bi vremenski pritisak nametnut novim rasporedom mogao utjecati na učinkovit pregled dokumentacije; poziva države članice da prije podnošenja službenih zahtjeva više koriste pomoć Komisije;
17. poziva države članice i sve uključene institucije da zagovaraju širu uporabu odstupanja od pragova prihvatljivosti te se zauzmu za mala i srednja poduzeća, produljenje referentnih razdoblja te mogućnost uključivanja otpuštenih radnika koji nude srodne usluge otpuštenim radnicima iz referentnog poduzeća, čime doprinose učinkovitijem i boljem korištenju EGF-a;
18. poziva države članice da jasnije istaknu aditivnost financiranja iz EGF-a i njegovu povezanost s drugim fondovima te da razmotre najprikladnije načine za povećanje vrijednosti EGF-a, jamčenje sinergije s drugim izvorima financiranja i izbjegavanje nenamjenskog korištenja sredstava i preklapanja;
19. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
20. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednicom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
21. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

Srijeda, 13. travnja 2016.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF/2016/000 TA 2016 –Tehnička pomoć na inicijativu Komisije)

(Tekst ovog Priloga nije naveden ovdje jer odgovara Završnom aktu Odluke (EU) 2016/619.)

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0113

Nacrt izmjene proračuna br. 1/2016: Novi instrument za pružanje hitne potpore unutar Unije

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2016 Europske unije za financijsku godinu 2016., Novi instrument za pružanje hitne potpore unutar Unije (07068/2016 – C8-0122/2016 – 2016/2037(BUD))

(2018/C 058/33)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002⁽¹⁾, a posebno njezin članak 41.,
- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2016. koji je konačno donesen 25. studenoga 2015.⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020.⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2016/369 od 15. ožujka 2016. o pružanju hitne potpore unutar Unije⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 1/2016 koji je Komisija usvojila 9. ožujka 2016. (COM(2016)0152),
- uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2016 koje je Vijeće usvojilo 16. ožujka 2016. i prosljedilo Europskom parlamentu 17. ožujka 2016. (07068/2016 – C8-0122/2016),
- uzimajući u obzir pismo Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,
- uzimajući u obzir članke 88. i 91. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0130/2016),

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL L 48, 24.2.2016.

⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽⁴⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 163, 23.6.2007., str. 17.

⁽⁶⁾ SL L 70, 16.3.2016., str. 1.

Srijeda, 13. travnja 2016.

- A. budući da je zbog golemog priljeva izbjeglica i migranata u Europu nastala izvanredna situacija u kojoj je velikom broju osoba potrebna hitna humanitarna pomoć u samoj Uniji; budući da su zbog te izvanredne situacije preopterećeni kapaciteti za odgovor na krize većine pogođenih država članica; budući da na razini Unije nije postojao ni jedan odgovarajući instrument kojim bi se odgovorilo na humanitarne potrebe osoba koje su pretrpjele katastrofe, a sada se nalaze u Uniji;
- B. budući da je Komisija 2. ožujka 2016. predstavila prijedlog uredbe Vijeća čiji je cilj dopuniti postojeće instrumente kako bi se zadovoljile humanitarne potrebe na području Unije; budući da se ta uredba temelji na članku 122. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojim se ne predviđa uloga Europskog parlamenta; budući da je Uredbu (EU) 2016/369 Vijeće usvojilo 15. ožujka 2016.;
- C. budući da je Komisija potom predložila nacrt izmjene proračuna s ciljem izrade proračunske strukture za taj instrument te da se preraspodjelom sredstava u okviru naslova 3. višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) učini dostupnim 100 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 80,2 milijuna EUR odobrenih sredstava za plaćanja za hitne potrebe financiranja;
- D. budući da Komisija procjenjuje da će se za taj novi instrument u 2016. morati izdvojiti 300 milijuna EUR (a potom 200 milijuna EUR u 2017. i 200 milijuna EUR u 2018.), no potrebe bi mogle biti i veće ako val migranata i izbjeglica ne oslabi;
- E. budući da Komisija također predlaže da se poveća broj zaposlenika u Europskom centru za borbu protiv terorizma u sklopu Europolu i da se stave na raspolaganje odgovarajuća odobrena sredstva za preuzimanje obveza i plaćanja u iznosu od 2 milijuna EUR koji će se prenamijeniti iz Fonda za unutarnju sigurnost;
1. pozdravlja prijedlog Komisije da se iz proračuna Unije izdvoje sredstva za hitnu pomoć na području Unije kako bi se moglo uhvatiti u koštac s humanitarnim posljedicama trenutačne izbjegličke krize; skreće pozornost na to da se položaj migranata i tražitelja azila pogoršava, posebno zbog nekoordiniranog odgovora europskih zemalja, pa je takva hitna pomoć tim više nužna i neodgodiva; ističe nužnost solidariziranja s državama članicama koje su suočene s takvom izvanrednom situacijom na svojem državnom području;
 2. prima na znanje prijedlog Komisije za hitno rješenje tog problema; primjećuje da je nakon osnivanja dvaju uzajamnih fondova i Instrumenta za izbjeglice u Turskoj uspostavljen novi *ad hoc* mehanizam bez sveobuhvatne strategije za suočavanje s izbjegličkom krizom, u sklopu kojeg se ne nude jamstva u pogledu poštovanja ovlasti koje Parlament ima kao suzakonodavac; ističe da je problem to što novi instrument nije utemeljen na prijedlogu uredbe Komisije u okviru redovnog zakonodavnog postupka; ističe da je Parlament uvijek konstruktivno i pravodobno podržavao sve inicijative u vezi s izbjegličkom krizom i da to i dalje čini brzim usvajanjem ove izmjene proračuna;
 3. drži da je potrebno predvidjeti održiviji pravni i proračunski okvir kojim bi se ubuduće omogućila aktivacija humanitarne pomoći unutar Unije, kada to bude nužno; napominje da bi takvo financiranje u hitnim slučajevima, namijenjeno pružanju odgovora na krize i izvanredne situacije, zbog svoje naravi trebalo biti obuhvaćeno posebnim instrumentima te izdvojeno iz okvira gornjih granica VFO-a;
 4. pozdravlja obećanje Komisije da odobrena sredstva iz proračuna za vanjsku humanitarnu pomoć neće biti prenamijenjena; prima na znanje prijedlog Komisije da prvi obrok za taj novi instrument financira tako da prenamijenjeni sredstva iz Fonda za azil, migracije i integraciju, koja su već namijenjena podjeli financijskog opterećenja među državama članicama u zbrinjavanju izbjeglica; smatra da se cjelokupan iznos ne može pokriti prenamjenom sredstava bez utjecaja na financiranje iz Fonda za azil, migracije i integraciju, koji će ove godine biti izložen pritisku i možda će trebati dodatna sredstva ako sustav premještanja bude u punom zamahu; stoga spomenutih 100 milijuna EUR odobrenih sredstava smatra pojačanim financiranjem na početku razdoblja koje će trebati nadoknaditi u kasnijoj fazi; primjećuje da su iznosi u okviru naslova 3. dosegнули gornje granice i da je instrument fleksibilnosti za 2016. već u cijelosti iskorišten; stoga podupire, čim

Srijeda, 13. travnja 2016.

to bude potrebno, aktivaciju pričuve za nepredviđene izdatke za ostatak iznosa za ovu godinu i poziva Komisiju da iznese prijedlog u tom pogledu; predviđa da će povećanje gornje granice VFO-a za naslov 3. biti neizbježno da bi se moglo odgovoriti na sve potrebe nastale izbjegličkom i migrantskom krizom;

5. prihvaća prijedlog o povećanju broja zaposlenih u Europskom centru za borbu protiv terorizma u sklopu Europolu s obzirom na trenutačnu sigurnosnu situaciju u Europskoj uniji; napominje da je to povećanje povrh onog dogovorenog u okviru nedavne revizije pravnog okvira Europolu;

6. snažno potiče Komisiju da iz plana o smanjenju broja zaposlenih za 5 % isključi sve agencije čiji rad u širem smislu obuhvaća područja migracija i sigurnosti jer su sve te agencije potkapacitirane s obzirom na izrazito povećanje njihovih aktivnosti i zadaća tijekom posljednje dvije godine; poziva Komisiju da zajamči ravnotežu među agencijama zaduženim za pravosuđe i unutarnje poslove poštujući njihovo radno opterećenje i zadaće;

7. uzevši o obzir hitnost situacije, ponovno iskazuje svoju odlučnost da usvoji nacrt izmjene proračuna br. 1/2016 kako ga je predložila Komisija;

8. prihvaća stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2016;

9. nalaže svojem predsjedniku da proglasi izmjenu proračuna br. 1/2016 konačno donesenom i da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, Revizorskom sudu i nacionalnim parlamentima.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0114

Imenovanje člana Revizorskog suda – Samo Jereb**Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Same Jereba za člana Revizorskog suda (C8-0025/2016 – 2016/0804(NLE))****(Savjetovanje)**

(2018/C 058/34)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0025/2016),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0060/2016),
- A. budući da je Odbor za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora za proračunski nadzor od 15. ožujka 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za člana Revizorskog suda;
1. daje pozitivno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Samu Jereba imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.
-

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0115

Imenovanje člana Revizorskog suda – Mihails Kozlovs

Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Mihaila Kozlovsa za člana Revizorskog suda (C8-0411/2015 – 2015/0814(NLE))

(Savjetovanje)

(2018/C 058/35)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0411/2015),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0059/2016),
- A. budući da je Odbor za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora za proračunski nadzor 15. ožujka 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje pozitivno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Mihaila Kozlovsa imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0116

Imenovanje člana Revizorskog suda – Jan Gregor**Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Jana Gregora za člana Revizorskog suda (C8-0412/2015 – 2015/0815(NLE))****(Savjetovanje)**

(2018/C 058/36)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjeovalo s Parlamentom (C8-0412/2015),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0057/2016),
- A. budući da je Odbor za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora za proračunski nadzor 15. ožujka 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje pozitivno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Jana Gregora imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0117

Imenovanje člana Revizorskog suda – Ladislav Balko

Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Ladislava Balka za člana Revizorskog suda (C8-0413/2015 – 2015/0816(NLE))

(Savjetovanje)

(2018/C 058/37)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0413/2015),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0055/2016),
- A. budući da je Odbor Parlamenta za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora Parlamenta za proračunski nadzor od 15. ožujka 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje pozitivno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Ladislava Balka imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.

Srijeda, 13. travnja 2016.

P8_TA(2016)0118

Imenovanje člana Revizorskog suda – Janusz Wojciechowski**Odluka Europskog parlamenta od 13. travnja 2016. o predloženom imenovanju Janusza Wojciechowskog za člana Revizorskog suda (C8-0414/2015 – 2015/0817(NLE))****(Savjetovanje)**

(2018/C 058/38)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 286. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C8-0414/2015),
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0061/2016),
- A. budući da je Odbor za proračunski nadzor ocijenio kvalifikacije predloženog kandidata, posebno u smislu uvjeta navedenih u članku 286. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
- B. budući da je na sjednici Odbora za proračunski nadzor od 15. ožujka 2016. održano saslušanje kandidata Vijeća za članstvo u Revizorskom sudu;
1. daje negativno mišljenje o prijedlogu Vijeća da se Janusza Wojciechowskog imenuje članom Revizorskog suda;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku prosljedi Vijeću i, radi obavijesti, Revizorskom sudu te drugim institucijama Europske unije i revizijskim institucijama država članica.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0124

Neulaganje prigovora na delegirani akt: detaljna pravila koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije

Odluka Europskog parlamenta od o neulaganju prigovora na Delegiranu uredbu Komisije od 5. travnja 2016. o ispravku Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (C(2016)01934 – 2016/2639(DEA))

(2018/C 058/39)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (C(2016)01934),
 - uzimajući u obzir pismo Komisije od 11. ožujka 2016. u kojem se od Parlamenta traži da izjavi da neće uložiti prigovor na delegiranu uredbu,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača upućeno predsjedniku Konferencije predsjednika odbora 7. travnja 2016.,
 - uzimajući u obzir članak 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku unije ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 160. i članak 284. stavak 5.,
 - uzimajući u obzir preporuku za donošenje odluke Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača,
 - uzimajući u obzir članak 105. stavak 6. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir činjenicu da nisu uloženi prigovori u roku propisanom člankom 105. stavkom 6. trećom i četvrtom alinejom Poslovnika, koji rok je istekao 13. travnja 2016.,
- A. budući da su nakon objavljivanja Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446 ⁽²⁾ otkrivene dvije pogreške;
- B. budući da se prva pogreška odnosi na pretpostavku o carinskoj deklaraciji iz članka 139. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 za određene vrste robe iz članka 136. stavka 1. te delegirane uredbe; budući da se tijekom završne revizije te Delegirane uredbe prije njezina donošenja promijenio redoslijed navođenja robe u članku 136. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446, a da upućivanja na tu robu u članku 139. te delegirane uredbe pritom greškom nisu bila ažurirana i budući da bi se stoga navedena upućivanja trebala ispraviti;
- C. budući da se druga pogreška odnosi na članak 141. stavak 1. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446; budući da točka (b) članka 233. stavka 1. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 ⁽³⁾ koja je trenutačno primjenjiva i koja pruža mogućnost da se u određenom broju ograničenih i veoma specifičnih slučajeva sam čin prelaska granice smatra deklaracijom privremenog uvoza, izvoza ili ponovnog izvoza greškom nije uključena u Delegiranu uredbu (EU) 2015/2446 i budući da zbog toga ne postoji mogućnost da se određena roba deklarira samim činom prelaska granice carinskog područja Unije; budući da bi se članak 141. stavak 1. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 stoga trebao ispraviti;

⁽¹⁾ SL L 269, 10.10.2013., str. 1.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343, 29.12.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL L 253, 11.10.1993., str. 1.).

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- D. budući da će navedene dvije pogreške utjecati na trgovinske tokove i da će imati veoma negativne posljedice za carinska tijela i trgovce ako se ne isprave do 1. svibnja 2016. kada će relevantne odredbe Uredbe (EU) br. 952/2013 postati primjenjive;
- E. budući da delegirana uredba može stupiti na snagu tek na kraju razdoblja nadzora Parlamenta i Vijeća samo ako Parlament i Vijeće nisu na nju uložili nikakav prigovor ili ako su, prije isteka tog roka, i Parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore; budući da je u članku 284. stavku 5. Uredbe (EU) br. 952/2013 određeno razdoblje za nadzor u trajanju od dva mjeseca od datuma priopćenja, odnosno do traje 5. lipnja 2016., i koje se može produžiti za period od još dva mjeseca;
- F. međutim, budući da je Komisija 11. ožujka 2016. zbog hitnosti situacije zatražila da Parlament najkasnije do 1. svibnja 2016. donese prijevremenu potvrdu delegirane uredbe;
1. izjavljuje da ne ulaže prigovor na Delegiranu uredbu Komisije;
 2. nalaže svojem predsjedniku da ovu Odluku proslijedi Vijeću i Komisiji.
-

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0125

Zaštita pojedinaca pri obradi osobnih podataka ***II

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i oslobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (05419/1/2016 – C8-0140/2016 – 2012/0011(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: drugo čitanje)

(2018/C 058/40)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir stajalište Vijeća u prvom čitanju (05419/1/2016 – C8-0140/2016),
 - uzimajući u obzir obrazložena mišljenja belgijskog Zastupničkog doma, njemačkog Saveznog vijeća – Bundesrata, francuskog Senata, talijanskog Zastupničkog doma i Švedskog parlamenta podnesena u okviru protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojima se izjavljuje da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 23. svibnja 2012. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 10. listopada 2012. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenja europskog nadzornika za zaštitu podataka od 7. ožujka 2012. ⁽³⁾ i 19. studenoga 2015. ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Komisije (COM(2016)0214)
 - uzimajući u obzir stajalište u prvom čitanju ⁽⁵⁾ o prijedlogu Komisije upućenom Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2012)0011),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 76. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku za drugo čitanje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0139/2016),
1. prihvaća stajalište Vijeća u prvom čitanju;
 2. utvrđuje da je akt prihvaćen u skladu sa stajalištem Vijeća;
 3. nalaže svojem predsjedniku da potpiše akt s predsjednikom Vijeća u skladu s člankom 297. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. nalaže svojem glavnom tajniku da potpiše akt nakon provjere jesu li svi postupci propisno zaključeni te da ga u dogovoru s glavnim tajnikom Vijeća da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 229, 31.7.2012., str. 90.

⁽²⁾ SL C 391, 18.12.2012., str. 127.

⁽³⁾ SL C 192, 30.6.2012., str. 7.

⁽⁴⁾ SL C 67, 20.2.2016., str. 13.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi od 12.3.2014., P8_TA(2014)0212.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0126

Obrada osobnih podataka u svrhu sprečavanja kaznenih djela *II**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti pojedinaca pri obradi osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (05418/1/2016 – C8-0139/2016 – 2012/0010(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: drugo čitanje)

(2018/C 058/41)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir stajalište Vijeća u prvom čitanju (05418/1/2016 – C8-0139/2016),
 - uzimajući u obzir obrazložena mišljenja njemačkog Saveznog vijeća – Bundesrata i Švedskog parlamenta podnesena u okviru protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojima se izjavljuje da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 10. listopada 2012. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenja europskog nadzornika za zaštitu podataka od 7. ožujka 2012. ⁽²⁾ i 19. studenoga 2015. ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Komisije (COM(2016)0213),
 - uzimajući u obzir stajalište u prvom čitanju ⁽⁴⁾ o prijedlogu Komisije upućenom Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2012)0010),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 76. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku za drugo čitanje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0138/2016),
1. prihvaća stajalište Vijeća u prvom čitanju;
 2. utvrđuje da je akt prihvaćen u skladu sa stajalištem Vijeća;
 3. nalaže svojem predsjedniku da potpiše akt s predsjednikom Vijeća u skladu s člankom 297. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. nalaže svojem glavnom tajniku da potpiše akt nakon provjere jesu li svi postupci propisno zaključeni te da ga u dogovoru s glavnim tajnikom Vijeća da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 391, 18.12.2012., str. 127.

⁽²⁾ SL C 192, 30.6.2012., str. 7.

⁽³⁾ SL C 67, 20.2.2016., str. 13.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi od 12.3.2014., P8_TA(2014)0219.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0127

Uporaba podataka iz evidencije podataka o putnicima (EU PNR) ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (COM(2011)0032 – C7-0039/2011 – 2011/0023(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 058/42)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Parlamentu i Vijeću (COM(2011)0032),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 82. stavak 1. drugi podstavak točku (d) i članak 87. stavak 2. točku (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C7-0039/2011),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir doprinose bugarske Nacionalne skupštine, češkog Senata, njemačkog Saveznog vijeća, talijanskog Senata, nizozemskog Senata, austrijskog Saveznog vijeća, portugalske Skupštine i rumunjskog Senata o nacrtu zakonodavnog akta,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 5. svibnja 2011. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka od 25. ožujka 2011. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir presudu Suda od 8. travnja 2014. u spojenim predmetima C-293/12 Digital Rights Ireland i C-594/12 Seitlinger i ostali ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 7. prosinca 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 59. i 188. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za promet i turizam (A7-0150/2013),
- uzimajući u obzir odluku Konferencije predsjednika od 18. rujna 2014. o nedovršenim poslovima iz sedmog parlamentarnog saziva,
- uzimajući u obzir drugo izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za promet i turizam (A8-0248/2015),

⁽¹⁾ SL C 218, 23.7.2011., str. 107.

⁽²⁾ SL C 181, 22.6.2011., str. 24.

⁽³⁾ Presuda Suda od 8. travnja 2014., Digital Rights Ireland i Seitlinger i ostali, spojeni predmeti C-293/12 i C-594/12, ECLI:EU:C:2014:238.

⁽⁴⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2011)0023

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 14. travnja 2016. radi donošenja Direktive (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Direktivi (EU) 2016/681.)

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0131

Zaštita poslovnih tajni od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti neobjavljenih znanja i iskustva i poslovnih informacija (poslovne tajne) od neovlaštenog pribavljanja, korištenja ili odavanja (COM(2013)0813 – C7-0431/2013 – 2013/0402(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 058/43)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2013)0813),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C7-0431/2013),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 25. ožujka 2014. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 18. prosinca 2015. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i mišljenja Odbora za industriju, istraživanje i energetiku i Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A8-0199/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2013)0402

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 14. travnja 2016. radi donošenja Direktive (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Direktivi (EU) 2016/943)

⁽¹⁾ SL C 226, 16.7.2014., str. 48.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

P8_TA(2016)0132

Procjene prihoda i rashoda Europskog parlamenta za financijsku godinu 2017.**Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o procjeni prihoda i rashoda Europskog parlamenta za financijsku godinu 2017. (2016/2019(BUD))**

(2018/C 058/44)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 36.,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 1023/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjeni Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije i Uvjeta zaposlenja ostalih dužnosnika Europske unije ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. listopada 2015. o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o zajedničkom nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. koji je prihvatio Odbor za mirenje u okviru proračunskog postupka ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika Predsjedništvu o sastavljanju prednacrt projekcije proračuna Parlamenta za financijsku godinu 2017.,
- uzimajući u obzir prednacrt projekcije proračuna koji je Predsjedništvo sastavilo dana 11. travnja 2016. u skladu s člankom 25. stavkom 7. i člankom 96. stavkom 1. Poslovnika Parlamenta,
- uzimajući u obzir nacrt projekcije proračuna koji je Odbor za proračune sastavio u skladu s člankom 96. stavkom 2. Poslovnika Parlamenta,
- uzimajući u obzir članke 96. i 97. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0131/2016),

A. budući da je ovaj postupak drugi cjeloviti proračunski postupak koji se provodi u novom zakonodavnom sazivu i da je riječ o četvrtom postupku u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.;

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽³⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 287, 29.10.2013., str. 15.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0376.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0407.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

- B. budući da bi proračun za 2017., u obliku u kojem je predložen u izvješću glavnog tajnika, bio obilježen nastavkom i jačanjem politike institucije o povećanju učinkovitosti gdje god je to moguće bez smanjenja kvalitete radnog okruženja zastupnika i osoblja;
- C. budući da je glavni tajnik predložio četiri prioriteta cilja za proračun za 2017., točnije: sigurnost i kibersigurnost, postupno ukidanje izuzeća za irski jezik, trajne mjere za podupiranje zastupnika u obnašanju njihova mandata te povećanje privlačnosti Parlamenta javnosti i posjetiteljima;
- D. budući da bi u trenutačnom političkom i sigurnosnom kontekstu koji proizlazi iz terorističkih napada u Europi proračunski postupak za 2017. trebao rezultirati povećanjem sigurnosti i kibersigurnosti Parlamenta;
- E. budući da razina prednacrtne projekcije za proračun za 2017. koju je predložio glavni tajnik iznosi 1 910 073 000 EUR, što je ukupno povećanje od 3,9 % u odnosu na proračun za 2016., od kojeg se 1,7 % smatra uobičajenim rashodima, što bi činilo 19,26 % naslova V. višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.;
- F. budući da će se izuzeće za neprevođenje svih službenih dokumenata na irski jezik postupno ukinuti između 2017. i 2022., što podrazumijeva prevođenje svih službenih dokumenata i na irski jezik, a predlažu se dodatni izvanredni rashodi od 3,7 milijuna EUR u skladu s tim novim jezičnim zahtjevom, što čini 0,2 % ukupnog povećanja;
- G. budući da su potrebna dodatna izvanredna ulaganja u iznosu od 47,6 milijuna EUR za jačanje sigurnosti i kibersigurnosti, što je jednako 2,6 % ukupnog povećanja;
- H. budući da se od 2011. stope inflacije stalno smanjuju; budući da je stvarna stopa inflacije u mjestima rada Parlamenta 2015. i 2016. godine bila niža nego stvarna stopa povećanja njegova proračuna;
- I. budući da gotovo 60 % proračuna čine rashodi vezani uz indekse, koji se najvećim dijelom odnose na plaće zastupnika i osoblja te se prilagođavaju u skladu s Pravilnikom o osoblju i ugovornim obvezama koje odgovaraju indeksaciji specifičnoj za pojedini sektor, koja je uglavnom viša od standardne stope inflacije;
- J. budući da je u svojoj Rezoluciji od 29. travnja 2015. o procjeni prihoda i rashoda Parlamenta za financijsku godinu 2016. ⁽¹⁾ Parlament naglasio da bi proračun za 2016. trebao biti uspostavljen na realističnoj osnovi te bi trebao biti u skladu s načelima proračunske discipline i dobrog financijskog upravljanja;
- K. budući da vjerodostojnost Parlamenta kao jedne grane proračunskog tijela u velikoj mjeri ovisi o njegovoj mogućnosti da kontrolira vlastite troškove;
- L. budući da je Predsjedništvo 26. listopada 2015. usvojilo nova pravila o upravljanju naknadama za parlamentarnu pomoć, kojima se strože regulira plaćanje po ugovorima za lokalne asistente i propisuje da najmanje 25 % sredstava dodijeljenih za parlamentarnu pomoć treba izdvajati za plaće akreditiranih asistenata;

Opći okvir

1. naglašava da bi udio proračuna Parlamenta za 2017. trebalo zadržati ispod 20 % naslova V.; napominje da je razina prednacrtne projekcije za proračun za 2017., kako je navedeno u stajalištu Predsjedništva od 9. ožujka 2016., iznosila 19,26 %, što je manje od udjela postignutog 2016. (19,39 %) te drugi najniži udio u naslovu V. u posljednjih osam godina; dodatno smanjuje svoj udio u naslovu V. na 19,17 % u 2017.;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0172.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

2. međutim, smatra da se predviđena razina inflacije za 2017. ne bi smjela smatrati glavnom referentnom točkom za povećanja u uobičajenim rashodima s obzirom na usporavanje gospodarskog rasta s kojim su suočene države članice;
3. potvrđuje da je zatražen izvanredni rashod za postupno ukidanje privremenih mjera izuzeća za uporabu irskog jezika utvrđenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 920/2005 od 13. lipnja 2005. ⁽¹⁾, koji podrazumijeva povećanje od 0,2 % u usporedbi s proračunom za 2016.;
4. prima na znanje zahtjev za povećanje od 2,6 % za sigurnost i kibersigurnost, čime bi se sredstva dodijeljena za tu svrhu u 2016. više nego udvostručila; poziva glavnog tajnika da Odboru za proračune na transparentan način pruži detaljne informacije o aktualnim i predstojećim sigurnosnim i kibersigurnosnim mjerama te o njihovim raščlanjenim troškovima;
5. odobrava omotnicu izvanrednih rashoda za ulaganja u sigurnost 2017. slijedom analize iznesene Predsjedništvu u veljači 2016. te popraćene procjenom stanja nakon događaja 22. ožujka 2016. (47,6 milijuna EUR) te omotnicu izvanrednih rashoda povezanih s postupnim ukidanjem privremenog izuzeća za uporabu irskog jezika (3,7 milijuna EUR);
6. ograničava povećanje uobičajenih rashoda za 2017., izuzevši dvije navedene izvanredne omotnice, na 1,4 % u usporedbi s uobičajenim rashodima u proračunu za 2016. i 0,6 % u usporedbi s proračunom za 2016.;
7. utvrđuje ukupnu razinu svojih procjena za 2017. na 1 900 873 000 EUR, što odgovara ukupnom povećanju od 3,4 % u usporedbi s proračunom za 2016.;
8. ističe da bi Parlament trebao imati na raspolaganju dostatna sredstva potrebna za izvršavanje svoje temeljne funkcije zakonodavnog i proračunskog tijela; naglašava da bi se u aktualnom ekonomskom kontekstu tim resursima trebalo upravljati na strog, pragmatičan i učinkovit način; naglašava da bi se, premda je jamčenje odgovarajuće razine financiranja Parlamenta nužno za provedbu europske demokracije, trebalo snažno poticati traženje načina da se uštedi te daljnje povećanje učinkovitosti korištenja javnog novca;
9. naglašava da je najveći dio proračuna Parlamenta i njegove godišnje indeksacije određen zakonskim ili ugovornim obvezama na koje Parlament ne može utjecati u proračunskom postupku;

Transparentnost, dostupnost i razumljivost

10. poziva glavnog tajnika da podnese prijedlog za to da se na internetskim stranicama Parlamenta proračun predstavi javnosti na odgovarajuće detaljan i razumljiv način prilagođen korisnicima kako bi se svim građanima omogućilo da bolje razumiju aktivnosti, prioritete te odgovarajuće obrasce trošenja Parlamenta; smatra da bi jedan od prvih koraka u tom smislu mogao biti da se na internetskim stranicama Parlamenta objavi infografika koja je trenutno dostupna na intranetu;
11. smatra da bi se u svakoj fazi proračunskog postupka sve relevantne informacije trebale pravovremeno, razumljivo te uz odgovarajuću razinu detalja i raščlambе predstaviti članovima Predsjedništva i Odbora za proračune kako bi se Predsjedništvu, Odboru za proračune i klubovima zastupnika omogućilo da provedu odgovarajuće rasprave te da temelje svoje odluke na širokoj slici stanja i potreba proračuna Parlamenta;
12. ističe potrebu za preciznošću i transparentnošću u kretanju proračuna od jedne do druge godine; smatra da je sve veća godišnja uporaba izvanrednih rashoda problematična u pogledu proračunskog nadzora i proračunske stabilnosti iako se određeni izvanredni rashodi, kao što su rashodi za sigurnost, mogu opravdati u proračunu za 2017., traži precizniju definiciju izvanrednih rashoda; smatra da radi odgovornosti i usporedivosti podataka u općem proračunu treba procijeniti bi li se izvanredni rashodi trebali uvrstiti u osnovu za izračun postotne razlike između proračuna iz godine u godinu;

⁽¹⁾ SL L 156, 18.6.2005., str. 3.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

13. ponovno poziva na srednjoročno i dugoročno proračunsko planiranje, među ostalim na jasno razlikovanje ulaganja i operativnih rashoda u vezi s funkcioniranjem Parlamenta kao i njegovim zakonskim obvezama (pa i u vezi s najamninom i kupnjom), u skladu s njegovom Rezolucijom od 29. travnja 2015. o procjeni prihoda i rashoda Parlamenta za financijsku godinu 2016. ⁽¹⁾, te u skladu s tim poziva na izmjenu prezentacije kojom bi se uvelo jasno razlikovanje između rashoda za ulaganja i operativnih rashoda;

14. pohvaljuje Predsjedništvo i DG ITEC za novi izgled osobnih stranica zastupnika na službenim internetskim stranicama Parlamenta kojim se pruža transparentniji pregled sastava i statusa njihova radnog tima (nova rubrika „asistent” s podnaslovima: asistenti, akreditirani asistenti, akreditirani asistenti (skupina), lokalni asistenti, pružatelji usluga, platni agenti, stažisti); traži od glavnog tajnika da se pobrine za nužne kontrole provedbe novih pravila koja se odnose na naknade za parlamentarnu pomoć i koja je Predsjedništvo usvojilo 26. listopada 2015.;

15. poziva da se barem jedanput svakih pet godina proračun sastavi na temelju stvarnih potreba koje proizlaze iz pojedinačnih stavki, a ne na temelju sustava koeficijenata;

Sigurnost i kibersigurnost

16. poziva na srednjoročno i dugoročno proračunsko planiranje, uključujući jasne informacije u pogledu rashoda koji se odnose na sigurnost i kibersigurnost; štoviše, u svjetlu nedavnih događaja, poziva Predsjedništvo da ažurira koncept opće sigurnosti te da o njemu izvijesti u najkraćem mogućem roku, najkasnije do lipnja 2016.;

17. smatra da bi se sve mjere u tom području trebale temeljiti na jasnoj procjeni potreba Parlamenta i razmjernosti s nastalim rizicima; traži od glavnog tajnika i Predsjedništva da na vrijeme, prije čitanja proračuna za 2017. u Parlamentu, Odboru za proračune izlože koncept opće sigurnosti, uključujući sveobuhvatnu evaluaciju uočenih rizika i predviđenih sigurnosnih mjera, kao i alternativnih opcija, popraćen detaljnom evaluacijom njihova učinka na proračun za 2017. i sljedeće proračune, uz jasno razlikovanje ulaganja i tekućih rashoda te da prikažu predviđene mjere za povećanje sigurnosti Parlamenta unutar i izvan njegovih prostorija, kao i učinak tih mjera na proračun za 2017.; poziva na pružanje informacija o financijskim posljedicama međuinstitucionalnih administrativnih dogovora o suradnji u području sigurnosti;

18. traži od glavnog tajnika da procijeni ima li potrebe pregledati postojeće ugovore o osiguranju (za zastupnike i osoblje) u svjetlu terorističkih prijetnji te da, ako je to prikladno, podnese prijedloge za rješavanje mogućih propusta;

19. smatra da bi za sigurnosni sustav izvan prostorija Parlamenta i dalje trebale jamčiti belgijske vlasti;

Podupiranje zastupnika u obnašanju mandata

20. prima na znanje trajne mjere za podupiranje zastupnika u obnašanju mandata;

21. pozdravlja proširenje digitalnog portala za zastupnike (e-Portala), međutim, poziva glavnog tajnika da s obzirom na inicijativu za radno okruženje „bez papira” poboljša trenutačni sustav u kojem se zastupnicima šalju papirnate preslike potvrda o plaći kako bi se taj sustav konačno ukinuo do kraja 2017.; smatra da bi e-Portal svim zastupnicima trebao automatski pružati tu uslugu elektroničkim putem, što bi rezultiralo znatnim vremenskim i novčanim uštedama;

22. pozdravlja sve veću kvalitetu savjetovanja i istraživanja koja su na raspolaganju zastupnicima i odborima; podsjeća na to da je prilikom uspostave Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) 2013. predviđena srednjoročna evaluacija učinkovitosti suradnje između EPRS-a i resornih odjela; stoga traži od glavnog tajnika da započne provedbu te

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0172.

Četvrtak, 14. travnja 2016.

evaluacije te da njezine rezultate izloži Odboru za proračune do kraja 2016.; smatra da bi ta evaluacija trebala sadržavati prijedloge o tome kako zajamčiti da se potpora koju pruža EPRS bolje uskladi s razvojem događaja u pojedinim tematskim odborima, istovremeno zadovoljavajući potrebe pojedinačnih zastupnika, te da se ne preklapa s aktivnostima resornih odjela niti da se potiče konkurencija među službama;

23. smatra da bi trebalo procijeniti potrebe zastupnika u njihovim izbornim jedinicama, uzimajući u obzir razlike između izbornih jedinica, kako bi se osnažila uloga zastupnika u njihovom radu u izbornim jedinicama; smatra da bi se mobilna radna mjesta za zastupnike i potpora u izbornim jedinicama trebala temeljiti na procjeni stvarnih potreba i uporabe, te da zbog njih ne bi trebali nastati znatni ni kontinuirani dodatni troškovi za Parlament; inzistira na tome da se ne pruža nikakva informatička oprema s obzirom na to da se naknadom za opće troškove omogućuju dostatna sredstva za kupnju najnovijih uređaja; dovodi u pitanje potrebu za razvojem privatnog mobilnog radnog prostora za zastupnike s obzirom na to da se čini da to nimalo ne odgovara načinu na koji se organiziraju zastupnici i njihovi uredi;

24. slaže se s time da su informatički alati važno sredstvo za obavljanje funkcije zastupnika; međutim, ponavlja da je potrebno dopustiti instalaciju softvera otvorenog koda, čime bi se ostvarile znatne uštede na naknadama za komunikaciju te poboljšao radni proces u uredima zastupnika, pritom vodeći računa o kibersigurnosti i zaštiti podataka;

25. traži da mogućnost digitalnog potpisivanja internih dokumenata postane uobičajena u svim slučajevima, npr. pri potpisivanju obrazaca, pisanih izjava itd., te da se pritom zajamči pouzdanost i sigurnost; traži da se ocijeni je li moguće na mobilne telefone zastupnika postaviti sustav provjere TAN; štoviše, smatra da bi trebalo destimulirati i postupno ukinuti uporabu telefaksa, na temelju odluke svakog pojedinog zastupnika;

26. pozdravlja novu reformu u pogledu dodatnih pitanja za pisani odgovor koju je Odbor za ustavna pitanja usvojio 3. rujna 2015. na zahtjev Odbora za proračune nakon usvajanja proračuna Parlamenta za 2016.; poziva glavnog tajnika da uspostavi potreban nadzor nad provedbom tog novog tumačenja; poziva Konferenciju predsjednika da provede procjenu tog novog režima pitanja za pisani odgovor u odnosu na dodatna pitanja, da analizira postignute uštede i obavijesti Odbor za proračune o rezultatima te procjene do kolovoza 2016., prije čitanja proračuna u Parlamentu u jesen 2016.,

27. smatra da je prikladno da se odobrena sredstva za rashode u vezi s parlamentarnom pomoći za 2017. zadrže na istoj razini kao za 2016., podložno pravno obvezujućoj indeksaciji primjenjivoj u skladu s Pravilnikom o osoblju;

28. smatra da trenutačni opis parlamentarnih aktivnosti zastupnika na internetskim stranicama Parlamenta nije točan i ne predstavlja stvarni rad i angažman zastupnika; predlaže da se trenutačno korištenje rangiranja internetskih stranica ukine te da se unaprijedi kvaliteta informacija o aktivnostima pojedinih zastupnika na službenim internetskim stranicama Parlamenta; poziva na ocjenu prezentacije posebice za obrazloženja glasovanja i jednogminutne govore, uključujući mogućnost da se prikazuju odvojeno od plenarnih govora, te poziva na provedbu procjene dodane vrijednosti obrazloženja glasovanja te mogućih alternativa; očekuje od nadležne radne skupine Predsjedništva koja se bavi tim pitanjem da predstavi svoj program i zaključke Odboru za proračune čim budu dostupni;

Troškovi zastupnika

29. ponavlja poziv Predsjedništvu da odredi jasnija pravila u vezi s odgovornošću za troškove odobrene u okviru naknade za opće troškove, što bi moglo obuhvatiti troškovno učinkovite mjere, kao što je praksa zastupnika da objavljuju svoje podatke o potrošnji, što sve veći broj njih već čini, te bi se moglo popratiti pojednostavljenim sustavom za povrat neiskorištenih sredstava; ponavlja da se zbog tih mjera ne bi trebao povećavati broj zaposlenih u administraciji Parlamenta;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

Politika upravljanja nekretninama

30. podsjeća na to da se trenutačno preispituje srednjoročna strategija za upravljanje nekretninama koju je Predsjedništvo donijelo 2010. godine; žali zbog toga što Predsjedništvo još nije dovršilo raspravu o srednjoročnoj strategiji Parlamenta za upravljanje nekretninama; poziva glavnog tajnika da Odboru za proračune što prije predstavi novu srednjoročnu strategiju za upravljanje nekretninama, najkasnije do kolovoza 2016. i prije čitanja proračuna u Parlamentu u jesen 2016. godine;

31. poziva Predsjedništvo da predstavi dugoročnu strategiju za upravljanje nekretninama Parlamenta; ponavlja da dugoročna ulaganja, kao što su projekti izgradnje zgrada Parlamenta, moraju biti izvedena oprezno i transparentno; inzistira na strogom upravljanju troškovima, projektnom planiranju i nadzoru; ponavlja svoj poziv na veću transparentnost u procesu odlučivanja u području politike upravljanja nekretninama, koja se temelji na ranom obavješćivanju, uzimajući u obzir članak 203. Financijske uredbe; smatra da bi se izvješće o razlozima kašnjenja s otvaranjem i viših troškova Kuće europske povijesti trebalo uvrstiti u dugoročnu strategiju za upravljanje nekretninama;

32. traži da se stajalište u vezi sa stanjem fonda nekretnina Europskog parlamenta vjerno odražava u proračunu; u tom smislu traži da se trošak za zgradu „KAD” jasno prikaže u konačnom proračunu Parlamenta te traži da se u budućnosti ulaganja u nekretnine predvide proračunom kako bi se izbjeglo pribjegavanje skupljanju sredstava iz više izvora;

33. smatra da u trenutačnom gospodarskom kontekstu ne bi trebalo pokretati nove projekte Parlamentarija bez prethodnog savjetovanja i odobrenja Odbora za proračune;

34. stoga predlaže da se od 2018. uvede posebna proračunska linija za ulaganja u gradnju zgrada u kojoj bi se kao osnova za financiranje 2018. iskoristila sredstva koja 2017. budu predložena za izvanredne rashode;

35. s obzirom na izvanredne okolnosti u 2017., koje zahtijevaju velika ulaganja u sigurnosnu infrastrukturu, predlaže da se sva sredstva koja ne budu iskorištena do kraja 2017. upotrijebe za podmirenje troškova izgradnje zgrade „KAD” kako bi se u najvećoj mjeri izbjeglo plaćanje kamata bankama za pozajmice koje je nužno ugovoriti radi financiranja izgradnje;

36. poziva na više informacija o tome zašto je došlo do zastoja projekta za obnovu zgrade Paula Henrija Spaaka (PHS); traži da Predsjedništvo pokrene i pregleda studiju o obnovi; očekuje od Predsjedništva da prilikom određivanja rokova za obnovu uzme u obzir potrebu za zdravom i sigurnom radnom okolinom; traži da Predsjedništvo što je prije moguće izvijesti Odbor za proračune o svim koracima; u tom kontekstu poziva Predsjedništvo da postavi temelje za preobrazbu PHS-a u zgradu koja će služiti kao primjer napredne energetske učinkovitosti te da čim prije započne s modernizacijom zgrade;

37. poziva odgovorne potpredsjednike da Odboru za proračune predstave izvješće o napretku koje se odnosi na zgradu „Konrad Adenauer”;

38. smatra da razmatranjem mogućih sinergija i ušteda treba nastaviti sa strukturnim i organizacijskim reformama usmjerenima na postizanje veće učinkovitosti, ekološke održivosti i uspješnosti; podsjeća na znatne uštede koje bi se mogle ostvariti kada bi postojalo samo jedno mjesto rada umjesto tri (Bruxelles, Strasbourg, Luxembourg); ističe da taj postupak ne bi smio ugroziti zakonodavnu izvrsnost Parlamenta, njegove proračunske ovlasti i ovlasti nadzora, a ni kvalitetu radnih uvjeta zastupnika, asistenata i osoblja;

Pitanja koja se odnose na osoblje

39. pozdravlja prijedlog da se plan radnih mjesta 2017. smanji za 60 radnih mjesta u skladu sa sporazumom koji je postignut s Vijećem o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2016. te koji je Odbor za mirenje prihvatio 14. studenog 2015. u okviru proračunskog postupka;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

40. podsjeća na to da se ukupni broj osoblja u klubovima zastupnika izuzme iz cilja da se broj osoblja smanji za 5 % u skladu s odlukama donesenim u pogledu financijskih godina 2014., 2015. i 2016.;

41. podržava otvaranje dodatnih radnih mjesta potrebnih za usmeno i pismeno prevođenje na irski jezik; izuzima ta dodatna radna mjesta iz cilja za smanjenje broja radnih mjesta za 5 % u skladu s preporukom Komisije; traži od glavnog tajnika da se savjetuje s irskim zastupnicima radi moguće racionalizacije uporabe irskog jezika, a da se ne ugroze zajamčena prava zastupnika;

42. podržava prevođenje svih rasprava na plenarnim sjednicama na međunarodni znakovni jezik kako bi u najmanju ruku te rasprave bile zaista dostupne svim europskim građanima;

43. pozdravlja napredak u vezi s učinkovitošću usmenog i pismenog prevođenja; priznaje kvalitetu i dodanu vrijednost usluga koje pružaju usmeni prevoditelji; poziva na rani, održivi dogovor između glavnog tajnika i predstavnika usmenih prevoditelja u kojem bi se povezali visokokvalitetni uvjeti rada i učinkovito upravljanje kako bi se izbjegle situacije neravnomjerne podjele radnih sati i ukupne nesigurnosti među usmenim prevoditeljima, vodeći računa o socijalnim pravima; traži od glavnog tajnika da podnese dodatne prijedloge racionalizacije, kao što je povećanje korištenja pismenog i usmenog prevođenja na zahtjev, posebno što se tiče rada međuklubova Europskog parlamenta; smatra da je sustav lingvističkog profiliranja koji se od listopada 2014. koristi za amandmane o kojima se raspravlja u odboru primjer postizanja učinkovitosti koji je moguć i koji se može dalje razvijati; smatra da su usmeno i pismeno prevođenje središnje sastavnice europske demokracije koja je otvorena svima te u tom smislu poziva da se ne dopuste bilo kakve reforme koje bi štetile najširoj i najuključivijoj dostupnosti aktivnosti i dokumenata Europskog parlamenta;

44. poziva Predsjedništvo da ocijeni i po potrebi revidira pravila statuta za stažiste, uključujući uvođenje minimalnih naknada i usklađivanje cijena restoranske ponude za sve stažiste i u administraciji Parlamenta i u uredima zastupnika kako bi se osiguralo jednako postupanje i zaštitila socijalna prava stažista;

45. poziva Predsjedništvo da preispita pravila o povratu troškova za službena putovanja akreditiranih parlamentarnih asistenata između mjesta rada Parlamenta kako bi ih se uskladilo s pravilima koja se primjenjuju na ostalo osoblje;

46. smatra da treba uvesti treći postupak kako bi se omogućilo da se uz obostranu suglasnost raskine ugovor između zastupnika i asistenta;

Usluge vozača/mobilnost

47. izražava zadržku u vezi s prijedlogom za internalizaciju vozačke službe kojom bi se vanjski pružatelj usluga zamijenio ugovornim osobljem Parlamenta, što će podrazumijevati neposredne dodatne troškove u iznosu od otprilike 3,7 milijuna EUR; smatra da bi kao alternativnu mogućnost trebalo razmotriti sklapanje kvalitetno sastavljenog ugovora s vanjskim pružateljem usluga u skladu s mjerodavnim propisima o nabavi, prema kojem vanjski pružatelj usluga ima jasnu obvezu da snosi odgovornost za sigurnosne i pozadinske provjere kao i za pristojne radne uvjete i plaću; razmotrio bi internalizaciju kao mogućnost samo ako njezini troškovi ne budu veći od troškova trenutnog sustava te ako se osiguraju dostojni radni uvjeti i plaća za vozače, bolja rodna ravnoteža i korištenje ekološki prihvatljivijih automobila; traži da se Odboru za proračune dostave detaljne informacije prije donošenja bilo kakve odluke;

48. traži od glavnog tajnika da se savjetuje s belgijskim vlastima kako bi se omogućio jednostavan pristup novoj izravnoj željezničkoj vezi između željezničke postaje Bruxelles-Luxembourg i zračne luke Zaventem te kako bi se ta veza općenito najbolje iskoristila, što bi moglo obuhvaćati prihvaćanje iskaznica zastupnika umjesto trenutnog sustava prema načelu *laissez passer*;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

49. smatra da bi se vozni park trebao sastojati od sigurnijih automobila veće troškovne i energetske učinkovitosti; naglašava da bi prednost trebalo dati korištenju kombija i autobusa koji bi prema rasporedu vozili do i od zračne luke; traži od glavnog tajnika da podnese izvješće o mogućnosti potpunog prelaska na električni pogon krajem desetljeća;

50. traži od glavnog tajnika da održi rasprave s putničkom agencijom Parlamenta; potiče putničku agenciju da redovitije uspoređuje cijene na tržištu; poziva putničku agenciju da aktivno traži jeftinije karte prilikom rezervacije te da, općenito gledano, zastupnicima i svim kategorijama osoblja ponudi kompetitivnije cijene, pritom jamčeći odgovarajuće uvjete za zamjenu karti;

Komunikacija

51. traži rezultate *ex post* evaluacije sveobuhvatne strategije i metodologije za informacijsku i komunikacijsku kampanju iz 2014. (izvješće o evaluaciji očekivalo se do drugog polugodišta 2015.);

52. ponovno poziva glavnoga tajnika da izvijesti Odbor za proračune o ocjeni kampanje za parlamentarne izbore 2014. godine te o djelotvornosti komunikacijskih mjera Parlamenta posvećenih široj javnosti;

53. priznaje ulogu informacijskih ureda Parlamenta u pogledu podizanja razine osviještenosti o općenitim aktivnostima Parlamenta i Unije; smatra da bi se trebale osmisliti mjere učinkovitosti u pogledu informacijskih ureda Parlamenta; smatra da bi se informacijski uredi Parlamenta, kad god je to moguće, trebali nalaziti u istim zgradama kao i predstavništva Komisije te da bi s njima trebali dijeliti administrativne usluge; traži da se provede evaluacija ciljeva, zadaća i uspješnosti informacijskih ureda Parlamenta te da se na temelju te evaluacije odrede prioritete;

54. traži da se razmotri mogućnost tješnje suradnje s medijskom kućom ARTE u Strasbourgu radi stvaranja europskog medijskog središta za osposobljavanje mladih novinara;

55. traži od glavnog tajnika da podnese izvješće o poduzećima i organizacijama koji su dobili pristup Europskom parlamentu kako bi ondje mogli održavati forume o svojim aktivnostima; traži od glavnog tajnika da održava ravnotežu između raznih sektora i raznih vrsta organizacija koje su dobile pristup Europskom parlamentu;

Ostala pitanja

56. apelira na glavnog tajnika da izloži detaljan izvještaj o provedbi administrativnih dijelova sporazuma o suradnji između Parlamenta, Odbora regija i Europskog gospodarskog i socijalnog odbora te da na toj osnovi osmisli moguće aranžmane za daljnju administrativnu suradnju u područjima kao što su logistika, infrastruktura ili sigurnost;

57. apelira na glavnog tajnika da pojasni na koji se način trenutačno upravlja dvoranom za vježbanje u Parlamentu te u kojoj je mjeri osoblje Parlamenta trenutačno koristi; nadalje, traži pojašnjenje o sudskom postupku u tijeku i mogućnostima kojima bi se moglo osigurati učinkovito i isplativo upravljanje dvoranom za vježbanje u budućnosti;

58. smatra da bi se dodatne uštede mogle postići u rashodima za namještaj jer smatra da je povećanje u iznosu od 3 589 832 EUR za 2016. i slično povećanje za 2017. u odnosu na 2 415 168 EUR u 2015. posve nerazumno;

59. pozdravlja smanjenu i učinkovitiju uporabu transportnih kovčega; potiče dijeljenje transportnih kovčega tijekom putovanja u Strasbourg;

60. poziva glavnog tajnika da se u potpunosti pridržava duha i slova Financijske uredbe u pogledu „zelene” i ekonomski učinkovite javne nabave jačajući u tom smislu strategiju Parlamenta za nabavu;

Četvrtak, 14. travnja 2016.

61. potiče daljnje napore u cilju uštede energije, posebno u odnosu na sustav rasvjete i grijanja u zgradama, s obzirom na to da su rasprave o proračunu za 2016. pokazale da ima prostora za napredak;

62. potiče veću promidžbu zdrave i ekološki uzgojene hrane; nadalje, poziva Predsjedništvo da razmotri mogućnosti da se osigura zdrava hrana, ne samo u smislu diversifikacije usluga, već ponajprije u smislu ponude svježeg voća i povrća po povoljnijim cijenama;

o

o o

63. prihvaća procjenu proračuna za financijsku godinu 2017.;

64. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju i procjenu proračuna proslijedi Vijeću i Komisiji.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR